

בְּרֵאשִׁית בְּרָא וּגו'.

אֵימָא בְּתִיקוּנֵי בְּרֵאשִׁית בִּי"ת רַא"שׁ וְנִרְאָה לְפָרֵשׁ עַפ"י הַפְּתוּב אַבְּן מְאָסוּ הַבּוֹנִים הֵיטָה לְרֵאשׁ פְּנֵה דְהֵנָּה אֵימָא בְּסִפְרֵי יִצְרָה דְהָאוֹתִיּוֹת נִקְרְאִים אַבְּנִים וְהַתִּיבּוֹת נִקְרְאִים בְּתִים וְצָרִיף הָאָדָם בְּגִשְׁתּוֹ לְתוֹרָה לְתַפְלָה לְבָנוֹת בֵּית הַמָּה צִירוּפֵי הַתִּיבּוֹת בְּמִלּוּי הָאָרָה וּשְׁלִימוֹת לְעִשׂוֹת מִשְׁכָּן שִׁישׁוֹן הַש"י בְּאוֹתָן תִּיבּוֹת הַתַּפְלָה וְזֵהוּ פִי' אַבְּן מְאָסוּ הַבּוֹנִים דְהֵינּוּ הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהַבּוֹנִים הַמָּה הַבְּנֵי אָדָם הָעוֹמְדִים בְּתַפְלָה וּמְזַלְזְלִים בָּהֶם הֵיטָה לְרֵאשׁ פְּנֵה הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ הָיוּ בְּרֵאשִׁית הַבְּרִיאָה לְפָנֵי הַבּוֹרָא ית"ש וּבְרָא בָהֶן שְׁמַיִם וְאָרֶץ וְכָל צָבָאָם וְזֵהוּ לְרֵאשׁ פְּנֵה ר"ל רֵאשִׁית בְּרִיאַת הָעוֹלָם בְּעַת שְׁפָנָה הַש"י ב"ה לְזֵה הָעוֹלָם לְבְרֵאוֹתוֹ וְהַעֲיָקָר לְמַדְרִיגָה זוֹ הוּא ע"י הַתְּדַבְּקוֹ עֲצָמוֹ בְּעוֹלְמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וּבְזֵה פָחוּ יָפָה לְהוֹצִיא דִיבּוֹר לְפָנֵי אֱלֹהִים בְּשְׁלִימוֹת וּמִלּוּי הָאָרָה.

וְזֵהוּ כְּוִנַּת הַתִּיקוּנֵי בְּצִירוּף תִּיבַת בְּרֵאשִׁית בִּי"ת רַא"שׁ ר"ל לְעִשׂוֹת בֵּית לְהָרֵאשׁ הוּא הַבּוֹב"ה שִׁישׁוֹרָה בְּהַתִּיבּוֹת וְדִיבּוֹרֵי תוֹרָתוֹ וּתְפִלָּתוֹ לְזֵה גָמַר אֲנִימָר בְּרָא אֱלֹהִים אַתְּ הַשְׁמַיִם כִּינּוּי לְעוֹלְמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וּר"ל לְדַבְּקָ עֲצָמוֹ בְּעוֹלְמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְאֵן אֵת הָאָרֶץ יוֹכֵל לְהַמְשִׁיף כָּל הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת לְזֵה הָעוֹלָם הַמְּכַוְּנָה בְּשֵׁם אָרֶץ כִּיְדוּעַ וְהַבּוֹ: פְּרִשְׁתָּ נַח אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת נַח נַח אִישׁ צְדִיק תָּמִים הִי' בְּדוֹרֹתָיו אֵת הָאֱלֹהִים הַתְּהִלָּה נַח.

וַיּוֹלֵד נַח וְשִׁלְשָׁה בָנִים אֵת שֵׁם אֵת חָם וְאֵת יָפֶת. יְדוּעַ כ"מ שְׁנָאָמַר אֱלֹהֵי פֶסֶל אֵת הָרֵאשׁוֹנִים דְּנוֹדַע כִּי זֶה כָּל פְּרִי מַעֲשֵׂה הָאָדָם לִילָף בְּכָל יוֹם מִמְדְרִיגָה לְמַדְרִיגָה וּלְקַדְשׁ עֲצָמוֹ כָּל אַבְרָיו אֲוִדְנִין עֵינִינִין וְכָל פְּרִשְׁתֵי אַבְרָיו אַחַת לְאַחַת וּבְכָל מַה שְׁמוֹסִיף וְהוֹלֵף פּוֹסֵל עֲבוֹדָתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה שְׁעֵדִינִין לֹא עֲבַד כָּלוּם וְכַעַת הוּא מִתְחִיל בְּעֲבוֹדָה.

וְזֵהוּ וְאֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת נַח שֶׁהַתוֹלְדוֹת שֶׁל נַח הוּא הַצְּדִיק לְהִיּוֹת בְּבַחֵי' אֱלֹהֵי לְפָסוּל הָרֵאשׁוֹנִים שְׁפָל מַה שְׁעֲבַד עַד עַתָּה לֹא יִחַשֵׁב בְּעֵינָיו לְכָלוּם אֱלֹא כִּי מַעֲתָה רוּצָה לְהַתְחִיל בְּעֲבוֹדָה. נַח אִישׁ צְדִיק וּגו' וְלְכַאוֹרָה תִּיבַת אִישׁ כְּמִיּוֹתֵר אֲמַנָּם נוֹדַע כִּי אִי"שׁ עִם הָאוֹתִיּוֹת גִּי' שַׁד"י רוּמֵז עַל הַצְּמָצוּם כִּי הֵנָּה אַחַדוֹת הַבּוֹב"ה הוּא א"ס וּמִי יוֹכֵל לְסַבֵּןל אֹר קְדוֹנְשִׁתּוֹ כְּמֵאָמַר הַה"ק הַבְּעֵשׂ"ט זְצַלְה"ה כִּי עִם הָאָמֶת יִלָּף הָאָדָם מְסוּף הָעוֹלָם לְסוּפוֹ כְּוִנַּתוֹ שְׁלֹא יוֹכֵל לְמַצּוֹא מִי שְׁיוֹכֵל לְקַבֵּל הָאָמֶת שֶׁהָאָמֶת הוּא רֵאשׁ תוֹף סוּף הַגַּם שְׁדוּמָה לוֹ שְׁכָבֵר הוּא בְּסוּפוֹ יְדַע נְאֻמָּנָה כִּי עֲדִינִין הוּא בְּרֵאשִׁיתוֹ א הַצְּדִיק הֵינָה בְּבַחֵינָת אִישׁ גִּי' שַׁד"י כַּנ"ל רְצָה לְעִשׂוֹת צְמָצוּם כְּבִיכּוֹל שְׁיוֹכֵל כָּל הָעוֹלָם לְקַבֵּל אַחַדוֹתוֹ ית' אוֹלָם לֹא עָלְתָה בְּיָדוֹ כִּי לֹא הֵינָה בְּנֵי דוֹרוֹ וְכַאֲשֵׁר אֲצִלְּנוּ כְּמָה פְּעָמִים פִּי' הַפְּתוּב טוֹב מְעַט לְצְדִיק מִהֶמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים הַה"ק אֲמו"ר זצ"ל מַה שֶׁהַטוֹב הוּא בְּבַחֵי' מְעַט אֲצִלְּ הַצְּדִיק הוּא מְחַמַּת הֶמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים וְזֵהוּ אִי"שׁ כַּנ"ל.

צְדִיק תָּמִים הֵינָה בְּדוֹרֹתָיו ר"ל שְׁרָצָה זֶה לְהַמְשִׁיף זֶה לְכָל דוֹרוֹתָיו אֲבָל לֹא עָלְתָה בְּיָדוֹ כ"א אֵת הָאֱלֹהִים הַתְּהִלָּה נַח לְבַד לֹא כְּאַבְרָהָם שְׁגִייר הַכָּל וְהַכְּנִיסוֹן תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה שְׁהָיוּ בְּנֵי דוֹרוֹ מְטִינִין אֲנִינִין לְשְׁמוֹעַ בְּלִמּוּדִים.

אֲבָל מ"מ נַח אַחַז דְּרָפוֹ וַיּוֹלֵד נַח וְשִׁלְשָׁה בָנִים הֵם שְׁלִשָׁה בְּנֵינִים אֲשֶׁר הָעוֹלָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם תוֹרָה וְעֲבוֹדָה וּג"ח. שֵׁם רוּמֵז עַל עֲבוֹדַת הַשֵּׁם הַגְּדוֹל הַגְּבוֹר וְהַנּוֹרָא.

תם רומז על התורה שנקנית במ"ח דברים. ויפת רומז על גמ"ח שמניפה הכריות שנראות יפות זו לזוועי"ז הנה דבוק בתקמה עליונה וכמש"ה לא ראיתי צדיק נעזב ונרעו מבקש לתם הכוונה שלא ראיתי צדיק שהוא נעזב ר"ל מחובר ודבוק למעלה נעזב מלשון מעזיבה ונרעו ר"ל זריעתו שהוא זורע ויהי' נצרך להיותו מבקש לתם.

לתם גי' מזלא שיצטרף לבקש שישרה עליו מזלא קדישא עלאה כי מאליו חוץ עליו ואין מזל לישראל כי אין העליון הוא מזל לישראל ע"י תשוקתו לשורשם לתקמה עלאה ונהו יודוה ד' כל מעשיה יודוה מלי' יו"ד שרומז לתקמה.

כל לשון תאנה כמו פלטה נפשי וכמש"ה מה רבו מעשיה ד' כלם בתקמה עשית שניתן רבות במעשיה לבוא לבחי' מה גי' אדם לדיוקן אדם העליון ע"י כי כלם בתקמה. כלם לשון תאנה כנ"ל ולשון פליון שע"י שמניחד האדם עצמו בתקמה בכלות הנפש וע"י היחוד כלים ונכלים כל הסט"א וכ"ז בתקמה בכ"ח מ"ה ונהו יודוה ד' שיכולים לבוא ליוד מהו"ה הוא התקמה ע"י כל מעשיה ע"י שמעשי' פלטה נפשמ ומתאנים להתדבק בשורשם והבן: ואתה קח לה מקל מאכל אשר יאכל ואספת אליה והיה לה ולהם לאכלה.

כי הנה הסון הניתן בכל דבר מאכל הוא מהוד הניתן עליו מלמעלה כי כל מין תבואה ונרע ונדשא יש לו פוכב מלמעלה הנותן בו חיות שיגדל כמאז"ל והאדם האוכל המאכל בקדושה וטהרה מעלה החיות לשורשו וזה קול ד' בהדר קול הוא הפנימית של כל דבר בהדר בהידור הניתן עליו מלמעלה בהידור הנה ממש יתזרהו לשורשו.

בהדר הוא ג"כ לשון התורה פנודע כמו אהדרינהו ניהלי בדחז"ל ולנה נקרא מאכל שמאכיל לאחרים וכדאי' בספר קדושת לוי ונהו ואתה אתה אותיות אש"ר תנ"ה הוד"ך שימתן הודף והדרף בתורה אל השמים שאמה נח בבחי' אתה כנ"ל.

קח לה אין קיחה אלא בכסף מלשון פיסופין ותאנות. קח אותיות קני"ן חד"ש וקיחה אקרי קנין תחזיר הכל בקנין חדש לד'.

מכל מאכל התאנות תחזירם לשורשם ועי"ז אשר יאכל יאכל ויכלה כל הסט"א ע"י היחודים ובנה ואספתו אליה כי כל הדברים מצפים להתאסף אל הצדיק להעלותם והואיל ואתה בבחי' זו תוכל לפעול ואספתו אליה הכל להעלותם ובנה תגרום כי והיה לה ולהם לאכלה שתשפיע כל השפעות עליה ועל כל העולם והבן: פרשת ונרא ויאמר בי נשבועתי וגו' יען אשה עשית את הדבר הזה ולא חשכת וגו' לכאורה יש לדקדק על וי"ו שלולא חשכת דמורה על דבר אחר דה"ל למימר אשר לא חשכת פי הני"ו של ולא מחלקת לשני דברים ועיין בס' נועם אלימלך שעומד ג"כ בזה.

ונראה לפרש ג"כ דהנה הה"ק אמו"ר זלה"ה פתב דעיקר פנונת הרשעים הקדמונים הנה שלא רצו שתרד השפע ויהי' ההנהגה ע"י עם קודש ישראל ככל אשר יאמרו הם. אמנם רצו שתרד השפעה ע"י הכוכבים ומזלות ואמרו מה שדי כי נעבדנו וכי אין משגיח בעולם השפל אלא שנמסר הכל לידי השורים והם מנהיגים את העולם ועיין בצוף אמריו בהגהותיו לספר גבורת ד' ממנה"ל מפראג ותמצא מרגוע לנפשך.

אמנם אנו עם קודש ישראל מאמינים בני מאמינים לא כאלה חלק יעקב. כי חלק ד' עמו שחלק מן ההנויות נתן בעמו להיות גוברים אומר ויקם שע"י לימוד התורה ממשיכין

השפע מהבוב"הלכל אשר יחפצו נמצא פי ישראל מגלים אלהותו ית' בעולם שהוא המשגיח והכל נעשה על פיו ומורם פי זה אלי ואנוהו ר"ל שההנהגה הוא ע"י זה אלי ואנו מיפיים אותו במצות ומעש"ט וזהו פוננת הפתוב יען אשר עשית את הדבר הזה להורות באמת פי תרתי מילי נינהו פי האחד הי' אברהם הוא הראשון אשר פירסם מלכות שמים בעולם ונגלה לכל שההנהגה הוא ע"י הבוב"ה בעצמו וזהו יען אשר עשית את הדבר הוא לשון הנהגה כמו דבר אחד לדור ר"ל יען אשר אתה הראת לכל באי העולם שההנהגה הוא ע"י זה אלי ועוד שנית ולא חשכת בפשוטו וזהו שפייים פי ברה אברהם והרבה ארבה את ורעה בעד שני הדברים שעשה והבן: פרשת תולדות ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק.

ידוע מאמחו"ל עיקר תולדותיהם של צדיקים מעשיהם הטובים ועיקר שמחת הצדיקים בתולדות האלו היינו במעשיהם הטובים. ואמר הכ' ואלה תולדות יצחק אלה הם התולדות שראוי לצחוק ולשמח בהם.

בן אברהם כשבונה אותם באברהם בחסד עליון לאמר פי לא פחי וענצם ידי עשה לי את החיל הזה כ"א מחסד אלקי השופע עליו ונותן לו פח לעשות המע"ט וכדאי' במדרש על פסוק מי הקדימני ואשלם מי עשה לי מזונה עד שלא נתתי לו בית כו' ע"ש אז ראוי לשמות באלה המעשים טובים ואמר ואלה מוסיף על הראשונים ואדסמיה ליה קאי דסיים לעיל בתולדות ישמעאל הלא המה כתובים בסוף הפרשה זו ג"כ מחלת בת ישמעאל בן אברהם.

דידוע מספרים קדושים פי לא זו הדרה שישמנה האדם עצמו על אבותיו הקדושים לאמר בן גדולים אני ואבי אבי היו צדיקים ומעלה אינני צריה לטרוח עצמי בעבודה לא זה דררה ישפון אור כ"א יגיע פפיה פי תאכל אשריה וטוב לה וישמעאל היה במדה זו ונהו מחלת בת ישמעאל מחלת ר"ל שהחלה והחליש עצמו להיות בת ישמעאל בת פי' לי פלי שהוא פלי ישמע אל שישמע ויקבץ בקרב החסד אל על פי הוא בן אברהם ולענפת זה לנגד ישמעאל שהוא בחי' עולם החרובין יש עולם התיקון מדת יצחק שתיקון כ"ז ואמר ואלה מוסיף על הראשונים לתקן את הראשונים והוא תולדות יצחק מעשים הטובים הגורמים צחוק וחדנה בעולם העליון בן אברהם שבנה הפל באברהם בחסד עליון כנ"ל וכי לא מעשיו וזכות אבותיו עצמו לו כ"א ד' העוזר לו לעשות מצות ומע"ט לגרום חדנה בעולם העליון וידוע בנפשו נאמנה פי אברהם הוליד את יצחק שהחסד עליון הוליד חדנה וצחוק זה והבן: א"י ואלה תולדות וגו'.

עדש"ה ופשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר אלא בתוכם פי הנה האדם הוא מקדש להש"י פי המקדש אשר לא הי' כ"א ד' דפנות וקורות עליהם שרתה בהם שכנית עונו ומכש"כ האדם אשר בו רמ"ח אברים ושס"ה גידים פמנן תרני"ג מצות עאכ"ו כשישמור האדם אותם פי יהי מקדש ומעון לד' ולזה אמר בתוכם לא בתוכו פי תי"ו ידוע אות תחי"ה ויש תי"ו בהקפוד וע"י מעשה הטוב מהפך אותיות מ"ת להכניס בקרבן כ"ו מנן השם הק' ואז הוא אותיות תוכ"ם דהיינו בהכניס אות מ לפנימיות נהפך אות ת' לסימן תחיה נגד ד' אותיות של שמות אהי' הוי' אדניו והבן.

וְנָהוּ וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק שְׂאֵלָה הַפְּעֻלּוֹת שֶׁר גּוֹרְמִים תּוֹלְדוֹת הֵמָּה הַמַּעַשׂ"ט שֶׁל יִצְחָק
הוּא הַצְּדִיק שֶׁלְּזֶה נִקְרָא שְׁמוֹ יִצְחָק ע"ש צְחֻק עֲשָׂה לִי אֱלֹהִים אֱלֹהִים גִּי הַטְּבַע שְׂגָם
בְּעוֹלָם הַטְּבַע גּוֹרֵם שְׂמֻחָה וְחֻדְנָה לְהַמְשִׁיךְ חַיִּי בְּנֵי וּמְזוּנֵי ע"י שֶׁהוּא בֶן אַבְרָהָם כַּנ"ל
וְעִי"ז אַבְרָהָם הוֹלִיד הַחֹסֵד מוֹלִיד אֶת יִצְחָק גַּם בַּעוֹה"ז רַב חֻדְנָה וְשְׂמֻחָה וְהַבֵּן: וַיַּעֲמֵר
יִצְחָק לֵד' לְנוֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה הוּא וַיַּעֲמֵר לוֹ ד' וַתְּהֵר רַבְּקָה אִשְׁתּוֹ.

דִּידוּעַ כִּי יִצְחָק הִי' לוֹ נִשְׁמַת בְּנוֹקְבָא וּבִשְׁעַת הַעֲקֵדָה זָכָה לְנִשְׁמַת דְּכוּרָא וְנָהוּ וַיַּעֲמֵר יִצְחָק
לֵד' לְנוֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי הֲלֹא זְכִיתִי לְהִיּוֹת נוֹכַח וְהַתְּנַדּוֹת לְאִשְׁתִּי שֶׁהִיא תְּהִי' בַּחִי' בְּנוֹקְבָא
וְאֲנִי אֵהִי' בַּחִי' דְּכוּרָא הַמְּשַׁפִּיעַ וּמוֹלִיד וְלָכֵן תֵּן לִי בָּנִים וַיַּעֲמֵר לוֹ ד' וַתְּהֵר רַבְּקָה אִשְׁתּוֹ:
וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיִּלְךָ הַלּוֹךְ וַיְגִדּוּל עַד כִּי גִדַּל מְאוֹד.

יְבוֹאֵר בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ בְּרַכַּת יִצְחָק אֲבִינוּ לְיַעֲקֹב וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וְאִי'
בַּמִּדְבָּר וַיִּתֵּן לָהּ אֶת הַבְּרָכוֹת וַיִּתֵּן לָהּ כִּיבּוּשִׁיהוּן וַיִּתֵּן לָהּ אֶת שְׁלָה וְשָׁל אַבְיָה וְשָׁל אַחִיָּה
ר' אַחָא אָמַר וַיִּתֵּן לָהּ אֱלֹהוֹתוֹ.

וַיּוֹבֵן כִּי הִנֵּה כְּתִיב הַנּוֹתֵן בְּיָם דְּרַף י"ם הוּא הַמְּלַכּוֹת נוֹתֵן בּוֹ דְּרַף כְּבוּשָׁה וְסִלּוּלָה לְבַל
יִתְעוּ בּוֹ כִּי אֲנִיחַ הוּא דְּרַף אֲשֶׁר הוֹלְכִים בּוֹ בְּאַקְרָאִי וּמִתְפָּרְדִים מִמֶּנּוּ נְתִיבוֹת לְצַדִּיקִים
וַיּוֹכְלוּ לְטַעוֹת בּוֹ מִשָּׂא"כ הַדְּרַף הוּא הַכְּבוּשׁ שֶׁדָּרְכוּ בּוֹ רַבִּים א"א לְטַעוֹת בּוֹ.

וְכֵן נָתַן לְנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיִּי עוֹלָם נִטַע בְּחוֹפֵינוּ קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצָנּוּ לֹא נָטָה יָמִין
וּשְׂמָאל וּמִקְרָא מְלֹא דִּיבָר הַפְּתוּב רָאֵה נְתִיבָה אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְגו' וּבְחֻרְף בְּחַיִּים
כִּי טוֹב לְשׁוֹן הָאָרֶז ע"י שְׂמָאִיר הָאֲדָם עֲצָמוּ וְדוֹרֵשׁ יְחוּדוֹ יוֹכַל לְהַשִּׁיג טוֹב הַעֲלִיּוֹן
כַּמִּש"ה וְדוֹרְשֵׁי ד' לֹא יַחֲסְרוּ כָּל טוֹב שֶׁתְּמִיד טוֹב ד' בְּקַרְבָּם.

וְנָהוּ מֵאֲמַר הַמִּדְבָּר וַיִּתֵּן לָהּ הַבְּרָכוֹת כּו' שֶׁתּוֹנֶפֶה לְהִיּוֹת דְּבוּק' בְּבְרִיכָה עֲלִיוֹנָה מְוַרְכָּב
וּבְנִיחָה בְּהִנְיּוֹת עֲלִיּוֹן וַיִּתֵּן לָהּ כִּיבּוּשִׁיהוּן שִׁיחָה' הַדְּרַף כְּבוּשׁ לְפָנֶיהָ לְבַל תִּתַּע מִמֶּנּוּ וְהַעֲיָקֵר
לְזֶה הַכְּנַת הָאֲדָם מְלַמְטָה כְּפִי מַעֲשָׂהוּ מְלַמְטָה כְּכֹה נִתְקַן בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן וְכַמִּש"ה רָאֵה
אֲנִכִי נוֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרַכָּה, אָמַר לְפָנֶיכֶם לְפִי הַפְּנִים שְׁלָכֶם שֶׁתִּתְקַנוּ וְכַמִּא"כ פְּנִים
בְּפָנִים דִּיבָר ד' עִמָּכֶם ר"ל פְּנִים בְּפָנִים לְפִי הַפְּנִיָה שֶׁתִּקְנֶתֶם לְפָנֶיךָ בְּפָנִים כְּזֶה נִגְלָה
עֲלֵיכֶם וְדִבַּר עִמָּכֶם אֲרַכְנוּ בְּבִיאוּרוֹ בַּמִּש"ה וְכַמִּש"ה וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר וַיִּחַן לְשׁוֹן
חַן שֶׁהָעֵלּוּ חַן מְלַמְטָה עַד שֶׁחָנּוּ מְלַמְעֵלָה אוֹתָם וְזֶה נַעֲשָׂה ע"י שֶׁהָאֲדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה
שְׁלִימָה וְשׁוֹמֵר עֲצָמוֹ לְעֲצוֹם עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע וַיִּדְּיוּ לֹא תִשְׁלַחְנָה לְהַרַע וְאִזּוֹ לֹא תִשׁוּטֵט
מִחֻשְׁבָּתוֹ בְּהַבְּלִי הַעוֹה"ז אָנָּה וְאָנָּה כ"א תְּנוּחַ מִחֻשְׁבָּתוֹ בְּהַשְׁקָט וּבְמִנוּחָה אֶל דְּרַף ד' וְאִזּוֹ
יַעֲלֶה חַן וְזֶה כִּי הַפְּתוּב וְנַח מְצָא חַן וְגו' וְנַח ע"י שֶׁהִיָּה נִיחָא בְּמִחֻשְׁבָּתוֹ לְבַל הִיּוֹת רְצוּא
וְשׁוֹב כ"א עֵינֵיךָ מְנוּחָתוֹ בְּדְבִיקוֹת הַבוּרָא ית"ש אִזּוֹ מְצָא חַן בְּסוּד אוֹר יֵשֶׁר נַח וְאוֹר חוֹזֵר
חַן וְזֶהוּ שְׁוִיטָה ד' לְגַנְדִי תְּמִיד שְׁוִיטָה ד' לְגַנְדִי נֶגֶד לְשׁוֹן הַכָּאָה וּלְשׁוֹן זְרִיחָה כִּי אֵין נֶגֶד
אֵלָּא לְמִזְרַח וְר"ל טוֹב לִי שִׁינְרִיחַ הוּי' בְּקַרְבִּי תְּמִיד וְלֹא לְהִיּוֹת בְּבַחִי' הַכָּאָה לְהִיּוֹת לְגַנְדִי
בְּהִיפּוּף מִמֶּנִּי וְזֶהוּ וַיִּתֵּן לָהּ אֶת שְׁלָה ר"ל הַפְּנִים שְׁלָה שֶׁאֵתָּה מְתַקֵּן בְּעֲצָמָה גַּם וַיִּתֵּן לָהּ
שָׁל אַבְיָה הוּא יִצְחָק ע"ש צְחֻק עֲשָׂה לִי אֱלֹהִים שְׂגָם בְּאֱלֹהִים גִּי הַטְּבַע יוֹבָא צְחֻק וְחֻדְנָה
ע"י שֶׁתִּתְקַן כָּל אַבְרָיו וְגִידִיו שֶׁהֵם טְבַע יִגְרוֹם שְׂמֻחָה וְזֶהוּ כָּל הַשְּׂנוּמָע יִצְחָק לִי כָּל הַשְּׂנוּמָע
לְשׁוֹן קִיבוּץ שְׂמִי שְׂמֻקְבִּץ בְּכָל אַבְרָיו לִי גִי' מ' הַמְּלַכּוֹת יִצְחָק יוֹבָא בּוֹ חֻדְנָה וְשְׂמֻחָה וְזֶה

ויתן לה של אביה ויתן לה שלא אחיה הוא עשו הסט"א שגם השטן כשהאדם אין שומע לו יש לו שמחה פדאיתא בזוה"ק משל בן מלך עם הזונה ע"ש.

ר' אהא.

אחא לשון חיבור שמו מורה על מעשיו על התדבקותו בו ית' הוא אמר ויתן לה אלהותו שהש"י נתן ביד הצדיקים שהם יוכלו לגלות אלהותו ית' בעולם ולהביא אהבתו ויראתו בלב כל האדם ולכן ויתן לה האלהים שיתן לה בחי' זו ע"י שתהי' דבוק בו ית' תוכל לגלות אלהותו בלב כל באי עולם כדרך הצדיקים ע"י גודל התדבקותם בהבוב"ה עי"ז מביאים אהבה ויראה בלבבות בני אדם אשר מהם יראו וכן יעשו והשם ישם בלבנו אהבתו ויראתו תמיד אמן.

והבן היטב. וזהו ניגדל האיש וילך הלוח וגדול עד כי גדל מאנד ידוע אי"ש עם האותיות גי' שד"י וזהו ניגדל האיש הגם שגדל עד שבא לבחי' שדי מ"מ לא הי' די בעיניו כ"א וילך הלוח גדול בכל פעם עד כי גדל מאד אותיות אדם גי' מ"ה לבוא לבחי' הוי' במילוי אלפי"ן גי' מ"ה בדמות דיוקן אדם העליון והבן: ויעתק מעם ויחפור באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחובות ויאמר כי עתה הרחיב ד' לנו ופרינו בארץ.

ובאר כי הנה חפירת המים רומז אל התגלות החכמה עליונה שחפר תמיד אברהם אבינו ע"ה להכניס החכמה בלב כל באי עולם ובמותו נסתמו כל המקורות שפתח בחייו שהוא הי' מגייר אנשים כו' ולכן וישב יצחק ויחפור לעורר מה שפתח אביו והי' לו תחילה קטרוגים ונרעורים עד כי חפר הבאר הזאת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחובות הוא עפ"י שייסדו לנו בשיר אל מסתתר רחובות הנהר נחלי אמונה הנהר מורה על נהירו דחכמתא עילאה והתפשטותה היא נחלי אמונה נוחל אותה מי שמאמין כי אין זולתו ית' וכל החכמות בטלים כ"א חכמתו לבדו וכמאמר אליהו ז"ל אנת חפי ולא בחכמה ר"ל אמה היא החכם האמיתי אבל ולא בחכמה שכל החכמות הידועות לנו הנה פלא וכאין.

ועי"ז איש אמונות רב ברכות אי"ש רומז על הש"י איש מלחמה וע"י שמאמינים באיש והמאמין הנה הוא ג"כ בבחי' אי"ש אהי' הוי' שד"י שמשדד כל המערכות להיות הניתו עמנו ובזה פועל רב ברכות משמי שמי קדם.

ולכן כאשר חפר יצחק באר הזאת כנ"ל ולא רבו עליה קרא שמה רחובות כנ"ל ויאמר כי עתה הרחיב ד' לנו לנו גי' הטבע שגם בטבע ישפיע עלינו אלהותו ועי"ז ופרינו בארץ נעשה פירות כנ"ל והבן: ויעל משם באר שבע דהנה בארבע הבארות אשר חפר מרומז ד' עולמות אבי"ע אשר בהגיע אדם מעולם אל עולם הוא כמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו באר מים חיים.

והנה הפלשתים הנה המתנגדים להצדיק בכל דור ודור אומרים לנו המים לכן מיד באר ראשונה קרא שמה עשק היינו בעולם העשוי ששם הסט"א עומדים לחטוף השפע קרא שמה עשק כמו אם אסק שמים שם אמה שמים כמו שא מים הנושא ומגביה הפל אל השמים שם אמה תוכל ליהנות ולבאר השנית היינו בעליתו ליצירה אשר הוא ע"י תיקון האברים והגידים שהמה שס"ה לא כן הגוים אין בהם שס"ה מל"ת לכן קרא שמה שטנה גי' שס"ד פידוע והבן ולבאר הג' היינו כשעולה לעולם הבריאה בהגיע לרחובות הנהר

אֲשֶׁר מִשֵּׁם נָהָר יֵוצֵא מַעֲדָן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן הַיְיָנוּ נְהִירוֹ עֵילָאָה מַעֲדָן הָעֵלְיוֹן הַמִּשְׁקָה
אֶת הַגֶּן אֲשֶׁר נָטַע ד' כָּרֶם ד' צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִשֵּׁם בָּא הַהִתְרַחְבוּת בְּכָל טוֹב קָרָא
שְׁמָה רַחֲבוּתִי עִתָּה הִרְחִיב ד' לָנוּ שְׂפָא הַתְּרַחְבוּת מִהוּי' לָנוּ וּפְרִינוּ בְּאַרְצָן בְּמַלְכוּתָא
קַדִּישָׁא.

וַיַּעַל מִשֵּׁם בָּאָר שְׁבַע כִּי מִשֵּׁם נָקַל לוֹ לַעֲלוֹת לְעוֹלָם הָאֲצִילוֹת כִּי אֲצִילוֹת לְשׁוֹן אֲצִלָּה
וְהַפְּרָשָׁה וְלְשׁוֹן אֲצִלוֹ וּשְׁנִיָּהֶם פְּאָחַד צָדְקוֹ יַחֲדָיו כִּי הֵן אֲמַת שֶׁהַבּוֹב"ה נֶאֱצַל וְנִבְדַּל בְּלִמְי
מִן־שֵׁשׁ א"ס וּבְלִי גְבוּל מ"מ כ"א כְּפִי שְׁיַעֲוִרִין דִּילְנִי יוֹכַל לְהַשִּׁיג לְפִי עֲרָה בְּחִינַתּוֹ וְלָכֵן
כְּתִיב לְהֵלֵן וַיִּקְרָא אוֹתָהּ שְׁבַעָה כִּי תַחֲלָה צָרִיף לְתַמְנָן כָּל שְׁבַע מִדּוֹתָיו וְכָל אַחַת כָּלוּל
מִמֶּנָּה כִּי־דוּעַ וְזֶה וַיִּקְרָא אוֹתָהּ שְׁבַעָה כְּנ"ל.

עַל פֶּן כ"ן גִּימ' ע' ר"ל ע"י סוּד הָעֵלְיוֹן וּבְשִׁבְלֵיו סו"ד גי' ע' וְלָזֶה שֵׁם הָעִיר שֵׁם
הַתְּעוֹרְרוֹת הַזֶּה בָּאָר שְׁבַע כְּנ"ל. עַד הַיּוֹם הַזֶּה לְהִבְיָא זֶה בְּיוֹמִין תַּתְּמָאִין לְהִיּוֹת הַיָּמִים
שְׁבַעִים בְּכָל טוֹב וְשִׁפְעַע עֵלְיוֹן אָמֵן וְהַבּוֹ: וַיִּתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ.

וְאִיתָא בְּמִדְרַשׁ יִתֵּן לָהּ הַבְּרָכוֹת וַיִּתֵּן לָהּ כִּי־בּוֹשִׁיָהוֹן יִתֵּן לָהּ שֵׁל אֲבִיָּה וַיִּתֵּן לָהּ שֵׁל אֲחִיָּה
רַא"א יִתֵּן לָהּ אֱלֹהֵיָתּוֹ. וּבְטָרָם נְבוֹא אֵל הַבְּיָאוֹר נִפְרַשׁ הַכ' וְהֵם בְּזָרוּעַ עֲדִיף בָּאוּ וַיִּתְּבָאָר
עַפ"י פִּי הַכְּתוּב אֲעֲשֶׂה לוֹ עֶזֶר כְּנִגְדּוֹ ר"ל שְׁאֲעֲשֶׂה עֶזֶר שְׁהָאָדָם כְּבִיכּוֹל יְהִי עֶזֶר וְסַעַד
לְהַכִּין מְקוֹם לְהַשְׁרָאָת שְׁכִינָתּוֹ ית' זָרוּעַ אוֹתִיּוֹת עוֹז"ר עֲדִיף לְשׁוֹן עֲדִי עֲדִיִּים ע"י שְׁהָאָדָם
מִקְשָׁט עֲצָמוֹ בְּכָל הַמִּדּוֹת בְּאֵהָבָה וַיִּרְאָה כו' כְּאֲשֶׁה הַמִּתְקַשְׁטֵת לְפָנָי בַּעֲלָה בְּכֶסֶף וּבְזָהָב
שֶׁהֵם רָמְזוּ עַל אֵהָבָה וַיִּרְאָה אֲזִי הֵם עֶזֶר וְסַעַד לְהִיּוֹת מְקוֹם לְהַשְׁרָאָת קַדְוִשְׁתּוֹ ית' כִּי
הַבּוֹב"ה בְּנוֹדָאִי רְצוֹנוֹ הַטּוֹב לְהַטִּיב וּלְהַשְׁרִיט שְׁכִינָתּוֹ עֲלֵינוּ, אָמֵן צָרִיף לְהִיּוֹת
אֲתַעְרוּתָא דְלַתְּמָא וּכְמֵאָה"כ וְעֲשׂוֹ לִי מִקְדָּשׁ וְשְׁכֻנָּתִי בְּתוֹכְכֶם שֶׁהֵם הַכְּנָה וְהַנְּמָנָה וּמְקוֹם
לְהַשְׁרָאָתִי וְאֵז וְשְׁכֻנָּתִי בְּתוֹכְכֶם וְזֶהוּ וְהֵם הַצְּדִיקִים בְּזָרוּעַ עֲדִיף בָּאוּ.

בְּזָרוּעַ בְּבַחֲי' עוֹז"ר כְּנ"ל ע"י עֲדִיף ע"י הַעֲדִי עֲדִיִּים שְׁמִקְשָׁטִים עֲצָמָם בָּאוּ אֲלֵיָּה שְׁיַחּוּל
קַדְוִשְׁתּוֹ עֲלֵיהֶם. וַיְדוּעַ כִּי בְּאֲבָרָהֶם נִתְקַן נֶפֶשׁ דַּאֲדָה"ר וּבְיַצְחָק הָרוּחַ וּבְיַעֲקֹב הַנְּשִׁמָּה
וּג' בְּחִינּוֹת נר"נ הֵם נִגְדַּ מִחֲשָׁבָה דִּיבּוֹר מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר אֲגוּדִים אֵלָה בְּאֵלָה וְהַאֲבוֹת הֵם סִימָן
לְבָנִים שְׁכַאֲשֶׁר יִתְמַן הָאָדָם מִחֲשָׁבָתּוֹ יוֹכַל לְהוֹצִיא דִּיבּוֹרִים קְדוּשִׁים לְפָנָי ד' וְלַעֲשׂוֹת
מַעֲשָׂהוּ בְּאֵהָבָה וַיִּרְאָה קַדְוִשָׁה וְטָהָרָה וְהַפֶּל תְּלוּי בְּמִחֲשָׁבָה שְׁכַמּוֹחַ כְּמִרְמִזַּם בְּזוּה"ק עַל
מ"ח טִיפִין דְּנִטְיָף בְּכָל יוֹמָא וְהֵם לְטַהַר כָּל הַמְּנוּחִין הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמְּטַהְרִים וְזֶהוּ כָּל
עֲצָמוֹתֵי תַאמְרָנָה ד' וּגו' כִּי עֵיקַר הַחַיּוֹת שְׁבַעֲצָמוֹת ג"כ מִהֶמוֹחַ שְׁכַהֶם כְּאֲשֶׁר אֵינָם
עֲצָמוֹת הַיְבִשּׁוֹת וְכָל עֵיקַר הַחַיּוֹת וְהֵן לְחֵם לְאֹכֹל וּבְגָד לְלַבְּנֵשׁ הֵגֵם שֶׁהֵם גְּשָׁמִיּוֹת מ"מ
כָּל כְּוִנָּת הַצְּדִיק בְּהַחַיּוֹת הוּא עֲבוּר הַפְּנִימִיּוֹת וְהַרוּחָנִיּוֹת לְמַעַן יוֹכַל לְעַבְדּוֹ ד' וּבְגָדִים
שֶׁהֵם לְתַפְּאֶרֶת וּר"ל שְׁיִוְבָא הַתְּפָאֶרוֹת בְּעוֹלָמוֹת הָעֵלְיוֹנִים ע"י יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֲתַפְּאָר
בְּמֵאֵי בָּרָא אֶת־נֵאָה לְגַבְּהָ וּלְכ"א כָּל עֲצָמוֹתֵי מִן כָּל אֲשֶׁר בְּעֲצָמוֹתֵי תַאמְרָנָה ר"ל יוֹבָא
הַתְּפָאֶרוֹת לְמַעֲלָה וְהוּא מִהֶמוֹחַ שֶׁהוּא הַפְּנִימִיּוֹת שְׁנִקְרָא כָּל.

וְזֶהוּ ג"כ זֹאת מְנוּחָתִי עֲדִי עַד. מְנוּחָה הוּא הַחֲנִיף בְּעוּה"ז מְנוּחָה יֵשׁ בּוֹ תִּיבַת מו"ח
וּר"ל ע"י הַפְּנִימִיּוֹת כְּנ"ל אֲבִיָּא זֹאת וְאֲעֲלָה אוֹתָהּ עֲדִי ע"י הַעֲדִיִּים וְהַקִּישׁוּטִין כְּנ"ל עַד
הָעוֹלָמוֹת הָעֵלְיוֹנִים הַנִּקְרָאִים עַד.

כי ע"י שְׁפָל מַעֲשֵׂיהֶם אֶפִּילוּ הַגִּשְׁמִיִּים הַפֶּל לְכַבּוֹשׁ אוֹתָם לְצוֹנְרָה גְבוּהַ וְזֶה שֶׁהִבִּיא הַמְדַרְשׁ הַפְּסוּק וְטַל יְלִין בְּקִצְרֵי וְטַל הוּא הַשְּׁפָעָה יְלִין בְּקִצְרֵי הוּא לֵן אֶצֶל הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם הַקּוֹצְרִים מִתְּצַדֵּי חֶקְלָא שֶׁל הַחֶקֶל תְּפוּחִין קִדְיָשִׁין לִוקְטֵי הַשְּׁפָע מִשְׁזָה הָעֲלִיּוֹנָה וְנִהוּ בְּקִצְרֵי.

וּז"ש הַמְדַרְשׁ יִתֵּן לָהּ הַבְּרָכוֹת ר"ל שְׂיִבְרָה אוֹתָהּ בְּכָל טוֹב וְגַם יִתֵּן לָהּ פִּיבּוֹשִׁיהוּן שֶׁתִּהְיֶה בְּבַחֲי אִישׁ שֶׁדָּרְפּוֹלְכַבּוֹשׁ וְתַכְּבּוֹשׁ הַפֶּל לְצוֹנְרָה גְבוּהַ לְעֵלוֹת הַפֶּל לְשָׁרְשׁוֹ וְאָמַר עוֹד יִתֵּן לָהּ שֶׁל אָבִיהָ כּו' עַדש"ה הֵלֵא הוּא אָבִיהָ קִנְיָה ר"ל כִּי הוּא הַש"י אָבִיהָ קִנְיָה הוּא קֵן שֶׁלָּהּ שֶׁתְּדוֹר אֶצֶלוֹ תִּמִּיד וּז"א יִתֵּן לָהּ שֶׁל אָבִיהָ שֶׁתִּהְיֶה דְּבוּק אֶצֶל אָב הֶרְאִשׁוֹן הוּא הַש"י.

וְיִתֵּן לָהּ שֶׁל אַחִיהָ כְּדָאִי בּוֹהַ"ק עַל הַשְּׁבֶת דְּכָל דִּינִין מִתְּעַבְרִין מִיְגִיָּה וְלִית שְׁוֹלְטָנָא אַחְרָא בְּכוֹלְהוּ עֲלֵמִין, כְּמוֹ"כ כָּאֵן יִתֵּן לָהּ שֶׁל אַחִיהָ לְהַכְנִיעוֹ תַּחַת יְדֵיהָ וְלְהַמְתִּיקוֹ. אוֹ יִתֵּן לָהּ שֶׁל אַחִיהָ עַפ"י מֵאֲמָרֵינוּ כִּי אַח הֶרְאִשׁוֹן שְׂבִיק חַיּוֹת שְׂוִיכְלוּ שְׂאָר הָאֲחִים לְהַנְוֹלֵד לְכֹן נִקְרָא אַח שְׂמֵאוֹנְסָה וּמְחַנְבֵּר עִם שְׂאָר הַבְּנִים.

וְכֵן הַצְּדִיקִים נִקְרָאִים אֲחִים שְׂמַחְבְּרִים וּמִיְחַדִּים כָּל הָעוֹלָמוֹת מְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן עוֹלָם הָעֶשְׂרִי עַד אֲצִילוֹת דְּאֲצִילוֹת וּז"א וְיִתֵּן לָהּ שֶׁל אַחִיהָ שֶׁתּוֹכֵל לְאַחֹת וּלְחַבֵּר כָּל הָעוֹלָמוֹת עַד עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְכ"ז הוּא ע"י שְׂמִיּוֹת נַר"נ שֶׁלּוֹ כַּנ"ל בְּבִירוֹר הַמְּחַשְׁבָּה וּבְצִירוֹף הַדִּיבּוֹר וּבְלִיבּוֹן הַמַּעֲשֵׂה כַּנ"ל וְאוֹתִיוֹת נַר"נ גִּימ' ש' רוֹמֵז עַל שְׁלֹשׁ הָאֲבוֹת שַׁע"ז מִיְחַד הָעוֹלָמוֹת וְכַנ"ל וְלָכֵן יִצְחָק אוֹתִיוֹת ק"ץ ח"י רוֹמֵז שֶׁהֵגַם שֶׁהַבּוֹב"ה חֵי הַחַיִּים א"ס מ"מ כְּבִיכּוֹל מְצַמֵּם עֲצָמוֹ אֶל הַקֶּץ לְעוֹה"ז שֶׁהוּא קֶץ וּגְבוּל וְלָזֶה פֶּתַח דְּבָרָיו יֵאִיר בְּבִרְכָתוֹ וְיִתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים גִּי הַטֵּבַע שְׂגַם בְּטֵבַע תּוֹכֵל לְהַמְשִׁיךְ הָאֱלֹהוֹת וְזֶה שְׂפִיָּים הַמְדַרְשׁ יִתֵּן לָהּ אֱלֹהוֹתוֹ שֶׁתִּהְיֶה נִקְרָא בְּשֵׁם אֵל וְכַמֵּאח"ל הַקַּב"ה קִרְאוּ לִיעֲקֹב אֵל כֵּן תִּהְיֶה אִתָּה בְּבַחֲי אֵל וְתִגְזֹר אוֹמֵר וְיָקָם וְתוֹכֵל לְהַשְׁפִּיעַ גַּם בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְזֶהוּ וְיִתֵּן לָהּ מִטַּל הַשְּׁמַיִם שֶׁתּוֹכֵל לְהַשְׁפִּיעַ הַטַּל הַיְיָנוּ הַהַשְׁפָּעוֹת בְּשָׁמַיִם לְהִבִּיא הָאֲרָה ע"י מַעֲשֵׂיהָ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וּבְזֶה וּמִשְׁמַנֵּי הָאֲרָץ תּוֹכֵל לְהִבִּיא מִשְׁמַנוֹנִית הָעֲלִיּוֹן כָּל מִינֵי שְׁפָע אֵל הָאֲרָץ לְעוֹה"ז בְּכָל טוֹב אֲמֵן: א"י וְיִתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים וְגו'.

וּפִירַשׁ"י ז"ל וְהוּא מִהַמְדַרְשׁ יִתֵּן וְיִחַזְרֵר וְיִתֵּן. וְנִרְאֶה לְבָאֵר כִּי הִנֵּה אוֹרוֹ יֵת' הוּא אוֹר א"ס בְּלֵי מִדָּה וּגְבוּל וְאִיהָ יוֹכְלוּ הַפֶּל לְיִהְנוֹת מֵאוֹר צַח כְּזֶה וְצָרִיף לְזֶה אֲמַצְעֵי הוּא הַצְּדִיק הַדְּבוּק תִּמִּיד בּוֹ יֵת' הוּא יוֹכֵל לְחַלֵּק מִכְּבוֹדוֹ לְכַשֵּׁר וְדָם וְזֶהוּ קוֹל ד' בְּהַדָּר.

קוֹל הוּא הַפְּנִימִית מִהֲנִי הוּא בְּהַדָּר שְׂגוֹרֵם הַיְדוֹר וְיִוְפֵי וְגַם בְּהַדָּר לְשׁוֹן חֲזָרָה שְׂמַחְזִיר הַהַדָּר הַנִּי לְהַבּוֹב"ה וְכ"ז ע"י חֶלֶק הָאֱלֹהִי הַנְּשָׁמָה אֲשֶׁר נִפְחָ בְּקַרְבּוֹ הַמְּסִינְעָתוֹ לְזֶה וְזֶהוּ וְיִתֵּן לָהּ יוֹפֵי וְהַיְדוֹר וְיִחַזְרֵר וְיִתֵּן לְהַדָּר וְלְהַחְזִיר הָעֲטָרָה לְבָעֲלִי כַּנ"ל וְכ"ז ע"י וְיִתֵּן לָהּ הָאֱלֹהִים הַיְיָנוּ הַנְּשָׁמָה חֶלֶק אֱלֹהִי מִמַּעַל אֲשֶׁר נִפְחָ בְּקַרְבָּהּ ל"ךְ אוֹתִיוֹת כ"ל הַרוֹמֵז עַל הַצְּדִיק שֶׁנִּקְרָא כָּל וְכַמְדַּבֵּר שֶׁהַצְּדִיק הוּא בְּבַחֲי זוֹ וְעִי"ז תְּזַכֶּה כִּי יִתֵּן לָהּ מִטַּל הַשְּׁמַיִם כְּמוֹ הַטַּל שֶׁאִינוּ נִעְצָר כֵּן לֹא יֵהִי נִעְצָר בְּשׁוֹם פְּעַם מִמֶּה הַדְּבִיקוֹת בּוֹ יֵת'.

וּמִשְׁמַנֵּי הָאֲרָץ. כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְקַבֵּל עוֹל מְלִכוֹתוֹ יֵת' כ"א בְּחֻכְמָה כִּי בְּלֵי הַחֻכְמָה כָּאִין נִחְשָׁב וְכַאֲז"ל כָּל ת"ח שֶׁאִין בּוֹ דַּעְיָה כּו' וְלָזֶה בְּרָכוֹ בְּמִשְׁמַנֵּי הָאֲרָץ מִשְׁמַנֵּי הַמַּיִם שְׂמוֹשִׁית ר"ל מִן הַשְּׁמֵן רָמֵז לְהַחֻכְמָה כְּמַאז"ל כ"מ שְׂשָׁמֵן מְצוֹי חֻכְמָה מְצוֹי.

והארץ רמז על המלכות פידוע. ורוב דגן.

דגן רמז על הפח כמש"ה דגן בחורים פחם ור"ל שירבה בך הפח בכל עת לא תעיר ולא תיגע כמאה"כ וקוני ד' יחליפו פח. ותירוש הוא היין סוד העליון, ונראה לבאר דרך צחות למה נקרא שמו תירוש פי היין הוא המשמח וכ"ז פשוטה פדרך כל הארץ אבל ריבוי השתיה כל שונה בו לא יחפם ועושה אותו רש ועני בדעת ובממון לכן יתנהו בידך לבל תשגה בו והבן: א"י ויטן לה וגו'.

ויטן ויחזור ויטן שהתורה נצחית ומזהיר לצדיק הדור ויטן פשיטתה' ברחמי בניה דעה והשכל אהבה ויראה קדושה וטהרה ויחזור ויטן תראה לחזור וליטן ולהשפיע לכל העולם מזיו זוהר חכמה.

והנה יש שני מיני צדיקים יש צדיקים שעמלם תמיד במעשה המצות ובמילי דשמיא כל היום. ויש אשר גם במאכלם ובמשפתם וצרכיהם הגשמיים משם מעלים את הכל ומלקטים הטוב והני"ק להעלותם לטוב העליון.

ונהו שברכו שיטן לה מטל השמים שיצאו ממך צדיקים שתמיד יהיו דבוקים במילי דשמיא כטל שאינו נעצר. וגם ומשמני הארץ אותם המלקטים ומבררים הפל ומעלים את כל טוב ומשמן הארץ דגניז בגוני' לטוב העליון.

ונהו שתרגום אונקלוס על ומשמני הארץ ומטובא דארעא ועי"ז ורוב דגן דגן מורה על פח פנ"ל שיתנו וירבו פח כביכול בפמליא של מעלה וביראאל למטה ויורישו אותם טוב העליון לנחלה אמן והבן: פרשת ויצא ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה.

עיין בנו"א על פי' הפסוק ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב. והנראה לערכינו עפ"י מה שפירשנו הפתוח בתהלים רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם.

ר"ל עיקר חרבם של ישראל לנצח האויבים הוא פיהם שמרבים בתפלה לפני הש"י ובזה הם נוצחים להם ונהו ג"כ פי' ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב ר"ל בחרב פיו ובתפלותיו הי' מחלישו.

והנה כשח"ו עת צרה הוא לישראל הצדיק שפדור כשהוא דבוק בהבוב"ה אינו מרגיש בצער שהוא ואינו נוגע לו אף מוכרח לירד קצת ממדרגתו ולהפסיק קצת מדבקותו בכדי שירגיש גם הוא באותו צער של ישראל ולבקש עליהם רחמים.

ונהו ויצא יעקב מבאר שבע רמז להצדיק שיוצא מבאר שבע ר"ל שמפסיק מדבקותו שדבק בעולמות העליונים. וילך חרנה שהולך לקראת החרון אף והדינים לתקנם ולהמתיקם מישראל: א"י ויצא יעקב וגו'.

דהנה כשהצדיק דבוק בהבוב"ה בשלימות גמור אז בנודאי אין שום שליטה להס"א והדינים אף כשהוא נפסק מעט מדבקותו ח"ו יוכלו הדינים חלילה להיות להם איזה שליטה וממשלה לז"א ויצא יעקב מבאר שבע ר"ל אעפ"י שהצדיק יוצא קצת מהדבקותו פנ"ל עכ"ז וילך חרנה שאעפ"י כ מוכרח החרון אף לילך ולהסתלק ממנו שעכ"ז הוא מתחזק נגד הס"א והדינים לסלקם ולגרשם מישראל והבן: א"י ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה ע"ד שבארנו פי' הכ' ימינה ד' נאדרי בכת ימינה ד' תרעץ אויב.

כי ישראל הם מסטרא דימינא רומז על הקסד והאנמות אינם יכולים לגשת אל הקודש לסבול צד הקדושה הנקרא ימין. ועי"ז הם ממילא מופים ורפים ונגפים בבוא הקסד על ישראל וכענין נגוף ורפוא האמור במצרים שמבואר אצלנו כ"פ וזהו שפירש"י אותה ימין הנאדרת בכח היא בעצמה רועצת ומשברת את האויב וכו"ל פי חס"ד גי' ע"ב ופירושו גם לשון עב הענין כי לישראל יהי חסד ולסט"א יהי הקסד ענין ועשן לבל יוכלו קרוב אלינו וזהו ויצא יעקב וגו' ויצא רמז על היחוד באותיות צ"א מן ויצ"א ור"ל ע"י היחודים שהצדיק מייחד מבאר שבע באר הוא המלכות מדה השביעית ה' תתאה והוא עושה המשכה דמות ו' לחברה בה' עלאה כי בי"ה ד' צור עולמים עי"ז וילך חרנה הולך ממילא חרון אף ד' ועל ראש רשעים יחול הרוצים לעכב ולמנוע היחוד וזה בעצמו מפה אותם, אבל לישראל וילך חרנה לשון חירות מוליה להם חירות מעולם העליון עלמא דחירו והבין: א"י ויצא יעקב וגו'.

כי הנה יעקב עמוצא דאמצעייתא ת"ת ישראל הפולל שניהם ובנודאי רבים קמים עליו מי אפה להיות בחי' ת"ת הלא אבי אביה אחז צדיק דרפו בצד אחד מדת הקסד ויצחק במדת הגבורה לבד ומי שמך לאיש להיות אחז הקבל בתרין ראשין להיות פוללות שניהם כי בכל דור ודור יש תמיד מתנגדים להצדיק למנוע מעבודתו וכמו עתה כן אז הגרים שנסארו מאברהם ויצחק גדלה קנאתם בזה וכמו שנתחלק קרח על אהרן וניתן סימן במקלות אשר מטהו יפרח הוא הנבחר.

כמו ויצא יעקב ויצא מלשון הוצאת ציץ ופרח הבאים ישרש יעקב יציץ ופרח ישראל לזה זכה מבאר שבע נתבאר ונתפרש זאת בעיני כל ע"י שבע היא ה' תתאה ר"ל מדת המלכות שקיבל ע"ע ובזה וילך חרנה הולך חרון אף המתקנאים הדוכרים על צדיק עתק ושלום על ישראל: א"י ויצא יעקב מבאר שבע וגו'.

ידוע באר רומז על התורה ונקרא שבע על פי שבעים פנים לתורה ולהבין הענין נראה ענין הע' פנים עש"ה עין ד' אל יראיו כי מחמת עי"ן הוא פנימיות העליון הנפתן אל יראיו שרואים הפנימיות של התורה כי עיקר לימוד התורה הן תנ"ך וגמרא ופוסקים העיקר הוא באומרו תיבות נאותיות התורה ישפיל ויבין על הפנימיות המלובש בהתורה וכמש"ה האותי לא תיראו אם מפני לא תחילו ר"ל האותי הן אותיות התורה לא תיראו וכי לא יעלה מורא עליכם בהוציאכם אותיות התורה וכי מפנ"י הוא הפנימות של האותיות אשר שמי בקרבם לא תחילו.

ובנודאי אם האדם הי' לומד פראוי בדחילו ורחימו והי' משים לנגד עיניו פנימות האותיות הפלב בהם בנודאי הי' מתמלא יראה ופחד מפני אור קדושתו ית' אשר גלבש בהתורה. וזה גורם אריכות הגלות כי לומדים למען ידעו להבין ולהורות וחקמה כזו מה זה עושה וילדעת זה נקרא כופר בעיקר כי לאו דוקא אם כופר וממיר דתו נקרא כופר בעיקר אלא כי גם זה כופר בעיקר של התורה היא הפנימות שהיא עיקר התורה ולזה האותי לא תיראו אינכם מתיראין מפני האותיות על פי מפני לא תחילו על שאינכם חלים מפנימות שלי המלובש בהאותיות ובפיהם הם אומרים ויראת ד' שכוח מלוח לבם ובנודאי אם הי' לומדים בדחילו וברחימו לייחד שם ד' והי' ד' אחד ושמו אחד הי' מקרבים קץ הגאולה ואיך תעלה תורתם ותפלתם לעילא הואיל ואין מוציאים האותיות בדו"ר וז"א האותי

לא תיראו שְהאֹתִיּוֹת אֵינָם נִרְאִים וְאֵינְכֶם גּוֹרְמִים שְׂיִתְּרֹאוּ לִפְנֵי הָאוֹתִיּוֹת לְעִילָא עַל כִּי מִפְּנֵי לֹא תַחֲלִיּוּ עַל שְׂאֵינְכֶם חָלִים וִירְאִים מִפְּנֵי כִּנּוּן לְלִמּוּד בְּדוּר וְזֶהוּ וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע שְׁהֲצַדִּיק יוֹצֵא פֶּרֶחַ וְנִצְיִן צִיץ מִבְּאֵר שֶׁבַע ע"י הַתּוֹרָה שֶׁנֶּקֶט בְּאֵר שֶׁבַע כִּנּוּן וְעִ"ז וַיִּלְךָ חֲרָנָה הוֹלֵךְ וּמִתְבַּטֵּל הַחֲרוֹן וְהַדִּינִים.

וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וְגו' וַיִּפְגַּע לְשׁוֹן תְּפִלָּה כְּשֶׁהֲצַדִּיק צָרִיף לְהַתְּפַלֵּל עַל הַדִּינִים שֶׁלֹּא יִהְיוּ וְלֹא יָבוֹאוּ צָרִיף לִפְגּוֹעַ וּלְבַקֵּשׁ בְּמָקוֹם בְּשִׁבִיל הַש"י שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם כִּי בְּכָל צָרָתָם לֹא צָר כְּבִיכּוֹל וְעֵינָר פְּנוּנָת הַצַּדִּיק בְּתַפְלָתוֹ לְהִסִּיר צַעַר הַשְּׂכִינָה.

וַיִּלְךְ שָׁם הוּא ע"ד שְׂפִירְשָׁנוּ פִּי הַפְּתוּב לֵךְ יוֹם אֶף לֵךְ לִילָה לֵךְ יוֹם ר"ל כִּי עִמָּה הַחֲסֵד תְּמִיד הַנִּקְרָא יוֹם עַש"ה יוֹמָם יִצְוֶה ד' חֲסֵדוֹ אֶף כְּשֵׁישׁ ח"ו אֵינָה אֶף וְדִין בְּעוֹלָם אֲזִי לֵךְ לִילָה לְהִיּוֹת לִינָת הַצַּדִּיק וְכֵן דִּינָא בְּטַל דִּינָא וְכַמְש"ה לִינֵי פֶּה הַלִּילָה שְׂתַלִּין פֶּה הַדִּין עַד עָבוֹר הַלִּילָה.

וּמִיָּד וְהִי בְּבִקְרָא אִם יִגְאָלָה טוֹב יִגְאָל וְגו' וְגִאֲלִיתִיהּ אֲנִכִּי וְזֶה וַיִּלְךְ שָׁם כְּשֵׁישׁ ח"ו אֵינָה דִּין עוֹשֶׂה בּוֹ לִינָה וּמִיָּד מִבְּטָלוֹ עַד כִּי בָּא הַשְּׂמֵשׁ הִינּוּ הַרְחֲמִים וְהַחֲסֵדִים כַּמְש"ה כִּי שְׂמֵשׁ וּמִגֵּן ד' צְבָאוֹת וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם הָאוֹתִיּוֹת נִקְרָאִים אַבְנֵים כִּידוּעַ וְר"ל שֶׁהִגַּם שְׁהָאוֹתִיּוֹת בְּעֵצָמָם הֵם אוֹרוֹת גְּדוֹלִים וְצָחִים מ"מ עֵינָר הַעֲלָאתָם וְהַרְמַתָּם ע"י לִימּוּד הָאָדָם בְּקִדּוּשָׁה וְטְהָרָה בְּזֶה נִכְסַף הַש"י וְזֶהוּ וַיִּקַּח אֵין קִיחָה אֵלָא בְּכֶסֶף לְשׁוֹן כִּיִּסּוּפִין וְתַאֲוָה וְהוּא לְשׁוֹן קִדּוּשִׁין שֶׁהַקִּב"ה חָפֵץ וּמִתְאַוָּה וּמִתְיַחַד ע"י הָאוֹתִיּוֹת שְׁלֹמֵד הָאָדָם בְּדוּר דְּפָרְחִין לְעִילָא וְזֶהוּ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם ר"ת מ"ה גי' אָדָם הִינּוּ מְפַעֲלוֹת אָדָם בְּדַבְרֵי שְׂפָתָיו בְּקִדּוּשָׁה וְטְהָרָה עִ"ז לֹקֵחַ הַש"י דִּיבּוּרֵי הַתְּפִלָּה וְהַתּוֹרָה הַהוּא לְבֵית גְּנוּזוֹ.

וַיִּשָּׁם מְרֵאֲשׁוּתָיו כִּי בְּרֵאשִׁית בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה וַיִּשְׁרָאֵל שְׁנִקְרָא רֵאשִׁית וְע"י לִימּוּד כִּנּוּן מַעֲלָה הַפֶּל אֵל הַרֵאשִׁית כְּמוֹ רֵאשִׁית הַמִּחְשָׁבָה בְּבְרִיאָה גַם וַיִּשָּׁם מְרֵאֲשׁוּתָיו שְׁנֵהָ' אֲנַחְנוּ עִ"ז הַרֵאשִׁית וְכַמְש"ה וְלִתְתִּיף עֲלִיוֹן וְגו' וְכָל הַשְּׂפַע תְּבוֹא אֵלֵינוּ וְהֵם יְזוּנוּ מִהַתְּמַצִּית.

וּבְזֶה נוֹכַח לְפָרֵשׁ ג"כ פִּי הַפְּתוּב וַיֹּאמֶר לְכֵן טוֹב תִּתִּי אֲנֹתָה לֵךְ מִתִּתִּי אֲנֹתָה לְאִישׁ אַחֵר לְכֵן רָמַז עַל הַבּוֹב"ה לִיבּוֹן הַעֲלִיּוֹן שֶׁהִגַּם שְׁלִבָּן אָמַר דְּבָרִים הָאֵלֶּה מ"מ לֹא עָנָה מִלְּבוֹ כִּי אִם מִד' יֵצֵא הַדְּבָר וְהַנִּכְרַח לְכֵן לְאִמֵּר כְּדְבָרִים הָאֵלֶּה וְכַמּוֹ שְׂמַצִּינוּ בְּבִלְעָם שֶׁלֹּא רָצָה לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל וְעַקַּם הַש"י אֶת פִּיו וּבִיבְרָךְ בַּע"כ שֶׁלֹּא מְרַצֵּנוּ דִּידוּעַ כִּי לֹאֵה נִגְדַּע עֲלֵמָא דְאַתְפְּסִיא וְלֹא נִאֲוָה שְׂיִנְתָּן לֹאֵה שְׂהִיא נִגְדַּע עֲלֵמָא דְאַתְפְּסִיא לְאִישׁ חִיצוֹן מִסְט"א וְלְכֵן טוֹב תִּתִּי אֲנֹתָה לֵךְ כִּי אֲנֹתָה רָאוּי לֵךְ דִּנְקָא כִּי אֲנֹתָה בְּבַחֲוִי ל"ך אוֹתִיּוֹת כ"ל הַרְוִמְזוּ עַל הַצַּדִּיק דְאַחִיד שְׂמִיא וְאַרְעָא שְׂמִתּוֹרָגָם עַל כִּי כָּל קַהֲלָת מְשָׁה [בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ אוֹתָה אוֹתִיּוֹת או"ת ה' הַרְוִמְזוּת עַל הִירְאָה וְאַהֲבָה כִּי י' בְּמִילּוּאָה הוּא יו"ד ה' דְּלִי"ת הַגּוֹי'ת וְכַשְׁנִכְנַס בְּהו' אֲתַמְלִיא וְנַעֲשִׂית ה' וְהוּא שָׁם י"ה הַמּוֹרָה עַל דְּחִילוֹ וְרַחֲמֵינוּ כִּי בִי"ה ד' צוּר עוֹלָמִים וְלְכֵן טוֹב תִּתִּי אֲנֹתָה לֵךְ דִּיִּיקָא מִתִּתִּי אֲנֹתָה לְאִישׁ אַחֵר דְּלֹא מִסְטָרָא דְקִדּוּשָׁה: וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֶלֶם מוֹצֵב אַרְצָה וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׂמִימָה.

אֵימָא בְּמִדְרָשׁ סל"ם בְּגִי' סִינ"י, לְהַבִּין הַעֲנָנִין נִרְאָה כִּי הִנֵּה זֶה סִינֵי בְּחַר אֱלֹהִים לְתַת עֲלָיו הַתּוֹרָה עַל הִיּוֹתוֹ נְמוּדָה מִכָּל הַהָרִים כִּי כָּל הַהָרִים רָצוּ וּבָאוּ שְׂתַנְתָּן הַתּוֹרָה עֲלֵיהֶם וְלֹא בָּהֶם בְּחַר יְהוָה כַּמֵּאמְחֵז"ל הָרִים גְּבּוּנוּיִם כְּפֹלְכֶם בְּעֲלֵי מוֹמִין אֲצֵל הַר סִינֵי וְכַעֲנָנִין

האותיות שִׁבְאוּ לְהִפְרָאוֹת בָּהֶם הָעוֹלָם וּמִהָרְאוֹי הִי ג"כ שִׁיבְרָא הָעוֹלָם בְּאֵלֶּף אֱלָא לְהִיּוֹתָה עֲתִידָה לְהִנָּתֵן בְּרֵאשׁ עֲשֶׂרֶת הַדְּפֻרוֹת אֲנֹכִי לְכֹן נִבְרָא בְּאוֹת ב' הַסְּמוּךְ לָהּ וּכְעֵנֶן שֶׁאָמַר הַה"ק אֲמו"ר זְצַלְהָהּ הַמְּשִׁפִּילִי לְרֵאוֹת שֶׁכָּל עוֹד שֶׁמְשִׁפִּיל הָאָדָם עֲצָמוֹ יוֹתֵר זֹכָה יוֹתֵר לְהַתְגַּלוֹת הוּא וְזֶה לְרֵאוֹת.

וְנוֹסִיף נִפְסָף מִשְׁלָנוּ כִּי הִנֵּה הַמַּגְבִּיחַ עֲצָמוֹ סוֹכֵף יְרִידָה אֲבָל הַמַּגְבִּיחַ לְשֶׁבֶת שְׁזָה שֶׁמַּגְבִּיחַ אוֹתוֹ הַש"י הוּא לְשֶׁבֶת לְהִיּוֹת לוֹ יְשִׁיבָה וְקִיּוּם לְעַד וּבְאִנְפֵן הַמְּשִׁפִּיל לְרֵאוֹת וְכַנ"ל וְזֶהוּ וְהִנֵּה סל"ם גי' סינ"י ע"י הַהִכְנָעָה זֹכָה לְבַחֲוִי וְהִנֵּה לְהַתְגַּלוֹת הוּא הַמְּרַנֵּן בְּמִילַת וְהַנ"ה כִּי ה' פְּעָמִים י' גי' נ' מִן וְהִנֵּה וְעִי"ז וְהִנֵּה נִעְשָׂה מִזֶּה שְׁמִחָה גְדוֹלָה חִיבוּר הַשֵּׁם וּפּוֹעֵל שְׁהִגֵּם שֶׁהוּא מְנַצֵּב אֲרָצָה בַּעוֹה"ז מ"מ פּוֹעֵל מִן הַכֹּל וְרֵאוֹ שׁוֹ הָרֵאוֹ שִׁיית גִּיעַ הַשְּׁמִימָה הַמּוֹרָה עַל רַחֲמִים לְהַמְתִּיק הַכֹּל לְרַחֲמִים וְחֻסְדִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַמְתִּיק אֶת הָרֵאוֹ שֶׁהָבֵן: א"י וְהִנֵּה סָלָם וְגו'.

סל"ם בגי' סינ"י דִּידוּעַ סִינִי שְׁבוּ יְרִידָה שְׁנֵאוֹה לְאוֹה"עוֹז"א וְהִנֵּה סָלָם שְׁעִי"ז יְבוֹא שְׁנֵאוֹה לְאוֹה"ע עַל כִּי וְרֵאוֹ שׁוֹ מִגִּיעַ הַשְּׁמִימָה ר"ל ע"י שְׁמִימָה אֶהְבֶּה וְחֻסְדַּי עַל יִשְׂרָאֵל בְּזֶה בָּא הַשְּׁנֵאוֹה עַל אוֹה"ע וְעִי"ז מוֹרָה ג"כ וְהִנֵּה שְׁיָגִיד עַל שְׁמִימָה וְהָבֵן: וְשֶׁבֶתִי בְּשָׁלוֹם אֵל בֵּית אָבִי וְהִי ה' לִי לְאֱלֹהִים.

יְתַפְרֵשׁ עַדשֶׁה"כ ה' יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. בְּשֵׁלוֹ"ם אוֹתִיּוֹת מְלִבוֹ"ש שְׁיָתֵן לְבוֹשֵׁי קוֹדֶשׁ בְּקִדּוּשָׁה וְשֶׁה' וְטֵהָרָה כִּי שְׁלוֹם הוּא שְׁמָא דְקוֹב"ה וְיִלְפִנֵּשׁ אוֹתָנוּ בְּהַנִּיחֵנוּ וּקְדוּשָׁתוֹ וְשִׁמּוּתוֹ הַקְּדוּשִׁים וְטֵהָרִים בְּשֵׁלוֹ"ם גי' שְׁע"ח ש' רָמַז עַל תְּלַת אֲבָהֵן ע"ח גי' ג' הַנִּיּוֹת וְיֵשׁ ש' בַּת ד' רֵאוֹ שִׁין גַּם לְרַבּוֹת דָּוִד סְמָכָא רַבִּיעֵאוֹה אֲבָל יַעֲקֹב חִילָה פְּנֵי הַש"י שְׁאֵז הִי ג' וְאָמַר וְשֶׁבֶתִי בְּשָׁלוֹם לְהִיּוֹת אֲנִי שְׁלִימוֹ דְאֲבָהֵן צִירוּף בְּשָׁלוֹם וְהַנֵּם כִּי נָתַן תַּתָּן לִי בַחֲוִי זֹ מַכ"מ אֲדַע נְאֻמָּה כִּי לֹא כַחֲוִי וְעִנְצָם יְדֵי עֲשָׂה הַכְּבוֹד הַזֶּה כ"א אֵל בֵּית אָבִי זְכוּת אֲבוֹתִי אֲבָרְהָם וְיַצְחָק גָּרַם לִי זֹאת וְעִי"ז וְהִי ד' לִי לְאֱלֹהִים וּבְשֶׁבֶתִי לִי הִי לְאֱלֹהִים לְהַכּוֹת וּלְכַלּוֹת כָּל הַרְשָׁעִים וְיִשְׂאָ יַעֲקֹב רַגְלָיו וְיִלְךְ אֲרָצָה בְּנֵי קֹדֶשׁ יְבָרֵךְ דְּהִנֵּה יֵשׁ בְּחִינַת עֵינָיו וְיִדְוִן וְרַגְלָיו וְכֹן יֵשׁ בְּאֲנָשִׁים בְּחִינַת רַגְלָיו וּגְבוּהֵם מֵהֶם בְּבַחֲוִי יְדִין וּגְבוּהֵם מֵעֲלֵיהֶם בְּבַחֲוִי עֵינָיו וְהַצְדִּיק מֵעֲלָה גַּם אוֹתָם שֶׁהֵם בְּבַחֲוִי רַגְלָיו לְמַעְלָה וְזֶהוּ וְיִשְׂאָ יַעֲקֹב רַגְלָיו שֶׁהַצְדִּיק נוֹשֵׂא וּמַעְלָה גַּם אוֹתָם שֶׁהֵם בְּבַחֲוִי רַגְלָיו.

וְיִלְךְ אֲרָצָה כִּי יֵשׁ אֲרָץ עֲלִיוֹנָה וְאֲרָץ תַּחְתּוֹנָה וְהַצְדִּיק הוֹלֵךְ גַּם עִם כָּל הָאֲרָצִיּוֹת בְּנֵי קָדֶם כִּי ע"י שְׁמִימָה וּמִטְהָר עֲצָמוֹ מִמְּשִׁיחַ חֵיוֹת לְאֲרָץ הַתַּחְתּוֹנָה וְהַחֵיוֹת הוּא מִלְמַעְלָה וְעִי"ז עוֹלָה בְּנֵי קָדֶם לְמַעְלָה עַל כִּי הַכֹּל בָּא מִלְמַעְלָה חוֹזֵר הַכֹּל לְשׁוֹרְשׁוֹ וְהָבֵן: וְיִרָא וְהִנֵּה בָּאָר בְּשֶׁדָה וְהִנֵּה שָׁם נְשַׁלְשָׁה עֲדָרֵי צֶאֱן רֹבְצִים עָלֵי וְגו'.

כְּכָר כְּתִבְנוּ בְּזֶה בְּחִיבוּרֵינוּ הַקּוֹדֶמִים וְעוֹד י"ל ע"פ מַה שֶׁכָּתַב הָאוֹה"ח עַל פְּסוּק וְיִצְאָ יַעֲקֹב מִבְּאָר שְׁבַע יַעֲקֹב הוּא הַנְּשִׁמָּה יוֹצֵא מִבְּאָר הוּא עוֹלָם וּמְקוֹר הָעֲלִיוֹן יַעֲי"ש בְּדְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים וְלָזֶה נִתְפָּנֵן ג"כ הַה"ק אֲמו"ר זְצַלְהָהּ וְהוֹסִיף עוֹד שְׁלָזָה אוֹמְרִים בַּק"ש בְּיָדָה אֲפָקִיד רוּחִי ר"ת בַּא"ר שְׁצָרִיךְ בְּכָל לַיְלָה לְהַחְזִיר הַנְּשִׁמָּה זָכָה וְנִקְיָה וְטֵהָרָה מֵעֲלָה לְמְקוֹרָה כְּרֵאוֹ שִׁמָּה כְּאֲשֶׁר בְּתַחֲלִיל צֵאתָה לְעוֹה"ז עִי"ש בְּכַתְּבֵנוּ וְעַתָּה הַדּוֹר אֲתָם רָאוּ אִיךְ צָרִיךְ לְהַזְהִיר וּלְזַכֵּף וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ לְשׁוֹב בְּכָל לַיְלָה לְמְקוֹר חוֹצְבָתוֹ כְּבְרֵאוֹ שִׁמָּה הַבְּרִיאָה וְתֵהָא יְצִיאָה כְּבִיאָה וְגַם יַעֲקֹב בְּחִיר הָאֲבוֹת אָמַר הֵייתִי בְיוֹם אֲכַלְנִי חֲנוּב וְקָרַח

בְּלִילָה הַיִּיטִי בַיּוֹם פְּשֵׁה־יִיטִי בְּבִהִירוֹת גְּדוֹל שְׁנִקְרָא יוֹם אֶכְלֵנִי חוֹרֵב נְתַלְהַבְתִּי בְּאִשׁוֹן קַדִּישׁוֹן מִפְּחַד הַבוֹרָא ית"ש וְקִרַח בְּלִילָה מוֹרָה ג"כ עַל הַיִּרְאָה עֵילָאָה הַקֶּרַח הַנוֹרָא וְהוּא מִדַּת לִילָה.

וְהִנֵּה שְׁלִשָּׁה עֶדְרֵי צֶאֱן. אֵיטָא בְּמִדְרַשׁ רוֹמְזִים לֵג' הָאֲבוֹת אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב פִּי ג' הָאֲבוֹת מוֹרִים עַל ג' מִדּוֹת חג"ת אֲשֶׁר בְּהֵם יוֹשְׁלֵם הָאֲדָם אוֹ שְׁהֵם מוֹרִים עַל ג' רֵאשׁוֹנוֹת חב"ד פִּי חֲקָמָה נִגְד אֲבָרְהָם.

בִּינָה עוֹלָם הַתְּשׁוּבָה נִגְד יִצְחָק שְׁמֶסֶר נִפְשׁוֹ ע"ג הַמְזַבֵּחַ וְעֵשָׂה הַכְּנָה לְדוֹרוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִחַפְּזוּן לְהַטּוֹת לְכַבּוֹ לְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה מִיָּד יִקְבְּלוּ. יַעֲקֹב בַּחִי הַדַּעַת כְּנוֹדָע.

וְכַשְׁיִשְׁיג שְׁלִשָּׁת הַמִּדּוֹת הָאֵלוּ יִזְכָּה לְהַמְשִׁיף הַבָּאָר וּמְקוֹר הָעֵלְיוֹן אֶל הַשְּׂדֵה לַעוּה"ז וּז"ש בְּנו"א פִּי הַשְּׂדֵה רוֹמְזוֹ עַל הַחֶקֶל תְּפוּחִין קַדִּישׁוֹן וְכֹלָה חַד פִּי עֵי"ז יִזְכָּה לְהַמְשִׁיף הַחֶקֶל תְּפוּחִין קַדִּישׁוֹן לַעוּה"ז ע"י הַיּוֹתוֹ פְּשָׁדָה שְׁהִיא מוֹכֶנֶת וּמְזַנְמָנֶת לְחֶרֶשׁ בְּהַחֹרֶשׁ וְלִזְרוֹעַ בְּהַזּוֹרַע כְּכָה יִהְיֶה תְּמִיד מוֹכֵן וּמְזַנְמָן לְעִבּוֹדָתוֹ יתְבַרַךְ.

וְרַק פִּי לָאוּ כָּל אָדָם זוֹכֶה לְבַחִי זֹו לְהַמְשִׁיף מְקוֹר הָעֵלְיוֹן בָּאָר מִיָּם חַיִּים לַעוּה"ז לִז"א פִּי מִן הַבָּאָר הַהוּא יִשְׁקוּ הָעֶדְרִים ר"ל פִּי מִן הַבָּאָר הַהוּא שְׁמַמְשִׁיכִין הַצַּדִּיקִים לַעוּה"ז יִשְׁקוּ הָעֶדְרִים הֵם הַצַּדִּיקִים גַּם אֶת שְׁאָרֵי יִשְׂרָאֵל פִּי הַצַּדִּיקִים הֵם נִקְרָאִים רוֹעִים וְכַמ"ש דַּהֲע"ה ד' רִנְעֵי לֹא אֲחֻסֶר שְׁמָה שְׁאֲנִי רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הוּא מַד' שְׁהַבְּאֲנִי עַד הַלּוֹם.

וְלָכֵן בְּקִשְׁתִּי פִּי לֹא אֲחֻסֶר לְיִשְׂרָאֵל כָּל טוֹב וְאוֹכַל לְמִלְאוֹת כָּל מְשָׁאֲלוֹתֵיהֶם אָמֵן: הֲלֹא נִכְרִיּוֹת נִחְשְׁבֵנוּ לוֹ פִּי מְכַרְנוּ וַיֹּאכַל גַּם אֶכְוֹל אֶת כֶּסֶפֵינוּ פִּי כָּל הָעוֹשֶׁר וְגו'. אֵלֶיךָ עֵשָׂה.

פִּי הִנֵּה הָאֲמָהוֹת נְבִיאוֹת הָיוּ וְלֹא נִעְלַם מֵהֶן דְּבַר פִּי כָּל עִבּוֹדַת יַעֲקֹב הִי בְּעוֹלָם הָעֵלְיוֹן. וְכַאֲשֶׁר יַעֲזִיד הַחוֹשׁ ע"ז פִּי הָאֵיף יַעֲלָה עַל הַדַּעַת שְׁיַעֲקֹב בַּחִיר הָאֲבוֹת יִשְׁקֵ לְרַחֵל יִפַּת תְּאוֹר וְהַנְּשִׁיקָה תְּהֵא נְשִׁיקָה גְּשָׁמִיית אֵלָא לְגֶרוֹם נְשִׁיקִין וְתִיקוֹנִין בְּעוֹלָמוֹת הָעֵלְיוֹנִים.

וְכֵן בְּאִמְרוֹ הִבָּה אֶת אִשְׁתִּי וּפִירַשׁ"י וְהֵלֵא קַל שְׁבַקְלִים אֵינוֹ אוֹמֵר כֵּן אֵלָא לְהוֹלִיד תּוֹלְדוֹת ג"כ אֵינוֹ כְּפִשׁוֹטוֹ שְׁגַם לְהוֹלִיד תּוֹלְדוֹת לֹא הִי אוֹמֵר כֵּן אֵלָא פִּי יַדַּע שִׁי"ב בְּנִיּוֹ יִהְיוּ מְרַפְּכָה לִי"ב צִירוֹפִי הוִי"ה וְהִי מְחַפָּה מְתִי אֲזַכָּה לְהַשְׁלִים הַמְרַפְּכָה וְהָאֲמָהוֹת יַדַּעוּ הַיֵּטֵב הַדְּבַר שְׁפִנּוֹנָתוֹ לְשָׁמַיִם, אָמְנָם לְבֵן הִי כְּפִנּוֹנָתוֹ כְּדִי לְהַעֲבִידוֹ עִבּוֹדַת פְּרָךְ וְאִמְרוּ פִּי הֲלֹא מְכַרְנוּ לְהַנְּאֹתוֹ וְלֹא עוֹד אֵלָא פִּי גַם וַיֹּאכַל גַּם אֶכְוֹל אֶת כֶּסֶפֵינוּ ר"ל כְּסוֹפֵינוּ תְּאוֹתֵינוּ שְׁנִכְסְפָה נִפְשֵׁנוּ לְהַשִּׁיג חֵן ד' מִהַנְּיוֹת הַשְּׁוֹרָה עַל מַעֲשֵׂה יַדֵינוּ פִּי עֵינֵינוּ הָרוֹאוֹת פִּי כָּל הָעוֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל וְגו' פִּי הָאֲדָם אֵינוֹ יָכוֹל לְהַעֲשִׂיר לְחַבְּירוֹ אֲבָל הַש"י אֲשֶׁר הָעוֹשֶׁר וְהַכְּבוֹד מִלְּפָנָיו הוּא נוֹתֵן עוֹשֶׁר שֶׁל קִיּוֹם נִצְחִי לְעַד וְלֹא בְּטַבַּע.

וּז"א פִּי כָּל הָעוֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים גִּי הַטֵּב"ע ר"ל שְׁהַפְּרִישׁוֹ אֶל הַטַּבַּע הוּא מְאֻבְּנוֹ אֲב הָעֵלְיוֹן פִּי הוּא הַיָּכוֹל לְהַעֲשִׂיר וְהוּא דְּבַר קִיּוֹם ד לָנוּ וּלְכַנְּנוֹ וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֵשָׂה. כְּלוֹמַר שְׁהַש"י עֵשָׂה מַה שְׁעָלִיו וְעַתָּה נַעֲשֵׂה מַה שְׁעָלֵינוּ כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ בְּקִיּוֹם הַמְּצוֹת וּשְׁמִירַת דְּבָרָיו עֵשָׂה וְקִיָּים גַּם כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים וְגו' אָמַר לְשׁוֹן הַתְּפָאֲרוֹת כְּמוֹ הָאֲמָרָת וְהָאֲמִירָה וּר"ל שְׁכָל הַתְּפָאֲרוֹת שֶׁל אֱלֹהִים הוּא אֵלֶיךָ עֵשָׂה שְׁנִמְסַר אֵלֶיךָ אֶל עוּה"ז לְעֵשׂוֹת תִּיקוֹנִים וַיְחַוְּדִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְהַבֵּן: וְרַחֵל

לקחה את התרפים ותשימם בכר הגמל ותשב עליהם וימשש לכן את כל האוהל ולא מצא.

ידוע כי רחל נגד עלמא דאתגליא לעומת עולמות החיצונים דסט"א המונעת אותם מגשת אל הקודש ליהנות ח"ו משפע העליון אשר זה היה התרפים שמה שנרפה ונופל מהקדושה ח"ו חטפו המה.

ורחל לקחה את בחי התרפים פנ"ל ותשימם בכר הגמל הגמל לשון גומל חסד לאיש כמפעלו להיות נגמל כ"א כמפעלו לשלם לאיש כמעשהו. שאנחנו נלך בשם ה' אלהים חיים ומלך עולם ועלינו תבוא כל השפעות בכל טוב והסט"א יזונו מן התמצית פאשר נתן להם.

ותשב עליהם. עליהם אותיות עלי"ה מ אות מלכות כי ארשב"י ראיתי בני עלי ומה מועטים והיא עשתה ישיבה והכנה לדורי דורות להיות בני עלי מתרבים בקבלת עול מלכותו ית' והרשעה פלה כעשן תכלה.

ולזה וימשש לכן את כל האהל שהגיש ממשות הקדושה בכל האהל פתיב האהל בה' שבכ"מ ה' עילאה שורה ולכן ולא מצא מהסט"א אחיזה כלל והבן: פרשת וישלח וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שער שדה אדום.

דהנה להלן נאמר כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ושורש הענין הוא כי פתיב ויותר יעקב לבדו כי העביר את כולם את מעבר יבק והוא לבדו נשאר כי אפילו המלאכים היו לעבר השני ומסתמא יעקב ידע בכל אלה כי ישאר לבדו ועשה הכנה על זה, והנה המלאכים תחלה לא רצו לזוז ממנו על כי היו יונקים תמיד מזיו זוהר פניו והי' קשה פרידתו עליהם כמו יונקי שדים אשר קשה עליהם לגמול אותם מחלב אמם על פי הורגלו עמהם תמיד כן הי' קשה עליהם להפרד ממנו ולכן וישלח לשון לוי' שעשה להם לוי' לפניו.

שהגם שלא יהיו עמו והיו לפניו יונקים אור קדושת פניו. וזהו כי ראיתי אלהים פנים אל פנים.

ר"ל שבראתי להם את הפנים שלי ועי"ז עלו למעלה וראו כי שנה לפני דלעילא כדמות דיוקן אדם העליון ועי"ז ותמצל נפשי. ובזה פעל אל עשו אחיו וגו' שיהי' לו כפאח.

ועוד זאת פעל ארצה שער שהשערות הארציות הם הדינין והגבורות העלה אותם שדה אדום. אל שדה העליונה חקל תפוחין קדישין להיות בדמות אדם העליון להמשיך קדושת אדם העליון גם למטה וזהו אות ו' מן אדום מורה על המשכה יעקב חבל נחלתו והבן: כי יפגש עשו אחי ושאלה לאמר למי אתה וגו' ואמרת לעבדך ליעקב מנחה הוא שלוחה וגו' כ"כ בזה בחיבורינו הקודמים ועוד נוכל לומר ושאלה קאי על יראה כמאה"כ מה ה' שואל וגו' כי אם ליראה וגם שאלה הוא היראה הדרה בעינא לשון דירה ולשון הלוך כמו כי הדרי להתם ור"ל שנה דר ומהנדר לפי הלוך העינים שכאשר שמור את עיניו מראות ברע והבט אל עמל לא יוכל אז תפוך היראה ואז ושאלה ד לאמר פנ"ל להתפאר עמך כי לאמר הוא לשון התפארות ואף אם ח"ו פנים קלקל על כולם יש תשובה ויירא ויפחד מאימת אדון כל מלהסתכל במקום שאין צריך ויתהפך לו צירוף ירא"ה לאותיות רא"ה שיראה היות עליון.

וְנָהוּ שְׂאֵלָה הוּא הִירָאָה הַדְרָה בְּעֵינָא הַדְרָה לְשׁוֹן דִּירָה ע"ד שֶׁה"כ תִּשָּׁב אֲנוּשׁ עַד דְּפָא וּפְרִיָּשְׁנוּ דכ"א אוֹתוֹת "דִּירָה" כְּלִים "אֲשֶׁה וּכְמֵאחֻז"ל דִּירָה נָאָה אֲשֶׁה נָאָה כְּלִים נְאִים מְרַחֲבִין דְּעֵתוֹ שֶׁל אָדָם וְכֵמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ כּמ"א בְּאַרְיִכוֹת וְתִשָּׁב אֲנוּשׁ עַד שְׂיִהִיָּה דְּכָא כּנ"ל שְׂיִהִיָּה דִּירָה נָאָה בִּירָאָה כּנ"ל כְּלִים נְאִים הֵם הַמַּדּוֹת אֲשֶׁה נָאָה הִיא הַנְּשֻׁמָּה.

וְכִי יִפְגְּשֶׁה עֲשׂוֹ אָחִי עֲשׂוֹ הוּא הַבּוֹב"ה גִּי' שְׁלוֹ"ם וְהוּא ג"כ אָחִי שְׁמֵאֲחָה וּמְחַבֵּר כָּל הָעוֹלָמוֹת פְּאָחֵד. וְכִי יִפְגְּשֶׁה הוּא הַדִּירָה שְׂיִיכֵל לְדוֹר בְּתוֹכָם וְנָהוּ דוֹרוּנָא דְּמִלְכָּא מִתַּנְתָּ חֲנָם שְׁנוֹתָן פַּח לְעֲשׂוֹת חֵיל כְּזָה.

וְנָהוּ שְׂהִתְקִין יַעֲקֹב עֲצָמוֹ לִג' דְּבָרִים לְדוֹרוֹן וְלִתְפִלָּה וְלִמְלַחְמָה כְּמוֹ שֶׁפִּירֵשׁ"י וְלִכְאוּרָה הִיא צ"ל בְּהִיָּפּוּף תְּחִלָּה תְּפִלָּה אֲמָנָם זֶה הוּא דוֹרוֹן שְׁדָר כְּבִיכּוֹל אֲצֵל הָאָדָם וְנִיתָן בְּמִתְנַת נָם לְתְּפִלָּה שְׂיִיכֵל לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֵי אָדוֹן כָּל, וְעִי"ז לְמִלְחָמָה יוֹכֵל לְהִלָּחֵם מִלְחָמוֹת ה' וְאָז וְשֵׁאלָה לֵאמֹר כּנ"ל לְהִתְפָּאֵר עִמָּךְ וַיֹּאמֶר לָךְ לְמִי אַתָּה ע"י הַתְּשׁוּבָה כּנ"ל תוֹכֵל לֵאמֹר בְּרוּךְ אַתָּה כְּתִיקוּנָה ע"י שְׁתְּשׁוּבָה קוֹדָם כָּל תּוֹרָה וְתְּפִלָּה תוֹכֵל לֵאמֹר הַבְּרָכָה לְפָנֵי אָדוֹן כָּל כְּרָאוּי.

וְאָנָּה תִּלְךָ וְאִנ"ה עַל יְדֵי שְׂתֵהָא דְּבוּק בְּאִי"ן הָעֲלִיוֹן עִי"ז תִּלְךָ יֵהָא לָךְ מִהֲלָכִים בֵּין הָעוֹנְמָדִים הָאֵלָה ר"ל הַמְּלָאכִים וְלְמִי אֵלָה לְפָנֶיהָ כִּי ע"י הַתְּשׁוּבָה הָעֲבִירוֹת נִהְפְּכִין לְזִכְיוֹת וְע"י מָה לז"א אֵלָה פּוֹסֵל אֵת הָרָאוּשׁוֹנִים בְּרִישָׁא חֲשׁוּכָא דְּהִיָּנוּ לְהִמְתִּיק כָּל הַדִּינִים לְפָנֶיהָ נְמָסֵר הַכָּל לְפָנֶיהָ וּבִיָּדָה שְׂתֵבִיא הַכָּל לְבַחֲיָא פְּנִים וְרַחֲמִים כִּי הַדִּינִים נִקְרְאִים אַחֲרֵינִים וְע"י תְּשׁוּבָה מְאֵהְבָה יֵהָי' נְמַתֵּק לְרַחֲמִים וְזִכְיוֹת וְאָז וְאִמְרַתָּ לְעִבְדָּךְ לִיעֲקֹב, בְּזָה תִתֵּן הַתְּפָאֵרוֹת לְפָנֵי הַבּוֹרָא לְעִבְדָּךְ לִיעֲקֹב הַגֵּם שְׂתֵהֲלֵי עוֹבֵד ה' וּמ"מ תֵּהִי בְּבַחֲיָא לִיעֲקֹב בְּעִנְיָה עִי"ז יוֹכֵל הַבּוֹב"ה לְהִתְפָּאֵר עִמָּךְ וְעִי"ז מְנַחֵה הוּא וְגו' תֵּהִי מְוַנַּח בֵּין דְּרוֹעֵינִי דְּמִלְכָּא לְהִיֹּת שְׁלוּחָה וְתוֹכֵל לְהִמְשִׁיךְ י"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי הַמְּרַוְּמִים בְּשֵׁל"ח מְשֻׁלּוּח"ה גִּי' י"ג הַנְּיּוֹת לְהַעֲלוֹת הַכָּל לְאֲדוֹנֵי לְאֲדוֹן עוֹלָם מְלָךְ שְׁשֻׁלּוּם שְׁלוֹ כִּי עֲשׂוֹ גִי' שְׁלוֹ"ם וְכֵנ"ל וְהוּא יִבְרָךְ אֵת עַמּוֹ בְּשֻׁלּוּם וַיּוֹרְנוּ דְּרָךְ זֶה גִלְדָּה בְּאַהֲבָתוֹ יִרְאֵתוֹ קְדוּשָׁתוֹ טְהוֹרָתוֹ אֲמֵן וְהֵבֵן מְאוֹד: וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר חֲנָן אֱלֹהִים אֵת עִבְדָּךְ.

ע"ד שְׂאֵמֵר יַעֲקֹב בְּחִרְבֵי וּבְקִשְׁתֵי וְת"א וְכֵן פִּירֵשׁ"י בְּצִלּוֹתֵי וּבְכַעֲוֹתֵי כִּי הִנֵּה עֲשׂוֹ נִתְגַּאֲהַר בְּחִרְבֵי שְׁהוֹרִישׁוּ אֲבִיו וְעַל חִרְבָּהּ תַּחֲזִיחַ מוֹל זֶה רָמַז לוֹ יַעֲקֹב בְּקוֹל שְׁהוֹרִישׁוּ אֲבִיו הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב בְּתוֹרָה וְתְּפִלָּה כִּי אֵינָה עֲבוּדָה שְׂבִלְכָה זֶה תְּפִלָּה.

וְעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה עוֹשִׂים לִיָּדָה בְּכָל טוֹב לְהוֹלִיד כָּל הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת בְּנֵי חַיִּי וּמְזוֹנֵי וּז"א הַיְלָדִים ר"ל כָּל מִין לִיָּדָה אֲשֶׁר חֲנָן אוֹתֵי אֱלֹהִים ע"י עִבְדָּךְ ע"י הָעֲבוּדָה הִיא הַתְּפִלָּה וְאָז אֵין הַיְדִים יְדֵי עֲשׂוֹ שׁוֹלְטוֹת כ"א טוֹב לָנוּ תְּמִיד אֲמֵן: פְּרִשְׁתָּ וַיִּשָּׁב וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב בְּאַרְיָן מְגוֹרֵי אֲבִיו בְּאַרְיָן כְּנָעַן.

דְּהִנֵּה לְעִיל הַתְּפִלָּה יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אֲבָרְהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי יַצְחָק וְגו' דִּידוּעַ דְּצָרִיף לְהִיֹּת עֵיקַר הָעֲבִדוֹת בְּמִדַּת הִירָאָה שְׂאֵלְמֵלָא מוֹרְאוֹ אִישׁ אֵת רַעְהוּ חַיִּים כְּלָעוּ וְהִיא יְכוֹל לְהִתְבַּטֵּל בְּמִצִּיאוֹת בְּכָלוֹת הַנְּפִשׁ מְגוֹנְדֵל אֲהֵבָה וְדְּבִיקוֹת לְזָה הַנְּעִמְדַת מִדַּת הִירָאָה וְכֵאֲשֶׁר הִיאָרְכָנוּ מְזָה כּמ"א וְלִגְוֹנְדֵל זְכוֹת הָאָדָם זוֹכָה ג"כ לְמִדַּת אֲהֵבָה וְנָהוּ תְּפִלַּת יַעֲקֹב אֱלֹהֵי

אבי אברהם שזכיתי לאהבה על ידי זכות אבי אברהם מצורף אל העבדות מבחי' אבי צחק הוא היראה.

ונהו וישב יעקב בארץ שעשה ישיבה בהארץ משניהם מן אהבה ויראה להיות לו מגורי אביו הדירות אשר גרו בם אבותיו אברהם ויצחק וכן"ל ובהבן: א"י עפ"י פ"א הפתוב אגורה באהלה עולמים דהנה פתיב שמך יעקב וגו' כ"א ישראל יהי שמך.

פי ידוע שיעקב דמות דיוקנו חקוקה בכסא הכבוד והוצרה אל שני השמות שם יעקב בעולם העש"י ושם ישראל באצילות קדשו וידוע עיקר הבריאה עולם חסד יבנה בהפראם בזכות אברהם היתה ראשית המחשבה בבריאת העולם ונמצא יעקב בעש"י יצחק ביצירה אברהם בבריאה בהפראם באברהם ישראל באצילות נמצא הוא הכולל כולם ונהו אגורה באהלה וגו' אגורה לשון אסיפה שאאסוף ונאקבץ באהלה ר"ל בעוה"ז שהיא בחי' אהל לשון הארה שמעוה"ז נותנים הצדיקים הארה בעולמות העליונים.

ועי"ז עולמים. אני כולל שתי העולמות עוה"ז ועולם העליון.

ונהו וישב יעקב בארץ שעשה ישיבה בהמלכות על ידי מגורי אביו שאגר ואסף שני המגורות מאבותם בארץ פנעו בארץ על ידי המלכות הלזו פנעו הכניע את כל הסט"א לבל יוכלו להרע לנו וכ"ט עלינו אמן ובהבן: אלה תולדות יעקב יוסף בן וגו' הי' רועה את אחיו בצאן והוא נער אז בני בלהה וגו' כתונת פסים.

נ"ל באומרו אלה פסל את הראשונים שלא יעלה בדעתם שיעקב אבינו ע"ה הוליד תולדות פמצות אנשים מלומדה בגשמיות פרוי בהמון לכן אמר אלה לפסול כל התולדות חוץ מאלו פי כל אלה התולדות שהוליד יעקב הוא יוסף הי' ליחד בצי"ע שנק' יוסף וצדיק פנה הי' רועה את אחיו היינו כלל ישראל רועה אותם בכל מיני השפעות בצאן ע"י יחוד השמות הקדושים המרומזים במלת בצא"ן צ"א הוא הי"ח אדנ"י ב"ן הוא הוי"ה במילוי ההי"ן להיות דבוקים בו ית' ועל ידו לא יחסרו כל פה וכמ"ש דוד המלך ע"ה ה' רועי לא אחסר שלא אחסר בשום פעם מה' רועי לשון התחברות להיות תמיד דבוק בהוי"ה ב"ה ועי"ז והוא נער את בני בלהה הוא מנער ומתפך את הבונים ורועים לבלוע אותנו בלה"ה כמו בלע"ה בחילוף אותיות אחה"ע ימתיק הפל לטובה ובהבן: א"י אלה תולדות יעקב וגו'.

יעק"ב אותיות "יחוד קדושה ברכה נאות ע' רומז על עינא פקיחא עין ה' אל יראיו החופף עלינו תמיד בכל עת ונהו פ"א תולדות יעקב תמיד פנ"ל להעלות הפל אל יוסף לצי"ע. בן שבע עשרה שנה.

שבע עשרה שבע פעמים עשרה הוא רומז על עי"ן רבתי דיחודא שהצדיק מייחד תמיד והיא רבתי להורות לכל מאן דבעי למיעל יעול בהא. הי' רועה וגו' פנ"ל.

וישראל אהב את יוסף מפל בניו על היותו פוללת בניו פי בן זקונים הוא לו ות"א ארי בר חפים שהי' בחכמה עליונה פח מה ולזה ועשה לו כתונת פסים ועיין בדברי הה"ק אאמו"ר זצללה"ה. ונראה לבאר עוד כתונת הוא לבוש ור"ל שנתן לו פח ולבוש פסי"ם אותיות פ"ס י"ם פי יש ים החכמ' ים הבינה ים הדעת והי' בכחו להשיג את כולם ובהבן מאוד: וילכו אחיו לרעות את צאן אביהם בשכם.

ופירש"י נקוד על את שלא הלכו אלא לרעות את עצמן. וחלילה לחשוב פזאת כפשוטו על בני אל חי מטעם שלימה פזו והנראה בהקדם לבאר הפתוב בפיר השירים מי יתנה פאח לי יונק שדי אמי וכבר פתבנו כ"פ פי אח הוא לשון התחברות וז"א מי יתנה פאח לי שתהי' מחובר לי עד שתהא יונק שדי אמי ואז לא יוכלו להרע לה פי אימא רביעא על בנן תמיד ומרחפת עליהם לבל קרוב אליהם משום דבר לא טוב פדרה האם שאוחזות ברצועה ומכסה בסתר את בנה לבל יפוהו בשבט.

או מי יתנה פאח לי וגו' פי פשיעלה האדם על דעתו שפול חיותו הוא מהבורא כל ובכל עת ובכל שעה יונק שפעו ממנו ית' ואין לו חיות חוץ ממנו בנודאי לא יחטא וז"א מי יתנה פאח לי שתהי' מחובר כ"כ לי עד שתשגיח תמיד פי בכל עת אתה יונק שדי אמי ועי"ז תוכל להמשיך הרחמים הרמוזים בשדי אמי כמ"ש התוס' ביבמות שרחמי שדי מרובים.

או מי יתנה פאח לי פי כתיב אתה אהד וכו' ומי פעמה ישראל גוי אהד וזהו והוא באהד ומי ישיבנו והוא הבוב"ה שנקרא הוא הנסתר מפל רעיון. באהד.

כשהוא מתנהג באהדות של ישראל אזי ומי ישיבנו להשיב ולשאול לו מדוע אתה נותן כל טוב לישראל פי מי ישיב וימנע את האב מלהטיב לבנו יחידו והוא האח הראשון שעלה בדעתו הפשוט מרצונו הטוב להתניחד עם ישראל, וזהו מי יתנה פאח לי וגו' שתהא מחובר פי כמוני כמו שאני אוהב אתכם.

ואז תהי' יונק שדי אמי פי בהעדר המקבלים תחסר ההשפעה ח"ו כמובא אצלנו כ"פ פ"א הפתוב גמולי מחלב עתיקי משדים שע"י שנגמלים מחלב שאינם רוצים לינק עי"ז עתיקי משדים נעמק החלב מהשדים פן פ"א הה"ק מהר"ש זצלה"ה מנלקשבורג אכל פשתהי' פאח לי פנ"ל אזי תהי' יונק תמיד ויתנסף בשדי אמי השפעה תמיד.

או מי יתנה וגו' דידוע דעיקר שמחת הנשואין הוא בתיבת לי הרי את מקודשת לי מקודשת ומפורשת ומזומנת לי דאסר לה על כ"ע פהקדש פן צריף אדם לקדש עצמו לו ית' וכמובא אצלנו במ"א בארנכה ולזה מי יתנה פאח לי להיות מחובר תמיד פאח הוא ג"כ לשון שמחה כמו האח חמותי ראיתי אור ותעלה שמחה לפני כמו ל"י גי' מ אות מלכו"ת שתקבל עליך עול מלכות.

או מי יתנה וגו' י"ל החילוק בין מי למה דאף פי הוא לשום עניויות כמו ונחנו מה מכ"מ הוא ג"כ דבר מה. מה בגי' אדם הרומז על דמות דיוקן האדם אכל מ"י דקנימא לשאלה היא עניויות יותר מי אנכי ומי חיי מ"י בגי' נ' הרומז על נ' שערי בינה עולם התשובה הוא יתנה פאח לי פנ"ל ולא פאח הגדול אשר תבוש אמו לגלות בפניו מסתריה פי אם כמו יונק שדי אמי אשר אין אמו בוכה לפניו ורואה כל מסתרי' פן הצדיק שהוא בבחי' יונק זוכה שמגלה לו אמא עילאה כל סתרי' וגנזי' רזין עילאין כמבאר בדברי הה"ק אאמו"ר זצלה"ה בדרוש הספירה בצירוף אדד"ם ע"ש.

ונבאר עוד הפתוב ויתן פני הצאן אל עקוד. פי הנה בעקידה כתיב עתה ידעתי פי ירא אלהים אתה דקשה וכי תחלה לא ידע ונלא אין דבר נעלם ממנו ית' אלא פי הנה אמר הה"ק הרב ר' יחיאל מיכל זצלה"ה פי הפתוב אנכי עומד בין ה' וביניכם דהכלל הוא

שְׁהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד הַכֹּל לְמַעַן שְׁמוֹ יִת' לֹא לְהִנָּאת עֲצָמוֹ אֲבָל כַּשֵּׁח"ו עוֹבֵד לְהִנָּאתוֹ
הוּא לֹא לְמִסָּף מְבַדִּיל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ דַּ וְנִהוּ אֲנֹכִי כְּשִׁתְּעַלֶּה עַל לִבִּי אֲנֹכִי ר"ל לְמַעַנְךָ וּר"ל
אֲנֹכִי אֲזִי הוּא עֹנֵמְד בֵּין ה' וּבִינֵיכֶם הוּא מִיַּד פִּירוּד וּמִסָּף מְבַדִּיל עַכ"ל וּז"א עֵתָה יִדְעָתִי
כְּמוֹ יִדְעָתִי בְּחִירָק הִי"ד וּר"ל הוֹדְעָתִי כָּל צָבָא מַעְלָה כִּי יָרָא ר"ל הִירָאָה שְׁלָךְ הוּא
אֱלֹהִים אֵתָה הוּא בְּשִׁבִיל אֱלֹהִים וְאִין מְבַדִּיל בֵּינָךְ לְבִינֵי שְׁהַגֵּם שְׂיִדְעָתָּ כִּי יֵצֵא יַעֲקֹב מִמֶּךָ
וְכִדְאִי בְּמִדְרָשׁ וְהִי לָךְ לְשִׂאוֹל א"כ שְׂאֲשַׁחוּט אֵת יֵצֶק מֵהֵיכָן יֵצֵא יַעֲקֹב וְלֹא הִרְהַרְתָּ.

מִמּוֹצֵא דְבָר נֹדַע כִּי אֵתָה עוֹשֶׂה הַכֹּל לְמַעַן שְׁמִי וְלֹא לְהִנָּאתָ וְנִהוּ וְיִתְּן פָּנֵי הַצֶּאֱן הֵם
יִשְׂרָאֵל צֶאֱן קִדְשִׁים נוֹתֵן פְּנִיָהֶם אֶל עֵקוּד. שְׂיַעֲבֹדוּ ג"כ כְּמוֹ אֲבָרְהָם בְּשַׁעַת הַעֲקִידָה
לְמַעַנְנוּ יִת' וְלֹא לְהִנָּאת עֲצָמוֹ.

וְעֵתָה נִבּוֹא לְבָאָר הַכ' וְיִלְכוּ אַחֲרֵי לְרַעוּת וּגו' דְּנֹדַע כִּי הַמְּלֹאכִים נִקְרְאִים עוֹמְדִים וְהַצְּדִיק
נִקְרָא מְהֻלָּךְ עַש"ה וְנִתְּתִי לָךְ מֵהֵלְכִים בֵּין הָעוֹנְמִדִים הָאֵלֶּה. וְנִהוּ וְיִלְכוּ אַחֲרָיו.

שְׂאוֹתָם שְׁהֵם בְּבַחֲרֵי אַחֲרֵי פִנ"ל וְנִקְרָא ג"כ אַחֲרֵים עַש"ה לְמַעַן אַחֲרֵי וְרַעֲי וּגו' יֵשׁ לָהֶם בַּחֲרֵי
הַלִּיכָה לְמַעְלָה, וְעוֹד זֹאת לָהֶם שְׂיִכּוֹלִים לְרַעוּת אֵת צֶאֱן אֲבִיהֶם ר"ל שְׂיִרְעוּ אֵת יִשְׂרָאֵל
צֶאֱן קִדְשִׁים צֶאֱן אֲבִיהֶם שְׂבִשְׂמִים.

רוֹעִים בְּשִׁכְּם שְׂיִהֵא לָהֶם גַּם כֵּן חֵלֵק בְּשֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ יִת' בַּשֵּׁם אֹתִיּוֹת "בְּרוּךְ" שֵׁם
"כְּבוֹד" מַלְכוּתוֹ וְנִהוּ שְׂפִירֵש"י נִקּוּד עַל אֵת שְׁהִלְכוּ לְרַעוּת אֵת עֲצָמָן ר"ל ע"ד קִשְׁנוּט
עֲצָמָה וְאֵת"כ קִשְׁנוּט אַחֲרֵים שְׂיִרְעוּ תְּחִלָּה וְיִתְקַנּוּ עֲצָמָם וְאֵת"כ יִכְלוּ לְתַקֵּן כָּלֵל יִשְׂרָאֵל
וְהַבֵּן: וְנִהֵי ה' אֵת יוֹסֵף וְנִהֵי אִישׁ מִצְּלִיחַ וְנִהֵי בְּבֵית אֲדוֹנָיו הַמִּצְרִי.

הִנֵּה הֵ"ק אֲאִמוֹ"ר זַצְלָלָה"ה אָמַר וִיהִי"י גִי' א"ל וְנִהֵי ה' וּגו' רָמַז עַל א"ל הוִי"ה. וִיהִי"י
אִי"ש א"ל שֵׁד"י וִיהִי"י בְּבֵית אֲדוֹנָיו"ו א"ל אֲדוֹנָי"י פִּי לְפִירוּשׁוֹ כִּי עַל יָדִי שְׂיִיחַד עֲצָמוֹ
יוֹסֵף בְּאֶחָד דְּלַעֲיָלָא וְהוּא אֶחָד לְתַמָּא ב"פ אַח"ד גִּי' כ"ו, וְנִהוּ וְנִהֵי ה' א"ל הוִי"ה שְׁנֵה
מִחֶסֶד אֵל שְׂנִתְּהוּהָ עַל יָדוֹ הוִי"ה וְכַב"ל.

וְנִהֵי אִישׁ וּגו' שְׂיַעֲקֹב הִי' בְּאַרְצָה הַקְּדוֹשָׁה לֹא הוֹצֵרָךְ לְהַעֲיֵד עָלָיו שְׁהוּא קוֹדֵשׁ אֲבָל יוֹסֵף
הִי' אֲצֵל הַמִּצְרִיִּים שְׂטוּפֵי זְמָה מְלֵאִים טוֹמְאָה הַעֲיֵד עָלָיו הַפְּתוּב וְנִהֵי אִישׁ שְׁהַתְּגַבֵּר עֲצָמוֹ
לְהִיּוֹת אִישׁ וְנִהוּ גַם כֵּן מִחֶסֶד אֵל לְשִׁדָּד וּלְשַׁבֵּר טוֹמְאָת מִצְרִים.

וְנִהֵי בְּבֵית אֲדוֹנָיו הַמִּצְרִי שְׂבַבִּית וּפְנִימוֹת אֲדוֹנָיו הַפָּה מִטוֹמְאָה מֵאֲדוֹן דַּסְט"א אֵל אֵל
אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים וְכַדְמִצִּינוּ בְּמִרְדְּכִי דְכַתִּיב בּוֹ הִנֵּה בֵּית הַמֶּן נִתְּתִי לְאַסְתֵּר וְתִשָּׁם
אַסְתֵּר אֵת מִרְדְּכִי עַל בֵּית הַמֶּן וּמָה זֶה הִי' מִתְּנָה לְמִרְדְּכִי לְשַׁבֵּת בְּבֵית הַמֶּן אֲמַנָּם מוֹרָה
עַל הַפְּנִימִיּוֹת מִהַמֶּן כִּי רָצָה לְהַפֵּךְ צִירוּף מַלְכוּת אֵל מַסְפָּר צוּר"ר וּמִרְדְּכִי בְּצַדִּיקוֹתוֹ הַפָּה
אֵל צִירוּף צְרוּר הַמּוֹר לְגַלוּת כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ.

וְנִהוּ בֵּית הַמֶּן נִתְּתִי וּגו' ר"ל פְּנִימִיּוֹת הַמֶּן נִתְּתִי בְּיַד מִרְדְּכִי וְכִכָּה יוֹסֵף גִּילָה אֲדוֹנוֹ יִת'
בְּבֵית אֲדוֹנָיו וּבְרִשׁוֹתוֹ הַפָּה מִטוֹמְאָה לְטְהָרָה וְהַבֵּן: וְיָרָא אֲדוֹנָיו כִּי ה' אֵתוֹ וְכָל אֲשֶׁר הוּא
עוֹשֶׂה ה' מִצְּלִיחַ בְּיָדוֹ.

ות"א ונחזא רבוני' ארי מימרא דה' בסעדי' דידוע כי הצדיקים בתפלתם בוקעים חלוני רקיע ופועלים כל טוב למעלה וממשיכים לעוה"ז. אמנם שצריך להיות באתגליא למען יחזו הפל מעלת הצדיקים וכחם שיכולים לפעול כל טוב.

ונהו ונרא אדוניו ותרגומו ונחזא רבוני' פל' שפתיח ה' עיניו וראה פי ה' אבו אתו וכי הוא נגד בחי' היסוד כי הגוים הקדמונים יכלו לראות במשקופי דחקמתא. ופירש"י שם שמים שגור בפיו יבואר עפ"י מה שפי' מחותני הה"ק מו"ה דוב בער זצללה"ה ההופכי הצור אגם מים חלמיש ש למעינו מים.

שיש צדיקים ההופכי הצור שהופכים את הדינין לאגם מים לרחמים. ויש חלמיש היינו צדיק חזק כחלמיש למעינו מים אשר למענו בלבד באים המים הרחמים בפל' וזהו שם שמים שם של רחמים המכונים במים שמים שא מים.

שגור בפיו שתמיד שגורה תפלתו בפיו שזה סימן שהיא מקובלת וזה וכל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו והבן: פרשת מקץ ניהי מקץ שנתים ימים וגו'. הטעם על ניהי זקף גדול.

דידוע ניהי לישנא דצערא. והנה בכל צרתם לו צר.

דצריך להתפלל על הצער לא להנאת עצמו כ"א שנוגע הצער לגדלות עליון. וראיתי בספר א' כי זקף גדול הוא תמונת ב' יודי"ן וי"ו פזה: \$ ציור בספר \$ והוא גי' כ"ו פמנן השם הקדוש הוי"ה ב"ה שיתפלל עבור הצער הנוגע להוי"ה כפיכחול ואז מקץ שנתים ימים זה יעורר ויקיץ שיהי' שנתים שישנה את הימים להיות לטובה ויהי' סוף וקץ לצרותינו תחלה וראש לפדיון נפשינו לשנות משעבוד לגאולה ומדין לרחמים.

ואז ופרעה חולם ופרעה הוא לשון התגלות כמו כי פרעה אהרן ר"ל כי התגלות האלהית חולם הוא לשון התחזקות פי יראה כבוד ה' לעין כל גודל חסדו ויכולתו עלינו. והנה עומד על היאור כי הנה כתיב חצבה עמודיה שבעה שעיקר העמוד של העולם הוא התורה שנק' אור כי גר מצוה ותורה אור והוא שבעה המדות אשר כ"א כלול מעשר גי' עי"ן הם עי"ן פנים לתורה והע' פנים הם פי כל צדיק מראה בה עי"ן שלו כדכתיב עיני ה' אל צדיקים וכתוב א' אומר עין ה' אל יראיו.

ובאמת לא סתרי אהדי פי הצדיקים אשר תמיד דבוקים בעין ה' דלמעלה ונעשה התדבקות עינינו בעינינו ואז עיני ה' אל צדיקים תרין עינינו דלעילא ודלתתא אבל היראים שאין פחם יפה כ"כ להתדבקות עינינו בעינינו אזי עין ה' אל יראיו המשגיח עליהם לבל יפלו מדביקותם.

ונהו חצבה עמודיה שבעה הן עמודי העולם שעליהם קיים העולם הוא שבעה ע"י המלכות שנתגדל ע"י ע' פנים של התורה וזהו והנה עומד על היאור שעיקר העמוד של העולם הוא על ידי האור הוא התורה.

והנה מן היאור עולות שבע. נתעלה מזה המלכות פנ"ל.

פרות.

להיות המדות פרות ורבות ע"ז פדכתיב בן פורת יוסף שיהי' בן למקום. פורת יוסף כשיפרה ונרבה הכל אל יוסף הוא צי"ע.

ותרענה באחו. וכ"ז בא ע"י האחנה והתחברות של ישראל יחד.

והנה שבע שבלים. שבלים מורה על שירה פדכתיב ועמקים יעטפו בר יתרוצעו אף ישירו וכה"א נתת שמחה בלבבי מעת דגנם ותירושם רבו.

ונהו והנה ששמחה גדולה כשבא שבע ר"ל כשבא אל המלכות ע"י שבלים היינו השירה והם עולות בקנה אחד נכללים בכלי אחד במלכות ופרעה הבין כ"ז כמו שגפרש בפסוק אחרי הודיע אלהים אותה ע"ש יוסף בפתרונו הבין שנוכל להשמר משבע אשר לעומת זה והש"י יולייכנו בדרך האמת אמן: א"י ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם.

בואר בהקדם הפסוק בתהלים ה' שמך לעולם ה' זכרך לדור ודור. דהנה הבוב"ה יתברך ויתעלה זכרו לנצח נצחים לא הי' צריך לברוא כלל העולם למענו כי הוא הי' הנה ויהי' והוא לבדו מלך קודם בריאת העולם כמו עתה אף עיקר ד הבריאה לא הי' כ"א שיתגלה אלןהותו בכל העולמות.

ואפילו בעוה"ז שקודם בריאת העולם הי' אלהותו פמוס בעצמותו ואין מלך בלא עם. ע"כ ברא העולם שיתגלה ויתפרסם אלןהותו לכל באי עולם ונה הי' שמך ור"ל מה שצמצם הבוב"ה שכינת כבודו בד' אותיות הוי"ה ב"ה זהו לעולם ר"ל שיתגלה אלןהותו ית' בזה העולם דהיינו שיוכל לברוא העוה"ז שהוא בבחי' סוף וגבול.

והבוב"ה הוא א"ס ובלי קץ וגבול לזה צמצם עצמו כביכול בד' אותיות הוי"ה ב"ה לבוא לבחי' סוף וגבול לברוא העולם שיעבדהו ויתגלה אלןהותו בעולם. ונהו לעולם מלשון העלם.

פי קודם בריאת העולם הי' כביכול בבחי' ההעלם אבל עתה כשנברא העולם נתגלה ונתפרסם אלןהותו בכל העולם ונהו הי' שמך לעולם. הי' זכרך ה"ל מה שהבוב"ה הוא בחי' דכר המשפיע.

הוא לדור ודור. הוא לשון דירה ר"ל כפי מה שהאדם עושה מדור לשכינת כבודו יתברך בקרבו.

כמו כן הוא ית' משפיע לו כל צרכיו. ונהנה למעלה בפרשה כתיב ולא זכר שר המשקים את יוסף וישפחהו.

דידוע דשר המשקים הוא ג"כ משפיע. אבל עיקר השפיע בא מיוסף שהוא מרמז לצי"ע והשר המשקים כפר בזה ולא רצה בזה לקבל השפיע מצי"ע ונהו ולא זכר שר המשקים את יוסף וישפחהו.

ע"כ כתיב בתרא ויהי מקץ שנתים ימים. ר"ל שעי"ז הי' ח"ו שינוי בהימים עליונים דהיינו בהירות העליון.

פי ימים רמז לבהירות הבוב"ה ונה שנתים לשון שינוי. ומחמת שהי' רצונו ית' שיתעלה אלןהותו בעולם.

וַיַּדְעוּ הַכָּל שֶׁהוּא לְבָדוֹ עֵיקַר הַמְשָׁפִיעַ. ע"כ ה' פָּרְעָה חוֹלֵם לְשׁוֹן הַנְּהוּ דְהֵינּוּ זֶה זְמַן רַב ה' חוֹלֵם בְּכָל לַיְלָה וְכַדְאִיתָא בְּסֶפֶר אוֹה"ח שֶׁה' רּוֹצֵה לְהַסְתִּירָהּ חֲלוֹם וְלֹא יִכּוֹל כִּי בְּכָל לַיְלָה ה' חֵלֵם לוֹ זֶה הַחֲלוֹם עַד שֶׁהִנְצִיחַ לְקַרְוֵא לְיוֹסֵף לְפָתוֹר אוֹתוֹ כְּדִי שִׁיתְפָּרֵס אֶלְוֵהוּ ית' וַיִּכְוֹלְתוּ כִּי הוּא לְבָדוֹ מוֹשֵׁל בְּכָל וְהוּא הַמְשָׁפִיעַ לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם וְזֶהוּ "וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם ר"ת שֶׁמ"ו וְתִיבַת שְׁמוֹ בְּגִי רְצוֹן וְבִר"ת "מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים הֵם אוֹתִיּוֹת שֶׁמ"י וְתִיבַת שֶׁמ"י רּוֹמֵז לְשְׁמוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַפָּרוֹם וְכַדְאִיתָא בְּזוֹה"ק שִׁיּוֹסֵף הוּא הַצַּדִּיק דְלַעֲיָלָא וּבְנִימִין הוּא צַדִּיק דְלַתְמָא.

וְע"י שֶׁשָׁר הַמְשָׁקִים כָּפַר בְּהַשְׁפַּע הַבָּאָה מִיוֹסֵף צִי"ע כִּנ"ל וְלֹא זָכַר שָׂר הַמְשָׁקִים וְגו' ע"כ וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים שֶׁה' ח"ו שִׁנּוּי בְּבִהִירוֹת הַבּוֹב"ה וְכִנ"ל וְזֶה וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם ר"ת שֶׁמ"ו בְּגִי רְצוֹן ר"ל שֶׁה' רְצוֹנוֹ ית' וּפְרַעְהָ חוֹלֵם הֵינּוּ שִׁיתְגַּלֶּה הָאֶלְוֵהוּ ית' וְכִנ"ל לְזֶה חֵלֵם פְּרַעְהָ בְּכָל בַּעַם עַד שֶׁהִנְצִיחַ לְגַלּוֹתוֹ לְיוֹסֵף לְפָתוֹר לוֹ וְזֶהוּ וּפְרַעְהָ חוֹלֵם פְּרַעְהָ הוּא מְלִשׁוֹן הַתְּגַלּוֹת ע"ש כִּי פְרַעְהָ אֶהְרֹן ר"ל שֶׁהִנְצִיחַ לְגַלּוֹת הַחֲלוֹם וְהַבְּנִי: וַיֹּאמֶר פְּרַעְהָ אֶל יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתָהּ אֵת כָּל זֹאת אֵין גְּבוּן וְחָכָם כְּמוֹהָ.

כִּי הִנֵּה הֵגַם כִּי פְרַעְהָ ה' עָרַל בְּשָׂר מ"מ בָּא לוֹ הַחֲלוֹם בְּרַב עֲנָן פְּאֶשֶׁר הִבְאִיתִי כ"פ בְּשֵׁם הַה"ק אֲמו"ר זְכוּלָה"ה, כִּי הַגּוֹיִם הַקְּדוֹמוֹנִים וּבְכָרֵט מְלִכֵיהֶם הָיוּ יְכוּלִים לְהַסְתִּיף בְּמִשְׁקוֹפֵי דְחֻקְמִתָּא כְּמוֹ פְרַעְהָ וְאֲבִימֶלֶךְ וְהַבִּין בְּחֲלוֹמוֹ וּבְכַתְרוֹן יוֹסֵף כִּי שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעַב הֵם כְּדִי לְאַסּוֹף וּלְכַנּוֹס לְתַת לְטוֹב לְפָנֵי הָאֱלֹהִים אֵלוֹ יִשְׂרָאֵל שִׁיְבָרְרוּ אֵת כָּל טוֹב מְצָרִים.

אֲמַנָּם הַנּוֹחַ בְּטַבַּע שִׁיְהִי שְׁבַע שְׁנֵי שְׁבַע וּשְׁנֵי רַעַב לְהוֹרוֹת עַל הַנְּ"ל. וְלִזֶּה אָמַר לוֹ פְרַעְהָ אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אֵלֵהֶם גִּי הַטַּב"ע ר"ל שֶׁהוֹדִיעַ לָהּ הַדְּבָר גַּם אֲשֶׁר נִלְבַּשׁ בְּטַבַּע כְּאִמּוֹר לְזֶה אֵין גְּבוּן וְחָכָם כְּמוֹהָ וְהַבְּנִי: א"י אַחֲרֵי הוֹדִיעַ וְגו'.

כִּי פְרַעְהָ אוֹתִיּוֹת הָעַר"ף בְּחִי אַחֲוֵרִיִּים וּבְהוֹדִיעַ אֱלֹהִים לָהּ אֵת כָּל זֹאת שֶׁתַּעַל הֵגַם אֵת הָאֲחֻרִיִּים וְזֶהוּ אַחֲרֵי הוֹדִיעַ וּלְחַבֵּר אֵת כָּל זֹאת לְעֲשׂוֹת תִּיקוּן כ"ל בְּזֹאת לְזֶה אֵין גְּבוּן וְגו' אֵין הוּא הַבּוֹב"ה שֶׁהוּא הַנְּבוּן וְהַחָכָם בְּסוּד הַבְּנִי בְּחֻקְמָה וְחָכָם בְּבִינָה הוּא. כְּמוֹהָ.

כְּמוֹ שֶׁתְּגַזֵּר אוֹמֵר כֵּן יָקוּם וְהַבְּנִי: אֵתָה תִּהְיֶה עַל בֵּיתִי וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי. הַדְּקוּקִים מְפָסוּק זֶה רַבּוֹ.

(א) מָה אֵתָה תִּהְיֶה הוּא לְשׁוֹן עֲתִיד וְהוּא צְוּי וְהַל"ל אֵתָה הִנֵּה עַל בֵּיתִי. (ב) וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי הוּא לְגַמְרֵי מְנוּחָה.

שְׁנוּדַע לְכָל מִי שֶׁמְמוֹנָה עַל הַבֵּית נִיזוֹנִים כָּל בְּנֵי הַבֵּית עַל פִּיו. (ג) מֵהוּ רַק הַכֶּסֶף ה' לוֹ לוֹמֵר וְהַכֶּסֶף אֲגַדֵּל מִמֶּהָ.

וְהַנְּרָאָה לִישָׁב כ"ז דִּדְוַע דִּיּוֹסֵף מְרַמֵּז לְצִי"ע וְכִנ"ל וְאֲמַרז"ל עַל עַמּוּד אֶחָד הָעוֹלָם עוֹמֵד וְצַדִּיק שְׁמִי דְהִנֵּה שִׁשָּׁה קְצוּוֹת הֵם מְזַרְח מְעַרְב דְרוֹם צְפוֹן מְעַלָּה מְטָה וְהַצַּדִּיק כּוֹלֵל כָּל הו"ק. וְזֶהוּ פְנוּנַת חֲכוּז"ל עַל עַמּוּד אֶחָד ר"ל עַל הַצַּדִּיק הַמְּיַחֵד כָּל הו"ק.

הָעוֹלָם עוֹמֵד. וְזֶהוּ וְצַדִּיק שְׁמִי ר"ל וְהַצַּדִּיק בְּצַדְקָתוֹ מְמַשִּׁיף הַכָּל בְּהַשְׁמוּת.

וְזֶהוּ ג"כ פִּי הַמְשֻׁפְּכִילִים יִזְהָרוּ כְּזֶהרֵי כֶּזֶהרֵי רַקִּי"ע אוֹתִיּוֹת עֵיק"ר וּר"ל שְׁהַמְשֻׁפְּכִילִים יִזְהָרוּ כְּזֶהרֵי הָעֲלִיּוֹן מִפְּנֵי שֶׁהֵם הָעֵיקָר הַמְקַיְיִמִים אֶת הָעוֹלָם. וְזֶהוּ ג"כ פִּי מְשֻׁפְּכִיל עַל דְּבַר יִמְצָא טוֹב.

דְּהֵנָּה קוֹל הוּא פְּנִימִית וְהוּא בְּלִי סוּף. אַף בְּהִתְצַמְצָם הַקוֹל לְבוֹא בְּבַחֲוֵי הַדִּיבּוֹר הוּא בְּבַחֲוֵי סוּף וְגַבּוּל וְדָבָר מְוֹשֵׁג וְזֶהוּ מְשֻׁפְּכִיל עַל דְּבַר ר"ל שְׁמֻשֻׁפְּכִיל לְהִבְיָא הַשְּׁכָל בְּבַחֲוֵי הַדִּיבּוֹר.

יִמְצָא טוֹב דְּהֵינּוּ כְּבִיכּוֹל טוֹב ה' שֶׁהַבּוֹב"ה צִמְצָם עֲצָמוֹ ג"כ כְּבִיכּוֹל לְבוֹא בַמ"ק בְּגִי טו"ב כְּפִדּוּעַ. וְזֶהוּ ג"כ בְּדָבָר ה' שְׁמִים נַעֲשׂוּ ר"ל ע"י שְׁהֵנִי ב"ה הוּא א"ס בָּא בְּבַחֲוֵי הַדִּיבּוֹר עִי"ז שְׁמִים נַעֲשׂוּ.

וְנִבְאָר הַכ' אֶתְּהָ תֵהִי עַל בֵּיתִי דְּהֵנָּה הַמְּלָכִים הַקּוֹדְמִים אַף שֶׁהָיוּ רְשָׁעִים כ"ז הָיוּ יוֹדְעִים מְדַרְיַגַת הַצְּדִיקִים בְּאֶפְסֵס מַה. הַגֵּם שֶׁלֹּא הָיוּ מְסַתְּפָלִים כְּרֵאוּי וְנִכּוֹן עַכ"ז בְּאֶפְסֵס מַה הָיוּ יוֹדְעִים.

וְזֶהוּ מֵאֲמַר פְּרַעְזָה לְיוֹסֵף אֶתְּהָ ר"ל מִחֲמַת שְׁתֵּמִיד דְּבִיקוּתָהּ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַמְּכֻנָּה בְּשֵׁם אֶת"ה כְּפִדּוּעַ. תֵּהִי עַל בֵּיתִי שְׁאֶתְהָ כּוֹלֵל כָּל הַקְּצוּוֹת וְכַנ"ל.

וְזֶהוּ תֵהִי עַל בֵּיתִי. וְעַל פִּיָּה יִשְׁק כָּל עַמִּי ע"ד מֵאֲחֻז"ל עַל דְּמֻשָּׁק אֲלֵיֶעֱזָר שֶׁהִי דוֹלָה וּמֻשָּׁקָה מִתּוֹרַת רַבּוֹ לְאַחֲרִים וְלִזְהָ גָמַר אֲנֹמֵר רַק הַפֶּסֶא אֲגַדֵּל מִמֶּנָּה.

דְּהֵנָּה אֲכִינּוּ וְרַקִּין הֵם מִיַּעוּטִים. וְזֶהוּ רַק הַפֶּסֶא ר"ל שֶׁהוֹדָה בְּפִיו שֶׁפֶסֶא הַמְּלָכוֹת שָׁלוֹ הוּא מְעַט וְקִטְן נֶגֶד פֶּסֶא הַצְּדִיק.

וְזֶהוּ אֲגַדֵּל מִמֶּנָּה לְשׁוֹן בְּתַמִּי ר"ל וְכִי רֵאוּי זֹאת שְׁאֲגַדֵּל מִמֶּנָּה בְּנוֹדָאֵי אֵינּוּ מִהֶרָאוּי שְׁאֶתְגַּדֵּל עֲלֵיהָ. וְכִמוֹ כֵּן יִתֵּן הַש"י בְּלֵב הַמְּלָכוֹת וְשָׁרְיוֹ וְיִוַעֲצֵיו וְשִׁפְתֵיהֶם וְיִרְאוּ מְדַרְיַגַת יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלַת צְדִיקֵי הַדּוֹר וְיִזְדוּ הַכֹּל כִּי לֵה' הַמְּלוּכָה וּמִן־שָׁל בְּגוֹיִם אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן: א"י אֶתְהָ תֵהִי עַל בֵּיתִי וְעַל פִּיָּה יִשְׁק כָּל עַמִּי רַק הַפֶּסֶא אֲגַדֵּל מִמֶּנָּה וְנִקְדִים לְבָאָר הַכ' מִהֶאֱנֹכֵל יִצָּא מֵאֶכֶל.

וּמִהֶרָאוּי הִי לֹמֵר מֵאֲנֹכֵל יִצָּא. מַהוּ מִהֶאֱנֹכֵל.

אָמֵנָם יְדוּעַ פִּי לְאֲנֹכֵל אֲכִילוֹת שְׁוִינֵי וְע"י הָאֲכִילָה עוֹשִׂין הַצְּדִיקִים יְחוּדִים גְּדוֹלִים בְּהַעֲלָאת הַנִּי"ק מִהֶמְאָכֵל. וְזֶהוּ מִהֶאֱנֹכֵל בֵּה' הַיְדוּעָה ר"ל מִן הָאוֹכֵל לְתַכְלִית כְּפִדּוּעַ הָאֲכִיל' כַּנ"ל מִזְהָ יִצָּא מֵאֶכֶל יִצָּא מִזְהָ יְחוּד עֲלִיּוֹן כְּמוֹרָה ע"ז מֵלַת מֵאֲכ"ל גִּי' צ"א יְחוּד הוּי"ה אֲדַנ"י שֶׁע"י הָאֲכִילָה בְּקִדּוּשָׁה וּבְטִהָרָה נַעֲשֶׂה מִזְהָ יְחוּדִים גְּדוֹלִים בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וְאִז ע"י הָאֲכִילָה נִתְרַפָּא הָאָדָם כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינּוּ בְּמַסְכַּת שַׁבָּת כָּל הָאֲנֹכֵלִין אוֹכֵל אָדָם לְרַפּוּאָה כִּי קִדּוּשַׁת שַׁבָּת גּוֹרֵם הַגֵּם שְׁאֲוֹכֵל כְּפִשׁוּטוֹ הוּא לוֹ לְרַפּוּאָה וְכָל מֵאֶכֶלִי שַׁבָּת הִפָּה לוֹ לְרַפּוּאָה.

כֵּן הָאוֹכֵל תְּמִיד בְּקִדּוּשָׁה כַּנ"ל גּוֹרֵם רַפּוּאָה לְגוֹפּוֹ. וְזֶהוּ וְהִי הָאוֹכֵל לְפִקְדוֹן וְהִי הוּא לְשׁוֹן שְׁמִחָה שֶׁע"י הַשְּׁמִחָה שְׁגוֹרֵם לְמַעֲלָה ע"י הָאוֹכֵל כַּנ"ל הוּא לוֹ לְפִקְדוֹן לְפִקְדוֹן הוּא לְשׁוֹן חֶסְרוֹן כְּמוֹ וְלֹא נִפְקָד מִמֶּנּוּ אִישׁ שְׁכָל מַה שְׁנַחֲסַר לְאָדָם ח"ו יֵהִי לוֹ הָאוֹכֵל לְמַשִּׁיבַת נֶפֶשׁ וְלְרַפּוּאָה.

ופרעה הבין כ"ז ביוסף שהוא הצדיק ומייד הפל לכ"א לו אתה תהי על ביתי מושל
בכל אשר לי ועל פיה ישק כל עמי ר"ל מפיה כמו שתאמר בפיה כן ישק ויזון כל עמי
כי תגזר ואמר ויקם צדיק מושל ביראת אלהים כמו שהי בסוף שגזר בפתרונו שיהי
רעב הגם שאצרו תבואה הרקיבה לקניים מאמר יוסף.

ואמר עוד רק הפסא. רק מלשון ריקות שפסאו יהי גיעור וריק לנגדה כי אגדל ממה הוא
לשון תמי' ור"ל וכי אגדל ממה נהלא הכל ממה הוא ומידה ניתן לי וכאמור והבן: בזאת
תבחנו חי פרעה אם תצאו מזה כי אם בבוא אחיכם הקטן הנה.

ונקדים לבאר הכי האותי לא תיראו אם מפני לא תחילו. כי הנה האותיות התורה פנולם
שמותיו של הקב"ה.

וצריך להעלות מורא על לבו בהזכירו אותיות התורה וכמ"ש הנביא כ"א בזאת יתהלל
וגו' השכל וידוע אותי וכמבואר אצלנו במ"א וזש"א גם פאן הנביא האותי לא תיראו.
הגם כי אינכם במדרגה כזו לירא מאותיות התורה כנ"ל אבל זאת אתמה עליכם אם מפני
לא תחילו.

שלמה לא תחילו ותזדעזעו מפני מהפנימות שיש בהאותיות שמהם חיות האותיות
שהאותיות הם בחי' אחרונים נגדהפנימיות וז"א בזאת ע"י המלכותא קדישא תבחנו ר"ל
תבינו ותבחנו חי פרעה החיות מן הערף והאחרונים דהיינו האותיות ועי"ז בו תדבקון
תמיד.

והגם אם תצאו מזה שאם תצאו לפעמים מזה אלי להיפסק מדביקותו והצדיק תמיד מגמתו
להיות דבוק בלי הפסק בו ית' ומה שפסק מהדביקות אינו כ"א בבוא אחיכם הקטן הנה.
ומתחלה נבאר מאחז"ל שפירשנו שיעור נ"ח שתדלק עד שתכלה רגל מן השוק שידלק
בנ"ח להביא הארה גם בלב פשוטי העם שתכלה ותתאנה בכלות הנפש הרגל הם הפשוטי
עם תהי פלטה נפשם מן השוק ר"ל מן התשובה העליונה שו"ק אותיו' "שועתנו" קבל
"ושמע."

ועיין בדרושינו לחנוכה בפסוק נר לרגלי דברך. וכענין שפי' הה"ק אאמו"ר זצלה"ה
נ"ח מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ ע"ש וזה אם תצאו מזה שאם תצאו לפעמים
מזה אלי כנ"ל אינו כ"א בבוא אחיכם הקטן הנה.

שיוכל לבוא גם אחיכם הקטן המה הפשוטי עם יבוא על ידכם ג"כ הנה לעולם העליונה
הנה לשון שמחה שיעשו שמחה בעולם העליון והבן: דרושים לחנוכה בפסוק כי עמך
מקור הים כאנרף נראה אור.

דהנה יסדו לנו לברך על כל מצוה אשר קדשנו במצותיו וצונו שנתן לנו תורת אמת
תורה ומצות וחקקים לדבקה בו ית' ע"י המצות. יש מצות נהוגות בכל יום כמו ציצית
ותפילין ודומיהן אשר קדשנו בהם על פי בנו בחר אל כמו שיסדו לנו בקידוש כי בנו
בחרת ואותנו קדשת מכל העמים קדשת הוא לשון קדושה ולשון הפרשה כי ע"י
שנת קדשנו בקדושתו עי"ז אנחנו מובדלים מכל הסט"א וטעונו נוכראין ואנחנו לחלקו
כי חלק ה' עמו וכמו שמבדילין בין ישראל לעמים שעי"ז אנחנו מובדילין מן העמים כל
אחד למינהו ישכון כי לא כאלה חלק יעקב כי יוצר הכל הוא.

יְכַל זֶה הוּא ע"י הַמְצוֹת מְצוּה אוֹתוֹת הוּי"ה. מ"צ בְּאוֹתוֹת אֶתְב"ש י"ה שֶׁע"י נִתְיַחַד הַהוּי"ה.

יְכַן בְּמְצוֹת נ"ח גַּר ה' נִשְׁמַת אָדָם. נ"ר אוֹתוֹת "נֶפֶשׁ" רוּחַ ור"ל הַנְּפֶשׁ וְהַרוּחַ שְׁנֵי בָנוּ ה' חֵלֶק אֱלֹהִי מִמַּעַל מִתְנַהֵג ע"י נִשְׁמַת אָדָם ע"י הַנְּשֻׁמָּה שֶׁהִיא אֲצוּלָה מֵאָדָם הָעֲלִיוֹן כִּי יֵשׁ ב"א שֶׁהַעֲבֵרוֹת תָּבֵא לָהֶם בְּנֶקֶל.

וַיֵּשׁ אֲשֶׁר צָרִיכִים טְרַחָא גְדוּלָה בְּתַעֲנִיּוֹת וְסִיגוּפִים וְהַכֵּל לְכִי הַנְּשֻׁמָּה שְׁאֵם הַנְּשֻׁמָּה גְבוּהָ דִּי לָהּ בְּתוֹרָה וְתַפְלָה וְאֵם לָאוּ צָרִיף לְטָרוּחַ בְּכָל נֶפְשׁוֹ וּבְכָל מְאֹדוֹ. וַיֵּשׁ בְּכָל מָה שֶׁבִּפְרֻט כְּמוֹ שֶׁבְּאָדָם הַפְּרָטִי יֵשׁ בְּחִי נֶפֶשׁ רוּחַ וְנִשְׁמָה.

כֵּן בְּכָל לוֹת יִשְׂרָאֵל יֵשׁ אֲנָשִׁים בְּחִי נֶפֶשׁ וַיֵּשׁ בְּחִי רוּחַ וְצַדִּיקֵי הַדּוֹר הֵמָּה בְּחִי הַנְּשֻׁמָּה וְכֻשְׁבָּא הַתְּנַשְׁאוֹת בְּבְחִי הַנְּשֻׁמָּה שֶׁבִּישְׂרָאֵל הֵינּוּ בְּצַדִּיקֵי הַדּוֹר אֲזִי לְעֹנְמָתָם מִתְנַשְׁאוֹת גַּם הַנְּפֶשׁ וְהַרוּחַ שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וְזֶה.

ג"כ עֲנִין חֲנוּכָה חֲנוּ כ"ה כ"ה הִיא הַמְלָכוֹת שְׁמִים חוּנָה בְּחֻכְמָה וּבְתוּבָה וּבְדַעַת לְכִי הַכְּנֵת יִשְׂרָאֵל. וְזֶה שֶׁאֲחֻז"ל מֵאֵי חֲנוּכָה כְּשֶׁנִּכְנְסוּ הַיְּוֹנִים לְהִכָּל טְמָאוֹ כָּל הַשְּׂמָנִים כּו' מְצָאוּ פֶה אֶחָד שֶׁל שְׁמֵן מְנוּחַ בְּחוֹתְמוֹ שֶׁל כ"ג כו' ע"ש כִּי כ"א מִישְׂרָאֵל הִיכַל ה' הוּא וְכֻשְׁנִכְנְסוּ הַיְּוֹנִים טְמָאוֹ כָּל הַשְּׂמָנִים ר"ל כָּל הַחֻכְמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת (שְׁמֵן רוּחַז עַל חֻכְמָה) כִּי זֶה כָּל כּוֹנֵנֵת הָאֲמוֹת וְכֵן פְּרֻעָה הָרָשָׁע אֲשֶׁר עָנָה אוֹתָנוּ בְּסִבְלוֹתָם לְהַשְׁבִּית הָעֲבוּדָה עֲבוּדַת הַקּוֹדֶשׁ לְבַל יוֹכְלוּ יִשְׂרָאֵל לְעַבְדָּה עֲבוּדָתָם כְּרָאוּי וְכֹאֲשֶׁר מוּבָא אֲצִלְנוּ כ"פ פִּיה"כ וְתַעַל שְׁנוּעָתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבוּדָה בְּשֵׁם הַה"ק הָאוּה"ח זְצַלְלָה"ה שְׁעִיקָר שְׁנוּעַת בְּנ"י הִי מִן הָעֲבוּדָה שְׁנִמְנָעִים מִן עֲבוּדַת ה' ע"ש וְכֵן בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וְטְמָאוֹ הַיְּוֹנִים כָּל הַחֻכְמוֹת לְהַמְשִׁיף יִשְׂרָאֵל ח"ו לְטַעוֹן נוֹכְרָאִין.

עַד שֶׁמְצָאוּ פֶה א' הֵינּוּ צַדִּיק א' בְּדוֹר וְהוּא הַגְּבִיּוֹת וְהַעֲלָה הַכֵּל לְאֶחָדוֹת הַפְּשׁוּט. וְזֶהוּ פֶה אֶחָד.

פֶה הוּא הַצַּדִּיק אֶחָד כְּמוֹ שֶׁהִי י"ב שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל הַכּוֹלְלִים הוּא י"ג. כֵּן הַצַּדִּיק הוּא הַכּוֹלְלִי י"ב שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל וְעַמּוֹ י"ג גִּי אַח"ד.

וְהַשְּׂמָנִים הוּא אֶחָד. וּבְהַתְיַחַד הַצַּדִּיק שֶׁהוּא אֶחָד עִם הַבּוֹב"ה שֶׁהוּא אֶחָד ב"פ אֶחָד גִּי כ"ו נִבְנָה הוּי"ה.

וְכ"ז הוּא ע"י הַמְצוֹת ר"ל אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמְצוֹתָיו שֶׁע"י הַמְצוֹת אֲנַחְנוּ דְּבוֹקִים בְּאֱלֹהִים חַיִּים וְכַמְש"ה. וְאִתָּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים וְגו' וְזֶהוּ כִּי עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים וְגו' כִּי עִמָּךְ ע"י הַמְצוֹת שֶׁהוֹעֵמֵד וְשַׁעַל יָדָם נִהְי' עִמָּךְ כְּנ"ל הוּא מְקוֹר חַיִּים בְּעֲשֵׂיית הַמְצוּה נִפְתַּח מְקוֹר חַיִּים שְׁנִדְבָקִים בְּחִי הַחַיִּים.

כִּי מְצוּה בְּעִידָנָא דְעֶסֶיק בְּה' מְגִינָה וּמְצִילָה וְנִפְתַּח מְקוֹר חַיִּים. חַיִּים גִּי אֵהִי"ה הוּי"ה אֵהִי"ה כִּי אֵהִי"ה הוּא דְזָמִין אֲנָא לְאֶתְגַּלְיָא ע"י מַעֲשֵׂה הַמְצוֹת שַׁעַל יָדָם יִתְדַבְּקוּ בְּהוּי"ה.

וְעִי"ז חוֹזֵר אֵהִי"ה שֶׁבְּכָל עֵת שֶׁיַּעֲשׂוּ הַמְצוֹת יִהְיֶה חוֹזֵר לְמַצִּיאוֹתוֹ הָרָאוּן לְהִיּוֹת זָמִין לְהַתְגַּלוֹת הוּי". אֲבָל בְּאֶנְרֵף הוּא הַתּוֹרָה כִּי תוֹרָה אִוֵּר דְּמְגִינָה וּמְצִילָה בֵּין בְּעִידָנָא דְעֶסֶיק

בה בין בעידן דלא עסיק בה נראה אור שתהי מאירה לנו תמיד והבן: א"י בארץ נראה אור וגו'.

דידוע בכוננת עשיית המצוה יש יחודים פלאים ובנודאי בני עלי המכוננים כל דבר פראוי פועלים כ"ט בעשיית המצות אמנם פשוטי העם אשר אין פחם יפה לכונן פזאת מ"מ בעשותם מצות ה' פתיקונה הגם שאינם יודעים מהותה פועלים ג"כ כל טוב.

אבל לימוד התורה העיקר צריך להיות לשמה וא"א להשיג אור ורזי התורה אם לא ילמדו התורה לשמה. וזהו כי עמה מקור חיים כי עמה הם המצות שעל ידם נהי דבוקים עמה נפתח תמיד מקור חיים פנ"ל.

אבל בארץ הוא התורה פשהוא בארץ היינו באור שלח ר"ל לשמה אז נראה או"ר גי ר"ז אז יוכל להשיג הרזין עילאין והבן. נמת ליראיה גם להתנוסס מפני קושט סלה.

כי הנה הנסים נעשים תמיד למען הכיר על ידם גודל אלהותו וכל מעשה תקפו וגבורתו למען יעידו הכל כי אין בלתו. אבל היראים אין צריכים לגס כי בלא"ה מפירים אלהותו ית' ושמו יראתו על פניהם לבל יחטאו ודייקא פשהם ביראה עילאה.

כי יראה תפאה לאו עיקרא אבל היראה עילאה הן מציל והן כו' והם אינם צריכין לגס ועיקר הגס הנעשה הוא עבור הפשוטי העם ושאר העולם אשר יעידון ויגידון כי הוא אלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד וזהו ונמת ליראיה ליראיה דייקא להיראים ביראה עילאה נמת גם לא למענם כ"א להתנוסס שיתנשא וירום כבודו עי"ז פנ"ל.

מפני קושט סלה. למען יתקשט עי"ז עולם העליון שנק' סלה שהוא קנים סלה ועד.

וכן גם חנוכה הוא בנרות וידוע דהנרות רמז לעולמות העליונים בוצינין עילאין שע"ז ינדלקו בוצינין עילאין ויובא הארה וקישוט בוצינין עילאין והבן: אתה האל עושה פלא הודעת בעמים ענה.

דהנה שמעתי מהה"ק אאמו"ר זצלה"ה שתיבת נ"ס גי' מ"ה אדנ"י והוא היחוד הוי"ה אדנ"י כי הוי"ה במילוי אלפי"ן גי' מ"ה וע"י היחוד העליון מתעטר הבוב"ה בכנס"י ונמשכים החסדים העליונים ועי"ז נעשים למטה נסים שהם חוץ לטבע.

פמו שהי' בחנוכה שגברו מלכי בית חשמונאי על הינונים. וכמו שהי' בפורים.

וזהו ג"כ פי' הכ' ה' אדונינו מה וגו' מרמז ג"כ על יחוד הוי"ה אדנ"י כי אדונינו רמז לאדנ"י ומה הוא הוי' פנ"ל עי"ז אדיר שמה בכל הארץ. ע"י הנסים שהם חוץ לטבע.

אשר תנה הודך שע"י היחוד שישאל עושין עי"ז הבוב"ה מתעטר ומתפאר בהם ומלכותו ית' נותן ההוד פנ"ל (וזהו את"ה הוא ר"ת "אשר" תנה "הודך וכנ"ל) הא"ל דהנה השם אלהים ידוע מורה על דין.

אף הבוב"ה רצונו רק להטיב לעמו ישראל ולהמשיך להם גודל חסדיו המרובים לזה הוא כביכול חולק זה השם לשמים. וזהו הרמז בשם הא"ל מאלהי"ם והוא מורה על חסד

אף יש לדעת יתור הה' והול"ל אתה אל עושה פלא אמנם שמרמז על המשכת הקסדים מעולמות העליונים וזהו הא"ל בגי' ל"ז עה"כ והוא לשון ז"ל.

דהיינו המשכת השפע הקדוש מלשון זול מים. עושה פלא כפשוטו מרמז על גודל הנסים והנפלאות הנעשים ע"י יחוד השמות הקדושים כנ"ל שע"י יחיד הוי"ה אדנ"י נשפעים ממרום גודל הקסדים ונעשי הנסים שהם חוץ לטבע.

וגם יש לומר בתיבת פל"א אותיות אל"ף. והא' נכתב יו"י בגימטרי' כ"ו כמספר הוי"ה ברוף הוא ורצה לומר עושה פלא שעושה תיקון ויחוד בהנ"ל ית'.

הודעת בעמים עזה. נקדים לפרש פסוקי פרשה שלפנינו.

ניאמר פרעה אל יוסף אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחקם כמוך אתה תהי' על ביתי וגו'. דהנה אף שיוסף פתר חלום פרעה בגשמיות שמורה על ו' שני שובע וז' שני רעב.

עכ"ז הי' מורה ג"כ ברוחניות וכדאיתא בספרים שז' פרות הטובות וז' הרעות והשבלים הטובות והרעות רומזים לז' עולמות בהירים רוחנים ואת זה לעומת זה ז' הפכים פנודע. ואחרי ראות פרעה גודל מדרגת יוסף שפותר לו בגשמיות ומרמז ברוחניות.

אמר לו אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת אין נבון וחקם כמוך. פלומר לזה בא כפל הלשון נבון וחקם.

כנגד פתרון החלום בגשמיות אמר נבון כי נבון מורה המבין דבר מתוך דבר. וכנגד רמיזתו ברוחניות אמר חכם דהיינו חכם בתקומה העליונה ע"כ אתה תהי' על ביתי ר"ל ע"י היותך במדרגה גדולה כזו שאתה עושה בתחתון ורומז בעליון ע"כ אתה יכול להיות נגיד וממונה על ביתי ועכ"ז תהי' דבוק בדביקותך בעולמו העליונים ועל פיה ישק כל עמי כמו שפי' למעלה.

רק הפסא אגדל כנ"ל כ"מ שצאמר רק הוא לשון מיעוט שהודה בעצמו שפסא המלוכה שלו הוא מיעוט וקטן. ואף אם אגדל באפס מה זהו ממה ומאתה בא לי הגדולה שלי.

או י"ל ע"ד שפירשנו לעיל שהיא לשון תמי' אגדל ממה וכי ראוי לי שאגדל ממה. וזהו ג"כ הודעת בעמים עזה שהודעת גם בהאנמות עזה וממשלתך שאתה לבדך מלך על כל הארץ וכולם בראותם גודל נסיה הודו בפניהם שלך לבד המלוכה ומושל בגוים וכמו כן יהי רצון מלפניו ית' להראות גודל נפלאותיו בזמנינו ובעתים הללו.

שיודו פולם שלו ית' המלוכה והוא לבדו מלך על כל הארץ אכ"ר: אז בקע כשחר אורף בארונכתה מהרה תצמח. יתבאר ע"ד אומרם ז"ל על אז ישיר וגו' שר לא נאמר אלא ישיר לעתיד לבוא.

לעתיד לבוא אינו כפשוטו דוקא אלא כי גם בכל עת שיצטרף להעשות עמנו נסים נשורר לפניו. א"ז גי' ח' אות חס"ד שבכל עת העתיד לבוא וכשנצטרף אל הקסד ישפיע עלינו.

אמנם למה נחלק לשנים א' וז' כי א' מורה על אלופו של עולם שמצמצם כפיכול א"ע לכנ"י שנק' ז"ן מלשון מזונות כי ישראל מפרנסים לאביהם שבשמים לפלא העליון.

שע"י שאלוּפוּ שֶׁל עוֹלָם מִמְּשִׁיךְ חֲסֵדוֹ עָלֵינוּ בְּכָל טוֹב גַּם אֲנַחְנוּ מִחֲזִירִים בְּאוֹר חוֹר
הָאָרֶז בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים.

וְלִכֵּן פְּתִיב אֲזִי יָשִׁיר כְּנ"ל שֶׁבְּכָל פַּעַם הַעֲתִיד לְבוֹא יִתְחַדֵּשׁ מְצִיאוֹת הָרֵאשׁוֹן כְּמוֹ בנ"ח
שֶׁהוּא נֶגֶד נְסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ שֶׁהֵם קָמוּ לְבַלְעֵנוּ לְהַשְׁפִּיחַנוּ תוֹרָתוֹ וְהַשִּׁי"ת הִפְּךָ
מִחֻשְׁבוֹתֵם וּמְסָרֵם בְּיַדְנוּ: וְכִכָּה נִתְחַדֵּשׁ בְּכָל שָׁנָה בְּיָמֵים הֵהֵם וּבְזֶמַן הַזֶּה כִּי לַעֲשׂוֹת נִס
מִחֲדָשׁ שֶׁלֹּא הִי' עֲדִיין אֵינוֹ בְּקִלּוֹת לַעֲשׂוֹתוֹ.

אֲבָל כְּשֶׁכָּבַר הִי' לְעוֹלָמִים בְּקַל גַּם עֵתָהּ לְעוֹרְרוֹ. וְזֶהוּ אֲזִי בִקְעֵ וּגו' אֲזִי כְּנ"ל גַּם א"ז הוּא
יְחִיד הוּי"ה אֲדנ"י מִנֵּין אוֹתוֹתֵיהֶם כְּמִסְפֵּר א"ז כִּי יְחִיד הַזֶּה מוֹרָה עַל הַרְחָמִים גַּם שֶׁם
אֲדנ"י שְׁנִמְתַּק בְּהוּי"ה לְהִרְאוֹת כִּי הוּא אֵל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים וּבְיָדוֹ לְהַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ
כ"ט.

גַּם מוֹרָה עַל דִּין לְחוֹל עַל רֵאשׁ רְשָׁעִים לְבַל יוֹכְלוּ לְמַנְעֵ אוֹתָנוּ מֵעֲבוֹדָתוֹ ית"ש וְזֶהוּ אֲזִי
כְּנ"ל. יִבְקַע כְּשֶׁחָר אֲנִיךְ.

כִּי צֵאת הַשְּׁמֶשׁ הוּא בְּגִבּוֹרָתוֹ שֶׁהֵגֵם כִּי הַשְּׁמֶשׁ מוֹרָה עַל הַרְחָמִים וְהַחֲסֵד מ"מ הוּא
בְּגִבּוֹרָתוֹ שֶׁיְחַוֵּל עַל רֵאשׁ רְשָׁעִים וְכנ"ל. כִּי הַחֲסֵד שֶׁעָלֵינוּ הוּא הַדִּין עָלֵיהֶם שֶׁאֲנַחְנוּ
מֵאֲמִינִים כִּי גַם הַשְּׁמֶשׁ אוֹרוֹ אֲצוּלָה מִמָּנוּ ית' וְלִכֵּן הוּא לָנוּ שְׁמֶשׁ מְרַפָּא בְּכַנְפֵי אֲבָל
הַאֲנָמוֹת פְּלִחֵי טַעוּוֹאן וְנוֹכְרֵאִין עוֹבְדֵי הַחֲמָה עָלֵיהֶם תְּחוּל הַגְּבוּרָה.

וּז"א א"ז ע"י יְחִיד הַנְּ"ל יִבְקַע כְּשֶׁחָר אֲנִיךְ שֶׁיִּבְקַע הַחֲסֵד אֶת הַדִּין לְהוֹדִיעַ עָלֵיכֶם
הַרְחָמִים וְהַחֲסֵד ע"ד שֶׁה"כ כִּי שְׁמֶשׁ וּמַגֵּן ה' אֱלֹהִים כְּמוֹבָא אֲצִלְנוּ בַּמ"א. "וְאֲרוֹכְתָהּ
מְהֵרָה" תִּצְמַח.

הַר"ת אוֹתוֹת וּמ"ת כִּי הַשִּׁי"י מְקַדִּים רְפוּאָה לְמַכָּה וְלִכֵּן הַקָּדִים אוֹת ו' קוֹדֵם אוֹת מ"ת
לְבַטֵּל שֶׁלֹּא יִהְיֶה מ"ת וְלִכֵּן מְהֵרָה תִּצְמַח שֶׁלֹּא יְבוֹא הַחֲוֹלֵי ר"ל לְהַמְשִׁכָּה לְכֵן מְהֵרָה תִּצְמַח
רְפוּאָה שֶׁלִּימָה לְכָל הַצָּרִיכִים רְפוּאָה אוֹ וְאֲרוֹכְתָהּ מְהֵרָה תִּצְמַח כִּי הַנֵּה עֵינֵינוּ רוֹאוֹת
הַמְּבַקֵּשׁ דְּבַר מַה מְהֵשֵׁר אוֹ מְהַשְׁלֵטוֹן וּמכ"ש מְמַלְךְ וְקִיסָר לֹא בְּקַל יוֹכֵל לְבוֹא אֵל הַמְּלָךְ.

וּלז"א הַנְּבִיא כִּי לֹא כְּמַדַּת ב"ו מִד הַקַּב"ה כ"א קְרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאָיו וְאֲרוֹכְתָהּ הַרְפוּאָה
שֶׁאֲתָה צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ מֵאֲרִיךְ אֲנַפִּין עֲתִיק יוֹמִין מְהֵרָה תִּצְמַח. שֶׁהֵגֵם כִּי שׁוֹר שְׁחָקִים כִּי
גָּבְהוּ מִמֶּךָ וּרְאָה רֵאשׁ כּוֹכְבִים כִּי רָמוּ מְהֵרָץ לְשָׁמַיִם מְהֵלָךְ ת"ק שָׁנָה וְעוֹבֵי הַשָּׁמַיִם כּו'
כְּדֵאִיתָא בְּזוּה"ק עי"ש מ"מ טָרֵם תִּקְרָא וְה' יַעֲנֶה וְאֲרוֹכְתָהּ מְהֵרָה תִּצְמַח מֵאֲרִיךְ אֲנַפִּין:
א"י אֲזִי בִקְעֵ וּגו'.

כִּי הַנֵּה בַעוּה"ז יֵשׁ בַּחִי בּוֹקֵר שְׁמוֹרָה עַל מַדַּת הַרְחָמִים וְעוֹרֵב הַמּוֹרָה עַל מַדַּת אַחֲרַת כִּי
עֵתָהּ יֵשׁ עֵינִיפוֹת וְנִפְלוֹת הַמְּנוּחִין וְהוּא בַּחִי עָרֵב. אֲבָל לַעֲתִיד לְבוֹא יוֹם שֶׁפָּלוּ שְׁבַת
וּמְנוּחָה וְאֲזִי יִלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ יְרוּצוּ וְלֹא יִגָּעוּ וְהוּא כְּלוֹ שְׁבַת דְּלִית שְׁוֹלְטָנָא אַחֲרָא בְּכִלְהוּ
עָלְמִין יִהְיֶה כְּלוֹ יוֹם.

וּז"א א"ז כְּשֶׁיְבוֹא הַיְחִיד כְּנ"ל יִבְקַע כְּשֶׁחָר אֲנִיךְ שֶׁיְהֵא אֲנִיךְ תְּמִיד כְּשֶׁחָר מְאוֹר הוֹלְךְ
מְאוֹר תְּמִיד בְּלֵי עֵינִיפוֹת וְחֻשְׁכוֹת וְאֵל תִּתְמָה עַל הַחֲפֵץ מֵאִין יְבוֹא כְּזֹאת. לכ"א כִּי וְאֲרוֹכְתָהּ
מְהֵרָה תִּצְמַח.

ר"ל שכ"ז בא על ידי גלות וצער השכינה. אבל לעתיד לבוא נארוכתה רפואתה מהרה תצמח שמירה תצמח השכינה הקדושה ולא יהא עוד שום עיניפות וחשכות כ"א אורח צדיקים הולך נאור עד נכון היום אמר: נר לרגלי דבריך נאור לנתיבותי.

תבאר דהנה נ"ח שיעורה עד שתכלה רגל מן השוק. הרמז בזה פי שו"ק אותיות שק"ו שם של מ"ב שועתינו "קבל ונשמע.

והוא פמאמרנו לעיל כי הצדיקים העושים המצוה בכוננות המיוחדות להמצוה ומברכין הברכה על המצוה בכוננות ויחודים ודאי שואפים עליהם אור העליון אבל גם פשוטי העם בעשותם המצוה פתיקוניה ומברכים בפשוטו גם עליהם זרח אור ה' וכבודו עליהם יראה.

וזהו שועתינו קבל ושמע ושמע השומע פפי מה שהוא. והנה כל דבר משתוקק לשורשו כי יש ארבע יסודות ארמ"ע כ"א משתוקק ומושך לשורשו.

והאדם כלול מכולם כי הוא דומה לאדם העליון הכולל כולם לבד זה שהבוב"ה הוא א"ס והאדם הוא בתכלית וסוף. וצריך האדם להתאחד באחדות הפשוט ממש בכלות הנפש.

וזהו עד שתכלה רגל מן השוק. שתכלה לשון תאנה כמו פלטה נפשי.

רגל קאי על עולם התחתון שהוא בחי' רגלין נגד עולם העליון הגם שהוא ו"ק מ"מ הפל הוא בחי' רגל מול עולם העליון. וצריך להתלהב בנר חנוכה עד שתכלה שתתאנה בכלות הנפש הרגל הוא עולם התחתון מן השוק ר"ל מגודל השתוקקות.

פי ח' ימי חנוכה נגד ח' ימי הסנופות וביום השמיני עצרת שבכל יום נתוסף הארה חדשה בתוספת מרובה. פכה ז' ימי חנוכה וביום השמיני זאת חנוכה להמשיך כל יום הארה חדשה.

וזה נק' בחי' מטי ולא מטי אל ההארה ולא מטי כי הולך מיד למעלה ממנה לשאוב הארה אחרת. וזה נר לרגלי דבריך נר נק' הפלי שנותנין בו האור שהאדם צריך להיות בעצמו כ"א כמו נר פלי מוכן אל האור והוא לרגלי להעלות עולם התחתון אל דבריך הוא המלכותא קדישא ועי"ז אביא נאור לנתיבותי שגם הנתיבות שאינה דרך כבושה אביא בו האור העליון הגנוז והבן: פרשת ויגש ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדוני ידבר נא עבדך דבר באזני אדוני נאל יחר אפה בעבדך כי כמוהו כפרעה.

הפי' הוא פה כי הנה אחר"ל נמלה הקב"ה בנושמתו של צדיקים וברא את העולם. והוא ע"ד אוז"ל וירא אלהים את האור כי טוב ופירש"י גנזו לצדיקים לעתיד לבוא שגנוז את האור לצדיקים העתידים לעשות מע"ט ויגרמו לבוא האור הגנוז על העולם וכל ישראל לעשות כמעשיהם ע"י שיחזר בתשובה מאהבה.

וזהו ועמה כולם צדיקים סע"י התשובה יהי כולם צדיקים דבוקים בצדיקו של עולם וכמאה"כ ואתם הדבקים בה' אלהיכם אזי חיים כולם היום תהיו בבחי' חיים כי תהיו דבוקים בחי' חיים ונק' בשמי חיים כולם כמו שבת שהוא שמא דקוב"ה ולכן כל דינין מתעברין מינה ולית שלטנא אחרא בכולהו עלמין.

כּן בְּהִיטְרוֹתֵינוּ דְבוּקִים בְּחֵי הַחַיִּים וְחוֹפֵף עָלֵינוּ אוֹרוֹ תְּמִיד לֹא יוּכַל שׁוּם דְּבַר לֹא טוֹב לְגִשֵׁת אֵלֵינוּ. וְהַפִּיר עֲצַת גּוֹיִם הַנִּיא מְחַשְׁבוֹת עַמִּים לְכַל יוּכְלוּ לְבַטֵּל אוֹתָנוּ מִתּוֹרַתּוֹ וְעִבּוּדָתּוֹ.

וְלִזֶה אֶהְבֵּ"ה גִי י"ג כְּמִנִּין אַח"ד פִּי ע"י אֶהְבֵּתֵינוּ לִיחִיד וּמִינְחָד מִי יֹאמֶר אֵלָיו מֶה תַעֲשֶׂה לְכַל יְטִיב לְבָנוּ יַחֲדוֹ הַנְּחָמָד וְאֶהוּב לְאָבִיו וְלִית מֵאֵן דִּימְחֵי בִידָל. וְלז"א אֶגְנוֹזוּ לְצַדִּיקִים הַעֲתִידִים לְהִבִּיא אוֹר הָעֲלִיּוֹן ע"י מַעֲשֵׂיהֶם וְזֶהוּ לְעִתִּיד לְבוֹא.

וְזֶהוּ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה. יְהוּדָה הוּא הַצַּדִּיק כְּאֲשֶׁר נִבְאָר לְקַמֵּן נִגַּשׁ אֵלָיו אֶל יוֹסֵף צִי"ע הוּא הַבּוֹב"ה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי אֲדוֹנָי שְׂרָאוּי שְׁתַּקְבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצּוֹן אֶת תְּפִלָּתֵינוּ כִּי בִי אֲדוֹנָי שְׁאַתָּה א"ס וּב"ת מְלֵא בְּרִיאַת עוֹלָמָה כ"א בִּי אֲדוֹנָי בִּי נִתְגַּלָּה אֲדוֹנִיָּה שְׁבָרַתָּ עוֹלָמָה כְּדִי שְׁתַּקְבֵּל אֲנַחְנוּ אֲדוֹנִיָּה עָלֵינוּ וְלָכֵן תִּגְלָה נָא כִּי אַתָּה אֵל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים וְתִטִּיב לָנוּ מִטּוֹבָה לְמַעַן יִפְרֹו וַיִּדְעוּ הַכֹּל כִּי אֵין בְּלִתָּהּ.

יְדַבֵּר נָא עֲבָדָה דְּבַר בְּאֲזַנֵּי וְגו' כִּי הִנֵּה כָּל הָאֲבָרִים שֶׁל הָאָדָם הֵן מְרַכְּבָה לְשִׁכְיָנָה רַגְלִין יְדִין עֵינָיִן אוֹדְנִין כִּידוּעַ מִס"ק פ"ה מְרַכְּבָה לְמַלְכוּת שְׁפ"ה גִי שְׁכִינ"ה. וְנִבְאָר עוֹד הַכ' וְאֶת יְהוּדָה שְׁלַח לְפָנָיו אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גְּנוּשָׁה.

יְהוּדָה הוּא הַצַּדִּיק כְּמוֹ שְׁפִי הַה"ק אַאמו"ר זְצִלָּה"ה יְהוּדָה לְשׁוֹן הוֹדָאָה שְׁהַצַּדִּיק מוֹדָה וּמְשַׁבַּח תְּמִיד לְהַבּוֹב"ה ע"ש וְגַם אֲנִי נִימָא בִי מְקִלְתָּא כִּי הַצַּדִּיק בְּגִשְׁתּוֹ לְפָנָי אֲדוֹן עוֹלָם הִגַּם כִּי הוּא מְלֵא מַצּוֹת וּמַע"ט מ"מ נִגְדוּ ית' הוּא פְּאִין וְכַאֲפֹס דֵּל וְרַשׁ וְלִזֶה מוֹרָה שֶׁם יְהוּד"ה שֵׁישׁ בּוֹ שֶׁם הַנִּי"ה ב"ה וְאוֹת ד' מוֹרָה עַל הַדְּלוֹת שְׁהַצַּדִּיק דֵּל בְּעֵינָיו נִגְדוּ ית'.

וְזֶהוּ וְאֶת יְהוּדָה כְּשֶׁהַצַּדִּיק הוֹלֵךְ לְהַדְּבִק אֶת הוּי"ה וְהוּא ד"ל בְּעֵינָיו אֲזִי שְׁלַח לְפָנָיו אֶת הַפְּנִימוֹת שְׁלוֹ לְאֹמֶר הֵן אֶמֶת כִּי אֲנִי דֵל וְרַשׁ בְּעֵינֵי נִגְדָה, מ"מ בְּאֶמֶת פְּנִימוֹתֵי מְלֵא טוֹבוֹת וּמַצּוֹת וּמַע"ט וְאֶת זֶה שְׁלַח לְפָנָיו לְהוֹרֹת גְּנוּשָׁה שְׁיִוְכַל לְגִשֵׁת אֵלָיו ית'.

כִּי ע"י הַהִכְנָעָה לֹא הִי יְכוֹל לְגִשֵׁת אֵלָיו ית' וּמִתְחַזֵּק עֲצָמוֹ כַּנ"ל לְמַעַן יוּכַל לְגִשֵׁת אֵלָיו: וְזֶהוּ יְדַבֵּר נָא עֲבָדָה. שְׁהִגַּם שְׁאַנְחָנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּבַחֲי' בְּנִים לְמִקּוּם.

וְדַבֵּר נָא עֲבָדָה וְגו' וְאֵל יִחַר אַפָּה בְּעֲבָדָה עַל שְׁאֲנֵי בְּבַחֲי' עֲבָדָה כִּי בְּאֶמֶת יְדַבֵּר נָא עֲבָדָה דְּבַר בְּאֲזַנֵּי אֲדוֹנָי הִינֵנוּ בְּהַפְּנִימוֹת וְכַנ"ל. אוֹ יְדַבֵּר נָא וְגו' כִּי הִנֵּה בְּאֶמֶת הַשִּׁי"ת שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתֵינוּ אֲמָנָם לְפַעֲמִים הַתְּפִלָּה אֵינָה פּוֹעֶלֶת אֶלָּא לְעֵתִים רְחוּקִים לְכ"א יְדַבֵּר נָא וְגו' נָא פִּירוּשׁוֹ עֵתָה כִּידוּעַ ר"ל שְׁתַּקְּנוּבֵל עֵתָה תְּפִלוֹתֵינוּ וְאוֹכַל לְדַבֵּר וְתִהְיֶה תְּפִלָּתִי שְׁגוּרָה בְּכִי כִּי הָעֵינָר שְׁיִדַּבֵּר נָא עֲבָדָה הוּא דַבֵּר בְּאֲזַנֵּי אֲדוֹנָי דְּבַר ר"ל שְׁתִּהְיֶה אֶתָּה דְּבַר א' לְדוֹר.

וְזֶהוּ בְּאֲזַנֵּי אֲדוֹנָי שְׁאַזְנֵינוּ הַכֹּל כִּי אַתָּה אֲדוֹנָי וְלִזֶה לֹא אוֹכַל לְהִמָּתִין עוֹד כִּי כָּשֶׁל פַּח הַסֶּבֶל. וְאֵל יִחַר אַפָּה בְּעֲבָדָה.

ר"ל שְׁלֹא יִהְיֶה לָהּ שׁוּם חֶרוֹן אַף כִּי אֵל תִּפְּן בְּמַעֲלָלֵינוּ כִּי אִם שׁוֹר וְהִבֵּט בְּעֲבָדָה בְּעוֹבְדֵיָה שְׁעוֹבָדִים אוֹתָהּ בְּכָל לְבָבָם וּבְכָל נַפְשָׁם וּלְמַעַנָם עֲשֶׂה וְהַפֵּר כַּעֲסָה מִעַמְּנוּ וְאֵל יִחַר אַפָּה. כִּי כְּמוֹהַ כְּפִרְעֹה ע"ד דְּאִיתָא בְּזוּה"ק אֵין כְּמוֹהַ בְּאַלְהִים וְגו' אֶבֶל בְּיִשְׂרָאֵל יֵשׁ כְּמוֹהַ הַקַּב"ה מְחַזֵּה מִתִּים וְאַלְיָהוּ כֵן ע"ש וכו'.

וְנָהוּ כִּי כְּמוֹהַּ כְּפָרְעָה אוֹתָם הַמַּגְלִים אֱלֹהוּתָהּ הֵם כְּמוֹהַּ מִמֶּשׁ לַעֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂיהָ לְהִיּוֹת גּוֹזֵר
אֲנִי וְהַשִּׁי"י מְקִים דְּבַר עֲבָדוֹ וְעֲצַת מְלָאכָיו יִשְׁלִים אִמֵּן: א"י וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי
אֲדֹנָיִךְ דָּבָר נָא עֲבָדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי.

וְלִכְאוּרָה יֵשׁ לְדַקְדָּק דֵּהוּל"ל וַיִּגַּשׁ יְהוּדָה אֵלָיו. וַנ"ל דֵּהֲנָה אַחֲזו"ל כ"מ שְׁנָאֵמַר מִזְמוֹר
לְדָוִד מוֹרָה שְׁמִתְחִילָה אָמַר שִׁירָה וְאַח"כּ שְׁרָתָה עָלָיו הַשְּׂכִינָה.

וּכ"מ שְׁנָאֵמַר לְדָוִד מִזְמוֹר שְׁרָתָה עָלָיו מִקְּוֹדֵם הַשְּׂכִינָה וְאַח"כּ אָמַר שִׁירָה. וְכָאֵן מְרַמֵּז
גַּם כֵּן זֹאת הֵינּוּ מִקְּוֹדֵם שְׁרָתָה הַשְּׂכִינָה עַל הַצַּדִּיק הַמְּכֻנָּה בְּשֵׁם יְהוּדָה כִּדְאִיתָא בְּנו"א
ע"ש.

וְאַח"כּ הִיא מִתְפַּלֵּל וְנָהוּ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו מוֹרָה עַל הַשְּׂכִינָה הַק' נִגְשָׁה מִקְּוֹדֵם אֶל הַצַּדִּיק הַמְּכֻנָּה
בְּשֵׁם יְהוּדָה וּמְצִינּוּ הַגְּשָׁה לְתַפְלָה וּלְמַלְחָמָה וְאַח"כּ וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי הִיא מִתְפַּלֵּל לְהַשִּׁי"י
ב"ה.

יְדָבָר נָא עֲבָדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי וְלִכְאוּרָה תִּיבַת נָא כְּמִינֵתֶר אֲמַנֵּם דַּר"ל יְדָבָר נָא עֵתָה
עֲבָדְךָ דָּבָר בְּאֲזְנֵי אֲדֹנָי שְׂיִכְנָסוּ דְבָרֵי בְּאֲזְנֵי הַשִּׁי"י עֵתָה בְּזוֹ הַרְגַע שְׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל. וְכִמּוֹ
שְׂפִי אֲדַמּו"ר הַה"ק מו"ה לֹוִי יִצְחָק זְצַל"ה דַּק"ק בְּרַדִּיטְשׁוֹב פִּי הַכ' לְמָה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
אִיָּה נָא אֱלֹהֵיהֶם וְהִבְאֵנוּ דְבָרֵינוּ בְּמַקּוֹם אַחֵר: וְלֹא יִכּוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצָבִים עָלָיו
וְגו'.

יְדוּעַ מֵאַחֲזו"ל כָּל הַנּוֹגַע בָּהֶם כְּנֹגַע בְּבַבְת עֵינֵינוּ מִמִּילָא כָּל הַקָּמִים עַל יִשְׂרָאֵל לְהִרְעֵ לְהֵם
כְּקָמִים עָלָיו יֵת' כְּבִיכּוֹל. וַיְדוּעַ דְּיוֹסֵף מְרַמֵּז לְצַדִּיק חַי הָעוֹלָמִים.

וְנָהוּ מֵאַה"כּ וְלֹא יִכּוֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנְּצָבִים עָלָיו, ר"ל הַבּוֹב"ה כְּבִיכּוֹל לֹא יִכּוֹל
עוֹד לְסַפּוֹל לְכָל הַקָּמִים עַל יִשְׂרָאֵל לְהַצַּר לְהֵם וְהִרִי הֵם כְּקָמִים וְכִנְצָבִים עָלָיו מִמֶּשׁ.
וַיִּקְרָא הוֹצִיאֵנוּ כָּל אִישׁ מֵעָלָי.

עַפ"י מִשְׂאַחֲזו"ל כ"מ שְׁנָאֵמַר קְרִיאָה הוּא לְשׁוֹן חִיבָה וְתִיבַת אִישׁ מוֹרָה עַל גְּבוּרָה ע"ד
הַפְּתוּב וְהָאִישׁ גְּבַרִיאֵל. וְנָהוּ וַיִּקְרָא ר"ל כְּשֶׁהִשִּׁי"ת מִתְיַחַד עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקְרִיאָה
לְשׁוֹן חִיבָה.

אִז הוֹצִיאֵנוּ כָּל אִישׁ דֵּהֵינּוּ כָּל גְּבוּרָה וְדִין ח"ו מֵעָלָי. וְלֹא עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהַתּוֹדַע יוֹסֵף
אֶל אֲחָיו.

דֵּהֲנָה יְדוּעַ דְּעֵיקָר הַתְּעֵנוּג שֶׁל הַבּוֹב"ה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַנְּעִימִים הוּא מִצַּד שְׁנִמְצָא בְּחִינַת
הִרְעָ בְּעוֹלָם וְהֵם מִתְגַּבְּרִים כְּנִגְדּוֹ לְאַחֲזוֹ בְּקִדּוּשָׁה וְאִינֵם נוֹטִים מִדְּרָךְ הַטּוֹב יָמִין אוֹ
שְׂמָאל. וְנָהוּ נִקְרָא עֲמִידָה ר"ל שְׁעוֹמֵד עַל עֲמִדוֹ וּמִתְגַּבֵּר נֶגֶד חֵלֶק הִרְעָ וְהַסֵּט"א הַמְּסִיתוֹ
לְעַבּוֹר עַל רְצוֹנוֹ יֵת' וְהוּא כְּעַמּוּדָא תְּקִיף בְּכּוֹלָא וְאִינוּ שׁוֹמְעֵ לּוֹ.

אֲמַנֵּם זֶה הַפֶּל בְּעֵת הַזֹּאת אֲבָל אִי"ה כְּשִׁיבּוֹא מְשִׁיחַ צְדִיקֵינוּ ב"ב אִז יִתְבַּעַר הַס"א מִן
הָעוֹלָם וְאֵת רוּחַ הַטְּוִמָאָה יַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ. וְכַמ"ש אִז אֶהְפֹּנוּ אֶל הָעַמִּים שְׂפָה בְּרוּרָה
לְקַרְוֵא כְּלָם בְּשֵׁם ה'.

וְאַעֲפ"כּ יֵהִי הַשִּׁי"י בְּהַגְּדֵל הַתְּעֵנוּג וְהַשְּׁעִשׁוּעִים מִבְּנֵי הַנְּעִימִים. וְנָהוּ פִי וְלֹא עָמַד אִישׁ
אִתּוֹ.

שלא יצטרכו ישראל להיות בבחי' עמידה ולהתגבר נגד חלק הרע והס"א פגבור ואיש מלקמה אימתי יהי זה אמר הפתוב בהתנדע יוסף אל אחיו. ר"ל אי"ה בביאת משיחינו ב"ב פשיתנדע הבוב"ה חי העולמים המכונה בשם יוסף פנ"ל.

אל אחיו דהיינו ישראל הנקראים אחים ורעים להבוב"ה והבן: אי"י ולא יכול יוסף להתאפק. פשינדקדק עוד על לשון אָתוּ והי' לו לומר ולא עמד איש עמו וגו'.

ונ"ל דהנה יוסף הצדיק הי' כל עבודתו במצרים להוציא ניצוצות קדושים ולגיייר גרים להכניסן תחת כנפי השכינה ובנודאי עלתה בידו והי' עמו עם רם מהגרים שגיייר והיו במדריגה גדולה אנשים צדיקים אבל אחיו לא היו יודעים מזה כלל שהוא יוסף ופעל פזה.

לז"א ולא יכול יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו תיבת נצבים מורה על מלאכים ע"ד הפתוב וכלצבא השמים נצבים עליו מימינו ומשמאלו ור"ל שלא יכול להתאפק עוד לכל הני"ק שהוציא מלהודיע לאחיו.

ע"כ ויקרא הוציאו כל איש מעלי. וידוע דכ"מ שנאמר איש מורה על מדריגה גדולה אנשים צדיקים ר"ל הוציאו ויתראו כל איש צדיק.

מעלי ר"ל מה שפעלתי בעבודתי שהוצאתי הני"ק והרבתי הגרים במקום הזה. ולא עמד איש אתו בהתנדע יוסף אל אחיו.

דכן דרף הצדיק השלם לפעמים פשהשעה צריכה לכף הוא בהתרחבות וכא להתפארות הבוב"ה ומראה גודל מדריגתו. אבל פשמתניח עמו עם הבוב"ה הוא מפשיט עצמו מפל וכל מהעוה"ז.

ונהו ולא עמד איש אתו בהתנדע יוסף אל אחיו אתו רמז לצדיק פי א' מתחלה בע' נהרי פאלו נכתב עתו ורמז להצדיק פנ"ל וכנודע והבן: וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפלטה גדולה.

ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה וגו'. הנה ידוע דארץ מצרים היתה ארץ הטמאה בקליפות יותר מכל ארצות העמים.

ולא הי' ח"ו לישראל קיום בה אם לא ע"י יוסף הצדיק שעשה לה פנים שיוכלו להתקיים בה במשך ימי הגלות ונהו וישלחני אלהים לפניכם. לעשות לכם פנים של קדושה בארמ"צ.

לשום לכם שארית בארץ. דהנה פתיב שארה פסותה ועונתה לא יגרע ופירשנו במ"א דתיבת שארה הוא לשון אור ובהירות.

ור"ל שלא יגרע מעמו כנס"י האור והבהירות לעבודתו ית'. ונהו גם כן פי' לשום לכם שארית בארץ דהיינו להביא לכם גודל הבהירות בארץ.

וגם י"ל שתיבת לכם מרמז שאפילו בדברים הגשמיים שמכונים בשם לכם לכל צרכיכם ישרה ג"כ בו האור והבהירות מהבוב"ה. ונהו לשום לכם דהיינו בצרכיכם הגשמיים שארית גודל הארה ובהירות.

בְּאַרְץ דְּהַיְיָנוּ הַמְּלָכוֹת פְּנוּדָע וְגַם שְׁאָרֵי רֹמְז לְמִזְוֵי ר"ל כְּפִשׁוּטוֹ לְשׁוּם לְכֶם שְׁאָרֵי
דְּהַיְיָנוּ מִזְוֵי בְּאַרְץ. גַּם שְׁאָרֵי הוּא לְשׁוֹן שִׁירֵי ע"ד שֶׁחֲזו"ל אֵין הַתּוֹרָה מְתַקְּנִימָת
אַלָּא בְּמִי שְׁמֵשִׁים עֲצָמוֹ כְּשִׁירֵי.

וְנָהוּ לְשׁוּם לְכֶם שְׁאָרֵי כְּשִׁירֵי בְּאַרְץ בְּהַמְּלָכוֹת פְּנ"ל. וְלִהְיוֹת לְכֶם לְהִבְיָא חַיִּוֹת
קְדוּשָׁה בְּדְבָרִים שֶׁהֵם לְכֶם לְכָל צְרָכֵיכֶם הַגְּשָׁמִים פְּנ"ל וְעִי"ז לְפִלִיטָה גְּדוּלָה יְהִי לְכֶם
גְּדוּל עֲשִׂירוֹת כִּי תִיבַת לְפִלִיטָה מְרַמֵּז לְעֲשִׂירוֹת וְק"ל.

וְעַתָּה לֹא אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִי הֵאֱלֹהִים. דְּהִנֵּה הַגַּם שְׁפָל הַשְּׂבָטִים הָיוּ שְׂבָטֵי יְהוָה
וְצַדִּיקִים גְּדוּלִים עַכ"ז יוֹסֵף הַצַּדִּיק הִנֵּה הַמְּבַחֵר שְׂבָתָם בְּגוֹדֵל הַצַּדִּיקוֹת.

וְנָהוּ אוֹמְרוֹ אֲלֵיהֶם וְעַתָּה לֹא אַתֶּם אוֹתִיוֹת אַמ"ת. ר"ל שְׁלֹא בְּמַדַּת הָאֵמֶת שְׁלַחְתֶּם אֹתִי
הִנֵּה כִי אֱלֹהִים רַק מֵה' הִיָּתָה הַסִּיבָה שֶׁנִּתְגַּלְגַּל הַדְּבָר שְׂבָתִי לְכָאן וַיִּשְׁמַע לְאָב לְפָרְעָה
שְׁשִׁמְנֵי לְאָב לְפָרְעָה אוֹתִיוֹת הָעַר"ף דְּהַיְיָנוּ שְׁאֲנִי מוֹשֵׁל עַל הַסַּט"א וְהַעֲוָרָה וְלֹאדוֹן לְכָל
בֵּיתוֹ שְׁאֲנִי מְנַהֵג הָאֲדָנוֹת וּמְלָכוֹתוֹ ית' כְּרִצוֹנוֹ.

וּמוֹשֵׁל בְּכָל אֲרָץ מְצָרִים שְׁאֲנִי שְׁלִיט וּמוֹשֵׁל בְּכָל הַמְּצָרִים שְׁלֹא יִשְׁלַח שׁוּם רַע וְשׁוּם
מִצָּר לְיִשְׂרָאֵל ע"ד צַדִּיק מוֹשֵׁל בְּיָרֵאת אֱלֹהִים מִי מוֹשֵׁל בִּי צַדִּיק וַיִּשְׁמַע לְאָב לְפָרְעָה
מְבַטֵּל צַדִּיק גּוֹזֵר וְהַשִּׁי"ת מְקַיֵּם אַכִּי"ר: וְהַקּוֹל נִשְׁמַע כְּבֵית פְּרָעָה לֹאמַר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף
וַיִּיטֵב בְּעֵינָי פְּרָעָה וּבְעֵינָי עֲבָדָיו.

וַיִּל"ד עַל תִּיבַת לֹאמַר שֶׁהוּא מְנַתֵּר לְגַמְרֵי לְכָאוּרָה. וְנִרְאָה דְּהַפְּלֵל מְנַחַח בְּיַדְיוֹ דְּתִיבַת
קוֹל מוֹרָה עַל הַפְּנִימוֹת.

וְהִנֵּה בְּנוֹדָי הַקְּלִיפָה שֶׁל מְצָרִים לֹא הוּטַב בְּעֵינָיו בִּיאַת יַעֲקֹב עִם הַי"ב שְׂבָטֵי
יְהוָה וְהַשְּׂבָעִים נִפְשׁוֹת לְמְצָרִים. כִּי יָדְעוּ הֵיטֵב שֶׁחֲזו"ל יָפְרוּ וַיִּרְבּוּ עַד שִׁיָּהוּ ס' רַבּוּא.

אַף אֵת זֶה לְעֹנְמַת זֶה עָשָׂה אֱלֹהִים וַיִּשׁ פְּרָעָה בְּקְלִיפּוֹת שֶׁהוּא אוֹתִיוֹת הָעַר"ף כְּנִגְדוֹ
עֲבָדוֹ יִשְׂרָאֵל שִׁיָּהוּ פְּרָעָה בְּקְדוּשָׁה שְׁמַרְמֵז לְהַתְּגַלּוֹת אֱלֹהוֹתוֹ ית'. כִּי פְּרָעָה הוּא לְשׁוֹן
הַתְּגַלּוֹת ע"ד כִּי פְּרָעָה אֶהְרֹן.

וְנָהוּ וְהַקּוֹל נִשְׁמַע בֵּית פְּרָעָה ר"ל דְּהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל בֵּית פְּרָעָה נִשְׁמַע לֹאמַר שִׁיבּוֹא לְאֶמְרָה
וְהַתְּגַלּוֹת. בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף.

וְנָהוּ שְׁגַמַר אֲנִי בְּעֵינָי פְּרָעָה ר"ל בְּעֵינֵי וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל פְּרָעָה הוּטַב וּבְעֵינָי
עֲבָדָיו ר"ל בְּעֵינֵי וּפְנִימִיּוֹת עֲבָדָיו הוּטַב הַדְּבָר. אֲבָל לְהַקְּלִיפָה וְחִיצוֹנִיּוֹת שֶׁל פְּרָעָה
הוּא הַעֲוָרָה בְּנוֹדָי שְׁלֹא הוּטַב בְּעֵינָיו וְכַנ"ל וְהַבּוֹ: וְעֵינֵיכֶם אֵל תַּחֲסוּ עַל פְּלִיכֶם כִּי טוֹב
כָּל אֲרָץ מְצָרִים לְכֶם הוּא.

וְעֵינֵיכֶם מוֹרָה עַל צַדִּיקֵי הַדּוֹר עֵינֵי הַעֲדָה שֶׁנִּקְרָא בְּחֵי עֵינֵי כִּי עֵינֵי ה' אֵל צַדִּיקִים הַגַּם כִּי
כָּל יִשְׂרָאֵל הֵם כְּלִים לְהַשְׁרָאת שְׂכִינָתוֹ ית' מ"מ עֵין ה' הַעֲיָקֵר מְשַׁגֵּחַ עַל הַצַּדִּיקִים
וּמְבַרְכֵתָם יְבוֹרֵךְ שְׁאָר הָעָם ג"כ וְהוּ אֵמֶת כִּי עַל הַצַּדִּיק עָלְיוּ בְּיָדֵים רַמְיָא חַיּוּבָא לְהַעֲלוֹת
וְלִנְטֵל וְלִנְשֵׂא אֵת כָּלל יִשְׂרָאֵל, מ"מ א"צ לְהַשְׁלִיךְ נִפְשׁוֹ אַחֲרָי גּוֹו לְהַשְׁגִּיחַ דִּיקָא לְהַעֲלוֹת
שְׁאָר הָעָם כִּי יוֹכֵל לִפְנוֹל מִמְדַּרְגָּתוֹ וְלֹא כָּל הַרוּצָה לִיטּוֹל אֵת הַשֵּׁם יְבוֹא וַיִּטּוֹל וְהַצַּדִּיק
יַעֲזְרֵהוּ עַל פְּכָה.

וְזֶהוּ שְׂרוּמֵזוּ הַכ' וְעִינְכֶם הֵם הַצַּדִּיקִים אֵל תְּחֹנֶס עַל כְּלִיכֶם הֵם שְׂאֲרֵית הָעַם שֶׁהֵם כְּלִים מוֹכְנִים לְהַשְׂרָאת קַדְוֶשֶׁתוֹ ית'. כִּי טוֹב כָּל אֲרִיז מְצַרִּים וְגו' טוֹב לְשׁוֹן הָאָרֶז שֶׁהָאֲרֵת הָאֲרִיצִיּוֹת לָכֶם הוּא נִמְסַר לְהַעֲלוֹת וְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה שִׁיתְעַלֶּה גַם כֵּן לָכֶם הוּא מְחַנֵּיב שִׁיְהֵא כְּרוּף לָכֶם וְהֵבֵן: אָנֹכִי אֲרֻד עִמָּךְ מְצַרִּימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַם עֲלֶיךָ.

עֵינֵינוּ בִּס' קַדְוֶשֶׁת לִוֵי בְּקַדְוֶשֶׁת אֲמַרְיוֹ. וְגַם אֲנַחְנוּ נִבְאָר כְּעַרְכֵינוּ וּמִתְחַלֶּה נִבְאָר מֵאֲמַר יַעֲקֹב אָבִינוּ ע"ה לִיִּצְחָק אָנֹכִי עָשׂוּ בְּכוֹרֶךָ וְהִנֵּה הַתְּמִי' קִיִּימַת עַל יַעֲקֹב בְּחִיר הָאָבוֹת יוֹצִיא אִפִּי מִלֵּינִי אֲשֶׁר לֹא כֵן וְרַשׁ"י ז"ל הִרְגִישׁ בְּזֶה ע"ש.

וְנִרְאֶה עוֹד כִּי הִנֵּה יַעֲקֹב הוּא תְּפָאֲרֵת יִשְׂרָאֵל כְּפִנְדֵּעַ וְהַתּוֹרָה הִיא גַם כֵּן תְּפָאֲרֵת לְעוֹשֵׂי לָכֵן נִקְרָאִים יִשְׂרָאֵל עִם סְגוּלָה עַל שֶׁקָּבְלוּ תְּפָאֲרֵת הַתּוֹרָה וְהֵם סְגוּלָה וְאוֹצֵר נְחֻמָּד וְנִעִים. וְזֶה הִי' רֵאשִׁית הַמִּתְשַׁבֵּה בְּרֵאשִׁית הַתּוֹרָה וַיִּשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאוּ רֵאשִׁית.

וְלָכֵן נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי בְּכוֹרֵי שֶׁהֵם רֵאשִׁית הַמִּתְשַׁבֵּה וְהַתּוֹרָה כְּנֹלָה שֶׁמָּא דְקוֹב"ה וְהוּא שְׁלִימוֹ דִּילְג'. וְז"א אָנֹכִי שְׁאֲנִי אֶקְבֵּל הַתּוֹרָה הַפּוֹתַחַת בְּאָנֹכִי עֵשׂוֹ גִי' שְׁלוֹ"ם שֶׁהִיא שְׁלִימוֹ דִּילְג' וְכַנ"ל.

וְאָנִי בְּכוֹרֶךָ וְלָכֵן לִי רֵאוּי לְקַבֵּל הַבְּרָכוֹת לֹא עָשׂוּ אַחֲרַי וְזֶה דְבַר ה' אֵלָיו לֵאמֹר יִפָּה דְבַרְתָּ אֲנֹכִי בְּזִכּוֹת הָאָנֹכִי כַּנ"ל אֲרֻד עִמָּךְ מְצַרִּימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ כְּשֶׁאֶעֱלֶה אוֹתָךְ אֲזַ וְעֲלֶה יִתְעַלֶּה גַם הָאָנֹכִי: א"י וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַם עֲלֶיךָ.

לֵאדָּרָךְ גִּיִּסָּא. וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ כְּשֶׁאֲרִצֶה לְהַעֲלוֹת הָאָנֹכִי לִיתֵן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל אֲזִי גַם עֲלֶיךָ. תִּתְעַלֶּה גַם אִתָּךְ כִּי כְּתִיב בְּהוֹצִיאָךְ אֶת הָעַם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הֵהָר הַזֶּה. כִּי יִשְׂרָאֵל גַם בְּמִצְרַיִם עָבְדוּ הַש"י וְכָל צַעֲקוֹתָם ה' עַל מְנִיעַת מִצְרַיִם אוֹתָם מִהַעֲבָדוֹת וְכַמּוּבָא אֲצֻלֵינוּ כ"פ פ' הַכ' וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדוּת בְּשֵׁם הָאוֹה"ח.

וְאֲמַר לְמֹשֶׁה בְּהוֹצִיאָךְ אֶת הָעַם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים מִמֶּשׁ עַל הֵהָר הַזֶּה. כִּי הִרְשָׁעִים הִיצֵה"ר נִדְמָה לָהֶם כְּחוֹט הַשְׁעָרָה וְלַצַּדִּיקִים נִדְמָה כְּהָר וְאֶעֱפ"כ מִתְגַּבְּרִים עֲלָיו. וְאֲמַר שֶׁתַּעֲבֹדוּן אוֹתוֹ עַל הֵהָר הַזֶּה מִמֶּשׁ שֶׁעָבְדוּתָם עַד הִנֵּה בְּאוֹר וּבְכַהֲרֵי שֶׁכִּפְשָׁתָם אֶת הֵהָר הַזֶּה. וְזֶה אָנֹכִי אֲרֻד עִמָּךְ מְצַרִּימָה שֶׁהָאָנֹכִי יֵרֵד עִמָּךְ מְצַרִּימָה נ"ל וְע"י וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ שֶׁאֶעֱלֶה לְאָנֹכִי לִיתֵן הַתּוֹרָה הַפּוֹתַחַת בְּאָנֹכִי.

אֲזִי גַם עֲלֶיךָ תִּתְעַלֶּה גַם אִתָּךְ כִּי אִתְּךָ בְּלָכֶם שִׁיְשׁוּבוּ הַכָּל כְּאִישׁ אֶחָד וְאֲזַ אֲגַאֲלֶם בְּמַהְרָה כְּלִי עֵינֹב וְהֵבֵן: א"י אָנֹכִי אֲרֻד עִמָּךְ וְגו'. כִּי כְּתִיב וַיֵּרֵד ה' עַל הַר סִינַי.

שֶׁכְּבִיכּוֹל יֵרֵד וְצִמְצִם עֲצָמוֹ עַל הַר סִינַי עַל לְשׁוֹן עֲלִי' ר"ל כְּדִי לְהַעֲלוֹת אוֹתָם שֶׁהֵם סְבִיבוֹת הַר סִינַי לְהִיוֹתָם בְּבַחֲרֵי סִינַי גִי' סל"ם שִׁיְהִי' סְלָם מְוָצֵב אֲרִצֶה וְרֵאשׁוֹ מְגִיעַ הַשְׁמִימָה וְזֶהוּ אָנֹכִי אֲרֻד עִמָּךְ מְצַרִּימָה כְּדִי שֶׁאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ כַּנ"ל.

גַם עֲלֶיךָ. כִּי הִנֵּה כָּל כְּפִנְדֵּעַ הַמִּצְרַיִם שֶׁעָבְדוּ בְּיִשְׂרָאֵל בְּחֹמֶר וּבְכַבֵּי לְהַשְׁבִּית וּלְבַטֵּל אֶת יִשְׂרָאֵל מִהַמְּנוּחִין אֲשֶׁר יְהִיוּ שְׁקוּעִים בְּהַבְּלִי עוֹה"ז בְּבִנְיַן הָעָרִים וְלֹא יִפְנוּ אֶל הַבּוֹב"ה וּבְרָצוֹת ה' לְגַאֲלֶם הַרִים קֶרְנָם וְהַאִיר מוֹחֲוִיתָהֶם לְמַעַן יוֹכְלוּ הַרִים לְעַבְדוֹ ית'.

וְנָהוּ ג"ם עַל־הַ גֵּי קַמ"ח אוֹתִיּוֹת קִימ"ה מו"ח שְׁנָתָן קִימָה בְּהַמּוֹחַ שְׁלֵהֶם לְהַיּוֹתָם מְאִירִים וּבְהִירִים וְעִי"ז גְּאָלָם. פְּכָה פִימִי צִאֲתִינוּ מִמְצָרִים יִרְאֲנוּ נִפְלְאוֹת אֲמוֹן: וְאֵת יְהוּדָה שְׁלַח לִפְנֵינוּ אֶל יוֹסֵף לְהוֹרֹת לִפְנֵינוּ גְּשָׁנָה.

וּלְד' עַל כָּפֶל ב' פְּעָמִים לִפְנֵינוּ וְהִי דֵי בַפ"א לִפְנֵינוּ. וְהַנְרָאָה לִיִּשְׁבַּב בְּהַקְדָּם הַפְתּוּב בְּתַהֲלִים פִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אֲהַב.

וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ הַכ' פְּשׁוּטוֹ דְּהַנְּהָה יְדוּעַ דְּהַעֲיָקָר הוּא אֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא. וּמֵאֲתַעְרוּתָא דְלַתְמָא בָּא אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲיָלָא.

וְנָהוּ פִי צְדִיק ה' אַעפ"י שֶׁה' הַצְדִּיק וְעוֹשֶׂה צְדָקָה עִם כָּל בְּרִיּוֹתָיו. אַעפ"י כ צְדָקוֹת אֲהַב. הוּא אוֹהֵב שְׁאֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה צְדָקָה לְמַטָּה וְע"י מַעֲשֶׂה הַצְדָּקָה שְׁלָנוּ יִתְעוֹרֵר מִדַּת הַצְדָּקָה לְמַעְלָה. שְׁש"י ג"כ יַעֲשֶׂה אֲתָנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד (וּקְצַת מִזֶּה הַבְּאֵנוּ בְּפִירוּשֵׁינוּ עַל תְּהֵלִים).

גַּם יֵשׁ לְפָרֵשׁ הַפְּסוּק הַנִּלְבָּה בְּהַקְדָּם ג"כ פִּי הַפְּסוּק צְדִיק ה' בְּכָל דְרָכָיו וְחֶסֶד בְּכָל מַעֲשָׂיו דְּהַנְּהָה תִּיבַת צְדִיק מוֹרָה ח"ו עַל קְצַת דִּין מְלִשׁוֹן צְדָק וְצָדֵק מוֹרָה עַל דִּין כְּדֹאִיתָא בּוֹזֵה"ק דְּאָמַר רַשִׁי"י מְסַתְּפִינָא דְלֹא יִתּוּקֵד עַלְמָא בְּשִׁלְהוּבָא דְצְדִיק'.

וְנָהוּ מְאֹמַר הַפְתּוּב צְדִיק ה' בְּכָל דְרָכָיו שְׁכָל דְרָכָיו הֵמָּה בְּמִדַּת הַצְדָּק וּקְצַת דִּין כְּאָב הַמְּאֲיִים עַל בְּנוֹ הַחֲבִיב לוֹ אֲבָל אֵינּוּ רוֹצֶה ח"ו לִיִּסְרוּ בְּאֲמַת וּלְהַכּוֹתוֹ. רַק שְׂיִתְיִירָא מִפְּנֵיו וַיִּשׁוּב וְיִכְנַע וְאִזּוּ יֵטִיב לוֹ בְּכָל הַטּוֹבוֹת וְנָהוּ שְׁמַסִּיִּים וְחֶסֶד בְּכָל מַעֲשָׂיו ר"ל כְּשָׂבָא לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה הוּא מִתְנַהֵג עִם בְּנָיו הַנְּעִימִים בְּמִדַּת חֶסֶד וְרַחֲמִים.

וְנָהוּ גַם כֵּן פִּי הַפְתּוּב פִּי צְדִיק ה' ר"ל אַעפ"י כְּפִי הַנְרָאָה מִמִּדַּת הַבּוֹב"ה שֶׁהוּא מִתְנַהֵג בְּמִדַּת הַצְדָּק זֶהוּ רַק לְאֵיִים עַל בְּנָיו הַנְּעִימִים שְׂיִשׁוּבוּ אֵלָיו אֲבָל בְּאֲמַת צְדָקוֹת אֲהַב הוּא אוֹהֵב לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם רַק צְדָקָה בְּכָל עַת.

יִשָּׁר יִחְזוּ פְּנִימוֹ דְּהַנְּהָה הַעֲיָקָר הוּא לַעֲשׂוֹת כָּלִי לְהַחְזִיק הַשְּׁפַע מֵהַבּוֹב"ה דְּנוֹדָאֵי הַבּוֹב"ה מִשְׁפַּע תְּמִיד כָּל הַשְּׁפַעוֹת טוֹבוֹת. רַק הַעֲיָקָר לְהִיּוֹת כָּלִי שְׂיִחְזִיק הַשְּׁפַע וּכְמֵאֲחַז"ל לֹא מְצָא הַקַּב"ה כָּלִי מִחְזִיק בְּרָכָה לְיִשְׂרָאֵל אֲלֵא הַשְּׁלוֹם.

וְשְׁלוֹם הוּא שְׂמָא דְקוֹב"ה דְּהֵיִינוּ לְהַשְׁלִים בְּכָל דְבָר עִם הַבּוֹרָא ית' זֶהוּ הַכָּלִי הַמְּחַזֵּיק הַשְּׁפַע וּבְרָכָה וְזֶהוּ יִשָּׁר ר"ל הַצְדִּיק הַמְּתַמֵּים מַעֲשָׂיו וּמַשְׁלִים בְּכָל דְבָר עִם הַבּוֹב"ה גּוֹרֵם שְׂיִחְזוּ פְּנִימוֹ.

שְׁעוֹשֶׂה יְחוּד ב' הַפְּנִים הֵיִינוּ פְּנִים שֶׁל הַבּוֹב"ה לְכַנְּסָת יִשְׂרָאֵל שְׂמִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּפְנִים מְאִירוֹת וּבְעֵינָא פְּקִיחָא דִּילִי לְהַטִּיב לָהֶם וְגַם פְּנִים שֶׁל כְּנַס"י מְאִירִים לְהַבּוֹב"ה בְּמַעַשׂ"ט שְׁלָהֶם. וּבְזֶה נִבְּאָר מְאֹמְרָה כ' בְּפָרְשָׁה זוֹ שְׁלִפְנֵינוּ.

וְאֵת יְהוּדָה רָמְזוּ לְהַצְדִּיק שְׂמִמְשִׁיךְ הַנוֹיְתוֹ ית' עָלָיו כִּי בְּתִיבַת יְהוּדָה נִרְמַז שֵׁם הוּי' ב"ה וְהַד' רָמְזוּ לְכַנְּס"י שְׁלַח לִפְנֵינוּ שׁוֹלְחִים יִשְׂרָאֵל לְפְנִים ר"ל לַעֲשׂוֹת לָהֶם פְּנִים אֶל יוֹסֵף הוּא חֵי הָעוֹלָמִים הַבּוֹב"ה.

וְאַח"כּ לְהוֹרֹת לִפְנֵינוּ לַעֲשׂוֹת ג"כ פְּנִים לְהַבּוֹרָא ית' כְּבִיכּוֹל לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּפְנֵיו הַמְּאִירִים. וְזֶהוּ גְּשָׁנָה ר"ל לְגִשְׁת׃ הַבּוֹב"ה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְהַטִּיב לָהֶם בְּכָל מִינֵי הַטּוֹבוֹת

בְּרָכוֹת וַיְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת אֲכִי"ר וְהַבֵּן: וְהָיָה בְּתַבּוּאוֹת וּנְתַמָּם חֲמִישִׁית לַפְּרָעָה וְאַרְבָּעָה הַיְדוֹת יְהִי לְכֶם לְזֵרַע הַשְּׂדֵה וּלְאֶכְלָכֶם וּלְאֲשֶׁר בְּבִתֵּיכֶם וּלְאֶכְוֹל לְטַפְּכֶם.

נ"ל כִּי וְהִי"ה אוֹתִיּוֹת הוּי"ה כִּי בְּרַדְתָּ הַשֶּׁפַע עָלֵינוּ מִלְמַעְלָה לְמַטָּה הוּא הוּי"ה בִּינוֹשֶׁר י"ה וְאַח"כּ ו"ה וּבְאוֹר חוֹזֵר מִתַּתָּא לְעִילָא הוּא ו"ה וְאַח"כּ י"ה כִּי ו"ה הוּא לְשׁוֹן שְׂמֻחָה שְׂשֻׂמְחָה גְדוּלָה לְפָנָיו בְּמָרוֹם בְּהַעֲלוֹת הַפֶּל מִתַּתָּא לְעִילָא.

וְנָהוּ וְהִי"ה יִגִּיד עַל שְׂמֻחָה גַם אוֹתִיּוֹת הוּי"ה מִתַּתָּא לְעִילָא כַּנ"ל. בְּתַבּוּאוֹת כְּשִׁיבָא הַפֶּל מִתַּתָּא לְעִילָא אֲזִי וְהִי"ה יְהִי שְׂמֻחָה גְדוּלָה.

וּנְתַמָּם חֲמִישִׁית וְגו' וְאַרְבָּעָה הַיְדוֹת וְגו' כִּי ד' הַיְדוֹת הֵמָּה ד' אוֹתִיּוֹת הוּי"ה שְׂהֵם בִּיד לְהַאֲחִזוּ בָּהֶם וְעַל יָדָם אֲלִיו ית'. וְהַחֲמִישִׁית הוּא קוּצוֹ שֶׁל יו"ד וְהוּא מְבַנֵּי עֲלֵי שְׂהֵמָה מוּעָטִים עֲלֵי"ה אוֹתִיּוֹת ע"ל י"ה וְכַמְּזוֹכָר בְּדְרוֹשׁ אַמּו"ר וְצַלְל"ה לְחֲנוּכָה יַעו"ש.

וְנָהוּ וּנְתַמָּם הַחֲמִישִׁית הַיְדוֹת הַקּוּצוֹ שֶׁל יו"ד לְעִילָא לַפְּרָעָה פַּר"ע ה' לְאוֹתָם שְׁפוֹרְעִים וּמְגַלִּים אֲלֵהוּתוֹ ית' וְאַרְבַּע הַיְדוֹת כַּנ"ל יְהִי לְכֶם כָּל שְׂאָרֵי הַעָם לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדְחָ וּמֵאַחֲזִיזִין אֶת הָאוֹר בְּרֻבָם ע"י ד' אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם ב"ה וְכַנ"ל.

וּלְזֵרַע הַשְּׂדֵה לְזֵרוּעַ בְּחֻקֵּי תַפּוּחִין קְדִישִׁין. אוֹ וְאַרְבַּע הַיְדוֹת יְהִי לְכֶם וְגו' כַּנ"ל לְזֵרַע הַשְּׂדֵה.

כִּי יֵשׁ בְּאָדָם בְּחַי' נֶפֶשׁ רוּחַ וְנֶשְׁמָה וְזֶה שְׂאָמַר שְׂאָרְבַּע הַיְדוֹת כַּנ"ל יְהִי לְכֶם לְזֵרַע הַשְּׂדֵה הַיְדוֹת לְבַחַי' נֶשְׁמָה שְׁזוֹרְעֵת בְּחֻקֵּי תַפּוּחִין קְדִישִׁין. וּלְאֶכְלָכֶם הוּא בְּחַי' רוּחַ כְּמוֹ הָאוֹכֵל הַגֵּם שֶׁהוּא אוֹכֵל רוּמָז עַל הַיְחוּד מ"מ הוּא גְּשָׁמִי כֵּן הָרוּחַ הוּא כְּגִשְׁמִי נֶגֶד הַנֶּשְׁמָה.

וּלְאֲשֶׁר בְּבִתֵּיכֶם הַיְדוֹת לְבַחַי' הַנֶּפֶשׁ שֶׁהוּא כְּבֵית לְנֶשְׁמָה וְרוּחַ וְאָמַר בְּבִתֵּיכֶם שְׁנֵי מִיָּנִי בְּתִים שֵׁשׁ נֶפֶשׁ הַשְּׂכֵלִיית וְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִיית. וְגַם וּלְאֶכְוֹל לְטַפְּכֶם.

הַיְדוֹת לְהַגּוֹפְנֵיית כָּל צְרָכֵיהֶם תִּשְׁיִגּוּ מִזֶּה וְהַבֵּן: פְּרָשַׁת נִיחֵי וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֵל יוֹסֵף אֵל שְׂדֵי נִרְאָה אֵלַי בְּלוֹז בְּאַרְי"ן כַּנֶּעַן וַיְבָרַךְ אוֹתִי. וַיֹּאמֶר אֵלַי הַנְּנִי מִפְּרָךְ וְהַרְבִּיתִּךָ וְגו'.

לְכַאוֹרָה כָּל הַפְּסוּק הוּא כְּמִןּוֹתָר. דְּמָה לוֹ לְהוֹדִיעוֹ מְקוֹם הַרְאוֹתוֹ אֲלֵיו וּבְשֵׁם שְׁנַתְּגָלָה אֲלֵיו.

גַּם מֵהוּ וַיְבָרַךְ אוֹתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי וְגו' כְּלוּם הִי הַמְּקַרָּא חֹסֵר וַיְבָרַךְ אוֹתִי הַנְּנִי מִפְּרָךְ וְגו' אֲבָל עֲתָה מוֹרָה כִּי וַיְבָרַךְ אוֹתִי מוֹרָה עַל בְּרָכָה בַּפ"ע וְלֹא כִּי מָה הוּא וּמִלַּת וַיֹּאמֶר הוּא אֲמִירָה נוֹסֶפֶת עַל הַבְּרָכָה וְהַנֶּרְאָה כִּי הִנֵּה שֵׁם שְׂדֵי יֵשׁ בּוֹ בְּדַח"ז"ל ב' פִּירוּשִׁים שֵׁשׁ דִּי בְּאַלְהוּתוֹ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם וּמִי שְׂאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי יֹאמֶר לְצָרוֹתֵינוּ דִּי וְהִנֵּה יְדוּעַ כִּי יַעֲקֹב נִתְּיָרָא לְרַדְתָּ מְצַרִּימָה עַד כִּי הִבְטִיחוּ הַש"י אֲנָכִי אֲרַד עִמָּךְ וְגו' וְאַנְכִי אֲעַלְךָ גַם עָלַי כַּמְבּוֹנָר אֲצַלְנוּ עֲנִין זֶה בְּאַרְנוּכָה בַּמ"א שְׂגִילָה לוֹ הַש"י קִץ הַגְּלוּת וְכֵן יַעֲקֹב גִּילָה הַקִּץ לְבָנוּ יְדִידוֹ לֵאמֹר אֵל תִּירָא בְּנֵי יוֹסֵף עַל יְמֵי הַגְּלוּת הַמְּשֻׁמְשִׁין לְבוֹא הֵלֵא הַנּוֹבֵטֵחַ לִי מֵאֵל שְׂדֵי שֵׁשׁ דִּי בְּאַלְהוּתוֹ וְהוּא הַמְּשַׁדֵּד הַמְּעַרְכוֹת כְּנֻלָם וַיֹּאמְרֵי לְצָרוֹתֵינוּ וַיִּגְאַלְנוּ בְּמַהְרָה.

וְשָׂמָא תֹאמַר כִּי נִגְלָה לִי בְּדַמְיוֹן וְלֹא בָּא בְּאַסְפַּקְלַרְיָא הַמְּאִירָה לְדַעַת בִּירוּר הַדְּבָר עַל מִתְכַּוְּנָתוֹ בְּאַמְתָּ. לְכֵן תַּדַּע כִּי נִרְאָה אֵלַי בְּלוֹז בְּלוֹז"ז גִּי"א אד"ם שְׂרִיאֵתִי בְּמַרְאֵה אָדָם

העליון ואז ויברך אותי שלא להשתקע שמה במצרים ח"ו כ"א ישדד כל המערכות ויאמר די לצרותינו ויגאלנו מפרך כל אויבינו וינדבר עמים תחתינו.

ולא זאת לבד כ"א ויאמר אלי עוד אמירה אחרת נוספת על ההבטחה הזו כי הנני מפרך והרביתי. שגם בהיותנו בארץ אויבינו הנני מפרך והרביתי אמון: ויאמר ישראל אל יוסף ראה פניך לא פלתי והנה הראה אותי אלהים גם אח ורעה.

יתבאר ע"ד שביאר האלשיך הק' בפ' ויגש מה שפתוב ביוסף ויעל לקראת ישראל אביו גושנה וירא אליו. ר"ל שהראה לפני אביו צלם ודמות ותואר פניו כי לא נשתנה מקמות שהיה והפכת פניו ענתה בו יעי"ש.

וזהו מאמר יעקב אל יוסף ראה פניך לא פלתי. לא מלאני לבי לראות פניך כי עודה חי בבחי' צי"ע שהוא חי יקרא.

והנה הראה אותי אלהים גם את ורעה שהם בתואר ובצלם אלהים: א"י והנה הראה אותי אלהים גם את ורעה. היינו משיח בן יוסף הינצא מחלציה שיהא ורעה זרע של קנימא הנק' ורעה.

ומרומז ג"כ במילת ג"ם הנזכר בספרים אותיות "גואל" משה "גואל" מרדכי "גואל" משיח אשר יצאו ממערה והיו זרע ברה"ה קשר של קנימא אשר לזאת צריך כל איש לעת מצוא זו תפלה להתפלל שלא ימות משיח בן יוסף אכ"ר: ויקח יוסף את שניהם את אפרים בימינו משמאל ישראל ואת מנשה בשמאלו מימין ישראל ויגש אליו.

עיין בספר נו"א שהקשה על הזכירו הימין ושמאל של יוסף שהוא אף למותר. דהא העיקר הוא ימין ושמאל של יעקב.

והול"ל את אפרים משמאל ישראל ואת מנשה מימין ישראל ע"ש בדבריו הקדושים. והנראה לערכינו הפלל הוא דידוע כי יוסף מרומז לצי"ע.

ואפרים מרמז למדרגה גדולה כדאי אפרים נוסריקין "אני פורע ראש יוסף" מלכות. והוא מרמז למדרגת הצדיקים הגדולים שמביאים המלכות שמים להתגלות.

ומנשה רמז למדרגה קטנה ואיני כ"כ בדביקות ע"ד הכ' כי נשני אלהים את כל עמלי ואת כל בית אבי. אף עכ"ז הוא עובד תמיד להש"י ומתפלל עבור צרכי ישראל.

והנה ימין מרמז לעיקר הכת שעיקר הכח הוא בימין. והשמאל הוא יד כהה.

וזהו אמרו ויקח יוסף הוא הצדיק חי העולמים הבוב"ה. את שניהם את אפרים בימינו ר"ל ששם כל עיקר כחו להביא בניו הנעמיים למדרגת אפרים הוא מדרגת הצדיקים הגדולים כנ"ל אבל הוא משמאל ישראל מפני שקשה מאוד לכללות ישראל להגיע למדרגה גדולה כזו.

ואת מנשה משמאלו ר"ל ממדרגת מנשה השמאלי הוא יד כהה כנ"ל. אבל הוא מימין ישראל.

שבקל יוכל כל אדם מישראל להגיע אליו. אבל עכ"ז וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים וגו' והבן.

וגם י"ל שאַפּרִים מְרַמְזוּ לְהַמְלִיכוֹת ע"ד בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נְשִׂיא לְבַנֵּי אַפְרַיִם וְשְׁבִיעִי רְמַז לְמַדַּת מַלְכוּת שֶׁהִיא מְדַה הַשְּׁבִיעִית וַיּוֹבֵן ג'כ פ'י ה'כ' פנ"ל ודו"ק: הַמְלֶאֶךָ הַגּוֹאֵל וְגו' יְבָרַךְ אֶת הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמִי, וְגו' וְהִקְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים מַה זֶה בְּרָכָה וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמִי ונ"ל בס"ד דְּהִנֵּה נֶאֱמַר בְּסוּדָם אֵל תְּבוֹא נִפְשִׁי וּבִקְהָלָם אֵל תִּסַּד כְּבוֹדִי.

ואַחֲכַז"ל לְבַסוּדָם זֶה מַעֲשֵׂה זְמָרִי וְכו' וּבִקְהָלָם זֶהוּ בְּמַחְלָקוֹתָיו שֶׁל קִרְחָן נֶאֱמַר בְּן יִצְחָר בְּן קֵהֵת בְּן לֹוִי וְלֹא נֶאֱמַר בְּן יִצְחָר. וְהִיכָן נִזְכָּר שְׁמוֹ בְּהַתְיַחֵס עַל הַדּוּכָן.

נִמְצָא שֶׁלֹא רָצָה הַצַּדִּיק יִצְחָק אֲבִינוּ שִׁיזְנִיחַ שְׁמוֹ עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים אֲבָל לֹא עַל שׁוֹם מַעֲשֵׂה רַע חָלִילָה. וְלָזֶה בְּרַכָּם כָּאֵן וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמִי.

שְׁתַּמִּיד יִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם מִצַּד עֲשׂוֹתָם תַּמִּיד מִצּוֹת וּמַע"ט וק"ל: חֲכָלִילִי עֵינַיִם מִיָּן וּלְכֹן שִׁינַיִם מִחֻלָּב. כִּי הִנֵּה תַעֲנוּג תַּמִּידִי אֵינִי תַעֲנוּג.

וְלָכֵן לֹא טוֹב לַעֲבֹד תַּמִּיד בְּבַחֲוִי אַחַת כ"א תַּמִּיד בְּהַתְחַדְשׁוֹת הַמְנוּחִין בְּכָל פַּעַם בְּבַחֲוִי חֲדָשָׁה וּבְחִיּוֹת חֲדָשׁ כַּיְדוּעַ מַחִיּוֹת הָאָדָם שֶׁהֵדָם הוֹלֵךְ וְשׁוֹב בְּהַגִּידִים וְכַאֲשֶׁר נִקְרָא וְנִסְתָּם מִזֶּה בָּא חוֹלִי רַח"ל לְהָאָדָם.

כְּמו"כ הָאָדָם צָרִיךְ בְּכָל פַּעַם לְחַדֵּשׁ עֲבוֹדָתוֹ וְלְהַתְקַשֵּׁר בְּסוּד הָעֲלִיּוֹן בְּהַתְקַשְׁרוֹת חֲדָשׁ תַּמִּיד. וְזֶהוּ חֲכָלִיל"וֹי אוֹתִיּוֹת חִי"ך ל"וֹי ל"וֹי כְּדָאִי בְּמַדְרַשׁ כָּל חִיךְ אוֹמֵר לִי דְהֵינִי שְׁתַּעֲרַב עֲבוֹדָתוֹ לְהִיּוֹת חִיךְ לִי כַּנ"ל מְגוֹדֵל הַמְתִּיקוֹת שֶׁל עֲבוֹדָתוֹ.

עֵינַיִם הוּא הָעֵינַיִת מִיָּן יי"ן ג'י סו"ד שִׁיחְתַּשֵּׁר בְּסוּד הָעֲלִיּוֹן. וְזֶה שְׁפִירַש"וֹ אָדוֹם עֵינַיִם כו' הַגַּם שֶׁנִּכְתַּב אֲדו"ם בְּנִי"ו הוּא כָּאֵלֹו נִכְתַּב אָדָם כִּי הֵי"ו אֵינִי נִיכָר בְּמַבְטָא ור"ל שֶׁכָּל הָעֵינַיִת שֶׁלֹוֹ יֵהָא שִׁיחְדָשׁ עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת תַּמִּיד בְּדַמוֹת דְּיוֹקָן אָדָם הָעֲלִיּוֹן וְלָכֵן שְׁנַיִם מַחְלָב שִׁיחָא בְּן כְּנֵזָה בְּבַחֲוִי שְׁנַיִם לְשׁוֹן מְשֻׁנָּה וְכַפּוּל כְּמוֹ שֶׁמְבַרָּךְ אֲצֻלְנִי בַמ"א שְׁנֵי חֲכָמִים בְּלִשׁוֹן הַמְשֻׁנָּה ר"ל בְּלִשׁוֹן כְּפּוּל לְמַעְלָה וּלְמַטָּה.

וְזֶהוּ וְלָכֵן שְׁנַיִם מַחְלָב שִׁיחָא בְּן כְּנֵזָה שִׁיפְעוֹל בְּשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וּבְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְכ"ז בָּא לוֹ מַחְלָב ר"ל מְלִיבּוֹן הָעֲלִיּוֹן דְּלְבוּשִׁי כְּתַלְגַּ חִינּוֹר וְהַבּוֹ: יִשְׁשַׁכָּר חֲמוֹר גְּרָם רֹבֵץ בֵּין הַמְשַׁפְּתִים.

חֲמוֹר גְּרָם ע"י שֶׁהוּא כְּחֲמוֹר לְעוֹל וּלְמַשָּׂא עֵי"ז יִשְׁשַׁכָּר יֵשׁ שְׁכָר לְקַבֵּל. וְנִקְדָּים לְפָרֵשׁ מֵאַחַז"ל מְשֻׁמְרָה רֵאשׁוֹנָה חֲמוֹר נוֹעַר.

כִּי יְדוּעַ בְּחִצּוֹת לִילָה אֲתִי קוֹב"ה לְהַשְׁתַּעֲשֵׂא עִם צַדִּיקֵינָא בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן וְאֵז הֵם רַחֲמִים גְּמוּרִים. אֲבָל חֲצִי לִילָה הֵרֵאשׁוֹנָה אֵינָה כ"כ רַחֲמִים וְלִזְאֵת הַנּוֹעֲמָדוֹ רַמ"ח מ"ע לְהַמְתִּיקָם כִּי הִנֵּה צָרִיךְ לְהַבִּין מִשְׁאַחַז"ל צַדִּיק גּוֹזֵר וְהַקַּב"ה מְקַיֵּם הַקַּב"ה גּוֹזֵר וְצַדִּיק מְבַטֵּל וּמֵאַיִן תִּמְצָא כְּזֹאת.

אֲבָל הוּא ע"י שֶׁהַצַּדִּיק מְקַיֵּם רַמ"ח מ"ע וְע"י שֶׁהוּא בְּקוּם וְעֲשֵׂה לָכֵן מְדַה בְּמַדָּה מְבִיא כְּבִיכּוֹל אֶת הַבּוֹב"ה לְבַחֲוִי עֲשִׂי לְעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֶׁהַצַּדִּיק גּוֹזֵר. וְלָזֶה עֲשִׂי"ה ג'י שְׁכִינָה שִׁימְשִׁיךְ אֶת הַשְּׁכִינָה כְּבִיכּוֹל לְעֲשִׂי"ה כַּנ"ל.

וְע"י שֶׁשׁוֹמֵר א"ע מְלַעֲבֹר עַל הַל"ת פּוֹעֵל מְדַה בְּמַדָּה שֶׁשְׁמַתְפַּלֵּל לְהַש"י אֵל תַּעֲשֵׂה דְבַר זֶה אֵז הַש"י מְקִים דְּבַר עֲבָדוֹ. וְזֶהוּ זֹאת הִיָּתָה לִי כִּי כַּקּוֹדֵיךְ נִצְרַתִּי.

ר"ל זאת היא השכינה הק' היתה לי בבחי' זאת בחי' גוקבא לעשות ככל אשר אפקוד הוא על פי פקודה נצרתית היינו פקודין דעשה וכנ"ל. ולכן זאת פנ"ל היתה לי ל"י גי' גוא"ל לגאלני מפל הצרות והשעבודים על פי פקודה נצרתית.

ונהי משמורה ראשונה חמור נוער. משמורה ראשונה שאינה כ"כ רחמים.

חמור נוע"ר נער ונתעורר אל הרחמים ע"י חמור אותיות רמ"ח ע"י קיום הרמ"ח פקודין וכנ"ל. וזהו יששכר חמור גרם יש שכר שפא הכ' פמתמי' מאין בא פזאת שיש שמר להאדם וכי הלא יספן גבר ואם יצדק רה יתן לו.

ובא הכ' פמשיב הלא חמר גרם כ"ז גורם קיום הרמ"ח פקודין פמדנבר. ואז הוא רובץ בין המשפתיים.

שפ"ה גי' שכינ"ה ור"ל שעושה לעצמו רביצה בין המשפתיים בשני השפות דהיינו השפה העליונה היא השכינה הק' אל שפה התחתונה לעשי' וכנ"ל ויוכל לגזור אומר ניקם בכל טוב אמן והבן: וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד.

הנה אי' בספרים דמילתא דאיתא בתנוע' לא נקרא מנוחה כי הוא לצדדים ולאמצע והוא בגבול וסוף ע"ש אכל הבוב"ה ית' הוא דבר בלי סוף ובלי גבול ובלי תכלית שהוא נק' מנוחה וזהו בא שבת בא מנוחה כי שבת שפא דקוב"ה וזהו הנק' מנוחה וזהו וירא מנוחה הש"י שנק' מנוחה פנ"ל ראה כי טוב היינו הצדיק שנק' טוב שמאיר בכל העולמות ובשגם כי הוא א"ס טוב לצמצם עצמו למ"ק טו"ב הוי"ה במ"ק.

כי ראשית הבריאה בשביל הצדיקים והם טוב מאוד ואת הארץ כי נעמה. ואת נק' הטפל ר"ל הטפל אל הארץ הוא המלכותא קדישא שאינו יכול לקבל על עצמו עדיין מלכותא קדישא כדבעי וגם הוא נעים כי רצונו באמת לזה.

ויט שכמו לסבול שכמ"ו אותיות ש"ף מ"ו כי את הש"ף דינים נוטה אותם הש"י אל מ"ו הוא מילוי ע"ב להמתיק את כל הדינים בשרשם ולהפכם לרחמים כדי לסבול שיוכלו לסבול הגלות כי איך אפשר לסבול גנדל הגלות בהיות הדינים בתקפם לזה ממתיקים לבל היות שום דין כ"א כולו רחמים גמורים ופשוטים.

גם בגלותינו יפן לרחמינו ולהשפיע עלינו ממקור י"ג מדות הרחמים כל החסדים והטובות עלינו ועכ"י עד שיבוא משיחנו ב"ב ואז ויהי למס עובד שעשו שגזר עליו שיעבוד צעיר יהי למס ואנחנו בני חורין אמן: א"י וירא מנוחה כי טוב וגו'.

עפ"י מה דאי' בס' נו"א כי יש צדיקים הפונחים בין דרועין דמלכא ע"ש. והענין הוא מנוח"ה אותיות מונח"ה שמניחין ה' תתאה בדרועין דמלכא לייחד קוב"ה ושכינת' עדשה"כ כי כל בשמים ובארץ ומתרגמינו דאחיד בשמיא וארעא שגורמין יחוד שמים וארץ.

ונהו ענין דנשקי שמיא וארעא אהדדי המוזכר בדתו"ל כמו הנשיקין שבין אדם לחבירו שהוא מגודל האהבה. וזהו וירא מנוחה כי טוב שרואה הש"י אותם שהם בבחי' מנוחה פנ"ל כי טוב ובנודאי לא יחסר המזג ותמיד יש צדיקים פאלו.

וְאֵת הָאָרֶץ כִּי נִעְמָה. נִעַמְ"ה אֹתִיּוֹת נַע"ם ה' אֵת נִק' הַטָּפֶל כַּנ"ל כִּי נִעְמָה שְׁרוּצִים לְחַזוֹת
בְּנוֹעַם ה' אֲמַנְם שְׁאִין כְּחֵם יָפָה לְזָה.

וְלָזָה הַש"י בְּרוֹב רַחֲמָיו וַיֵּט שְׁכָמוֹ לְסִבּוֹל נוֹטָה לָהֶם שְׁכָם חֶלֶק וְכַח שְׁיוּכְלוֹ ג"כ לְסִבּוֹל
לִיתֵן סִבְלוֹנוֹת. לְסִבּוֹל מִלְשׁוֹן סִבְלוֹנוֹת שְׁיוּכְלוֹ ג"כ לְהַעֲלוֹת וּלְיִחַד עֲלֵמָא תַּתְּמָא בְּעֵלְמָא
וְעִי"ז וַיְהִי לְמַס עוֹבֵד כַּנ"ל: א"י וַיֵּרָא מְנוּחָה כִּי טוֹב וּגו'.

מִנוּח"ה אֹתִיּוֹת מַנ"ח ו"ה כִּי הַצְדִּיקִים שָׁהֶם מְנוּחִים בֵּין דְּרוּעִין דְּמִלְכָּא כַּנ"ל הֵם גּוֹרְמִים
שְׁמִחָה מְגוֹדֵל הַיְחוּדִים בְּעוֹלָמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים וְזֶהוּ מַנ"ח ו"ה. ו"ה לְשׁוֹן שְׁמִחָה ע"י
שְׁמִינִיחָדִים י"ה בּו"ה כִּי טוֹב מְאוֹד.

וְעִי"ז וְאֵת הָאָרֶץ אֵת הוּא טָפֶל כַּנ"ל שְׁפֶל הָאָרְצוֹת הוּא כְּטָפֶל בְּעֵינֵיהֶם וְעִי"ז אֵינֶם צָרִיכִין
לְטָרוֹחַ בְּפִרְנִסְתָּם ג"כ שְׁלֵא יִבְטֹל אוֹתָם מִעֲבוּדָתָם אֲמַנְם הַש"י שׁוֹלַח בְּרַכָּה בְּמַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶם וּמְלֵאכְתּוֹ אֲרַעֵי עַדְשָׁה"כ וּבְרַכְתִּיהָ בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה.

וְעִי"ז וַיֵּט שְׁכָמוֹ לְסִבּוֹל יוּכְלוֹ לְהַטּוֹת שְׁכָם לְקַבֵּל "שֵׁם" כְּבוֹד "מַלְכוּתוֹ כְּמַרְנוֹז בְּמַלְת
שַׁכְמ"ו וּבְזָה פּוֹעֲלִים וַיְהִי לְמַס עוֹבֵד וְכַנ"ל וְהַבֵּן: לִישׁוּעָתָה קוּיָתִי ה'. יֵשׁ לְפָרְשׁוֹ בְּשִׁבְע
אוֹפְנִים.

לִישׁוּעָתָה לְשׁוֹנְפָנִי כְּמוֹ וַיֵּשַׁע ה' אֶל הַבָּל. כִּי הֵלֵא הַבּוֹב"ה הוּא א"ס וּב"ת וּמֵאִין תַּמְצָא
כְּזֹאת שְׁיֵשַׁע וַיִּפְנָה עֲצָמוֹ לְקַבֵּל תַּעֲנוּג מִהֶאָדָם אֲשֶׁר מִעֲפָר הוּצַק יְסוּדוֹ.

לז"א לִישׁוּעָתָה קוּיָתִי שְׁקוּיָתִי שְׁתַּשַּׁע וְתַפְנָה אֵלַי לְמַעַן שְׁמָךְ ה' שְׁצַמְצַמְתָּ עֲצָמָךְ
לְאַהֲבַתְּנוֹ לְהַקְרוֹת בְּשֵׁם ה': א"י לִישׁוּעָתָה קוּיָתִי ה'. עַפ"י מֵה שְׁפִי הַה"ק אֲמַמּוֹר
זַלְזָה"ה הַכ' וַיִּשְׁעָה תַתֵּן לָנוּ.

יִשְׁעָה ר"ל פְּנִינִיתָה שְׁאֵתָה פּוֹנָה אֵלֵינוּ תַתֵּן לָנוּ שְׁנַשְׁתַּוְקַק תַּמִּיד אֵלֶיךָ. וְזֶהוּ לִישׁוּעָתָה
ר"ל לְפִנִּינִיתָה שְׁאֵתָה מִשְׁתַּוְקַק לְפָנוֹת אֵלֵינוּ קוּיָתִי ה' אֲזִי הוּי"ה עֲשֵׂה לִי קוּיִן בְּאַהֲבָה
וַיֵּרָא קְדוּשָׁה וְטְהָרָה שְׁאוּכַל לְפָנוֹת אֵלֶיךָ: א"י לִישׁוּעָתָה קוּיָתִי ה'.

דְּהִנֵּה כְּתִיב כִּימִי צֵאתָ מֵאָרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנוּ נִפְלְאוֹת כְּמוֹ אֲזִי שְׁפָרְעָה הַרְשָׁע כְּכַר בְּשֵׁם
ה' כ"א בְּשֵׁם אֱלֹהֶיךָ. וְלָכֵן הַכּוּהוּ מִכּוֹת עֲשֶׂרָה עַד שְׁפִיו עָנָה בּוֹ ה' הַצְדִּיק.

וז"א לִישׁוּעָתָה קוּיָתִי שְׁיִתְגַּלֶּה שֵׁם ה' בְּעוֹלָם כִּי אֵתָה הִנֵּה הִנֵּה וַיְהִי: א"י לִישׁוּעָתָה
קוּיָתִי ה'. ר"ת "לִישׁוּעָתָה קוּיָתִי הוּא ק"ל ג' ה"פ הוּי"ה וּגִי' עִי"ן כִּי הִנֵּה כְּתִיב עֵינֵי ה'
אֶל צְדִיקִים שְׁנֵי הַעֲיִינִין וְכָתוּב א' הוּא אוֹמֵר הִנֵּה עֵינֵי ה' אֶל יִרְאָיו.

וְתִרְצָנוּ בַּמ"א דָּלָא סְתָרִי אֶהְדָּדִי וְתִירוּץ הַדְּבָרִים שֶׁהַצְדִּיקִים אֲשֶׁר כְּחֵם יָפָה מִמְּשִׁיכִים
ב' הַעֲיִינִין אֲבָל הִירָאִים אֲשֶׁר אֵין כְּחֵם יָפָה לָזָה אֲזִי עֵינֵי ה' אֶל יִרְאָיו ע"ש בְּאַרְיִכוֹת
וַיִּנּוּעַם לָהּ. וְזֶהוּ הִנֵּה ה' רִנְכָב עַל עַב קַל.

עַל עַב ר"ל עֲבוּר אוֹתָם הַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הֵם עֹבְרִים בְּבַחֲי' ק"ל לְחוּפָף
עֲלֵיהֶם ה' הוּי"ו"ת. וְזֶהוּ לִישׁוּעָתָה קוּיָתִי כַּנ"ל שְׁאֵתָה לָהּ שְׁתַּחֲוֹן אוֹתָנוּ עַכ"פ בַּה' הוּי"ו"ת
גִּי' ק"ל וְהַבֵּן: א"י לִישׁוּעָתָה קוּיָתִי ה'.

דְּיָדוּעַ שׁוֹרֵשׁ הַפֶּל הוּא הַמְחַשְׁבָּה וּבְחַפְנוּהָ אֶתְבְּרִירָנָא שׂא"א לְהִיּוֹת נִגְמַר כ"א ע"י
הַמְחַשְׁבָּה בָּא לְחַכְמָה. מַחֲשַׁב"ה אוֹתִיּוֹת חֲש"ב מ"ה וְאֵז נִגְמַר בְּטוֹב הָעֲלִיּוֹן.

וְזֶה מְחַשְׁבָּה טוֹבָה מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂה. מְחַשְׁבָּה כַּנ"ל.

טוֹבָה ע"י שֶׁהוּא בְּטוֹב הָעֲלִיּוֹן הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂה לְהִיּוֹת נַעֲשֵׂה כָּל טוֹב עָלֵינוּ. וְזֶה רְחֵשׁ
לְבִי דְבָר טוֹב.

שְׂרַחֲשׁ לְבִי הוּא הַמְחַשְׁבָּה דְבָר טוֹב בְּטוֹב הָעֲלִיּוֹן הַגְּנוּז בְּגוֹנִי. וְעִי"ז אֲנִי מַעֲשֵׂי
לְמַלְאָךְ וְכַנ"ל.

וְזֶהוּ לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי קוּ הוּא הַמְחַשְׁבָּה. וְלִכֵּן קוּיָתִי לִישׁוּעָתָךְ ה' מֵהוּי"ה עֲצָמָה וְהָבִן
מְאוּד: א"י לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה'.

ר"ת קל"י לְשׁוֹן הַתְּלֵהְבוֹת פִּי הָאָדָם צָרִיף לְעֵבֹד בְּכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ וְלְהִיּוֹת בּוֹעֵר בּוֹ פֶּאֶשׁ
בְּרִשְׁפֵי לְהִבָּת לְהִבָּת יָהּ. וְכֹאשֶׁר עֵינֵי רָאוּ בַּה"ק אֲמו"ר זְצִלָּה"ה שְׂיִצְאָה נֶפֶשׁוֹ
בְּדָבָרוֹ קְדוֹשׁת פֶּתֶר לוֹלִי שְׁעוֹרְרוּהוּ וְחִזְרוּ רוּחוֹ בְּקַרְבוֹ.

וְזֶהוּ לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה' ר"ת קל"י ר"ל שְׂאֲזָכָה לְפָנֶיךָ אֵלֶיךָ ע"י עֲבוֹדָתִי בְּקִלִּי
וּבְהַתְּלֵהְבוֹת לְהִיּוֹת קְלוּי בְּאֵשׁ אֶהְבֶּתָּךְ. וְכ"ז קוּיָתִי ה' נַעֲשׂוּ הַקּוּיָן לִי מֵאֲתָךְ ה': א"י
לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה'.

כִּי בְּכָל צָרְתֵינוּ לוֹ צָר. וְזֶהוּ לִישׁוּעָתָךְ שְׂתוֹנֶשׁע אֲתָה עִמָּנוּ קוּיָתִי ה' שְׂיִהְיֶה הַשֵּׁם הוּי"ה
שְׁלֵם בְּשִׁלְמֵימוֹת לֹא תִחַסֵּר כָּל בְּהָ אֲמֵן: לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה' דְּהִנֵּה יְדוּעַ פְּשִׁיחָסֵר ח"ו דְּבָר
מֵה לְשׁוֹם אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

מֵגִיעַ הַפָּגֶם כְּבִיכּוֹל בְּכּוֹדוֹ ית' נְהוּיָתוֹ ית' ח"ו אֵינוֹ בְּשִׁלְמֵימוֹת וּמִדַּת הַצְּדִיקִים הַשְּׁלִמִים
כְּשֶׁמְבַקְשִׁים מֵהַבּוֹב"ה עֲבוֹר יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל. עֵינֵיךְ פְּנוּנָתָם הוּא לְצַעַר הַשְּׂכִינָה הַק' שַׁע"י
יְשׁוּעוֹת יִשְׂרָאֵל יֵהִי הַהוּי"ה בְּשִׁלְמֵימוֹת לז"א לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה'.

שְׁכָל עֵינֵיךְ צְפִינִי לִישׁוּעָה הוּא לַעֲשׂוֹת קוּ הַהוּי"ה ית' שְׂיִהְיֶה בְּשִׁלְמֵימוֹת וְכַנ"ל: א"י
לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה'. דְּהִנֵּה בְּנוֹדָי כְּשֶׁאָדָם מְצַדִּיק מַעֲשָׂיו וּמְסַגֵּל מְצוֹת וּמַע"ט וְהוּא
מִמְשִׁיף עָלָיו הַנּוֹיָתוֹ ית' בְּנוֹדָי בַּל יִחַסֵּר לוֹ שׁוֹם דְּבָר.

כִּי בְּמִקּוֹם שֶׁהַנּוּיּוֹת עָלִיּוֹן שׁוֹרָה בְּנוֹדָי נִמְשָׁף כָּל הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת וּבְרָכוֹת יְשׁוּעוֹת
וְנִחְמוֹת. אֲמַנָּם כְּשֶׁחִסֵּר ח"ו דְּבָר מֵה לְשׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל זֶהוּ מִחֲמַת שְׁפָגֶם ח"ו בְּדָבָר מֵה
וְאֵז לֹא יוֹכֵל לְשָׁרוֹת הַנּוּיָתוֹ ית' וְעִי"ז נִפְשׁוֹ חִסֵּר מִכָּל טוֹבָה.

וְהַתְּקַנָּה לְזֶה הוּא לְתַקֵּן מַעֲשָׂיו עֲצֵהוּ"ט וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה לְפָנָיו לְהַחֲזִיר הַנּוּיָתוֹ
ית' שְׂתִשְׁרָה עָלָיו וְאֵם אֵין בִּיכּוֹלָתוֹ לְשִׁית עֲצוֹת בְּנִפְשׁוֹ אֵיף לְתַקֵּן מַעֲשָׂיו יִלְךְ אֲצֵל חֲכָם
שְׁבָדוֹרוֹ וְהוּא יִתְקַנֵּנוּ כָּל הַצָּרִיף וְזֶהוּ פִי הַכ' פֶּאֶן לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה' שְׁכָל עֵינֵיךְ פְּנוּנָתִי
כְּשֶׁאֲנִי מְצַפֶּה לִישׁוּעָתָךְ הוּא שְׂאוּכַל לְהַמְשִׁיף עָלֵי הַהַנּוּיּוֹת עָלִיּוֹן וְאֵז מִמִּילָא לֹא יִחַסֵּר לִי
שׁוֹם דְּבָר וְהָבִן: א"י לִישׁוּעָתָךְ קוּיָתִי ה'.

בְּהַקְדָּם מֵה שֶׁפָּתוּב בְּשֵׁם הַה"ק אֲמו"ר זְצַלְה"ה עַל פִּי הַפְּתוּב בְּתֵהִלִּים וַיִּשְׁעָה תַתָּן לָנוּ
כִּי יִשְׁעָה מִלְּשׁוֹן פְּנִינִי כְּמוֹ וַיִּשַׁע ה' אֶל הַבָּל ר"ל שֶׁנִּפְנָה אֲנַחְנוּ וְנִשְׁתַּקֵּק אֵלָיךָ יְעו"ש
בְּדַבְרֵי קִדְשׁוֹ.

וּבְזֶה ג"כ פִּירוּשׁ לִישׁוּעָתְךָ ר"ל לְפָנֵינוּ וְתִשְׁקַתְּךָ קוֹיִתִּי ה'. קוֹיִתִּי אֲנִי ג"כ שֶׁאֲפָנָה גַם
אֲנִי אֵלָיךָ בְּגוֹדֵל הַתְּשׁוּקָה כְּמוֹךָ אֲלֵינוּ בְּכַדֵּי שֶׁאֲעֲשֶׂה קוֹ הַהֲנִי' ית' לְהַמְשִׁיךְ עָלַי הַנְּוִיָּתְךָ
כַּנ"ל וְהֵבֵן.

וְנִזְהוּ ג"כ פִּי הַפְּתוּב "יִשְׁמְחוּ" הַשְּׂמִימִים "וְתִגַּל" הָאֲרִיץ ר"ת הוֹי"ה וְהוֹי"ד מִשֵּׁם הוֹי' מוֹרָה
לְאַהֲבָה. וְהֵה' רֵאשׁוּנָה מוֹרָה לִירְאָה.

וְהֵנָּה"ו הוּא בְּהַמְשָׁכָה שֶׁמִּמְשִׁיךְ אָדָם עָלָיו אֶהְבְּתוֹ וְיִרְאֵתוֹ. וְהֵה' תַתָּאָה רוּמָזוֹת לְהַמְצוֹת
דְּהֵינּוּ קִיּוּם מְצוֹתָיו ית' וְנִזְהוּ שֶׁאֲמָרוּ חֲכו"ל כֹּל הַעוֹשֶׂה מְצָנָה אַחַת מְטִיבִין לוֹ וְכו' ר"ל
שֶׁעוֹשֶׂה הַמְצָנָה בְּאַחַדוֹת הַבּוֹב"ה וּבִיחוד שֵׁם הַנִּי"ה כַּנ"ל בְּדו"ר אֲזִי מְטִיבִין לוֹ וְכו' וְנִזְהוּ
שֵׁאמָה"כ יִשְׁמְחוּ הַשְּׂמִימִים.

דְּתִיבַת הַשְּׂמִימִים מוֹרָה לְאַהֲבָה וּבְמַדַּת אֶהְבָּה יוֹכַל הָאָדָם לְבוֹא לְגוֹדֵל הַשְּׂמִימָה וְנִזְהוּ יִשְׁמְחוּ
הַשְּׂמִימִים. וְתִיבַת הָאֲרִיץ מוֹרָה לִירְאָה אֲבָל בְּמַדַּת הִירְאָה אֵיךְ יוֹכַל הָאָדָם לְבוֹא לְגוֹדֵל
הַשְּׂמִימָה כִּי כְּשֶׁהָאָדָם מְפַחַד אֵינוֹ יָכוֹל לְשַׁמּוֹחַ לז"א וְתִגַּל הָאֲרִיץ שֶׁאֲפִילוֹ בְּמַדַּת הִירְאָה
יִשְׁתַּדֵּל הָאָדָם לְהִיּוֹת בְּשְׂמִימָה ע"ד הַכ' וְגִילוֹ בְּרַעְיָה וְהֵבֵן: מֵאַשְׁרֵי שֶׁמְנָה לְחַמוֹ וְהוּא יִתֵּן
מַעֲדָנֵי מְלָךְ.

יְכוֹאֵר בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ בְּקִשְׁתַּי יַעֲקֹב אֲבִינוּ וְנִתֵּן לִי לְחֵם לְאֲכֹל וּבְגָד לְלַבֹּשׁ. לְהֵבִין עֲנִין
הַתַּפְּלָה.

נִרְאָה דְּהֵנָּה יָדוּעַ פְּנוּנַת הָאֲכִילָה וּבִירּוּר הַנִּיצוּצִין ע"י הַמֵּאֲכָל אֲשֶׁר כְּזֶה צָרִיךְ כֹּל אִישׁ
הַמְשָׁפִיל לְשִׁים עַל לֵב בְּעַת הָאֲכִילָה וְאִישׁ צָדִיק אֲנֹכֵל לְשׁוֹבֵעַ נִפְשׁוֹ. אֲמַנְם לְזֶה צָרִיךְ
לְהִיּוֹת תָּמִים דְּרָכּוֹ עוֹבֵד בְּתַמִּימוֹת וְכַמ"ש הֶרֶב הַק' הַבְּעֵשׂ"ט זְצַלְה"ה שֶׁלִּכְּנָן נִכְתַּב תָּמִים
בַּת' דְּגוֹשָׁה שֶׁצָּרִיךְ לְהִיּוֹת תָּמִים עִם הַנְּקוּדָה פְּנוּנָתוֹ כִּי הַנְּקוּדָה הִיא אוֹת י' רָמָז אֶל
הַחֲכָמָה עֵילָאָה כִּי מֵאוֹת י' עוֹשִׂים א' י' לְעֵילָא ו' בְּאֲמִצְעֵיתָא י' לְתַתָּא.

הֵינּוּ"ד דְּלְתַתָּא רָמָז אֶל עִם קוּדְשׁ יִשְׂרָאֵל הַמְתַּאווִים תָּמִיד לְהַשִּׁיג וּלְהַתְדַבֵּק בְּחֲכָמָה עֵילָאָה
וְע"י אוֹת ו' נַעֲשֶׂה הַתְּחַבְּרוֹת בֵּינֵינוּ לְבִינּוֹ לְהַשִּׁיג בְּאֶפֶס מֵה וּא"א לְהִיּוֹת אָדָם אֶלָּא
בְּחֲכָמָה חֲכַמ"ה אוֹתִיּוֹת כ"ח מ"ה מ"ה גי' אָדָם וְלִכְּנָן קָרָא שְׁמוֹ אָדָם מִלְּשׁוֹן אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן
הַגַּם שֵׁא"א לְהַתְדַמּוֹת לְיוֹצְרוֹ מ"מ צָרִיךְ לְזֶה הַרְצוֹן וְהַפְּנוּנָה וְה' הַטּוֹב לֹא יִמְנַע טוֹב
לְהוֹלְכִים בְּתָמִים.

נְאֻז הוּא בְּבַחֲי' א' אֶל"ף אוֹתִיּוֹת פִּל"א רָמָז עַל פְּלִיאַת הַחֲכָמָה שֶׁיִּשְׁיֵג. וְנִזְהוּ וְנִתֵּן לִי לְחֵם
לַח"ם גי' ג' הַנְּיוֹת שֶׁע"י הַלְחָם אֲזַכָּה לְאֲכֹל לְעֲשׂוֹת הִיְהוּדִים כִּי אֲכִילָה רָמָז עַל יְחוּד
נְזוּג.

וּבְגָד לְלַבֹּשׁ ר"ל הַגַּם כִּי יֵשׁ בּוֹגְדִים אֲשֶׁר אֵין כָּחַם יָפָה לְזֶה אֲזַכָּה לְלַבֹּשׁ לְעֲשׂוֹת לְהֵם
לְבוּשֵׁי קוּדְשׁ לְהִיּוֹת לְהֵם ג"כ כַּח לְזֶה. וְנִזְהוּ מֵאַשְׁרֵי וְגו' אִש"ר אוֹתִיּוֹת "אָבִי" שְׁלֵמָה
"רֵאשׁ."

שְׁלֵמָה לְשׁוֹן שְׁלֵימוֹת שְׁמִי שְׁרוּצָה לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׁלֵימוֹת הַמְּאֻשָּׁר הַזֶּה צָרִיף לְתַקֵּן גּוֹפּוֹ מֵרֵאשׁ עַד עֶקֶב לְקַיֵּם רַמ"ח מ"ע וְשִׁס"ה מַל"ת לְשִׁמּוֹר מְלַעֲבֹר עַל אַחַת מֵהֵנָּה וּבְזֶה נִתְקַנֵּים רַמ"ח אַבְרָיו וְשִׁס"ה גִּידָיו וְנַעֲשֶׂה מִנּוּן תַּרְי"ג.

ת"ר מְלִשׁוֹן הַתְּעוֹרְרוֹת לְשׁוֹן תִּיר וְלֹא תִיר שְׁמַעוֹרֵר בְּזֶה י"ג תִּיקוּנֵי דִיקְנָא וּי"ג מְדוֹת הַרְחָמִים. וְאִזְ הוּא אָב עַל כָּל גּוֹפּוֹ וְזֶהוּ אָבִי שְׁלֵמָה וְרֵאשׁ עַל כָּל אֵיבָרָיו.

וְעִי"ז שְׁמִנָּה לְחֶמּוֹ. נוֹתֵן שְׁמִינּוֹת בַּהוּי"וֹת וּמְזַלָּא עֵילָאָה.

וְע"ד שֶׁאֲחַזְכּוּ"ל יִשְׂרָאֵל מִפְּרִנְסִין לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים. וְהוּא יִתֵּן מַעֲדָנֵי מְלָךְ.

וְהוּא.

רָמַז עַל הַבּוֹב"ה ע"ד דַּאי בְּזוּה"ק ע"פ וְהוּא עֶבֶר לְפָנֵיהֶם. יִתֵּן מַעֲדָנֵי מְלָךְ מַעֲדוֹן עֵילָאָה עַדשֶׁה"כ וְנִהְרָ יוֹצֵא מַעֲדוֹן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן.

כִּי גֵן פִּי הַה"ק אֲמוֹר"ר זְצַל"ה לְשׁוֹן גְּנָאִי וְזָכַל שֶׁא"א לִיגְדַל בְּגֵן כ"א ע"י שְׁמִזְבְּלִים אוֹתוֹ כֵּן הָאֵדָם ע"י שְׁמִשְׁפִּיל וּמְקַטֵּין עֲצָמוֹ זוֹכָה לְגִדְלוֹת. וְכִמוֹ שְׁפִי הַה"ק אֲמוֹר"ר זְצַל"ה הַמְּשִׁפִּילִי לְרֵאוֹת שְׁכָל מַה שְׁמִשְׁפִּיל הָאֵדָם עֲצָמוֹ יוֹתֵר זוֹכָה לְרֵאוֹת בְּשָׂמִים וְאַרְץ.

הֵן אֲמַת כִּי הַמְּגַבִּיחֵי לְשַׁבַּת שְׁצָרִיף לְהַגְבִּיחַ עֲצָמוֹ כְּדִי לְשַׁבַּת אֲצַל הַבּוֹב"ה אֲכַל מ"מ צָרִיף לְהִיּוֹת קָטָן וְשָׁפֵל בְּעֵינָיו וְנִהְיָו יוֹצֵא מַעֲדוֹן עֵילָאָה לְהַשְׁקוֹת אֶת מִי שֶׁהוּא בְּעֵינָיו בְּבַחֲוֵי גֵן כַּנ"ל.

וְזֶהוּ יִתֵּן מַעֲדָנֵי מְלָךְ. מַעֲדוֹן שֶׁל מַלְכוּת שֶׁל עוֹלָם גַּם מַל"ךְ אוֹתִיּוֹת לַכ"ם כִּי כָּל הַתְּעוֹנָג וְהַעֲיָדוֹן עֵילָאָה הוּא לְכֶם וְעַל יְדַכֶּם.

הַגַּם כִּי יֵשׁ כְּפֶה צָבָאוֹת מַעֲלָה לֹא יִתְּנוּ דוֹמֵי מַלְקָלָס מ"מ תְּעַרְבַּ לְפָנָיו שִׁיחַ דְּרֵי מְטָה. גַּם מַעֲדָנֵי מְלָךְ שֶׁתִּהְיֶה בְּבַחֲוֵי מְלָךְ וְכֹאשֶׁר תִּגְזְרוּ אוֹמֵר כֵּן יָקוּם.

גַּם מַעֲדָנֵי לְשׁוֹן אוֹצְרוֹת וְקִישׁוֹרִים כְּמוֹ מַעֲדָנוֹת כִּימָה שֶׁתִּהְיֶה בְּנִים לְמִקוֹם כְּבָרָא דְמַחְפֵּשׁ בְּגִזְזִין דְּמַלְכָּא לְהַשִּׁיג כָּל הַסּוּדוֹת וְהַבֵּן: א"י מְאֻשָּׁר שְׁמִנָּה לְחֶמּוֹ וְגו'. אֲשֶׁר לְשׁוֹן אִישׁוֹר וַתְּפִלָּה רָמַז אֶל הַתְּפִלָּה שְׁצָרִיף לְהַתְּחַזֵּק עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּקִדּוּשָׁה וְטָהֳרָה.

וְכִמוֹ שְׁדַחְזוּ"ל כְּרוֹם זְלוֹת לְבָנֵי אָדָם זֶה תְּפִלָּה דְּבָרִים הַעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וּבְנֵי אָדָם מְזַלְזָלִין בָּהּ. וְנִק' כְּרוֹם מְלִשׁוֹן כְּרוֹם וְתְעוֹנָג שְׁמַגִּיעַ לְהַבּוֹב"ה מְזֶה.

וְיָדוּעַ כִּי קוֹדֵם כָּל תְּפִלָּה צָרִיף לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה שְׁלִימָה. שְׁכֹאשֶׁר יִתְּבוֹנֵן הָאֵדָם כִּי הַתְּפִלָּה הוּא סֵלֶם מְנוֹצֵב אֲרֻצָּה וְרֵאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשְּׁמִימָה לְעֵלוֹת מַעֲשָׂיו לִיצִירָה וְלִבְרִיאָה וְלְאַצִּילוֹת עַד אֲצִילוֹת דְּאַצִּילוֹת וְלִכֵּן צָרִיף הָאֵדָם לְהַתְּחַזֵּק עֲצָמוֹ לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה שְׁלִימָה וְאִזְ יֵאָשֵׁר כַּחוֹ וְיִתְחַזֵּק לְעֵלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה וְכ"ז נִרְמַז בְּמַלְתָּ אֲשֶׁר לְשׁוֹן תְּפִלָּה וְאֲשֶׁרֵי גַם עַל תְּשׁוּבָה כִּי אֲשֶׁר הוּא בִּינָה עוֹלָם הַתְּשׁוּבָה וְכַמְש"ה אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה כְּשֶׁאֲנִי בְּעוֹלָם הַבִּינָה בְּתַשׁוּבָה אִזְ לִי גְבוּרָה לְהַתְּגַבֵּר וְלְעֵלוֹת מַעֲלָה לְעוֹלָם וְיֵאָשֵׁר כַּחוֹ וְחִילִי.

וּבְזֶה שְׁמִנָּה לְחֶמּוֹ יִשְׁמֵן בְּשִׁמְנוֹנִית עֲלִיוֹן גּוֹפּוֹ שֶׁנִּק' לְחֶם שְׁצָרִיף לְהַלְחֵם עִמּוֹ בְּכָל מִינֵי מַלְחָמָה לְבַל יִנְמָשֵׁף אַחַר תְּאוֹת הַגּוֹרֵף. וְאִזְ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדָנֵי מְלָךְ הַבּוֹב"ה יִתֵּן לוֹ הַשְּׁפָעָה

מעדן העליון וכשה"כ ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן שנהירו עילאה יוצא מעדן העליון להשקות את הגן אלו ישראל פרום ה' צבאות ישקה אותם בבחי' מלך שיוכלו לקבל עול מלכותו בשמחה ובטוב לב מרוב כל אמן והבן: א"י מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך.

לפי פשוטו יש לרמוז בהפתוב. דהנה אשר מרמז לתפלה מלשון אשירה לה'.

ותיבת לחמו מרמז לתורה ע"ד הפתוב לכו לחמו בלחמי. ודקדקו המפרשים על אומרם מאשר ובשאר שבטים לא נאמר פה אבל לפי"ד יבוא על נכון.

ור"ל מאשר מהתפלה שאדם מתפלל בכוננה ובגודל התלהבות. מזה בא ששמנה לחמו הוא לימוד תורתו שלומד את"כ שזוכה עי"ז ללמוד תורה לשמה: א"י מאשר שמנה לחמו.

בהקדם הכ' והמתנשא לכל לראש. דהנה איתא בספר נו"א דתיבת ראש מרמז לשורש הנשמה שבמרום.

וזהו פי' והמתנשא לכל ר"ל לכל העולם. לראש.

לשורש הנשמה, וזהו ידוע שבלחם הניצוץ הקדוש שבו הוא העיקר ומזה נהנה הנשמה רוחניות המאכל. והגוף נהנה מגשמיות המאכל וכשהאדם מזכיר גופו הוא זוכה שגם הגוף נהנה מרוחניות המאכל.

וזהו מאש"ר אותיות מרא"ש. ר"ל משורש הנשמה המרומז ברא"ש פנ"ל דהיינו מהניצוץ קדושות שבתוך המאכל.

שמנה לחמו יוכל להיות ג"כ שמנה לחמו היינו הגוף שנהנה מגוף הלחם ר"ל מהגשמיות המאכל וכשהאדם זוכה גם הגוף נהנה מהרוחניות וכנ"ל מאשר שמנה לחמו. והוא יתן מעדני מלך דהנה כתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ר"ל שנהר יוצא מעדן דהיינו מתענוג העליון.

להשקות את הגן הוא העוה"ז. וזהו פי' והוא מורה על נסתר פנודע ר"ל פשמגיע האדם למדה זו והוא להנסתר וכנ"ל דהיינו לשורש הנשמה.

אז יתן מעדני מלך ממשיך שפע ותענוג רוחני גם להגוף ליהנות מרוחניות פנ"ל: א"י מאשר שמנה לחמו. דהנה אחכז"ל ישראל מפרנסין לאביהן שבשמים ר"ל אותן שהן במדריגת ישראל אותיות ל"י רא"ש הם מפרנסין ומביאין גודל התענוג לאביהם שבשמים.

וזהו מאש"ר ר"ל מרא"ש נ"ל מאותן שהם במדריגת לי ראש (שמנה לחמו) וידוע לחם בגי' ג' הוי"ת וזהו שמנה לחמו הם המפרנסים ומביאים גודל תענוג להוי"ת עליון. והוא פשמתעטפין בהנסתר אז יתן מעדני מלך ממשיכים גודל השפעות מעדן ותענוג עליון שפע בני חיי ומזוני וכל הטובות וברכות עלינו ועל כל ישראל אכי"ר: נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר נראה בהקדם לפרש הכ' פאיל תערוג על אפיקי מים פן נפשי תערוג אליך אלהים הנה הפסוק הנה אמרו דהמע"ה על כנס"י שכל מגמתו הי' להמשיך

על ישראל כל הטובות וברכות בדרך הטבע ולזה מרמז שמו דו"ד הדל"ת ראשונה רומזת לפתיחת הדלת.

שפל מגמתו הי' לפתות להם דלת להמשיך להם כל ההשפעות טובות משכינת כבודו ית' ומעולמות העליונים והוא"ו מורה על ההמשכה. והד' הב' רומזת לכנס"י שהיא עני' ודלה בגלות.

וזהו אמרו פאיל תערוג על אפיקי מים ר"ל מימי החסדים פן נפשי תערוג אליך אלהי"ם בגי' הטב"ע. ר"ל שיבואו לנו החסדים בדרך הטבע לעשות נקמה בשונאינו ולהדוף את כל אויבינו מפנינו וכמו שאמר יתרו עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהי"ם וזהו ג"כ פי' הכ' נפתלי יתפרש על ב' פנים.

הוא מלשון דביקות ע"פ נפתולי אלהים נפתלתי מרמז להצדיק הדבוק תמיד בהבוב"ה. והוא ג"כ אותיות נפ"ת ל"י ר"ל ע"י דביקותו בהבוב"ה הוא מושך כל נופת צופים לישראל.

ותיבת ל"י בגי' מ אות מלכו"ת ר"ל שמשפיע ג"כ גודל התענוג ונופת צופים להמלכות שמים. ועי"ז אילה שלוחה ממשיך כל הטובות לישראל בדרך הטבע פנ"ל פאיל תערוג וגו' אלף אלהי"ם בגי' הטב"ע.

הנותן אמרי שפר. דהנה כתיב שפרו מעשיכם וברית לא תופר ר"ל כשתשפרו מעשיכם אז לא תופר ברית ההשפעה.

שיבוא לכם כל השפעות טובות מאתו ית'. וכמו שנאמר לא אחלל בריתי ר"ל כשאזכה לשמור הברית הקדוש שלא לחלו אז ומוצא שפתי לא אשנה שפל דיבורי תפלתי (יעלו לרצון אל השכינה הקדושה) פי שפ"ה גי' שכינה (ור"ל שיקובל תפלתי) וזהו ג"כ פי' הנותן אמרי שפר ור"ל שמירת הברית פנ"ל שפרו מעשיכם וברית לא תופר עי"ז תזכו ליתן אמרי שפ דיבורים נאים ומהודרים בתפלה לפני הבוב"ה שתקובל ברחמים וברצון תפלותיכם.

ואז גם הבוב"ה יתן אמרי שפר לעמו ישראל ויגזור עלינו גזירות טובות ישועות ונחמות ועל כל ישראל אכ"ר: בן פרת יוסף וגו' עד משם רעה אבן ישראל. יבואר ע"פ מה שפירש הה"ק אאמו"ר זצלה"ה הפתוב קחו מזמרת הארץ בכליכם פי מילוי השמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן קנ"ג קנ"א קס"א גי' תרפ"ז כמנן מזמרת ע"ש לענינו.

וזהו בן פורת וגו' פור"ת ע"ה גי' תרפ"ז (אף שבתורה כתיב בלא ו' הלא נודע פי חולם מושך ו' עמו וכאלו הי' כתוב בו) כמנן יחודי השמות הנ"ל ור"ל שתהי' בן כזה פורת פנ"ל ליחד השמות הנ"ל אל יוסף הוא הצי"ע.

בן פורת עלי עין. ר"ל ע"י יחודים הנ"ל תגרום עלי עין.

שתגרום עלי כביכול בעין העליון עינא פקיחא שהגם פי לאו כל אדם זוכה לקח מ"מ הצדיק ע"י יחודים שעושה גורם יחוד וקישור כלל ישראל בהבוב"ה. בנות צעדה עלי שור.

בנות הם האנמות וטעונו נוכראין שיהם נגדנו כבנות פידוע ויהם רוצים תמיד לבלבל היחודים פאשר פתבנו כ"פ פי זה הי' פננת מצרים לטוח שפליותיהם ובלבל מוחותיהם ע"י העבודה בחומר ובלבנים.

והבטיח הכ' בנות צעדה פשיצעדו הבנות הנ"ל למנוע ח"ו אותנו מהעבדות אזי הי' צבאות יגן עלינו. עלי שור.

פחומה. וכמו שהי' במצרים ויהי הענו והחשף למצרים ויאר את הלילה לישראל לבל יוכלו האנמות לחזות בנעם הי' ותכלינה מראות עיניהם ביחודים שישאל עושים וימרהו ורבו.

הוא עד"ש במצרים וכאשר יענו אותו פן ירבה וגו' וזהו וימרהו פל מה שיהם נוטנים לב למרר אותנו ח"ו ולבטלנו מעבודתו ית' אזי ורבו נתרבים ומתעלים יותר ויותר או וימרהו ורבו פי הנה ימי השובבי"ם הגם שיהם ימי קטנות אמנם הם ירידה לצורך עלי' שנתחזק מעצמינו לעלות מעלה מעלה וזהו וימרהו ועי"ז ורבו פנ"ל.

או וימרהו ורבו הוא פמשל הזונה וכן המלך דאי' בזוה"ק וזהו וימרהו שפל מה שהיאר מתגבר למרר אותה תראה פי ורבו שתרכה מצות ומע"ט להתגבר עליו. וישטמוהו בעלי חצים.

הם הבנות אשר צעדה פנ"ל והצדיק עושה ותשב באיתן קשתו. ונבאר הכ' משפיל לאיתן האזרחי.

פי הנה יש פמה מיני שכליות ומשפיל ג"כ אותיות משלי"ך שצריף להשליף פל השכליות החיצונות ממנו כ"א בלתי לה' לבדו לאיתנו של עולם. ואז האזרחי.

אותיות א' זר"ח זרח עליו אלופו של עולם וזהו ותשב באיתן קשתו. שעושה ישיבה באיתנו של עולם את קשתו היינו ששומר בריתו.

או קשת הוא פפיפה ור"ל פל פפיפתו ונטייתו הוא משיב לאיתנו של עולם ועי"ז ויפוזו גם זרועי ידיו שמעלים גם את התמכין דאורייתא להיות נחמדים מזהב ומפז רב. מידי אביר יעק"ב גי' קפ"ב פמנן ז' הוי"ת שמהם זוכה לכל זה.

משם רועה אכן ישראל. ע"ד שאחז"ל ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים.

ור"ל משם מעבדות ישראל רועה אכן פביכול רועה עצמו ומתפרנס הבוב"ה שהוא אכן ישראל והוא בבחי' אב וכן. לפעמים בבחי' אב להשפיע לנו פל טוב וגם בבחי' בן שמקבל תענוג מאתנו ועי"ז אנחנו מתעלין משם יעקב לשם ישראל ויהבן: וישם פארון במצרים.

עיין בזוהר בסיומא פרשתא דא בפסוק זה. ונראה פי הנה וישם הוא בשני יודי"ן ואות יו"ד במילוי פזה יו"ד פלול עוד י' פי ו"ד בגי' י' נמצא פי השני יודי"ן פלולים עוד משני יודי"ן וכל י' רמז על החכמה עילאה להורות נתן על הכנה שעשה לנו בכל ארבע הגליות לא תחסר ממנו החכמה עילאה.

אמנם צריף לזה התחזקות מהאדם שגם בעת צר לו לא ישם צרכיו נגד פניו כ"א יהא נוקב והולך בהחכמה פל המספים. וזה וישם בשני יודי"ן פארון הוא המשפן להחכמה.

גם במצרים שהגם שיש מצרים ומעיקים יתחזק במעוזו ויבטח בשם וישען באלהיו להתידבקו בתכמה עילאה אמן והבן מאד: חסלת ספר בראשית פרשת שמות ואלה שמות ב"י הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו.

להבין אומרו הבאים והדר באו. וכבר הרגישו בזה הקדמונים ובפרטות בזה"ק.

והנראה לנו בבואורו כי הנה זה אמת ויציב שהעמיד הש"י י"ב שבטי י"ה נגד י"ב צירופי הוי"ה ולהבין הענין על מה זה נראה כי הנה פתיב פי יעקב בחר לו זה ישראל לסגולתו וי"ל הפי' פה פי יעקב הגם שהם בעקבות ובשפלות כמו פעת בגלותינו שאנחנו נבזים ושפלים אעפ"כ בחר לו זה בחרים לעצמם להיות דבוקים בהוי"ה פי בי"ה ה' בי"ה נכלל כל השם ורצונם תמיד להעלות ולנשא את הניתו ית'.

ואמר לשון בחר פי זה עיקר תענוגו מעם קרובו ישראל שהם בבחירה ורצון. פי הגם שיש לו מלאכים כל מלאך יש לו אלה פיות ולשונות מקלסים מ"מ זאת היא העולה על כולנה עבודת ישראל מעולם התחתון שהם בבחירה ונוטים מדרך לא טוב אל דרך הטוב משא"כ המלאכים פידוע ועי"ז ישראל לסגולתו.

ישראל הוא הבוב"ה ל"י רא"ש נוטלים לסגולתו להיות הוא ית' להם סגולה ואוצר נחמד ונעים ובזה מנשאים הניתו ית' ולזה מוכרח פי יהי י"ב שבטי י"ה שהן אמת פי לא יוכלו כולם להעלות הוי"ה מ"מ א' מעיר מוכה כל העיר א' ממשפחה כו' והנה אם גם זה הא' לדרך פנה הי' העולם מתמוטט לכן העמיד י"ב שבטי י"ה כ"א מעלה חלק הוי"ה.

וז"ש רש"י ראיתי בני עליה והמה מועטים. בני עלי"ה אותם שהם בונים עצמם להיות עליה דבוק תמיד למעלה ואם היו תמיד דבוקים בש"ר העליון הי' עוה"ז נשפח מלות לבם ולא היו מעלים כלל ישראל.

לכן מוכרחים לצמצם עצמם מדרך גתם כדי להעלות כללות ישראל וז"א ראיתי בני עלי' פנ"ל והמ"ה מועטים והמ"ה אותיות מ"ה גי' אד"ם שהגם שהם בדמות דיוקן אדם העליון מ"מ מועטים הם ממועטים ומצמצמים עצמם בשביל שארית ישראל להעלותם ועי"ן בזה"ק ע"פ וישם בארון במצרים.

ונהו ואלה שמות בניי המה הצדיקים הבני עלי' שבונים עצמם להיות בבחינת ישראל ל"י רא"ש. הבאים מצרימה שבאים תמיד אל מצרים התחתון פי יש ים המלכות העליונה ויש ים המלכות התאה.

והם ממועטין עצמם לים התחתון כדי את יעקב להעלות אותם שהם בבחי' יעקב בשפלות פנ"ל איש וביתו באו. ר"ל שלומדים מהבוב"ה שנקרא איש מלחמה שאמר אנכי ארד עמה מצרימה ואנכי אעלה גם עלה.

שהאנכי ירד עמה למצרים בכדי שאנכי אעלה שאצטרף להעלות האנכי ועי"ז גם עלה גם אתה תעלה. וז"א איש וביתו באו שהלא איש ה' איש מלחמה וכל ביתו באו למצרים בכדי שע"י יתעלה כלל ישראל.

לכן גם המה דבוקים במדותיו לצמצם עצמם כדי להעלות כלל ישראל והבן: א"י על דקדוק הנ"ל אשר כל מפרשי תורתנו שתו לב על אומרו תחלה הבאים ואח"כ באו.

ונ"ל עפ"י פ"י הכ' והחיות רצוא נשוב והחיות ירמוז על הצדיקים שנק' בנ"י אל סי ונהם יקראו בשם חיים הם תמיד רצוא נשוב שהגם שהם עומדים פה בעוה"ז ומתפללים או עוסקים בתורה מ"מ הם רצים ומתדבקים בש"ש בחי' החיים ואח"כ נשוב לעוה"ז ואינם משתהים פה ומיד רצוא לעולם העליון בלי הפסק.

ולזה פתיב שמות בני"י והי' די אם אמר שמות ישראל ובפרט שסיים את יעקב איש וגו' ולפי דברינו יבואר ע"נ פי הנה אחז"ל א"ת בניה אלא בניה שהת"ח נק' בנאים שבונים שמים חדשים וארץ חדשה.

וכמבואר בדברי מוח"ז ה"ק זצלה"ה בספרו נו"א שלכן הצדיק יכול לבטל איזה גו"ד על פי בורא עולם חדש ושם לא הי' הגו"ד שהוא יעו"ש בנעם דבריו. העולה מדבריו כי הצדיקים ע"י תורתם ותפלתם שנותנים שיר ושבתה להש"י בוראים עולמות חדשים למעלה ועי"ז ממשיכים שפע חדשה אל הארץ למטה), וזה בני ישראל.

בני לשון בנין. ישראל אותיות א"ל ש"ר ר"ל ע"י השירות ותשבחות שמשוררים אל הבו"ה בונים שמים וארץ חדשה ועושים שמות חדשים ונהם הנק' ישראל וכנ"ל ועליהם לא הי' לא יהי' גלות כללי כי כשמתפשטים מפל וכל מעניני העוה"ז אינם מרגישים בצער הגלות כי הם תמיד בבתי גנאי ושם הוד והדר לפניו עוז וחדנה במקומי אמנם הצדיק הולך ושוב לבתי בראי להצטרע בגלות השכינה ולהתפלל על צרותיו.

ולכן קורא אותם הבאים כפירש"י בפ' ויגש שלפי השעה קורא אותם הבאים אבל לא להשתקע שם אלא שמיד הם רצוא למעלה. וכמו שהי' באמת גם בגלות מצרים שקט לוי וכל אשר נתן צוארו בעבודת אדוני האדון ה' צבאות שמו לא נגע בו עול הגלות וכמדובר.

אמנם גלותם הי' הבאים מצרימה שבאו בכ"פ להשתמר במצור ים החכמה להצטרע בגלות השכינה ואמר את יעקב פדי להיות לעזר ולסעד את פשוטי העם המכונים בשם יעקב שלא ישתקעו שמה לזה איש וביתו באו.

הש"י שנק' איש מלקמה וביתו הם המלאכים הקדושים פולם באו לעמוד לימין צדקם ולהיות בתומכי נפשם לבל ישתקעו בכורגלות מצרים להורות להם דרך ילכו בה להיות גם הם בנים למקום.

וזהו ראוב"ן רא"ו ב"ן שפולם יראו ויעידו על כ"א מישראל שהוא בן למקום. ובמה יזכה נער את ארחו לבוא לזה.

לכ"א שמעו"ן שמע לשון קיבוץ כמו וישמע שאול את העם. שיקבץ עצמו אל עולם הבינה שהוא התשובה המרומז בני' מן שמעון נו"ן שערי בינה ועי"ז לוי זאת הפעם ילנה ויתדבק להבו"ה נאז ויהוד"ה לשון הודני' יוכל להודות לפניו ית' שיוכל לעמוד לפניו ית' פב"פ לשאת ראש להודות ולהלל לפניו ית'.

אבל באופן יששכ"ר וזבול"ן. שיהא בהם תמכין דאורייתא.

וכמש"ה שמח זבולן בצאתה ויששכ"ר באהליה ועיניו בראש"י ז"ל שם. וכאשר בארנו בזה מאחז"ל מצנה בעידנה דעסיק בה מגינה ומצלא.

תורה בין בעידןא דעסיק בה בין בעידןא דלא עסיק בה מגינה ומצלא. והפשוט כפשוטו
ונוכל להעמיס עוד בפ' הגמ' בעידןא דעסיק בה דהיינו כשהת"ח עוסק בתורה מגינה
על המחזיקו הגם שהמחזיק הוא תמיד בעידןא דלא עסיק בה פיששכר וזבולן.

ולכן שמת זבולן בצאתה לפרקמטיא הגם פי אינה עסוק בתורה מ"מ ויששכר באהליה
הוא עסוק בה ומגינה עליה ומצלא והבן פי נכון הוא. ובזה תזכה ובנימין.

להיות בן הגובר וכובש הכל תחת הימין לאכפי' שמאלא תחות ימינא. ומ"מ דן.

תהי' דן ושופט עצמה תמיד בכל עת ורגע ועכ"פ להיות ממארי דחשבנא בכל לילה וליילה
אם על המשכב הוא וקשב עם קוניהו וכל הפחות בכל עש"ק. ואם ימעט מהיות מזה לא
יפחות מקל ער"ח ובפרט בימי השובבי"ם המסוגלים לזה לתקן כל אשר פגם.

אז ונפתל"י תהי' נופת לי תהי' מתוק לי פנופת צופים. ובזה תזכה גד.

לגדא ומזלא טבא. גם נאשר שתהיו מאנשרים בעיני כל שכל צבא מעלה פלם יעידון
ונגידון גם הסט"א יפקח ה' עיניהם ויעידו הכל פי מי פעמה ישראל גוי אחד בארץ
המנישרים אורחתם ולהם נאה ונאה להשפיע כל טוב אמן והבן מאוד: ובני ישראל פרו
וישרצו וירבו ויעצמו במאוד מאוד וגו'.

יעיין בספר נו"א בדבריו הקדושים על דברי רש"י ז"ל שפירש על וישרצו שהיו יולדות
ששה בכרס א'. שר"ל שעשו הולדה בששה קצוות המכונים בשם כרם שיהי' מתגדלים
ע"י ע"ש.

ודבריו הקדושים צריכים ביאור והנראה בהקדם בשם הה"ק אאמו"ר זצל"ה שפי'
הפולגתא דאיתא על פירוש של שם שדי ח"א שאמר לעולמו די וח"א שיש די באלהותו
לכל באי עולם ופירש הוא ז"ל בזה הם מחולקים אי מאמצעיתא נברא העולם או מן
הקצוות נברא דמ"ד שאמר לעולמו די סבר דמאמצעיתא נברא העולם.

וא"כ הי' יכול להתפשט עד בלי סוף. לזה הוכרח לומר לעולמו די שלא יתפשט עוד.

ומ"ד שיש באלהותו די וכו' סבר דמן הקצוות נברא העולם ובלא"ה פשבא עד נקודה
האמצעית עמד מלהתפשט עוד. ואין מהצורך לומר לעולמו די.

וע"כ פירוש שם שדי שיש באלהותו די ע"כ ודפח"ח. ועפי"ז נוכל לפרש דברי אדמו"ר
הה"ק מו"ה אלימלך זצלה"ה שעשו הולדה בששה קצוות שיהא מתגדלים ע"י.

ר"ל שהם סברו כמ"ד מן הקצוות נברא ולא הי' מהצורך לומר לעולמו די וכו"ל. וע"כ
צריך לומר שדי שיש די באלהותו לכל באי עולם.

ובזה שהמשיכו עליהם אלהותו ית' עשו הולדה בששה קצוות שיהי' מתגדלים ע"י כנ"ל
והבן. והנראה לערכינו ביאור הכתוב ובני ישראל פרו וישרצו וגו' עפ"י דרכו של הרה"ק
מו"ה אלימלך זצלה"ה שפירש תיבת פרו מלשון פירות שהיו עושין פירות בהקדושה.

ונ"ל ג"כ עד"ז ובאופן אחר קצת. דהנה ידוע למשל פשהאילן הגשמי הוא מןשרש היטב
בארץ אזי הוא מוציא פירות.

משא"כ כשלא הןשרש היטב בארץ. וכמו כן הוא באדם.

הצי"ע שנק' בַּשֵּׁם אֵילָן בַּשֵּׁהוּא מְוֹשְׁרֵשׁ הַיֵּטֵב בְּהַמְלָכוֹת שְׁמַיִם הַמְכַוְנָה בַּשֵּׁם אֶרֶץ פְּדוּעַ
הוא עוֹשֶׂה ג"כ פְּיֵרוֹת ר"ל שְׁמִסְגָּל מַצּוֹת וּמַע"ט. וְזֶהוּ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ר"ל הַצְּדִיקִים
הַגְּדוֹלִים הַמְכַוְנִים בַּשֵּׁם יִשְׂרָאֵל.

פָּרו.

הֵיוּ עוֹשִׂין פְּיֵרוֹת בְּקִדְוָשָׁה. וּבָמָה בָּאוּ לְמִדְרִיגָה זֹאת לִז"א וַיִּשְׁרְצוּ כְּמוֹ וַיִּשְׁרְשׁוּ כִּי ש'
מִתְחַלֵּף בָּאוֹת צ' כְּנוֹדָע.

וּר"ל מִחֲמַת שְׁהוֹשְׁרֵשׁוּ הַיֵּטֵב בְּהַמְלָכוֹת שְׁמַיִם. וְעַל מַה שֶּׁפִּירַשׁ"י ו"ל שְׁהֵיוּ יוֹלְדוֹת שְׁשָׁה
בְּכָרֵס א'.

נוֹכַל לֹאמַר ג"כ עפ"י דְרָכּוֹ שֶׁל הַסֵּפֶר נו"א הַנֶּ"ל שְׁהֵיוּ עוֹשִׂין הוֹלָדָה בַּהו"ק. וּר"ל דְּהַנָּה
הו"ק הָמָה הַד' רוּחוֹת וּמַעְלָה וּמַטָּה.

וּי"ל דֶּהַד' רוּחוֹת מְרַמְזִים לְאוֹת ד' וּמַעְלָה רְמָז לְאוֹת יו"ד וּמַטָּה רְמָז לְאוֹת ה' מְפָנִי
שְׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן נִבְרָא בָּאוֹת יו"ד וְהָעוֹה"ז בָּאוֹת ה' וְהַשְּׁשָׁה קְצוּוֹת רְמָז לְאוֹת וי"ו. וְהֵם
עָשׂוּ הַיְחוּד וְהִבְיִאוּ הָאוֹת ו' בַּהַד' וְנִעְשָׂה ג"כ ה'.

וְהֵם ב' הַהִי"ן ה' עֵינְיָא וְה' תַּתְּאָה. וְאֵז נִשְׁלַם הַשֵּׁם הוּי"ה ב"ה.

וּכ"ז גָּרְמוּ הֵם בְּצַדִּיקָתָם שְׁהֵיוּ מְיַחֲדִים וּמְקַשְׂרִים הָעוֹלָמוֹת. הָעוֹה"ז בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן.

וּמַעְלִים הֵם תַּתְּאָה לַה' עֵינְיָא וְהִבְיִאוּ הַכֹּל לְאַחֲדוֹת הַבּוּב"ה. וְזֶהוּ בְּכָרֵס אָחָד.

וַיִּרְבוּ ר"ל אַעפ"י שֶׁרְבוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וְנִתְבָּרְכוּ בְּעֲשִׂירוֹת וּבְכָל צָרְכֵי הָעוֹה"ז. אַעפ"כ נִיעָצְמוּ
הַתְּסוּקוֹ א"ע בְּגוֹדֵל הַקִּדְוָשָׁה ג"כ.

בְּמָאֵד.

וּר"ל בְּעֲשִׂירוֹת ע"ד שֶׁאֲחַז"ל וּבְכָל מְאֻדָּה בְּכָל מְמוּנָה. מֵא"ד אוֹתִיּוֹת אַד"ם ר"ל שְׁבָא
לְהֵם הַשִּׁפְעַ מְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים וּמִדִּיּוֹקָן אָדָם הָעֲלִיּוֹן וְהַבֶּן: א"י פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ.

בְּהַקְדָּם בַּשֵּׁם הַה"ק אֲאִמו"ר זְצַל"ה פִּי הַכ' וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוּב וְגו'. י"ל דֶּהַפְּתוּב מְרַמָּז
לְהַצְּדִיק שֶׁיֵּשׁ לוֹ ב' מִיַּי חִיּוֹת ר"ל דֶּהוּא חֵי ב' הָעוֹלָמוֹת שְׁבַעוּה"ז הוּא חֵי בְּגוֹדֵל
הַצְּדִיקוֹת שְׁלוֹ וְהוּא דְבוּק גַּם כֵּן בְּמַחְשַׁבְתּוֹ תָּמִיד בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים.

וְעוֹלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ לְפָנֵי הַבּוֹרָא ית"ש. וּמִלְמַד סְנִיגוּרֵיָא עַל בְּנָיו הַנְּעִימִים לְאִמֵּר אַעפ"י
שְׁחַטָּאוּ ח"ו בְּאַפְסֵי מַה עַכ"ז הֲלֹא בְּנֵיָה יְדִידָהּ הֵם תְּרַחֵם עֲלֵיהֶם וְתִמְחֹל לְהֵם.

וּבְנוֹדָי הַש"י שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּתוֹ וּמוֹחֵל לְהֵם וְאֵז הוּא בְּבַחֵי חֵי בְּעוֹלָם עֲלִיּוֹן וְאַח"כּ הוּא יוֹרֵד
בְּמַחְשַׁבְתּוֹ לְזֶה הָעוֹלָם וּמוֹכִיחַ לְיִשְׂרָאֵל שֶׁיִּשׁוּבוּ לְהַבּוֹרָא ית"ש בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה. וְהֵם
שׁוֹמְעִין לוֹ גַּם כֵּן וְשׁוֹבִים בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה וְהַבּוּב"ה מְתַרְצָה לְבָנָיו יִשְׂרָאֵל הַנְּעִימִים וּמוֹחֵל
לְהֵם בְּלֵב שְׁלֵם וְהוּא בְּבַחֵי חֵי בְּזֶה הָעוֹלָם גַּם כֵּן.

וְזֶהוּ וְהַחִיּוֹת ב' מִיַּי חִיּוֹת כְּנ"ל וּבְזֶה זוֹכָה הַצְּדִיק לְבוֹא לְמִדְרִיגָה זֹאת. לִז"א רְצוּא עַל
דִּי שְׁרָץ וְעוֹלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים לְפָנֵי הַבּוֹרָא ית"ש וּמִלְמַד זְכוֹת עַל בְּנָיו
הַנְּעִימִים.

ובתוכחתו הישרה שהוכיחם החזירם בתשובה שלימה לפניו ית"ש ועי"ז הם נגשים להבוב"ה וזהו ושוב עכ"ל הטהור ולזה מרמז התקונים רצוא בדגש ר"ל שרץ ועולה הצדיק במחשבתו לעולמות העליונים ומלמד זכות וחוזר ומוכיחם.

ועי"ז מתרצה הבוב"ה ויכולים לגשת לו כנ"ל וזהו רצוא בדגש לשון הגשה ושישראל נגשים להבוב"ה. ואז יכול להמשיך להם כל השפעות טובות.

וזהו ושוב ברפה. או יש לומר בדרך זה על פי גוסקא השני רצוא ברפה ושוב בדגש.

ר"ל פשהצדיק רץ ועולה במחשבתו לפני הבוב"ה ומלמד זכות על בניו הנעמיים. אז ברפה ר"ל שהוא מרפה תקף הדינין וממתיקם לרחמים גמורים.

ושוב בדגש ר"ל פשהוא שב למטה וחוזר ומוכיח לישראל ומחזירם בתשובה אז הדגש גורם שיהי' ישראל נגשים להבוב"ה וכן"ל. וזהו ג"כ פ"י הכ' ובני ישראל רמז להצדיקים המכונים בשם ישראל פרו ר"ל שעושין פירות בקדושה כנ"ל.

ובמה זוכים לזה לז"א וישרצו רמז כנ"ל כי פשישראל מתרפים במלאכתם מלאכת הקודש ועבודתו ית' רפוי בידם ח"ו הם בבחי' שינה ודורמיטין. אבל פשהצדיק מעורר אותם בתוכחתו הישרה ומחזיקם לעבודתו ית' הם בבחי' תיר שהוא לשון ער שמתעוררים לעבודתו ית'.

וזהו וישרצו לשון שריצה דבר הרוחש ומתנענע רמז כנ"ל ששהצדיק זוכה עצות פירות בקדושה ע"י התעוררו כללות ישראל לעבודתו ית"ש. ופירש"י ז"ל שהיו יולדות ששה בכרס א'.

ר"ל שהביאו ישראל לאחזות הבוב"ה כנ"ל. וגם י"ל דתיבת אח"ד גי' י"ג.

ר"ל שהמשיכו עליהם גודל הרחמים מהי"ג מכילין דרחמי. וירבו ויעצמו וגו' נקדים לפרש המשנה באבות פ"ב רבי אומר איזהו דרוך ישרה שיבנר לו האדם כל שהיא תפארת לעושי' ר"ל שמביא במעשיו הטובים התפארות להבוב"ה שעשה את העולם.

וזהו לעושי'. ותפארת לו מן האדם.

ר"ל שהוא גם כן תפארת לזה ההולך בדרך הישר מזה. שע"י בא למדרגה גדולה להיות בדיוקן אדם העליון.

וזהו מן האדם מלשון אדמה לעליון וזהו גם כן וירבו מלשון גדולה ור"ל שבאו למדרגה גדולה כנ"ל והבן: א"י ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אותם.

להבין מלת מאד מאד נראה כי הנה פתיב כי האדם עצ השדה שהוא דבוק בעץ החיים הנורע בהשדה בחקל תפוחין קדישין והנה בשדה פשוזרעין בו א"א לצמח אם לא שתקלה הגרעין תחלה לאפס ואז יעלה ויצמח פרי.

כמו כן האדם פשיחזק במדת הענוה אז יעשה פרי. וזהו אומרי כי האדם עצ עושה פרי הגם שהוא בבחי' השדה בענוה כאפס ואין פגרעין השדה מ"מ ע"י הנשמה חלק אלוה

ממעל שִׁבְקָרְבוֹ הוּא הַמְחַזֵּיק אוֹתוֹ כְּאִשֶּׁר עֵינֵינוּ רוֹאוֹת כְּשֶׁהָאָדָם יֵשֵׁן נִתְעוֹרֵר ע"י קוֹסְטָא דְחִינְתָא דְלַעֲיָלָא הַנְּשָׂאָר בְּקָרְבוֹ ע"י יוֹכֵל עֲשׂוֹת פְּרִי לְהַשְׂאָר בְּחִיּוֹתוֹ.

וְנִהוּ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹתָם שֶׁהֵם בּוֹנִים לְהִיּוֹת בְּבִחְיָא ל"י רַא"ש פָּרוּ עוֹשִׂים פִּירוֹת. וַיִּשְׁרְצוּ לְשׁוֹן רִיצָה שְׂרָצִים לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן ע"ד שֵׁאה"כ וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב.

שֶׁהַחִיּוֹת שֶׁבְּאָדָם רְצוּא לְמַעְלָה וְשׁוֹב לְמַטָּה ע"י הַחִיּוֹת הַיָּא הַנְּשָׂמָה שֶׁבְּקָרְבוֹ הַמְחַזֵּקֵת אוֹתוֹ. וְנִהוּ וַיִּשְׁרְצוּ הֵגֵם שֶׁהֵם רְצִים לְמַעְלָה.

וְנִהוּ שְׁפִירֵש"י ז"ל שֶׁשֶּׁה בְּכָרֵם א' שֶׁשֶּׁה לְשִׁין שֶׁשִׁין שֶׁהִיוּ שִׁשִּׁים וְשִׁמְחִים עַל שֶׁהִיוּ בְּכָרֵס א' ר"ל תִּיֶכֶף מִבְּטֵן הִי לְאֶחָדוֹתָיו ית'. אוֹ ר"ל בְּכָרֵס הָאֶחָדוֹת וְהִיוּ יְכוּלִים לְהַשְׂאָר שֵׁם בְּכָלוֹת הַנְּפֶשׁ.

וּמ"מ וַיִּרְבוּ מִתְרַבִּים מְאֹד וַיַּעֲצְמוּ אֶפְיָלוֹ בְּגוֹפְנֵיּוֹת. בְּמֵאֵד גִּי מָה ר"ל בְּדִיּוֹקוֹן אָדָם אוֹ בְּמֵאֵד מְאֹד ב"פ מְאֹד גִּי צ' וְהוּא ע"ד צָדֵק צָדֵק תְּרַדְרֹף לְמַעַן תַּחֲיָא וְגו' שֶׁצְּדִיק דִּלְתַּמְתָּא תְּרַדְרֹף אֶת צְדִיק דְלַעֲיָלָא לְדַבְּרָהּ בּוֹ וְאֵז מִמְשִׁיף מִמְנוּ הַנִּיחָו.

וְתַמְלָא הָאֶרֶץ אוֹתָם. אוֹת"ם אוֹתִיו' אוֹת"ת "מַלְכוּת שֶׁבְּזָה נִתְמַלְא כָּל הָאֶרֶץ כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ ית' וְהַפֶּל יַעֲדוֹן וַיִּגִּידוֹן כִּי מַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה אֲמֵן וְהַבֵּן: וַיִּיטֵב אֱלֹהִים לְמַיְלְדוֹת וַיִּרְבּ הָעָם וַיַּעֲצְמוּ מְאֹד.

וְלִכְאוּרָה קִשָּׁה מַה זֶה סְמִיכָה וַיִּרְבּ הָעָם וְהִי לוֹ לְכַתּוּב וַיִּיטֵב אֱלֹהִים לְמַיְלְדוֹת וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים. וְכָבֵר עָמְדוֹ בְּזֵה הַמְּפָרְשִׁים.

וְהַנְּרָאָה כִּי נֹדַע דְּפָרְעָה כְּפָר בְּשֵׁם הוּי"ה וְאָמַר לֹא יַדְעֵתִי אֶת ה' וְלֹא הִי שֵׁם גִּילּוּי שֵׁם הַנִּיחָה ב"ה וְהַנְּהָה הִיוּ יִשְׂרָאֵל צָרִיכִין לְרַחֲמִים וְלָכֵן הַש"י בְּחֶסֶדוֹ הַגָּדוֹל וּבְטוֹבוֹ עָלֵינוּ עָשָׂה שְׂגָם שֵׁם אֱלֹהִים יִסְפִּים עָלֵינוּ לְרַחֲמִים.

וְנִהוּ וַיִּיטֵב אֱלֹהִים שְׂגָם שֵׁם אֱלֹהִים הַסְּכִים לְהַטִּיב ע"י הַמַּיְלְדוֹת וְעִי"ז וַיִּרְבּ הָעָם כִּי בְהִיּוֹת ח"ו הַדִּינִים אֵזִי מוֹנֵעַ הַרְיָבוּי וְהַטְּבָה לֹא כֵן כְּאִשֶּׁר גַּם אֱלֹהִים נִמְתָּק ע"י הַטּוֹב וְהֵינּוּ הוּי"ה בְּמ"ק גִּי טו"ב שֶׁהֵגֵם שֶׁלֹּא הִי הוּי' בְּהַתְּגַלּוֹת צְמִצָּם כְּבִיכּוֹל עָצְמוֹ לְמ"ק הוּי"ה בְּגִי טו"ב וְעִי"ז וַיִּרְבּ הָעָם: א"י וַיִּיטֵב אֱלֹהִים וְגו'.

כִּי הִנֵּה רֵאשִׁית הַבְּרִיאָה הִי עֲבוּר הַתּוֹרָה הַנְּדַרְשֶׁת בַּע' אֲנַפִּין הַנְּרַמְזִים בְּאוֹתֵיּוֹת הַיִּט"ב כְּפִדּוּעַ וְנִהוּ וַיִּיטֵב אֱלֹהִים שֶׁהוּבָא הָאָרָה גַם בְּאֱלֹהִים ע"י הַטְּבַע שֶׁל הַתּוֹרָה בְּשִׁבְעִים אֲנַפִּין דִּילָה וְעִי"ז וַיִּרְבּ הָעָם דַּכ"מ שֶׁנִּכְתַּב עִם מוֹרָה עַל פְּשׁוּטֵי עַם.

אֲבָל הָעָם מוֹרָה עַל הַמִּינְחָדִים שֶׁכַּעֵם עֵינֵי הָעֵדָה שֶׁבָּא בָּהֶם הַתְּקָרְבוֹת עִי"ז וַיַּעֲצְמוּ מְאֹד וַיַּעֲצְמוּ לְשׁוֹן כְּעֲצָמִים בְּבִטּוֹן הַמְּלָאָה שֶׁגַם הָעוֹבְרִים בְּבִטּוֹן נִתְעַצְמוּ בְּמֵאֵד מַא"ד אוֹתֵיּוֹת אַד"ם לְהִיּוֹת בְּדַמּוֹת דִּיּוֹקוֹן אָדָם כְּאִשֶּׁר בְּאֶמֶת בְּקו"ס גַּם הָעוֹבְרִין שֶׁבְּמַעַי אֲמָן אֲמָרוּ שִׁירָה.

וְאַח"כּ אָמַר הַטְּבָה לְמַיְלְדוֹת וַיְהִי כִּי יִרְאוּ הַמַּיְלְדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים וַיְהִי גִי א"ל שֶׁזָּה הִי מַחְסֵד אֵל עָלֵיהֶם שֶׁזָּכּוּ לִירְאָה זֶה. וְלָזֶה וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים וּפִירֵש"י ז"ל בְּתֵי כְּהוֹנָה וְלוֹי' וּמַלְכוּת.

רוֹמְזוּ עַל בַּחֲי' ג' הָאָבוֹת אַבְרָהָם מִדַּת הַחֶסֶד בַּחֲי' פֶּהֶן. יִצְחָק מִדַּת הַגְּבוּרָה בַּחֲי' לֹוִי יִעֲקֹב מִדַּת הַת"ת בַּחֲי' מַלְכוּת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֶתְפָּאֵר שְׂיִצְאָ מֵהֶם וְהִבֵּן: וַיְהִי כִּי יָרְאוּ הַמַּיְלָדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים וּפִי רַש"י ז"ל פְּהוֹנָה לֹוִי וּמַלְכוּת.

לְהִבִּין אֹמְרוּ אֶת הָאֱלֹהִים בְּתוֹסֶפֶת ה'. נִרְאָה דִּידוּעַ כִּי ה"פ אֱלֹהִים גִּי' ת"ל וְצָרִיף לְהַמְתִּיקֵם כִּידוּעַ וְנָהוּ וַיְהִי כִּי יָרְאוּ הַמַּיְלָדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים ר"ל ה"פ אֱלֹהִים וּפְעָלוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים פְּהוֹנָה הוּא הַחֶסֶד וּלְוִי' הוּא הַגְּבוּרָה.

מַלְכוּת הוּא הַתְּפָאֵרַת לְהִיוֹ' הַגְּבוּרָה פְּלוּל בֵּין שְׁנֵיהֶם וְנִמְתַּק וְהִבֵּן: א"י וַיְהִי כִּי יָרְאוּ וְגו'. כִּי הִנֵּה הַמַּיְלָדוֹת רָאוּ כִּי יֵשׁ כְּמָה יְלָדִים הַנּוֹלָדִים אֲשֶׁר בְּאֶמֶת הִי' רָאוּיִים לְהַמְתִּיקֵם עַל כֵּן אִמָּם כְּאֲשֶׁר אַח"כ נִבְרְרוּ בְּשִׁלְשֶׁת יָמֵי אֶפְיֵלָה מ"מ הֵם לֹא רָצוּ לְהַמְתִּיקֵם אֲדָרְבָּה הֵם הַתְּפָלְלוּ עֲלֵיהֶם שְׂיִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.

וְנָהוּ וַיְהִי כִּי יָרְאוּ הַמַּיְלָדוֹת עַל שֶׁהִי' לָהֶם יִרְאָה עֵינֵיהֶם. וְלָכֵן גַּם אֶת הָאֱלֹהִים הַטְּפִלִּים לְאֲנָשֵׁי אֱלֹהִים הֵם הַצְּדִיקִים הַתְּפִלְלוּ עֲבוּרָם.

וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים פְּהוֹנָה שְׂיַעֲבְדוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּלְוִי' בְּמִדַּת הַגְּבוּרָה וּמַלְכוּת שְׂיִקְבְּלוּ כְּנֹלָם אֶת עוֹל מַלְכוּתוֹ אִמָּם: א"י וַיְהִי כִּי יָרְאוּ הַמַּיְלָדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים. וּפִירַש"י ז"ל בְּתִי פְּהוֹנָה לֹוִי וּמַלְכוּת.

י"ל ע"ד הַרְמֵז דְּהִנֵּה כְּבָר פְּתִיבָנוּ בַּמ"א שְׂתִיבַת וִיהִי גִימ' א"ל וּמוֹרָה עַל חֶסֶד כִּי יָרְאוּ רָמְזוּ לְשֵׁם אַדְנ"י. שְׂעֵינְקֵר הִירְאָה הוּא מִשֵּׁם אַדְנ"י שְׂמוֹרָה שֶׁהוּא ית' אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ.

אֶת הָאֱלֹהִים מוֹרָה עַל גְּבוּרָה. ר"ל שְׂהַצְדִּיקְנִיּוֹת הֵקֵן עָשׂוּ הִיחֹוד בַּהֲג' שְׂמוֹת א"ל אַדְנ"י אֱלֹהִים.

וּלְזָה מִדָּה כְּמִדָּה. וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִי פְּהוֹנָה נֶגֶד הַשֵּׁם א"ל שֶׁהוּא חֶסֶד וְכֵהֵן מוֹרָה ג"כ עַל חֶסֶד.

וּלְוִי' נֶגֶד הַשֵּׁם אֱלֹהִים שְׂמוֹרָה עַל גְּבוּרָה. וְהַלְוִי הוּא ג"כ מִבְּחִי' גְּבוּרָה כִּידוּעַ.

וּמַלְכוּת כְּנֶגֶד הַשֵּׁם אַדְנ"י מִדַּת מַלְכוּת דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא וְהִבֵּן: א"י וַיְהִי כִּי יָרְאוּ הַמַּיְלָדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים. דְּהִנֵּה לְכַפְעִימִים אָדָם מִתְיָרָא וְאִינוּ יוֹדְעֵי מִמֵּי מִתְיָרָא אֲבָל כָּאֵן נֶאֱמַר בְּפִירוּשׁ כִּי יָרְאוּ הַמַּיְלָדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים.

וְלִכְאוּרְהַתִּיבַת אֶת אָף לְמוֹתֵר וּמָה יִחְסֹר בְּאוֹמְרוֹ כִּי יָרְאוּ הַמַּיְלָדוֹת הָאֱלֹהִים. אָף דֵּר"ל שְׂעֵינְקֵר יִרְאָתָם הִי' מִהָאֵת אֲשֶׁר עִם הָאֱלֹהִים.

ר"ל מִהַשְׁכִּינָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעַם הָאֱלֹהִים דְּהִינֵנוּ יִרְאָת הַרוּמָמוֹת כְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשִׁלִּיט דִּישׁ ג"כ אֱלֹהִים בַּחֲי' דִּין ר"ל. וְהִיא יִרְאָת עוֹנֵשׁ אֲבָל כָּאֵן נֶאֱמַר שְׂעֵינְקֵר יִרְאָתָם הִי' יִרְאָת הַרוּמָמוֹת מִהָאֵת שְׁעַם הָאֱלֹהִים וְכִמוֹ שְׂנֶאֱמַר וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהִשְׁבֹּתָ אֶל לְבָבָהּ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים.

וּלְאִפּוֹקֵי הָאֱלֹהִים שֶׁהוּא דִּין. וְלְזָה וַיַּעַשׂ לָהֶם בְּתִים בְּתִי פְּהוֹנָה וּלְוִי'.

רָמְזוּ לְשֵׁם הוִי' ב"ה כִּי בְּתִיבַת כְּהוֹנ"ה יֵשׁ ו"ה וּבְתִיבַת לֹוִי"ה י"ה. וְהוּא שֵׁם הַרְחֻמִּים שְׂמוֹרָה לְאֶהָבָה.

ר"ל שַׁמְמַדַּת הַיְרָאָה הַרוֹמְמַת בָּאוּ לַמְדְרִיגַת אֶהְבָּה. וּמַלְכוּת הוּא מְדְרִיגָה הַגְדוּלָה מְכֻלָּם.
וּכְמ"כ נִזְכָּה גַם אֲנַחְנוּ לְבוֹא לַמְדַת הַיְרָאָה הַרוֹמְמוֹת. וְאִז מִמִּילָא נְבוֹא לַמְדְרִיגַת אֶהְבָּה.
וּכְמוֹ שְׁאָמַר הַה"ק מו"ה דוֹב בְּעַר זְצַלְלָה"ה מ"מ דק"ק מְעַזְרִיטְשׁ פְּשִׁמְגִיעַ הָאָדָם לַמְדַת
יְרָאָת הַרוֹמְמוֹת הַמְכֻנָּה בְּשֵׁם אִשָּׁה יְרָאָת ה' אִז מִמִּילָא דְרָכּוּ שֶׁל אִישׁ הוּא הַבּוֹב"ה
הַמְכֻנָּה בְּשֵׁם אִישׁ מְלַחְמָה לַחֲזוֹר אַחַר הָאִשָּׁה.

וְאִז גַּם אֲנַחְנוּ יַעֲשֶׂה לָנוּ הַש"י בְּתֵי פְהֻנָּה ר"ל שְׁיִמְשׁוּךְ לָנוּ גִוְדַל חֲסִדְיוֹ הַמְרֻנְפִים. וּבְתֵי
לוֹי שְׁנֻזְכָּה לְגִוְדַל הַדְּבִיקוֹת בַּהַבּוֹב"ה.

כִּי לוֹי הוּא לְשׁוֹן דְּבִיקוֹת וְחִיבוֹר ע"ד הַפְּעַם יְלוֹה אִישִׁי אֵלֵי. וּמַלְכוּת שְׁנֻזְכָּה לְהַמְלִיךְ
לְהַבּוֹב"ה בְּכָלְלוֹת ז' הַמְדוֹת מְחֻסָּד עַד מַלְכוּת, וְאִז יִשְׁלַח לָנוּ מְשִׁיחֵנוּ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ
אֲכִי"ר: וַיֵּרָא מְלֶאכֶּה ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אִשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה דְהִנֵּה פְתִיב וְהָאִישׁ מְשִׁיחַ עֲנִיו מְאֹד
מִפְּלֵ הָאָדָם אֲשֶׁר ע"פ הָאָדָמָה.

כְּבָר פְּתַבְתִּי מִזֶּה בְּמ"א דְהַעֲיָקָר לְבוֹא לְכָל הַמְדְרִיגוֹת הוּא מְדַת הָעֲנָוָה. וְכָל מַה שְׁהַצְדִּיק
יִגְדַל בְּמְדְרִיגוֹת הַגְדוּלוֹת.

כָּא יוֹתֵר לְשִׁפְלוּת וּמְדַת אִין. כִּי מַחְמַת גִּוְדַל הַשְּׁרָאָת אֱלֹהוֹתוֹ ית' עָלָיו הוּא בְּטַל מִמֶּשׁ
בְּמַצִּיאוֹ וְאִינוּ חוֹשֵׁב עֲצָמוֹ לְכָלוּם וְלָזֶה מִכָּל הַמְדְרִיגוֹת שֶׁהִי לְמַרְבַּע"ה לֹא נִשְׁתַּבַּח אֶלָּא
בְּמְדַת עֲנָוָה.

וְנִהוּ מֵאֵה"כ וַיֵּרָא מְלֶאכֶּה ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אִשׁ ר"ל בְּגִוְדַל הַתְּלֵהָבוֹת וּבְקַדְוִשָׁה רַבָּה. מִתּוֹךְ
הַסֵּנֶה ר"ל מַחְמַת גִּוְדַל הָעֲנָוָה כִּי הָאוֹת הֵרָאֲשׁוֹן מִתְּיַבַּת סְלָה הוּא ס' וְהַנְּעָלָם מִמֶּנּוּ הוּא
מ"ךְ וְהוּא מְרַמֵּז לְעֲנָוָה.

וּר"ל שְׁעֵיָקָר הַהַתְּלֵהָבוֹת בְּגִוְדַל הַקְּדוּשָׁה בָּא לוֹ מְמַדַּת הָעֲנָוָה וּמִמֶּנָּה זָכָה לְמַרְאוֹת גְּדוּלוֹת
מוֹל זֶה תִּמָּה רַעֲיָא מְהִימְנָא קְדִישָׁא עַל כָּלְלוֹת יִשְׂרָאֵל מְדוּעַ לֹא יִגִּיעוּ לְגִוְדַל הַהַתְּלֵהָבוֹת
בְּעִבוּדַת הַבּוֹב"ה ע"י הָעֲנָוָה.

וּז"א אֶסְוֶרָה נָא וְאָרְאָה אֶת הַמְרָאָה הַגְּדוּלָה הַזֶּה פְּלוֹמֵר הַנֵּה אֲנִכִי זְכִיתִי לְכָל הַמְרָאָה
הַגְּדוּלָה הַזֶּה ע"י הָעֲנָוָה וּמְדוּעַ לֹא יְבַעַר הַסֵּנֶה בְּכָלְלוֹת יִשְׂרָאֵל. וּבְזֶה מִתְנַרֵץ מַה שְׁדַקְדַּק
אֲדָמוֹ"ר הַה"ק מו"ה אֱלִימֶלֶךְ זְצַלְלָה"ה עַל שְׁיִנּוּי הַלְשׁוֹן מְדוּעַ לֹא יְבַעַר הַסֵּנֶה וּלְמַעַלָּה
נֶאֱמַר וְהַסֵּנֶה אֵינּוּ אוֹכֵל וְהוּל"ל ג"כ כָּאֵן מְדוּעַ אֵינּוּ נֶאֱכָל הַסֵּנֶה.

וּלְפִי הַנֵּ"ל נִיחָא שְׁעֵיָקָר תְּמִיחַת מְשִׁיחַ רַבִּינוּ ע"ה הִי מְדוּעַ לֹא יְבַעַר לֵב כָּלְלוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּגִוְדַל הַתְּלֵהָבוֹת לְעִבוּדַת הַש"י ע"י הַסֵּנֶה דְהִינּוּ עֲנָוָה כְּנ"ל מוֹל זֶה הַשִּׁיב לוֹ הַש"י שֶׁל
נְעֻלְיָה מְעַל רַגְלֵיךְ כְּלוֹמֵר זֶהוּ בְּנוֹדָאֵי בְּלִתִּי אֶפְשָׁרִי שְׁכָל יִשְׂרָאֵל יִגִּיעוּ לַמְדְרִיגַת הַצְדִּיק
שְׁבַדוֹר וּבְכַרְט לַמְדְרִיגַת מְשִׁיחַ רַבִּינוּ ע"ה רַבֵּן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים.

אָךְ עַכ"פּ זֹאת עֲשֶׂה לָהֶם. שֶׁל נְעֻלְיָה מְעַל רַגְלֵיךְ.

ר"ל הַפְּשֵׁט לְבוּשׁ הַקְּטָנָה שְׁבַמְדְרִיגְתָּהּ. כִּי נַעַל מְרַמֵּז עַל לְבוּשׁ וְאוּלַי יִגִּיעוּ לְקַטְנָה
שְׁבַמְדְרִיגָה שְׁלָהּ.

פי רגל מרמז לדבר פתחון וקטן. או י"ל רגל מרמז למדת היראה ע"ד עקב ענוה יראת ה'.

ור"ל של נעליה הוא הלבוש כנ"ל. מעל רגליה ר"ל ממדת היראה שלקח ואולי יגיעו עכ"פ למדריגת היראה שלקח.

גם י"ל נעלג' ק"ן והוא רמז לשם אדנ"י שיהוא קן להנ"י כנודע. ור"ל של נעליה אולי יגיעו להשגה באפס מה בשם אדנ"י פי הניתו ית' הוא בלתי מושג.

אבל מה שאמה מתמי עליהם מדוע לא יבער הסנה. היינו מה שלא תלהב לבם לבוא לגדל הקדושה והתלהבות לבוא למדריגתה.

זהו בלתי אפשרי להם, פי המקום אשר אמה עומד עליו אדמת קודש הוא. זאת הוא למעלה מערפם להגיע אליו והשי"ת יתן בלבנינו אהבתו ויראתו שנוזפה לעבדו ביראת ה' הרוממת אמן כי"ר: א"י וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה וגו', ועבנ"א.

ואבאר ג"כ ע"פ דרכו דהנה במצרים היו בבחי' סנה כידוע וכן הורה לדורות והוא ע"פ אד"ל מקום שבע"ת עומדים צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד הענין הוא פי הבע"ת שהי' עד עתה פסגה בחמדות ותאנות הבלי הזמן ותענוגיו ומהתלהבות אש הזרה מהפך להתלהבות הקדושה עושה בזה תענוג גדול לא כן הצדיק לא יוכל עשות כזה פי הוא קדוש וטהור ומעולם לא תעלה בלבו מחשבה וחסדה כזו וזהו וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה.

ר"ל שנתראה מלאך ה' אל הצדיק בלבת אש ר"ל בהתלהבות האש אשר מן הסנה הוא הבעל תשובה נתוסף הארה בהצדיק ע"ד שפי' הה"ק אאמו"ר זצלה"ה הכ' טוב מעט לצדיק מהמון רשעים רבים שהטוב נתמעט אצל הצדיק על ידי הרשעים.

אבל כששבים בתשובה נתוסף הארה אצל הצדיק. וירא והנה הסנה בוער באש שבאמת בוער באש ע"י הרהורי תשובה אבל הסנה איננו אוכל שאח"כ נופל מזה ושב לסורו וזה תמי' גדולה בעיני הצדיק.

ויאמר אסורה נא ויראה וגו' מדוע לא יבער הסנה. ובאה התשובה אל הצדיק של נעליה נעל הוא קן ולבוש שתעשה לו לבושים להתחזיקו שלא יפול.

מעל רגליה שתעלהו מעלה על ידי השמות הנרמזים מספר רג"ל כנודע. ואל תתמה על החפץ כי יפול הנפול ממנו כי הן אמת פי המקום אשר אמה עומד עליו אדמת קודש הוא במעלה גבוהה ורמה.

אבל הוא לא זכה עדיין לזה המקום לכן בשוב רשע מדרכו צריח אמה ליחוד בידי דחייבא ולהחזיק בידו לבל יפול כ"א יעלה מעלה וטוב לנו אמן: ויאמר ה' ראיתי את עני עמי וגו' נא רד להצילו וגו'.

ולהעלותו מן הארץ וגו'. ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגו' הדקדוקים רבו ועבנ"א.

וְנִרְאָה לְבָאָר עוֹד דְּהֵנָּה הָרַמְבַּ"ם וְהָרַמְבַּ"ן ז"ל הִקְשׁוּ לְשֹׂאֵל מִדּוּעַ נֶעְנְשׂוּ פְרָעָה וְנִבְוִכְדָּנְצָר וְדוּמִיָּהוּן עַל שִׁשְׁעֵבְדוֹ בְּיִשְׂרָאֵל הֲלֹא מֵה' יֵצֵא הַדְּבָר ע"ש מֵה שְׁתִּירְצוּ. וְהִנְרָאָה לָנוּ לְהוֹסִיף עַל דְּבָרֵיהֶם כִּי בְּאֵמֶת אִם הָיוּ עוֹשִׂים כְּמִקְיָיִמִים מִצְוֹת הַמְּלָךְ וְהָיוּ עוֹלִים עַל לִבָּם כִּי אֲנַחְנוּ בְּנֵי אֵל חַי זָרַע אֵמֶת וְהַש"י נָתַן אוֹתָנוּ בִּידֵיהֶם וְהָיוּ בְּנוֹדָאֵי חֲסִים אֲזִי לֹא הָיוּ רְאוּיִם לְשׁוּם עֲוֹנָשׁ כִּי הָיוּ שְׂמִים עַל לֵב כִּי אֲנַחְנוּ בְּנָיו וְהַכֹּל מִתְנַהֵג עַל יַדֵּינוּ אֲפִילוּ עוֹלָם הַעֲלִיּוֹן מִתְנַהֵג עַל יַדֵּי עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל אֲבָל לְבָבָם לֹא כֵן יִדְמָה כ"א כְּחֵם וְעוֹצֵם יָדָם פֶּעַל כֹּל זֹאת וַיֹּאמְרוּ לֹאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְנִדְעַת דְּרַכְיוֹ לֹא יִחְפּוּצוּ וְכוּפְרִים בּוֹ ית' וּבְתוֹרָתוֹ וְשִׁבְתֶּם וְקִיַּמְתֶּם עַל ה' וְעַל עַמּוֹ לְהַעֲבִירָנוּ מִדְּתוֹ וְלְהַשְׁכִּיחַנוּ מִחֻקֵּי תוֹרָתוֹ.

וְכִמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ הָרֵאשׁוֹן הוּא פְרָעָה וְעַמּוֹ רֵאשִׁית הַדְּבָרִים הִתְרוּ בּוֹ יוֹצְרֵינוּ בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל שְׁעָמִי הֵם בְּכוּרֵי כָּל וְהֵם רֵאשִׁית הַמִּחְשָׁבָה וְעֵינֵקֶר בְּרִיאַת שְׂמִים וְאֶרֶץ וְכָל צְבָאָם הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַכֹּל עֲבוּר יִשְׂרָאֵל וְכֹלְכֶם חֵיבִין בְּכַבּוּדָם כְּמוֹ הָאֲחִים שְׂמִחְוִיבִים לְכַבֵּד אֲחֵיהֶם הַבְּכוֹרָהוּא שְׂבִק כַּח לְכֹלָם כִּידוּעַ וְהַפְסִיל בְּאִנְלִתוֹ פֶּתַח דְּבָרָיו חֲשָׁף וְלֹא אוֹר לֹאמַר מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ לֹא יִדְעָתִי אֵת ה' וְגו' עַד אֲשֶׁר הִכָּהוּ מִחֻצֵית תִּשְׁעַ וּבְעִשְׂרֵית נִכְנַע מִטָּה הָרִשָּׁע.

וְכֵן כָּל הַדּוּמִים לוֹ. וְלָכֵן רֵאוּיִים הֵם לְעוֹנָשׁ וְכַהֲנָה.

וז"א לְמַשָּׁה עֲבָדוֹ נֶאֱמַן בֵּיתוֹ אֵל תִּתְמָה עַל הַחֲפִץ כִּי אֲשַׁלַּח אוֹתָךְ לְהַכּוֹת כְּסִיל שְׁהַגֵּם כִּי מֵאִתִּי נִהְי' לְהַשְׁתַּעֲבֵד בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם מ"מ רָאָה רֵאִיתִי אֵת עֲנִי עֲמִי כְּלוֹמַר שְׂרֵאִיתִי עֵינֵקֶר הַעוֹנֵי שְׂמֵעָנִים אוֹתָם הוּא עַל שְׁהֵם עֲמִי וְלֹא כְּמִקְיָיִמִים מִצְוֹתִי.

וְאֵרַד לְהַצִּילוֹ וְגו' וְאֵרַד הוּא לְשׁוֹן רִידוּי וּמְשָׁלָה. כִּי כָּל עוֹד שְׁהֵם בְּשִׁפְלוֹת אֵינָם כּוֹלִים לְהָרִים רֹאשׁ אֲצִלוֹ ע"כ אֵתָּן לָהֶם רִידוּי וּמְשָׁלָה כְּאֲשֶׁר הִחַל מִיָּד בְּמַכּוֹת דָּם הַיִּשְׂרָאֵל שׁוֹמֵה מִיָּם וְהַמְצָרֵי דָם עַד שֶׁהִוָּכַרַח לְקִנּוּת מִן הַיְּהוּדִים מִיָּם.

לְהוֹרוֹת נָתַן כִּי אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְהַיּוֹצֵא מִפִּינוּ יַעֲשֶׂה וְאֵז אֲבוּא לְהַצִּילוֹ וְלְהַעֲלוֹתוֹ מִן הָאֶרֶץ וְגו' מ"ן ר"ת "מִיָּין" גְּנוּקְבִין כִּי יֵשׁ אוֹר יִשְׂרָאֵל וְאוֹר חוֹזֵר. אוֹר יִשְׂרָאֵל הוּא הַשְּׁפַע קוֹדֵשׁ בְּכָל טוֹב הַיּוֹרֵד עָלֵינוּ מֵאֵתוֹ ית' וְאוֹר חוֹזֵר הוּא הַמְיָיִן גְּנוּקְבִין אֶתְעָרוּתָא דְלִתְמָא כְּשֶׁרוֹן מִעֲשִׂינוּ הַעוֹלָה לְפָנָיו.

וז"א וְאֵרַד וְגו' שְׁאֵתָּן לָהֶם מְשָׁלָה כְּנ"ל וְכָל טוֹב וְעִי"ז וְלְהַעֲלוֹתוֹ מ"ן הָאֶרֶץ יַעֲלֶה מִיָּין גְּנוּקְבִין מִן הָאֶרֶצִּיּוֹת בְּאֶמְרָם הֲלֹא ה' הַטּוֹב וְהַמְטִיב לָנוּ כָּל הַטּוֹבוֹת הַלָּלוּ א"כ מְהֵרָאוּי לְעַבְדוֹ וַיִּחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה מִחֻמַּת רַב טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ ה' כְּרַחֲמָיו וְכָרוֹב חֲסִדָּיו. וְעַתָּה הִנֵּה צִעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי. וְעַתָּה ר"ל בְּהִיּוֹת כְּכֹה הִנֵּה הוּא לְשׁוֹן שְׂמִחָה שִׁצְעֻקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי וְכַמְדוּבָר.

וְאֵיִתָּא בְּמִדְרָשִׁים וּבְזוּה"ק דּוּמָה דּוּדֵי לְצַבִּי מֵהַ הַצְּבִי הִנֵּה כְּשֶׁהוּא יִשְׁן קוֹ בְּעֵינוּ אַחַת וְהַשְּׁנִית פְּתוּחָה כֵּן הַש"י בְּגִלּוּתֵינוּ הִגֵּם שְׁנִירָאָה כְּמוֹ יִשְׁן וְכַמִּש"ה עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן וְגו' מ"מ עֵין ה' חָל יִרְאִיו לְהַשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בְּעֵינָא פְקִיחָא חֲמָלָה וְחִנּוּנָה.

וְנִהוּ "צִעֲקַת" בְּנֵי "יִשְׂרָאֵל" ר"ת צב"י לְרַמְזוֹ עַל הָאֲמוּר וְאֵז "בָּאָה" אֵלַי ר"ת א"ב יִרְחַם עָלֵינוּ כְּרַחֵם אָב עַל בְּנָיִם אֲמֵן וְהַבּוֹן: וְאֵת הַמְטָה הִנֵּה תִקַּח בְּיָדָךְ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת

האנתות. עפ"י הפשוט י"ל עפ"י מה דאיתא במד"ר שאל הש"י למשה ע"ה שהי' מִסְרָב לילה בשליחות.

א"ל ואת המטה הזה וגו' פלומר המטה עצמו יעשה האנתות ע"ש. ועפ"י דרְכָם נוכל לפרש הכ' פי מרע"ה נקרא זה ע"ד הכ' כי זה משה האיש לז"א ואת המטה הזה ר"ל המטה בעצמו יוכל לעשות כל האנתות שאתה משה עושה שנקרא זה: א"י ואת המטה הזה תקח בידך וגו'.

דהנה למעלה כתיב בי אדוני שלח נא ביד תשלח ויש לפרש שחלילה רעיא מהימנא קדישא הי' מִסְרָב כ"כ נגד הש"י. אָמַנְם פּוֹנוֹתוֹ הִי מִפְנֵי שֶׁאֵרֵמ"צ הִיְתָה מְשֻׁקְעֵת מְאֹד בְּגוֹדֵל הַקְּלִיפָה וְטוֹמְאָה.

לא הי' יכול לשלוח אל פרעה השליחות בשם הוי"ה ב"ה פי הוא קדוש ונורא וארץ הטמאה הלזו אינה ראוי' לשלוח אלי' בשם הוי"ה ית'. לזאת אמר הש"י למשה רבינו ע"ה השליחות רק בשם אדני ומרע"ה לא היה רצונו בזה פי הוא הי' רועה נאמן לישראל וכל רצונו וקפצו הי' שיתגלה הש"י אליו בשם הוי"ה ב"ה שהוא שם הרחמים להראות גודל אהבתו לישראל.

לז"א בי אדני ר"ל פשהשליחות הוא רק בשם אדני שליחות פנה שלח נא ביד תשלח תוכל לשלוח ביד גואל אחר. מול זה השיב לו הש"י ואת המטה הזה תקח בידך פלומר אעפ"י שאין רצוני להתגלות לארץ הטמאה בשם הוי"ה ב"ה.

עכ"ז תוכל להטות ולצמצם כפיכול הנויתו ית' לבוא במספר קטן פמנין הז"ה. תקח בידך זאת תקח בכחך.

אשר תעשה בו את האנתות וכל המופתים בשמי הוי"ה ית' במ"ק כ"כ הי' מפניסו מפני שרצונו ית' הי' שיהיה מרע"ה בשליחותו להיות רועה הנאמן לישראל. ושמו מרמז גם כן למלאך מט"ט שר הפנים: א"י ואת המטה הזה תקח בידך.

קרוב לדרך הנ"ל דהנה מרע"ה נקרא ז"ה פנ"ל פי זה משה האיש. והבוב"ה נקרא ג"כ זה ע"ד זה אלי ואנהו לזה ראוי ונכון להש"י ב"ה שנקרא זה אלי לשלוח את משה רבינו ע"ה שנקרא ג"כ זה בשליחותו.

ע"כ אמר לו ואת המטה תקח בידך אשר תעשה בו את האנתות וכמו כן בעת הזאת בגלות המר הזה יראנו נפלאות ויעשה עמנו לטובה אות ויגאלנו במהרה גאולת עולם אכ"ר: ויאמן העם וישמעו כי פקד ה' את בני ישראל.

וכי ראה את ענינם ויקדו וישתחוו. דלעיל מיני' כתיב ויעש האנתות לעיני העם ר"ל לעיונית העם ר"ל נגד פנימיות העם היינו העם בה' הידועה המיוחדים שבעם פי עם סתמא הם פשוטי העם אבל העם בה' נוכל לרמז על זקני ועיני העם ויאמן העם ויאמן לשון אמ"ן גי' צ"א זויג ויחוד שעשו יחוד ושמעו כי פקד ה' וגו' שנתנו שמועה באזני הפל כי פקד ה' וגו' פקד לשון חסרון שמה שבא ח"ו אינה פקידה וחסרון ח"ו הוא את בני ישראל כדי שעי"ז ישימו על לב הלא ה' הטוב מדרך להטיב ומדוע באתנו כל זאת אין זה כ"א לבנות בחי' ישראל להיות ל"י רא"ש.

וכי ראה את ענינים וגו' וכבכול יראה ענינים אותיות עני מלכות פי בכל צרתם לו צר כבכול וכמאה"כ האותי לא תיראו אם מפני לא תחילו שא"א לחול ולהנדעו מפניו ית' כ"א לירא תחלה מאותיו' התורה וזהו האותי לא תיראו פשלא תיראו מהאותיו"ת אז מפני לא תחילו פי אורייתא וקוב"ה איהו חד וכל התורה שמוותיו של הקוב"ה נמצא פולה חד.

ולזה נקדו וישתחוו ונקדו על בשורת הבנים שיהי' נבנים בבחי' ישראל. וכשבאו אל העונה זכו אל היראה עקב עונה יראת ה'.

ונהו ונקדו הוא ההכנעה ועונה וכמו שת"א וכרעו. ואז וישתחוו וסגידו הוא היראה וע"י יראה זו נדעו שונאיהם אחר ויחפרו ויבולשו אחר ויכלמו חפצי רעתנו וירום קרן ישראל אמן: פרשת נארא נארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל עדי ושמי ה' לא נודעתי להם ופירש"י ז"ל לא הודעתי אין פתיב פאן אלא לא נודעתי לא ניקרתי להם במדת אמתות שלי שעלי' נק' שמי ה'.

להבין הענין נראה דהאיך יוכל לכתוב לא הודעתי נהלא מצינו כ"פ שנגלה אליהם בשם הו"ה. והנראה פי הנה הצדיקים איתא במדרש שלבן ברשותם לא כן הרשעים פי הם ברשות לבן.

והנה האדם נק' שמו אדם על פי אדם במ"ק גימ' ט' כמנין אמת במ"ק להורות נתן על פי הנה יש י"ג תיקוני דיקנא דאריף אנפין ויש ט' תיקוני דיקנא דז"א שפעמיד פן הבוב"ה שגם שיהדור אינם זכאין ואין להם יכולת ליקח וא"א מי"ג ת"ד אזי כבכול מצמצם עצמו לז"א אל ט' ת"ד דז"א שיוכלו כלל ישראל ליהנות.

ונה נרמז ג"כ בזה"ק שמי עם י"ה שס"ה זכרי עם ו"ה רמ"ח שפאשר תבונן האדם אל שם הקדוש וישמור עצמו מלעבור על א' משס"ה מל"ת ואז יתקנו שס"ה גידיו ויזכור תמיד בהבוב"ה לקיים רמ"ח מ"ע שבזה תתקנו רמ"ח אבריו.

ונה שמי זכרי לזכור תמיד בשמי על ידי התרי"ג פקודיופנ"ל. ואז יהא נבנה בקומה שלימה בדמות דיוקן אדם ועי"ז יוכל להמשיך מן הט' תיקונין שבגי' אד"ם אבל האבות הקדושים מעודם לא הוצרכו להסתכלות האברים לזכור על ידם בהשמות פי האבות הן הן המרפבה וכל קומת גופם מראשם ועד רגלם כולם שמות והניות פנודע ענין זה ליי"ח ולא הוצרכו לקחת מי"ג ת"ד כ"א מאריף אנפין.

ונהו נארא אל אברהם וגו' באל שדי המשדד כל המערכות למעלה מז"א. ושמי ה' לא נודעתי וגו' ר"ל שלא הוצרכו לצרף שמי עם י"ה גם ו"ה עם זכרי פנ"ל וזה שפירש"י ז"ל לא הודעתי אין פתיב פאן לחבר שמי עם זכרי פנ"ל אלא כו' לא ניקרתי במדת אמתות שלי ר"ל במדת האמ"ת גי' ט' במ"ק בחי' ז"א לא ניקרתי להם שלא הוצרכתי לזה כ"א המשוכו שפע מאריף אנפין והבן: בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו.

בא גי' ג' רמז אל ג' ספירות ראשונות ר"ל כשתבוא אל ג"ר אז תוכל לדבר קשות אל פרעה מלך מצרים פאשר באמת בג' מכות אחרונות נתרכף לב פרעה בכ"פ יותר ומיד

במפת ברד. ולכן מרומז במלת ב"א "ברד" ארבה ואז תוכל לדבר קשות אל פרעה וישלח את בני מארצו: אי"י בא דבר וגו'.

דידוע קודם תפלת י"ח וק"ש צריף לומר תחלה פסוקי דזמרה לומר עריצים ואח"כ יכולים לומר תפלת י"ח ג' ראשונות וג' אחרונות. וזה ב"א ג' ג' פנ"ל כשתרצה להתפלל ולעלות לג"ר אז מתחלה דבר קשות היינו פסוקי דזמרה.

אל פרעה וגו' בשביל פרעה מלך של המצרים ומעיקים לנו לומר ולהכרית אותם וישלח את בני ישראל. אותם הבונים להיות ל"י רא"ש ישלח אותם פרעה מארצו.

ואנחנו גלף בשם אלהים חיים ומלך עולם. ואז גם וישלח.

של"ח מוישל"ח ג' י"ג הניות שנוכל לניחד בי"ג מדות בעולם העליון אמן: ונדבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני מארץ מצרים. ידוע דמשה שושבינא דמלפא ואהרן שושבינא דמטרוניתא מורה על ב' בחי'.

בחי' משפיע פשושבינא דמלפא וכאשר אנחנו באמת עם קודש ישראל משפיעין למעלה כמאח"ז ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים. ושושבינא דמטרוניתא בחי' מקבל להראות את פרעה כי אנחנו בנים למקום בחי' דכר ומשפיעים לא כן הוא הגם ששיבח עצמו לי ואורי ואני עשיתיני מ"מ הוא מקבל מאתנו ולזה שלח לשניהם למשה ולאהרן פנ"ל, ויצום לשון צוותא וחיבור ששניהם תפעלו לצוות ולחבר בני"י לאביהם שבשמים.

הגם פי עיקר התדבקות הוא על ידי תורה ותפלה ומצות ומע"ט ואז היו עירום וערי' מ"מ היו אז שבט לוי והזקנים והדומים להם והם העלו אל הפל.

ונהו ויצום אל בני"י שעשה צוותא וחיבור מכולם להיות פלולים ודבוקים בהצדיקים הנק' בני ישראל. ובזה יהא לכם כח גם כן אל פרעה להכותו ולרדותו עד שתוכלו להוציא את בני ישראל מארץ מצרים, כאשר באמת ראה נתתיה אלהים לפרעה שהגם שפרעה פפר בשם הוי"ה רק הכיר בשם אלהים הראהו כי צדיק מושל בירא' אלהים והוא ימשול בו וכימי צאתינו ממצרים יראנו נפלאות אמן: פרשת בא ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה וגו' למען שתי אתמי אלה בקרבו כל המפרשים ובראשם הזה"ק דקדקו באאל פרעה לך אל פרעה מבע"ל.

והנראה כי הנה אית חכמה עילאה ואית חכמה תתאה והחכמה מאין תמצא. להבין הענין נראה כי הנה הא"ס הוא בלתי מושג בלי סוף ותכלית וכשמקדש האדם ומטהר א"ע זוכה להשיג באפס מה מחכמה עליונה.

והגם פי ב למדה זו מ"מ צריף לידע נאמנה פי עדיין לא ידע ונהו תכלית הידיעה ולזה נק' אי"ן כי אין משמעותו הן גם פירושו לאו. אין ולא.

ר"ל פי באמת יוכל להשיג באפס מה גם באמת לפי ערכו ית"ש עדיין הוא אינו ידע. ונהו והחכמה מאי"ן תמצא והבן זה.

וז"א בא אל פרעה א"ל ואות פ' מפרעה אותיות אל"ף רומז על אלה חכמה עילאה מפלא עליון. ובא הוא לשון הבאה.

ור"ל כי הנה הש"י רצה לגלות אלהותו כמונה מלת פרעה לשון התגלות פרעה הרשע פיקח בשם הוי"ה כ"א בשם אלהים פמבואר אצלנו כ"פ ענגן זה. ואמר הש"י למשה בא אל פרעה שפעלה ותביא את פרעה אל האל"ף חכמה לחכמה עילאה למען יכיר מפלאות תמים דעים.

והגם שעד הנה פיקח בשם הוי"ה ובשגם בהתנדותו הפעם ה' הצדיק נאני וגו' שהפך צירוף שם הנו"ה פיוצא מר"ת חטאתי "הפעם ה'" "הצדיק" נאני וגו' הראיתם וידוי פנה באומרו חטאתי ועדיין מחזיק בטומאתו ורצה להפך הצירוף.

לזאת צנה להעלותו לחכמה עילאה וכנ"ל. וכנה מרומז בזה"ק דעניל לי אינרין גו אינרין יעו"ש.

יש לרמוז לדברינו שהעלה את פרעה חדר לפניו מן החדר למען יכיר גדולתו ית' ואז למען שתי אתתי"א אלה" בקרב"ו ס"ת שם יה"ו ואות ה' מפרע"ה יושלם שם הנו"ה ב"ה שעי"ז שפעלהו לחכמה פנ"ל יתעורר להאמין בהנ"ל גם פן ויהי' התגלות האלהות וזה אתתי אלה בקרב"ו דייקא והבן: כי אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה בגבולך.

דהנה ידוע כי פרעה הרשע פיקח בשם הוי"ה פנודע אולם בשם אלהים נודע לו ואומר שהוא עצמו הוא ראשית הכל. והנה שם אלהי"ם יש בו ריבוע ומילוי ופשוט המרומזים במלת רא"ש פדאיתא בפוננות האריז"ל בכוננת ר"ח יעו"ש.

להורות שהקב"ה הוא ראשית לכל התחדשות ומבלעדו אין עוד. אבל פרעה לא האמין בזה ולא רצה לשלח ישראל לעבוד ה'.

והתרה בו שלח את עמי ויעבדוני לי דייקא ולא לאחר וכאן התרהו אם מאן אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה בגבולך ארב"ה אותיות א' רב"ה א' מורה על אלהים פשוט ורב"ה במילוי וריבוע עד כי עולה הוי"ה פנודע ויבא בגבולך.

ובע"כ תהי' מוכרח להודות כי אין פמוהו בכל הארץ. והגביל הזמן למחר כי התורה נצחית.

ורומז כי יש מחר שהוא לאחר זמן ור"ל שתמיד כל כל היום גם לאחר זמן אשלח ארבה פנ"ל. בגבולך לכל אשר יפנס בגבולך אשר גבלת אתה יקח את שלו מתחת ידי כמוהו כמוה והבן: החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה.

לכ"ם אותיות מל"ך. ואמר החודש הזה לכם כשתקחו לכם ההתחדשות מזה אלי לקבל עליכם עול מלכותו אזי ראש חדשים.

יתחדש לכם כל הראשיות. ראשית החכמה ראשית הבינה.

ראשית הדעת. לחדשי השנה.

שנ"ה גימ' ספיר"ה שתחדשו כל הספירות והמדות בבחי' מחודשת והבן: והנה היום הזה לכם לזכרון וחסותם אתו חג לה' לזרומיכם חקת עולם תחגהו. ונקדם לבאר הכ' ושמרת את החקת הזאת למעדה מימים ימימה.

דְּנוּדַע כִּי יָמִים הוּא בַחִי דְכַר. יְמִימָה הוּא בַחִי גְּנֻקְבָּא, וּר"ל שְׁתַּשְׁמֹר הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֵדָה לְכָל הַיָּמִים טוֹבִים מִיָּמִים לְהַשְׁפִּיעַ מִבְּחִי דְכַר מִיּוֹמִין עֵילְאִין אֶל יְמִימָה אֶל בַּחִי הַגְּנֻקְבָּא גַם כֵּן יֵהִי בְּחֻסָּד אֶל אֲשֶׁר יוֹמָם יִצְנָה ה' חֻסָּדוֹ וְהִנֵּה יָדוּעַ שְׁבַמְצָרִים הָיוּ גְּנוּף וְרַפּוּא וּכְמ"ש עַד מְתִי יֵהִי זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ.

זֶה הוּא זֶה אֵלֵי הַמּוֹרָה עַל חֻסָּד אֶל יֵהִי לְנ"ו גִּימ' אֱלֹהִים וְהוּא אֲלֵיהֶם לְמוֹקֵשׁ. וּז"א וְהִי הַיּוֹם הַזֶּה אֹר הָעֲלִיּוֹן מִזֶּה אֵלֵי וְהַחֻסָּד עֲלִיּוֹן יֵהִי לָכֶם דִּינְקָא.

לְזַכְרוֹן לְבַחִי דְכַר לְהַשְׁפִּיעַ מִמְּנוּ ע"י כָּל הַיָּמִים הַבָּאִים. וּלכ"א וְהִי יִגִּיד עַל שְׂמֻחָה.

וְחַגְתָּם אֲתוּ חַג לֵה' ח"ג אוֹתִיּוֹת "חֻסָּד" גְּבוּרָה שְׁיִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ חֻסָּדוֹ וּבְנָה הוּא גְבוּרָה דִּינִין עַל הַסֵּט"א וּבַחִי זֶה תֵּהִי לְדוֹרוֹתֵיכֶם. שְׁבַכָּל דּוֹר וְדוֹר תּוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת כַּנ"ל לְהַמְשִׁיךְ הַחֻסָּד הַנִּתְגַּלָּה אֲזַ בְּפִסְחָא בִּיצ"מ עֲתָה ג"כ.

וְכֵן בְּכָל הַמוֹעֲדִים הַבָּאִים לְקִרְאֵתֵינוּ לְשָׁלוֹם. חֻקַּת עוֹלָם תְּחַגְּגֵהוּ חַק"ת אוֹתִיּוֹ ח"ק "תּוֹכוֹת תּוֹכוֹת הוּא הַפְּנִימִי שֶׁל כָּל רִגְלֵי שְׁהוּא הַחֻסָּד אֶל עוֹלָם תְּחַגְּגֵהוּ.

תּוּכְלוּ לְהַמְשִׁיכוֹ עַד עוֹלָם דְּכַר בְּעֵתוֹ מֵה טוֹב וְהִבֵּן מְאוּד: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' מְשַׁכּוּ וּקְחוּ לָכֶם צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם וְשַׁחֲטוּ הַפֶּסַח. מְשַׁכּוּ יוֹמִין עֵילְאִין לְיוֹמִין תְּתַאֲזִין כִּי הִנֵּה אֲנַחְנוּ עִם ב"י נִקְרָאִים אֹר וְיוֹם וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם.

לֹא כֵן הִרְשָׁעִים אֲשֶׁר בַּחֲשֵׁי יִלְכוּ וּבַחֲשֵׁי שְׂמָם יִכְנָסוּ. וּמַכְש"כ שְׁהַש"י נִק' יוֹם וּכְשֶׁאֲנַחְנוּ מְשַׁכִּין עָלֵינוּ עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שְׁנִקְרָא ג"כ יוֹם ב"פ יוֹם גִּי יב"ק שֶׁם הַקּוֹדֵשׁ בּוֹ נִכְלָלִים ג' הַשְּׂמוֹת כִּידוּעַ וְע"י נוֹכַל לְיִיחָד עֲצָמֵינוּ בְּיוֹם וְאֹר הָעֲלִיּוֹן.

וְנֵהוּ מְשַׁכּוּ יֵשׁ בּוֹ כ"ו מוֹרָה עַל שֵׁם הוִי"ה ב"ה וְע"י הַשְּׂמוֹת שְׁתַּתְּיַחֲדוּ תְּמַשְׁכּוּ יוֹמִין עֵילְאִין לְיוֹמִין תְּתַאֲזִין לְהַמְשִׁיךְ הַחֻסָּד אֶל הַנֶּקֶד ג"כ בְּשֵׁם יוֹם אֲשֶׁר יוֹמָם יִצְנָה ה' חֻסָּדוֹ עָלֵינוּ תְּמִיד. וּקְחוּ לָכֶם אֵין קִיחָה אֶלָּא בְּכֶסֶף כֶּסֶף הוּא לְשׁוֹן תְּאֲנָה לְכ"ם אוֹתִיּוֹת מַל"ךְ שְׁכַשְׁתְּקַחוּ עָלֵיכֶם הַמַּלְכוּת בְּגוֹדֵל תְּשׁוּקָה אֲזַ תִּזְכּוּ לְבַחִי מְשַׁכּוּ כַּנ"ל.

צֹאן לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם. תְּחַלְּהוּ נִבְאָר הַכ' וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ אִישׁ שְׂה לְבַיִת אֲבֹתָה שְׂה לְבַיִת.

דְּנוּדַע מַס"ק וּבַפֶּרֶט מִזֶּה"ק כִּי הִיָּצַר הַנְּעֻמָּה לְכָל נְשָׁמַע אֵלָיו וְע"ז גַּם הִיָּצַר מִקְבֵּל שְׁכַר וְכַמְשָׁל הַבֵּן מִלֶּךְ עִם הַזּוֹנָה. וְהִנֵּה ש"ה גִּי הִיָּצַר.

וְאָמַר וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ ש"ה שְׁכָל אִישׁ יִקַּח בְּדַבְרֵים טוֹבִים אֶת הִיָּצַר הַנֶּקֶד שְׂה כַּנ"ל וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלֹא אִם לֹא תְּסִיחֵנִי תִזְנֶה לְהִיּוֹת לְבַיִת אֲבֹתָ אֵין אֲבֹתָ אֶלָּא שְׁלִשָּׁה כִּי אֲבָרְהָם יָצָא מִמְּנוּ יִשְׁמַעְאֵל יָצָא מִמְּנוּ עֲשׂוּ אֲבָל יַעֲקֹב תְּפָאֲרֵת יִשְׂרָאֵל הִיָּתָה מִטָּתוֹ שְׁלִימָה בְּלִי שׁוּם מַגָּע נִכְרִי.

וְכֵן אֲתָה כְּשֶׁלֹּא תְּכַרִּיחֵנִי לְלָקֵת אַחֲרַי עֲצָתְךָ תִזְנֶה לְהִיּוֹת לְבַיִת אֲבֹתָ שְׁתַּתְּעַלָּה לְתַפְאֲרָתָ עֲוֹנוֹ. גַּם מְרַוְּזוּ בְּלְבַיִת אֲבֹתָ כִּי עַד שְׁלִשָּׁה פְּעָמִים יוּכַל לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה וְעַל אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ.

הֵן אֲמַת כִּי אֵין לָךְ דְּכַר שְׁעוֹמֵד בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה וּמִקְבֵּל שְׁבִימָם עַד אֶלְף פְּעָמִים. אֲבָל אֵינוֹ דוֹמָה הַשֵּׁב בְּתַחֲלָתוֹ לְשֵׁב בְּסוּפוֹ כִּי הַזְּקִין בְּחֻסָּא.

ועי"ז שיה לבית. ותעלה גם השה הוא היצר לבית.

אל פנימיות עולמות העליונים שנק' בית. או ויקחו להם איש איש רומז על ג' שמות אהי"ה הוי"ה שד"י.

ור"ל שיקחו להם להיות בבחי' איש פנ"ל ע"י שיהיה הבחי' שיה מוכנע כשה שראשו כפוף ומטה לארץ בעונה כמו האבות. או ע"ד ויטע אשל בבאר שבע באר שבע הוא המלכות.

ור"ל שכל נטיעותיו ודרכיו הי' להיות נטוע בהמלכות. וזהו ויקחו להם "איש" שיה "לבית" ר"ת אש"ל שתקחו לכם נטיעה זו להיות כבית אבות.

וזהו צאן למשפחותיכם. צאן הוא השה יספים עמכם למשפחותיכם לעשות משפחות אהבה ויראה קנושה וטהרה.

ושחטו הפסח הפסח הוא לשון חמלה כפירש"י ז"ל ור"ל שתשחטו ותחטכו מאתכם החמלה שתחמלו ותחוסו לענות נפשיכם שתכלו הגוף שלכם כ"א תעשו את שלכם כמו האבות פיצוק שמסר נפשו ע"ג המזבח ונסיון אברהם אבינו ע"ה שהלה לשחטו גדול מנסיון של יצחק כמובא אצלנו במ"א ועי"ז ושחטו הפסח.

ושחטו לשון המשכה מלשון זהב שחוט תמשיכו עליכם הפסח החמלה והחנינה מחסד עליון עליכם. ובזה יוכנו דברי המדרש שאמר למה נקראו ישראל בני בכורי לפי שנאמר את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים ע"ש דלכאורה אינו מוכן אבל לפ"ד יוכן היטב שפשעלה גם את היצר פנ"ל ע"פ אשר יטנו ברוך לקחו פאמו אזי גם האויב ישלים אתו.

ולכן נקרא בני בכורי שנאמר את הבכור בן השנואה שיעלה את היצר אל הבכור לראשית החמקה אזי גם הוא יהא בן השנואה יהא נבנה להיות שנוא בעיניו הסתת תאנת עוה"ז ויכיר אותו לתת לו פי שנים בעוה"ז ובעוה"ב.

ואמר עוד במדרש ולכן מסר להם סוד העיבור שמשולין ללבנה. ר"ל סוד הלבנה שהגם שהלבנה מקבלת אורה מהשמש מ"מ עיקר בנייתה מסוד העליון והכל תלוי במעשיהן של ישראל שעתה הלבנה אינה מאירה כ"א עד חצי החודש ואח"כ נתמעט אורה.

אבל לעתיד יהי אור הלבנה כאור החמה בלי הפסק וזהו שמסיים המד"ר קומי אורי פי בא אורה. ונסיים במה דפתח משכו יומין עילאין ליומין תתאין פי הלבנה נקראת גם כן יר"ח ע"ד ירח בן יומו.

וזהו אור"י אותיות או"ר י' שיהא הירח בן יומו. ור"ל שיהא נבנה ביומין עילאין שיומשך יומין עילאין ליומין תתאין.

וזה פי בא אור"ך אותיות או"ר כת"ר פתר הוא הרצון העליון שיושפע עלינו וז"ש המד"ר שמושללת ביום ובלילה שכולם יהי ימים טוב לנו אמן: ויהי בעצם היום הזה הוציא ה' את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם.

ידוע כי יום מורה על חסד ולכל דבר צריך התעוררות נחתין שממליכין למטה האור
ע"י העסק בתורה שהוא אורה. וזהו עושי דברו לשמוע בקול דברו שצריך להיות תחלה
עושי דברו הוא המלכות שנק' דבר למען בעולם העשי' ואז יזכו לשמוע בקול הוא
הפנימיות של דברו היא המלכות העליונה.

ונהו ויה"י גימ' א"ל רומז על חסד אל. בעצם היום הזה שפכיכול נתעצם ונתחזק היום
הזה אור של זה אלי.

ובזה הוציא את בני ישראל וגו' על צבאותם שיהי' על הצבאות של מעלה הם המלאכים
כידוע שאינם אומרים קדושה עד שישאל מלמטה. וזהו גם כן עושי
דברו וגו' שמתחלה מתקנים את דברו הוא המלכות בעולם העשי' ואח"כ לשמוע בקול
דברו יכולים המלאכים השומעים פנימיו' הדבר לקדש גם כן.

ולזה הם על צבאותם למעלה על הצבאות דלעילא פי ידוע שהמלאך הוא בחי' שאינו
יכול לשנות מהתמנותו שהנפקד עליו. אבל ישראל הוא הצדיק גזר והקב"ה מקנים ובה
הם על צבאותם.

וכאשר נגזר אמר לטובה על ישראל יספים הש"י וכ צבא מעלה עלינו לטובה אמן: א"י
ויהי בעצם היום הזה וגו'. ויה"י גימ' א"ל רומז על חסד אל הנעשה להם פי הי' אז קטרוג
גדול הללו עו"ז והללו כו'.

אבל הש"י צפה על קבלת התורה הנתונה לנו. ונהו ויהי שזה חסד אל הנעשה להם בעצם
היום הזה שהגם שהיו אז עירום ועריה מ"מ צפה בעצמיות של היום הוא האור שקרא
יום שיגיע לבחי' הז"ה ביום הזה באו מדבר סיני.

הז"ה גי' י"ז כמנין טו"ב לשוהארה ששם יקבלו התורה ויאירו עצמם מאוד ועי"ז הוציא
ה' את בני ישראל ל"י ר"א"ש על צבאותם להיות למעלה על צבא דלעילא פי
בזמן היותם בגלות צריכים הי' שילמדו המלאכי' זכות עליהם כמו מלאך מט"ט ומיכאל
נדומיהם מלמדי זכותם של ישראל.

אבל בצאת ישראל מפר הגלות הם על צבאותם נתונים נתונים למעלה מהם ועל גביהם
פי הם עומדים וישאל מהלכים כידוע: א"י ויהי בעצם היום הזה וגו'. פי הנה ידוע פי
השכינתא קדישא ירדה עמהם בגלות ומסתמא גם י"ב צירופי הוי"ה המרומזי' נגד י"ב
שבטי ית' וכמאמרו ית' אנכי ארד עמה מצרימה ואנכי אעלה גם עלה.

ונהו ויה"י גימ' א"ל פנ"ל שזה הוא חסד בעצם היום בעצמיות של היום היינו האור
של הז"ה ז"ה גי' י"ב רמז אל אורות י"ב צירופי הוי"ה שפצאתם יצאו כל ב"י מארץ
מצרים על צבאותם כ"א אות בצבא דילי' בהנ"י המרומזת נגדו כאשר הי' באמת דגלים
לכל שבט לפי הוי"ה שלו והבן: היום אתם יוצאים בחודש האביב.

אבי"ב אותיות א"ב י"ב א"ב הוא פסדון באלפא ביתא י"ב אינו פסדון פי א"ב רמז על
ניסן שהוא חסד י"ב הוא תשרי י' הוא חכמה ב' בינה והש"י אב על פולן על כל התחדשות
החכמה והבינה. אבי"ב גי' י"ה ובמילואו פנה יו"ד ה"א השם בשלמותו פי בי"ה ה'
פנדע.

אתם אותיות אמ"ת שהוא ראש תוך סוף שכל אדם צריך לחשוב רוממת הבורא אף הוא רישא דכל רישין. ומי אנכי שאנפה לעונדו ולגשת ולהתפלל לפניו ותוכן כל דבר ומעשהו אם תוכו כברו וזה הוא התוך וסוף.

שגם שזוכה לכל אלה יסתכל שפלותו וערכו הפחות מהסופו ואף הוא סוף הכל. ואמר היום אתם יוצאים.

כשתצאו מכל עניני עוה"ז בבחי' אתם כנ"ל אזי תזכו להשיג מדרגת חדש האביב. ההתחדשות הוי"ה שהוא בגי' אבי"ב כנ"ל להיות בלי סוף ובלי תכלית כמוהו ית' בלי ענינות וגייעות וקוני' ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו אמן: פרשת בשלח ויקח משה את עצמות יוסף עמו וגו' נ"ל כי הגה רז"ל אמרו בגמרא ויבא הביטה לעשות מלאכתו ח"א מלאכתו ממש.

וח"א לעשות צרכיו עמה נכנס אלא שראה דמות דיוקנו של אביו. ולכאורה אינו מוכן כאשר מוח"ז הרה"ק זצלה"ה בספר נ"א בפסוק זה דקדק בדבר ע"ש, והנראה כי הגה הצדיקים ברצותם להשיג פנימיות עולמות העליונים ולדבקה בהם.

יש אשר משיגים ומתדבקים ע"י מעשה המצות הגשמיות כמו בשבת. ויש אשר יש להם גם שבתות דחול וגם כמו בפסח באכילת מצה ומרור והכוסות בכל אחד למינהו הארה מחודשת.

ובשבועות במתן תורה. ובסוכות ע"י הסוכה והלולב ערבה ואתרוג.

וכמו במצות תפילין שהגם שעושים מעשה המצוה בגשמיות מ"מ ממשיכין בזה הארה גדולה. אבל יש צדיקים שכלי מעשה כ"א במחשבה וביחודים משיגים ומתדבקים בעולמות העליונים וזה ממש פלוגתת הני תרי מ"ד דהוי קשה להו מלת הביטה דאטו בחוץ לא יכול לעשות מלאכתו והו"ל למכתב ויבא לעשות מלאכתו מהו הביטה אלא כי הביטה רומז לפנימיות כמשמעות הביטה הידוע בפנימיות עולמות העליונים.

מלאכ"ה אותיות מל"ך א"ל כ"ל האר"ץ. ויוסף הצדיק בא הביטה לעשות מלאכתו שפא להתדבק בפנימיות עולמות העליונים אצל מלך על כל הארץ.

לכן ח"א לעשות מלאכתו ממש ר"ל בממש וגשמיות לעשות מצות מעשיות בגשמיות ועל ידם תדבקו למעלה וכן"ל. וח"א כי יוסף הי' פחו יפה ולא הוצרך למעשה בגשמיות כ"א לעשות צרכיו נכנס היינו במחשבות קדושות ופעל באמת פעולתו הזכה שהתקשר בעולם העליון עד פסא הכבוד.

וראה שם דמות דיוקנו של אביו שדמות דיוקנו של יעקב תקוקה בכסא הכבוד. ובהו יובנו המדרשים דבמקום אחד אמרו הים ראה ויגוס מה ראה ראה ארוננו של יוסף.

ובמקום אחר אמרו שהרים משה את מטהו וראה הים שמו של הקב"ה תקוק עליו ונס. ולכאורה נראים פסותרים ולפ"ד שניהם כאחד צדקו יחדיו ומא"ח ומא"ח ול"פ כי באמת כולה חד שראה ארוננו של יוסף הידוע כשהצדיק אוהז במדרגה שוב לא יפול ממנה ותמיד היא חופפת עליו אדרבה הוא מוסיף והולך בה.

וכן יוסף הצדיק אָחז צדיק דָּרְכוּ לְהַתְּדַבֵּק לְמַעֲלָה בְּכֹסֶה"כ וְתָמִיד שְׁרָתָה עָלָיו בְּחַי' זֶה נִמְצָא בְּאֶשֶׁר רָאָה אַרְוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף רָאָה אֶת כֹּסֵא הַכְּבוֹד כְּבוֹדוֹ ית' נִמְצָא לֹא פְּלִיגֵי כָּלֵל וְשִׁנְיָהֶם אֲמַת כִּי רָאָה אַרְוֹנוֹ שֶׁל יוֹסֵף וּבָזָה רָאָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וַיָּנֹס.

וְנָהוּ וַיִּקַּח מִנְשָׂה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף שֶׁהֵיִם לֹא רָצָה לְהִבָּקַע מִפְּנֵי בְּאוּמְרוֹ אֱלֹיו אֲנִי גְדוֹל מִמֶּה כְּדָאִי בְּמִדְרָשִׁים. וְלָכֵן וַיִּקַּח מִנְשָׂה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ וְשָׁלַקְתָּ עִמּוֹ הָעֲצָמוֹת שֶׁל יוֹסֵף וְכַנ"ל וְלִהְיוֹת לְמַעֲלָה וְכַנ"ל וְאֵז הֵיִם רָאָה וַיָּנוֹס וְהִבִּין כִּי נִכּוֹן הוּא מְאוֹד: לֹא יָמִישׁ עִמּוֹד הָעֵנָן יוֹמָם וְעִמּוֹד הָאֵישׁ לַיְלָה לְפָנָי הָעָם.

דִּידוּעַ דְּעֵיקָר הָעֲבָדוֹת הוּא בְּאֶהְבָּה וּבִירָאָה כִּי מִגְּוֹדֵל הָאֶהְבָּה הִי בְּאֵל לְכָלוֹת הַנְּפֹשׁ. וְלָכֵן הַנְּעֻמָּה מִדַּת הִירָאָה שֶׁהוּא צְמִצּוּם לְמַעַן יִשְׁאַר בְּקִיּוּמוֹ וְזֶה שְׁרָמְזוֹ הַכ' לֹא יָמִישׁ עִמּוֹד הָעֵנָן יוֹמָם הוּא מִדַּת אֶהְבָּה וְעִמּוֹד הָאֵשׁ לַיְלָה בְּחִינַת הִירָאָה לֹא יְמוּשׁוּ גַם שְׁנֵיֶהֶם כִּי צָרִיכִים זֶה לְזֶה וְכַנ"ל וְזֶה שְׁפִירָשׁ"י מִגִּיד וְכו' שְׁעַד שְׁלֹא יִשְׁקַע זֶה עוֹלָה זֶה ר"ל עַד שְׁלֹא יִשְׁקַע וְתִתְקַלַּה נְפֹשׁוֹ מִגְּוֹדֵל הָאֶהְבָּה עוֹלָה זֶה הִיָּנוּ עוֹלָה מִדַּת הִירָאָה לְהִיּוֹת נְשֹׂאָר חַי וְקַיִים: א"י לֹא יָמִישׁ וְגו'.

דִּידוּעַ כִּי יֵשׁ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב נֶגֶד בְּחַי' הַיּוֹם. וְתּוֹרָה שְׁבַע"פ נֶגֶד בְּחַי' לַיְלָה לָכֵן לֹא אֵיבְרִי לַיְלָה אֲלֵא לְגִירָסָא בְּלִילָה תּוֹרָה שְׁבַע"פ וּבִיּוֹם תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב.

וְזֶה שֶׁהוֹרָה לָנוּ הַכ' לֹא יָמִישׁ עִמּוֹד הָעֵנָן הִיָּנוּ תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב יוֹמָם וְעִמּוֹד הָאֵשׁ הִיָּנוּ תּוֹרָה שְׁבַע"פ לֹא תָמִישׁ לַיְלָה תָמִיד וּבְהֵם נִהְיָה תָמִיד יוֹמָם וְלַיְלָה אָמֵן: א"י לֹא יָמִישׁ וְגו' דְּלִכְאוּרָה הו"ל לְמִימַר עִמּוֹד עֵנָן יוֹמָם מֵהוּ עִמּוֹד הָעֵנָן.

אֲלֵא דִידוּעַ עַל עִמּוֹד א' עוֹלָם עוֹמֵד וְצָדִיק שְׁמוֹ שֶׁהִפֵּל מִתְּנַהֵג ע"י הַצָּדִיק. וְהִנֵּה כְּמוֹ שֶׁא"א לְהוֹצִיא דָּבָר אִם לֹא שְׁיִפְתַּח פִּי תִחַלְתָּה כֵּן הַצָּדִיק א"א שְׁיִפְעוּל דָּבָר טוֹב אִם לֹא שְׁיִפְתַּח תִּחַלְתָּה פֶּה הָעֲלִיּוֹן שְׁיִגְזוֹר כָּל טוֹב וְהַצָּדִיק בְּכַחוֹ לַעֲשׂוֹת כְּזֹאת כִּי צָדִיק מוֹשֵׁל בְּיִרְאָת אֱלֹהִים.

וְזֶה לֹא יָמִישׁ עִמּוֹד הָעֵנָן הוּא הַצָּדִיק שְׁנִקְרָא עִמּוֹד שְׁעָלָיו הָעוֹלָם עוֹמֵד שְׁעוֹבֵד בְּמִדַּת הָאֶהְבָּה שֶׁנֶּק' יוֹמָם צָדִיק כְּזֶה לֹא יָמִישׁ בְּשׁוּם פֶּעַם שְׁיִוְכַל לְפַתּוֹחַ פֶּה הָעֲלִיּוֹן וְלָזֶה "עִמּוֹד הָעֵנָן" יוֹמָם ר"ת גי' פ"ה שְׁלֹא יִחְסַר בְּשׁוּם פֶּעַם צָדִיק כְּזֶה בְּעוֹלָם וְעִמּוֹד הָאֵשׁ הִיָּנוּ הַצָּדִיק שְׁעוֹבֵד בְּמִדַּת הִירָאָה וּבָזָה מְכַנֵּיעַ כָּל הַסֵּט"א וְזֶה וְעִמּוֹד הָאֵשׁ כַּנ"ל גוֹרֵם שְׁיִהֵא תָמִיד בְּחַי' לַיְלָה שֶׁהוּא רַחֲמִים כִּי חֲצִי רֵאשׁוֹנָה נֶק' לֵיל שֶׁהוּא דִין וְחֲצִי שְׁנִי שֶׁהוּא הַתְּעוֹרְרָת הַרַחֲמִים נֶק' לַיְלָה וְצָדִיקִים כְּאֵלוּ יֵה' תָמִיד לְפָנָי הָעָם וְהִבִּין: א"י לֹא יָמִישׁ וְגו'.

יומ"ם אוֹתִיּוֹת מ"ו מ"י. מ"ו הוּא מִיְלוֹי מ"ב.

מ"י גי' נ' שְׁעָרֵיהֶבִינָה עוֹלָם הַתְּשׁוּבָה שֶׁהוּא בְּמַס"נ וְכְמוֹ בְּיָם שְׁמִסְרוּ נְפֹשָׁם וְעִי"ז הַמְּשִׁיכוּ הַרַחֲמִים וְכֵן בְּשַׁעַת קְרִיאַת הַשִּׁירָה פּוֹעֲלִים בְּמַס"נ אֵז רַחֲמִים וְחֻסֵּד שֶׁהוּא מ"ו מִיְלוֹי ע"ב גימ' חֻסֵּד. וְזֶהוּ לֹא יָמִישׁ עִמּוֹד וְגו'.

יוֹמָם אוֹתָם שְׁעוֹבָדִים בְּבַחֲחִי יוֹמָם וְכַנ"ל. וּבָזָה וְעִמּוֹד הָאֵשׁ הַא"ש גי' ש"ו כְּפִדוּעַ שְׁבָזָה הַמְּתַקֵּת פ"ר דִּינִים כְּדָאִיתָא בְּכּוֹנוֹת הַשׁוֹפָר וּר"ל שְׁבָזָה פּוֹעֵל הַא"ש הִיָּנוּ ש"ו לְהַמְּתִיק

הדינים שיהי' תמיד בחי' לילה ושהוא רחמים פנ"ל לפני העם והבן: ה' ילחם לכם ואתם תתירשון.

נ"ל דהנה התורה היא נצחית וירמז הכ' לדורי דורות ויובן פי פתיב בי"ה ה' צור עולמים ואיתא בקהאר"י בי"ה נכלל כל השם פנה יו"ד ה"א. ולהבין הענין נראה פי הנה האדם נברא בחומר וצורה והצורה הוא מצרור החיים מעולם העליון מחכמה הקדומה וצריך להכניע החומר עד יזכך גם הוא כמו הצורה פאשר באמת הצדיקים מזדככים גופותיהם להיות נד ובהיר כמו הנשמה והצורה והוא צור עולמים וזה נרמז בשם י"ה פי י' מורה על עולם עליון ואות ה' רמז על כנס"י פשמתעלית נשלם השם בשלימותו והבא לטהר מסיעין לו שפשהאדם מתעורר באתעדל"ת בא לו התעוררת וסיוע ועזר אלהי מלעילא כדמצינו ביציאת מצרים שהגם שאלו ולא פרעו על ידי התעוררת מצות המילה הגם שלא היו עדיין בשלימותה בלא פריעה מ"מ נגאלו.

כמ"כ בכל דור ודור. וזה נרמז בר"ת "יהו" ילחם לכם וגו' שני יודי"ן שפאשר מתעוררין ישראל לתתא ועושים המשכה והעלאה ה' תתאה נעשה יו"ד פי מתחברת ה' תתאה בה' עילאה ועי"ז פביכול מצמצם עצמו ויורד י' עילאה חכמה הקדומה עליהם ונעשה פה אותיות "כף" פשוטה לקבל שבים שיש צדיקים הנשמרים מנעוריהם מכל רע ועליהם בנודאי שופע חכמה עליונה.

אבל גם אותם אשר נפגמו מ"מ ע"י התשובה זוכים ג"כ אל החכמה וזהו בראשית ברא וגו' ודרז"ל בראשית בשביל ישראל כו' וינתן תרגום בראשית בחכמתא והפל אחד. פי צפה הש"י מעשה ישראל בהעלאת עולמות ונעשה תרי יודי"ן גי' כ' אות כת"ר שהחכמה עילאה פנ"ל מכתיר את הצדיק ומעטר אותו ולזה ברא העולם להתייחד שמו ית'.

וזהו פי בי"ה ה' צור עולמים פי בי"ה ע"י י"ה פנ"ל צר העולמים. וז"א ה' ילחם לכם ר"ת תרי יודין פנ"ל נעם אות ל' מן לכם גי' נו"ן רמז אל הבינה עולם התשובה שגם על ידי התשובה יזכו לזה.

והנה יש ג' בחי' חכמה בינה דעת וכמ"ה ה' בחכמה יסוד ארץ פונגן שמים בתבונה. ה' בחכמה בשביל החכמ"ה כ"ח מ"ה פנ"ל.

יסוד ארץ וצפה שיהי' צדיק יסוד ארץ גם של הגופניות. פונגן שמים בתבונה פונגן לשון פן ובסיס וקיום.

ושמים רמז על הנשמה הרוחניות יש לה קיום בתבונה פי תבונה יש בה שני צירופים בינה ודעת פי על ידי הבינה הוא התשובה זוכה לדעת ומתפך החומר לצורה פנ"ל. ורמז בתיבת לכם שגם בכל צרכי הגשמיות ג"כ תוכלו ליקח לעבוד ה' וה' ילחם מלחמותיכם עבורכם עם היצר אבל ואתם תתירשון שאתם תעשו (תרישה) והכנה בגדרים וסיגים באתעדל"ת.

ואז גם ה' הטוב לא ימנע הטוב להולכים בתמים וילחם לכם לעזור לכם בכל הטוב אמן והבן: ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. ולכאורה הפסוק אינו מובן באומרו ית' אליו מה תצעק וכי לא הי' לו לצעוק הים מפנים ומצרים מאחור ואין דרך לנטות ימיושואל.

גם אומרו ית' תיבת אלי כי אל מי מקדושים יפנה אם לא אליו ית'. אמנם נראה בהקדם לבאר מאחז"ל ע"פ והי' פאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו' ופריה בגמ' וכי ידיו של משה עושות מלחמה אלא כ"ז שישאל מסתפלין כלפי מעלה כו' וגבר ישראל ולכאורה מה הועילו ו"ל בתירוץ דהרי עדיין השניא במקומה עומדת וכי ידיו של משה כו'.

והנראה כי הנה פשישראל צריכין לרחמים ולהמשיך כל טוב אזי צריכין לדבק עצמם בדעת עליון ומשה הוא בחי הדעת פנודע. ולכן שפיר תלוי בידי משה פאשר ירים ידו וכחו אז ישראל עושה חיל.

אבל להתדבק בהדעת צריך לזה מדת האמת אזי יכולים לבוא אל הדעת שהוא ההתחברות וז"א "מה תצעק אלי ר"ת אמ"ת כי הלא אתה בבחי' האמת והדעת ואינך צריך לצעוק אלי כ"א דבר אל בני דבר לשון הנהגה שתנהיג עליהם בחי' הדיבור שהוא באמת כי א"א הדיבור בלא קול היינו הפנימית ומחשבה מקודם שאז בדעת ידבר "אל בני ישראל ר"ת אב"י אותיות "אצילות" בריאה "יצירה להעלותם מעולם לעולם ואז ניסעו.

או כי הנה משה צעק לבו להעלות את כל ישראל אליו ית' והשיב אליו השי"ת מה תצעק אלי ואי' בזה"ק בעתיקא תליא כי הן באמת שיש ביניהם נשיאי עדה והזקנים אשר פחם יפה לעלות עד עתיקא קדישא.

אבל היכול תוכל עשות כזאת להעלות נשאים רבוא לבחי' זאת. לכן דבר אל בני אל כמו אל בצירי שפכה מעשה שאדבר.

ותנהיג חסד אל על ישראל אז ניסעו בלי שום מוחה ומעכב ויבקעו כל המים הידונים מפניהם אמן: ויבאו בני בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימנם ומשמאלם. יבואר ע"ד מ"ש הה"ק אאמו"ר זצלה"ה ע"פ מרחוק ה' נראה לי (ירמ' ל"א) כי רחוק יש בתוכו השם פנה רי"ש ח"ת קו"ף אותיות הפנימיות גי' כ"ו פמנן השם הוי' ב"ה שגם ברחק ה' נראה לי.

וכוננתו שכל מה שהאדם דומה בעיניו כי עדיין הוא רחוק מהבוב"ה זוכה יותר להתגלות ההוי"ה ב"ה. והנה ים רמז אל המלכות ורמז אל ים החכמה ובינה ודעת.

ואמר ויבאו בני בתוך הים הנ"ל ביבשה ע"י שהאדם דומה בעצמו כי הוא חרב ויבש ולא התחיל עדיין בעבודה עי"ז באו בתוך הים פנ"ל: א"י בתוך הים. כי הפנימות ממילוי ים פנה יו"ד מ"ם גי' מ"ו מילוי ע"ב שהגם שלא זכו עדיין לבחי' ע"ב ממש באו למילוי ע"ב.

והנה בתקבת הים יש בו צירוף מ"י וצירוף מ"ה מ"ה גי' אד"ם שהעיד הכ' עליהם ע"י שפאו לבחי' מי גי' נו"ן שערי הבינה עולם התשובה באו לדמות דיוקן אדם. וזש"ה הים ראה ויגוס ונדחו"ל מה ראה ראה ארונו של יוסף רמזו פנ"ל יוסף דנטר ברית והי' בדמות דיוקן אדם והעיד הכ' עליהם שפולם באו בדמות דיוקן אדם.

ועי"ז באו בתוך הים ביבשה. יבש"ה אותיות י"ב "שמות" השבטים י"ב שמות הוי"ה שכל שבט בא בחלק וצירוף הוי' שלו והמים להם חומה וגו' מי"ם גי' צדיק המיחד

הוי"ה ו'אדנ"י וכמ"ש חז"ל גדול העונה אמן יותר מן המברך פי המברך אינו מזכיר אלא שם אחד.

אבל העונה אמן מיוחד שני השמות הוי"ה אדנ"י שיהם בגי' אמן. וזהו וצדיק באמונתו יחי' ר"ל באמונתו ע"י אמן שלו פנ"ל יחי' נותן חיות בכל העולמות.

ונהי והמים מים גי' צ' ו"ה לשון שמחה פי גורם שמחה גדולה ע"י יחוד וזווג שמות הנ"ל שניהם מספר אותיותיהם ח' ועם שניה שמות הם י' ובכללית י"א פמגן ו"ה זה להם חנמה מימינם ומשמאלם.

גם והמים להם חומה אותיות חיל"ו פי מרפנות פרעה וחילו ירה בים. אבל אותנו לקח לחלקו להיות חילו ובזה הי' לנו לחומה ולמחסה.

גם והמים להם חומה וגו' מים הוא התורה להם חנמה מימינם ומשמאלם הן למימינים בזה לעוסקים לשמה וגם למשמאלים בזה לעוסקים שלא לשמה הוא להם לחומה ולמחסה וכמשה"ה אנהו ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד וכדבחו"ל.

או והמים להם חומה וגו' מים גי' צ' רומז אל הצדיק פנ"ל. ויובן ע"פ מאחז"ל ע"פ ועתה ישראל מה ה' אלהיך שראל מעמך כ"א ליראה וגו' ופריך בגמ' אטו יראה מילתא זוטרתי ומשני אין לגבי משה מילתא זוטרתי.

ונראה פוננתם פי באמת אצל הצדיק אהבה ויראה מילתא זוטרתי לרוב התדבקותו בשורש עליון. אמנם פשוטי העם אם הם מקרבים עצמם אל הצדיק באמת ללמוד ממעשיו יוכל הצדיק להמשיך עליהם ג"כ אהבה ויראה אבל כאשר יאמינו בהם אמונת אמון לבל יתרחקו אחריהם מאומה ונהנה כל צדיק בדורו נק' משה כדבחו"ל משה שפיר קאמר.

ונהו אומרם אין לגבי משה ר"ל אותם שהם דבוקים וכרוכים לגבי משה צדיק הדור אצליהם מילתא זוטרתי הוא פי הצדיקים ממשיכים עליהם אהבתו ויראתו. וזהו והמים הם הצדיקים והמים להם אותם שהצדיקים המה להם ולחלקם שפחרו להם ולחלקם את הצדיקים להיות דבוקים בהם באמת אז הצדיקים להם חנמה מימינם ומשמאלם להמשיך עליהם הימין הוא אהבה ושמאל הוא היראה.

והמה להם לחומה ולמחסה מימינם ומשמאלם מאהבות ויראות זרות כ"א אהבה עילאה ויראה עילאה. או פי הצדיקים להם לחומה ולמחסה מימינם ומשמאלם שלא יוכלו האנושות להימין ולהשמאל לנו ע"ד לא מדובשך ולא מעוקצך ששומרים את ישראל לבל ירעו ולא ישחיתו בכל גבולינו גם טובתם אין אנו צריכים פי ה' הטוב יטיב עלינו בכל טוב סלה אמן: עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה.

זה אלי ואנוהו אלהי אבי נארמנהו. נ"ל פי הנה תקנו לנו אנשי כנה"ג לומר תחלה פסוקי דזמרה ואח"כ ליחוד שמו בק"ש ותפלת י"ח אחר כאשר פרתנו בפסוקי דזמרה כל הקוצים והחוחים הסוכבים את השושנה העליונה.

וְנָהוּ עֲזִי שְׂזָהוּ עֲזִי וְתוֹקֵפִי. וְזָמַרְתָּ לְשׁוֹן זְמָרָה וְשִׁירָה וְלְשׁוֹן זְמִיר עֲרִיצִים וּר"ל ע"י שְׂאֲנַחְנוּ מְזַמְרִים וְכוּרְתִים תְּחַלֶּה בְּפִסְד"ו אֶת כָּל הַסֵּט"א עִי"ז יָהּ נוֹכַל לְהַתְּדַבֵּק בְּהַנִּיתוֹ ית' כִּי בִי"ה ה' בִּי"ה נִכְלָל כָּל הַשֵּׁם.

וְאֵז נִיְהִי לִי לִישׁוּעָה לִי"י גִי' מֵאוֹת מַלְכוּת שְׁהַמְּלֻכוֹתָא קִדְיָשָׁא בְּעֲצָמָה לְנוּ לִישׁוּעָה וְכַמְּאִז"ל הִבָּא לְטָהָר מְסִייעִין לוֹ. ז"ה אֵל"י אוֹתִיּוֹת "זֶה" הַשְּׁלֶחַן "אֲשֶׁר" לְפָנָי "יִהְיֶה" שְׁלֶחַן הוּא לְשׁוֹן הַפְּשֻׁטָה ע"י שְׂאֲנַחְנוּ מִפְּשִׁיטִין עֲצָמִינוּ מִכָּל הַגְּשָׁמִיּוֹת.

וּשְׁל"ח מִשְׁלַח"ן גִּי' י"ג הַנִּיּוֹת בְּזָה אָנוּ מִתְּדַבְּקִין בִּי"ג הוּיּו"ת וּבְשַׁעַר הַנּוֹי"ן וְאֵז אֲשֶׁר לְפָנָי ה' אֵין אָנוּ צְרִיכִין סֵעַד לְתוֹמְכִינוּ כְּמוֹ שְׂאֲמַר אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִתְּהַלַּכְתִּי לְפָנָיו. אֵלֵהִי אָבִי בְּזָה נוֹכַל לְהַשִּׁיג הָאֱלֹהוֹת שֶׁל אָבִי הוּא הַבּוֹב"ה שֶׁהוּא אָב הָעֲלִיּוֹן לַעֲשׂוֹת כְּמַעֲשָׂהוּ וְתַגְזֵר אוֹמֵר וַיִּקָּם וְנוֹכַל לְהַמְּשִׁיךְ כָּל טוֹב וּבְזָה וְאֶרְמָמְנָהוּ אָמֵן: נְחִיּוֹת בְּחִסְדָּךְ עִם זֶה גְּאֻלָּתָהּ נִהְלַתָּ בְּעֲזָרָה אֵל נְוָה קִדְשָׁךְ.

לְהַבִּין דְּפִתַח בְּחִסְדָּךְ בְּחִסְדָּךְ וְסִיִּים בְּעוֹז הוּא הַגְּבוּרָה. נִרְאָה דְּהֵנָּה הַגֵּם שֶׁהִי יצ"מ בְּחִסְדָּךְ אֵל וְדִילְגַל עַל הַהָרִים וְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת וְהַחִישׁ קִצְיָשׁוּעָה וּפְדוּת לַעֲמוֹ מ"מ בְּחִסְדָּךְ הַגְּדוֹל הַטִּיב עֲמָנוּ לִיתֵן לְנוּ אוֹת לְטוֹבָה שְׂנֵהֲנִי רְאוּיִים אֵל הַחִסְדָּךְ כִּי א"א לְקַבֵּל הַחִסְדָּךְ אִם לֹא שְׂיֵהֲנִי כְּלִי מְוַכָּשֵׁר לְקַבְּלָהּ.

וְלִזְנֵה נָתַן לְנוּ דָם פֶּסַח וְדָם מִיֵּלָה לִיתֵן עַל הַמַּשְׁקוּף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת לְהִיּוֹת בְּיַדֵּינוּ מִצּוֹת מְצוּיּוֹת. וְאָמַר לְנוּ מְשַׁכּוּ וּקְחוּ לָכֶם מְשַׁכּוּ יְדֵיכֶם מֵע"ז וְהִטְלָה מִמֶּשׁ שֶׁהִי עוֹבְדִים לוֹ צְנוּהָ אוֹתָם לִיקַח אוֹתוֹ וּלְקַשְׁרוֹ בְּכַרְעֵי הַמַּטֶּה וּבְזָה עֲשׂוּ מִס"נ גְּדוֹל שֶׁהֵן יִנְבְּחוּ תוֹעֵבַת מְצָרִים וְלֹא יִסְקֻלוּם וְלֹא חֲשָׁשׁוּ עַל עֲצָמָם כְּדִי לְקַיֵּם מִצְוֹת יוֹצְרָם.

וּלְקִיחָתוֹ מִבְּעֵשׂוֹר ד' יָמִים קוֹדֵם אִי' בְּסִפְרִים הַטַּעַם נִגְדַד' אוֹתִיּוֹת הוּי"ה כְּדִי שְׁתַּשְׁרָה עֲלֵיהֶם הַנִּיּוֹתוֹ ית' הַיֵּשׁ טוֹבָה גְּדוֹלָה מְזוֹ שֶׁהַטִּיב עֲמָנוּ וּז"א מִשְׁכ"ו אוֹתִיּוֹת מְש"ף כ"ו שְׁתַּמְשְׁכּוּ יְדֵיכֶם מֵע"ז לְהַמְּשִׁיךְ עֲלֵיכֶם הַנִּיּוֹתוֹ ית' וְאֵז תִּהְיֶה כְּבָרְנִי חֲדָשָׁה וְתִהְיֶה רְאוּיִים לְקַבֵּל הַחִסְדָּךְ וְזָהוּ עִם זֶה יִצְרַתָּ לִי עִם זֶה זֶה גִי' י"ג כְּדִי שְׂיִבֹאוּ עֲלֵיהֶם י"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי.

גַּם זֶה גִי' אַח"ד שְׂיִוְכַל לְהַתְּאַחַד בְּאַחַד בְּאַחַד דּוֹת הַפְּשׁוּט לְכֵן יִצְרַתִּים לִי בִּיצִירָה וּבְרָנִי חֲדָשָׁה וְזָהוּ נְחִיּוֹת בְּחִסְדָּךְ שְׂנֵהֲנִי בְּחִסְדָּךְ לְהִיּוֹת עִם זֶה כְּנ"ל שְׂיִתְיַחֲדוּ בְּאַחַד דּוֹת הַפְּשׁוּט. וְאֵז גְּאֻלָּתָהּ יִכְוֹלָת לְגַאֲוֵל אוֹתָם שְׂיֵהֲיוּ רְאוּיִים לְקַבֵּל הַחִסְדָּךְ.

נִהְלַתָּ בְּעֲזָרָה וְגו' הוּא ע"ד שְׂמִבְּנֵאֵר אֲצִלְנוּ שְׂאֲלֵמְלָא מוֹרְאָה אִישׁ אֶת רַעְהוּ חִיִּים בְּלַעוּ שְׂאֲלֵמְלָא מִדַּת הַיֵּרָאָה אֵלָּא בְּאַהֲבָה בְּלִבְד אֵז אִישׁ הוּא הַש"י שֶׁנִּקְרָא אִישׁ מְלַחֲמָה. אֶת רַעְהוּ הַיֵּינוּ הַצְּדִיק הָעוֹבֵד.

חִיִּים בְּלַעוּ. שֶׁהִי הַצְּדִיק בְּטַל בְּמִצִּיאוֹת לְגוֹדֵל אַהֲבָה וְע"י הַיֵּרָאָה הוּא צְמֻצוּם וְכֵן כָּאֵן בְּגֻאֲוֹלָת מְצָרִים לְגוֹדֵל הַחִסְדָּךְ שֶׁהַטִּיב עֲמָנוּ וְהַיֵּרָאָה אַהֲבָתוֹ וְרֵאֲתָה שְׂפָחָה עַל הַיָּם מֵהַ שְׂאֵלָה רְאָה יְחֻזְקָאֵל הִיוּ נוֹטִים עַד כְּלוֹת הַנֶּפֶשׁ.

וְלֹא כֵן הִי' הַמְּכַנּוֹן בִּיצ"מ כ"א שְׂיִקְבְּלוּ תוֹרַת ה' וְכַאֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהֵינוּ מִיָּד בְּתַחֲלַת שְׁלַחוּ אֶת מֵרַע"ה בְּהוֹצִיאָךְ אֶת הָעָם מִצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הַהָר הַזֶּה וְלָכֵן נִהְלַתָּ בְּעֲזָרָה

בבחי' גבורה ויראה פדי שיבואו אל ננה קדשה לקבלת התורה הקדושה והבן: א"י נחית בסדף וגו'.

כי בהיות שצפה הקב"ה בישראל שאלמלא יהיו עוד רגע א' במצרים יוכלו ח"ו להשתקע שם לכו דלג על ההרים והגם שלא היו ראויים גאלם משם אבל קבלת התורה לא יכול להיות מיד עד שינדפכו משעבוד החומר והלבנים ספנה לה שבועה שבועות אחר תטהר ככלה לבעלה.

וזה נחית בסדף שבגודל סדף עם זו כמות שהיא גאלת. אבל נהלת בעוף עוז הוא לבוש ע"ד עוז והדר לבושה שעשית להם לבושי קודש באהבה ויראה קדושה וטהרה ואז נהלת אותם בעוף זה אל ננה קדשה היינו אל קבלת התורה הקדושה והבן: והי' ביום הששי והכינו את אשר יביאו והי' משנה על אשר ילקטו יום יום.

דידוע דעיקר שמחת השבת כי הוא שמא דקוב"ה שמא דאיהו שלים מכל סטרוי. וידוע כי כל ימי המעשה צריף להכין עצמו על השבת ואז מי שטרח בע"ש יאכל בשבת.

ונהו והי' וגו' והי' גיד על שמחה גם הוא אותיות הוי"ה שעיקר השמחה הוא והי' ביום הששי שמיד ביום הששי יטעום את ההוי"ה מן השבת. אבל באופן והכינו את אשר יביאו שצריף לזה הכנה מששת ימי המעשה ואז יזכו והי' משנה על אשר ילקטו יום יום.

שכל מה שלוקטין כל ימי החול שלא ישפח א' מהם מיוצר הכל כי ויכתב בספר זכרון לפניו אחת לאחת למצוא חשבון. ואז בשבת והי' משנה כי כל ששת ימי החול הוא בבחי' מ"ן היינו מיין נוקבין לקבל הארה מאתוית' אבל בשבת נעשה משנה שפכיכול הוא ית' מקבל תענוג מאתנו והוא משנה ר"ל בשינוי מימי החול.

גם והי' משנה בכפל קדושה והארה יתירה על אשר ילקטו מדי יום ביומו והבן: ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי ה' הוציא אתכם מארץ מצרים. להבין למה הוצרכו לזה משה ואהרן.

אמנם נודע כי משה שושבינא דמלכא ואהרן שושבינא דמטרוניתא ומשה הוא הדעת ואהרן הפהן בחי' חסד ולכן אמרו שניהם משה ואהרן אל כל בני ר"ל לאותם הבונים לי ראש. ערב וידעתם.

ערב לשון עריבות ומתיקות הוא החסד תנפו לו ע"י וידעתם ע"י שיהא לכם הדעת. ואמר וידעתם שיהא הדעת שלכם ר"ל בדעת מיושבת.

ובזה תבינו כי ה' הוציא אתכם מארמ"צ שאז הי' הדעת בגלות והוא ית' הוציאו והבן: א"י ויאמר משה ואהרן וגו'. כמו משה ואהרן שהיו מחבבים זא"ז כדמצינו במקומות הרבה.

ולז"א ערב כשתהי' ערבים ומקובלים זה לזה וידעתם לשון התחברות שיהא לכם אהבה ואחווה והתחברות אז תראו כי ה' הוציא אתכם מארמ"צ מכל המצרים ומעיקים ויגאלינו גאולה שלימה בקרב אמן: פרשת יתרו ויאמר משה לחותנו כי יבוא אלי העם לדרוש אליהם.

נ"ל כי הנה יתרו שאלו מדוע אתה וגו' וכל העם נצב עליה מן בקר עד ערב. ונראה בכוננת שאלתו כי ידע שמשא א"צ לשמוע טענת הבע"ד ולא למשמע אָננו יוכיח כי מעצמו יודע ברוח קדשו את הנפאי ואת הסניב לומר איש פלוני אתה נפאי כו' ולית דין צריה בשיש ומדוע נצב עליה העם מבןקר עד ערב ברגע פמימרא תוכל לומר מבלי שמוע דברי ריבותם לזכות את הנפאי כו' וכאשר באמת אמר משרע"ה בעצמו אח"כ כי יהי להם דבר בא אלי ולא אמר באים אלי להורות נתן שהדבר בעצמו בא אליו ויודע טענתם טרם בוא אליו האנשים אשר להם הריב וכאשר מצינו בשלמה המלך ע"ה ובנדאי לא נגרה דבר זה ממרע"ה.

מול זה השיבו מרע"ה לא כמו שאתה סובר שפוננת ישראל בבואם אלי הוא למשפט לבדו. לא כן הוא כ"א כי יבא אלי העם לדרוש אלהים לחקור את האלהות כי אלהים נצב בעדת אל שכל מה שנצב בבחי' אלהים יבואו לדרוש ולחקור אותו עד"ת אותיות דע"ת לשון התחברות לחבר האלהים ולהמתיקו בחסד אל.

בפיהם יאמרו המשפט אבל לבם נכון עמם לעלות מעלה מעלה לשורש עליון. וזהו כי יבא אלי אל"י אותיות "אשר" לפני "יהו" שיוכלו להתנהג בדרכי האבות מבלי צורך סעד כמאה"כ אשר התהלכו אבותי לפניו לא כמ"ש בנח את האלהים התהלך נח וע"ש בפירש"י ז"ל ועי"ז לדרוש אלהים ידרשו ויחקרו כל בחי' אלהים ודינין להפכו לרחמים אמון: ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה וייתיבבו בתחתית החר.

נ"ל לקראת האלהים להיות לנוכח ובהתנגדות להדינים לבטל מהם כל הדינים ולכן ויוצא משה הוא הדעת עליון שממליץ ומלמד תמיד זכות על ישראל הגם אם אינם ח"ו פדאי ממליץ טוב עבורם שראויים לבטל מהם כל הדינים כי הלא את העם מי קיבל את התורה הפלויה בכ"ב אתנו מן א' עד ת' אלא העם ובשבילם נברא העולם פדכחז"ל עם הארץ שבגינם נברא הארץ כן פאן מרמז את העם א"ת הוא התורה פנ"ל העם עם שבגינם נברא הארץ ועי"ז הם לקראת האלהים לבטל הדינים וכנ"ל וייתיבבו בתחתית החר.

תחת ההוי"ה שנק' הר פמבאר אצלינו כ"פ ונהבן: א"י ויוצא משה וגו'. שהדעת העליון המכונה בשם משה הוציא אותם על פי את העם שהשכינה הקדושה הנק' א"ת הוא עם העם תמיד ובכל צרתם לו צר פביכול ולזה הוציאם שיוכלו להיות לקראת האלהים להפכו ולהמתיקו וייתיבבו בתחתית החר שעשה להם יציבה והעמדה וקיום לדורות להיות בתחתית החר הה"ר גי' יר"א ע"ה רמז על היראה לא באהבה ויראה חיצונית בתחתית לשון חמת ופחד ויראה ונהבן: ויהי קול השופר הולך וחקק מאד משה ידבר והאלהים יענוו בקול.

יבאר כי הנה הגם ששופר מורה על דין וכמאה"כ היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו מ"מ הפנימות מן שופר הוא רחמים פי המילוי מן שפ"ר הוא כ"ה שי"ן פ"א רי"ש גי' אהי"ה דזמין אנא לאתגליא פי כל הדינים יתגלו ע"י רב טוב הצפון וזהו ויה"י גי' א"ל רמז על חסד אל שניתן לנו שנופה אל קול השופר הוא הפנימות של השופר הם הרחמים ועי"ז הולך וחקק מאוד מאד אותיות אדם יוכל האדם להיות הולך ומתחזק לבל יפיל ממדרגתו.

מִשֶׁה יִדְבֵר וְגו' כִּי הִנֵּה יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ רְצוּנֵנוּ לְרֹאוֹת אֶת מַלְכֵנוּ אִינוּ דוֹמֵה הַשׁוֹמֵעַ מִפִּי הָרֵב לְשׁוֹמֵעַ מִפִּי הַתְּלִמוֹד וּבְאֵמַת שְׁתִּים זֶה שֶׁמֵּעֵנוּ וְשֶׁאֵר הַדְּבָרוֹת מִפִּי מִסָּה הַעֵיד הֵכ' כִּי מִשֶׁה אָמַר וְלֹא הִ' הַפֶּרֶשׁ מִשְׁנֵים הֶרְאֵשׁוּנִים הָאֲמֹרִים מִפִּי הַשֵּׁ"י כִּי הַשְּׂכִינָה מְדַבֶּרֶת מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ וְהַשֵּׁ"י בְּעֶצְמוֹ הַמְדַבֵּר וּמִשְׁמִיעַ לְעַמּוֹ דְּבָרוֹת קָדְשׁוֹ מִפִּי מִשֶׁה.

וְנִהוּ מִשֶׁה יִדְבֵר בְּאֵמַת כִּי מִשֶׁה הוּא הַמְדַבֵּר אֲבָל רַק שִׁפְתָיו נִעוֹת וְקוּלוֹ לֹא יִשְׁמַע כִּי אִם הֶאֱלֹהִים יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל שֶׁהֶאֱלֹהִים עָנָה מִפִּיו בְּקוֹל דְּבָרוֹ: א"י וְהֶאֱלֹהִים יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל. כִּי הִנֵּה פְתוּב לַמַּעֲלָה הִנֵּה אֲנִכִּי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הָעֵנָן בְּעִבּוֹר יִשְׁמַע הָעָם.

ר"ל שֶׁאֲבֹא אֵלֶיךָ בְּלְבוּשִׁים וְשִׁמוֹת וְכַנּוּיִים לְמַעַן יוּכַל גַּם הָעָם לְשִׁמּוֹעַ וּלְסַבּוֹל. לְזֶה אָמַר וְהֶאֱלֹהִים הִנֵּם שֶׁהִ' בְּבַחֲוִי וְשִׁמוֹת אֱלֹהִים בְּעִבּוֹר הָעָם.

אֲבָל מ"מ יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל הִיָּתָה בִּהְנַהֲגָה וְהַעֲנִי בְּקוֹל ע"י הַפְּנִימִיּוֹת הוּא הוִי"ה וְהַבֵּן, אוֹ מִשֶׁה יִדְבֵר וְגו' ע"פ הַמְּבֹרָךְ אֲצִלְנוּ בְּהַגְדַת פֶּסַח אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנֵי וְדַרְשׁ רַבָּא אֵימַתִּי אֲנִי אֶהְוֵבָה כְּשִׁיִּשְׁמַע אֶת קוֹלִי כו' בִּיאָרְנוּ ר"ל כְּשִׁיִּשְׁמַע אֶת הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל תַּחֲנוּנֵי שֶׁהִפְלַ צוּרָה גְבוּהָ לֹא לְמַעַנִי כ"א הָעֵינֵךְ לְתַמְנָן בְּעוֹלָמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים וְכַמְבֹרָךְ אֲצִלְנוּ בַּמ"א דְּבָרֵי פֶה קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲאֵמו"ר הַה"ק זְצִלָּה"ה פְּרָוִם זְלוֹת לְבָנֵי אָדָם דְּבָרִים הָעוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וּבַנ"א מְזַלְזֵלִין בָּהֶם יַעֲ"שׁ בְּאַרְנוֹכָה.

וְנִה מִשֶׁה יִדְבֵר הַצַּדִּיק מְדַבֵּר דְּבָרֵי תְּפִלָּתוֹ בְּפִשְׁטִיּוֹת עַל בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי וּפְנִימִיּוֹת כְּפִנּוֹתוֹ לְתַמְנָן לַמַּעֲלָה וְהַבְּטִיחַ כִּי וְהֶאֱלֹהִים יַעֲנֵנוּ בְּקוֹל גַּם הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁמְתַקֵּן לַמַּעֲלָה וְלַמַּטָּה בְּכָל טוֹב אֲמֵן: וַיֵּרַד ה' עַל הַר סִינַי אֶל רֹאשׁ הַהָר וַיִּקְרָא ה' לְמִשֶׁה אֶל רֹאשׁ הַהָר וַיַּעַל מִשֶׁה.

תַּחֲלָה לְמַקְרָאֵי קוֹדֶשׁ אֵלֶיךָ וְגַבְאָר הֵכ' בַּחוּדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי מִצְרָיִם מִצִּיּוֹן בְּיוֹם הַזֶּה בָּאוּ מְדַבֵּר סִינַי. כִּי הַתּוֹרָה מְשׁוֹלֶשֶׁת כְּדַבְּחֵנוּ"ל תַּנּוּ"ךְ מְקַרָּא מִשְׁנָה אֲגָדָה הִלְכוֹת וְאֲגָדוֹת מְדַרְשׁ וְצָרִיךְ לְלַמּוֹד לְשִׁמּוֹה בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ וּלְחַדֵּשׁ בַּכ"פ חִידוּשֵׁין דְּאוּרִיָּתָא לְהַעֲלוֹתָם לַמַּעֲלָה.

כִּי בְּלֹא דו"ר לֹא פֶרַחֲתִלְעִילָא כְּדֹאֵי בְּזוּה"ק וְנִהוּ בַּחוּדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּחִידוּשֵׁין שֶׁל הַתּוֹרָה הַמְּשׁוֹלֶשֶׁת כְּפִנ"ל אֲשֶׁר הוּא לְצֵאת ב"י מִצִּיּוֹן מִצְרַיִם ע"י צֵאתָם מִכָּל הַמְּצָרִים וְתַאֲנוֹת עוֹה"ז בְּיוֹם הַזֶּה כִּי הִנֵּה מִמֶּשׁ שֶׁפֶסְקָה זִנְהִמְתָּן כֵּן כְּשֶׁמְצָרָךְ וּמְבָרַר א"ע מִכָּל סִיג לְהִיּוֹת גְּפֶסֶק וְנִהמְתוֹ וְע"י בַּח"י זֶה בָּאוּ מְדַבֵּר לְהִיּוֹת כְּמַדְבֵּר שְׁמֵם מִמֶּשׁ בְּטַל בְּמַצִּיאוֹת מִפְּחַד ה' וּמִהַדָּר גְּאוֹנוֹ וְע"י"ז סִינַי גּוֹרְמִים וּמְבִיאִים שְׁנָאָה עַל אוֹה"ע.

וְהִנֵּה עֲלִי"ז זֶה מַעוֹלָם לְעוֹלָם אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂי וְאָמַר הַרְה"ק אֲאֵמו"ר זְצִלָּה"ה עֲשִׂי"ה גִי שְׂכִינָה הַרְמֵז שְׁגַם בְּעוֹלָם הָעֲשִׂי צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ שֶׁם הַשְּׂכִינָה וּמְלִכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְז"א וַיֵּרַד ה' שְׁלֹא תַחֲשׁוּב בְּלִבְבְּךָ כִּי זֶה יְרִידָה כְּבִיכּוֹל לוֹ יִת' לְהַמְשִׁיכוֹ לְעוֹלָם הָעֲשִׂי"ז כִּי ע"י"ז אֵל הַר נִתְּעַלָּה לַמַּעֲלָה לְמַעֲלָה.

וּבְזֶה סִינַי מְבִיא שְׁנָאָה עַל אוֹה"ע כְּפִנ"ל. אוֹ וַיֵּרַד ה' וְגו' דִּידוּעַ דְּלָזָה נִתְּנָה תּוֹרָה עַל הַר סִינַי וְכוּ בְּחַר עַל שֶׁהוּא נְמוּךְ מִכָּל הַהָרִים לְהוֹרוֹת לְכָל הַקָּרֵב אֶל הַתּוֹרָה לְהַתְּנַהֵג בְּמַדַּת הָעֵנָה.

וְנָהוּ וַיָּרֵד ה' שֶׁהִקְבִּי"ה כְּבִיכּוֹל מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ אֶל הַר סִינַי לְמִי שֶׁהוּא עֲנִיו בְּבַחַי' סִינַי וְאֵת דְּבַר אֲשֶׁכּוֹן וּבִזְהָר וַיָּרֵד ה' וּגו' וַיָּרֵד לְשׁוֹן רִידוּי וּמְמַשְׁלָה לְאִישׁ כְּזֶה נוֹתֵן לוֹ הַש"י רִידוּי וּמְמַשְׁלָה בְּעֲלִיּוֹנִים וּבַתְחַתּוֹנִים לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כְּרָצוֹנוֹ וַיִּגְזֹר אוֹמֵר וַיִּקָּם.

וַיִּקְרָא ה' לְמֹשֶׁה בְּלִשׁוֹן חֲבֵה כִּי חֲבֵה יִתְיַרֶה נּוֹדַעַת לוֹ. אֶל רֹאשׁ הַהָר.

רֹאשׁ הַהָר ג' צִירוּפֵי אֱלֹהִים בְּמִלּוּי וּפְשׁוּט וְרִיבּוּעַ. וּר"ל שְׁבִיבּוֹ לְהַמְתִּיק אֶת רֹאשׁ הַהָר אֱלֹהִים כִּנ"ל בְּבַחַי' הַהָר הַיָּנוּ בְּהִנָּה וּבְרַחֲמִים אֲמֵן וְהִבֵּן: א"י וַיִּקְרָא ה' לְמֹשֶׁה אֶל רֹאשׁ הַהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה.

דְּהַפְלֵל כָּל מַה שֶׁהָאָדָם עוֹבֵד אוֹ מְתַפְלֵל צָרִיךְ לִידַע נְאֻמָּה כִּי לֹא יָדוּ עֲשֵׂתָה זֹאת כ"א ה' הַנּוֹתוֹ לוֹ פֶּתַח לַעֲשׂוֹת חֵיל. וְהוּא הַנּוֹתֵן לוֹ שְׂכָל וּבִינָה לְבַחֲרוֹר בְּטוֹב וְלִמְאֻס בְּרַע.

וְהִנֵּה יֵשׁ כַּמָּה פְּעָמִים אֲשֶׁר הֵיטֵר מִתְעַה לֵב הָאָדָם בְּהִסְתּוֹ לְאָדָם וּמִרְאָה כִּי עֲשֵׂה יַעֲשֵׂה בְּזֶה מַצָּה וְצָרִיךְ לְהִתְחַכֵּם עָלָיו וּבַתְחַבּוּלוֹת לַעֲשׂוֹת עִמּוֹ מְלַחֲמָה לְבַל שְׂמוּעַ אֵלָיו לְהִיּוֹת מְלַקֵּט וְלַעֲשׂוֹת מַה שֶׁהוּא בְּאֵמֶת מַצָּה לְתַכְלִית וְלִרְאוֹת אֶת הַנּוֹלָד מִכָּל מַעֲשָׂהוּ.

וְנָהוּ "אֶל" רֹאשׁ הַהָר ר"ת אר"ה מְלִשׁוֹן הָאוֹרָה בְּתַאנִּים שְׁבַמְשַׁנָּה שֶׁהוּא לְשׁוֹן לְקִיטָה שְׁעִי"ז קוֹרְאוֹ אֶל רֹאשׁ הַהָר וּמַעֲלָהוּ לְעוֹלָם הַמְלִיּוֹן ע"י שְׂמִסְתַּפֵּל וּמְפַלֵּס מֵעַל רִגְלָיו אִם יִכּוֹנוּ לְנוֹכַח ה' דְּרָכָיו וְאוֹרָה וּמְלַקֵּט מִשׁוֹפְרֵי שׁוֹפְרֵי וְעִי"ז וַיַּעַל מֹשֶׁה יֵשׁ עָלָיו כְּבִיכּוֹל לְדַעַת עָלִיוֹן ע"י שְׂמִתְפָּאֵר בְּפָנָיו כָּל צָבָא מְרוֹם רָאוּ בְרִי' שְׁפָרְאֲתִי בְּעוֹלָמִי הָאֵיךְ הוּא מְדַדְקָד בְּמַעֲשָׂיו וְהַשֵּׁם יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת מְהֻעָבְדִים אוֹתוֹ בְּאֵמֶת אֲמֵן: פְּרַשְׁתַּת מְשֻׁפְטִים וְאֵלֶּה הַמְשֻׁפְטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לְפָנֶיהֶם.

וְתַבָּאָר עִם אֲמָרֵינוּ לְעִיל בַּפ' יִתְרוֹ ע"פ כִּי יָבוֹא אֵלַי הָעָם לְדַרְוֹשׁ אֱלֹהִים. וְתוֹכֵן דְּבַרֵינוּ שֵׁם כִּי מֵאִין יָדַע הַדַּיָּין לְזַכּוֹת אֶת הַזְּכָאִי כו' וְלֹא מֹשֶׁה כִּי יָבוֹא אֵלַי הָעָם לְדַרְוֹשׁ אֱלֹהִים לְדַרְוֹשׁ אֶת הָאֱלֹהִיּוֹת אֲשֶׁר בְּעֵדַת הַדַּיָּיִנִּים כִּי זֶה נִמְסַר מִסִּינַי לְדַעַת כָּל אֲנָשִׁי מַעֲשָׂהוּ מִי הַזְּכָאִי וּמִי כו' כִּי בַשִּׁנִּי דְּבָרוֹת הַרְאֻשׁוֹנוֹת אֲנִכִּי וְלֹא יֵהִי לָךְ כְּלוּלִים הַזְּכָאִי כְּלוּל בְּאֲנִכִּי כִּי מִשִּׁים נִגְדַּד פָּנָיו אֶת אֲנִכִּי ה' אֱלֹהֵיךְ וַאֲנִינוּ טוֹעֵן שְׂקָר.

לֹא כֵן שְׂכּוֹפֵר וְאוֹמֵר מִי רֹאנִי וּמִי יוֹדַעְנִי וְטוֹעֵן שְׂקָר נִגְדוּ הַזְּהִיר לֹא יֵהִי וּגו' וְהַדַּיָּין הַצְּדִיק הַדֵּן דִּין אֵמֶת לְאֵמֶתוֹ הַמְתַּדְבֵּק בְּאֱלֹהִים מִמִּילָא רֹאָה הַדְּבוּק בְּאֲנִכִּי וְהוּא הַזְּכָאִי גַם ע"פ הַתּוֹרָה וְנָהוּ וְאֵלֶּה הַמְשֻׁפְטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים שִׂמָּה זֶה מְמוֹן לְזַכּוֹת אֶת הַזְּכָאִי כו' הוּא לְפָנֶיהֶם ע"י הַדְּבָרוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם פָּנִים שֶׁל עוֹלָם כִּי אִם לֹא בְּרִיתִי וּגו' חֲזוֹקוֹת שְׂמִים וְאַרְצֵן לֹא שְׂמִתִּי וְע"י תוֹכַל לְשַׁפּוֹט אֵמֶת.

וּלְפ"ז יִדְוִיִּק ע"נ אוֹמְרוֹ וְאֵלֶּה ו' מוֹסִיף עַל הַרְאֻשׁוֹנִים: א"י וְאֵלֶּה הַמְשֻׁפְטִים ע"ד אֲמָרָם ז"ל אִם רֹאָה אָדָם שִׁסּוּרִים בָּאִים עָלָיו יִפְשָׁפֵשׁ בְּמַעֲשָׂיו פִּינְשָׁפֵשׁ וְלֹא מַצָּא יִתְלֶה בְּבִיטוּל תּוֹרָה הָרִי מְצִינוּ ע"י בִּיטוּל תּוֹרָה יִסּוּרִים בָּאִים עָלָיו ר"ל וז"א וְאֵלֶּה הַמְשֻׁפְטִים שֶׁל הַיִּסּוּרִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לְפָנֶיהֶם.

כְּדִי אֲשֶׁר תִּשִּׂים אֶל לְבָבךָ אֶת הַפְּנִימוֹת הוּא הַתּוֹרָה כִּנ"ל שֶׁהוּא הַפָּנִים וְתַחֲלָה בְּבִיטוּל תּוֹרָה וְשָׁב וְרָפָא לָךְ אֲמֵן: א"י וְאֵלֶּה הַמְשֻׁפְטִים. בְּנִי"ו מוֹסִיף.

כי הנה הש"י תנאם גורלנו ויעץ אותנו ובחרת בתיים ועי"ז בדיבורו נתן לנו פת שנוכל לבחור בתיים בדרך הטוב והישר ולמאנס בהפוכו וזה בא ע"י תיקון המדות אחת לאחת ועולה בכל פעם במעלה יתירה ובזה זוכת וחותר את כל הסט"א והמעיקים החוחים והקוצים הסוככים את השושנה.

ומול זה הזהיר למעלה ולא תעלה במעלות על מזבחי שלא תדמה בנפשך כי אתה עולה במעלות מעצמך ואתה על מזבחי למעלה מפח הזבחה שאני נותן לה לחתוך כל החיצונים וכי פתח ועוצם ידך עשתה לה זאת.

כ"א צריך אתה לדעת נאמנה כי ה' הנותן לה פת לעשות חיל. וזהו ואלה המשפטים אשר תשים כל הדינים שנמסרו בידיך לשומם בכל אשר תרצה הוא לפניהם מה' הוא זה שהוא פנימות וחיית כל העולמות וזה שת"א ואילן דיניא די תסדר קדמיהון.

ור"ל אל קדמונו של עולם הוא הנותן לה פת לסדרם ולהמתיקם והבן: כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי חנם. כי תקנה לה עבדות להיות עברי אזי שש שנים וגו' שנים לשון כפול ומשנה כדאי' בנו"א על שני חכמים בלשון המשנה שלומדין כאן ושונין בעולם העליון בנגלה ובנסתר.

שש פאלו כתוב בש"ן שמאלית לשון שמחה שעי"ז גורם שמחה בעולם העליון ככה יעבוד. ובשביעית מלשון שובע כי פשאינו לומד לשמה כנ"ל אינו שבע כי אין לו מענוג מלימוד כזה.

אבל שלומד ומתדבק בשורשו מתמלא מענוג מפועם זיו העליון וישבע בצחצחות נפשו. ואז יצא לחפשי חנם בלי טורח ועמל ויגיעה והבן: א"י כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי חנם.

ויבאר כי עיקר שלימות האדם הוא לעלות בסולם המדרגות בעולמות העליונים לעבור דרך כל העולמות וזה מאה"כ כי תקנה עבד. ר"ל פשתרצה לקנות לעצמך בחי' עבד להבוב"ה אזי עברי העיקר הוא לבוא למדרגה זו להיות נוקב והולך בעבודתו דרך כל העולמות העליונים ולעבור למרום להתדבק עצמו בהבוב"ה כפיכול שש שנים יעבוד.

שש הוא לשון שמחה וששון כאילו כתוב שש ור"ל דהעיקר הוא להיות עבדות הבורא בגודל השמחה. אבל כשהוא עובד חלילה בעצבות עדיין אינו בשלימות העבודה וזהו שש שנים יעבוד שיעבוד כ"כ עד שימתקן כל שניו בגודל השמחה שמעלה כל ימיו ושנותיו לפני הבוב"ה בגודל השמחה.

כמו שנאמר באאע"ה ואברהם זקן בא בימים שתיקן כל ימיו ושנותיו אחר לאחת ובא לעולם העליון עם כל ימיו ושנותיו בלתי נעדר א' מהם. ובשביעית יצא לחפשי חנם.

ר"ל פשיגיע למדה השביעית שהיא מדת מלכות. אזי יצא לחפשי דהיינו לחיהעולמים.

חנם ר"ל אע"פ שפבר תיקן כל מדותיו אחת לאחת ובא לשלימות האמתי עכ"ז יבקש מאת הבוב"ה כל צרכיו רק בדרך מתנת חנם. כמו שנאמר במרע"ה ואתחנן אל וגו'

אע"פ שיש להם לצדיקים כו' אעפ"כ אינם מבקשים מאת הבוב"ה רק בדרך מתנת חנם והבן: אם בגפו יבא בגפו יצא.

יבואר בהקדם הכ' אדירים משפרי ים אדיר במרום יהו"ה וכתב הארינ"ל "אדירים משפרי ים ר"ת אמ"י. "אדיר" במרום "יהו" ר"ת אב"י רמז לאבא ואמא.

וחל עלינו חובת ביאור לפי ערכינו פנונת דבריו הקדושים מהו הענין שמות הקדושים אבא ואמא. הלא הבוב"ה הוא אחדות הפשוט הו"ל ב"ה אין סוף.

ומה שאנו מכנים אותו ית' באלו השמות. ויבואר דהנה הכלל מונח בידינו דים רמז למלכות שמים.

מפני שהים הוא מים שאין להם סוף כמו כן מלכותו ית' הוא דבר שאין לו סוף. כי כל מה שהאדם מוסיף בעבודתו ית"ש רצונו עוד לעלות למדרגה היותר גדולה והוא בלתי קץ ותכלית.

אמנם הצדיקים השלימים שמתגברים בצדקתם בכל יום הם נקראים בשם אדירים והם גורמים בצדקתם להמשיך במלכותו ית' לזה העולם לבוא לבחי' צמצום וגבול שיוכל כל אדם להשיג באפס מה בהבוב"ה ולהמליך אותו.

וזהו אדירים משפרי ים. שבאדירים היינו צדיקים פנ"ל הם מצמצמים כביכול מלכותו ית' פנ"ל.

אדיר במרום ה' דאי' בגמרא הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע אדיר בתוכם. וי"ל דמרמז לנו שיש ב' מיני שדה דהנה הכנס"י מכונים בשם שדה חקל תפוחין קדישין.

מפני גודל התענוג והריח הטוב שמעלים ריח ניחוח במעשיהם הטובים להבוב"ה כביכול. וגם י"ל תיבת נכסיו כפשוטו דהיינו שיהי' להם עשירות ונכסים וכ"ט.

וזהו פ"י הגמ' הרוצה שיתקיימו נכסיו דהיינו ב' מיני נכסים פנ"ל יטע אדיר בתוכם. דהיינו להמשיך הבוב"ה בתוכם שנקרא אדיר כמ"ש אדיר במרום ה' וזהו ג"כ פ"י רם על כל גוים ה' ר"ל שהנניתו ית' הוא א"ס והוא רם על כל רמים אף על השמים כבודו.

ר"ל ע"י הצדיקים המכונים בשם שמים הם הממשיכים כבודו כביכול לזה העולם. ונחזור לעניינינו לבאר הרמז בשמות הקדושים אבא ואמא.

דהענין הוא דידוע דהעיקר הוא אתערותא דלתתא ומתחלה החיוב מוטל על עם קרובו ישראל להתעורר במעשיהם הטובים להשפיע תענוג כביכול להבוב"ה ע"י מעשיהם הטובים ומצד בחי' זו הש"י הוא בבחי' אמא דהיינו בחי' נוקבא מפני קבלת התענוג ואח"כ הוא משפיע להם ממרום אהבה ויראה וכל השפעות טובות.

ואז הוא בבחי' אבא דהיינו בחי' דכורא. כמו אב המשפיע לבניו.

ומפני זה הוא מקדים אמי לאבי דהר"ת דהר"ת "אדירים" משפרי ים הוא אמ"י "אדיר" במרום "יהו" הוא אב"י פנ"ל. עדה"כ איש אמו ואביו תיראו.

שמקדים ג"כ האם להאב. והוא מפני שדרך העולם לירא יותר מהאב מחמת שהיא המשפיע.

ע"כ מתנייראים לבל ימנע השפעתו מהם. אבל תוה"ק מלמדת אותנו הדרך הנכון והישיר שפתה' יראתינו מהבוב"ה עיקר היראה דהיינו יראת הרוממות.

בגין דאיהו רב ושלטיט ולא משום יראת העונש או לתקנת פרס. לזה מקדים בחי' האם לבחי' האב שפתה' יראתינו להבוב"ה עיקר היראה דהיינו יראת הרוממות.

בגין דאיהו רב ושלטיט ולא משום יראת העונש ולא לשום פני' ח"ו. ונקדים עוד לפרש הכ' ועתה ישאל מהה' אלהיה שואל מעמך כ"א ליראה וגו' דהנה אין ועתה אלא תשובה, ונהו ועתה ע"י התשובה תגרמו.

מה ה'.

שהוי"ה ית' יבוא לקם בבחי' מה ומ"ה בגי' אד"ם והוא מלשון אדמה לעליון ר"ל שתוכלו להדמות בפניכול ליוצריכם ולהתדבק במדותיו ית'. אלהיה שואל מעמך.

עדה"כ שאל אביה ויגדה ר"ל שהבוב"ה הוא אביה בדרך שאלה בכדי ויגדה הוא לשון המשכה שימשיך לה כל השפעות טובות. זמניה אין זמן אלא זה שקנה חכמה.

ויאמרו לה אמירה הוא לשון התפארות. ר"ל שיבוא על ידם גודל התפארות לשכינה הקדושה לומר חזי במאי ברא אתינא לגבה.

ונהו ג"כ אלהיה שואל מעמך שהוא אלהיה בבחי' שאלה פנ"ל. וע"ז גמר אומר כ"א ליראה את ה' אלהיה ולא תהבה וגו' שהעיקר הוא אהבה ויראה שהם הגדפין כידוע.

ובזה נחזור לביאור הכתוב "אם בגפו" יבא הוא ג"כ ר"ת אב"י רמז לשם אבא פנ"ל. ומיבת בגפו: הוא לשון פנפים שהם התרין גדפין אהוי"ר ור"ל שע"י עלותם למרום בהגדפין תגרמו להיות הבוב"ה לקם בבחי' אב המשפיע אל בניו כל הטובות ואז בגפו יצא.

שע"י אותן הפנפים תחזרו ותמשיכו למטה כל הברכות והשפעות טובות עלינו ועל כל ישראל אמן: א"י אם בגפו יבא בגפו יצא. ע"ד דאיתא בגמרא בן עזאי הציץ ונפגע כו' ר"ע נכנס בשלום ויצא בשלום.

דהנה עיקר הוא העבדות במדת ענוה ע"י היותו במדת האין יכול להעלות בכל העולמות היינו אעפ"י שהאדם הוא בזה העולם עולם העשייה יוכל ע"י הענוה לעלות לעולם היצירה וממנו לבריאה עד הגיעו לאצילות קדשו.

פי מי שהיא בבחי' אין דוחק עצמו בכ"מ ואין מוחה בידו. ע"כ ר"ע נכנס בשלום ויצא בשלום.

פי עקיבא אותיות עק"ב א' ר"ל שהי' עקב ובגודל הענוה לפני אלופו של עולם. לזאת נכנס בשלום ויצא בשלום.

ונהו ג"כ "אם בגפו" יבא ר"ת נוטריקון "יצירה" בריאה "אצילות". ור"ל פשיעלה בהפנפים שהם אהבה ויראה פנ"ל ובגודל הענוה אזי בגפו יצא דהיינו שיכנס בשלום לכל העולמות "יצירה" בריאה "אצילות" קדשו ויצא בשלום: פי יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירו ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב פרמו ישלם.

פי יבער ר"ל פְּשִׁיתִּלְהַב הָאָדָם בְּהִתְלַהְבוֹת כָּאֵשׁ בּוֹעֲרָה לְעִבּוּדְתוֹ ית' וְהִתְלַהְבוֹת זֶה בָּא מִן שְׂדֵה הָעֲלִיּוֹן חֶקֶל תְּפוּחִין קַדִּישִׁין לֹא אֵשׁ זָרָה ר"ל אֵז הוּא פָּרָם תְּעַנּוּג וְכָרָם ה' צָבָאוֹת. וְעוֹד זֹאת פּוֹעֵל בְּהִתְלַהְבוֹתוֹ וְשָׁלַח אֶת בְּעִירוֹ שְׁיִוִּכֵל לְשִׁלּוֹחַ תְּנִקָּף אֵשׁ הַבּוֹעֵר שְׁלוֹ וּבִעֵר בְּשְׂדֵה אַחַר בְּשְׂדֵה שֶׁל הַסֵּט"א שְׁנִקְרָא אַחַר הָרוּצִים לְעַכֵּב אוֹתָנוּ מֵעִבּוֹד אוֹתוֹ ית' תֹּאכְלֵם אֵשׁ הַצַּדִּיק.

וְהִנֵּה הֵגַם פִּי ה' הוּא הַנּוֹתֵן פֶּחַ לְצַדִּיק לְעֲשׂוֹת זֹאת מ"מ מֵיטֵב שְׂדֵהוּ מֵה שְׂהַצַּדִּיק מְטִיב מְעַשְׂוִי עַל יְדֵי שְׂדֵהוּ הוּא הַחֶקֶל תְּפוּחִין קַדִּישִׁין וּמְטִיב פָּרָמוֹ מֵה שְׂמְטִיב ע"י פָּרָמוֹ וְתַעֲנוּגוֹ ית'. אַעפ"כּ יִשְׁלַם לוֹ הַקַּב"ה שְׂכָר טוֹב וּמַעֲלָה עָלָיו כְּאִלּוּ מְעַצְמוֹ עֲשֵׂה כָּל זֹאת וְהִבֵּן: זִנְבָח לְאֱלֹהִים יִחָרֵם בְּלִתִּי לֵה' לְבַדּוֹ.

י"ל בְּסִיעֵתָא דְשְׂמִיָּא דְהִנֵּה כְּתִבְנוּ מִזֶּה כ"פ וּמִן זָכָר גַּם כֵּן בְּסִפְרִים דְּהַעֲיָקָר לְמִסְוֹר נִפְשׁוֹ עִם כָּל הַתְּאֻוֹת וּמַדּוֹת שְׁלוֹ לְהַבּוֹב"ה וְזֶה נִקְרָא בְּשֵׁם זְבִיחָה ע"ד שְׂאֵמְחִזּוֹ"ל זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם פִּי יָמוֹת בְּאִנְהָל.

אִין ד"ת מִתְקַיֵּים אֵלָא בְּמִי שְׂמִמִּית עֲצָמוֹ עֲלֵי'. ר"ל שְׂמִמִּית כָּל תְּאֻוֹתָיו וְהִנְאוֹתָיו לְשִׁמוֹ ית'.

וְזֵהוּ לְשׁוֹן עֲצָמוֹ. אֲמַנְם הַעֲיָקָר הוּא שְׂיָהָא בְּתִמְיִמוֹת בְּלִי שׁוּם פְּנִי'.

דְּהֵינְנוּ בְּשִׁבִיל לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַּת הַצַּדִּיק וְלְהַקְרִיאֵת בְּשֵׁם רַבִּי וְכַדּוּמָה. רַק לִש"ש כְּפוֹנְתוֹ וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא.

וְזֵהוּ זִנְבָח לְאֱלֹהִים ר"ל שְׁזִנְבָח עֲצָמוֹ לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַּת צַדִּיק הַמְּכַוְנָה בְּשֵׁם אֱלֹהִים וְכַנ"ל ע"ד רֵאָה נִתְתִּיף אֱלֹהִים לְפָרְעָה [וְסוּף הַמַּאֲמָר חֶסֶר]: מְלֹאֲתָהּ וְדַמְעָהּ לֹא תֵאָחֵר בְּכוֹר בְּנִיָּה תִתֵּן לִי.

בְּכוֹר עַפ"י מִשְׁהָה"ק אֲמוֹ"ר זְצִלְלָה"ה הַמְּגַבִּיָּה לְשִׁבְתַּת הַמְּשַׁפִּילִי לְרֵאוֹת שְׁכָל מֵה שְׂמִשְׁפִּיל הָאָדָם עֲצָמוֹ יוֹתֵר זֹכָה לְרֵאוֹת יוֹתֵר יַעו"ש. וְזֵהוּ וְהָאִישׁ מִזְּשֵׁה עֲנִיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר ע"פ הָאֲדָמָה.

שְׁלִזָּה הִי עֲנִיו מְאֹד מִחֲמַת הַיּוֹתוֹ ע"פ הָאֲדָמָה אֲדַמַּת קוֹנֵדֵשׁ שְׁכִינְתָּא קַדִּישָׁא לְכֵן הִי עֲנִיו מְאֹד וְעִי"ז זָכָה לְרֵאוֹת יוֹתֵר. וְזֵהוּ מְלֹאֲתָהּ הֵגַם שְׂתִתְמַלֵּא בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה מ"מ וְדַמְעָהּ.

הֵינְנוּ הַהַכְּנָעָה לֹא תֵאָחֵר מִיָּד תְּבוֹא בְּקִרְבָּהּ הַהַכְּנָעָה שְׁלִפְנֵי אֵל גְּדוֹל רַם וְנִשְׂא כְּמוֹהוּ לֹא יִצְאָתָּ יְדֵי חוֹבְתָהּ. בְּכוֹר בְּנִיָּה וְגו' רֵאֲשִׁית וְהַבְּיָכוֹר מִבְּנֵינִיָּה כְּמִשְׁאֲחִזּוֹ"ל אֵל תִּקְרָא בְּנִיָּה אֵלָא בּוֹנִיָּה תִתֵּן לִי תֵאָמֵר בְּעֲצָמָהּ שְׁלֹא אֲתָה פְּעַלְתָּ זֹאת כ"א ה' הַנּוֹתֵן לָהּ פֶּחַ לְעֲשׂוֹת חֵיל וְהִבֵּן: א"י מְלֹאֲתָהּ וְדַמְעָהּ לֹא תֵאָחֵר וְגו'.

מִלֵּאת"ךְ צִירוּף מִל"ת א"ך. מִל"ת אוֹתִיּוֹת "מְכַשְׁפָּה" לֹא "תַחִי'.

וְר"ל שְׁלֹא יִהְיֶה חֵיוֹת אֵל הַמְּכַשְׁפ' הִיא הַסֵּט"א ע"י אָה. אָה הוּא מִיַּעוּט ע"י שְׂמִמְעֵט עֲצָמוֹ וּמְשַׁפִּיל עֲצָמוֹ נֶגֶד רוּמּוֹת הַבּוֹב"ה ית' מִתְמַעֵט גַּם כֵּן פֶּחַ הַסֵּט"א.

וְזֵהוּ טוֹב מְעַט לְצַדִּיק מִהֶמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים ר"ל שְׁע"י טוֹב ה' הַחוֹפֵף תְּמִיד עַל הַצַּדִּיק הוּא תְּמִיד בְּבַחִי מְעַט שְׁנִתְמַעֵט בְּעֵינָיו נֶגֶד רוּמּוֹתוֹ ית'. וְזֵהוּ טוֹב נֶגְדוֹ ית' מִהֶמוֹן רְשָׁעִים

אֲשֶׁר כְּהֵמוֹת יָמִים יִהְיֶינָה ע"י כִּי הֵם רַבִּים וְגִדּוּלֵם בְּעֵינֵיהֶם וְאֵינָם שְׂמִימִים גְּדוֹלְתוֹ ית' נֶגֶד פְּנֵיהֶם.

וְדַמְעָה כִּי דַמְעָה אוֹתִיו ד"ע מ"ה. דַּע לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת ור"ל שֶׁתִּרְאֶה לְחַבֵּר עֲצָמָה בְּדַמְוֹת דִּיּוֹקָן אָדָם הָעֲלִיוֹן.

וְהִנֵּה פְּסָקִינוֹן דְּכָל דְּבָר בְּטַל בְּשֵׁשִׁים ס' רֹמֵז אֶל הַבּוֹב"ה שֶׁהוּא סוֹמֵךְ לְכָל הַנוֹפְלִים וְזֶה כָּל הַדְּבָר הַקָּשֶׁה וְהַדִּיּוֹן בְּטַלִּין בְּסִמְ"ף ע"י הַצְּדִיק שֶׁהוּא דְבוּק בְּהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים ס' אוֹת סוֹד גִּימ' עִי"ן הוּא עֵינָא פְּקִיחָא הַחוּפֵף עַל הַצְּדִיק עֵינֵי ה' אֶל צְדִיקִים וּמִמֵּילָא בְּטַלוּ כָּל הַדִּיּוֹנִים.

וְזֶהוּ וְדַמְעָה דַּע מ"ך. מ"ך גי' ס' שֶׁתִּחַבֵּר עֲצָמָה בְּהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים.

וְזֶהוּ שְׁפִי רַש"י ז"ל וְדַמְעָה הַתְּרוּמָה וְאֵינִי יוֹדַע מַה לְשׁוֹן דַּמְעָה. הוּא הַדְּבָר אֲשֶׁר דְּבַרְנוּ וְדַמְעָה כַּנ"ל.

הַתְּרוּמָה בְּזֶה תַּדַּע כִּי נִתְּרוּמָתָה וְנִתְּעַלִּיתָ וְאֵינִי יוֹד"ע כְּשֶׁהָאִין הָעֲלִיוֹן יוֹדַע וּמִתְחַבֵּר עִם מ"ה גי' אד"ם וְאֵז לְשׁוֹן דַּמְעָה מִגְּדָל הַתְּדַבְּקוֹת נְדַמְעָה וְנִתְּעַרְבַּ הַלְּשׁוֹן לְכָל יוֹדַע מִגְּדָל הַדְּבָקוֹת מַה לְשׁוֹנוֹ מְדַבֵּר כִּי כָּלוּ לְמַעְלָה וְאֵינּוּ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל.

אֲמַנָּם הַש"י לְרוֹב אֶהְבֶּתוּ וְחִסְדּוֹ שׁוֹלַח מַעֲנֶה בְּפִיו וְתַפְלָתוֹ שְׁגוּרָה בְּפִיו. אֵת זֶה לֹא תֵּאָחֵר כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל מְחַוֵּיב לְכָל יֵאָחֵר מֵהֵיוֹת בְּבַחֲוֵי בְּזֶה.

וּבְזֶה תִּזְכֶּה בְּכוֹר בְּנֵיךָ רֵאשִׁית הַטֶּפֶה קַדִּישָׁא תַּמָּן לִי וְלֹא יֵצֵא הַחוּצָה ח"ו. וְאָמַר תַּמָּן וְלֹא אָמַר תָּן לְהוֹרוֹת כְּדָרְךָ אוֹמְרָם ז"ל וְיִתֵּן וְיִחַזְּרֵךְ וְיִתֵּן כְּשֶׁתִּשְׁמָר כַּנ"ל אֵז תַּמָּן לִי ל"י גי' מֵאוֹת מַלְכוּת קַדִּישָׁא שְׁמַלְכוּתָא קַדִּישָׁא תַּמָּן וְתִשְׁפִּיעַ לָךְ כ"ט אָמֵן: כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שׁוֹנֵאָה רַבִּין תַּחַת מִשְׁאוֹ וְחִדְלָתָ מַעֲזוֹב לוֹ עֲזוֹב תַּעֲזוֹב עִמּוֹ.

כִּי הִנֵּה נִימְנָן לְנוּ רַמ"ח מ"ע וְשָׁס"ה ל"ת. רַמ"ח מ"ע נֶגֶד רַמ"ח אֲבָרֵי הָאָדָם וְשָׁס"ה ל"ת נֶגֶד הַגִּידִים גַּם הֵמָּה נֶגֶד יְמוֹת הַשָּׁנָה שְׁכָל יוֹם מִיָּמֵי הַשָּׁנָה מִתְּנוּצָץ וּמֵאִיר ע"י שִׁישְׁמוֹר מַעֲבֹר עַל אַחַת מִכָּל מְצוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂנָה הַמְּרוֹמֵז נֶגְדוֹ וְעַל יְדֵי שְׁמִירַת הַמַּל"ת גּוֹרֵם לְקִיּוּם הַמ"ע וְכַמִּש"ה כְּזֶר מְרַע וְעֵשֶׂה טוֹב כְּשֶׁתַּסּוֹר מַעֲשׂוֹת רַע מִמֵּילָא תִּזְכֶּה וְעֵשֶׂה טוֹב.

וְלִזְנֵה אַרְזוֹ"ל יֵשֵׁב אָדָם וְלֹא עֵבֶר עֲבִירָה כְּאֵלּוֹ עֵשָׂה מְצֹנָה וְכַנ"ל וְאֵז הוּא קוּמָה שְׁלִימָה בְּרַמ"ח אֲבָרִים וְיֻכַּל לַעֲשׂוֹת מֵהֶם רוֹמ"ח וְלִגְנוֹן נִקְמַת ה' בְּמַדְיָן בְּאוֹתָן שְׁמִבִּיאִים מְרִיבָה בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִים.

מִדִּין לְשׁוֹן מְרִיבָה. לֹא כֵּן ח"ו לְהִיפֹף מֵהִפֹּף הַרַמ"ח לְצִירוֹף חַמ"ר כִּי מִתְהַפֵּף כְּחֹמֶר חוֹתָם.

וְאֵה"כ כִּי תִרְאֶה חֲמוֹר שְׁנִתְהַפֵּף ח"ו לְבַחֲוֵי חֲמָר כַּנ"ל וְהוּא רוֹבֵץ תַּחַת מִשְׁאוֹ שִׁישְׁרָאֵל הֵם בְּבַחֲוֵי אַרְזוֹן נוֹשֵׂא אֶת נוֹשְׂאָיו כֵּן הֵם מַעֲלִים כָּל הָעוֹלָמוֹת אֲבָל זֶה לֹא כֵּן הוּא אֵלּא רוֹבֵץ תַּחַת מִשְׁאוֹ וְאֵינּוּ מַעֲלָה כְּלוּם וְשָׂמָא וְחִדְלָתָ מַעֲזוֹב לוֹ תִּרְאֶה לְהִזְהִירוֹ שִׁישׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה עֲזוֹב זֶה עֲזִיבַת הַחֲטָא וְכַמְבֹּרָךְ בְּרַמְב"ם ז"ל וְאֵז תַּעֲזוֹב תַּעֲזוֹר הַשְּׂכִינָה

עמו כי הבא לטהר מסייעין אותו הש"י יעזרנו על דבר כבוד שמו אמן: שלש רגלים תחג לי בשנה.

נ"ל דהנה להלן פתיב שלש פעמים בשנה יראה כל זכורף אל פני האדון ה'. דרומז אל שלשה עולמות שצריך לתקן עשי' ויצירה ובריאה כעולה בסולם וזה נקרא פעמים מלשון דריכה כמו מה יפו פעמיה.

ואמר שלש פעמים כשפתתקן את השלש פעמים. היינו השלשה עולמות כנ"ל.

בשנה. שנ"ה גימ' ספיר"ה על ידי שתאיר נפש רוח ונשמתה אז יראה כל זכורף שתהי' בחי' משפיע עד עולם האצילות אל פני האדון ה' עד אצילות קדשו.

ונה ושמרת את החקה הזאת למעדה מימים ימימה. חקה מלשון חקיקה רמז אל היו"ד כי סתם חקיקה הוא י' לו יהי' קטנה שבחקיקות הוא דמות יו"ד המורה על החכמה הקדומה שנה כל עבודת האדם להשיג החכמה הגם שא"א מ"מ יוכל לבא כ"ח מ"ה כי בצלם אלהים עשה את האדם.

אד"ם גימ' מ"ה להתדבק בשכינתא עילאה. וז"א ושמרת את החקה הזאת שתשמך החקיקה של השכינתא שנקרא זאת שבכל פעם מתחדש הפח מה בכל שבת וחודש ומועד ונה למועדה מימים ימימה דכר ימימה נוקבא שהגם שהאדם מקבל ע"י המועדים את דיוקן אדם מ"מ ניתן בו פח גם כן להשפיע גם בעולמות העליונים ואח"כ משפיע מעולם העליון למטה וכמש"ה משכו וקחו לכם משכו יומין עילאין ליומין תתאין משכו"ו אותיות מש"ה כ"ו למשנה הוי"ה הוא גם כן מהנוקחו לכם ע"י המועדים שנק' לכם פידוע. ולכן נמסרו המועדים ביד ישראל שישאל מקדשין אותם פנוע. וזהו מימים ימימה מיומין עילאין ליומין תתאין וזהו שלש רגלים תחג לי בשנה.

שלש רגלים רמז אל ג' העולמות בי"ע שצריכין אנחנו לתקן תח"ג נוטריקון "חסד גבורה" תפארת שצריך להתנהג בחסידות איזהו חסיד המתחסד עם קונו וגבורה להתגבר על יצרו איזהו גבור הפוכש את יצרו ובגבורה זו דוחה את החיצונים ומכניעם. וטוב אשר תאחזו בזה וגם מזה אל תנח ידך בבחי' התפארות הפולל שני המדות מדת יעקב עמוא דאמצעיתא. ובזה תחג לי.

ל"י גי' מ' אות מלכות. תחג לשון שמחה כאומרו ושמחת בחגך שבה תשמח את המלכותא קדישא שכינתא עילאה.

אבל בשנ"ה גי' ספיר"ה שתראה להאיר נר"נ שלח פספיר ואז תנפה לבא לזה להשפיע ממקור עליון אהבה ויראה והתפארות קדושה וטהרה בני חיי ומזוני וכל טוב עלינו ועכ"י אמן: יש לפרש תיבת שקלי"ם הוא אותיות שק"ל י"ם.

הים הוא המלכות שמים פידוע וכמ"ש לעיל מפני שהים הוא מים שאין להם סוף. וככה מלכותו ית' הוא בלתי סוף ותכלית כי כל עוד שיוסיף האדם בעבודת הבוב"ה.

ישתוקק עוד יותר לעלות למדרגה אשר למעלה הימנה והוא דבר שאין לו סוף. אף אעפ"כ החיוב מוטל על כל האדם להיות שק"ל י"ם.

דְּהֵיִינוּ לְשִׁקוֹל עֲצָמוֹ לְהַגִּיעַ לְהַמְלָכוֹת שְׁמַיִם. או שִׁק"ל י"ם לְהִיּוֹת שִׁקוֹל וְשָׁנָה לְהַמְלָכוֹת שְׁמַיִם ע"ד אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן.

וְזֶהוּ פִּי כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפָקוּדֵיהֶם וְהִקְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים דְּהוּל"ל שָׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גַּם מֵהוּ תִּיבַת אֶת. וְהִנְרָאָה דְּהַפְתּוּב מְרַמְזוּ לָנוּ כְּשִׁיחֶסֶךְ ח'וֹ אֵיזָה דְּכָר לְשׁוּם בְּרַ יִשְׂרָאֵל.

יְדוּעַ שְׁהַפְגָּם נוֹגַע ח"ו בְּשִׁכְיַנְתָּ כְּבוֹדוֹ ית' וְתַדַּע שְׁהַעֲיָקָר הוּא לְתַמְנָן הַדְּבָר בְּמָרוֹם וְאִז מִמִּילָא יִתְנַסֵּן לְמַטָּה גַּם כֵּן. וְזֶהוּ מֵאֵמָה"כ כִּי תִשָּׂא ר"ל כְּשִׁתְּרָצָה לְהַעֲלוֹת וּלְנַשֵּׂא אֶת יִשְׂרָאֵל מִשְׁפָּלוֹתָם.

אִזִּי הַעֲיָקָר הוּא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל א"ת נוֹטְרִיקוֹן "אַשֶּׁר" תַּנְהָ. עֵדָה"כ אַשֶּׁר תַּנְה הוֹדָף. וְתִיבַת אִש"ר אוֹתִיּוֹת רֹא"ש וְהוּא רְמָזוֹ לְשִׁכְיַנְתָּ כְּבוֹדוֹ ית' וּר"ל שְׁהַעֲיָקָר מִקְּוֹדֵם לְהַעֲלוֹת וּלְתַמְנָן שִׁכְיַנְתָּ כְּבוֹדוֹ ית'. וְאִז מִמִּילָא יִתְעַלּוּ גַּם כֵּן בְּנֵי לְהִיּוֹתָם בּוֹנִים בְּמִדְרֵיגַת ל"י רֹא"ש.

וְלֹא תִסְתַּפֵּק בְּזָה לְבַד. אִף לְפָקוּדֵיהֶם שְׁתַּבִּיאָם גַּם כֵּן לְמִדְרֵיגָה זוֹ לְהִיּוֹתָם כְּרַב הַגְּדוּלָּה מְלִשׁוֹן פִּקִּיד וּמוֹשֵׁל.

שְׁפָל מַה שְׁיִגְזָרוּ אֲנָמָר לְטוֹבַת יִשְׂרָאֵל יִתְקַיְיִם עֲלֵיהֶם ע"ד צְדִיק מוֹשֵׁל בְּיִרְאֵת אֱלֹהִים וְיִגְזָר אוֹמֵר וְיָקָם אֲמֵן כִּי"ר: בְּפִיט לְמוֹסָף אוֹר פְּנִיָּה עֲלֵינוּ אֲדוֹן נְשָׂא. בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ הַכ' בְּמִשְׁלֵי שְׁמַע בְּנֵי וְקַח אֲמָרֵי וְיִרְבוּ לָהּ שְׁנוֹת חַיִּים.

יְדוּעַ אֲמִירָה הוּא לְשׁוֹן הַתְּפָאָרוֹת ע"ש אֶת ה' הָאֲמָרָת. וְקַח הוּא לְשׁוֹן לְיָמוּד ע"ש כִּי לְקַח טוֹב וּגו' וְתִפְאָרַת הוּא עֲמוּדָא דְאֲמָצְעִיתָא וְרוֹמָזַת נֶגֶד מִדַּת יַעֲקֹב אֲבִינוּ ע"ה שְׁהוּא הַמְּנוֹצֵעַ שְׁבָאָבוֹת כִּי אֲבָרְהָם מְרַמְזוּ לְמִדַּת הַחֶסֶד.

וְיִצְחָק לְגַבּוּרָה וְיַעֲקֹב הוּא תְּפָאָרַת יִשְׂרָאֵל כְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם וְזֶהוּ פִּי הַכ' שְׁמַע בְּנֵי וְקַח ר"ל לְיָמוּד הַתּוֹרָה וְהַתּוֹרָה נִק' ע"ש אוֹרָה כְּדֹאִיתָא בְּמַגִּילָה לְיִהוּדִים הֵיטָה אוֹרָה זוֹ תּוֹרָה. וְזֶהוּ וְקַח אֲמָרֵי הוּא לְשׁוֹן הַתְּפָאָרוֹת כֵּן"ל ר"ל עַל יְדֵי לְיָמוּד הַתּוֹרָה תְּבִיא גְּוֹדֵל הַתְּפָאָרוֹת בְּמָרוֹם.

וְזֶהוּ שְׁגָמַר אֲנָמָר וְיִרְבוּ לָהּ שְׁנוֹת חַיִּים. ר"ל ע"ד דְּאִיתָא בְּכַוְנַת הָאֲרִיז"ל עַל מַה שְׁאָנוּ או' בְּנוֹסַח הַתְּפִלָּה בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ וּגו' בְּאוֹר פְּנִיָּה כִּי בְּאוֹר פְּנִיָּה כו' הֵיִינוּ ב' פְּעָמִים בְּאוֹר פְּנִיָּה עִם הָאוֹתִיּוֹת וְעִם הַב' כּוֹלֵלִים גִּי שְׁנוֹ"ת.

ר"ל ע"י שְׁיִרְבָּה אוֹר פְּנִיּוֹ אֵלֶיךָ עִי"ז שְׁנוֹת הוּא מְלִשׁוֹן מְשֻׁנָּה שְׁהוּא כְּפוּל ר"ל שְׁיִהָא הָאוֹר פְּנִיָּם בְּכַפְלִים וְכַן"ל וְהִבֵּן. וְזֶהוּ ג"כ פִּי אוֹר פְּנִיָּה עֲלֵינוּ אֲדוֹן נְשָׂא.

ר"ל שְׁתַּנְּשָׂא לְכַבוֹת עִמָּךְ ב"י לְעַבּוֹדָתְךָ. וְעִי"ז יָאִיר אוֹר פְּנִיָּה עֲלֵינוּ וְע"י שְׁיִאִירוּ פְּנִיָּה לְהַבּוֹב"ה ע"י זְכוֹת לְבַבְךָ וְאִז מִמִּילָא מֵאֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא בָּא אֲתַעְרוּתָא דְלַעֲלָאִי וְיָאִיר גַּם כֵּן פְּנִיּוֹ אֵלֶיךָ בְּגוֹדֵל הַרְחָמִים וְהַרְצוֹן אֲכִי"ר.

וְשָׁקַל אִשָּׁא בְּבֵית נָכוֹן וְנִשְׂא יָדוּעַ שֶׁק"ל בְּגִי נַפ"ש וּר"ל דְּהִנֵּה פְתִיב וְהִי בְיוֹם הַהוּא נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂא מִגְבְּעוֹת וּגו'. דְּהִנֵּה יָדוּעַ דְּהָרִים רָמְזוּ לְאַבּוֹת וּגְבָעוֹת לְאַמְהוֹת.

וְנָהוּ פִּי נָכוֹן יִהְיֶה וּגו' בְּרֹאשׁ הַהָרִים ר"ל בְּזִכּוֹת הָאָבוֹת. וְנִשְׂא מִגְבְּעוֹת בְּזִכּוֹת הָאָמְהוֹת וְנָהוּ פִּי גַם כֵּן וְשָׁקַל אִשָּׁא ר"ל הַנֶּפֶשׁ שְׁלִי אִשָּׁא.

בְּבֵית ר"ל בְּשָׁבִיל הַבַּיִת שְׂיִבְנֶה בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ. נָכוֹן שְׂיִהֵא נָכוֹן בְּרֹאשׁ הַהָרִים כִּנ"ל בְּזִכּוֹת הָאָבוֹת.

וְנִשְׂא שְׂיִהֵא נִשְׂא מִגְבְּעוֹת בְּזִכּוֹת הָאָמְהוֹת וְכִנ"ל אִכִּי"ר: לְרֹאשׁ חוֹדֶשׁ אֶדְר מְשֻׁנְכָנִס אֶדְר מְרַבִּין בְּשִׁמְחָה. יֵשׁ לְרִמְזוֹ שֶׁר"ל מְשֻׁנְכָנִס אֶדְר אֶדְרֵינוּ וְכִמ"ש לְעֵיל בְּפִרְשָׁה הַקּוֹדֶמֶת עַל מֵאֲמַחֲכ"ז הַרוֹצֵה שְׂיִתְקַיְיֵמוּ נְכֻסָיו יִטַע אֶדְר בְּתוֹכָם ע"ש.

וְנָהוּ גַם כֵּן פִּי מְשֻׁנְכָנִס אֶדְר בְּקָרֵב הָאָדָם. אֶז מְרַבִּין בְּשִׁמְחָה אוֹתִיּוֹת בַּחֲמֵשׁ הַר"ל בְּחֲמֵשׁ דְּבָרִים אֱלוֹ שְׁהֵם עֵינָר אֲנִשְׁר הַעוּה"ז דְּהִינֵנוּ בְּגִי חֲזִי וּמְזוּנִי.

עוֹשֶׁר נְכוּד. אֲרִיכַת יָמִים וְשָׁנִים עֲלֵינוּ וְעַל כ"י אָמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן: הַצִּירוֹף מְרֹאשׁ חֲדָשׁ אֶדְר יוֹצֵא מִס"ת שֶׁל פְּסוּק עִיר"ה וּלְשֶׁרֶק"ה בְּנ"י אֲתַנ"ו.

וּנְבָאָר בּוֹ כְּדַרְפָּנוּ כִּי פְתִיב וַיִּשְׁכַּם אֲבָרְהָם בְּבָקָר וְדַח"ז לְמִפְּאֵן שְׁזָרִיזוֹן מִקְדִּימִין לְמַצּוֹת. הַפְּנוּנָה כִּי זָרִיזוֹן בּוֹ אוֹתִיּוֹת ז"ר שֶׁהוּא כְּתָר שְׁהָרוֹצִים לְהַכְתִּיר תְּמִיד אוֹתוֹ ית' מִקְדִּימִין לְמַצּוֹת שְׁהַש"י מִקְדִּים אוֹתָם וְעוֹשֶׂה אוֹתָם רֵאשׁוֹנָה בְּמִלְכוֹת.

לְמַצּוֹת ר"ל עַל יְדֵי הַמַּצּוֹת שְׁנַעֲשִׂים לְיִיחֻד קוּב"ה וְשְׂכִינְתָּי כִּידוּעַ כִּי מַצְנֶה יַחֲוֹד הוּי"ה וְהִנֵּה וַיִּשְׁכַּם אוֹתִיּוֹת "שֵׁם" כְּבוֹד "מִלְכוּתוֹ כִּי עַל יְדֵי שֶׁהַבּוֹב"ה מְשַׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם הַיּוֹדֵד חֲכָמָה הַקְּדוּמָה זוֹכִים לְהַשְׁפִּים וּלְגַלוֹת שֵׁם כְּבוֹד מִלְכוּתוֹ ית'.

וְהִנֵּה יֵשׁ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת הַשְׁכָּמָה זוֹ בְּמַעֲשֵׂה וְכִמוֹ שְׂבָאָמַת אֲבָרְהָם אָבִינוּ ע"ה עֲשֶׂה זֹאת בְּמַעֲשֵׂה, וַיֵּשׂ אֲשֶׁר אֵין פָּחַם יָפָה לָזֶה כ"א בְּמַחְשָׁבָה וְאֱלוֹ וְאֱלוֹ רְצוּיִים לְפָנָיו ית' כִּי רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי וּמַחְשָׁבָה טוֹבָה הַקּוּב"ה מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂה וְנָה עִיר"ה אוֹתִיּוֹת ע"ר י"ה.

ע"ר לְשׁוֹן מְעוֹרָה וּמַחְנֹבֵר י"ה י' רָמְזוּ עַל הַמַּחְשָׁבָה כִּידוּעַ ה' רָמְזוּ עַל הַמַּעֲשֵׂה. וְאָמַר ע"ר י"ה זֶה שְׂמַחְבֵּר אֶת י"ה הִינֵנוּ מַחְשָׁבָה וּמַעֲשֵׂה.

גַּם וּלְשֶׁרֶקָה הוּא נְקוּדַת שׁוֹרֶק. וּר"ל שְׂאִין בְּכַחוֹ ר"א לַעֲשׂוֹת בְּמַחְשָׁבָה דְמוּת הַנְּקוּדוֹת שֶׁל שׁוֹר"ק כִּנְלָם הֵם בְּגִי אֲתָנוּ נְחֻשְׁבִים בְּעֵינָיו ית' בְּגִי אֵיתָן הָאֲזָרַח.

כִּמוֹ אֲבָרְהָם אָבִינוּ ע"ה שְׁפַעַל וְהַשְׁפִּים בְּבָקָר בְּבִיקוֹר וְדַרִישָׁה שֶׁל אַחְזוֹתוֹ ית' כִּינֵן שְׁפַל מֵה שְׂבַכְחוֹ לַעֲשׂוֹת עוֹשֶׂה וְהַבֵּן: פְּרִשְׁת תְּרוּמָה דְּבַר אֵל בְּגִי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי.

נ"ל בְּהַקְדָּם לְבָאָר הַכ' אֶדְרִי שְׁפַתִי תִפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ. כִּי הִנֵּה הַנְּשִׁמָּה בְּהִיוֹתָהּ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הִיא זָכָה וּמְאִירָה בְּאוֹר עֲלִיּוֹן אָמֵן בְּבוֹאָה אֵל הַגּוֹף אֲשֶׁר קְרוּץ מַחְנֹמֵר וּמַעֲפָר הוּצָק יְסוּדוֹ תוּכַל לְהַתְלַלְלָךָ בְּחֵלְאֵת הַגּוֹף וְלִכֵּן מְשַׁבְּעִים אוֹתָהּ כְּנוֹדַע שְׁתָּהָא נִשְׁמַרְת מְלֵהֶמְשָׁף אַחַר תְּאֻנֹת הַחֹמֶר אֶדְרָבָה תוֹסִיף תַּת כַּח וּבְהִירוֹת לְהִיּוֹת יְצִיאָתָהּ

כביאתה וכמש"ה ברוך אתה בבוואך וברוך אתה בצאתך שאתה ברוך בבוואך לעוה"ז
אבל תראה שתהא ברוך גם כן בצאתך.

וכמאז"ל הלואי שתהא יציאה כביאה שעי"ז גורם תענוג גדול בעולם העליון כד עאלת
בלא כיסופא קמי מלכא קדישא. וזהו מלך ביפו תחזינה עיניך.

מלך הוא הש"י מלכו של עולם ביפו כמו שיפה את נשמתך בהיותה עודנה צרורה תחת
כסא כבודו ית' כן תחזינה עיניך העינין הגשמיים שלך בעוה"ז יזכו לחזות בנעם ה'
והינפי הנותן לה למעלה דהיינו שתטהר כל אבריה אשר עיניך לא יראו זרות ולבך לא
תאונה לדבר האסור אז נכון לבך בטוח בה' כי תעורר עינין עילאין עינא פקחא להשפיע
עליך אור העליון ועיניך תחזינה ינפי דלעילא וכנ"ל והנה שנו חכמים בעשרה מאמרות
נבראה העולם ולהבין למה דוקא בעשרה.

נראה כי הנה אז"ל בי עשרה שכינתא שריא. וצריך להבין גם כן למה דוקא בעשרה.
אמנם פי עשירות רומז על מלכותא קדישא. וכאשר יבואו עשרה ישראלים ואיש את
רעהו יעזורו בדברי ריצויי כמה יתרצה אל אדוניו אז העשירי יהי קודש שתשרה עליהם
מלכותא קדישא.

ולזה לאו דווקא עשרה אלא פי גם האחד כשמדבק עצמו במדה עשירית כנ"ל שכינה
שרוי' עליו. ולכן אמרו בי עשרה ולא אמרו בעשרה שכינתא שריא אלא בי עשרה ר"ל
מי שהוא אצל מדה העשירית הגם פי הוא יחידי אזי שכינתא שריא.

ולבוא לזה צריך לקדש עשרה ראשי אבריו דהיינו הדין והרגלין עינין ואודנין פה ומוח
פי הפה הוא הבית קיבול אל מוח חכמה בינה ודעת ואז מקיים העולם שנברא בעשרה
מאמרות פי א"א להיות מאמר כ"א בפה ואז כשמקדש האברים הנ"ל אזי גם פיו קדוש
לה' וכמש"ה לא אחלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה שלא אחלל את בריתי היינו ראשי
האברים פי הברית הוא מקור וראש כל האברים אז בנודאי מוצא שפתי לא אשנה לא
יהיה בו שום שינוי.

ולזה בעשרה מאמרות נברא העולם כדי ליתן שְכָר טוב לצדיקים שמקיימין את העולם
שנברא בעשרה מאמרות על ידי שמקדש ומטהר עשרה אבריו כנ"ל ואז זוכה להיות בי
עשרה ושכינתא שרי' עלי'.

וזהו אדני שפתי תפתח כשתפתח שפתי להיות בשפה העליונה שפ"ה גי' שכינ"ה לקדש
כל אברי כנ"ל אז ופי יגיד לשון המשכה שאז יוכל פי להמשיך את תפלתך. היינו אורות
מעולמות העליונים הנקראים תפלה וכאמור וזה דבר אל בני ישראל דבר מורה על
האהבה ועבנ"א.

ור"ל שתנהיג ותדבר את אהבתי אל בני ישראל שיהי' אהבתי חקוק בלבם כמו יא שהוא
אצלי ניקחו לי תרומה ופי' רש"י ז"ל לי לשמי. ויקחו הוא לשון תאונה פי אין קיחה אלא
בכסף כמו נפסוף נכספת שיקחו כל התאוות לי לשמ"י אותיות לש"ם י' לעורר את י'
המאמרות ע"י תיקון האברים וכנ"ל.

גם נוכל לומר לי לשמי ע"ד דאיתא בזה"ק ויקחו מאתם בסיוע המלאכים ע"ש. ואת זה רומז רש"י ז"ל לשמי שמ"י מורה על ג' המלאכים "שמועיא אל מט"ט "יהואל מאת פל איש וגו' עדש"ה והברים התיכון וגו' מברית מן הקצה אל הקצה.

פי יעקב הוא עמודא דאמצעיתא ע"ד שפירשנו וישב יעקב בארץ מגורי אביו שאגר ואסף מדות אבותיו היראה והאהבה והוא הי' נוטה לשני הקצוות מצד התפארת. וזהו והברים התיכון הוא יעקב פנ"ל הוא מברית מן הקצה אל הקצה ר"ל נוטה לשני הקצוות אהבה ויראה דוגמת הלב המשפיע לכל הגוף למעלה ולמטה.

ולזה התורה פותחת בב' בראשית ומסיימת בלמ"ד לעיני כל ישראל להורות נמן דוגמת הלב להיות מתחדש בכ"פ בסיום התורה ולנעוץ סופה בתחלתה לחזור לראשונה. וזה כל איש אשר ידבנו לבו בלב פנ"ל תקחו ממנו את תרומתי פי הוא יכול להשפיע כ"ט עלינו אמן וזהו: א"י דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי.

וזאת התרומה וגו' עיין בספר נו"א בדבריו הקדושים. והנראה לערכינו עפ"י דרכי על פ"ה הכ' מה גדלו מעשיה ה' מאוד עמקו מחשבותיה דידוע דעיקר הבריאה לא הי' כ"א בשביל ישראל כמ"ש בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית.

והגם שיש לו מלאכים ושופים שמהללים ומשבחים תמיד לשמו ית'. מ"מ אין זה עיקר תענוגו ית' פי אין זה מהחידוש שאין להם יצה"ר והם פולם רוחניים.

ע"כ הם משבחים ומהללים תמיד בגודל הנעמיות בלי הפסק. ועיקר תענוגו ית' הוא מהאדם המורכב מחומר וצורה והיצה"ר מסיתו בכל עת.

והוא מפשיט עצמו מהחומריות ומדבק עצמו להצורה העליונה זה עיקר תענוגו כפיכול. וזהו מה גדלו מעשיה ה' מא"ד הוא אותיות אד"ם עמקו מחשבותיה.

ר"ל עיקר עומק מחשבותיה בבריאת שמים וארץ לא הי' כ"א בשביל ישראל שנקראו אדם. וזהו פ"ה גדולים מעשי ה' ר"ל הפצות ומעש"ט גדולים הם מאוד כמאמר הה"ק בנו"א.

אף דרושים לכל חפציהם. שעיקר דרישתם הוא לכל חפציהם ר"ל על ידי צדיקי הדור שעושים החפץ והרצון לעשות המצות ומעשים טובים.

פי הצדיק הדור כל עיקר עבודתו להעלות נשמות ישראל למקורן ושרשן, וזהו ויקחו לי תרומה. תיבת תרומה סובל ב' פירושים לשון הרמה והעלאה גם לשון הפרשה.

וזהו פוננת הפתוב ויקחו לי תרומה ר"ל שיקחו הרמה לעצמן העלות ולהתדבק בשרשן. וזהו שפי' רש"י ז"ל לי לשמי.

אף כ"ז שהאדם דבוק בחומריות וגשמיות העוה"ז בלתי אפשרי לדבק עצמו בהבוב"ה. אמנם צריך מקודם לפשוט עצמו מכל נכל מגשמיות וחסומריות העוה"ז.

ואז יוכל לבוא להתדבקות הבוב"ה וזהו פ"ה השני של תיבת תרומה לשון הפרשה שהעיקר העלאת האדם עצמו לשרשו הוא ע"י שיפּרוּש עצמו מכל וכל מתענוגי העוה"ז הגשמיים לעשות הכל בהתקשרות ודבוקות אל.

ואל תאמר איך יוכל האדם הגשמי הקרוי מחומר ועוֹסֵק תמיד בעניני ארציות לפרוש עצמו מגשמיים לגמרי לז"א מאת כל איש אשר ידבנו לבו דהיינו הצדיק האמיתי שנדבו לבו לפשוט עצמו מכל וכל מגשמיים העוה"ז ולהתדבק בצורה העליונה.

ממנו תקחו את תרומתי. ע"י שתהי' תמיד דבוקים בצדיקי הדור ומסתופפים בצלם וְהֵם ילמדו אתכם הדרך תלכו בה ואת המעשה אשר תעשו וזאת התרומה אשר תקחו מאתם כלומר עוד נוסף יהי' שעי"ז תקחו מאתם ר"ל מצדיקי הדור הנ"ל תקחו.

זהב וכסף ר"ל כל השפעות טובות בעניני ארציות ג"כ וכמאמר הה"ק בנו"א. ונחשת רמז לכסא הכבוד ע"ד שגאמר והי' כל הנשף וראה אותו וחי'.

דהיינו שהיו משעבדין לבם לכסא כבודו ית' ור"ל שיבוא לכם כל השפעות טובות מתחת כסא כבודו ית' והבן: א"י ויקחו לי תרומה. דהעיקר העבדות הוא ליחוד ה' תתאה משם הנ"ה ב"ה להיו"ד פנודע וזהו ויקחו לי תרומה כלומר ויקחו ל"י ר"ל ליו"ד תרו"מ ה'.

דהיינו ליחוד ולחבר הה' אחרונה שבשם הנ"ה ב"ה להיו"ד אָמַנָם לאו כל אדם זוכה לזה לעסוק ביחודים ולא כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול לז"א מאת כל איש אשר ידבנו לבו.

הוא הצדיק האמיתי כנ"ל תקחו את תרומת"י תרומ"ת יו"ד. ר"ל ע"י התאחדם והתסבבם עם הצדיק.

נחשב כאלו כולם בכלל עשו היחוד והבן: א"י ויקחו לי תרומה. ופירש"י ז"ל לי לשמי.

גם כן על הדרך הנ"ל ובאופן אחר קצת. דהנה עיקר עבודתו ית' הוא להעלות השכינה הקדושה ליחודה ולחברה עם דודה ועיקר היחוד נעשה על ידי פללות ישראל דבכללות הטה קומה שלימה.

וכדאי בתיקוני זוה"ק דיש מארי דעינין מארי דאונדנין מארי דידנין מארי דרגלין מארי דחוטמא מארי דפומא וכו'. ויש צדיק עובד במדריגה אחת וצדיק אחר עובד במדריגה אחרת.

ועל ידי התאחדם והתחברותם יחד באהבה ובלב שלם נעשה בכללם היחוד פראוי וראיה לזהמה דאיתא בזוה"ק משה שושבינא דמלכא ואהרן שושבינא דמטרוניתא. ואלו ח"ו הי' פירוד לכבות ביניהם האיה הי' ביכולת להיות היחוד השלם אף בנודאי הי' תמיד אהבה ואחנה ושלום וריעות ביניהם.

וזהו מאה"כ ויקחו לי תרומה. ר"ל להעלות השכינה הקדושה לחברה עם דודה.

וזהו שפי' רש"י ז"ל לי לשמי דהיינו לשמו ית' ותיבות לשמ"ו אותיות שלו"ם. כלומר שעיקר היחוד נעשה על ידי השלום שיש בין פללות ישראל.

כי שלום שָׁמָא דְקוּב"ה. וע"י פְּלִלוּתָם וְהִתְחַבְּרוּתָם שְׁיֵשׁ בִּינֵיהֶם כָּל הַמְדַרְיגוֹת וְכַנ"ל
נַעֲשֶׂה הַיְחוד הַשְּׁלֵם פְּרָאוּי.

וְגַמְר אֲנִי מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ. הֵינְנוּ בְּהִתְפַּלְלוֹת יַחַד בְּאַהֲבָה וְאַחְנָה.
תִּקְחוּ אֵת תְּרוּמָתִי וְהִבְנוּ: א"י וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה וְגו'. ע"ד דְּאִיתָא בְּאַבוֹת פ"א הִלֵּל אוֹמֵר
אִם אֵין אֲנִי לִי מִי לִי וְכו'.

וּי"ל פִּירוּשׁוֹ הַצְּדִיק הַמְּכַוֵּן בְּשֵׁם הִלֵּל ע"ש שְׁמֵהִלֵּל וּמְשַׁבַּח לְהַבּוּב"ה וּז"א הִלֵּל אוֹמֵר
ר"ל הַצְּדִיק אוֹמֵר אִם אֵין כְּשֶׁאֲנִי עוֹלָה לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַנִּקְרָא אִי"ן אֶז אֲנִי לִי ר"ל
הַמְּלָכוֹת שְׁמַיִם הַמְּכַוֵּן בְּשֵׁם אֲנִי כְּנוֹדָע הוּא לִי וּבְעֲזָרִי כִּי בְּלַעֲדָה לֹא יִכְוֵלְתִּי לְהָרִים יָד
וְרָגַל בְּעִבּוּדְתּוֹ ית"ש.

וְהוּא הַנוֹתֵן לִי כֹחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל. וּבְנוֹדָאֵי שְׁכֵן הוּא שֶׁהַבּוּב"ה בְּרוּב רַחֲמָיו וְחֶסֶדְיוֹ נִתֵּן לְנוּ
תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה שְׁיֵשׁ בָּהּ שְׁשִׁים רְבוּא אוֹתִיּוֹת כְּנוֹד ס' רְבוּא נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְכו"א
מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ שׁוֹרֵשׁ נְשִׁמָתוֹ הַנִּמְצָא בְּתוֹה"ק לְסִיּוּעוֹ וְלַעֲזוּרוֹ עַל כִּכָּה שְׁיֵשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
שְׁלִימָה לְפָנָיו ית' וּבְאִנּוֹן שְׁיִקְדָּשׁ וְיִטְהַר עֲצָמוֹ עִם כָּל פְּרִטֵי אַבְרָיו בְּקִיּוּם הַתְּרִי"ג מְצוֹת
שְׁהֵם כְּנוֹד אַבְרָיו שֶׁל הָאָדָם.

רַמ"ח מ"ע כְּנוֹד רַמ"ח אַבְרָיו שֶׁל אָדָם. שְׁס"ה ל"ת כְּנוֹד שְׁס"ה גִּידָיו וּבְנוֹדָאֵי בְּכָל מְצוּהָ
שְׁמִקְיָיִם עוֹשֶׂה יְחוד בְּמָרוֹם.

ע"ד מְשַׁל כְּמוֹ מְצוֹת צְדָקָה הַפְּרוּטָה שְׁנוֹתֵן רְמֵז לִי"ד מִשֵּׁם הַנִּי"ה ב"ה וְכו' הַיְדִים שְׁנוֹתֵן
בְּהֵם הַפְּרוּטָה בְּכ"א ה' אֲצַבְּעוֹת הוּא כְּנוֹד ב' הַהִי"ן. וְגוֹף הָאָדָם שֶׁהוּא נוֹתֵן הַפְּרוּטָה לִיד
הָעֵנִי יֵשׁ לוֹ דְמוּת וַי"ו וְנִשְׁלַם הַשֵּׁם הוּי"ה ב"ה.

וְהִנֵּה יֵשׁ כְּמָה בַחֲי' בְּנִתְיָנוּת הַצְּדָקָה יֵשׁ שְׁנוֹתֵן צְדָקָה בְּגוֹדֵל הַשְּׁמִחָה וּבְכַדְבַּת לְבוֹ וּבְנוֹדָאֵי
בְּצְדָקָה כְּזוֹ נַעֲשֶׂה הַיְחוד אִף יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים הֵם וַיֵּשׁ שְׁיֵשׁ לוֹ וְאֵינוֹ רוֹצֶה לִיתֵן בְּכַדְבַּת
לְבוֹ וּבְרִצּוֹנוֹ הַטּוֹב אֲמַנָּם בְּאֵין בְּרִיָּה וּמְחַמַּת הַבּוּשָׁה מְוַכְרַח לִיתֵן אֲבָל אֵינוֹ נוֹתֵן בְּכַדְבָּה
וּבְרִצּוֹן הַטּוֹב וְאִף יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת הַיְחוד כְּשֶׁעוֹשֶׂה בְּהַכְרַח וּבְעַצְבוֹת ח"ו לָזֶה אָמַר וְיִקְחוּ
לִי תְרוּמָה וְאֲחַכְמִז"ל אֵין קִיחָה אֶלָּא בְּכֶסֶף וְכֶסֶף הוּא מְלִשׁוֹן חֲשֵׁק כְּמוֹ נְפִסוּף נְכֶסֶפֶת
וּר"ל שְׁיִתְנוּ בְּגוֹדֵל הַכּוֹסֶף וְהַחֲשֵׁק וּבְשִׁמְחַת הַלֵּב וּבְזֶה יְבוֹאוּ לְמַדְרִיגָה זוֹ לִיתֵן בְּרִצּוֹן
נְפִשָׁם הַטּוֹב לָזֶה יַעֲצִנוּ הַכ' מֵאֵת כ"ל אִישׁ כ"ל בְּגִי חֲמִשִּׁים רְמֵז לְנֶשׁ"ב.

ר"ל מֵאוֹתוֹ אִישׁ הַצְּדִיק אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ בַחֲי' כָּל הֵינְנוּ הַנֶּשׁ"ב וְאֶז בְּנוֹדָאֵי הוּא בְּמַדְרִיגָה זוֹ
שְׁבָכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ וְכָל מֵה שְׁעוֹשֶׂה אֵינוֹ רוֹצֶה שׁוּם דְּבָר רַק אֱלֹהוֹתוֹ ית"ש וְכִמְאֵה"כ
זֶה אֵלֵי וְאֲנִי הוּא ר"ל ע"י שְׁאֲנִי רוֹצֶה בְּכ"מ הִנֵּה אֵלֵי עִי"ז וְאֲנִי אֲנִי עוֹשֶׂה לוֹ מְדוֹר בְּזֶה
הָעוֹלָם גַּם פִּי הַשְּׁנִי שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַתְּנָאָה לְפָנָיו בְּמְצוֹת וּר"ל שְׁבָזָה אֲנִי מְבִיא גּוֹדֵל
הַתְּפָאָרוֹת לָזֶה הָעוֹלָם ע"י הַתְּדַבְּקוֹתוֹ בּוֹ ית"ש.

וְזֶהוּ רְמֵז ג"כ "אֲשֶׁר" יִדְבְּנוּ "לְבוֹ ר"ת אל"י ר"ל שְׁמִקְיָיִם זֶה אֵלֵי וְאֲנִי מְמַנֵּן תִּקְחוּ אֵת
תְּרוּמָתִי ר"ל הוּא יְבִיאְכֶם לְמַדְרִיגָה זוֹ לִיתֵן בְּגוֹדֵל הַשְּׁמִחָה וְיִהְיֶה הַיְחוד בְּשְׁלִימוֹת וְכָרְאוּ
וְהִבְנוּ: וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם.

כָּל אֲשֶׁר אָנִי מֵרְאֶה אוֹתָךְ אֵת תְּבִנַת הַמְּשָׁפָן וְאֵת תְּבִנַת כָּל כְּלִיו וְכֵן תַּעֲשֶׂה. וַיֵּלֶד
עַל־תּוֹר הוֹ' שֶׁל וַעֲשֶׂה.

וְהִנְרְאָה דְהִנֵּה הָעֵינָךְ עֲבוֹדַת הָאָדָם בְּעוֹדוֹ בַּעוֹה"ז לְתַמְנָן הַמְּדוֹת שֶׁלוֹ אֶהְבֶּה וַיִּרְאֶה
וְהִתְפָּאֲרוֹת וְנִצְנָח וְהוֹדָ' וַיְסוֹד וְהֵמָּה בְּכָלֵל ו' מְדוֹת עַד בּוֹאוֹ לְמַדַּת הַמַּלְכוּת. וּבְזֶה נַעֲשֶׂה
מִקְדָּשׁ וּמְשָׁפָן לְהַבּוֹב"ה לְשָׂרוֹת בְּתוֹכוֹ וְזֶהוּ וַעֲשֶׂה ר"ל ו' עֲשֶׂה דְהִינֵנוּ שְׂמֻחַן וְיָב לְתַמְנָן הוֹ'
מְדוֹת בְּכָלֵל לַעֲשׂוֹת הַכֹּל בְּהִתְקַשְּׁרוֹת הַבּוֹב"ה.

וְאֶפְיָלוֹ כָּל צָרְכֵי הַהִתְקַרְחִים מְאֻכִּילָה וְשִׁתְיָה וְשִׂאָר צָרְכֵי הַגּוֹף יִרְאֶה שְׂיִגִיעַ מֵהֶם צַד הַנְּאִה
לְהַבּוֹב"ה עַל יְדֵי הַתְּקַדְּשׁוֹ בָּהֶם בְּטוֹב הַפְּנִיָּה. וְזֶהוּ וַעֲשֶׂה לִי מִקְדָּשׁ וְאִזּוֹ וְשִׂכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם
ר"ל בְּתוֹךְ הַמְּדוֹת שְׁלֵהֶם.

כָּל אֲשֶׁר אָנִי מֵרְאֶה אוֹתָךְ. דְּמִי שְׂיִישׁ בּוֹ מַדְעַת קוֹנּוֹ יִשְׁפִּיל בְּדַעְתּוֹ לִיקַח לַעֲצָמוֹ מִכָּל
דְּבָר שֶׁבָּא לְכָלֵל בְּרִיאָה רְמִיזָא דְחֻקְמַתָּא.

וְאֶפְיָלוֹ מַעֲנִינֵי אֲרֻצִּיּוֹת וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי אָדָם. יִתֵּן דַּעְתּוֹ ע"ז שְׂבִנְוֵדָאֵי הַבּוֹב"ה לֹא לְחֻנָּם
פְּעַל כְּכָה בְּעוֹלָמוֹ כ"א לִיתֵּן עֲצוֹת לְנַפְשׁוֹ אִיךְ לְהַמְצִיא לוֹ בְּחֵי עֲבוֹדָה וְנַח"ר לְבוֹרְאֵינוּ
וַיּוֹצֵרֵנוּ ית'.

וְזֶהוּ כָּל אֲשֶׁר אָנִי מֵרְאֶה אוֹתָךְ ר"ל אֶפְיָלוֹ הַדְּבָרִים שְׂנֵאֵי שְׂהֶם בְּחֵי אוֹתָךְ הִינֵנוּ
לְצָרְכְּךָ. גַּם בָּהֶם אָנִי מֵרְאֶה לְךָ דְרָךְ לַעֲבוֹדָתִי.

וְגַמֵּר אֲנִי אֵת תְּבִנַת הַמְּשָׁפָן ר"ל מִפְּנֵי שֶׁפָּן מֵרְאֶה תְּבִנַת הַמְּשָׁפָן. וְכַמ"ש לַעֲלִיל בְּשֵׁם
הַזֶּה"ק צִיּוּרָא דְעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית וְצִיּוּרָא דְמְשָׁפָנָא וְצִיּוּרָא דְגּוֹפָא דב"נ אֵינוֹן חַד וְכַדָּאֵי
בְּסַפְרֵים רְמִיזֵי הַמְּשָׁפָן עִם כָּל הַפְּלִים שְׁהֶם בְּדַמְיוֹן גּוֹף הָאָדָם עִם אֲבְרָיו וְע"י הַתְּקַדְּשׁ
הָאָדָם גּוֹפּוֹ עִם אֲבְרָיו שְׁהֶם בְּתַמּוּנַת הַמְּשָׁפָן עִם כָּל כְּלִיו אִזּוֹ נַעֲשֶׂה הָאָדָם גַּם כֵּן מְדוֹר
וּמְשָׁפָן לְהַבּוֹב"ה בְּקַרְבּוֹ.

וְהִנֵּה הַר"ת מִן "אֵת" תְּבִנַת הַמְּשָׁפָן הוּא אֵת"ה נּוֹטְרִיקוֹן "אֲשֶׁר" תַּנְה "הוֹדָךְ ר"ל
שְׂתַבְנִית הַמְּשָׁפָן מְרִמָּז עפ"י הַסּוֹד לְקוֹמַת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה וְהַהוֹד וְהַדָּר הָעֲלִיוֹן. וְזֶהוּ
שְׂגַמֵּר אֲנִי וְכֵן תַּעֲשֶׂה כ"ן גִּי' סו"ד וְכַמ"ש לַעֲלִיל שְׂבַכ"ד תְּכַוְּנוֹ לְסוֹד הָעֲלִיוֹן וְכַמ"ש
וַיִּרְאֵה אֱלֹהִים אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב או"ר גִּי' ר"ז ר"ל שְׁהֵש"י רָאָה בְּאוֹר הִינֵנוּ רְזִי וְסוֹדוֹת
תּוֹרַתֵינוּ הַקְּדוּשָׁה עִם הַמְּצוֹת כִּי טוֹב וְעַמֵּד וּגְנָזוֹ לְצַדִּיקִים לַע"ל שְׁהֶם יִשְׁגּוּ בְּלִמּוּד
תּוֹרַתֵנוּ רְזִי וְסוֹדוֹת הַתּוֹרָה אֲמֵן כִּי"ר וְהַבֵּן: א"י וַעֲשֶׂה לִי מִקְדָּשׁ וְשִׂכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם.

כְּכָר עֲמָדוֹ בְּזֶה הַקְּדוּמוֹנִים וּבְכַרְט בּוֹה"ק בְּתוֹכּוֹ לֹא נֶאֱמַר כ"א בְּתוֹכְכֶם וְהִנְרְאָה לַעֲרַכְנוּ
בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ מֵה שֶׁאֲחַז"ל גְּדוּלִים מַעֲשֶׂה הַצַּדִּיקִים מִמַּעֲשֶׂה שְׂמִים וְאֲרָץ דָּאלוֹ בְּמַעֲשֶׂה
שְׂמִים וְאֲרָץ כְּתִיב אִף יְדֵי יְסוֹדָה אֲרָץ וַיִּמְיֵנִי טַפְחָה שְׂמִים.

וּבְמַעֲשֶׂה צַדִּיקִים נֶאֱמַר מִקְדָּשׁ ה' כּוֹנֵנוּ יְדִיָּה. וְדַבְרֵיהֶם ז"ל צָרִיכִים בְּאוֹר דְּהֵאִיךְ נֶאֱמַר
כֵּאֵן מַעֲשֵׂי צַדִּיקִים.

וְהִנְרְאָה דְהִנֵּה אֵימָה מִיּוֹם שְׂחַרְבַּ בֵּיהֶמ"ק אֵין לְהַקְב"ה בְּעוֹלָמוֹ אֱלֹא ד"א שֶׁל הַלְכָה. אִיךְ
דְּעֵינָךְ הוּא הַלִּמּוּד תּוֹרָה לְשִׁמָּה דְהִינֵנוּ בְּדַחִילוֹ וְרַחִימוֹ כִּי אוֹרֵיִתָא דְלָאו אֵיהוּ בְּדו"ר
לֹא פְּרַחָה לַעֲלִילָא.

וְיָרוּעַ בְּזוּה"ק דְּאַהֲבָה וַיִּרְאֶה מְכַנְנֵי בְּשֵׁם יְדִים. חֶסֶד דְּרוּעָא יִמְיָא גְבוּרָה דְּרוּעָא
שְׂמָאלָא.

דְּהֵינְנוּ אַהֲבָה וַיִּרְאֶה. וְזֶהוּ אֲשֶׁר רָמְזוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ לְבְּדַבְרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים.

גְּדוּלִים מַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים מִמַּעֲשֵׂי שְׁמַיִם וְאֶרֶץ דְּאֵלוּ בְּמַעֲשֵׂה שְׁמַיִם וְאֶרֶץ כְּתִיב אִף יְדֵי
יְסֻדָּה אֶרֶץ וַיִּמְיָ טַפְחָה שְׁמַיִם. ר"ל ע"ד הַכ' עֵילָם חֶסֶד יִבְנֶה דְּעֵיקָר הַבְּרִיאָה הִיא בְּמַדַּת
הַחֶסֶד כַּמֵּאחֻז"ל רָאָה שְׂאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּים בַּמַּה"ד כּו' מִפְּנֵי שְׂרֹבָא דְּרֹבָא לֹא יִזְכּוּ
בְּעֵינָיו מִצַּד הַדֵּין וְנִזְוֹנִים מִצַּד חֶסְרוֹ ית'.

וְזֶהוּ פִי דְּאֵלוּ בְּמַעֲשֵׂה שְׁמַיִם וְאֶרֶץ נְאֻמָּר אִף יְדֵי וְגו' וַיִּמְיָ טַפְחָה וְגו' רָמְזוּ לְהַחֲסֵד
שְׂמֻכּוּנָה בְּשֵׁם יְמִין. וְאֵלוּ בְּמַעֲשֵׂה צְדִיקִים ר"ל בְּתוֹרָתָם שְׁלוֹמֵדִים לְשִׁמְחָה וּבְדוּר שְׁעוֹשִׁין
בְּזֶה מְשַׁכְּנֵן וּמְקַדְּשׁ לֹו ית"ש כַּנ"ל אֵין לֹו לְהַקְב"ה בְּעוֹלָמוֹ אֲלֵא ד"א כּו' נְאֻמָּר מְקַדְּשָׁה
כּוֹנְנֵי יְדִידָה.

ר"ל שְׁעוֹשִׂים מְקַדְּשׁ לְהַנְוִיתוֹ ית' לְשֵׁרוֹת בּוֹ כּוֹנְנֵי יְדִידָה ר"ל שְׁעוֹשִׂים כֵּן וּבְסִימָה לְהַשְׁרָאָה
אַלְהוּתוֹ ית' בְּהַיְדִים דְּהֵינְנוּ בְּתַרְוֵי דְּרוּעֵין אַהֲבָה וַיִּרְאֶה כַּנ"ל. וְזֶהוּ ג"כ פִּי נְעֻשׂוֹ לִי מְקַדְּשׁ
וּפִירֵשׁ יי"ל לִי לְשִׁמִּי בֵּית קְדוּשָׁה.

רָמְזוּ לְדַבְרֵינוּ הַנְּאֻמָּרִים לְעֵיל בְּאַמְתָּ דְּקֵאִי עַל כָּל אָדָם וּבְכָל עֵת וּזְמַן. דְּהַתּוֹרָה הִיא
נְצַחִית ר"ל כָּל אָדָם מֵיִשְׂרָאֵל שְׂמֻקְדָּשׁ וּמְטַהֵר עֲצָמוֹ בְּעַסְקוֹ בְּתוֹרָה לְשִׁמְחָה.

עוֹשֶׂה מְדוּרָה וּמְשַׁכְּנֵן לְהוִי"ה ב"ה לְשֵׁרוֹת בְּד' אֲמוּתָיו שְׁהֵם כְּנֻגַד ד' אוֹתִיּוֹת הוִי"ה ב"ה
וְזֶהוּ נְעֻשׂוֹ לִי מְקַדְּשׁ וְהַעֲמִיק רַש"י ז"ל בְּדַבְרֵי קְדוּשׁוֹ לִי שְׁמִי ר"ל בְּעַסְק הַתּוֹרָה לְשִׁמְחָה
יַעֲשׂוּ לִי בֵּית קְדוּשָׁה לְשִׁמִּי הוִי"ה ב"ה לְהַשְׁרָאָה הַנְּוִיתִי בְּד' אֲמוּתָיו שְׁל הֶלְכָה שְׁהֵם כְּנֻגַד
ד' אוֹתִיּוֹת הוִי"ה שְׁל שְׁמִי.

וְשִׁכְנֵתִי בְּתוֹכְכֶם. ר"ל בְּהַמְדוּת שְׁלֵהֶם אַהֲבָה וַיִּרְאֶה כּו'.

כָּל אֲשֶׁר אָנִי מֵרָאָה אוֹתָךְ אֵת תְּבֻנַת הַמְּשַׁכְּנֵן וְאֵת תְּבֻנַת כָּל כְּלָיו וְכֵן עָשׂוֹ. קוּשְׁיַת
הַמְּפָרְשִׁים יְדוּעַ עַל יְתוּר ב' תְּיֻבוֹת וְכֵן תַּעֲשׂוּ.

וְהַנְּרָאָה לְעַרְכֵינוּ דְּהַנְּגָה יְדוּעַ לְמַבְיָנֵי מַדְעָ סוּד הַמְּשַׁכְּנֵן עִם כָּל הַכְּלִים שְׁיִשְׁנֵנוּ גַם כֵּן בְּגוּף
הָאָדָם וְאַבְרָיו כְּדֵאִיתָא בְּזוּה"ק וְכַנ"ל שְׁהַעֲיָקָר הַמְּשַׁכְּנֵן הוּא שְׁהָאָדָם עוֹשֶׂה בְּקִרְבָּ לְבוֹ
כְּשִׂמְקַדְּשׁ וּמְטַהֵר עֲצָמוֹ עִם כָּל פְּרִטֵי אַבְרָיו לְעֲשׂוֹת מְדוּרָה וּמְשַׁכְּנֵן לְהַבּוֹר ב"ה בְּקִרְבוֹ
וְעַפ"י פִּירֵשְׁנוּ גַם כֵּן הַכְּתוּב עֲשִׂיתָ קְרָשִׁים לְקִשְׁרָה עֲצָמָךְ לְהַבּוֹב"ה, לְמַשְׁכָּן בְּכַדִּי שְׁתַּהַלִּי
מְשַׁכְּנֵן וּבֵית דִּירָה כְּבִיכּוֹל לְהַבּוֹרָא ב"ה כִּי קְרָשִׁים הֵם אוֹתִיּוֹת קְרָשִׁים לְשׁוֹן קִשְׁרָה.

וּלְזֹאת לֹא נְאֻמָּר וְעֲשִׂיתָ קְרָשִׁי הַמְּשַׁכְּנֵן רַק קְרָשִׁים בְּכַדִּי לְרָמְזוּ לְהַנְּגָל וּבְנוֹדָי הַבּוֹרָא
ב"ה הַרְאָה לֹו לְמַשְׁחָה רַבִּינוּ ע"ה סוּד הַמְּשַׁכְּנֵן עִם כָּל כְּלָיו אִיךְ לְקִשְׁרָה עִם כָּל פְּרִטֵי אַבְרָיו
בְּסִפְתָּ הַמְּשַׁכְּנֵן בְּהַבּוֹב"ה וּבְנוֹדָי מַשְׁחָה רַעֲיָא מְהִימָנָא קְדִישָׁא עָשָׂה כֵּן וְנִתְקַשְׁרָה וְנִתְדַבְּקָה
בְּהַבּוֹב"ה.

וְהָרָאִי שְׁשׂוּם אָדָם לֹא יְכוֹל לְהַקִּימוֹ מִפְּנֵי כּוֹבְדָן שְׁל קְרָשִׁים כ"א מַרְע"ה עַל יְדֵי
שְׁנִתְקַשְׁרָה וְנִתְדַבְּקָה בְּהַבּוֹב"ה. הוּקָם עַל יְדוֹ מֵאֵלָיו.

כמ"ש הוקם המשכן. ונהו מאה"כ ככל אשר אני מראה אותה את תבנית המשכן ואת תבנית כל פליו וכן תעשו.

כ"ן גי' סו"ד ר"ל שתראו להשיג סוד המשכן במרום לקשר ולהתדבק בהבוב"ה אמן כי"ר והבן: בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו. ונתת אל הארון את העדות אשר אתן אליה.

ידוע דארון רמז לתורה. והטבעות י"ל דמרמז אל המצות ע"ד טבעת קידושין. דעל ידי המצות שאדם עושה הוא נתקדש להבוב"ה. כמו שאנו אומרים אשר קדשנו במצותיו.

ומבשרי אחזה אלהי כמו בקידושי אשה העיקר בקידושין הוא בנתינת הטבעת ובאמירת הרי את מקודשת כו' כמו כן העיקר קידושין שהבורא ב"ה מקדש לכנס"י הוא ע"י המצות שישאל עושיין.

ונהו בטבעות הארון. היינו מצות התורה.

יהיו הבדים. הם ישאל שיהם עם לבדד ישכון.

עדה"כ לא מרובכם מכל העמים חשק וגו' כי אתם המעט מכל העמים פי' דהנה ידוע דעיקר גלות ישראל לבין העמים הוא בכדי שיעלו מהם כל הני"ק. ונהו פי אתם המעט מכל העמים.

ר"ל מה שאתם בגלות בין העמים הוא ללקט מביניהם עט הני"ק שנמצאים בהם פי' דוע. דבכל דבר שפא לכלל בריאה יש בו ניצוץ קדוש המחי' אותו וצריכים ישראל לעבוד ולתמן להוציא מהם הני"ק.

ונתת אל הארון את העדות אשר אתן אליה ר"ל אפילו מה שאני נותן לה לצרכי הגשמיים תעלה גם כן הפל אל הקדושה ועפ"י תורה הקדושה וכו"ל והבן ונתת אל הארון את העדות אשר אתן אליה.

ורש"י ז"ל פירש אל הארון כמו בארון דק"ל מהו אל הארון דמשמעו אצל הארון וכי אצל הארון היו מונחים הלחות והלא בתוכו היו מונחים. לכ"פ כמו בארון.

ונ"ל דהנה לעיל מיני' פתיב בטבעות הארון יהיו הבדים וגו' דהת"ח נקרא ארון כמו הן שהוא עשוי להיות התורה מונחת בו פכה הת"ח בו התורה וא"א התורה בלא ישראל וכמ"ש בראשית בשביל התורה ובשביל ישראל כי לא היתה התורה יכולה להתקיים אלא בשביל ודרך שעושים ישראל שבילים אליו.

וכמו שהטבעות מקדשים את הפלה כמו"כ הצדיק עושה טבעות להשתלשל מעולם לעולם ולכן נקראים ת"ח בכל מקום שמלמדים עצמם להיות חכם העליון קשור ומדונבק ומיוחד עם חכם דלתמא כדי להשיג חכמה עליונה אבל איך ובמה יוכל להשיג הוא ע"י השתלשלות העולמות מאצילות לבריאה וליצירה ולעשיה כמו הטבעות שמקשרים טבעת בטבעת עד שנעשה שלשלת וכמשל דאיתא במדרש בבאר מים יפים שלא היו

יכולים לשאוב ממנה ע שָׂבָא פִּקּוּחַ אֶחָד וְקוֹשֵׁר חֲבֵל בְּחֵבֶל בְּמִשְׁיחָה נִימָא בְּנִימָא עַד שְׁהִתְחִילוּ הַכֹּל דּוּלִין.

וְכֵן רוּמְזוּ דְּוֹד הַמְּלִיךָ ע"ה מָה אֶהְבֵּתִי תוֹרְתָהּ כֹּל הַיּוֹם הִיא שִׁיחְתִּי. מַה.

הַגַּם שְׂאֵנִי מַה כַּמ"ש מִשָּׁה רַבִּינוּ ע"ה וְנַחְנוּ מַה מ"מ אֶהְבֵּתִי תוֹרְתָהּ כִּי כֹל הַיּוֹם כֹּל הוּא הַצְדִּיק כְּדַמְתָּרְגָּם עַל כִּי כֹל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי דְאַחִיד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא. וְזֵה עֲנִין דְּנִשְׁקִי אַרְעָא וְרַקִּיעַ לְהַדְדִּי כִּי רַקִּיעַ הוּא לְשׁוֹן הַתְּפִשְׁטוֹת שְׂצָרִיךָ לְעִשׂוֹת הַתְּפִשְׁטוֹת לְהַתְּפִשְׁטוֹת פֻּעַם אַחַר פֻּעַם עַד דְּנִקְשִׁי לְאַרְעָא לְהִבִּיא נְשִׁיקָה וּתְשׁוּקָה מְרַקִּיעַ לְאַרְעָא וְזֵהוּ כֹּל הַיּוֹם כֹּל הַיְיָנוּ הַיְיָנוּ שְׂמִיא וְאַרְעָא כַּנ"ל אֲשֶׁר בְּזֵה מְשִׁיג אֲנִי הַיּוֹם בַּה' הַיְדוּעָה הוּא הַבְּהִירוֹת עֲלִיוֹן הִיא שִׁיחְתִּי כ"ו אֲנִי מְשִׁיחַ עַל יְדֵי הַתּוֹרָה.

וְזֵהוּ בְּטַבְעוֹת הָאָרוֹן ע"י הַטַּבְעוֹת הַיְיָנוּ הַשְּׁלִשְׁלֵת וְהַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת וְהַכְּנָה שְׁעוֹשָׁה הָאָרוֹן הַיְיָנוּ הַת"ח כֵּן יְהִי הַבְּדִים ר"ל לְפִי זֶה יִזְכּוּ לְהַשִּׁיב הַב"ד כְּלִיוֹן ה' בַּד"ד יִנְחֵנוּ לְשׁוֹן הַבְּדִים לְשׁוֹן רַבִּים כִּי כְּתִיב בַּד בְּכַד יְהִי שְׁהַתְּגַלּוֹת הַבַּד קוֹדֵשׁ הַעֲלִיוֹן הוּא פֻּעַם אַחַר פֻּעַם בְּכָל פֻּעַם מְשִׁיג יוֹתֵר וְזֵהוּ בַּד בְּכַד בַּד אַחַר בַּד בְּכָל פֻּעַם יְבוֹא לְהַתְּגַלּוֹת יוֹתֵר.

וְהַבְּטִיחָה הַתּוֹה"ק לֹא יְסוּרוּ מִמֶּנּוּ שִׁבְכ"פ שְׂצִיטָרָה הַצְדִּיק לְהַמְשִׁיךְ הַתְּגַלּוֹת זֶה עַל עַם קְדוֹשׁ לֹא יְסוּרוּ מִמֶּנּוּ וּז"א וְנִתְּתָ אֶל הָאָרוֹן אֶל כְּמוֹ אֶל בְּצִירֵי נִתְּן בְּמַתְּנָה אֶל הָאָרוֹן הוּא הַת"ח אֶת הָעֲדוֹת ר"ל עַל יְדֵי הַתּוֹרָה וְשָׁלוֹ.

וְכַנ"ל אֲשֶׁר אֶתְּנֶה אֵלֶיךָ. ר"ל כֹּל מִיַּיִן הַשְּׁפָעוֹת אֲשֶׁר אֶתְּנֶה לְעוֹלָם הוּא נִמְסָר אֵלֶיךָ הַצְדִּיק לְהִיּוֹת צְדִיק גּוֹזֵר וְהַקַּב"ה מְקַנְיִים וְעֹצֵת עֲבָדָיו יִשְׁלִים בְּכָל טוֹב וְהַבֶּן: וְעֹשִׂיתָ כַּפְרֵת זָהָב טָהוֹר.

כְּכָר כְּתִבּוּ דְאַרוֹן מְרוּמְזוּ לְהַתּוֹרָה. וְזֵהוּ וְעֹשִׂיתָ כַּפְרֵת ר"ל מְסוּף לְתוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה זָהָב טָהוֹר.

ר"ל יִרְאֶה טְהוֹרָה מִכָּל סִיג וּפְגָם דְּהַיְיָנוּ יִרְאֶה הָרוּמְמוֹת. כִּי זָהָב מְרַמֵּז לְיִרְאֶה.

אֲמִתִּים וְנִחְצֵי אֲרָכוּ כְּלוֹמַר אֲמָה הוּא נִי"ו טְפָחִים אֲמִתִּים הוּא י"ב טְפָחִים. וְנִחְצֵי הוּא ג' הָרִי ט"ו כְּנֶגֶד שֵׁם י"ה וְכַתְּבֵנוּ בַּמ"א דְּבָשֶׁם י"ה נִכְלָל הוּי"ה בְּשִׁלְיֵמוֹת כְּזֵה.

י"ד ה"א גי' כ"ו. וְזֵהוּ אֲמִתִּים וְנִחְצֵי אֲרָכוּ ר"ל ע"י הַיִּרְאֶה הַטְּהוֹרָה יִמְשִׁיךְ עֲלָיו הַנִּיחְתָּ ית'.

וְאֲמָה וְנִחְצֵי רַחְבּוֹ וְגו' הוּא ט' טְפָחִים רְמֵז לְמִדַּת אֲמ"ת כִּי תִּיבַת אֲמ"ת בַּמ"ק עוֹלָה ט' (כָּאֵן חֶסֶד בְּאֲמָצֵעַ אֵינָה שׁוֹרוֹת) וְהַבּוֹב"ה יִתֵּן בְּלַבְנוּ לְבוֹא לְמִדַּת הָאֲמָת בְּכָל עֲסָקֵינוּ וְלִיחִיד לְבַבֵּינוּ לְאַהֲבָה וְלִיִּרְאֶה אֶת שְׁמוֹ ית' וְלִיחִיד אֶת שְׁמוֹ בְּאֲמָת וּבְתַמִּים אֲמֵן כִּי"ר: וְעֹשִׂיתָ אֶת הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכַּן וְגו'.

נ"ל דְּהַנָּה קְרָשׁ הוּא עֵץ פְּשׁוּט. וְעֹשִׂיתָ לְשׁוֹן תִּיקוֹן כְּפּוֹדֵעַ.

וְאֵה"כ וְעֹשִׂיתָ אֶת הַקְּרָשִׁים שְׁתּוּכַל לְתַקֵּן גַּם מְאוֹתָם שְׁהֵם כְּקָרָשׁ בְּעֵלְמָא עֵץ פְּשׁוּט תּוּכַל לְעִשׂוֹת מִמֶּנּוּ נ"כ מְשָׁכָן שְׁיָהָא מְשָׁכָן וּמְעוֹן לַה' כִּי בַנ"י הֵיכַל ה' הִמָּה וְהַבֶּן: א"י וְעֹשִׂיתָ אֶת וְגו'. עֲצֵי שֵׁטִים עוֹמְדִים.

כי הגה אהז"ל בי עשרה שכינתא שררא. והעיקר הגם שהם עשרה להיות אחד באחד יגשו ואז אחד הפשוט האמיתי שורה ביניהם כי זה ממדותיו ית' להתאחד באחד.

וכמו שמצינו ביהושע שצמצם כל ישראל בין שני בדי הארון ולמה לו ית' לעשות כזאת וכי קינוגיא עבד קוב"ה בהדיהו שיתחזיק מועט את המרובה אלא להורות נתן אהבה שאהבם להתאחד עמם באחד כלם פאיש אחד וממנו יראו וכן יעשו להתנהג במדת האהבה והשלום.

דע אלהי אביה שתחבר עצמה במדות אלהי אביה היינו במדת האחדות והתחברות יחד. וכמו שמצינו במעמד הקדוש בהר סיני.

ויאן שם ישראל ולא אמר ויחננו שם ישראלים כי היו פולם פאיש אחד בלב אחד ולכן קוראם הש"י תמיד ישראל בלשון יחיד ולא ישראלים וזהו ואהבת לרעה כמוה. לרעה כמו הש"י שהוא רועה ישראל וקראנו בכל לשון חיבה ישראל פולם פלולים באחד לכן גם אתה ואהבת לכל אחד לרעה בשביל רעה להיות כמוהו כמוה עם כל אחד בלב אחד פאיש אחד.

וזהו ועשית את הקרשים. ר"ל אין קרשים אלא קשרים שמתקן עצמה להיות קשור עם כ"א כנ"ל.

למשכן שתלמד עצמה מן המשכן שהיו עומדים שם צפופים ומשתחוים רוחים להורות על האחדות וכן"ל עצי שטים ר"ל ושמה תאמר האיה היכולת להתאחד באחד והלא כל אחד מרעהו יבדל בדעת ויש בכלל ישראל בחינות מוחלקים לומדים ופשוטים והאיה יוכלו פאחת.

לכן אמר עצי שטים כי האדם עץ השדה ואותם שהם עצי שטים כנ"א הגבוהים וגדולים עומדים יביאו עמידה גם בפשוטי עם ואז עומדים יהי עמידה וקיום לכל עי"ז. כמו שיש עי"ן פנים לתורה ובשרשם כלם אחדות פשוט וכ"א משיג פנים מהע' פנים שהוא פנימיות עין העליון ולכן עי"ן גי' ק"ל כי קודם בואו לפנימות עין העליון איז החומר מונע אותו מהשיג פנים לתורה אבל פאשר ישיג עין העליון ועליו יזרח כבודו הוא קל לו להשיג תכלית העבודה והשם יזכנו לעובדו באמת אמן והבן: ועשית את הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת נגבה תימנה.

ומתחלה נבאר דלכאורה תגדל בתימה על מה ולמה צנה לעשות תחלה ריעות ואח"כ קרשים הלא הריעות המה לגג כפירש"י ז"ל והי' לצנות תחלה על מעשה הקרשים ועי"ן באוה"ח מזה.

ונוסף לבאר כי הגה מעשה המשכן הי' כדי להשרות הוי"ה בקרב ישראל כמרומז במעשיהם ומדתם ראשון תחלה נאמר ואת המשכן תעשה עשר ריעות עשר הוא יו"ד ואת י' במילוי כזה יו"ד הוא כ' ואת ו' הוא כ"ו כמנין שם הוי"ה ב"ה.

ואמר אורה הריעה האחת שמונה ועשרים באמה. כי שם הוי"ה במילוי ומילוי דמילוי הם כ"ח אותיות ורוחב הריעה ארבע באמה נגד ד' אותיות ההוי"ה ב"ה וב"ש ובפטרות חמש הריעות חוברות וכן החוברת השנית נגד שני ההי"ן מהשם.

חמשים לולאות בקצה היריעה האחת וחמשים לולאות בקצה היריעה השנית וחמשים קרסי זהב המה ק"ן ירמז על שם אדנ"י שהוא ק"ן להנ"י ב"ה ואז והי' המשפך אחד וממנו תקיש על שפך מעשה המשפך.

והנה בעוה"ז השם הוא יהו"ה פיבי"ה ה' צור עולמים עולם העליון ביו"ד ועוה"ז בה'.
ואות ו' מחבר עולם העליון בעולם התחתון.

אבל לעתיד יהי' השם יהי"ה פי יהא הפל כמו עולם העליון. ולזה נצטוו אח"כ על מעשה הקרשים הוגמת עולם העתיד לבוא.

ואמר ועשית את הקרשים למשפך כנ"ל. עשרים קרש.

עשרים היינו ב' יודי"ן משם יהי"ה. ועשרים גי' כת"ר שאז הפל יתנו לו ית' פתר מלוכה ואז יתהפך צירוף רשעי"ם לצירוף שיערי"ם זה השער לה' וינפו הפל לפאת נגבה תימנה נגבה הוא לשון זריחה כי נגב הוא לשון נגד פדאי' בנ"א ואין נגד אלא למזרח פי יזרח עלינו אור החכמה העליונה במהרה בימינו אמן: סדר תצוה ופרשת זכור ואתה תצוה את בנ"י ויקחו אליה עמן זית וך פתית למאור להעלות נר תמיד.

נ"ל דהנה אי' בפ"י עשר ספירות בלימה. הפנונה פי עשר ספירות ספירה לשון הארה שהגם שהי"ס מאירין מאד ועשר הוא האחדות אחד הפשוט שהוא נותן הארה בכל העשר מ"מ א"א בל"י מ"ה ר"ל בלי האדם שהוא גי' מ"ה שהוא בדמות דיוקן אדם העליון שהוא יקרא אדם והוא המאיר בכל הספירות העשר.

וזהו אלה המגן וגו' כל שלטי הגבורים אלה אותיות פלא הוא הפלא עליון אשר הוא למגן לכל החוסים בו תלוי עליו כל הוא הצדיק שנקרא כל פי כל בשמים ובארץ מתרגמינו דאחיד בשמיא וארעא היינו הצדיק המניח ע"י מעשיו שמים וארץ היחוד האמיתי והצדיק הזה שנק' כל הוא שלטי הגבורים הוא שליט על הגבורים דלעילא ושמים גבורים סביב לה הם מלאכים הקדושים אשר הם גבורי פח לעשות דברו.

והגם שהם קדושים וטהורים מ"מ עצומים מהם עושי דברו הצדיקים המניחים שמים וארץ כנ"ל קורא הצדיק אליהם יעמדו יחד יקרא אל השמים מעל לרפאל שירפא ולמיכאל לחונן חסד ולגבריאל פי יתן גבורתו על שונאי ה' וסער מתחולל על ראש רשעים יחול וכאשר יאמר כן יקום.

וזהו זכור את אשר עשה לה עמלק וגו' וכאי' בזה"ק פ' זו במשל הבן מלך עם הזונה שכל פנונת היצר שלא ישמע לו האדם ויתגבר עליו ועי"ז זוכה גם ליקר ורבו סגי אולם הוא מוכרח לעשות רצון יוצרו ע"ש.

וזהו פנונת הכ' זכור את אשר עשה לה עמלק. עמלק הוא היצר עושה אותה שתהי' בבחי' ל"ך אותיות כ"ל היינו שתניח שמיא וארעא כנ"ל אשר קרה ר"ל מה שהיצר קרה וציננה והפשירה מן העבודה הוא.

בדרך. למען מתגבר ותלה בדרך טובים פי יש ב' מיני דרכים דרך רשעים כאפלה.

ודרך טובים ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בהם. והיצר קרה למען תתחזק מעצמך ותלה בדרך הידועה בדרך הטוב והישר והרצוי.

וַיִּזְנַב בָּהּ. מִה שְׁמַבִּיא אוֹתָהּ לְבַחֲהָ זָנַב וְאַחֲזֹרִיִּים הוּא כִּי אִם אֶת כָּל הַנְּחָשִׁים אַחֲרֶיהָ.
אוֹתָם הַנְּחָשִׁים מְעַבֹּדְתוּ יֵת' אֲבָל עַל הַצְּדִיקִים אֵינּוּ יָכוֹל לָהֶם. וְאַתָּה עֵינֶיךָ וַיִּגַע וְגו' ע"ד
אוֹז"ל יִגַעְתִּי וּמַצְאֵתִי תַאֲמִין שְׁפִשְׁהָאֲדָם יִגַע וְעֵינֶיךָ וְאֵעֵפ"כ הוּא מְיַגַע עֲצָמוֹ אֶל הַתּוֹרָה
הוּא מְשִׁיג וְכֹא אֶל הָעֲבוּדָה וְהַאֲמֵן לוֹ.

וְזֵהוּ וְאַתָּה עֵינֶיךָ וַיִּגַע שְׁהִגַּם שְׁאֵתָה עֵינֶיךָ וְאֵעֵפ"כ אַתָּה מְתִיגַע אֶל עֲבוּדָתוֹ. אֲזִי נָכוֹן יִהְיֶה
לְבָרָה בְּטוֹחַ בַּה' כִּי וְלֹא יִרָא אֱלֹהִים.

שְׁלֹא יִרְאֶה אֶלֶיךָ שׁוֹם אֱלֹהִים וְדִין כ"א הַכֹּל רַחֲמִים גְּמוּרִים וּפְשׁוּטִים. וְהִיא בְּהַנִּיחַ ה'
עֵינֶיךָ בְּכַה"ק לֵאמֹר"ר זְצִלָּה"ה ע"פ זֶה וּלפ"ד נֹאמֵר כִּי בְּגִלוֹתֵינוּ הַשֵּׁם שָׁלֵם אֲבָל לְעֵתִיד
יִשָּׁלֵם הַשֵּׁם וְהַפֶּסֶא.

וְאֲזִי וְהִיא יִגִּיד עַל שְׁמִחָה בְּהַנִּיחַ ה' שְׁיִהְיֶה נִיחָא וְהַשֵּׁם שָׁלֵם בְּב"א. וְנִתְחִיל לְכַתּוּב
שְׁהַתְחִלְנוּ בּוֹ.

וְאַתָּה תִּצְוֶה אֶתָּה שֶׁהוּא בַחֲה' הַדַּעַת כְּנוֹדָע. כִּי א"א לִישְׁרָאֵל לְמַת רֹאשׁ לְהַתְחַבֵּר בְּבוֹרָא
כָּל אִם לֹא שְׁיַעֲלוּ מִתְחִלָּה רֵאשִׁית הַדַּעַת וְהַתְחַבְּרָה שְׁלֵמָה וְכַדָּא' בְּמַד' דַּעַה קְנִיַת מָה
חֲסָרָת דַּעַה לְשׁוֹן הַתְחַבְּרוֹת וְכַמֵּא"כ כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ ב"י ר"ל כְּשֶׁתִּרְצֶה לִישָׂא
וּלְהַעֲלוֹת בְּנ"י אֲזִי אֶת רֹאשׁ עִם הָרֵאשִׁית חֲכָמָה וְדַעַת תַּעֲלֶה אֶת הַדַּעַת וְאֲזִי גַם הֵם בְּנִקְל
יַעֲלוּ.

וּז"א וְאַתָּה הוּא הַדַּעַת שְׁאֵתָה מַעֲלָה בְּזֵה. תִּצְוֶה אֶת ב"י תִּצְוֶה לְשׁוֹן צְוֹנָא וְחִיבּוּר תּוּכַל
לְחַבֵּר אֶת כָּלל יִשְׂרָאֵל וְנִתְּנָן הַכ' עֲצָה לְזֵה וְיִקְחוּ אֶלֶיךָ שְׁמֵן זֵית זֶה כַּמֵּש"ה שְׁמֵן עַל רֹאשְׁךָ
אֵל יְחִסֵּר רֹמֵז עַל צֶלֶם הָאֱלֹהִים הַנִּיחָן בְּאֲדָם צָרִיךְ שְׁתִּרְאֶה שְׁלֵמָה יְחִסֵּר מִמֶּךָ בְּשׁוֹם פְּעַם
כִּי מ"ה בְּמִילּוֹי כְּזֵה מ"ם ה"א גי' פ"ו כְּמִנְיָן אֱלֹהִים וְשֵׁם הַנִּיחָה בְּמִילּוֹי אֶלְפִי"ן גי' מ"ה
רֹמֵז עַל הָאֲדָם שֶׁהוּא בְּדַמּוֹת דִּיּוֹקָן אָדָם וּבְצֶלֶם אֱלֹהִים.

וְהַנְּהִיר שֶׁהַמַּע"ה שְׁמֵן עַל רֹאשְׁךָ אֵל יְחִסֵּר כְּנ"ל. וְזֵהוּ וְיִקְחוּ אֶלֶיךָ שְׁמֵן זֵית זֶה.

הֵינּוּ שְׁיִשְׁמְרוּ עֲצָמָם שְׁיִהְיֶה בְּצֶלֶם אֱלֹהִים וְיִהְיֶה זֵית זֶה צְלוּל וְכָרוּר בְּלִי שׁוֹם תַּעֲרוֹכָת.
כְּתִית לְמֵאוֹר עַדשֶׁה"כ וְאֵה"ל לָהֶם לְמַקְדָּשׁ מַעֲט וְדַחֲזוּ"ל אֶל בַּתכ"נ וּבַתמ"ד שְׁהֵם לַע"ע
בְּגִלוֹתֵינוּ לְמַקְדָּשׁ מַעֲט.

וְיִרְמֵז הַכ' שְׁלֹא לְהַתְנַהֵג כְּאִשֶּׁר בַּעו"ה רַבּוֹ הַמְתַּפְּרָצִים לְהַנִּיחַ בַּה"כ"נ וּבַה"מ"ד מְלַהֲתַפְּלֵל
בָּם וְלֹא זֶה דָּרְךָ יִשְׁפֹּן אוֹר. כ"א כְּתִית מוֹרָה עַל שְׁנֵי הַמַּקְדָּשִׁים שְׁעַמְדוּ כְּמִנְיָן כְּתִית
בֵּית רֵאשׁוֹן ת"י וּבֵית שְׁנֵי ת"ך וּמֵהֶם תִּקַּח לְמֵאוֹר לְהָאִיר נִפְשְׁךָ.

לְהַעֲלוֹת גַּר תְּמִיד. דִּידוּע גַּר מִצְוֶה וְתוֹרָה אוֹר.

וְהַחֲלִיק בִּינֵיהֶם מִצְוֶה בְּעֵינְדָא דְעַסִּיק בַּה' יב מְגִינָה וּמַצְלָא כְּדַמִּיּוֹן הַגֵּר שְׁאֵינּוּ מֵאִיר כ"א
בְּהִיּוֹתוֹ אִתּוֹ עֲמוֹ. אֲבָל תּוֹרָה בֵּין בְּעֵינְדָא דְעַסִּיק בַּה' וּבֵין בְּעֵינְדָא דְלֹא עַסִּיק בַּה' מְגִינָה
וּמַצְלָא כְּמוֹ הָאוֹר שְׁאֵינּוּ פּוֹסֵק.

והנה נ"ר אותיות "נפש" רוח "נשמה" רוח נר ה' נשמת אדם. ואה"כ שגם שנפשו רוחה
נשמתה בבחי' נר מ"מ תראה להעלות נ"ר את נר"נ שלה להיות מאיר תמיד בלי הפסק
והבן א"י ואתה תצוה את בני ויקחו אליה שמונית זך.

יבואר בהקדם הכ' בתהלים מה רבו מעשיה ה' פולם בתכמה עשית. דהנה ידוע דהש"י
ברא העולם רק להטיב לברואיו ולא לצורך עצמו חלילה פי הוא מלה בטרם כל יציר
נברא ומלכותו בכל משלה כמו עתה.

אמנם עיקר הפוננה בבריאת העולם לא הי' רק להטיב להאדם מןבחר יציריו כדי לקנות
שלימות בזה העולם לנפשות לנעם העליון מדה במדה שלא יהא בבחי' נהמא דכסופא
כנודע. לזה צמצם עצמו כביכול בד' אותיות הוי"ה ב"ה וברא העולם.

ונהו פי' מה רבו מעשיה ה' כלומר מה רב וגדול הוא מעשיה ה' שבאת בצמצום הוי"ה
ב"ה לברוא העולם. ועוד חיבה יתירה נודעת לנו.

כלם בתכמה עשית כלם הוא מלשון פלטה נפשי וחכמ"ה הוא כ"ת מ"ה ר"ל שנאונות
לבא בכח מה. ומ"ה גי' אד"ם ואדם הוא מלשון אדמה לעליון בכדי שיוכל האדם לעלות
למדריגה העליונה ולהדמות לדיוקן אדם העליון ועי"ז מלאה הארץ קנינה.

שיוכל כל באי עולם להשיג אדנותה ולקנות השלימות. יזהו ג"כ פירוש רבות עשית
אתה ה' ר"ל שזהו ג"כ מהרב הסוד ונדבה שבאת בצמצום הוי"ה לברוא העולם להטיב
לנו.

ועוד יתר מזה. אלהי שבאת בצמצום להיות אלהי שלי שהוא ממשיך ריבו הנאמר למעלה
שבא כביכול בצמצום דיוקן אדם כנ"ל כ"ח מ"ה.

פי העיקר הוא שהחיוב מוטל על כ"א מישראל לעבוד ולתקן חלק האלהות שלו באיזה
מדריגה שהוא למשל כמו האבות הקדושים אברהם מדתו הוא הסוד ויצחק גבורה יעקב
תפארת ישראל.

או כמו משה ואהרן. אהרן הוא כהן ומדתו הוא הסוד.

ומשה הוא בנצח ומהם נקח ראי' על כ"א מישראל לפי ערכו ומדריגתו פכה מוטל עליו
החיוב לתקן חלקו האלהות. ונהו שגמר אומר נפלאותיה ומחשבונותיה אלינו.

ר"ל ע"י הצמצום הנ"ל שבאת בצמצום להיות אלהי שלנו כדי להפשיט עצמינו
מהחומרות ולהתדבק ביוצרינו ונהו נפלאותה לשון נסים ונפלאות ומחשבונותיה רק אלינו
כדי להטיב לנו.

ונהו ואתה תצוה וגו' כלומר ואתה אעפ"י שאתה במדריגה גדולה מאד היינו מדת הנצח
כנ"ל. אעפ"י כ תצוה מלשון חיבור וצוותא תחבר אתה את בני להעלות ג"כ נשמתם
לשורש העליון.

אך בנודאי שבלתי אפשרי לדבק אליו כל ישראל ס' רבוא נפשות. לז"א ויקחו אליה
כלומר אליה בדומים לה אותם היראים והשלימים שהם קצת בדומים לה.

אותם תוכל להעלות לשורשן. ועיי"ז שמן זית זה יבא לכם השפעה מפרום זכה וברורה מכל סיג ופגם.

ושלא יחטפו זרים חלילה פי בנודאי הבוב"ה הוא רחים וחנון ואעפ"י שישאל ח"ו אינם ראויים מצד מעשיהם אעפ"כ הי' נותן להם כל הברכות והטובות. אף עכ"ז עיקר רצונו ית' שיזכו ישראל מצד מעשיהם הטובים לבוא להם השפעה מדה במדה.

בכדי שלא יהי' ח"ו אחיזה לחיצונים בהשפעה. וכמו שאמר הרה"ק אאמו"ר זצלה"ה כמה פעמים כזה.

ונהו שמן זית מורה על ההשפעה זה שיבוא לכם השפעה זכה וברורה ולא יהי' ח"ו שום חלק להאומות בזה אמן כן יהי רצון: ואתה הקרב אליה את אהרן אחיה וגו' מתוך בני לכהנו לי. הנה תיבת מתוך אין לו פירוש.

והול"ל מבנ"י. והנראה בהקדם הכ' בתהלים אור זרוע צדיק ולישרי לב שמחה.

או"ר בגי' ר"ז פלומר עיקר רזי התורה והפנימיות שלה שהוא הסוד העליון אינו מתגלה כ"א להצדיק השלם. וכמ"ש עיני ה' אל הצדיקים פי סו"ד בגי' ע'.

ונהו עיני ה' פלומר העי"ן העליון שהוא סוד התורה הוא רק אל הצדיקים. וכמו שביארנו בפירוש העברה הפסוק וירא אלהים את האור כי טוב.

דהיינו רזי וסודות התורה. עמד וגנזו לצדיקים לע"ל שישגו בלימוד תורתם סודות התורה.

ולישרי לב הוא רק בשמחה. אבל עיקר סודות התורה אינו מתגלה כ"א לצדיק הגמור. וזהו שאמר הש"י למרע"ה. ואתה פלומר הואיל ואתה במדרגה זו ואתה משיג הסוד הפנימיות התורה.

הקרב אליה את אהרן אחיה רמז לכל מי שירצה לגשת לעבודת הקודש פנימה. פי אהרן הי' פהו והוא לשון עובד.

ע"כ כל מי שעובד הבוב"ה הוא מכונה בשם אהרן הפהו וזהו ואתה הקרב אליה וגו' מתוך בני ר"ל שתראהו להשיג מפנימיות ישראל כי תיבת ישראל במילואו הוא יו"ד ש"ן רי"ש אל"ף למ"ד.

והאותיות האמצעים מאותיות יש"ר הם וי"י גי' כ"ו פמספר הוי"ה ב"ה. ר"ל להמשיך עליהם הנויות עליון.

והאותיות האמצעים מן אל"ף למ"ד הם ל"מ בגי' ע' והעי"ן מרמז לסוד העליון כנ"ל ור"ל שתראה להביאם ג"כ למדרגה זו להשיג סודות התורה. או י"ל כפשוטו ע"ז הדרוך הקרב אליה את אהרן אחיה וגו' לכל עובדה כנ"ל.

מתוך בני פלומר להשיג מפנימיות מדריגת ישראל. פי ישראל הוא מדרגה גדולה.

ישראל אותיות ל"י רא"ש וזהו בני ישראל לשון בנין שיהי' בונים במדרגת ישראל לכהנו לי. כהונה הוא לשון שירות.

ותיבת ל"י גי' מ' ומורה על מלכות (חסר שורה) וע"ד שאמר הה"ק אאמו"ר זצלה"ה על מה דאיתא בגמרא. שאמרו שמעני' ואבטליון להכה"ג ויתנו בני עממיא לשלם דעבדין עובדיהו דאהרן וכו' דידוע כה"ג הוא לא הי' במדרגה זו לעשות בתחתון ולרמז בפעליון להשיג סוד העבודה פראוי.

והוא עשה העבודה בפשוטו. אמנם שמעני' ואבטליון לגודל מדרגתם עשו וכווננו פל הפונות והיחודים הצריכים לעבודה ושהני' לו לעשות.

ונהו פ"י ויתנו בני עממיא לשלם דעבדין עובדיהו דאהרן בכל הפונות הצריכים להכה"ג והם עובדים עבודת הכה"ג ממש שהעיקר הוא הסוד והכונה פראוי ובהפנימות הדבר היו עושים היחוד להמלכות וכו"ל: ועשית בגדי קדש לאהרן אחיה לכבוד ולתפארת.

ע"פ מאמרינו הנ"ל דמשה הוא הדעת והנה ראיתי בספר אחד דעשית בגדי הקודש הנה דנוקא ע"י משה. והנראה בעיני כי ידוע כי אהרן הוא מדת החסד והכתוב אומר מה רבו מעשיה ה' כלם בתקמה עשית.

מ"ה הוא האדם שהוא בדיוקן מ"ה דלעילא על ידו רבו מעשיה ה' מעשה ההוי"ה והרחמים ובאופן כלם בתקמה עשית. עשית הוא תיקון בזה שהאדם מתקן ראשית החקמה לבוא לכ"ח מ"ה והוא ראשית הדעת.

ונהו ועשית אתה האיש משה שאתה בחי' הדעת תעשה ותתקן ומורה על פל אחד מישראל כי אתפשוטותא דמשה בכל דרא וגלגולי' עד ס' רבוא ומזהיר לכ"א ועשית שתתקן הדעת שלך לבוא לכ"ח מ"ה בל לא בשעתא קדא וברגעא קדא יוכל עלות עד החקמה וצריה לעשות לבושין פדי לבוא לקודש העליון.

ונהו בגדי קדש. לבושי קודשא.

ועי"ז תנפה לאהרן אחיה שאהרן ר"ל החסד יתא אחיה. גם לכבוד.

כבו"ד גי' ל"ב שתנפה להשיג ל"ב גתיבות החקמה ולתפארת שע"י הרחמים והחסדים יהי לה תפארת להתפאר בם והבן: ששה משמותם על האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן השנית כתולדותם.

נדקדקו המפרשים על יתור המ"ם והול"ל ששה שמותם וגו'. וגם יל"ד על תיבת האחת דהול"ל על אבן אחד גם תיבת הנותרים לכאורה אין לו שחר.

והנראה בהקדמ מה שפירשנו בשיר השירים הכ' אחות לנו קטנה ושדים אין לה. דר"ל אחות לנו עיקר ההתדבקות שנוכל להתדבק בהבוב"ה.

לנו גי' אלהי"ם. הוא קטנה.

זאת היא העיקר ע"י קטנות והענוה וכמ"ש אאע"ה ואנכי עפר ואפר. ומרע"ה אמר ונחנו מה.

אף הגם שהענוה משובחת מאד. עכ"ז פשיגוע למדת הענוה לא יפול לגמרי עד כי ח"ו לא יערב לבו לגשת לעבוד.

להבוב"ה לז"א ושדים אין לה. ר"ל פדי שיהני' לו יניקה ואחיזה להתדבק בהבוב"ה.

אי"ן ליה מופיע עליו אור העליון מהאין העליון. והבן ומעתה נבאר הכ' דהנה על אבן
האחד הי' שמות השבטים ד' בני לאה שהם ראובן שמעון לוי יהודה.

וְדָן וְנִפְתְּלֵי וְשִׁמוֹתֵיהֶם רוּמְזִים לְמִדְרֵיגוֹת גְּדוּלוֹת מְאֹד. ראוב"ן לשון ראו בן.
שמעון פי שמע ה' וגו'. לוי הוא לשון דבוקות.

יהודה בשמו בנודאי נרמז שם הוי' ית'. ד"ן רמז לנר ה' לז"א ששה משמותם.

ר"ל שצמצמו עצמם ממדריגתם הגדולה הנרמז בשמותם ירדוקצת משמותם. על האבן
האחת.

בכדי שיוכלו לדבק עצמם בהבוב"ה שלזה מרמז תיבת האבן. ר"ל עיקר תוקפו וגבורתו
של ישראל.

לזה הוכרחו להצמצם ממדריגתם הגדולה לבוא למדת האחת דהיינו למד הענוה והקטנות
כנ"ל אחות לנו קטנה. ואת שמות הששה הנותרים ר"ל בנודאי אין השלימות העבדות
שכל צדיק יעשה רק מעשה הצדיק האחד.

רק כ"א מחוייב להעמיק בעבודתו כפי שפלו ובינתו. ע"כ הששה שבטים אחרים עבדו
במדריגה אחרת היינו שבאו לגדלות הבוב"ה.

וזהו ואת שמות הששה הנותרים מלשון יתרון וגדלות על האבן השנית. ועכ"ז הי'
פתולדותם ר"ל בשרשם הכל אחד.

ובאו בולם לאחדות הבוב"ה ושמ נעשו כל המדריגות אחדות פשוט: מעשה חרש אבן
פתוחי חתם תפתח את שתי האבנים על שמות בני ישראל וגו'. פתיב קדש ישראל לה'
ראשית תבואתה.

ר"ל למה ישראל קודש לה' על פי הם ראשית תבואתה מה שהובא להיות עולם נברא
הכל הי' בשביל ישראל כמאחז"ל בראשית בשביל ישראל שנק' ראשית והם קודש לה'
מה הש"י קודש הגם שהוא הי' קדוש עד שלא נברא העולם שהוא ראשית הכל ואחרי
כאלות הכל יהי' קדוש מ"מ נק' קדוש ע"ש שצפה שישראל יקבלו קדושתו ולזה הם
ראשית.

וזהו תבואתה לראש יוסף שכל מגמת ישראל להיות מובא הכל לראש יוסף לראש צי"ע
הנק' יוסף. ולכן קודש ישראל לה' פי ראשית תבואתה שמביאין הכל לראשית העליון
לראש יוסף לייחד הכל בשורשו.

וזהו מעשה חרש אבן חר"ש אותיות "חמישי" רביעי" ששני שצריף לתקן ולעשות הכנה
על קדושת שבת הבא פי יום אב"ג הוא לצמצם עצמו ולירד מקדושת שבת העבר. וזהו
המאחרים לצאת מן השבת וממחרים לבוא ר"ל שמאחרים לרדת מעט מעט באיחור
לצאת מקדושת שבת העבר וממחרים מיד בימי זה"ו לבוא לקדושת שבת הבא.

נדבר זה לבוא לקדושה חדשה צריף לעשות מעשה אומנות והוא מעשה חרש מעשה
אומן בחר"ש פנ"ל. ועי"ז אב"ן אותיות א"ב ב"ן מייחדין לאבא ובגין כנ"י ובגין יבנה
פועלים פתוחי חתם ע"י מעשה אבן פנ"ל שעושים היחודים הגם אם נחתם ח"ו שלא

לטובה פותחים החותם ומתפכים לטובה לעשות מחותם תנאך בחילוף ח' בכ' להיות ה' תנאך גורלי לטובה כמו שהי' בימי מרדכי ושאל במאי נחתם אם בטיט כו' ועוד פועל תפתח את שתי האבנים.

פי אבן מורה על היחוד פנ"ל. והנה הגם שהמלאכים מניחדים תמיד יחוד עליון מ"מ אינם יכולים להקדיש לקדוש ולניחוד עד שקדושת ישראל ויחודם עולה מלמטה.

והוא רחום יכפר בעדי בדברים האלה שמ"מ האמת פן הוא. ולמעלה ג"כ נאמר ומתח רגליו כמעשה לבנת הספיר לבנת מורה על אבן הנ"ל.

ואמר תפתח את שתי. שתי מלשון שתה תחת רגליו ור"ל שע"י מעשה חרש אבן פנ"ל תפתח את שתי את יחוד העליון אשר שתה תחת רגליו להיות שתי האבנים שני היחודים שלמטה מישראל ושלמעלה מן המלאכים נקראים שניהם על שמות בני"י שהם הגורמים קל זה.

ובנה מוסבות משבצות זהב תעשה אותם זהב מורה על יראה פי הנה המלאכים הוא תענוג תמידי להם בלי הפסק ומאין תבוא להם היראה. אבל בראותם שאינם יכולים עשות בלי ישראל מזה מוסבות משבצות זהב דבר זה סובב עליהם יראה והבנה יטב: ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חותם קודש לה'.

נ"ל לבאר פי חות"ם הוא אותיות חומ"ת. גם הוא לשון חמימות והתלהבות ר"ל שצריך העובד להיות חזק כחומה בהעבדות גם צריך להתלהב בגודל החמימות ובאשין קדישין לעבודת הש"י ואז נעשה צירוף חות"ם שנתקק העבדות על לבו פחותם.

ושעור הכתוב הוא כף ועשית ציץ הוא לשון הסתפלות מלשון מציץ מן התרפים. כלומר אעפ"י שהסתפלות בהבוב"ה הוא טוב מאד עכ"ז זהב טהור יראה להיות זהב טהור מכל סיג ופגם.

ואז ופתחת עליו פתוחי חותם פנ"ל. שתהי' חזק כחומה בגודל ההתלהבות וחמימות בעבודתו ית"ש ויהי' נעשה צירוף חותם פנ"ל ובנה יהי' קודש לה' קודש הוא לשון הזמנה והנ"ל הוא שם הרחמים.

כלומר שבנה יעשה הזמנה להרחמים שיבואו עלינו. כמו בעת מרדכי ואסתר הופיע גודל הרחמים לאבותינו ובימי מור נהדס הושעת בניה כמו כן תופיע עלינו גודל רחמיך המרובים.

ותושענו מכל הקמים עלינו ועכ"י עמך בכל מקומות מושבותיהם אמר כי"ר: ושכנתי בתוך בני"י והייתי להם לאלהים. ישראל גי' ת"ק אל"י.

ת"ק מלשון תיק. אל"י מורה על זה אלי.

אלי דייקא שצריך לתקן האלהות ע"י עבודתו. ונה ושכנתי בתוך בני"י אנשפון בתוך אותם שבונים להיות תיקון מעון ומשפן לנה אלי.

אבל יש אל שהוא חסד אל ויש אל זועם לכ"א והייתי להם לאלהים עדשה"כ ואשא אתכם על כנפי נשרים ופירש"י ז"ל כנשר הנושא גוזליו על כנפיו מוטב יכנס החץ בי

ולא בבני. כן והייתי להם לאלהים כבניכול אגין בעדיכם שלא יוכלו האלהים ליגע בכם
כ"א כל טוב עליכם אמן: א"י ושכנתי בתוך בני וגו'.

כי הנה הבוב"ה הוא א"ס ואיך נוכל לקבל שישכון בתוכנו שאנחנו בסוף. לכ"א ושכנתי
בתוך בני בתוך הבונים להיות ישר אל בשנה כבניכול עם אל.

והגם שאני א"ס מ"מ והייתי להם לאלהים. אלהי"ם גי' הטב"ע אצמצם כבניכול עצמי
לטבע.

גם והייתי לשון הוי"ה שפכל פעם אחדש להם הוי"ה ברחמים נרב טוב עלינו ועכ"י
אמן: לפורים מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר בשלשה עשר בארבעה עשר
בחמשה עשר. מגילה היא התורה נקראת באחד עשר ע"ד שאחז"ל מנין שאפ"י אחד
שיושב ועוסק בתורה ששכינה שרוי עליו כו' ע"ש.

ונהו נקראת באחד שהגם שאחד יושב ועוסק בתורה שכינה שרוי עליו. וזה עשר הוא
שכינתא קדישתא הפלולה מעשר פנודע ועיין לעיל בפ' תרומה.

ומכש"כ בשנים שר פשהם שנים בנודאי עשר שוכנת עליהם. בשלשה עשר.

שלש פעמים עשר הוא שלשים כמנין השם הוי"ה עם ד' האותיות גי' שלשים שזוכה
להמשיך הוי"ה נרחמים על ישראל. וזהו ואגודתו על ארץ יסדה.

אגודה הוא שלשה על ארץ על דארצי ארצוני קמי' בזה יסדה. בארבעה עשר ד"פ עשר
הוא ארבעים בן ארבעים לבניה שינפה לבוא לבניה עולם התשובה בחמשה עשר ה'
פעמים עשר גי' נו"ן רמז על שער הנו"ן יוכל העליון כמו שבמצרים דלג הש"י על
ההרים וקפץ על הגבעות שלא נטמע בשער הנו"ן של טומאה והוציאנו מעבדות לחירות
משעבוד לגאולה מאפלה לאור גדול עד שהכניסנו לשער הנו"ן של טהרה.

פכה נזפה ע"י התורה לצאת משערי טומאה וליכנס לשער הנו"ן ליוכל העליון במהרה
במינו אמן והבן מאד: א"י מגילה נקראת וכו'. בדרך רמז ע"ד דאי' בנו"א כי מגילה רמז
על התורה ע"ש כי ע"י התורה נתגלה אל האדם הארה ואור העליון.

וכאשר גם בזמינו נתגלה אליהו ורשב"י לצדיקי דורינו ונה מגילה היא התורה נקראת
באחד. כי אפ"י אחד שיושב ועוסק בתורה זוכה לבחי' עשר היינו להתגלות השכינתא
הפלולה מעשר ובשנים עשר ששנים שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שרוי' ביניהם
כמאז"ל מפסוק אז נדברו יראי ה' שנדבר מעצמם ושכינה מדברת מתוך גרונם והבן:
ובכל יום ניום מרדכי מתהלך לפני חצר בית הנשים לדעת את שלום אסתר ומה יעשה
פה.

כי הנה הש"י צופה ומביט ומשגיח ממכון שבתו אל כל העולם יחד והפל נסקרין לפניו
בסקירה אחת לא כמדת בו"ד שצריך לשלוחים אבל הש"י הפל גלוי לפניו מעשה כל
העולם והוא שומר ידידיו לבל יפשו לו ורגלי חסידיו ישמור.

ונהו ובכל יום ניום מרדכי רמז על הש"י מרי דכי אדון הטהרה מתהלך תמיד לראות
בכל מעשי האדם לפני חצר בית הנשים קודם שיעשה האדם לעצמו של בית הנשים
מלשון שכהה שיהי' יראתו ואהבתו ית' שכוח מלוח לבו אז הש"י שומר אותו ועד שיהי'.

מעולם השכחה ממשיכו לדעת את שלום אסתר ע"ד שאחז"ל אסתר שמה ע"ש אסתר היא הלבנה ור"ל לדעת שיתחבר עצמו את שלום אסתר בשלימות לבנה אותיות "לב נתיבות" התקמה.

או לדעת את שלום אסתר שיתחבר שלימות הלבנה דתיקום סיקרא בשלימותא ולא יהי שום מיעוט כלל. וגם ומה יעשה בה.

משגית מה הוא התיקון שעושה מי משלנו בה ומתפאר בפני כל צבא מעלה ראו מה ברי שבראתי בעולמי והבן: ע"כ היהודים הפרזים וגו' עושים את יום ארבעה עשר לחודש אדר שמחה ומשטה ויו"ט.

י"ל הרמז בקריאת המגילה בי"ד ובט"ו רמז לי"ה וכבר כתבנו דבשם י"ה נכלל השם הוי"ה בשלימות כזה. יו"ד ה"א גי' כ"ו כמספר הוי' ב"ה.

וי"ד רומז לאותן שלא הגיעו עדיין למדרגה זו לגודל הבהירות והנ' ית' וזהו על כ"ן פן גי' סו"ד ר"ל בכדי לבוא להפנימות והסוד. היהודים הפרזים ר"ל אותן שאין מוקפין חומה רמז שעדיין לא הגיעו לגודל הבהירות ועפ"י מה שביארנו בשיר השירים הפסוק יפה כלבנה ברה כחמה.

כי יש שאינם בגודל הבהירות העליון רק מה שמקבלים מהצדיק הדור. כמו הלבנה שמקבלת מאור השמש ולית לה מגרמה כלום וג"כ היא יפה מאד.

וברך כחמה הם אותם שהם במדרגת חמה ברה ונחזקה מאוד יעו"ש בארץ. וזהו היהודים הפרזים שאין מוקפים חומה ועדיין לא הגיעו לגודל הבהירות פנ"ל עושים את יום י"ד כו' פנ"ל.

והמוקפים חומה בגודל הארה ובהירות כחמה פנ"ל עושים את יום ט"ו רמז להנ' ית' פנ"ל. ר"ל שמקבלים גודל הארה ובהירות מהנונית עליון ית'.

ולזה גם אנו שאנחנו מערי הפרזים יושבים לסעודת פורים בעוד היום שהוא י"ד וממשיכים עד הלילה משתחשף ואז הוא אור לט"ו. בכדי להמשיך עלינו ג"כ הבהירות מיו"ד ה"א היינו משם הוי' ב"ה וכנ"ל אמן כ"ר והבן: בנסח שושנת יעקב יסוד לנו לומר ארור המן ברוך מרדכי.

וצריך להבין מדוע הקדים קללות המן לברכת מרדכי. ויבאר ע"ד שאמר שהמע"ה ביתרון האור מן החשף שיתרון האור ניכר ע"י החשף בזה ניכר טובו וינפיו של האור.

וזהו ניהי ערב ניהי בקר יום אחד ע"ד שהי' במצרים נגוף ורפוא שזה בעצמו הי' רפואת ישראל ע"י הפאת מצרים בבכוריהם שהן אמת כי ה' ריפא אותם אולם זה הי' הגרם של הרפואה שהי' מעוננים תחת יד מצרים בעבודה קשה עד כי כבד עליהם עול הסבל שממש לא הי' להם תאנה להיזקק לנשותיהם עד כי הביאו הנשים מראות וראות בהם עם בעליהן לומר אני נאה ממה ומאכילות ומשקות אותן עד שהביאו אותן לידי תאנה ומזה צא ולמד קנשי השעבוד.

ופתאום נגלה הקב"ה וגאלם והפה אותם בבכוריהם זה בעצמו גרם להם הרפואה על פי ראו בשונאיהם. וז"א ניהי ערב וגו' כי ארז"ל כ"מ שנתמר ניהי בימי נדאי צער ניהי סתם

איפא הכי ואיפא הכי זכ"ה ויהי ערב פשפא ערבוב וצער בניהי אל הרשעים עי"ז נעשה ויהי בקר וגו' שגם ויהי הי' בקר אור ליהודים המבקרים ודורשים יחודו ואתדותו ית' הדבקים יום אחד באור ובהירות של אתדות הפשוט.

ולכן הקדים ארור המן לברוך מרדכי כי פשפכנעת הסט"א לגוקפא דתהומא רבא נתגדל גבול הקדושה וע"י שנתארר המן נתגדל וניכר לפל כי ברוך מרדכי היהודי אמר: פרשת כי תשא ונדבר ד' אל משה וגו' ואתה קח לה וגו' מר דרור וגו'.

עיין בספר נו"א. והנראה לערכינו עפ"י מאמרנו לרמז יג בתיבת אד"ר רמז נוטריקון למפרע "ראש" דברך "אמת".

דהנה פתיב אמת מארץ תצמח וידוע דארץ מרמז להמלכות שמים והעיקר האמת תצמח מהמ"ש היינו מי שמקבל עליו עול מ"ש שלקמה יוכל לבוא למדרגת האמת. וזהו ג"כ הרמז בתיבת אד"ר "ראש" דברך "אמת" דברך רמז להמלכות ע"ד דבר אחד לדור ור"ל פנ"ל היינו ראש דברך העיקר שע"י המלכות המרומז בתיבת דברך יבא למדת האמת כי זה כל האדם כי תיבת אדם במ"ק הוא ט' פמנין אמ"ת במ"ק וגם שבת במ"ק עולה ט' פמנין אמת במ"ק.

נמצא פשפמבל עליו עומ"ש בפלימות בזה החודש אדר יבוא למדת אמת שהוא הבוב"ה חותמו אמת ואז המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול שעבוד הגלות ועול ד"א. וכשיגיע ר"ח ניסן שהוא ר"ה למלכים יתמנו עליהם מלכים טובים אוהבי ישראל.

ויבטל מעלינו כל גזירות רעות אף יגזרו עלינו גזירות טובות ישועות ונתמות. ונתזר לבניאור הכ' ואתה קח לה בשמים וגו'.

דהנה מאכילה ושתיה נהנה הגוף אבל מהריח אינו נהנה רק הנשמה. וזהו ואתה קח לה בשמים ר"ל פשתרצה לקבל מתענוג העליון שמורה ע"ז תיבת בשמים שהוא תענוג הנשמה אז ראש מר מוכרח אתה מקודם לבוא לבחי' ראש ולהיות ראש דברך אמת פנ"ל.

וזהו ראש מ"ר מ"ר אותיות ר"ם ור"ל לבוא להראש דברך אמת מהרם ונשא ואז ברור יהי' לה חירות משעבוד הגלות חירות מיצה"ר חירות ממלאך המות אמר כי"ר: ויאמר ה' אל משה לאמר. ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אף את שבתותי תשמרו כי אות היא ביני וביניכם לדלותיכם לדעת כי אני ה' מקדשכם.

ודקדקוהמפרשים על יתור תיבת ואתה. וגם מה מיעט תיבת אף.

וגם על תיבת שבתותי ולא נאמר שפתי. והנראה ליישב כ"ז בהקדם בשם הה"ק מו"ה ברוך זצל"ה ממעניבוז שפירש הכ' ואמרו לי מה שמו מה אומר אליהם.

ואמר פך. משרע"ה אמר להקב"ה כשאבוא לישראל לאמר להם בפליחות שלי בשמך ובנודאי הי' בתוך ב"י בעלי מדריגות והזקנים שידעו כל השמות הקדושים.

וזהו ואמרו לי מה שמו. ר"ל שיהם יאמרו לי מה שמו של הבוב"ה.

ואז מה אומר אליהם דבר חדש שלא ידעו אותו. והשיב לו הש"י אהי' אשר אהי'.

כי אהי"ה פְּעָמִים אהי"ה עוֹלָה כַּמְסָפָר אַמ"ת. ר"ל שְׁתֵּאמַר לָהֶם הַיֵּשׁ לָכֶם יְדִיעָה בְּמִדַּת
אַמֶּת שֶׁהִיא ג"כ שָׁמוּ שֶׁל הַקַּב"ה.

וְאִם יֵשׁ לָכֶם מִדַּת הָאֱמֶת. וּבְזֶה יִבְנֶה הַכ' וְאֵתָה דִּבְרַ אֵל בִּי"י.

כְּלוּמַר וְאֵתָה שֶׁהִגַּעַת וְיִדְעָתָ לְמִדְרִיגַת הָאֱמֶת. דִּבְרַ אֵל בִּי"י א"ך גִּי אַהִי"ה רָמְזוּ לְמִדַּת
אַמֶּת כַּנ"ל ר"ל תְּדַבֵּר וּתְבִיאֵם ג"כ לְמִדַּת הָאֱמֶת.

וְזֶהוּ אִךְ אֵת שְׁבַתְתִּי תִשְׁמְרוּ כִּי שְׁבַת ג"כ גִּי בַמ"ק כְּמִנְיֵן אַמ"ת בַּמ"ק כַּנ"ל. וְזֶה נִכְתָּב
בְּלִשׁוֹן רַבִּים שְׁבַתְתִּי י"ל דֶּהֱנָה יָדוּעַ דִּישׁ ג"כ שְׁבַתוֹת דְּחוּל.

אַבָּל הוּא רַק בְּדִרְךָ עֲרָאֵי דֶהֱקַדְוֶשָׁה אֵינָה אֵלָא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. אַבָּל ש"ק הִיא קְדוּשָׁה
קַיִמָּת לְעַד.

וְזֶהוּ אֵת שְׁבַתְתִּי לְשׁוֹן רַבִּים רָמְזוּ לְשֵׁנֵי שְׁבַתוֹת הַנ"ל. וְזֶהוּ שְׁפִי רַש"י י"ל לְהִלְוֹן עַל
שְׁבַת שְׁבַתוֹן מְנוּחַת מְרַגּוּעַ וְלֹא מְנוּחַת עֲרָאֵי רָמְזוּ כַּנ"ל לְשַׁלְוֹל שְׁבַת דְּחוּל שֶׁהוּא רַק
מְנוּחַת עֲרָאֵי רַק שְׁבַת שְׁבַתוֹן מְנוּחַת מְרַגּוּעַ שֶׁהוּא קְדוּשַׁת קַבֵּעַ.

כִּי אוֹת הוּא בִּינֵי וּבִינֵיכֶם. הַר"ת שֶׁל "כִּי אוֹת" הוּא בְּגִי כ"ו כַּמְסָפָר הוּי"ה ב"ה.

וְיָדוּעַ דָּאִית ה"א עֵינְלָא וְה"א תַּתָּא. וְהוּא"ו שְׁבִינֵיהֶם רָמְזוּ לַכִּנְס"י שְׁמִינִיָּדִים וּמַחְבְּרִים
הַה"א תַּתָּא לַה"א עֵינְלָא.

וְזֶהוּ שְׁפִירֵש"י י"ל אוֹת גְּדוּלָּה הוּא בִּינֵי וּבִינֵיכֶם שְׁאֵנִי מְשַׁרְהָ שְׁכִינָתִי בְּכֶם כּו' אוֹת
גְּדוּלָּה רָמְזוּ לַהֲנֹא"ו שֶׁהִיא הָאוֹת הַגְּדוּלָּה שֶׁהִיא מְתַפְּשֶׁטת בְּרוּחַב. אַבָּל הַנֹּא"ו הוּא
הַמְּשַׁכָּה וְהִיא הָאוֹת הַגְּדוּלָּה.

וְרוּמְזוֹת לְיִשְׂרָאֵל כַּנ"ל שֶׁהוּא אוֹת בִּינֵי וּבִינֵיכֶם שֶׁהֶם מְיִינִיָּדִים שָׁמוּ ית' כַּנ"ל לְדַעַת כִּי
אַנִּי ה' מְקַדְשְׁכֶם ר"ל כַּנ"ל שֶׁהֵנוּיּוֹת הַעֲלִיּוֹן שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם ע"י שְׁמִירַת שְׁבַת כִּי הוּא שְׁמָא
דְּקַב"ה וְהַבּוֹן: וּמִשָּׁה יִקַּח אֵת הָאֵהָל וְנָטָה לוֹ מַחוּץ לְמַחֲנֵה הַרְחֵק מִן הַמַּחֲנֵה וְקָרָא לוֹ אֵהָל
מוֹעֵד וְהִי כָּל מְבַקֵּשׁ ה' יֵצֵא אֵל אֵהָל מוֹעֵד וְגו'.

עֵינֵי בְנוֹ"א בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים וְהַנְּרָאָה לְעַרְכֵּנוּ לְבָאֵר מְקַרְאֵי קוֹדֶשׁ אֱלוֹ עַפ"י מַה
שְׁפִירֵשְׁנוּ לְעֵיל פְּסוּק וְאֵתָה דִּבְרַ אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִמַר אִךְ אֵת שְׁבַתְתִּי תִשְׁמְרוּ וְגו' וְעַתָּה
נוֹסִיף בּוֹ עוֹד קֶצֶת דְּבָרִים.

דֶּהֱנָה בְּנוֹדָאֵי מַרע"ה הִי לוֹ מְדַרְיָגָה עֲלִיוֹנָה מְכַל הַנְּבִיאִים. ע"כ אַחַז"ל מִשָּׁה קִיבַל תּוֹרָה
מִסִּינֵי וּמְסָרָה לִיהוֹשֻׁעַ.

מִפְּנֵי שְׁמִשָּׁה רַבִּינוּ ע"ה הִי לוֹ זֶה הַפֶּחַ לְקַבֵּל בְּעַצְמוֹ הַתּוֹרָה מִסִּינֵי. אַבָּל יְהוֹשֻׁעַ לֹא הִגִּיעַ
לְמִדְרִיגַת הַגְּדוּלָּה זֶה ע"כ הַנְּכַרַח מִשָּׁה רַבִּינוּ ע"ה לְמְסָרָה לוֹ ע"כ א"ל הַש"י לְמִשָּׁה
הוֹאִיל וְאֵתָה בְּמִדְרִיגַת גְּדוּלָּה כְּזוֹ.

ע"כ וְאֵתָה דִּבְרַ אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִךְ אֵת שְׁבַתְתִּי תִשְׁמְרוּ. א"ך בְּגִי אַהִי"ה כַּנ"ל.

וְאֵימָא בְּזוּה"ק אַהִי דְּעַתִּיד אַנִּי לְאַתְגְּלִיא, וְר"ל שְׁעֵיקַר שְׁתַּדְבְּרִם וְתִזְהִירוּם לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְבוֹא לְמִדַּת אַמֶּת שַׁע"ז מְרַמְזוֹ הַשֵּׁם אַהִי כִּי אַהִי"ה פְּעָמִים אַהִי"ה גִי אַמֶּת כַּנ"ל וְאִזּוֹ

אע"פ כַּעַת עֲדִינָן נִרְאָה לְהֵם שְׁלֵא נִתְגַּלִּיתִי לְהֵם אַעפִּי"כ יָדְעוּ נֶאֱמָנָה שְׁבַמְשָׁף הַזְּמַן בְּהַתְנַהֲגָם בְּמַדַּת הָאֱמֶת עֲתִיד אָנִי לְהַתְגַּלּוֹת לְהֵם וְכַנ"ל.

אֵת שְׁבֻתוֹתֵי תִשְׁמְרוּ כַּנ"ל דִּישׁ גַּם כֵּן שְׁבֻתוֹת דְּחוּל. וְהַעֲיָקְרָהוּא לְבֹא לְעִיקָר הַשְׁבֻּת מְנוּחַת מְרְגוּעַ וְלֹא מְנוּחַת עֲרָאֵי כַּנ"ל.

כִּי אוֹת הוּא בִּינִי וּבִינֵיכֶם כִּי שַׁב"ת בַּמ"ק ט' פְּמַנְן אַמ"ת בַּמ"ק. וְאַדָּם בַּמ"ק עוֹלָה גַם כֵּן ט' כַּנ"ל לְדוֹרוֹתֵיכֶם ר"ל לְהִיּוֹת דִּירְתִי בְּתוֹכְכֶם.

לְדַעַת כִּי אָנִי ה' מְקַדְּשְׁכֶם. דְּהִנֵּה הַעֲיָקְרָהוּא לְהִיּוֹת לוֹ לְאָדָם הַתְּבָרוֹת בַּהַבּוּב"ה, וְזֶהוּ הַדַּעַת כִּי דַעַת הוּא לְשׁוֹן הַתְּבָרוֹת מְלִשׁוֹן וְיַדַּע אָדָם.

וְיָדוּעַ דְּמִשָּׁה הוּא הַדַּעַת שֶׁל כָּללוֹת יִשְׂרָאֵל וְלִזְהַר צְוָה לוֹ הַשִּׁי"ת לְהַדְבִּיר וּלְהַבִּיא כָּללוֹת יִשְׂרָאֵל לְדַעַת הַעֲלִיּוֹן לְהִיּוֹת לְהֵם הַתְּבָרוֹת בַּהַבּוּב"ה. וְזֶהוּ לְדַעַת כִּי אָנִי ה' מְקַדְּשְׁכֶם.

כִּי שְׁבֻת הוּא שְׁמָא דְקוּב"ה וְזֶהוּ כִּי אָנִי ה' כְּכִיכּוֹל מְקַדְּשְׁכֶם בְּשִׁמְרַת הַשְׁבֻּת שֶׁהוּא שְׁמִי מְמַשׁ. וּבְזֶה נִבְאָר הַכ' וּמִשָּׁה יִקַּח אֵת הָאֱהָל שַׁע"י גְּוֹדֵל הַדַּעַת וְהַתְּבָרוֹת שֶׁהִיא לְמַרְע"ה יִקַּח לוֹ בַּעֲצָמוֹ אֵת הָאֱהָל רְמָזוֹ לְהַקְדוּשָׁה וְהַתְּבָרוֹת מְלִשׁוֹן בְּהִלּוֹ נְרִי.

וְלֹא עוֹד כ"א וְנִטָּה לוֹ מְחוּץ לְמַחְנֵה שְׁנִטָּה הַקְדוּשָׁה אַף לְאוֹתָן בְּנֵי אָדָם שֶׁהֵם מְחוּץ לְמַחְנֵה הַקְדוּשָׁה הַרְחֵק מִן הַמַּחְנֵה ר"ל שֶׁהַרְחִיקָם מִן הַמַּחְנֵה שֶׁלָּהֶם דְּהִינְנוּ הַחִיצוֹנוּת שֶׁלָּהֶם. וְגַמְרָא אֲמַר וְהִיא כָּל מְבַקֵּשׁ ה'.

וְהִנֵּה יִגִּיד לְשׁוֹן שְׁמִי שֶׁזֶהוּ גְּוֹדֵל הַשְׁמִיחָה שֶׁכָּל מְבַקֵּשׁ ה' יֵצֵא אֵל אֱהָל מוֹעֵד אֲשֶׁר מְחוּץ לְמַחְנֵה שְׁנִטָּה לְהֵם הַקְדוּשָׁה. וְהִיא כְּצֵאת מִשָּׁה אֵל הָאֱהָל.

ר"ל שֶׁזֶהוּ עִיקָר הַשְׁמִיחָה שְׁבַצְאָת מִשָּׁה אֵל הָאֱהָל יְקוּמוּ כָּל הָעָם וְנִצְבּוּ אִישׁ פֶּתַח אֱהָלוֹ כְּלוּמַר אַעפ"י שְׁכָבְרָה גִּיעוּ לְמַדְרִיגַת הַצְּדִיק שַׁע"ז מוֹרָה תִּיבַת אִישׁ כְּנוֹדַע גַּם תִּיבַת וְנִצְבּוּ מוֹרָה עַל מַדַּת מַלְכוּת מְלִשׁוֹן נְצִיב מְלִיךָ וּר"ל הַגַּם שְׁכָבְרָה הַמְצִיאָו לְהֵם פֶּתַח לְבֹא אֵל הַקְדוּשָׁה וְזֶהוּ פֶּתַח אֱהָלוֹ מ"מ וְהַבִּיטוּ אַחֲרֵי מִשָּׁה כִּי אוֹתִיוֹת שְׁאֲחֲרֵי תִיבַת מִשָּׁה הֵם תַּנ"ו וּר"ל אַעפִּי"כ הִיא כָּל מְגַמְתָּם לְקַבֵּל הַהֲאָרָה יִג מְמַשָּׁה רַבִּינוּ ע"ה שֶׁהוּא יִתֵּן לְהֵם גְּוֹדֵל הָאֲרָתוֹ וְהַבֵּן: וַיֹּאמֶר פְּנִי יִלְכוּ וְהִנְחִיתִי לָךְ.

יִתְבָּאָר בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ הַכ' פְּנָה אֵלַי וְחַנּוּנִי וְגו' כִּי הִנֵּה הַפָּנִים שֶׁל הָאָדָם הוּא הַצֵּלָם אֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּצִלְמוֹ בְּרָא אוֹתוֹ וְהַנְּיוּת עֲלִיוֹן חוֹפֵף עָלָיו לְשׁוֹמְרוֹ בְּאוֹר פְּנֵי מְלִיךָ חַיִּים וְלִכּוֹן בְּקִינָה כְּשִׁחְטָא וְהוֹסֵר צֵלָם אֱלֹהִים מִמֶּנּוּ וְהִיא נֶעַן וְנָד וְסֵר הַשְׁמִירָה מִמֶּנּוּ לְכּוֹן אָמַר וְהִיא כָּל מוֹצְאֵי וְגו' עַד שֶׁשָּׁב וְאָז נִישָׁם ה' לְקִינָה אוֹת הַיְיָנוּ אוֹת מְשֻׁמוֹ אוֹת ו' כִּי בּוֹ נִכְלָל גַּם הוּי"ה כִּי בְּמִלּוּי נִי"ו יֵשׁ בּוֹ יו"ד וְאוֹת יו"ד בְּמִלּוּאוֹ כ' וְעַם אוֹת ו' גִּימ' כ"ו שֶׁהוֹפִיעַ עָלָיו הַנְּיוּת עֲלִיוֹן.

וְזֶה וְנִחַ מְצָא חֵן בְּעֵינֵי ה' שֶׁלְזֶה מְצָא חֵן עַל כִּי הִיא בְּעֵינֵי ה' בְּעֵינֵי הַהוּי"ה הַיְיָנוּ בְּפִימִיּוּת. כִּי הַעֲיָיִן הַחוּשׁ הַרְאוֹת מֵהֶם הוּא דְבָר פְּנִימִי עֲלִיוֹנִי כִּי הַעֲיָיִן קַדִּישׁוֹן דְּלִתְמָא מְרוֹמְזִים נִגְדַּת הַעֲיָיִן פְּקִיחִין דְּלַעֲלֵא הַמְשַׁפִּיעִים בָּהֶם פְּקִיחוֹת לְמַעַן יוֹכְלוּ לְרְאוֹת.

וְזֶה וּמֵצֵא חֵן וְשֹׁכֵל טוֹב בְּעֵינַי אֱלֹהִים וְאָדָם שְׁעִי"ז תּוֹכֵל לְמִצּוֹא חֵן וְשֹׁכֵל טוֹב בְּשִׁתְּהֵי' מְשֻׁכֵּל עַל טוֹב ה' הַטּוֹב וּמְטִיב לְכָל וְאֵז תְּהִי בְּעֵינַי אֱלֹהִים כִּנ"ל. וְאָדָם בְּדַמּוֹת דְּיוֹקָן אָדָם הָעֲלִיּוֹן בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים מִמֶּשׁ.

וְזֶה פְּנֵה אֵלֵי וְחַנּוּנֵי. פְּנֵה עֲצָמָה אֵל"י אוֹתִיּוֹת "אֲשֶׁר" לְפָנַי "יְהוּ" לְהִיּוֹת בְּפָנִים שֶׁל הַנְּיּוֹת עֲלִיּוֹן וְאֵז וְחַנּוּנֵי אֲזַכֶּה לְמִצָּא הַחֵן וְלָזֶה וַיֹּאמֶר פָּנַי יִלְכוּ וְשִׁילְכוּ פָנַי הָעֲלִיּוֹנִים לְהַשְׁפִּיעַ הַחֵן הָעֲלִיּוֹן אֵז וְהַנְּחִיתִי לָהּ אֲעַשֶׂה לָּהּ נִיחָא שְׁתֵּהֵי' בְּבַחֲוִי ל"ך אוֹתִיּוֹת כ"ל מִדַּת הַצְּדִיק וְדֹחֵיד בְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא וּבְכָל אֲשֶׁר תֹּאמַר כֹּן יָקִים צְדִיק גּוֹזֵר וְהַקֵּב"ה מְקַיֵּם כּו' אָמֵן: א"י פָּנַי יִלְכוּ וּגו'.

בְּסַגְנוֹן זֶה אָכּוּ בְּאַנְפֵן אַחַר קִצְת דְּכַתִּיב הַלִּיכּוֹת עוֹלָם לוֹוֹדְרוֹ"ל אֵל תִּקְרָא הַלִּיכּוֹת אֲלָא הַלִּכּוֹת וּנ"ל פִּי הַדְּבָרִים שְׁע"י הַהִלְכוֹת וְחִדּוּשֵׁי תוֹרָה גּוֹרְמִים הַלִּיכּוֹת עוֹלָם שְׁיִלְדֵה הַשְׁפָּעָה מֵעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן לְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן וְלִהְבִּיא אֶהְבֶּה וַיִּרְאֶה קַנּוּשָׁה וְטָהָרָה בְּלֵב כָּל הָאָדָם.

וּבְזֶה יוֹבְנוּ דְבָרֵי אֲבִינוּ יַעֲקֹב סְבָא קְדִישָׁא תַּפְאָרֶת יִשְׂרָאֵל שְׁאָמַר לַעֲשׂוּ כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי פְּנֵיהֶ פְּרָאוֹת פָּנַי אֱלֹהִים וְתַרְצֵנִי. וְלִכְאוּרָה מֵאָמְרוּ אֵינוּ מוּכָן דְּחַלִּילָה לְחַשׁוֹב כְּזֹאת עַל בְּחִיר הָאֲבוֹת יֹאמַר לַעֲשׂוּ אֲשֶׁר פָּנָיו מְזוֹנָהם וְטָמֵא רָאִיתִי פְּנֵיהֶ פְּרָאוֹת פָּנַי אֱלֹהִים.

וְעוֹד וְכִי לֹא קִיָּים יַעֲקֹב מֵאִמְז"ל אֲסוּר לְהַסְתַּפֵּל בְּצוּרַת אָדָם רְשָׁע. אוֹלָם לְאֲשֶׁר יְדוּעַ כִּי יַעֲאֵע"ה בְּשִׁבְעֵ הַשְּׁתַּחֲוֹנוֹאוֹת כִּנּוּן בְּשִׁבְעֵ הַוִּיּוֹ"ת שְׁכֵן מְסַפְרָם ז' פְּעֻמִּים הוּי"ה גִּימ' יַעֲקֹב"ב וְעִי"ז הִבִּיא הַתְּעוֹרָרֶת תְּשׁוּבָה בְּלֵב עֲשׂוּ וְזָכָה אֵז לְהִיּוֹת בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים וְלָזֶה א"ל יַעֲקֹב כִּי עַל כֵּן כ"ן גִּי' סוּד שְׁע"י סוּד הָעֲלִיּוֹן רָאִיתִי אֵת פְּנֵיהֶ פְּרָאוֹת פָּנַי אֱלֹהִים ר"ל בְּמִרְאֵה וּבְצִלְמֵ אֱלֹהִים וְעִי"ז וְתַרְצֵנִי אִתָּה מְרוֹצָה לִי.

וְזֶה פָּנַי יִלְכוּ שְׁפָנִים הָעֲלִיּוֹנִים יִלְכוּ לְחוּפְרָה וְהַנְּחִיתִי לָהּ שְׁאֲעַשֶׂה לָּהּ נִיחָא זֹו שְׁיֵהָא הַכָּל מְסוּר לָהּ וּבְיָדָם וְכַרְצוֹנוּ יַעֲשׂוּ וְאֵנִי אֲסַפְּכִים עַל יְדוֹ וְהַבֵּן: וַיֹּאמֶר הַרְאֵנִי נָא אֵת כְּבוֹדְךָ.

וַיֹּאמֶר הוּא לְשׁוֹן הַתְּפָאָרוֹ' מִלְשׁוֹן הָאֲמֶרֶת וְהָאֲמִירָה שֶׁהַבּוֹב"ה רוֹצֵה שְׁיִבּוֹא לוֹ הַתְּפָאָרוֹת מֵעַם קְרוֹבוֹ יִשְׂרָאֵל וְלָכֵן אָמַר שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם וַיִּשְׂרָאֵל מִבְּקָשִׁים לְהִינְפֹךְ הַשִּׁיבְנוּ ה' אֵלֵיךְ וְנָשׁוּבָה.

וְזֶהוּ וַיֹּאמֶר שְׁעִיקֵר הַתְּפָאָרוֹת יְהֵא הַרְאֵנִי נָא אֵת כְּבוֹדְךָ. נָא מוֹרָה עַל הַתְּפִלָּה וְכֹאֹמֶר הַרְאֵנִי מֵהַ מִתְּפִלָּל עָלַי תִּשְׁמַע תְּפִלָּתִי וְתַקְיֵם אוֹתָהּ אֲשֶׁר עֵינַי בְּעֵינַי נִרְאֶה מְטוֹבָךְ עֲלִינוּ וְהוּא כְּבוֹדְךָ וְהַבֵּן: א"י וַיֹּאמֶר הַרְאֵנִי נָא וּגו'.

הַטְּעָה בְּנִיאָמֶר הוּא אֶתְנַחֲמָא וְהוּא לְשׁוֹן מְנוּחָה כִּי יב יְדוּעַ מֵהַזֶּה"ק צִירוּף אָמַר א' מוֹרָה עַל רֵאשִׁית הַחֲכָמָה מ' הוּא הַבִּינָה בְּהַצְטָרְפָה א' אֵל מ' נַעֲשֶׂה אִם ר' הוּא רֵאשִׁית הַדַּעַת יַעו"ש. וְזֶה הוּא הָאֶתְנַחֲמָא עִיקֵר הַמְנוּחָה הוּא בְּיַחּוּד אֲבָא וְאָמַר קוֹב"ה וְשִׁכְנִיתְנָהּ וּבְנוּדָאֵי כְּאֲשֶׁר יְמַהֵר יְחִישׁ גְּאֻלְתֵּינוּ בְּנוּדָאֵי יְהֵא הַיַּחּוּד שְׁלָם לִיַּחַד כִּנ"י עִם דוּדָה כָּל אֶחָד לְפִי הַכְּנָתוֹ יֵשׁ יְתִינְחַד עַד עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּפִלִּיאוֹת הַחֲכָמָה וַיֵּשׁ בְּאֲמָא לְהִיּוֹת אֲמָא רְבִיעָא עַל בְּנֵי וַיֵּשׁ בְּרֵאשִׁית הַדַּעַת וְזֶהוּ וַיֹּאמֶר הַצִּירוּף מֵאִמְ"ר כִּנ"ל אֵנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוֹנָה שְׁלִימָה שְׁיֵהָא בִּיאַת הַגּוֹאֵל בְּב"א אֲבָל בְּקִשְׁתִּי הַרְאֵנִי נָא.

נא פירושו דְּבַר שְׂאִינוּ בְּשִׁלְמוֹתוֹ כְּמוֹ דְּבַר שְׂאִינוּ צְלוּי כָּל צְוֹרְפוֹ נִקְרָא נָא. ור"ל שְׁפַעַת בְּגֵלוֹת שְׁהִיחֹד עוֹדְנוּ אֵינְנוּ בְּשִׁלְמוֹת.

גם יוכל להתפרש נא כמו עֵתָה שְׁלַעֲתוֹת כְּאֵלֶּה בְּגֵלוֹתֵינוּ הִרְאֵנִי אֵת כְּבוֹדְךָ כְּבוֹד גִּימ' ל"ב ל"ב נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה לְמַעַן נוּכַל לְיַחַדְךָ בְּאַמֶּת וְהִבֵּן: וַיֹּאמֶר ה' הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי וְנִצְבָּתָה עַל הַצּוּר.

דְּהִנֵּה כְּשֶׁהֶאָדָם מִתְנַהֵג בְּדַרְךָ הַיָּשָׁר זוֹכֵה שֶׁהוּי"ת עֲלִיוֹן הוֹלֵךְ לִפְנֵי אִמְנָם צְרִיף לְזֶה שְׁקִידָה רַבָּה וְתִשׁוּבָה שְׁלִימָה וְזִהִירוֹת יְתִירָה וְזוֹכֵה לַעֲשׂוֹת מְקוֹם לְהַשְׂרֵאת הַנְּיוֹת עֲלִיוֹן. וְזֶהוּ וַיֹּאמֶר ה' הִנֵּה מוֹרָה עַל שְׁמִחָה שְׁשִׁמְחָה גְדוֹלָה לִפְנֵי בְּמָרוֹם מְקוֹם אֲתִי כְּשֶׁתַּעֲשֶׂה וְתִקְדָּשׁ עֲצָמָה לְהִיּוֹת מְקוֹם וְתוּכַל לְהִיּוֹת אֲתִי.

וְלְזֶה מְקוֹ"ם גִּימ' הוּי"ה בְּרִיבּוּעַ כִּפְדוּעַ. וּבְזֶה וְנִצְבָּתָה עַל הַצּוּר תַּעֲשֶׂה לָךְ מִצַּב וּמַעֲמָד עַל הַצּוּר הַצֵּינִי צִיּוּרִין כִּי בִי"ה ה' צוּר עוֹלָמִים כִּי בִי"ה נִכְלָל כָּל הַשֵּׁם כְּזֶה יו"ד ה"א.

אוֹת א' רִמָּז עַל הָאָדָם שֶׁהוּא דְמוֹת דְיוֹקָן דְלַעֲיָלָא. וְאוֹת ה' הִיא ד' וּמִתְמַלְאֵת לַפְעָמִים בִּיּו"ד וְלַפְעָמִים בְּנִי"ו דְלְזֶה כְּרַעֲי' דְה"א פְּתוּחָה דְמֵאֵן דְבַעֲי לְמַיְעַל יַעוּל וְהָאָדָם הַמְשַׁפִּיל עֲצָמוֹ מִצַּעַר דְלוֹת הַשְׁכִּינָה וּמִקִּטִּין עֲצָמוֹ בְּבַחֲלִי י' נִקְוֶדָה קִטְנָה בְּזֶה מְבִיא נח"ר לִפְנֵי ית' וּמִתְמַלְא דְלוֹת הַשְׁכִּינָתָא בְּיַחֲוֹד ו' הוּא ו"ה לְשׁוֹן שְׁמִחָה שְׁמִיבִיא שְׁמִחָה לְמַעְלָה.

וְזֶה עֵינָר יְצִירַת הָעוֹלָם. וְלָכֵן וְנִצְבָּתָה עַל הַצּוּר שְׁתַּעֲשֶׂה יְצִיבָה וְקִיּוּם אֵל הַצּוּר שְׁתִּהְיֶי' נִשְׁלָם בָּהּ כְּפִיּוֹן הַיּוֹצֵר וְהִנֵּה הַצּוּר אוֹתִיּוֹת צ"ו ה"ר.

צ"ו גִּימ' א"ל אֲדָנִי וּמְבַטֵּל כָּל הַצּוֹ דְטַעוּוֹן נוֹכְרָאִין וְלִהְרָאוֹת כִּי הוּא ית' אֵל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים וְהוּא כְּמוֹ אֲדָנִים לְמִשְׁכָּן אֱלֹהוֹתוֹ ית' וְאֵז זוֹכֵה לְבַחֲלִי הֵר הִינְנוּ הַהוּי"ה שְׁנִקְרָא מְקוֹם נִקְרָא הֵר מְפִנִי שְׁמִתְפַּל וּמִתְגַּבֵּה וְהִבֵּן הֵיטֵב: וַיֵּרָא אֶהְרֵן וְכָל ב"י אֵת מִשְׁהָ וְהִנֵּה קָרַן עוֹר פָּנָיו וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלִיּוֹ.

בְּטָרִם נְבוֹא אֵל הַבְּיָאוֹר נִקְדִים לְפָרֵשׁ הַכ' וְעָשׂוֹ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם כִּי הִנֵּה בְּזִמְנֵן שְׁבַחֲמ"ק קִיּוּם הַכֹּה"ג נִכְנָס לְמִקְדָּשׁ וּמִקְרִיב קָרְבָן לְכַפֵּר בְּעַדְנוּ וּבְגֵלוֹתֵינוּ וְאֶהְיֶי' לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעֻט אֱלֹוֹ בַכ"נ וּבַמַּד"ר וְכִמוֹ שֶׁהַכֹּה"ג כְּשֶׁנִּכְנָס לְמִקְדָּשׁ הִי מְיֻחָד עוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים כֵּן בְּכַנִּיסַת הָאָדָם לְבַהכ"נ אוֹ לְבַהמ"ד יְבִין בְּדַעְתּוֹ וְשָׁכְלוֹ כִּי הוּא נִכְנָס לְבַהכ"נ וּבַהמ"ד שָׁל מַעְלָה הַמְכַוֵּן כְּנֶגֶד הַבַּהכ"נ וְהַבַּהמ"ד שָׁל מִטָּה וְאִין דְּבַר חוֹצֵץ בֵּינֵנוּ לְבִין שְׁלַמְעֵלָה.

וְזֶהוּ כְּפִיּוֹן חַכּוֹ"ל שְׁיִכְנָס לְבַהמ"ד שְׁיַעֲוֹר שְׁנֵי פְתָחִים שְׁנֹאֲמַר לְשִׁקּוֹד עַל דְּלִתוּתִי שְׁבָפוֹתָחוּ פְתַח הַבַּהכ"נ וּבַהמ"ד שְׁלַמְטָה נִפְתָּחִין פְּתָחִי שְׁלַמְעֵלָה וּמַה מְאוֹד צְרִיף לְהִיּוֹת יֵרָא וְחָרַד מִי אֲנֹכִי לְבוֹא לְהִיכָל הַמִּלְךְ כִּי כָּל אֲשֶׁר מוּם וְ לֹא יִרְצֶה וְצְרִיף לְבַדּוֹק עֲצָמוֹ וְלִהְזַהֵר שְׁמוֹר הָעֵינַיִן וְהָאוֹדְנִין יְדִין וְרַגְלִין כְּלוּם לְשֵׁם הַמִּלְךְ ה' צְבָאוֹת כִּי כָּל שְׁלַמְטָה מְכַוֵּן נֶגֶד שְׁלַמְעֵלָה.

וְזֶהוּ וְעָשׂוֹ לִי מִקְדָּשׁ שְׁיַעֲשׂוֹ לִי מִקְדָּשׁ שְׁיַעֲשׂוֹ לִי הַכְּנָה כ"א כְּפִי אֲבַנְתָּא דְלִבָּא וּבְשִׁיעוּרִין דִּילִי. וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְךָ לֹא נָא אֵלָא בְּתוֹכְךָ בְּתוֹךְ כ"א כְּפִי הִכְנָתוֹ אֲשֶׁר הִכִּין עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת מַעוֹן וּמִשְׁכָּן לְהַשְׂרֵאתוֹ ית' מִלְמַטָּה כֵּן יוֹשְׁפַע עֲלִיוֹ רוּחַ מְמָרוֹם מְלַעֲיָלָא.

וְנָהוּ אִף אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ כִּי אוֹת הוּא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדוֹרוֹתֵיכֶם לְדַעַת כִּי אֲנִי ה' מְקַדְּשְׁכֶם וּפִירֵשׁ י"ז ל אִף מִיַּעוֹט לְמַעַט שַׁבַּת מִמְּלֹאכֶת הַמְּשָׁפָן. וְהִנֵּה כָּל הַמְּכַרְשִׁים שְׁתוּ לֵב מָה מִיַּעוֹט הוּא לְגַבֵּי שַׁבַּת אֲדַרְבֵּה רִיבּוּי הוּא לְגַבֵּי שַׁבַּת יַעו"ש.

וּלפ"ד יע"נ עפ"י מֵאֲמָרֵינוּ לְמַעֲלָה כִּי כָּל אֲשֶׁר לְמַטָּה הוּא דְּוַגְמָא דְּלַעֲיָלָא וְהִנֵּה יֵשׁ שַׁבַּת כְּפִשׁוּטוֹ וְיֵשׁ שַׁבְּתוֹן דְּחוּל אֲשֶׁר צָרִיף מְכַל שְׁשֵׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה לְטָרוּחַ וּלְהַכִּין קַדְוֹשַׁת הַשַּׁבַּת מִיְמוֹת הַחוּל כְּאֲשֶׁר יָסְדוּ לְזֵמֵר הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשַׁבַּת שְׁנֵי שְׁלִישֵׁי בְּשַׁבַּת דְּהִינּוּ לְהַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ קַדְוֹשַׁת שַׁבַּת גַּם בִּיְמוֹת הַחוּל כְּאֲשֶׁר מְצִינּוּ בְּאַמַּת דְּקִרְאוֹ לְרִשְׁב"י שַׁבַּת.

וְצָרִיף לְקַדְּשׁ וּלְטַהֵר עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת מְנוּקָה מְכַל מוּם בְּגוּפוֹ וּנְפִשׁוֹ בְּרוּחוֹ וּנְשַׁמְתוֹ לְהִיּוֹת קוֹמָה שְׁלִימָה בְּדַמּוֹת דְּיוֹקָן אָדָם וְיֵאִיר עָלָיו הוּי"ה. וְהִנֵּה אָדָם בַּמ"ק גִּי' ט' וְכֵן שַׁב"ת בַּמ"ק גִּימ' ט' וְכֵן שַׁבַּת גִּימ' כ"ז הַיּוֹת וְיֵשׁ שַׁבַּת דְּלַתְמָא וּלְנַגְדוֹ שַׁבַּת הָעֲלִיּוֹן.

וְנָה שַׁכְּתוּב אִף אֶת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ שַׁבְּתוֹתַי רוּמְזוֹ עַל ב' שַׁבְּתוֹת שַׁבַּת דְּלַתְמָא וְשַׁבַּת דְּלַעֲיָלָא. תִּשְׁמְרוּ מְלִשׁוֹן וְאָבִיו שְׁמֵר וְגו' וּר"ל שְׁתִּשְׁמְרוּ וְתִמְתִּינּוּ כָּל יְמוֹת הַחוּל עַל קַדְוֹשַׁת הַשַּׁבַּת וְכֵן בְּשַׁבַּת עַל קַדְוֹשַׁת שַׁבַּת דְּלַעֲיָלָא, וּכְפִירֵשׁ י"ז ל כָּל אַכִּין וְרַקִּין מִיַּעוֹטִין לְמַעַט שַׁבַּת מִמְּלֹאכֶת הַמְּשָׁפָן שְׁצָרִיף לְמַעַט עֲצָמוֹ וּלְהַמְעִיט הַנְּאוּתִיו וְתַעֲנוּגָיו הַגְּשָׁמִיִּים וְלְשַׁמֹּר כָּל פְּרִטֵי אַבְרָיו לְהִיּוֹת קוֹמָה שְׁלִימָה בְּדִיוֹקָן אָדָם וְצָלֵם אֱלֹהִים וּבְאַמַּת בְּשִׁבִיל זֶה יִתְרַבֵּה קַדְוֹשַׁת הַשַּׁבַּת שְׁלֵא יִתְמַעַט הַשַּׁבַּת ח"ו מִמְּלֹאכֶת הַמְּשָׁפָן עַל יְדֵי מְלֹאכּוֹת הַגּוֹף שְׁצָרִיף לְהִיּוֹת מְשָׁפָן וּמַעוֹן לְקַדְוֹשְׁתוֹ ית'.

וְנָה כְּנוֹנַת חז"ל אֶלְמִלְאֲשָׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי שַׁבְּתוֹת מִיַּד הָיוּ נִגְאָלִין הוּא ע"ד שְׁכִיבְאֲרָנוּ שְׁאֵלוּ שְׁמָרוּ וְהַמְתִּינּוּ עַל שְׁתֵּי הַשַּׁבְּתוֹת לְיִיחַד שַׁבַּת דְּלַעֲיָלָא בְּשַׁבַּת דְּלַתְמָא הִי גְאֻלָּה שְׁלִימָה כִּי נִתְקַן דַּמּוֹת דְּיוֹקָן אָדָם בְּשְׁלִימּוֹת.

וְנָהוּ כִּי אוֹת הוּא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם שְׁהַשַּׁבַּת הוּא אוֹת כְּמוֹ שְׁכִיבְאֲרָנוּ לְעֵיל וְיִשָּׁם ה' לְקִיֵּן אוֹת הוּא אוֹת ו' שְׁכָלוֹל בּוֹ הַשָּׁם וְכָלוֹל בּוֹ אֶת כְּלָלוֹת אֲתוֹנָן דְּאוֹרֵייתָא וּבְזֶה נִרְאָה בּוֹ צָלֵם אֱלֹהִים וְהוּי"ת עֲלִיּוֹן הַשׁוֹרָה עַל הָאָדָם.

לְדַעַת כִּי אֲנִי ה' מְקַדְּשְׁכֶם ר"ל בְּזֶה תּוּכְלוּ לְבוֹא אֶל הַדַּעַת וְהַתְּחַבְּרוֹת עֲלִיּוֹן כִּי אֲנִי ה' שְׁיִתְיַחַד וְיִתְחַבֵּר אֲנִי ב"ה ע"י כִּי הוּא מְקַדְּשְׁכֶם. וּבְזֶה נְבוֹא אֶל הַכְּפִיאֹר.

וְיִרָא אֶהְרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' כִּי יָדוּעַ כִּי אֶהְרֹן וְיִשְׂרָאֵל לֹא חָטְאוּ כְּמוֹכָא בַּס"ק וּמַעַט מְזַעִיר שֶׁהִי בָהֶם עַל אֲשֶׁר לֹא מִיָּחוּ. וְלִזֶּה וְיִרָא אֶהְרֹן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים שְׁלֵא עָשׂוּ כְּלוּם רָאוּ אֶת מִזְשֵׁה הוּא הַדַּעַת עֲלִיּוֹן וְהִנֵּה מוֹרָה עַל שְׁמִחָה כִּי נִתְוֹסַף שְׁמִחָה לְפָנָיו בְּמָרוֹם כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו שְׁנִתְוֹסַף הָאָרְה וּבְהִירוֹת בְּדַעַת עֲלִיּוֹן עַל יְדֵי מַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל הַצַּדִּיקִים.

וְלָכֵן וְיִירָאוּ מִגְּשַׁת אֱלֹהֵי ר"ל שְׁנִתְרָאוּ לְמַעֲלָה עַל יְדֵי מִגְּשַׁת אֱלֹהֵי ר"ל עַל יְדֵי הַתְּקַרְבָּם אֱלֹהֵי ית' נוֹדְעוֹ לְכָל כִּי הֵם זָרַע בְּרוּכֵי ה'. כִּי כְּדָרְף שְׁאֲתָה בָּא לְרֵאוֹת כְּפָּה הוּא בָּא לְיִרְאוֹת כִּי ע"י הִירָאָה וְהַתְּלַהֲבוֹת בָּא הָאָדָם מִירָאָה לְרֵאָיָה שְׁיִזְכָּה לְחַזוֹת בְּנוֹעַם ה' אָמֵן.

או נִרְאָה אֶהְרֵן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' שְׁלֹזָה זָכוּ לְבוֹא אֶל בְּחֵי הַרְאִיָּה לְחִזּוֹת בְּנוֹעַם ה' אֶת מִשְׁהָ ע"י הַיּוֹתֵם תְּמִיד בְּדַעַת עֲלִיוֹן כִּי אֵין אָדָם חוֹטֵא אֵא"כ נִכְנָס בּוֹ רֵיחַ שְׁטוֹת אֲבָל כְּשֵׁיִשׁ בּוֹ מִדַּעַת קוֹנּוֹ נִשְׁמַר מִכָּל חַטָּא וְאַשְׁמָה וּמִגְנוּבָה מִכָּל רַע.

ועי"ז וְיִירָאוּ מִגְּשַׁת אֱלֹהֵי. כִּי חֲכָמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו וְנִזְכָּר וּמְסוּנֵיִם בְּעֵינָיו כֹּל בַּל יִרְעוּ וּבַל יִשְׁחִיתוּ אֶדְרָבָה כֹּל הָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא לְצוּוֹת לְזָה יג וְלָכֵן יִרְאִים מִגְּשַׁת אֱלֹהֵי וְהִבּוֹ: וּבַחֲרוֹשֶׁת אֲבָן לְמִלְאוֹת וּבַחֲרוֹשֶׁת ע"ן לְעֲשׂוֹת בְּכָל מְלָאכָה.

וְנִרְאָה פַה"כ לְעַרְכֵינוּ עַפ"י הַפְּשׁוּט. דְּהֵנָּה נִמְצָא בְּתוֹךְ יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים שֶׁהֵם בְּבַחֵי אֲבָן הֵינּוּ שְׁלֵבָם קָשָׁה כְּאֲבָן וַיֵּשׁ בְּבַחֵי עַץ שֶׁהֵם רַפִּי לְכַב כְּעַץ שֶׁהוּא רַךְ מְעַט.

וְזֶהוּ שֶׁאֲמַר וּבַחֲרוֹשֶׁת אֲבָן וְגו' שֶׁהַעֲיָקָר הוּא לְחֲרוֹשׁ וְלַעֲבֹד לְאוֹתָן שֶׁהֵם בְּבַחֵי אֲבָן. לְמִלְאוֹת בְּמִילוּי הַהֶאֱרָה וְהַתְּלַהּבוֹת לְעֲבוֹדָתוֹ ית'.

וּלְחִזּוֹק לְכָבֶם שִׁיְהִי חֲזָקִים וְקָשִׁים כְּאֲבָן בְּעֲבוֹדָתוֹ ית"ש. וּבַחֲרוֹשֶׁת עַץ כְּלוֹמַר לְפַעֲמִים כְּשֶׁשֶׁשְׁעָה צָרִיכָה לְהַטוֹת וּלְהַמְשִׁיךְ לָהֶם הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת מֵאֵתוֹ ית"ש.

צָרִיךְ לְהַתְּנַהֵג בְּבַחֵי עַץ שֶׁהוּא מְעַט רַק לְהַטוֹתוֹ וּלְכַפּוֹ לְכָל אֲשֶׁר יִרְצֶה. וְזֶהוּ וּבַחֲרוֹשֶׁת עַץ לְעֲשׂוֹת בְּכָל מְלָאכָה כְּשֶׁהוּא מִהַצְּנוּרָה לְעֲשׂוֹת בְּכָל מְלָאכָה לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת לְיִשְׂרָאֵל וְהִבּוֹ: א"י עַפ"י מֵהַ שְׁפִירְשָׁנוּ הַכְּתוּב בְּשִׁיר הַשִּׁירִים כְּתוּבוֹת בְּעֲצֵי הַיַּעַר וְגו' דְּעֵינָהּ הַשְּׁלִימוֹת הוּא שְׁלֵא לְהַחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּשׁוּם מִדְּרִיגָה.

וְאֵעַפ"י שֶׁעוֹשֶׂה מִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים יֵהִי בְּעֵינָיו כְּאֵלוֹ לֹא עֲשֶׂה עֲדֵינָן כְּלוּם כִּי לְפָנָיו אֲדוּנֵינוּ אֲדוֹן הַכֹּל בְּמֵה נִחְשָׁב הוּא. וְאַף אֶלֶף שָׁנִים יַחֲדָה וַיַּעֲשֶׂה מֵאָה פְּעָמִים כְּכֹה, עֲדֵינָן לֹא יִסְפִּיק לוֹ נֶגֶד אַחַת מִטוֹבוֹתָיו שֶׁהֵטִיב עִמּוֹ וְזֶהוּ כְּתוּבוֹת ר"ל אֵעַפ"י שֶׁעוֹשֶׂה פִּירוֹת כְּתוּבוֹת אֵעַפ"י כִּי יִחֲזִיק עֲצָמוֹ.

בְּעֲצֵי הַיַּעַר שֶׁאֵינָם עוֹשִׂים פִּירוֹת. וְאֵיחָא בְּכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל מִפְּסוּק זֶה רָמַז כְּמֵה מִינֵי פִירוֹת צָרִיךְ לְהִיּוֹת בַּחֲרוֹסֶת בְּלִיל פֶּסַח.

וּבַחֲרוֹשֶׁת קָרִי בִי וּבַחֲרוֹס' בְּשִׁין שְׁמַאלִית אַב"ן נוֹטְרִיקוֹן בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְּנֹז "בְּעָרִין" נִיִּס "אֵינְגְּבָר ע"ן נוֹטְרִיקוֹן "עַפְּיֵל" צִימְרִינְג. וּבְנוֹדָאֵי רוֹמַז בְּדְבָרָיו לְסוּדוֹת קְדוֹשִׁים וְנוֹרָאִים.

וּבְזֶהנְפִרְשׁ כָּאֵן הַכ' וּבַחֲרוֹשֶׁת אֲבָן לְמִלְאוֹת. ר"ל שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְחֲרוֹשׁ וְלַעֲבֹד תְּמִיד לְמִלְאוֹת עֲצָמוֹ בְּמִדָּה זוֹ.

שֶׁאֵינּוּ אֶלָּא כְּאֲבָן. ר"ל שֶׁאֵינּוּ עוֹשֶׂה פִּירוֹת אֶפְיָלוֹ בְּעֲשׂוֹתוֹ כֹּל מִצְוֹת ה' יֵהִי בְּעֵינָיו כְּאֵלוֹ עֲדֵינָן לֹא עֲשֶׂה כְּלוּם.

אַף שֶׁאֲבָן רוֹמַז ג"כ נוֹטְרִיקוֹן לְמִינֵי פִירוֹת כְּנ"ל בְּשֵׁם הָאֲרִיז"ל. עַכ"ז לֹא יִחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּמִדְּרִיגָה זוֹ שֶׁעוֹשֶׂה פִּירוֹת רַק יֵהִי בְּעֵינָיו כְּאֲבָן קָשָׁה וְכַעַץ שֶׁאֵינָם עוֹשִׂים שׁוּם פִּירוֹת לְעֲשׂוֹת בְּכָל מְלָאכָה.

ר"ל פִּשְׁצָרִיף לַעֲשׂוֹת בְּכָל מְלָאכָה נוֹטְרִיקוֹן "מְלֵא" כָּל "הַאָרֶץ. ר"ל יִרְאֶה לַחְרוֹשׁ
וְלַעֲבוֹד לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע טוֹבוֹת וַיִּשְׁוּעוֹת עַל כָּל הָאָרֶץ וְהַבּוֹ: פְּרֻשֵׁת פָּרָה וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה
וַגּו'.

וְאֵת חֻקֵּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ה' וַגּו'. יְדוּעַ דְּעִיקָר שְׁלִימוֹת לִימוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה הוּא רַק
לְלַמּוֹד לְשִׁמָּה וְלֹא לְהַתְפָּאֵר ח"ו.

שְׁלֵא יֵאמֶר אֶקְרָא כְּדֵי שְׁאֵהֵי חֻכֵּם אֲשֶׁנָּה כְּדֵי שְׁאֶקְרָא רַבֵּי רַק עִיקָר הַלִּימוּד יֵהִי לְשִׁמָּה
וּמְמִילָא סוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא. וְנִהוּ מֵאֵמָה"כ זֹאת חֻקֵּי הַתּוֹרָה שְׁעִיקָר עֶסֶק הַתּוֹרָה יֵהִי בְּבַחֵי
זֹאת ר"ל שֶׁהוּא בַחֵי גְּנֻקְבָא ר"ל לְשִׁמָּה.

וְלֹא לְהִיּוֹת בְּעֵינָיו בַּחֵי מְשַׁפִּיעַ דְּהֵינּוּ לְהַקְרָא בְּשֵׁם רַבֵּי. וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדוּמָה וַגּו'
וְהִקְשׂוּ הַמְּפָרְשִׁים מֵלֵת אֵלֶיךָ לְכַאוּרָה מְנוּתָר וְהוּל"ל וַיִּקְחוּ עֶרְהָ אֲדוּמָה וַגּו'.

וְהִנְרָאָה לְעַרְכֵינוּ עַפ"י פְּשׁוּט וְעַפ"י מֵאֲחֻז"ל לָךְ אֲנִי מְגַלֶּה טַעְמֵי פָּרָה וְלֹאֲחֵרִים חֻקָּה.
וְנִהוּ מֵאֵמָה"כ וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ ר"ל עַל כְּוִנּוּתָךְ מְפָנִי שֶׁהֵם אֵינָם יוֹדְעִים טַעְמֵי פָּרָה ע"כ יִקְחוּ
לְשֵׁם כְּוִנּוּתָךְ וּבְזֵה אַעפ"י שְׁפָרָה סוּרְרָה סָרַר יִשְׂרָאֵל אַעפ"י"כ תְּמִימָה יֵהִי מַעֲתָה תְּמִימִים
וּשְׁלֵמִים אֲשֶׁר אֵין בָּהֶם מוּם.

שְׁלֵא יֵהִי בָהֶם שׁוּם חֶסְרוֹן וְנִגְף חֲלִילָה, אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֵי עוֹל שְׁלֵא יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם שׁוּם
שְׁעֵבוֹד גְּלוּיּוֹת: א"י וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ וַגּו'. דְּהֵנָּה יְדוּעַ מֹשֶׁה רַבֵּינוּ ע"ה הוּא הַדַּעַת הָעֵלְיוֹן וְהוּא
כּוֹלֵלֵת וְדַעַת שָׁל כָּל יִשְׂרָאֵל לז"א וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ ר"ל שְׁיִקְחוּ לְכּוֹנְנֻתָךְ וְכַנ"ל שְׁמֹשֶׁה הִי
יְדוּעַ טַעְמֵי פָּרָה.

אָבֵל עַכ"ז עִיקָר הַכְּוִנָּה יֵהִי לַדַּעַת הָעֵלְיוֹן. וְנִהוּ וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ ר"ל לְמֹשֶׁה הוּא הַדַּעַת
הָעֵלְיוֹן.

פָּרָה אֲדוּמָה. פָּרָה רְמָז לְהַמְתַּקֵּת הַדֵּינִים.

כִּי פֶר רְמָז לְפָר דֵּינִים. שְׁאוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ בְּגִי' פ"ר וְהֵם מְרוּמְזִים לְתוֹקֵף הַדֵּינִים אֲךָ
שֶׁהֵם נִמְתָּקִים ע"י הַה"א תַּתְּאָה וְלָזֶה מְרַמֵּז תִּיבַת פָּרָה פ"ר ה'.

וְאִז תִּהְיֶה תְּמִימָה ר"ל אַעפ"י שְׁעַד הֵנָּה סוּרְרָה יִשְׂרָאֵל כְּפָרָה סוּרְרָת. אָבֵל מַעֲתָה ע"י
הַתְּשׁוּבָה וְנִמְתָּקוּ הַדֵּינִים מֵעֲלֵיהֶם וַיִּהְיֶה תְּמִימִים וּשְׁלֵמִים וְנִהוּ אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם שְׁלֵא
יֵהִי בָהֶם שׁוּם וְחֶסְרוֹן ח"ו.

אוּ מו"ם גִּי' פ"ו כְּמִסְפַּר אֱלֹהִים שֶׁהוּא גַם כֵּן דִּין וּר"ל שְׁמַעְתָּה לֹא יֵהִי בָהֶם שׁוּם דִּין
ח"ו. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֵי עוֹל שְׁלֵא יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם שׁוּם עוֹל שְׁעֵבוֹד גְּלוּיּוֹת ח"ו וְכַנ"ל רַק
שְׁיִקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם מַעֲתָה עוֹל מַלְכוּת שְׁמִים בְּשִׁלְיָמוֹת.

וְנִתְּתָם אוֹתָהּ אֶל אֱלֻעֲזָר הַכְּהֵן. ר"ל שְׁתַּבִּיאוּ אוֹתָהּ אֶל אֵל עֲזָר הוּא הַבּוֹב"ה אֶל עוֹזָר
לְכָל הַבּוֹטְחִים בּוֹ הַכְּהֵן רְמָז לְחֶסֶד שֶׁהַבּוֹב"ה הוּא רַב חֶסֶד, וְהוֹצִיא אוֹתָהּ אֶל מַחוּץ לַמַּחֲנֶה
שְׁיֹצִיא אוֹתָם מֵאֵת הָעוֹה"ז.

וְשַׁחַט אוֹתָהּ לְפָנָיו פִּירֵשׁ"י ז"ל זָר שׁוֹחֵט וְאֱלֻעֲזָר רוּאָה. רְמָז אֶפְיָלוּ שְׁנִרְאָה לוֹ שֶׁהִי זָר
בְּעַבְדוֹת הַשִּׁ"י עַד הֵנָּה.

אעפ"כ פֿשהוא שוחט ר"ל שמוסר נפש שו להש"י באמת ובתמים. אלעזר רואה ר"ל הש"י רואה מסירת נפשו שהוא באמת מקבלו באהבה וחיבב מאד לפניו ית'. ולקח אלעזר הפהן מדמה. ר"ל ממסירת נפשו.

והנה אל נוכח ני אנהל מועד מרמז לעוה"ז שהוא במועד ובזמן. ר"ל שיקח הוא מסירת נפשו והנה אל נוכח פני אנהל מועד (נמחק שני שורות) ר"ל לביהמ"ק שלמעלה שהוא מכונן נוכח פני אנהל מועד שלמטה והבן: בפניט לטהר טמאים לטמא טהורים באומר קדוש.

י"ל דהנה יש אנשים פשרים שאומרים קדוש בכוננה טובה ומעולה. אבל יש ג"כ פחותי הערה שאומרים גם פן בפייהם קדוש.

אבל לבם בל עמם ומחשבתם משוטטת בהבלי עוה"ז. זהו אמר הפניטן לטהר טמאים לטמא טהורים באומר קדוש.

כלומר פפי שאומרים הקדוש ולפי פוננתו. כה הוא אהפועלה.

הינו פשאומרים בכוננה המעולה הוא לטהר טמאים ולהיפך ח"ו הוא לטמא טהורים והש"י יחזק לבבנו לעבדו באמת ובתמים עבודה ו תפלה להתפלל בכוננה טובה אמתית לשמו ית' אמן כי"ר: פרשת ויקהל ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צנה ה' לעשות אתם.

באר בהקדם בשם אדמו"ר הה"ק מו"ה אלימלך זצלה"ה על מה שאחכז"ל פלה שענינה יפות כל גופה אין צריך בדיקה פלה רמז לכנס"י והענינים רמז לצדיקי הדור שהם עיני העדה פנודע, וז"ש פלה שעניני יפות כלומר דור שהצדיקים שבתוכו הם יפים בעיני המקום ב"ה.

כל גופה ר"ל כל אנשי דורם צריכים בדיקה במעשייהם מפני שהם מכפרים עליהם עכ"ל וזהו גם פן פוננת הכ' פאן ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ר"ל שהקהיל עיני העדה הם הצדיקים שבדור.

ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צנה ק לעשות אתם ר"ל דברים רמז לקשות ח"ו פי דיבור הוא קשה פנודע. וידוע דאין דבר רע ח"ו יורד מן השמים אף העיקר הוא שיתקן האדם מה שפגם ח"ו ואז נתקן הכל והרע נופל ממילא.

וזהו אלה הדברים. ר"ל אפילו מה שנראו בעיניכם שהם דברים קשים ח"ו אעפ"כ תאמינו שהכל הוא לטובה.

אף העיקר הוא אשר צנה ה' לעשות אתם. שהש"י מצנה אתכם לתקן אתם.

ואז ממילא יתהפך הכל לטובה עלינו ועל כל ישראל אמן כי"ר: א"י ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'. ולהלן כתיב ויאמר משה אל כל עדת בני"י לאמר זה הדבר אשר צנה ה' לאמר.

באר בהקדם מה שפירשנו מאמר חכז"ל באבות פ"ד איזהו חכם הלומד מפל אדם. והקשו המפרשים דהול"ל הלומד לכל אדם.

אָמַנְם י"ל דְּהִנֵּה אַחַז"ל וַיִּקְהַל מֹשֶׁה שֶׁהִ' מִקְהִיל קִהְלוֹת לְדָרוֹשׁ בְּרַבִּים. וַיְדוּעַ דְּהִעֲקָר
הוּא מִהַמוֹכִיחַ בְּשַׁעַר הַלְעָם הַגְּלוּיִם אֵלָיו לְאַחֲזוֹ בְּהִנְצוּיֵן הַקְּדוֹשׁ שִׁישׁ בְּקָרֵב כ"א
מִיִּשְׂרָאֵל וּלְקָרְבוֹ אֵלָיו.

וּא' מִמִּילָא יַעֲשׂוּ דְבָרֵיו רוֹנְשֵׁם וַיִּכְנָסוּ בְּלִבּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁישׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה לְפָנָיו
יִת'. וְזֶהוּ מֵאִמְחַז"ל אֵינְהוּ חָכֵם הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם תִּיבַת כָּל רִמְזֵי הַהִנְצוּיֵן הַקְּדוּם הַשׁוּרָה
בְּקָרֵב הָאָדָם הַמְחַנֵּי אוֹתוֹ.

וְזֶהוּ הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם עֲזוּה"ד שְׁמַחְזִיק וּמְקָרֵב אֵלָיו הַנְּצוּיֵן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל כָּל אָדָם. לְזֶה יָאוֹת
לְהַקְרִיא בְּשֵׁם חָכֵם וְזֶהוּ גַם כֵּן מֵאִמְרַת הַכ' כָּאֵן וַיִּקְהַל מֹשֶׁה כַּנ"ל שֶׁהִ' מִקְהִיל קִהְלוֹת
לְדָרוֹשׁ בְּרַבִּים.

וּמִפְרָשׁ הַכ' שֶׁהִ' דוֹרֵשׁ ע"ז הַדְרָף שֶׁהִיָּה מִקְהִיל אֶת כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ר"ל הַנִּי"ק
שְׁכָבְל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֵז וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אוֹתָם.

שֶׁהוֹרֵם דְרָף ה' אֵיף שִׁיתְקַנּוּ הַכָּל עֲצֵהוּ"ט וְנִכּוֹן. גַּם מֵה שֶׁנִּרְאָה לָהֶם קֶצֶת דִּין ח"ו הוּא
גַּם כֵּן כְּדֵי לְתַקֵּן רַק שֶׁהַש"י מוֹרָה לָהֶם בְּזֶה אֵיף לְתַקֵּן מֵה שֶׁפָּגְמוּ.

וְאֵז מִמִּילָא יִתְהַפֵּף הַכָּל לְטוֹבָה וְכַנ"ל. וּמ"ש לְהִלֵּן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' לֵאמֹר י"ל ע"ד שֶׁאִחְזוּ"ל.

אֵינּוּ דוֹמָה מִי שֶׁשׁוֹנֶה פָּרְקוֹ מֵאֵה פְעָמִים לְמִי שֶׁשׁוֹנֶה מֵאֵה פְעָמִים וְאֶחָד. וַיֵּשׁ לְרַמֵּז
דְּבָרֵיהֶם כָּאֵן כִּי הִר"ת "אֲשֶׁר" צִוָּה "יֵהוּ" גי' ק"א רִמְזֵי לְהַמְאֵה פְעָמִים וְאֶחָד.

וּר"ל עוֹד זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' ר"ל כְּמִנְיֵן צוּ"ה גי' מֵאֵה פְעָמִים וְאֶחָד. זֹאת צִוָּה ה'.

לֵאמֹר כָּל פָּרֵק וְכָל הַלְכָה מֵאֵה פְעָמִים וְאֶחָד וְאֵז תִּקְנִים בְּיָדוֹ וְהִבִּין: א"י וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת
כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אוֹתָם. לְהִבִּין יְתוּר תִּיבַת עֲדַת.

נִרְאָה כִּי הִנֵּה אֵין עֲדָה פְחוּתָה מִעֲשָׂרָה וְעֲשָׂר רֹמְזוֹ עַל הַשְּׂכִינְתָא פִּידוּעַ. וְהִנֵּה שְׂכִינְתָא עֲזוּזָה
וְהַנּוֹיָתוֹ יִת' הוּא דְבָר שֶׁאֵינּוּ שׁוֹה בְּכָל כִּי כ"א עוֹבֵד כְּפִי בְּחִינְתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ כְּכֹה מְתַקֵּן חֲלָק
הַנּוֹיָתוֹ וּמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ שְׂכִינְתָא עֵילָאָה כְּמוֹ אֲבָרְהָם עֵבֵד בְּמִדַּת הַחֶסֶד יִצְחָק בְּמִדַּת
הַגְּבוּרָה יַעֲקֹב בְּתַפְאֲרַת י"ב שְׁבָטֵי י"ה נֶגֶד י"ב צִירוּפֵי הוּי"ה כְּמוֹ"כ שְׁשִׁים רַבּוֹא נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל כ"א בְּבַחֵי מְחֻנְדָּשָׁת.

וְזֶהוּ וַיִּקְהַל מֹשֶׁה הוּא הַדְּעַת הָעֲלִיּוֹן הַבּוֹב"ה הוּא מִקְהִיל אֶת כָּל עֲדַת (אוֹתִיּוֹת דְּעַת) הַיִּינוּ
הַדְּעוֹת וְהוּי"ה וְשְׂכִינְתָא שֶׁל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל עֲבָדוֹת שְׁלָהֶם לְפִי בְּחִינְתָם הַקְהִיל
לְאַחֲדוֹת הַפְּשוּט וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה' מֵה שֶׁצִּוָּה וְחִיבֵר הַהוּי"ה הוּא
לַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֶת"ם אוֹתִיּוֹת אִמ"ת חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה הוּא אֶמְת.

וּכְשִׁיעֲשֶׂה תִיקוֹן לְבוֹא אֶל מִדַּת הָאֶמְת יוֹכְלוּ לְצַרְף וּלְתַקֵּן הַהוּי"ה כ"א לְפִי חֲלָקוֹ וּבְחִינְתוֹ
וְהִבִּין: וְהַנְּשִׂאִים הַבִּיאוּ אֶת אֲבָנֵי הַשֹּׁהַם וְאֶת אֲבָנֵי הַמְּלָאִים לְאַפּוֹד וְלַחֲשׂוֹן. יְדוּעַ כִּי אֲבָנִים
נִקְרָאִים הָאוֹתִיּוֹת וְלְהִבִּין הַדְּבָר נִרְאָה כִּי אֲב"ן אוֹתִיּוֹת א"ב ב"ן כִּי הַמְחַשְׁבָּה נִק' אָב
שֶׁא"א לְהוֹצִיא הַדְּיָבוֹר מִכְּלֵי שִׁיתְשִׁיב בְּמַחְשְׁבָתוֹ הַדְּיָבוֹר וּמִי שֶׁהוּא בֵּן לְמִקּוֹם יוֹכֵל
לְהוֹצִיא הַדְּיָבוֹר בְּקַדְוָשָׁה וְטָהֳרָה.

ולכן נק' האותיות אבנים. גם בן הוא לשון בנן שבונה בעולמות העליונים על ידי דיבוריו הקדושים.

וז"א והנשיאים אותם אשר נשא לבם אותם בתקמה הביאו את אבני היינו האותיות פנ"ל אל בחי' השה"ם אותיות מש"ה ר"ל אל הדעת עליון. גם נאת אבני המלוואים שהאותיות הם קדושים וטהורים אולם הם בלי חיות ובבוא האדם הצדיק ועוסק בהם בקדושה ובטהרה מתמלאים חיות והארה יתירה פאשר גם הצדיק בראותו צדיק אחר מתמלא הארה וקדושה מכש"כ האותיות.

ונהו ואת אבני המלוואים שפועלים בהאבנים הם האותיות להיות מתמלאים בהארה וקדושה יתירה. ובזה גורמים לאפוד"ד אותיות פודא"ל שפודים את הפל להיות בחסד אל.

ולחש"ן אותיות נח"ל ש"ו נח"ל נוטריקון"נפשינו"חכמה"לה' ש"ו גימ' דב"ש כדאיא בכוננת שופר כי פ"ר דינים נמתקים בש"ו גי' דב"ש. וכן החשן מכפר על מעונות הדין כדאיא ברש"י ז"ל שממתיק הדין להיות פותח נחל העליון בהוי"ה ורחמים אמן: וימלא אותו רוח אלהים בתבונה ובדעת ובכל מלאכה.

כי הנה כתיב ויקדש אותו שקדושת השבת נמשך מכל ששת ימי המעשה בהכין האדם עצמו כל ימות החול וכמש"ה כי ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבות לה' אלהיך שכל ששת הימים תעשה מעשיך להמשיך קדושת השבת ואז ממילא ביום השביעי שבת לה' אלהיך ר"ל לפי האלהות שלך שאתה מתקן לו פרגיש קדושת השבת. וכמו שיקדו לנו לומר היום יום ראשון בשבת א בשבת כו' ולז"א ב"ש מחד בשבת לשבת. וב"ה אמרי ברוך ה' יום יום פולם נתפוננו לדבר א' להמשיך מכל יום קדושת השבת על עצמו.

ונהו ויקדש אותו אות ו' ר"ל השבת נקרא אות כי אות היא ביני וביניכם ונמשך מכל ו' החול וכל מי שהוא בבחי' השבת נתמלא גם בן בקדושה וטהרה כמוהו וז"א וימלא אותו שכל מי שהוא בבחי' אות ו' פנ"ל וכמו בצלאל שנק' על שהוא הי' בצל אל נתמלא בקדושת אות ו' פנ"ל ולא זו בלבד אלא כי גם פועל רוח אלהים.

אלהים גימ' הטבע שיומשך רוח ורצון אלהי גם בעוה"ז שהוא טבעי בתקמה שיהי' בכת מ"ה בדמות דיוקן אדם. בתבונה להיות מבין דבר מתוך דבר כי תבונ"ה אותיות ב"ן וב"ת פי י"ה נק' אבא ואמא ו"ה הוא ברא וברתא ו"ה הוא שמחה שעיקר השמחה קשמתחבר ה' תתאה בעילאה ונעשה השם שלם.

ובדעת אותיות בעדות פי זה עדות לשראל שהשכינה שרוי בינותם דייקא ואז ובכל מלאכה. בכל היא השכינתא קדישא שורה בכל מלאכתנו להצליח מעשינו לבל יחסר לנו פלוס ולהתברך מעשה ידינו כדאיא באוה"ח על מאמר יעקב לעשו יש לי כל יעו"ש.

גם בכל מלאכה להשפיע עלינו כל מלאכה שאנו צריכים בבני חיי ומזוני וכל טוב אמן: ויצף אותו זקב טהור ויעש לו זר זקב סביב. כי השלחן מכפר כמו המזבח אולם באופן קשמתנהג בו בקדושה וטהרה כי לזה נקרא שלחן לשון הפשטה והמשכה שצריך

להפשיט עצמו מכל ענייני הגשמיות להניות עליון כמ"ש הה"ק אאמו"ר זצלה"ה של"ח משלח"ן ג' י"ג הוי"ו"ת אָמַנְם הי' יכול להתבטל במציאות ולכן צריך לצמצם עצמו לירד מעט מעט שלא יפול בפעם אחת בסוד והסיות רצוא נשוב שהסיות של האדם צריך להיות רצוא לשורשו ומיד נשוב כנ"ל.

ונהו וילף אותו זקב מתחילה להיות בבחי' זו מדת מלכותא קדישא להמשיך מלכותא קדישא על עצמו וכפי הכנתו פן תשרה עליו המלכות וכמ"ש"ה ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם שהם יעשו לי קידוש הקנה וכפיהם ישיב גאולתו השפיע עליהם מלכותו.

ונהו ושכנתי בתוכם בתוך מ אות מלכות כי קבלת מלכותו ית' עליהם ונהו פנונת אז"ל מלכותא דארעא פעין מלכותא דרקיע ר"ל שפפי שמקבלין עליהם המלכותא בארעא היינו בהארציות הוא פועל לכעין ר"ל מראה ובהירות של מלכותא דרקיעא ואח"כ בחי' ה' פי היא דלה ועני' דל"ל מגרמה פלום כ"א בהתמלא האות ד' בי' או בו' והוא הדבר אשר דברנו שפפי שמפין האדם עצמו לקדושתו ית' פן מתעלה אליו הבוב"ה ונהו שלפעמים מתמלא אות ד' בי' לשון התחברות שהקב"ה מספרו אליו גם ו"ה לשין שמחה שהשית"ת משפיע בו שמחה כדי לקרב אותו אליו ית'.

ולפעמים נתמלא ד' בו' ר"ל שמתגלה אליו חכמ' הקדושה ממש והפל לפי מעשה התחונני' ונהו בחי' זכירה ופקידה. זכירה בחי' דכר שנעשה על ידי פקידה שהוא התעוררות תחתון והבן.

ואח"כ יוכל להיות בבחי' ב' מזה"ב ביתו פתוח לרוחה לקבל קדושתו ית' ככל אשר יחפץ. ואז ויעש לו זר זקב סביב ע"ד אמז"ל מאן נצח דינא מאן דמאני קרבא בידני' הוא הזי"ן עם הכולל גימט' אהי"ה הוי"ה אהי"ה ועשה לו פתח ממאני קרבא להיות לאות בידו פי בידו הממשלה צדיק מושל ביראת אלהים.

והוא זר זקב זה"ב אותיות זי"ן ה"ב פנ"ל גם זי"ן מורה על יום השביעי שבת דלית בי' שולטנא אחרא בכולהו עלמין פן נותן ומיהב יהיב חירו מפלא סביב ר"ל סובב הולך כל הימים לנצח אמן: פרשת פקודי ויעשו את ציץ גזר הקודש זקב טהור ויכתבו עליו מכתב פתוחי חותם קדש לה'.

להבין אומרו פאן ויעשו לשון רבים ולא ויעש. נראה דהנה פתיב לכל תכלה ראיתי קץ. קץ הוא לשון התעוררות כמו ויקץ פישן ור"ל לכל תכלית ראיתי לעשות קץ והתעוררת ולכן נקראת הגאולה קץ שהוא התעוררת גאולתנו ופדות נפשנו. והנה ע"ד אומרו עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר.

שאני אעירה השחר הבקור והדרישה לעבודתו פי שחר לשון משחרי ומצאונני וכמ"ש הה"ק אאמו"ר זצלה"ה של"ח נק' שחר או בקר פי בלילה א"א לבקר ולדרוש אחר איזה דבר אבל הבקר אור יוכלו לבקר ולדרוש אחר פל דבר.

ונהו לכל תכלה ראיתי קץ ראיתי לעשות התעוררות ואני גורם שבלב פל שאר פשוטי העם יתעורר לבכם ליראה אותו ית'. ולז"א ויעשו את ציץ צי"ץ גי' ק"ץ פנ"ל שפולם פאחד עושים התעוררת קץ הלזה על ידי הצדיק פנ"ל.

גִּזְרֵי הַקְּנֻדָּשׁ הוּא ע"ד שֵׁאָה"כ מִרְחוֹק ה' נִרְאָה לִי שְׁבִינָה שְׁהֶאֱדָם דּוֹמָה בְּעֵינָיו תָּמִיד שְׁהוּא מִרְחוֹק מֵהַשָּׁמַיִם בְּזֹאת תִּדְעַה כִּי ה' נִרְאָה לִי וְכִמּוֹ"ש הַה"ק אֲמוֹרָה"ר זְצִלָּה"ה כִּי אוֹתִיּוֹת רַחֵם בְּאַמְצָעֵי תִּיבּוֹת יֵשׁ הַשָּׁמַיִם כִּי רִי"ש חֵי"ת קו"ף וְלִכְּנֹן בְּזֶה שְׁנִדְמָה לְאֲדָם שְׁהוּא מִרְחוֹק מִמֶּנּוּ יֵת יִדְעַה כִּי שְׁמוֹ יֵת בְּתוֹכּוֹ כִּי הַכֹּל הוּא לְמַעַן כְּבוֹדוֹ יֵת לְהִתְגַּבֵּר יוֹתֵר.

נִמְצָא שְׁפָנִימִיּוֹת הַרְחָקוֹת הוּא לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יֵת וְזֶהוּ גִזְרֵי הַקְּנֻדָּשׁ גִּזְרֵי הַשָּׁמַיִם הַתְּרַחֲקוֹת כְּמוֹ נִזְוָרוֹ אַחֲרֵי ר"ל שְׁהֶגֶם שְׁנִדְמָה בְּעֵינָיו שְׁאֵתָהּ נִזְוָר אַחֲרֵי מ"מ הַכֹּל הוּא בְּשִׁבִיל הַקְּנֻדָּשׁ כְּדִי לְהִתְקַרֵּב אֵל הַקְּנֻדָּשׁ.

אֲבָל בְּאִנְפֵּן זֶהָב טְהוֹר ר"ל בְּיִרְאָה טְהוֹרָה יִרְאָה עֵלְיָאָה יִרְאָה הַרּוֹמְמָתָה. וְהִנֵּה הֵן אֲמַת כִּי כְּנֹלָם עוֹשִׂים כְּזֹאת אֲבָל הוּא בְּגֵרִים הַצְּדִיק הַפּוֹעֵל זֹאת וְלִכְּנֹן וְיִכְתְּבוּ עָלָיו שְׁכּוֹתֵבִין זֹאת הַמַּעֲשֵׂה עַל הַצְּדִיק כִּי הוּא הַגּוֹרֵם לְזֹאת עָלָיו רּוֹמֵז עַל הַצְּדִיק ע"ד שְׁאֲמָרוּ בְּנֵי עֲלִי פְתוּחֵי חוֹתֵם שְׁהוּא פּוֹעֵל בְּצִדְקָתוֹ לְפִתּוֹחַ כָּל הַתְּכֻמוֹת וְלְהַפְכֵם לְטוֹבָה גַּם לְפִתּוֹחַ כָּל הָאוֹצְרוֹת הַטּוֹבָה וְהַבְּרָכָה שְׁנִקְרָא חוֹתֵם כִּי כָּל אוֹצֵר הוּא סְתוּם וְחֲתוּם וְהַצְּדִיק פּוֹעֵל לְפִתּוֹחַ אוֹתָם הָאוֹצְרוֹת וְלְהַשְׁפִּיעַ שְׁפַע בְּרָכָה עַל יִשְׂרָאֵל כִּי הֵם תָּמִיד קֹדֶשׁ לַה' שְׁמִקְדָּשִׁים עֲצָמָם לְהִיּוֹת כְּלוֹ קֹדֶשׁ לַה' וְהֵבִין: וְתַכֵּל כָּל עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן אֱהֵל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה כִּי עָשׂוּ לְהִבִּין אוֹמְרוֹ וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵלֵא ב"י לֹא עָשׂוּ כְּלוֹם כ"א בְּצִלְאֵל וְאַהֲלִיאֵב וְכָל חֲכָמֵי לֵב.

נְעוּד מֵהוּ כִּי עָשׂוּ. וַיּוֹבֵן עַפ"י שְׁפִי הַה"ק אֲמוֹרָה"ר זְצִלָּה"ה גְּבִי שְׁמַעְיָה וְאַבְטָלְיוֹן דְּאֲמָרֵי לְהַכְהִי"ג יֵיתוֹן בְּנֵי עַמְמִין לְשִׁלְמֵי דְעַבְדִּין עוֹבְדָא דְאֵהֲרֹן.

ר"ל שְׁכָל זְווגֵי הַמִּדּוֹת וְהַתִּיקוּנִים שְׁצָרִיף הַכְה"ג לְעֵשׂוֹת גְּרָמוֹ הֵם בְּמַחְשַׁבְתָּם הַטְּהוֹרָה. וְזֶהוּ דְעַבְדִּין עוֹבְדָא דְאֵהֲרֹן שְׁהֵם עָשׂוּ הָעֲבוֹדָה שְׁצָרִיף אֵהֲרֹן לְעֵשׂוֹתָהּ יַעו"ש וְעַפ"י"ז נִפְרָשׁ הַכ' וְתַכֵּל לְשׁוֹן תְּאֵוָה כְּמוֹ כְּלֵתָה נִפְשֵׁי שְׁנִיתָן חֲשֻׁקוֹת וְתְאֵוָה בְּכָל עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן וְגו' כִּי נִתְּנוּ בְּמַחְשַׁבָה טְהוֹרָה וְכִנּוּנָה רְצוּנָה לְהִיּוֹת מִהַנְּדָבָה מְקוּם לְהַשְׁרָאָה שְׁכִינָתוֹ יֵת.

וּבְזֶה גְרָמוֹ תְּשׁוּקָתוֹ יֵת אֵל הָעֲבוֹדָה. וְעַפ"י"ז וַיַּעֲשׂוּ ב"י וְגו' הֵם הָיוּ הָעוֹשִׂים הַגֵּם שְׁהֶאֱמַנִים הָיוּ עוֹשִׂים מ"מ כְּנֻנְתָם גְּרָם לְהַשְׁרָאָה הַקְּדוּשָׁה.

וְהַעֲדִיד הַכ' בְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה מִמֶּשׁ בְּבַחֲיָה כְּזוֹ כִּי עָשׂוּ כְּנֻנְתָם וְהַמְשִׁיכוּ עַיִן הָעֲלִיוֹן כ"ן גִּי עַיִן לְהִיּוֹת עֵינָא פְּקִיחָא חוֹפֵף עָלֵיהֶם אָמֵן: א"י וְתַכֵּל כָּל עֲבוֹדַת וְגו'. שְׁעַל יְדֵי עֲבוֹדַת אֱהֵל מוֹעֵד נִכְלָה וְנִשְׁבְּתָה כָּל עֲבוֹדַת וְשְׁלִיטַת הַס"א כְּדֵאִיתָא בְּזֶה"ק וְזֶהוּ וְתַכֵּל וְגו' ר"ל שְׁנִכְלָה וְנִתְּבַטַּל כָּל עֲבוֹדוֹת שֶׁל הַס"א וּבְטַלָּה מְמַשְׁלֵת זְדוּן מִן הָאָרֶץ כִּי אִם מִשְׁכַּן אֱהֵל מוֹעֵד.

ר"ל שְׁלֹא נִשְׁאָר מְמַשְׁלָה בְּעוֹלָם זוּלַת מִשְׁכַּן הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה שְׁנִקְרָא אֱהֵל מוֹעֵד כְּמִבְּנֵי כ"פ. וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי לְשׁוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹתִיּוֹת יֵש"ר א"ל גַּם אוֹתִיּוֹ שִׁיר א"ל.

כִּי הַצְּדִיקִים עַל יְדֵי הַזְּמִירוֹת שִׁירוֹת וְתְשַׁבְּחוֹת מְמַשְׁיָכִים אֶת הָאֱלֹהוֹת עָלֵיהֶם וְעַפ"י"ז הֵם יִשְׂר אֵל ר"ל כְּכִיכּוֹל בְּשִׁנָּה עִם אֵל. צְדִיק גּוֹזֵר וְהַקְּב"ה מְקַיֵּם.

וְנָהוּ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל שְׂעֵי עֲשׂוּ בְנֵי שִׁיר אֵל כַּנְּ"ל וְכִמּוֹ שְׂמֵצֵינוּ בְּדוֹד הַמְּלֶךְ ע"ה
מְזִמּוֹר לְדוֹד שְׂאֵמֶר תַּחֲלָה מְזִמּוֹר שְׂתַשְׁרָה עָלָיו הַשְּׂכִינָה בְּדֹאִיתָא בְּדַחְכוֹ"ל. וְעִי"ז גְּבֻנוּ
שְׂיֵהָ' יִשָּׁר עִם אֵל וְכֹאמּוֹר וּבְנָה הָעֵלּוּ כְּכֹל אֲשֶׁר צָוָה ה' אֶת מֹשֶׁה כִּן עָשׂוּ צָוָה לְשׁוֹן
הַשְּׂפָעָה מְלִשׁוֹן וְצוֹיִתִּי אֶת בְּרַכְתִּי וּר"ל כְּכֹל אֲשֶׁר צָוָה וְהוֹרִיד הַשְּׂפָעָתוֹ עַל יְדֵי מֹשֶׁה בְּכֹל
טוֹב כִּן עָשׂוּ גַם הֵמָּה לְהִיּוֹת מִמְּשִׁיכִים תְּמִיד כ"ט עַל עֲמוֹ יִשְׂרָאֵל אָמֵן: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּכֹל
אֲשֶׁר צָוָה ה' אֹתוֹ כִּן עָשָׂה.

דְּהִנֵּה הַמְּשָׁפֵן הִי גְּבָהוּ י' אַמּוֹת וְעֵשְׂרִים קַרְשִׁים לַפֶּאֶה הָאֶחָת. וְהַשִּׁי"ת נָתַן פֶּחַ בְּמִשְׁה
לְהַקִּימוֹ אֲשֶׁר אֶחָד בְּאֶחָד יִגְשׂוּ יִתְלַכְדוּ וְלֹא יִתְפָּרְדּוּ טָרַם תַּת הַבְּרִיחִים וְהַטְּבָעוֹת נִצְבּוּ
כְּחוּמָה נִשְׁגָּבָה מִי פֶּעַל זֹאת הֲלֹא ה' אֲדוֹנֵינוּ נָתַן פֶּחוֹ בְּמִשְׁה לְתַקֵּן הַפֶּל עַל עֲמָדוֹ.

וְנָה וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ לְשׁוֹן תִּיקוֹן כְּנוֹדָע שְׂעֵי עֲשָׂה תִיקוֹן לְמִשְׁפָּן וּפִי' לְנוֹ ע"י מֵה יָכוֹל
לְעֲשׂוֹת כְּזֶה לִכ"א כְּכֹל אֲשֶׁר וּגו' כִּי דָבָר כְּזֶה בְּלִתִּי אֶפְשָׁרִי עֲשׂוֹת כ"א בְּהִיּוֹת בְּדַמּוֹת
דְּיוֹקָן אָדָם דְּלַעֲיָלָא כְּאֲשֶׁר נִשְׂפָע עָלָיו פֶּחַ מֵה דְּלַעֲיָלָא מִחֻכְמָה עֵילָאָה.

וְלִכְּן לֹא נִיתַן רְשׁוֹת לְשׁוֹם אָדָם לְבּוֹא אֶל הַקּוֹדֶשׁ פְּנִימָה אֶל קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים אֶפְיָלוּ
הַמְּלָאכִים לֹא נִרְשׂוּ לְבּוֹא שָׁמָּה בְּלִתִּי הַפְּהֵן הַגְּדוֹל בִּיּוֹה"כ הַמְּשַׁתְּמֵשׁ בְּשִׁמּוֹנָה בְּגָדִים
שְׂמוֹנָה מְלִשׁוֹן שְׁמֵן הַמּוֹרָה עַל הַחֻכְמָה שְׂהַשִּׁיג לְהַחֻכְמָה עַל יְדֵי הַלְּבוּשִׁין כִּי לְבוּ"ש גִּימ'
י"ג הִנּוּת שְׂהַמְשִׁיף מִי"ג מְדוּת הַרְחָמִים דְּיוֹקָן אָדָם עַל עֲצָמוֹ וְאִז יָכוֹל לְגַשֵּׁת לְמִקּוֹם
שְׂאִין מְלָאָךְ יָכוֹל לְבּוֹא לְהִיּוֹת מְהַלְךְ בֵּין הָעוֹמְדִים הָאֵלָה.

וְנָהוּ שְׂאָנוּ מְבָרְכִים שְׂחֻלְק מְכַבּוּדוֹ לְבוּ"ד. כְּבוֹד רְמָז אֶל הַלְּבוּשׁ כְּדַר' יוֹחֲנָן קָרִי לְמֵאנָי'
מְכַבְּדוּתָא חֻלְק לְהֵם לְבוּשִׁין וְכַנְ"ל וְאִז זוֹכָה לְעֵינָא פְּקִיחָא עֵילָאָה וְזֶה כְּכֹל אֲשֶׁר וּגו'
כַּכ"ל גִּי' ע' כַּנְ"ל.

אֲשֶׁר צָוָה ה' אֹתוֹ כִּן עָשָׂה לְדוֹרוֹת שְׂמִשְׁה רַבִּינוּ ע"ה עָשָׂה הַכְּנָה לְדוֹרוֹת שְׁפָן יַעֲשׂוּ
תְּמִיד כְּאֲשֶׁר עָשָׂה. גַּם מֵלֶת כִּן לְשׁוֹן כִּן וּבְסִים יְצִיבָה לְעַד.

וּר"ל שְׂיֵהָ' פְּעוֹלָתָם וּמַעֲשֵׂיהֶם דְּבָר נִצְחִי לְעוֹלָמִי עַד אָמֵן: וַיַּעַל הַנְּרוֹת לְפָנֵי ה' כְּאֲשֶׁר
צָוָה ה' אֶת מֹשֶׁה. יִתְבָּאָר כִּי הִנֵּה הַמְּנוֹרָה נַעֲשָׂה שְׁבַע קָנִים לְהַשְׁלִישָׁה קָנֵי מְנוֹרָה מְצַדָּה
הָאֶחָד וּשְׁלִישָׁה קָנֵי מְנוֹרָה מְצַדָּה הַשְּׁנִי כֹּלָם פּוֹנִים לְמוֹל הָאֲמָצְעִי הַמְּכַנּוֹן בֵּינֵיהֶם הוּא
הַשְּׂבִיעִי.

וְכַמּוֹהַ בְּדוֹגְמָתָה כִּן הָאָדָם נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בֵּטָן. כִּי הַנְּשָׁמָה בְּכֹל לִילָה
מְעִידָה עַל מַעֲשֵׂה הָאָדָם שֶׁל כָּל הַיּוֹם וּמִתְרַעַמֶת אִיף הַיָּצָר לָהּ כָּל הַיּוֹם הַהוּא כְּדָרָךְ הָאִישׁ
הַמְּנוֹכָה כָּל עוֹד הִיּוֹתוֹ אֶצֶל הַמַּפָּה בְּעֵינָיו לֹא יוֹכֵל לְקַבֵּל עָלָיו.

אָמֵן בְּלִכְתּוֹ מֵאֵתוֹ הוֹלְךְ אֶצֶל אוֹהָבוֹ וּמְקַבֵּל לְפָנָיו רָאָה מָה עָשָׂה לִי הָאִישׁ הַלְּזָה. כִּן
הַנְּשָׁמָה כָּל הַיּוֹם אֵין לָהּ פְּנָאֵי שְׂצָרִיכָה לְחִיּוֹת אֶת הַגּוֹף וּבְלִילָה בְּצִאָתָהּ מֵאֵתוֹ הוֹלְכָתָה
לְפָנֵי אֲדוֹן הָעוֹלָם בְּקוֹבְלָנָא רָאָה מָה עָשָׂה לִי אִישׁ זֶה.

וּמָזָה יֵשׁ לִיקָח מוֹסֵר הַשְּׂפָל אִיף לֹא יְבוּשׁ כִּי יִפְקוֹד ה' עָלָיו דְּרַכּוֹ וְעַכ"ז הַשִּׁי"י בְּרוּב
רַחֲמָיו כִּי לֹא יִחְפֹּץ כ"א בְּשׁוּבוֹ מְדַרְכּוֹ נְחִי וּבְכָל יוֹם מְחִזֵּר נְשִׁמּוֹת אוֹלֵי יְשׁוּבָה. וְלִנְרָ זֶה
הַנְּעַמֵד גַּם כִּן שְׂבָעָה קָנִים תְּרִין אֲוֹדְנִין תְּרִין עֵינִין תְּרִין גּוֹקְבָא חוּטְמָא וּפְנוּמָא הָרִי שְׂבַע.

וכן תרין ידיו ותריין רגליו ותריין שוקיו וברית הק' עוד שבע והן מכוונין נגד האמצעי
הוא הפה ולנגדו ברית המעורר המכוון נגד ברית הלשון שבשמור עצמו מראות ברע והבט
אל עמל לא יוכל ואוטם אָזניו משמוע נבלה ולא יריח באיסורין יוכל לשמור פיו ולשונו
להוציא דיבור לפני האלהים.

וכן פֶּאֶשֶׁר יָדָיו לֹא יִשְׁלַח בְּעוֹלָתָהּ וְרַגְלָיו לֹא יְרוּצוּ לְרַע וְיִשְׁמֹר עֲצָמוֹ אֶז הַבְּרִית הַק'
יהי נשמר וזהו ויעל הנרות אמר הנרות בה' מורה על השכינה שיש לה העלאה על ידי
הנרות הנ"ל המכוונים נגד האמצעי הוא המעלה שיר ושבחה לפניו ית' ע"י ה' מוצאות
הפה אשר שפתיים ישק בהגיעם אותם לדבר תפלותיו ית' שפ"ה גי' שכינ"ה וכמאה"כ
אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתה שפֶּאֶשֶׁר תִּפְתַּח הַשְּׂכִינָה אֶת שִׁפְתַי ע"י כִּי יִתְקַדֵּשׁ פִּי
ולשוני אז ממילא ופי יגיד תהלתה ולזה ירמז הכ' ופי המעיל בתוכו כפי תחרא שפה יהי
לפיו סביב לא יקרע ר"ל ופי המעיל שפה של אדם ינפה להיות מעיל ר"ל לבוש קודש.

בתוכו ע"י כִּי שִׁיֵּהֶן תָּמִיד בְּפָנִימוֹת עֲלִיּוֹן שִׁיֵּהֶן פִּי וְלִבּוֹ שְׁוִין בְּכוֹנֵנָה בְּתַפְלֹתוֹ וְלֹא יִדְבַר
בְּפִיו וְלִבּוֹ בַּל עֲמֹ וְזֶהוּ כְּפִי תִּחְרָא שֶׁהוּא עֲשׂוּי נְקִיבִים לְהוֹצִיא הַסֵּלֶת מִתּוֹךְ הַפְּסוּלָת
שִׁיִּתְבָּרַר הָאֵןכָּל כֵּן יֵצֵא מִפִּיו דִּיבּוּרֵי קוֹדֶשׁ בְּלִי תַעֲרוּבָת מַחֲשַׁבַת חוּץ חֲלִילָה וְאֵז יִנְפָה
שִׁפְהָ יֵהִי לְפִיו סָבִיב שֶׁהַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא גִי' שִׁפְהָ יֵהִי לְפִיו שְׁמִירָה סָבִיב לֹא יִקְרַע שׁוֹב
מֵעֲבֹדָתוֹ ית'.

וְזֶה וַיַּעַל הַנְּרוֹת כַּנ"ל עַד לְפָנָי ה' בְּפָנִימוֹת הוּי"ה כֶּאֱשֶׁר צָנָה ה' אֶת מִשְׁחָה בְּכוֹנֵנַת הַמְּנוּרָה
כֵּן פּוֹעֵל עַל יְדֵי גּוֹפּוֹ וְכֶאֱמֹר וְהִבֵּן: א"י וַיַּעַל הַנְּרוֹת וְגו'. ע"ד שֶׁה"כ כִּי נִרְמָזָה וְתוֹרָה
אֹר.

ר"ל כִּי מֵעֲשֵׂה הַמְּצָנָה אֵינּוּ כ"א כְּמוֹ הַנֵּר שְׁמוּרָה עַל כְּלֵי קִיבוּל הַפְּתִילָה וְהַשְּׁמֹן וְהָאֹר
שֶׁהוּא בְּגִבּוֹל וְסוּף אֲבָל הַתּוֹרָה הִיא בְּעֲצָמָה אֹר גִּי' רַז שְׁעוֹלָה מְסוּף לֹא"ס לְרַז הָעֲלִיּוֹן
עַל יְדֵי הַתּוֹרָה וַיּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ מִשָּׁם כָּל טוֹב.

וְזֶה וַיַּעַל הַנְּרוֹת שְׁמַעְלָה הַנְּרוֹת הִלְלוּ כַּנ"ל עַד לְפָנָי ה' אוֹתִיּוֹת שֶׁלְּפָנָי הוּי"ה הֵם טְדָה"ד
ט"ד גִּימ' י"ג תִּיקוּנֵי דְאַרְיָה. ה"ד גִּימ' ט' תִּיקוּנֵי דְזַעִיר כְּוָלָם יִסְפִּימוּ עֲלֵינוּ לְטוֹבָה
לְהַשְׁפִּיעַ עֲלֵינוּ מְקוֹר הַרְחָמִים וְהַבְּרָכוֹת.

כֶּאֱשֶׁר צָנָה ה' אֶת מִשְׁחָה ר"ל כְּמוֹ הַתְּחַבְּרוֹת הַשָּׁם אֶת מִשְׁחָה הוּא הַדַּעַת עֲלִיּוֹן כִּי אִם אֵין
דַּעַת אֵין כְּלוּם וְכָל ת"ח שֶׁאֵין בּוֹ דַּעַת נְבִילָה טוֹבָה הֵימָנוּ וְאֵין אָדָם חוּטָא אֲכ"כ נְכַנְס בּוֹ
רוּחַ שְׁטוֹת וְלִבּוֹ חָסֵר מֵהַדַּעַת אֲבָל כְּשֶׁזֹּכָה לְדַעַת שׁוֹב לֹא יִחְטָא וְהַש"י יִשְׁמְרֵנוּ שְׁנִזְנָה
לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי אָמֵן: א"י וַיַּעַל הַנְּרוֹת וְגו'.

ע"ד שֶׁבִּיאָרְנוּ בְּשִׁנֵּי דִּיבּוּרֵים הַקּוֹדְמִים כִּי נְרוֹת מוֹרִים עַל הָאֲבָרִים לְשׁוֹמְרֵם בְּקִדּוּשָׁה
אוֹ עַל מַעֲשֵׂה הַמְּצוֹת וְכַנ"ל יע"ש. וְהִנֵּה אִםח"ו פָּנִים קִלְקַל וְלֹא יַעֲשֵׂה טוֹב בְּעַמּוּי לְלַכֵּת
בְּדַרְכֵי יוֹשֵׁר לֹא יֵאמֵר נוֹאֵשׁ אֲבָדָה תִּקְנֹתוֹ כִּי עֲדִיין יֵשׁ תִּקְוָה כִּי הֵגֵם שְׁסֵר צִלוֹ וְאֵין
הַהוּי"ה עֲלִיו מ"מ יוּכַל לְתַקֵּן וַיַּעַל הַנְּרוֹת לְהַעֲלוֹת וְלְתַקֵּן הַנְּרוֹת הִלְלוּ עַד לְפָנָי ה' שִׁיֵּהֶן
לוֹ פָּנִים מֵאֵת הַנְּיָתוֹ ית' וְכַמִּש"ה וְאֵהֶן לָהֶם לְמַקְדֵּשׁ מְעֻט וְדַח"ז"ל אֵלוֹ בְּכַנ"ם וְכַמִּד"ר
ר"ל כְּשֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה עֲצָמוֹ בֵּית וּמַעוֹן לְקִדּוּשָׁתוֹ ית' לְהִיּוֹת נְכַנְס בּוֹ הַקְּדוּשָׁה אֵז הַש"י
אֵלָיו לְמַקְדֵּשׁ וְשׁוֹרָה בּוֹ וְהַנְּיָתוֹ ית' חוֹפֶפֶת עֲלָיו וְזֶה "כֶּאֱשֶׁר צָנָה" יֵהוּ" אֶת "מִשְׁחָה ר"ת

גיא קס"א רמז על מילואי השמות שהם במגן קס"א המורה על השראת הווי"ה והבן: וישם את המנורה באהל מועד נכח השלחן על ירך המשכן נגבה.

יבואר עפ"י מה שאמר הה"ק אאמו"ר וצלה"ה כי תיבת של"ח גיא י"ג פעמים הווי"ה ב"ה. רמז שהי"ג שמות הוי" ב"ה המה מאירים תמיד לנו וידוע דשבע קני המנורה מרמזים לשבע המדות.

ונהו מרמז לנו הכ' פאן וישם את המנורה באהל מועד רמז ששם המנורה הקדושה בזה העולם. שעליו מרמז תיבת אהל מועד.

כי אהל הוא לשון האהרה ובהירות מלשון בהלו גרו. ומועד רמז לזה העולם שהיא במועד וזמן.

ור"ל שההארה וקדושה תאיר בזה העולם ג"כ. ולזה שם את המנורה הטורה שהיא מרמזת לשכינה הקדושה.

וז' הקנים רומזים לז' המדות שם איתה באהל מועד פנ"ל שבקדושה תאיר בזה העולם. ונהו נוכח השלחן.

ר"ל נגד י"ג הניות פנ"ל היינו שיאירו הי"ג שמות הווי"ה בהמדות שהם קני המנורה וגמר אומר על ירך המשכן. ר"ל ירך הוא הצד והוא לשון סמוך פלומר שעי"ז תהי סמוך ודבוק להש"י.

המשכן להיות משכן להשראת אלהותו ית'. ע"ד הכ' ושכנתי בתוכם.

ועי"ז נגבה הוא דרום והוא ימין רמז להרחמים שיופיע עליך והש"י ישפיע לנו ולכל ישראל כל טוב אמן כ"ר: ויכס הענן את אהל מועד וכבוד ה' מלא את המשכן. יבואר עפ"י פי' הכתוב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם דידוע בהקמת המשכן דלתתא הוקם המשכן דלעילא.

ואעפ"כ הראה לנו ית' חיבתו ואהבתו אלינו הגם ועשו לי מקדש למעלה מ"מ ושכנתי בתוכם עיקר שכנתי בתוכם למטה והיא תהלתו ומשכן זה נעשה ע"י ג' בחי' עולם שנה נפש שהגם שהאדם בעוה"ז מ"מ יכול לעלות לעולם עליון שנה גי' ספירה שהגם שהוא בשנים של עוה"ז מ"מ יוכל להאירם פספירות עליונות ונפש השכלי הועמר להכניע את נפש הבהמית.

ונהו ויכס הענן. ענן יש בו אותיות עול"ם נפ"ש ר"ל שפחתי' עולם ונפש מכסה ומלביש בקרב האדם את אהל מועד היא השכינה הק' הנק' אהל מלשון הארה כמו בהלו גרי עלי ראשי.

ונק' מועד שבהופיעה בלב האדם משמחת אותו פימי מועד ויו"ט ומכסה את היחוד שהוא לבל יחזו הכל בנעם ה' כמו בחתונה איכא פרסומא ואנושא מילתא אבל בעת היחוד כבוד אלהים הסתר דבר.

ואז וכבוד ה' מלא את המשכן דלתתא והבן: א"י ויכס הענן את אהל על וגו'. בבואור עור הכ' ה"ל ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם ע"ד דאי' בהאר"י מקד"ש גיא תמ"ד יעו"ש.

הפנונה שיש בנ"א מקדשין ומטהרין עצמם להיות מקדש ומעון לשכינתו ית' אולם איננו בתמידות אצלו כי רגע בוער פאש להקה ופתע פתאום מפסיק ולא זהדרף ישפון אור כ"א צריף להיות תמיד בכל עת ורגע לא ישקוט ולא ינוח להיות מוסיף והולך תמיד.

ונהו ועשו לי מקדש גי' תמ"ד כשיקדשו עצמם לי תמיד פנ"ל אז ושכנתי בתוכם וזה ויכס הענן את אהל מועד שמי שהוא אהל למועד וזמן ולא כל הזמנים שנים אצלו לטובה בעשה פיוסי וענן מנגדו.

אבל מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו הרי הוא מפרש וכבוד ה' מלא את המשכן באיש כזה שנק' משכן שעליו נאמר ושכנתי בתוכם אז כבוד ה' מלא בו תמיד והש"י ינחמו בדרך אמת אמן: פרשת החדש וידבר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה.

ויל"ד לכאורה ראשון הוא לכם מיותר והו"ל לכתוב החדש הזה לכם ראש חדשים לחדשי השנה. ונראה לכאר בערכינו דהנה החדש הזה הוא חדש ניסן עיקר הוא לשמור האדם עצמו בכל צרכי הגשמיים לעשות הכל בהתקשרות ובדביקות אליו ית' היינו שיהא אכילתו ושתייתו ושאר צרכי הגוף בקדושה ובטהרה ביתר שאת מבשאר ימות השנה.

ואז יהי מובטח שיהא שמור בכל השנה מחטא ועון חלילה. וזה מאה"כ החדש הזה לכם ר"ל להתחדשות שיהי' מזה אלי יהי' לכם דהיינו בכל צרכיכם הגשמיים תעשו הכל הקדושה וטהרה בזה החדש ניסן. ואז יהא הפעולה מזה.

ראשון הוא לכם לחדשי השנה ר"ל הבוב"ה הוא ראש וראשון פנודע. ונהו ראשון הוא לכם שהראשון הוא הבוב"ה יהא לכם בכל צרכיכם לכל חדשי השנה.

שמה' מובטחים להיות בחזקת שימור בכל חדשי השנה וכנ"ל: א"י החדש הזה לכם בהקדם הכ' ולמה זה לי בכורה לכאורה תיבת זה אף למותר דהו"ל ולמה לי בכורה.

אף דהנה זה מעלת עם קדוש ישראל שמכל דבר נותנים הראשית להבוב"ה וכמ"ש קדש לי ל כל בכור. וכן בכל דבר למשל כשהש"י נותן לאיש ישראל עשירות הוא נותן ממנו המעשר להבוב"ה.

ועי"ז הוא מעלה העושר לבורא כל עולמים ומראה ש'לו העושר והכבוד וכן בכל דבר. ולזה פשמוע עשו זה הדבר אמר ולמה זה לי בכורה.

כבר פתבנו בתיבת זה מורה על הבוב"ה ע"ד זה אלי ואנוהו לזאת אמר ולמה ז"ה לי בכורה. ר"ל כמורה באצבע.

למה לי כ"ז להעלות הראשית לבוב"ה. ונהו מאמה"כ פאן החדש הז"ה לכם ר"ל להתחדשות מזה אלי.

לכם ר"ל לכל צרכיכם. ראש חדשים.

תראו שתעלו כל ראשית מכל צרכיכם הגשמיים להבוב"ה. ונהו שגמר אומר ראשון הוא לכם.

היינו הבוב"ה שהוא ראשון וראש הוא. לכם העיקר בכל צרכיכם.

לחדשי השנה בכל ההתחדשות של כל השנה. לא פעשו הרשע שמתנשא בלבו לאמר שהוא הראשון כמ"ש ויצא הראשון אדמוני וגו' והבן: א"י החדש הזה לכם וגו'.

בהקדם בשם הה"ק אדמו"ר מו"ה אלימלך זצלה"ה הפיה"כ הודו לד' פי טוב פי לעולם חסדו ופי' הודו להנ"ל ב"ה שהוא א"ם ואעפי"כ צמצם עצמו לבוא במ"ק טו"ב פי הוי' במ"ק גי' י"ז כמספר טו"ב. זה מפני פי לעולם חסדו.

מפני שרוצה להשפיע חסדו לעוה"ז עכ"ד הקדושים. ונהו ג"כ החדש הזה פלומר ההתחדשות של הז"ה ר"ל מה שצמצם הניתו ית' לבוא במ"ק הז"ה גי' י"ז.

גם טוב גי' י"ז הוא לכם עבורכם בכדי להשפיע כל טוב: א"י החדש הזה לכם וגו'. עד תכנסו על השנה.

ויל"ד מהו החדש הזה המקרא חסר אם יאמר חודש זה לכם חדשים. והנראה פי הנה בניסן נגאלו ויש שני גאולות גאולת הגוף מן השעבוד ועיקר הגאולה הוא גאולת הנפש שלא תהי' שנועבת לגוף והחומר יתא נכנע תחת הנשמה וכן הי' גאולת מצרים כמבואר צלינו כ"פ בארנקה וגאולת הנפש הוא ענין תמידי כל יומא זמני' פשישיב האדם לטהר עצמו לבל ינמשך אחר הבלים הזמן ותענוגיו.

ולכן אם אמר חודש זה הי' משמע שדייקא חדש זה ניסן הוא הראשון ולז"א החדש הזה בשני ההי"ן הידועה פמורה באצבע על ההתחדשות הזה שהי' פעת יהי' לכם תמיד ראש חדשים בכל חודש וביום שיהי' אימתי שיהי' יוכלו לעשות ראשית ההתחדשות כזה בגאולת הנפש ויתניחס אליו שם ראש חדש.

ראשון הוא לכם לחדשי השנה שבכל פעם יהא נחשב בעינים שהוא ראשון שלא עשיתם עדיין פלום ועתה הוא ראשית ההתחדשות לחדשי השנה. שנ"ה גי' ספיר"ה לשון הארה ולשון שינוי לטובה לחדש בכ"פ ולהאיר הספירות ולשנות עצמו לטובה בכל עת בהארה יתירה.

ולז"א בעשר לחדש הזה. בעשר מורה על מו א החכמה פי עשר הוא יו"ד ומורה על החכמה עילאה שתראה לזכר עצמה לבא לחכמה עילאה לכת מה להיות בדמות דיוקן אדם ואז נזכה להתחדשות הז"ה של זה אני אבל בפה יזכה נער את ארחו לעשות פזאת לכ"א דברו אל כל עדת ישראל בכללות פולם שוין.

ויקחו להם איש שיה לבית אבות שיה לבית. ידוע פי ש"ה גי' היצ"ר שיקחו להם עצה להיות איש מלחמה על היצר לבל שמוע בקולו לפתויו והסתתו לאמר.

לבית אבות. הלא אני בא ממשפחת מנוחסת ואבותי גדולים במעלה המה ואין זה פבודי שאעשה דבר בזוי כזה.

ואם באלה הדברים לא ינוסר עבד ועודנו מסיתו נתנה התורה עצה. שיה לבית.

ע"ד אז"ל אם פגע בה מנגול זה משכהו לבהמ"ד כו' יעו"ש וזה שיה לבית שתמשוך היצר לבית המנוחד הוא בהמ"ד ואמר עוד הכ' ואם ימעט הבית מהיות משה ודרשי' מחיותו

דְּשָׁה שְׂאָם בְּכָל אֱלֹהִים יִמְעַט שְׂלֵא יוּכַל לְהִבְיָא הַיִּצָּר לְחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹן אֲזַי וְלִקַּח הוּא וְשִׁכְנוּ
יִקַּח לְעֵזֶר אֶת הַצְּדִיק שֶׁהוּא שָׁכֵן קְרוֹב הַשּׁוֹכֵן אֲצִלּוֹ ית' תְּמִיד וְהוּא קְרוֹב אֶל בֵּיתוֹ ית'.
בְּמִכְסַת נִפְשׁוֹת אֲשֶׁר מוֹנֶה כָּל הַנִּפְשׁוֹת לְזַכְּכֶם וְלְהַאֲרִיכֶם. אִישׁ לְפִי אֶכְלוּ תִּכְסּוּ עַל הַשָּׂה.
אִישׁ הוּא הַצְּדִיק לְפִי כַחוֹ וַיְכַוְּנוּ, יִרְאֶה לְהִמְנוֹת עַל הַשָּׂה כִּנְ"ל לְהַכְנִיעוֹ וְהַשִּׁי יִשְׁמְנוּ
מִהַעֲבֹדִים אוֹתוֹ ית' בְּאַמַּת אָמֵן: דְּבָרוֹ אֶל כָּל עַדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֲשֹׂר לְחֹדֶשׁ הַזֶּה וְגו'.

בְּעֲשֹׂר הוּא יו"ד גי' כ' אוֹת כַּת"ר.
כִּי הָאָדָם צָרִיף לְעֲבוֹד עֲבוֹדָתוֹ עַד שְׁיִגִיעַ לְבַחֲתִי כַת"ר וַיִּזְכֶּה לְהַכְתִּיר הַבּוֹב"ה בְּעֲבוֹדָתוֹ.
הַגֵּם שֶׁא"א לְהַשִּׁיג מִדַּת הַכְּתָר כְּנוֹדָע.

וְנֵה שְׁרִימְזוֹ הַסֶּפֶר יִצִּירָה עֲשֶׂר וְלֹא אֶחָד עֲשָׂרָעֶשֶׂר רְמָזוֹ עַל מִדַּת הַכְּתָר כִּנְ"ל. וְלֹא אֶחָד
עֲשָׂר הִינְנוֹ שֶׁא"א לְהַשִּׁיג הַמִּדָּה הַנְּ"ל וְכִנְ"ל וְזֶהוּ בְּעֲשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַזֶּה כְּשֶׁתְּעַבְדוּ עַד זֶה
תִּזְכּוּ לְהִתְחַדְּשׁוֹת זֶה אֵלַי וְהַבֵּן: א"י בְּעֲשֶׂר לְחֹדֶשׁ הַזֶּה.

עֲשֶׂר הוּא י' נוֹטְרִיקוֹן יִרְאֶה. וְגַם י' רְמָזוֹ לְנִקְוֵה הָעֲלִיּוֹנָה חֲכָמָה עֵילְאָה וְהַר"ת מִן "בְּעֲשׂוֹר
לְחֹדֶשׁ" הַזֶּה הַמָּה אוֹתִיּוֹת הַל"ב.

וְע"ד דְּאִתָּא בְּתִיקוֹנִים בְּתַפְלַת אֵלֶיהוּ וַ"ל בִּינָה לְבֵא וּבָה הַלֵּב מִבֵּין. וְאִתָּא בַס' יִצִּירָה
חֲכָם בְּחֲכָמָה וּמִבֵּין בְּבִינָה.

ר"ל דְּהַעֲיָקָר הוּא לְהַעֲלוֹת מִחֲשֶׁבֶת הַלֵּב וּנְקוּדַת הָעֲלִיּוֹנָה חֲכָמָה עֵילְאָה וְהַבֵּן. וַיִּקְחוּ לְהֵם
אִישׁ שָׂה לְבֵית אֲבוֹת שָׂה לְבֵית.

ש"ה גי' הַיִּצָּר ר"ל וַיִּקְחוּ לְהֵם אִישׁ מִי שֶׁהוּא בְּמִדְרִיגַת אִישׁ. שָׂה לְבֵית אֲבוֹת.

אֲבוֹת רְמָזוֹ לְהַמְחַשְׁבָּה שֶׁהִיא בַחֲתִי אָב לְהַדְיָבוֹר. שְׁפָל דְיָבוֹר וְדִיבוֹר צָרִיף לְהִיּוֹת מִתְחַלְּהָ
בְּמִחְשָׁבָה כְּנוֹדָע.

וְר"ל שְׁיִקְחוּ לְהֵם זֹאת בְּמִחְשָׁבָתָם תְּמִיד לְכַפּוֹשׁ הַיִּצָּר שְׁמִסִּית אוֹתָם לְעֲבוֹר עַל רְצוֹנוֹ
ית"ש וְזֶהוּ שָׂה לְבֵית בֵּית הוּא לְשׁוֹן פְּנִימִיּוֹת. ר"ל שְׂיָהָא זֹאת הָעֲיָקָר בְּפְנִימִיּוֹת מִחְשָׁבָתָם
לְכַפּוֹשׁ הַיִּצָּר שֶׁהוּא גי' ש"ה.

וְאִם יִמְעַט הַבֵּית מִהֵיּוֹת מִשָּׂה ר"ל שְׂאָם יַעֲלֶה בְּלִבּוֹ לֵאמֹר שְׂאִינְנוּ בְּמִדְרִיגָה זוֹ לְהִיּוֹת
בְּפְנִימִיּוֹת מִחְשָׁבָתוֹ תְּמִיד לְהַתְגַּבֵּר עַל הַיִּצָּר מִחֲמַת שְׂאִינוֹ יְכוּל לוֹ אֲזַ וְלִקַּח הוּא וְשִׁכְנוּ
הַקְּרוֹב אֶל בֵּיתוֹ.

רְמָזוֹ לְהַבּוֹב"ה שֶׁהוּא שׁוֹכֵן בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל ע"ד הַכ' וְשִׁכְנֹתִי בְּתוֹכְכֶם. שְׁעֵיָקָר הַשְּׂרָאָת
אֱלֹהוֹתוֹ ית' הוּא בְּקֶרֶב הָאָדָם כְּשֶׁמְקַדָּשׁ וּמְטַהֵר עֲצָמוֹ וְכַמְאֵמַר הַכ' אָדָם כִּי יִקְרִיב מִמָּקָם
קֶרְבָּן לַה'.

ר"ל שְׁעֵיָקָר הוּא שְׂיִקְרַב הָאָדָם עֲצָמוֹ קֶרְבָּן לַה' הִינְנוּ שְׂיִשְׁרָה אֱלֹהוֹתוֹ ית' בְּתוֹכוֹ ע"י
שְׂיִקְדָּשׁ וְיִטְהַר עֲצָמוֹ וְכַמְ"ש אֶהֱלֵךְ שָׁפָן בְּאָדָם. וְזֶהוּ וְלִקַּח הוּא וְשִׁכְנוּ הוּא הַבּוֹב"ה.

הַקְּרוֹב אֶל בֵּיתוֹ ר"ל טוֹ שֶׁהַבּוֹב"ה יְסִייעוֹ בְּנוֹדָאֵי לְזֶה לְכַפּוֹשׁ הַיִּצָּר וְאֲזַ בְּמִכְסַת נִפְשׁוֹת
תִּכְסּוּ עַל הַשָּׂה. שְׂתַהֲלֵי בְּמִנְיֵן נִפְשׁוֹת הַצְּדִיקִים בְּמִדְרַגַּת כְּבִישַׁת הַיִּצָּר וְכִנְ"ל: א"י בְּעֲשֹׂר
לְחֹדֶשׁ הַזֶּה וַיִּקְחוּ לְהֵם אִישׁ שָׂה לְבֵית אֲבוֹת שָׂה לְבֵית.

ויש לך דקדק ג"כ דהול"ל לחונדש זה מה הנה. ונראה לבאר בהקדם לפרש הכ' הודו לה' כי טוב כל"ח.

הודו לה' להוי"ה הא"ס פי טוב הוי"ה במ"ק גי' טו"ב פי מטובו הטוב שמטיב לכל צמצם עצמו לבחי' טוב וגם הצדיק נק' טוב אמרו צדיק פי טוב שיוכל להמשיך מטובו דגניז בגו' להתגלות לכולנו וכ"ז הי' פי לעולם חסדו שרצה להמשיך חסדו על העולם והעולם לגשמיותו לא יוכל לקבל מעצמותו ית' והצדיק הוא ההשתלשלות על ידו יורד צינור השפע ומחדש בכל יום שפע חדש.

ונהו החונדש הנה הז"ה גי' טוב פנ"ל ור"ל ההתחדשות של זה אלי הוא הבוב"ה נמסר ליד הצדיק שנק' ג"כ הנה פנ"ל. וכ"ז למה לכ"א לכ"ם אותיות מל"ך על שהוא ממשיך מלכותו ית' ומגלהו בעולם ונודע פי הנה הארת כל אדם הוא שצריך להשיג על עצמו בעינא פקיחא לשפוט תמיד עצמו להמשיך על עצמו הארה מחודשת בכל יום תמיד וכן דרך הצדיקים באמת אבל מי שאינו משיג על עצמו כל השנה ועוסק בצרכי עצמו הועמד ר"ח ניסן להיות עושין הכנה על כל חדשי השנה.

ונהו ראשון הוא לכם. לכם מורה על פשוטי העם שעוסקים בצרכי עצמם שנק' לכם החודש הנה הוא ראשון לחדשי השנה שנ"ה ידוע גי' ספיר"ה לשון הארה שמחודש הנה תמשיכו הארה על כל חדשי השנה.

ובזה נוכל לרמז בפתוב בעשר לחדש הנה בעשר הוא היו"ד רומז על הצדיק פי ביה ה' צורעולמים. ואית תרי ההי"ן ה' עלאה וה' תתאה פי א"א להתדבק מיד ביו"ד הוא החכמה עלאה.

ולכן הצדיק שנק' טוב גם כל המיחד שמיא וארעא. כדכתיב פי כל בשמים וארץ ותרגומו דאחיד בשמיא וארעא וכן הצדיק מיחד הכל ה' תתאה בה' עלאה ואז נעשה י' ובמילואו גי' כ' אות פתר שמכתיר בכל עת את הבוב"ה ועי"ז ממשיך כ"ט לעוה"ז.

ולכן הצירוף מחודש הנה חודש ניסן הוא יוצא מפסוק "ישמחו השמים ותגל הארץ. שמוסיף הצדיק שמחה גדולה בשמים ממעל ע"י גילת הארץ שמתקן ומעלה את הארץ עלמא תתאה.

ונהו בעשר לחדש הנה בעשר פנ"ל ע"י הצדיק שמוכן לחונדש הנה לגלות ההתחדשות של זה אלי שהוא הטוב והמטיב ומטובו דגניז בגו' מגלה הצדיק בעולם. וכל זאת פועל ע"י פי ויקחו להם איש שש שולוקחין לעצמם בחי' איש להיות איש מלקמה על היצר שנק' שש פי ש"ה גי' היצר.

ובמה פועלין להתגבר עליו לכ"א לבית אבות על פי אוחזין מעשה אבותיהם בידיהם לעבוד במדות הגדולה והגבורה והתפארת כו' כמו שפירשנו אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב.

ובזה גורמים שש לבית שגם היצר יובא לבית אל פנימיות ויעלוהו גם עלה וברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו וכמשל הפן מלך והזונה דאי' בזה"ק והוא גם הוא יהי' אתו עמו כבן בית נמשך אחר עצתו וכמו שמצינו באמת באברהם אבינו ע"ה פי אחר

שְׁנֵתֵנֶסֶה בְּנִסְיוֹן הַעֲשִׂירִי שׁוֹב לֹא נִתְּנָסָה כִּכָּה גַם הָאוֹיֵב יִתְּהַפֵּף לְאוֹהֵב וְהִ' יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת מְהֻעָבְדִים אוֹתוֹ יִתְּבַרֵךְ בְּאַמַּת אָמֵן וְהִבֵּן מֵאֵד: א"י דְּבָרוּ אֶל כָּל עַדְתּוֹ וְגו' בְּעֶשֶׂר לַחֲדָשׁ הַזֶּה.

בְּעֶשֶׂר רוֹמְזוּ עַל יו"ד וְהוּא גִי' כ' אוֹת כַּת"ר כִּי הָאָדָם צָרִיף לְעִבְדוֹ עֲבוֹדָתוֹ הַשְּׂלִימָה עַד שְׁיָגִיעַ לְבַחִי כְּתָר. וְזֶהוּ חוֹבַת הָאָדָם שְׁיִזְכֶּה לְהַכְתִּיר הַשְּׂ"י בְּעֲבוֹדָתוֹ.

הַגַּם שֶׁא"א לְהַשְׁיֵג מִדַּת הַפֶּתֶר כַּנּוֹדָע עַכ"ז הוּא צָרִיף לְעִבְדוֹ עֲבוֹדָתוֹ כַּנּוֹל וְזֶה שְׁרִימָז בְּסֵפֶר יִצְרָה עֶשֶׂר וְלֹא אֶחָד עֶשֶׂר רוֹמְזוּ עַל יו"ד וְר"ל מִדַּת הַפֶּתֶר כַּנּוֹל. וְלֹא אֶחָד עֶשֶׂר הֵינּוּ שֶׁא"א לְהַשְׁיֵג הַמִּדָּה הַנִּל וְכַנּוֹל וְזֶהוּ בְּעֶשֶׂר כְּשֶׁתְּעַבְדוּ ע"ד הַנִּל בְּזֶה יְהִי לַחֲדָשׁ הַזֶּה ר"ל תִּזְכְּרוּ לְהַתְחַדְּשׁוֹת ז"ה אֶלֵי וְהִבֵּן: תְּסַלֵּת סֵפֶר שְׁמוֹת סֵפֶר וַיִּקְרָא וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וְגו'.

נִכְתָּב בְּאַלְף זַעֲרָא. נ"ל לְפָרֵשׁ בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ הַכ' וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִיו מֵאֵד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.

וְר"ל כִּי מֹשֶׁה רַבִּינוּ ע"ה הִי מִמְּשִׁיף אֶת הַבּוֹב"ה לְזֶה הָעוֹלָם לְשָׂרוֹת בְּקָרֵב יִשְׂרָאֵל. וְהִי רוֹאֶה עֵינָיִם בְּעֵינָיִם שְׁכִינַת עֲנוּזוֹ ית' וְעִי"ז הִי לוֹ גְּוִדָל הָעֲנָנָה וּפְחָד וְאִימָה מְשִׁכִּינַת כְּבוֹדוֹ ית' וְכִמוֹ שְׁשִׁמְעָתִי מֵה"ק אֲמוֹ"ר זַלְלָה"ה.

פַּעַם אֶחָת הִי בְּיַחַד עִם הַרְה"ק מו"ה זֹשָׁא מֵהַאֲנִיפְאֵלִי וְהִלְךְ הָרֵב הַנִּל לְבִיחַנּוֹ סִי לְהַשְׁיֵעוֹר שְׁאָמַר אֲמוֹ"ר זַלְלָה"ה וּבְתוֹף הַשְּׁיֵעוֹר נִפְל הַרְה"ק מו"ה זֹשָׁא הַנִּל עַל פְּנֵי וְאֶחָד שְׁאָלוּ אוֹתוֹ מִפְּנֵי מַה נִּפְל עַל פְּנֵי וְהַשִּׁיב מִחַמַּת שְׂרָאָה אִיף שְׁפִמְלִיא שֶׁל מַעֲלָה כְּוָלָם בָּאוּ לְהַשְׁיֵעוֹר שֶׁל הָרֵב הַמְּגִיד לְשִׁמּוֹעַ דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים וּמְגוֹדָל הַפְּחָד וְהָאִימָה מְשִׁכִּינַת כְּבוֹדוֹ ית' וּמְפִמְלִיא דִּילָי'.

לְזֹאת נִפְל עַל פְּנֵיו. וְזֶהוּ מֵאֵה"כ וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִיו מֵאֵד וּמְפָרֵשׁ הַכ' מֵאֵזֶן הִי לוֹ גְּוִדָל הָעֲנָנָה.

לְזוֹ"א מִכָּל הָאָדָם רָמְזוּ לְדְבָרֵינוּ הַנִּל דְּהֵינּוּ מְשִׁכִּינַת כְּבוֹדוֹ ית' דְּיוֹקֵן הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן. וְזֶהוּ מִכָּל הָאָדָם.

ר"ל כְּלָלוֹת כָּל הָאָדָם. אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה כְּלוֹמֵר שְׁהַמְשִׁיף שְׁכִינַת כְּבוֹדוֹ ית' לְשָׂרוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּקָרֵב יִשְׂרָאֵל וְתִיבַת הָאֲדָמָה הוּא מְלִשׁוֹן דְּמִיּוֹן כְּמוֹ אֲדָמָה לְעֲלִיּוֹן.

מִפְּנֵי שֶׁהֵם מִתְּדַמִּים בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים לְדַמּוֹת דְּיוֹקֵן יוֹצְרֵם וְזֶהוּ ג"כ שֶׁאֲחַז"ל מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי סִינַי גִּי' סל"ם דְּיָדוּעַ מֵרַע"ה הִי שׁוֹשְׁבֵינָא דְּמִלְכָּא וְהִי מְשַׁתְּדֵל תְּמִיד כָּל יְמָיו לְהִלָּהִיב לְבוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַבִּינוּ שְׁכִשְׁמִים.

לְהִיּוֹת לְבָם תְּמִיד דְּבוֹק בּוֹ ית' וְעִי"ז הַמְּשִׁיף ג"כ שְׁכִינַת כְּבוֹדוֹ ית' לְזֶה הָעוֹלָם לְשָׂרוֹת בְּקָרֵב יִשְׂרָאֵל. וְזֶה בַחִי סְלָם שְׁעוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ וְכַמ"ש וְהִנֵּה מְלָאכִי אֱלֹהִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בּוֹ.

ר"ל שֶׁהִי מַעֲלָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְהַבּוֹב"ה וְהַמְּשִׁיף שְׁכִינַת עֲנוּזוֹ ית' לְמַטָּה לְשָׂרוֹת בְּתוֹף יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ מֵאֲמָרָם ו"ל מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה.

ומפּרשׁ התנא מאין זכה לזה לקבל התורה. לזה אָמר מסינ"י גי' סל"ם ר"ל ע"י היותו בחי' סל"ם להעלות את ישראֵל להבוב"ה ולהמשיך שכינת עוֹזו ית' למטה ונהבן.

ונחזור לביאור הכ' פּאן ויקרא אל משה באלף זעירא. ר"ל אלף רמז לפלא עליון הוא הבוב"ה ועי"ז שהמשיך הפלא עליון למטה עי"ז זעירא הי' בגודל הענוה וכנ"ל וקאיש משה עניו מאד וגו' ותיבת זעירא לא קאי על האלף פי אדרבה האל"ף הוא הפל"א עליון הוא גדול מאד אף שקאי על מרע"ה היינו פאמור ע"י שהמשיך שכינתו ית' למטה.

עי"ז פּא לגודל הענוה וזהו אלף זעירא ונהבן: ונדבר ה' אליו מאהל מועד לאמר. אהל מועד מרמז לתוה"ק מפני שכל הרחמים נפעלים על ידה וכל העתים אשר הם ח"ו לא טובים הכל נמתק ע"י תוה"ק.

ונהו אהל מועד ר"ל שמאירים על ידה כל מועד וזמן שצריך להמתיקו וזהו ונדבר ה' אליו דיבור הוא קשות פנודע ור"ל אעפ"י שפא אליו ח"ו דיבור קשה מהבוב"ה אעפ"י כ מאהל מועד. ר"ל ע"י התוה"ק שמכונה בשם אהל מועד.

לאמר על ידה פּא לאמירה רפה וימתיק הכל ע"י התוה"ק וכאמור ונהבן: א"י ויקרא אל משה ונדבר ה' אליו מאהל מועד לאמר. ויקרא א' זעירא ויתבאר פי פתיב בכתמה יבנה בית פי אות ב"ת כזה **ציור בספר** הוא ג' ויון גי' ח"י פי פתיב ובחירת פתיים שהגם שהבחינה נתונה בידי האדם וכמו שאחז"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים מ"מ במה שאמר הבוב"ה ובחירת פתיים נתן פת בהאדם לבחור פתיים פמבואר בארנפה בכה"ק לאאמו"ר זצלה"ה.

ובית זו פתוחה דכל מאן דבעי למיעול יעול ובחכתמה היינו בכח מה יבנה בית זו ע"י שהוא בכח מה. מה אני ומה חיי שהוא בענוה גדולה זוכה לחכמה עילאה ולבוא בבית העליון וכנ"ל והנה האיש משה עניו מאד מפל האדם זכה והתעורר בחי' ב"ת זה לבוא אל אלף חכמה ואאלף חכמה ולרוב ענותנותו לאכתב אלא א' זעירא ולזה ויקרא לשון חיבה שלחיבתו ית' אותנו פותח לנו שער לכנס בביתו אמנם צריך לזה התפשטות מכל מחשבותיו הגשמיות ולהתדבק בשורש עליון כאשר עשה משה ומי שהולך בדרךיו זוכה להתגלות כזה וז"א אל משה ר"ל למי שהוא בדעת עליון ומתחבר עצמו בשורשו.

ועי"ז ונדבר ה' אליו קול לו קול אליו ביחוד מתנהג הדיבור אליו לבדו אשר הי' ע"ע בבחי' קול נעשה אליו בבחי' דיבור אליו לבדו ונותן פכיוול חיות בהנאות עליון בסוד והחיות רצוא נשוב.

פי פשהאדם ח"ו אינו מתנהג פשורה נותן מגרעות בהנאות עליון. אבל בתקנו מעשיו מתעורר ההנאות, ואז ונדבר ה' אליו נדבר ומתנהג הנאות פליון אליו וכזה יתישב דקדוק המפרשים דהול"ל ויקרא ה' אל משה ונדבר אליו אבל לפי"ד יע"נ פי מתחלה ויקרא לשון חיבה ובחכתמה יבנה בית כנ"ל נאח"פ ונדבר ה' אליו מתנהג ההנא אליו מאהל מועד מאהל היא השכינתא קדישא אשר נמשכה אליו ומשמחת לבו פימי מועד.

ועי"ז לאמר מובא תפארת עליון ובא לבחי' אומר נעושה ותגזור אומר ויקם ובדו לאמר כ"ט על ישראל וכן יקום: ואם מנחת מרחשת קרבנה סלת בשמן תעשה. פי הנה יש בני אדם אשר מנחים שקועים במחשכים במצולות אשר שפכו לא יקומו.

אָבֵל בְּנֵי עֵלִי הַנֶּקֶד מִנְחָה עַל שֵׁהֶם מְנוּחָיו בֵּין דְּרוֹעֵי דְמִלְכָּא תְּמִיד מְגֻנְדֵל אֶהְבֵּתֶם יוֹמָם לֹא יִנְחוּ וְלִילָה לֹא יִשְׁקוּטוּ לְהִיּוֹת תְּמִיד מוֹסִיף וְהוֹלֵף בְּאַהֲבָתוֹ ית'. וְכֹאשֶׁר מְצִינוּ בְּפִנְחָס וַיִּקַּח רֹמַח בְּיָדוֹ וְגו' הֵן אֵמֶת כִּי הִפְשֵׁט כִּפְשׁוֹטוֹ אָבֵל יֵשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ מֵאִין זָכָה לְזֶה הַנֶּם אֲמָנָם כִּי הִנֵּה אֲבָרְהָם מְדַתוֹ הִי מְדַת הַחֶסֶד וְהִי קוֹמָה שְׁלִימָה וְעוֹדְנוּ חֶסֶר בְּרִית הַמִּילָה וּבִהְמוֹלוֹ בְּשֶׁר עָרְלָתוֹ נִשְׁלְמוּ רַמ"ח אֲבָרָיו מְגֻנְדֵל הָאֶהְבָּה וּפְנִחָס בְּרִאוֹתוֹ קִלְקוּל זְמָרִי וּפָגַם בְּאוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ קָנָא קִנְאָת ה' צְבָאוֹת וְלָקַח רַמ"ח בְּיָדוֹ בַּחֵי אַבְרָהָם שֶׁהִיא בְּגִימ' רַמ"ח וְאֵחָז מְדַת אֶהְבָּה וְהֵרַג בְּשׁוֹנְאֵי ה'.

וּז"א וְאֵם מְנַחֵת מְרַחֶשֶׁת. מִרְחַשׁ"ת אוֹתִיּוֹת שׁ"ת רַמ"ח כְּשֶׁתְּהִי מְנַחֵה מְנוּחָ בֵּין דְּרוֹעֵי דְמִלְכָּא ע"י שׁ"ת רַמ"ח שְׁתֵּשִׁית עֲצָמָה קוֹמָה שְׁלִימָה בְּכָל רַמ"ח אֲבָרָיו כְּאַבְרָהָם בְּמְדַתוֹ וְכַב"ל, אֲזִי סֵלֶת בְּשֶׁמֶן תַּעֲשֶׂה.

כִּי הִנֵּה רַשׁ"י ו"ל פִּי עַל מְרַחֶשֶׁת כְּלִי שֶׁהִי בְּמִקְדָּשׁ עֲמֻנָה שְׁאִין הָאוֹר שׁוֹרֵף וּמַעֲשִׂי רוֹחֶשֶׁין. כְּפִיּוֹתוֹ כִּי הִנֵּה כְּתִיב מְגִיד מְרַאשִׁית אַחֲרִית שְׁעִי"ז יוֹכֵל לְהִיּוֹת מְגִיד וּמְמַשִּׁיף מְרַאשִׁית עֲלִיוֹן עַל יְדֵי שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ אַחֲרִית בְּעֲנֻה גְדוּלָה.

וְכַמֵּשׁ"ה אֲמַרְתִּי אֲחַפְּמָה וְהִיא רְחוּקָה הֵגַם שְׁאֲמַרְתִּי שֶׁשְׁגִיתִי הַחֲכָמָה עֵילָאָה מ"מ הִיא רְחוּקָה יוֹדֵעַ אֲנִי בְּעֲצָמִי כִּי עֲדִיין רְחוּקָה מִמֶּנִּי וְלֹא הִתְחַלְתִּי עֲדִיין בְּכַנִּיסַת הַחֲכָמָה. וְזֶה שְׁפִירַשׁ"י כְּלִי שֶׁהִי בְּמִקְדָּשׁ שְׁאֵז הָאָדָם כְּלִי שֶׁהִי ע"י שְׁמִקְדָּשׁ עֲצָמוֹ, עֲמֻנָה.

כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר שְׁעֲדִיין לֹא הִשִּׁיג כְּלוּם וְעֲמֻק עֲמֻק הוּא מִי יִמְצְאוּ וְעִי"ז אִין הָאוֹר שׁוֹרֵף כִּי כְּשֶׁחֹשֵׁב שֶׁכָּבֵר הוּא קָרוֹב אֵלָיו ית' יוֹכֵל לְכוֹת וְלִשְׁרוֹף כְּמוֹ הַמִּתְקָרֵב אֶל הַמְדוּרָה. אָבֵל כְּשֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ רְחוּק בְּעֵינָיו כַּב"ל אִין הָאוֹר שׁוֹרֵף.

וּמַעֲשִׂי רוֹחֶשֶׁין שְׁמַתְגָּבָה בְּכָל פַּעַם בְּבַחֵי מְחַנְדָּשׁ. וְלָכֵן וְאֵם מְנַחֵת מְרַחֶשֶׁת קְרַבְנָה כְּשֶׁתְּקָרֵב א"ע בְּבַחֵי מְרַחֶשֶׁת וְכֹאמֹר אֲזִי סֵלֶת הוּא מִן הַחֲטִיין חֲט"ה כ"ב אֲתַנּוּן דְּאוֹרֵייתָא רְמֵז עַל תּוֹרָה שֶׁבַע"פ.

בְּשֶׁמֶן מְלִשׁוֹן שְׁמוֹת הֵם הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים שְׁעֲשׂוּ שְׁמוֹת וּפִי עַל תּוֹרָה שֶׁבְּכַתְּב. וְאֲזִי תַעֲשֶׂה ע"י תּוֹרָה שֶׁבַע"פ הוּא עֵינֵי הַתִּיקוֹן.

אוֹ סֵלֶת בְּשֶׁמֶן תַּעֲשֶׂה בְּשֶׁמֶן אוֹתִיּוֹת ש"ם ב"ן וְשֵׁם בֶּן מוֹרָה אֶל הַבֵּינָה בֶּן י"ה עוֹלָם הַתְּשׁוּבָה יוֹבֵלָא עֲלָמָא דְחִירוֹ. וְר"ל כְּשֶׁתְּרַצָּה לְהִיּוֹת כְּסֵלֶת נִקְי' וְלִשׁוֹב מִכָּל חֲטָאֵתִיהָ אֲזִי בְּשֶׁמֶן שֵׁם בֶּן ר"ל תְּשׁוּבָה מִתּוֹף שְׁמָחָה וְחִירוֹת לֹא מִתּוֹף עֲצָלוֹת וְעֲצָבוֹת כ"א מִתּוֹף שְׁמָחָה שֶׁל מְצָנָה.

וְאֲזִי תַעֲשֶׂה יְהִי תִיקוֹן גְּמוֹר אָמֵן: פְּרִשְׁתָּ צוֹ צוֹ אֶת אֶהְרֵן וְגו' זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה הוּא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזֻבָּח כָּל הַלֵּילָה עַד הַבֶּקֶר וְגו'. עֵינֵי בַנ"א.

וּבְנֵבָאָר עַפ"י דְרַכּוֹ זֹאת הִיא הַשְּׁכִינָתָא הַכְּלוּלָה בַּכ"ב אֲתַנּוּן דְּאוֹרֵייתָא כְּפִדוּעַ וּבִהִיּוֹת הָאָדָם מְדַבֵּר ד"ת הַשְּׁכִינָה מְדַבֵּרַת מִתּוֹף גְּרוֹנוֹ כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ בְּמִשְׁחָה רַבִּינוּ ע"ה כִּי בְּכָל אוֹת מְלֻבָּשֶׁת הַשְּׁכִינָה וְהַעֲלָתָה הוּא עַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה וּז"א זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה שֶׁהַשְּׁכִינָתָא הַקְּדוּשָׁה עֲלִייתָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁעוֹלָה לְמַעְלָה.

אָבֵל הוּא הָעוֹלָה עַל מוֹקֵדָה אֵימְתִי הוּא הָעוֹלָה תַּתְעֵלָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה לִכ"א עַל מוֹקֵדָה.
כְּשֶׁלּוֹמֵד הַתּוֹרָה בְּשֶׁלְהוֹבִין בְּהַתְלַהְבוֹת וּבְחַיּוֹת וְאָז הִיא פְּרַחַת לְעִילָא.

אָבֵל לֹא כְּשֶׁלּוֹמֵד בְּעֵצְלוֹת אָזִי גַם הַתּוֹרָה לֹא פְּרַחַת לְעִילָא וְאִיךָ תַּתְעֵלָה הַשְּׂכִינְתָא
הַמְלַוְנָשֶׁת בָּהּ. אָבֵל כְּשֶׁהוּא בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ וּפְרַחַת לְעִילָא מִתְעַלִּית גַּם הַשְּׂכִינָה וְאָז גּוֹרֵם
עַל הַמְזַבֵּחַ כְּמוֹ הַמְזַבֵּחַ שְׂמֵכְפָר פֶּן תִּכְפַּר עָלָיו הַתּוֹרָה.

גַּם תִּגְרוּם פֶּל הַלִּילָה לְכַלּוֹל שְׁנֵי חֻלְקֵי הַלִּילָה שְׂאָחֵד נִקְרָא לִיל וְהַשְּׁנִי נִקְרָא לִילָה יוֹכְלָלוֹ
זֶה בְּזֶה לְהַתְמַתֵּק הַדִּין בְּרַחֲמִים וַיִּפְעֹל כ"כ בְּתוֹרָתוֹ עַד הַבְּקָר. עַד שְׂיִגְרוּם הַגְּאֻלָּה
שְׂנִקְרָא בְּקָר וַיִּקְרַב הַגְּאֻלָּה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן: א"י זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה וּגו'.

י"ל זֹאת הַז' רוּמָז עַל ז' יָמֵי הַבְּנֵי וְא"ת רוּמָז עַל כְּלָלוֹת הַתּוֹרָה בִּכ"ב אֲתָנוּן מֵא' עַד ת'
שְׂמַתְנֵהָ הַכֹּל עַל יְדֵי הַתּוֹרָה. וְכֵמוֹ שֶׁאֲחֻז"ל בְּרֵאשִׁית בְּשֶׁבִיל הַתּוֹרָה שְׂנִקְרָאת רֵאשִׁית
כִּי אֲרִיִּיתָא וְקוּב"ה אֵינּוֹן חַד וְהַכֹּל הוּא עַל יְדֵי הַצְּדִיק וְלִכֵּן גַּם הַז' מִזֹּאת מוֹרָה גַּם פֶּן
עַל יוֹם הַשַּׁבָּת שְׂמָא דְקוּב"ה הַמוֹרָה עַל הַצְּדִיק כְּדֵאִיתָא בְּזוֹה"ק שְׂקָרָאוּ לְרֵשֶׁב"י שַׁבָּת.

וְנֵה זֹאת עַל יְדֵי הַתּוֹרָה וְהַצְּדִיק הַמְרַוְמָזִים בְּזֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה יוֹכֵל לְעֵלוֹת לְמַעְלָה לְפַעֲלוֹ
כֹּל טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל אָמֵן כִּי"ר וְהַבֵּן: וְלִבְשׁ הַפֶּהן מְדוֹ בַד וּמְכַנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ.
וּפִירֵשׁ"י ז"ל מְדוֹ כְּמַדְתּוֹ.

עֵינֵי בְנוֹ"א. וְנִרְאָה לְבָאָר כְּעֶרְכֵינוּ דְתִיבַת בַּד מְרַמָּז עַל הַבּוֹב"ה כִּי בַד הוּא לְשׁוֹן יַחּוּד.
וְע"ד הַכ' ה' בְּדָד יִנְחֻנוּ. וְאִיתָא בְּסֵפֶר תְּנוּמָר דְּבוּרָה שְׂחִיבָר הַרַה"ק מוֹ"ה מִשֶּׁה
קוֹרְדָאוֹנָרוֹ צִלְה"ה עַל הַי"ג מְדוֹת.

שְׂזֹאת רֵשָׁאֵי הָאָדָם לְבַקֵּשׁ מֵהַבּוֹב"ה שְׂיִגְיַע לְהַדְּבִק בְּמְדוּתָיו ית"ש מָה הוּא רַחוּם כו'.
וְזֵהוּ מֵאֵמָה"כ וְלִבְשׁ הַפֶּהן.

כֶּהן הוּא לְשׁוֹן עוֹבֵד רְמָז לְאָדָם הַרוֹצֶה לְגַשֵּׁת לְעִבּוּדַת הַבּוֹב"ה. וְזֵהוּ וְלִבְשׁ הַפֶּהן מְדוֹ בַד
ר"ל הַמְדוּת שֶׁל הַבּוֹב"ה הַנִּקְרָא בַד כְּנ"ל וְזֵהוּ שְׂפִירֵשׁ"י ז"ל מְדוֹ כְּמַדְתּוֹ רְמָז לְדְבָרֵינוּ
כְּמַדְתּוֹ שֶׁל הַקַּב"ה וּמְכַנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ.

דְּהַנָּה פְּתִיב וְנִתְמִי לְכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֲתוֹן בְּקַרְבְּכֶם וְהִסְרֹתִי לֵב הָאָבִן מִבְּשָׂרְכֶם
וְנִתְמִי לְכֶם לֵב בְּשָׂר. וַיֵּשׁ לְהַסְבִּיר הַלְשׁוֹן לֵב הָאָבִן דְּקָאֵי עַל אוֹתָם הָאֲנָשִׁים שְׂיֵשׁ בָּהֶם
גִּסּוֹת רוּחַ וּמִתְנַשֵּׂא בְּלִבָּבוֹ לֵאמֹר שְׂהוּא מְפֹלְפֵל וְחָרִיף וְגָדוֹל בַּתּוֹרָה יוֹתֵר מִכֹּל אָדָם
וְהוּא בְּמַדְרִיגָה בְּמַעְלֹת הַצְּדִיקִים הַמְשַׁפִּיעִים כִּי כְּבָר פִּירֵשְׁנוּ בְּמָקוֹם אַחֵר שְׂמַלַת אָבִן
נוֹטְרִיקוֹן א"ב וּב"ן.

וּר"ל שְׂמַתְנַשְׂאִים בְּלִבְכֶם שְׂעוֹשִׂים הַיַּחּוּד וּמְבִיאִים גְּוֹדֵל הַהִשְׁפָּעָה לְעוֹלָם. וְע"ז נֶאֱמַר
וְהִסְרֹתִי לֵב הָאָבִן מִבְּשָׂרְכֶם וְנִתְמִי לְכֶם לֵב בִּש"ר אוֹתִיוֹת שִׁב"ר ר"ל שְׂיֵהָי' לְכֶם לֵב
נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה כִּמ"ש לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה.

וְזֵהוּ גַם כּוֹ וּמְכַנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ ר"ל שֶׁאֵעִפ"י שְׂיֵשׁ לָהֶם לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה אֵעִפ"י כ
וּמְכַנְסֵי בַד ר"ל יְכַנְסוּהוּ לְהַבּוֹב"ה שְׂהוּא בַד דְּהֵינּוּ יַחּוּד מְלִשׁוֹן בְּדָד כְּנ"ל וְהַבֵּן: וּפְשָׁט
אֶת בְּגָדָיו וְלִבְשׁ בְּגָדִים אַחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן אֶל מַחֲוִץ לְמַהֲנֶה אֶל מְקוֹם טְהוֹר.

כי הנה האדם צריך לקדש עצמו וללבוש לבושי קודש אהבה ויראה והתפארות עד שיקבל עליו מלכותא קדישא ע"י שימאס ברע בשבע ההפכים אהבות ויראות זרות כ"א יבחר בטוב בז' המדות אשר המה נגד ז' ימי השבת.

יום א' נגד חסד פידוע וכן כל שארית הימים עד שבת מלכתא שאז נגמר הכגד. ובפרט קודם חג הפסח אשר לזה הועמדו מראש חודש אדר שלוחי החג פ' זכור לזכור בכל עת קדושת הבורא ולמחות זכר עמלק הוא היצה"ר לגרש ולבער הרע מקרבו.

ואח"כ פ' פרה לטהר עצמו פידוע. ואח"כ פ' החודש לבוא להתחדשות המוחין עד בוא לשבת הגדול לגדלות עליון ובכל שבוע צריך לחדש לבושי קודש מחדש בהארה יתירה ממה שעבר וכל הלבושין שחלפו ועברו פאין נגד שהוא עושה עתה.

כדמצינו באברהם אבינו ע"ה הגם דכתיב ב' ואברהם זקן בא בימים שפא בכל יומין דילי' כדאימא בזה"ק מ"מ איתא במד"ר שביקש מלפני הש"י על הימים אשר חלפו ועברו למ"ד בן מ"ח שנים הפיר את בוראו וכן למ"ד בן ג' שנים הפיר את בוראו עד שהבטיח לו הקב"ה טל ילדותה יעו"ש והוא על פי לא נחשבו בעיניו עבודתו בימים אשר עברו לכלום וביקש רחמים עליהם וזה ופשט את בגדיו שיפשיט הלבושין שעשה עתה ולבש בגדים אחרים והימים הראשונים לא יפלו גם כן ויעלו אחת לאחת למצוא חשבון וכמש"ה שמע בני וקח אמרי וירבו לה שנות חיים שמע לשון קיבוץ פמו וישמע שאול את העם שתקבץ עצמה בכל מדותיה להיות בני בן למקום ואז וקח אמרי.

אמרי מלשון האמרת והאמירה שהוא לשון תפארת והוא לבושא כי תפארת לבושא שתקח בה מדת תפארת ישראל ואל תדאג על הימים אשר חלפו כי וירבו לה שנות חיים שיתרבו כל שנותיה לבחי' חיים כי חיי"ם גימ' אהי"ה הוי"ה אהי"ה כי אהי' אתה להעלותה תמיד להנחות עליון וחוזר ואהי' עמה.

וזהו והוציא את הדשן וגו' מה שהי' עד עתה כמו אפר ודשן כמו פסולת והי' חוי' למחנה קדושה יזכה להוציאנו משם אל מקום טהור והבן: א"י ופשט את בגדיו וגו'. ע"ד שאחז"ל א"ת בגדיו אלא בוגדיו.

שצריך האדם להפשיט מעצמו את הבגידות שהי' בו מעודו עד היום ולעשות מהם לבושי קודשא לכבוד ולתפארת כל הבגידות שפגד אפילו מנעוריו וכנ"ל באברהם אבינו ע"ה. וכן שמעתי מאאמו"ר זצלה"ה שאמר לי האמן לי בני כי כל המחשבות שהי' לי מעת עמדי על דעתי תקנתי כולם.

וזהו ופשט את בגדיו שיפשוט ממנו כל הבגידות ולבש בגדים שייעשה מהם בגדים ולבושי קודש ממה שהי' עד עתה בבחי' אחרים ואחוריים יתפכם להיות לבושין ובגדים. והוציא את הדשן וגו' דשן לשון דשן ושמן והוא ע"ד שאמר מחותני הה"ק מו"ה דוב בער זצלה"ה על הגמרא צדיקים דומים לפני השכינה פנר לפני האבוקה ופי' הוא ז"ל דאימא בגמרא אבוקה אור לאחרי ומיקטף קטיף כי אור השכינה בלתי אפשרי להיות מאיר תמיד כי א"א לסבול לכן מיקטף קטיף בהפסק בסוד אור ישר ואור חוזר דאימא בספרים דר"ל אור ישר הוא המתעורר מאתנו ועי"ז האור חוזר מלעילא עלינו.

וְנָהוּ וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן אֶת הַשְּׂמֹנִיּוֹת ר"ל הַקְּדוֹשָׁה וְהַטְהָרָה אֶל מַחוּץ לַמִּחְנָה אֲפִי אֶל אוֹתָם שֶׁהֵם מַחוּץ לַמִּחְנָה שְׂכִינָה לְהַעֲלוֹתָם אֶל מְקוֹם טְהוֹר. דְּהֵנָּה קָרָא בְּעוֹלָה קַמְשִׁתְּעִי דְּעוֹלָה לְגִבּוֹה סִלְקָא ר"ל לְגִבּוֹה שְׂמֵגָבִיּה אֶת הָאֲדָם הַמְקַרֵּיב לְגִבּוֹה לְעִילָא לְעִילָא עַל יְדֵי שֶׁהוּא כְּנֹלָה כְּלִיל.

וְכֵן יִרְמָז הַכ' וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשָׁן כַּפְּנֵי אֶל מְקוֹם טְהוֹר לְהִיּוֹת סִלְקָא לְגִבּוֹה וְהֵבִין מֵאֵד: כֹּל זָכָר בְּבִנְי אֶהְרֹן יֵאָכְלָה חֶק עוֹלָם לְדוֹרוֹתֵיכֶם מֵאֲשֵׁי ה' כֹּל אֲשֶׁר יִגַע בָּהֶם יִקְדָּשׁ. יִבְנוֹאֵר עַפ"י הַכ' זָכָר דְּבָר לְעִבְדָּךְ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתַּנִּי דְּהֵנָּה יֵשׁ צְדִיקִים שְׂמֵשִׁפִּיעִים עַל יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּשְׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה וְהֵם בְּבַחֵי דוֹכְרָא.

וְנָהוּ מֵאֵה"כ זָכָר דְּבָר לְעִבְדָּךְ. דְּבָר מְרָמָז לְהַמְלָכוֹת כַּפְּנֹדָע וְזֹאת בְּיָקָשׁ דְּוֹד הַמְלָךְ ע"ה הוֹאִיל וְאֲנִי עִבְדָּךְ.

אֲבִקָּשׁ מִמֶּךָ שְׂאֻזְפָּה לְבוֹא לְמִדְרֵיגָה זוֹ לְהַשְׁפִּיעַ בְּמַעֲשֵׂי הַטּוֹבִים בְּשְׂכִינַת עוֹנָךְ לְהִיּוֹת בְּבַחֵי דוֹכְרָא וְנָהוּ זכ"ר דְּבָר לְהַשְׁפִּיעַ בְּהַמְלָכוֹת וְעִי"ז יִהְיוּ נְמַתְקִים כֹּל הַדֵּינִים מֵעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וְנָהוּ שְׂגָמֵר אֲנֹמֵר עַל אֲשֶׁר יִחַלְתַּנִּי אֲש"ר אוֹתִיּוֹת רֵא"ש ר"ל עֵינָךְ הִיחֹל שְׁלָךְ הוּא לְבוֹא לְמִדְרֵיגָה זוֹ לְעֲלוֹת לְמַעְלָה רֵא"ש לְהַשְׁפִּיעַ בְּהַמְלָכוֹת וְלְהַמְתִּיק הַדֵּינִין בְּשׁוֹרְשָׁן.

וְנָהוּ ג"כ פִּירוּשׁ כֹּל זָכָר ר"ל אוֹתָן הַצְּדִיקִים שֶׁהֵם בְּבַחֵי דוֹכְרָא לְשׁוֹן זָכָר כַּפְּנֵי שְׂמֵשִׁפִּיעִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּהַשְׂכִּינָה הַקְּדוֹשָׁה. וְנָהוּ בְּבִנְי אֶהְרֹן (חֶסֶר חֲצִי שׁוֹרָה) וְעִי"ז שֶׁהֵם בְּמִדְרַגַּת דְּכוּרָא הֵם מְמַתְקִים כֹּל הַדֵּינִין הַיּוֹצֵאִים מִשֵּׁם אֱלֹהִים וּמְתַקְנִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שְׁלֵא יֵהָא ח"ו שׁוּם יִנְיָקָה לְהַחֲצוֹנִים מִשֵּׁם אֱלֹהִים וּכְמוֹ שְׂרָאִיתִי בְּסִפְר הַחֲדָשׁ מֵהַרְה"ק מו"ה שְׂמֵשׁוֹן זְצַלְה"ה מְאֹסְטְרִפְאֵלָא רְמָז בַּפ' בָּא שְׂאֵמֵר פְּרַעָה קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַם אַתֶּם גַּם ב"י ב' פְּעָמִים גַּם ג' פ"ו מְסַפֵּר אֱלֹהִים ר"ל שֶׁהוֹדָה בְּפִיו פְּרַעָה שֶׁהוּא מְשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל וְגַם בְּשֵׁם אֱלֹהִים לֹא יֵהִי לוֹ שׁוּם יִנְיָקָה ע"כ וְנָהוּ שְׂפִירֵשׁ"י ז"ל עַל כֹּל זָכָר כו' לְרַבּוֹת אֲפִילוּ בְּעַל מוּם אוֹכַל בְּקַדְשֵׁי מו"ם בְּגִימ' פ"ו מְסַפֵּר אֱלֹהִים.

ר"ל שֶׁהֵם בְּמִדְרַגָּה זוֹ לְהַמְתִּיק הַדֵּינִים מִשֵּׁם אֱלֹהִים לְבַל יֵהִי יִנְיָקָה לְחֲצוֹנִים מְמַנּוּ. חֶק עוֹלָם לְדוֹרוֹתֵיכֶם.

ר"ל שְׂבִיזָה תַעֲשׂוּ חֲקִיקָה לְדוֹרוֹתֵיכֶם בְּעִבְדוֹת הַבּוֹב"ה אַעפ"י שְׂמַצִּינוּ בְּהִקְפָּךְ בְּרָא מְזַכֵּי אֲבָא. זֶהוּ דוֹנוּקָא לְעַנְיֵן הַזְּכוֹת שְׂבִיזוֹת הַבְּנִים הַטּוֹבִים יֵיטֵב לְאֲבָא אֲכַל לְעַנְיֵן הַעֲבָדוֹת הוּא לְהִקְפָּךְ כְּשֶׁהָאֲבוֹת מְתַקְנִים בְּעִבְדוֹתֵם אֵיזָה מְדָה טוֹבָה בְּעִבְדוֹת הַשֵּׁם ית'.

אֲזִי בְּנִקְל לְבָנָיו אֲחֲרָיו לִילָךְ בְּדַרְכֵי הַש"י עַפ"י אוֹתָהּ הַמְדָּה. הֵגַם שְׂאִין הָאֲדָם רִשְׁאֵי לְסַמּוֹךְ עַל זְכוֹת אֲבוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּעִבְדוֹת הַבּוֹב"ה.

עכ"ז כְּשֶׁאֲדָם בְּעַצְמוֹ רוֹצֵה בְּלֵב שְׁלֵם לְעַבְדוֹ הַשֵּׁם ב"ה. בְּנִקְל יְבוֹא לוֹ הַעֲבָדוֹת כְּשֶׁהוּא כֵּן צְדִיקִים.

וְנָהוּ שְׂגָמֵר אֲנֹמֵר מֵאֲשֵׁי ה' ר"ל כְּשֶׁהֵם בְּמִדְרֵיגַת אִישׁ בַּחֵי דוֹכְרָא כַּפְּנֵי אֲזִי כֹל אֲשֶׁר יִגַע בָּהֶם יִקְדָּשׁ. ר"ל שֶׁהֵם בְּמִדְרֵיגָה כְּזוֹ שְׁפָל מִי שְׂיִגִיעַ בָּהֶם לְהַתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם יִקְדָּשׁ עַל יָדָם אֲמֵן כִּי"ר וְהֵבִין: וְכֹל מְנַחֵת כֹּהֵן כְּלִיל תֵּהִי לֹא תֵאָכֵל.

יתבאר בהקדם לפרש מעין עוה"ב יום שבת מנוחה "יום שבת" מנוחה ר"ת שמ"י כמ"ש זה שמי לעולם וזה זכרי לדור דור. זה שמי הוא שבת דאיהו שמיא דשלים מפל סטרוי הוא לעולם לעולם פתיב מלשון העולם שעיקר בנינו בעולם העליון הנסתר ונעלם. וע"י השבת. וזה זכרי לדור דור ניתן ממנו בחי' דוקרא והשפעה בדירות דלמטה בעוה"ז ג"כ.

ולכן מעין עוה"ב יום שבת מנוחה פי בו נבנה מעין עוה"ב להיות שוכן עה"ב עולם העליון בעולם התחתון וממנו נמשך להיות תמיד כגם בימות החול וכמש"ה ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

מקד"ש גימ' תמ"ד כדאיתא בהאר"י ז"ל שיעשו הכנה שתהי' הקדושה בתמידות אצלם ואז ושכנתי בתוכם. וזהו וכל מנחת פהו שכל עיקר הנייחא של הפהו הוא הצדיק העובד שגמר גם במלת וכל כידוע הוא כליל תהי'.

כליל גי' צדיק להיות נכלל בצדיק דלעילא תמיד תהי' בהנייתה תהא שכל פעם תתחדש ההנה' באורות יתירות ושלוש וכ"ט על הצדיק שלא יהי' לו מניעה וביטול לעבודתו ובהו יבוא התחדשות הוי' בהנאות עליון.

ולזה לא תאכל לא יוכל לאכול ולכלות ולמנוע הצדיק הנה מעבודתו התמה: א"י וכל מנחת פהו וגו'. וכל הוא הש"י פי כל בשמים ובארץ מנחת פהו שהוא עיקר הנייחא של פהו הוא הצדיק שמונח בין דרועין דמלכא כליל תהי' יהי' כלול ומערב עם הבוב"ה ע"ד דאיתא בזה"ק ישקני מנשיקות פיהו פיו לא נאמר אלא פיהו אותיות פיו ופי"ה שמונח בין שני הפיות דילי' ודילה לגודל האהבה העזה שביניהם פן הצדיק לא יפחד ויבדל מהבוב"ה.

לא תאכל. ת"ל מתאכל הוא ת"ל כמו שדרשו רז"ל תלפיות תל שכל פיות פונים אליו ור"ל שהצדיק גם בצרכי הגשמיות מגלה אלהותו שגם בשלחן לעת האוכל ונדבר אלי "זה השלחן אשר לפני יהו' ר"ת ז"ה אל"י ע"י ונדבר אלי שמדבר ומנהיג ע"ע את הבוב"ה ע"י זוכה זה השלחן אשר לפני ה' שעולה שלחנו לפני ה' זה אלי בסוד אור ישר ואור חוזר.

ונה לא תאכל ל"א אותיות א"ל תאכל שאוכל לפני אל חי ונהנה מזיו השכינה: א"י וכל מנחת פהו וגו'. פהו ירמז על הצדיק העובד פנ"ל שעושה בעבודתו בתורה ובתפלה נח"ר ונייחא להבוב"ה.

כליל גי' צדיק. וכל מנחת פהו שכל הנחת של פהו העובד כליל תהי' יהא נכלל וכלול בהצדיק לא תאכל שלא תכלה מהקרון שמורה לעולם הבא: א"י וכל מנחת פהו וגו' פנ"ל פי הצדיק בעבודתו עושה נזר וכתר לראש ממ"ה ונזר אלהיו על ראשו שגזר אלהיו הוא על ראשו ע"י ראשו הוא הצדיק.

ונהו וכל מנחת פהו על ידי הנח"ר של הצדיק כליל תהי' ר"ל תהי' נזר וכליל תפארת בראש ממ"ה פי לא תאכל שאינו עושה להנאת עצמו כ"א למען אהבת שמו ית' וכמש"ה ולא אריס בריס ניהונתם. ופירשנו הכ' לטובה ר"ל ולא היינו הבוב"ה שנק' לא שהוא

אינו מושג והוא א"ם מבטיח פי אריח בריח גיחותכם על שאתם בבחי' לא שאינכם עושים להנאתכם כ"א הפל צורך גבוה והבן מאד: פל זכר בפנהים יאכל אותה קדש קדשים הוא.

ולכאורה הפסוק בלתי מוכן ורש"י ז"ל הרגיש בזה. והנראה עפ"י דרכנו דהנה לעיל מינן' פתיב במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת וגו' דלכאורה אפ"ל דעולה עדיפא מחטאת דכולה לגבוה סלקא אמנם שנינו שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו ד"ת פאלו אכלו משלחנו של מקום שנגמר ונדבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'.

פי הנה עם קודש ב"י הם נותנים שפע נחת בעולמות העליונים ועי"ז באור חוזר משיגין אור החכמה העליונה כמש"ה יתיב חכמה לחכימין למי שהשיג החכמה נותן לו חכמה. ולכן ג' שאכלו על שלחן א' ואמרו עליו ד"ת פמבואר אצלנו במ"א וע"י אכילתם בקדושה נותנים פח ומעצמות למעלה אכלו משלחנו של מקום דשלחן במקום מנבח שנגמר זה השלחן אשר לפני ה' ר"ל פי זה השלחן יוכל לפעול כמו המנבח אשר לפני ה' ואז נקראים בחי' דכר המשפיע.

ולז"א במקום אשר תשחט העולה. תשחט לשון המשכה שבמקום אשר תמשיך העולה בשרשא דלעילא דכולה לגבוה סלקא שמה תשחט החטאת תמשיך ומעלה תענוג על ידי החטאת באכילתה בקדושה וטהרה.

ואמר הפהן המחטא אותה וגו' ר"ל שכ"ז נעשה על ידי הפהן המחטא אותה פי יאכלנה בקדושה וטהרה. וז"א פל זכר בפנהים שהוא בבחי' דכר משפיע פנ"ל הוא יאכל אותה לעשות הזויג והיחוד פנ"ל.

קדש קדשים הוא. קדש שמעלה אותה לקדש עליון.

גם קדשים הוא שממשיך קדושה אל עוה"ז והבן: והפהן המקריב וגו'. פנ"ל שהצדיק המקריב ומעלה את החוטא הוא ע"י שם ע"ב המרומז בר"ת "את" "עלת" "איש מלשון עב הענן.

שהגם שיש ענן ומסך מבדיל בינו ובין המקום וספותה בענן מעבור תפילתי מ"מ ע' שבשם ע"ב הוא החסד הפורץ גדר לעשות לי דרך לתפילתי. עור העולה וגו' עור הוא העור ומסך המבדיל העולה על ידו אשר הקריב ונותן תחלה חלק החוטא לכהן הוא הצדיק שנוטל חלקו וחלק חבירו והצדיק מחזירו אח"כ ואומר לו יהי לו אשר לו ומסתפק בשלו ואינו רוצה משל אחרים וכדאי' בהארין"ל בכוננת ושים חלקנו עמהם ובכוננת ישמח משה במתנת חלקו יעו"ש: וכל מנחה בלילה בשמן ותרבה וגו'.

והנראה לכאר דהנה יש שני גונוי צדיקים. יש שהם במדרגה גדולה כמו משה רבינו ע"ה ואהרן הפהן והם נקראים מנחה ע"ש שמונחים בין דרועין דמלכא.

וזהו מנח"ה אותיות מנ"ח ה' פנ"ל שמונח בין דרועין דמלכא ולזה מרמז גם פן מונח מונח רביעי ר"ל מונח מונח שמונח בין דרועין דמלכא רביעי שהבוב"ה רובץ עליו ומשרה שכינתו עליו.

וזהו וכל מנח"ה רומז למדרגת צדיקים גדולים פנ"ל. בלילה בשמן.

שָׁהֵם בְּלוּלִים בְּחֻמְהָ הַעֲלִיּוֹנָה כִּי שָׁמֵן רָמָז לְחֻמְהָ אֲמַנָּם יֵשׁ עוֹד סוּג ב' שָׁהֵם גַּם כֵּן צַדִּיקִים. אָבֵל אֵינָם כ"כ בְּמִדְרֵיגָה כְּמוֹ צַדִּיקִים הַנֶּ"ל וְעַכ"ז הֵם תְּמִימִים וְשִׁלְיָמִים מִמַּשׁ בְּמִצִּיאוֹת לְפָנָי הַבּוֹב"ה.

וְלָזֶה מְרַמֵּז מֵלֵת וְחֻרְבָּה. ר"ל שָׁהֵם חֻרְבִּים וּבְטָלִים מִמַּשׁ בְּמִצִּיאוֹת.

וְנִהוּ לְכָל בְּנֵי אֶהְרֹן שָׁהֵם בְּמִדְרַגַּת בְּנֵי אֶהְרֹן הַמָּה הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים. וְאָמַר הַכ' תְּהִי אִישׁ כְּאֶחָיו ר"ל עַכ"פ יֵהִי אִישׁ שְׂתֵּהֵן תִּרְאֶה שְׂתֵּהֵן אִישׁ צַדִּיק בֶּקַּח אֶחָיו.

אֶחָיו הוּא לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת ר"ל שְׂתֵּהֵן בֶּקַּח אֶישׁ כְּאֶחָיו. כְּפִי הַתְּחַבְּרוֹת שְׂלָה לַהַבּוֹב"ה.

כְּמוֹ זֶה תְּהִי אִישׁ בְּמִדְרַגַּת אִישׁ וְלֹא יוֹתֵר מִכְּדֵי הַתְּחַבְּרוֹת. אוּ י"ל תְּהִי אִישׁ כְּאֶחָיו דִּהְיָה הַבּוֹב"ה הוּא הַטּוֹב וְהַמְּטִיב וּמְשַׁפֵּיעַ תְּמִיד גִּנְדֵּל חֶסֶד וְלֵהַעֲוֹלָם וּמִי שֶׁהוּא בְּמִדְרַגַּת הַצַּדִּיק הוּא גַּם כֵּן מְשַׁפֵּיעַ לְיִשְׂרָאֵל כָּל הַטּוֹבוֹת.

וְנִהוּ תְּהִי אִישׁ ר"ל בְּמִדְרַגַּת מְשַׁפֵּיעַ. כְּאֶחָיו הוּא הַבּוֹב"ה אֲמֵן כִּי"ר וְהַבֵּן: זֹאת מִשְׁחַת אֶהְרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיו מֵאִשֵּׁי ה' בְּיוֹם הַקְּרִיב אֲנֹתָם לְכַהֵן לִי.

יְדוּעַ דִּהְשָׁכִינָה נִקְרָא זֹאת וְלִהְסָבִיר הַדָּבָר נִרְאֶה דְּנִקְרָא בְּלִשׁוֹן גְּנוּקָא שְׂכָל הַרוּצָה לְקַבֵּל ע"ע מְלֻכוֹתוֹ ית' הִיא מוֹכֶנֶת. וְיְדוּעַ כִּי הַמְּרַכְּבָה נִישְׂאֵת בִּי"ב דְּגָלִים וְכֵן מְרַכְּבֵת הַשָּׁכִינָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם גַּם כֵּן י"ב דְּגָלִים ג"פ י"ב הֵם ל"ו נֶגֶד ל"ו צַדִּיקִים דָּלָא בְּצִיר עֲלֵמָא מִיְּבִינְיָהּ וְזַש"ה זַא"ת בַּמ"ק גִּימ' י"ב הוּא מְרַכְּבֵת הַשָּׁכִינָה הוּא מִשְׁחַת אֶהְרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיו לְהִיּוֹת מֵאִשֵּׁי ה' כְּמוֹ הַמְּלֻאָכִים שֶׁנִּקְרָא אֲשֵׁי אָבֵל הֵנָּה יֵשׁ אֲשֶׁר יִקְרְבוּ אֶל הַמְּלוּכָה וְח"ו יְפָלוּ מִמִּדְרַגְתָּם וְצָרִיכִים הֵכָנָה וְטָרְחָה מְחֻדָּשֵׁת לַז"א שְׂזֵאת מִשְׁחַת אֶהְרֹן וּבְנָיו לְהִיּוֹת גַּם הֵמָּה מְלֻאָכִי ה' נִשְׂאוּ עוֹל מְרַכְּבֵת מְלֻכוֹתוֹ ית' עֲלֵיהֶם כְּמוֹ בְּיוֹם הַקְּרִיב אֲנֹתָם בְּרֵאשִׁית עֲבוֹדָתָם כֵּן יֵהִי תְּמִיד בְּבַחֲוֵי זֹו לְפָנָיו לַה' תְּמִיד לֹא יְפָלוּ מִמִּדְרַגְתָּם כ"א עֲלֵה יַעֲלוּ תְּמִיד אֲמֵן וְהַבֵּן: דְּרוּשׁ לְשֵׁבֶת הַגְּדוֹל וְנִקְרָא מִשָּׁה לְכָל וּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מְשָׁכוּ וּקְחוּ לָכֶם צֵאֵן.

וּפִירֵשׁ"י ז"ל מְשָׁכוּ יְדִיכֶם מֵע"ז וּקְחוּ לָכֶם צֵאֵן שֶׁל מְצֻנָה. דִּהְיָה הָעֵינָקֵר הוּא בְּעֵשְׂרֵית הַמְּצֻנָה וּבְכָל דָּבָר שֶׁבִקְדוּשָׁה לְהַשְׁמֵר מִפְּנִיּוֹת.

כִּי בְּהִיּוֹת ח"ו בְּמַחְשַׁבְתּוֹ שׁוּם שְׁמֵץ פָּנִי הָרִי הוּא כְּעוֹע"ז. וְנִהוּ שְׁפִירֵשׁ"י ז"ל מְשָׁכוּ יְדִיכֶם מֵע"ז פִּי מִפְּנִיּוֹת, שֶׁהוּא כְּעוֹע"ז.

וּקְחוּ לָכֶם צֵאֵן שֶׁל מְצֻנָה. כִּי מְצֻנָה הוּא הוּי' ב"ה מ"צ בַּא"ת ב"ש הוּא י"ה נְאוֹתִיּוֹת ו"ה מִמְצו"ה נְשָׁלֵם הַשֵּׁם כְּנוֹדָע.

גַּם מְצֻנָה הוּא לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת מִלִּשׁוֹן צִוּוֹתָא. וְר"ל שְׂתֵּהֵן הוּא שְׂתֵּהֵן הוּא שְׂתֵּהֵן לָכֶם הַתְּחַבְּרוֹת שֶׁל י"ה בּו"ה פְּנ"ל: וְלִקְחָתֶם אֲגוּדַת אֲזוּב וּטְבַלְתֶּם בְּדָם אֲשֶׁר בְּסָף.

הֵנָּה כְּבָר כְּתִבְנוּ מִזֶּה בְּכֻמָּה מְקוֹמוֹת שֶׁהַבּוֹב"ה צִמְצַם הַנּוֹיָתוֹ ית' כְּבִיכּוֹל לְבּוֹא בַּמ"ק גִּימ' טו"ב לְהַטִּיב לְבְרוּאָיו וְלְהַשְׁפִּיעַ לָהֶם מִחֶסֶד וּמִחֶסֶד כְּמוֹ שְׁפִירֵשׁ אֲדָמוֹ"ר הַה"ק מו"ה אֲלֵימְלָךְ זְלַלְה"ה הַפְּתוּב הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי ל"ח, מוּל זֶה צִוּוֹנוּ הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא שְׂתֵּהֵן גַּם אֲנַחְנוּ בְּגוֹדֵל הָעֲנָנָה וְנִהְי' טוֹבִים וְנִהוּ וְלִקְחָתֶם אֲגוּדַת אֲזוּב ע"ה גִּימ' טו"ב ר"ל שְׁנִבּוֹא גַם בְּצִמְצוּם וּבַמ"ק כְּמִסְפֵּר טו"ב, וּטְבַלְתֶּם בְּדָם אֲשֶׁר בְּסָף כְּבָר כְּתִבְנוּ

במ"א דַּיֵּשׁ דָּם דְּקַדְוֶשָׁה דְּהֵיִינוּ ד"ם ע"ה גי' מ"ה כְּמִסְפֵּר אד"ם כְּלוֹמַר כְּשֶׁאָדָם מוֹסֵר
נִפְשׁוֹ וְרוּחוֹ לְהַבּוֹב"ה וְכִטְל מִמֶּשׁ בְּמִצִּיאוֹת אֵלָיו ית' אֲזִי שׁוֹכֵן בְּקִרְבּוֹ הָאֵלֶּף דְּהֵיִינוּ אֵלּוּפּוֹ
שֶׁל עוֹלָם וְנַעֲשֶׂה מִתִּיבַת דָּם אד"ם שֶׁהוּא בָּא לְדַמּוֹת דְּיוֹקָן הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן וְזֶהוּ וְטַבְלֶתָם
בְּדָם אֲשֶׁר בִּסְפָר ר"ל שֶׁתִּבְטְלוּ מִמֶּשׁ בְּמִצִּיאוֹת בַּד אֲשֶׁר בִּסְפָר כְּלוֹמַר בְּהַגּוֹף תִּמְסְרוּ
נִפְשֵׁיכֶם וְדַמְכֶם לְהַבּוֹב"ה.

וְהַגַּעְתֶּם אֶל הַמְּשַׁקּוֹף וְאֶל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת אֵיתָא בְּסִפְרֵים שֶׁהַמְּשַׁקּוֹף וּב' הַמְּזוּזוֹת רוֹמְזִים
לְג' אַבּוֹת הַקְּדוֹשִׁים. וְנוֹכַל לֹמַר שֶׁהַמְּשַׁקּוֹף רָמַז לְאַבְרָהָם.

עֵדָה"כ וַיִּשְׁפֹּם אַבְרָהָם בַּבּוֹקֵר וְגו' וַיִּשְׁקֶף עַל פְּנֵי סְדוֹם וְגו' וְאַחַכְמִז"ל כָּל הַשְּׁקִפָּה כּו'
חוּץ מִהַשְּׁקִיפָה מִמַּעוֹן קְדוֹשׁ שֶׁגְּדוּל כַּח מַתְּנוֹת עֲנִיִּים שֶׁמֵּהֵפֵךְ מִדַּת פְּרוֹרְעַנְיּוֹת לְמִדָּה טוֹבָה
וְלִזְהָ צִוְּנוּ הַש"י לְתַת מִן הַדָּם עַל הַמְּשַׁקּוֹף רָמַז לְאַבְרָהָם.

וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת רָמַז לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב וְלִיעֲקֹב כְּלוֹמַר שֶׁזְכוּתָם יַעֲמוּד לָנוּ לְהַתְּדַבֵּק בְּבוֹב"ה אֲמֵן
כֵּן יְהִי רְצוֹן וְהַבּוֹ: וְשִׁמְרָתֶם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה לְחַק כָּף וְלִבְנֵיהֶם עַד עוֹלָם. ר"ל שֶׁתִּשְׁמְרוּ אֶת
הַמִּלְכוֹת הַזֹּאת.

כִּי דְבָר הוּא מַלְכוּת כְּמוֹ דְבָר א' לְדוֹר וּבְזֶה תַעֲשׂוּ חִקִּיקָה לָהּ וְלִבְנֵיהֶם עַד עוֹלָם שִׁשְׁרָה
שְׁכִינְתוֹ כְּכִיכּוֹל בֵּינֵיכֶם: א"י וְשִׁמְרָתֶם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. דְּהַנָּה יָדוּעַ שְׁבְרִית הַלְשׁוֹן הוּא
מְכוּוֹן נֶגֶד בְּרִית הַמַּעֲוָר.

וְזֶהוּ וְשִׁמְרָתֶם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. ר"ל שֶׁלֹּא לְפָגוּם בְּבְרִית הַלְשׁוֹן וְאִז לְחַק לָהּ וְלִבְנֵיהֶם עַד
עוֹלָה.

כְּלוֹמַר בְּזֶה תַעֲשׂוּ שְׁמִירָה מְעוֹלָה לְבְרִית הַמַּעֲוָר שֶׁלֹּא לְפָגְמוּ ח"ו כִּי חַק רָמַז לְבְרִית
הַקְּדוֹשׁ ע"ד הַכ' וְחַק בְּשִׁאֲרוֹ שֶׁם וְזֶהוּ לְחַק לָהּ גַּם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֶיהָ עַד עוֹלָם: א"י וְשִׁמְרָתֶם
אֶת הַדְּבָר הַזֶּה לְחַק וְגו'.

עפ"י דְּבָרֵי הָרַב הַק' מו"ה בְּרוּךְ מִמַּעֲזוּבוֹ זְלַלְה"ה ע"פ שְׁנָא לְכֶם מִשְׁפִּימֵי קוּם רָמַז
לְמַצָּנוֹת עֲשֵׂה לְשׁוֹן קוּם וְעֲשֵׂה, שְׁבַת מְרַמְזֵל מַצָּנוֹת ל"ת וְהוּא בְּשֵׁב וְאֵל תַעֲשֵׂה. וְזֶהוּ פִי
שְׁנָא לְכֶם מִשְׁפִּימֵי קוּם כְּלוֹמַר אוֹתָן שֶׁמְקַדִּימִין לְקִיָּים מ"ע וְעַדִּיין אֵינָם בְּחִזְקַת שְׁיִמּוֹר
הֵלֵא תַעֲשֵׂה שְׁנָא לְכֶם זֶה הַדְּבָר רַק הָעֵינָקָר מְקוֹדֵם לְהַשְׁמֵר עֲצָמוֹ מִשׁוּם נִדְנוּד חֲטָא דְל"ת
וְאַח"כ לְקִיָּים הַמ"ע.

וְעַפ"י זֶה נוֹכַל לְפָרֵשׁ ג"כ הַכ' הַזֶּה וְשִׁמְרָתֶם ר"ל מְקוֹדֵם תְּהִיּוּ שְׁמוֹרִים מִמַּצָּנוֹת ל"ת כִּי
כ"מ שְׁנָאָמַר הַשְׁמֵר אֵינּוּ אֶלָּא ל"ת וְאַמָּה"כ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה דְּהֵיִינוּ עֲשִׂיית הַפְּסַח רָמַז
לְמ"ע. לְחַק לָהּ וְלִבְנֵיהֶם.

זֶהוּ הַדְּבָר יִשְׁכּוֹן אוֹר וְתַעֲשֵׂהוּ לְחַק לָהּ וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֶיהָ עַד עוֹלָם: א"י וְשִׁמְרָתֶם אֶת הַדְּבָר
הַזֶּה וְגו'. דְּהַנָּה כְּתִיב צַדִּיק מוֹשֵׁל בְּיִרְאַת אֱלֹהִים צַדִּיק גּוֹזֵר וְהַקַּב"ה מְקַיֵּים.

וְזֶהוּ מֵאַמָּה"כ וְשִׁמְרָתֶם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. דְּבָר רָמַז לְמַלְכוּת ע"ד דְּבָר א' לְדוֹר.

ר"ל שֶׁאַתֶּם תִּשְׁמְרוּ דְבַר הַמִּלְכוּת שִׁיָּהָא בֵּיכּוֹלְתְּכֶם לְגִזּוֹר אֲנָמַר לְטוֹבַת יִשְׂרָאֵל וְהַקַּב"ה
יְקַיֵּים עַל יְדְכֶם. וְתוֹכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת לְיִשְׂרָאֵל בְּנֵי חַיֵּי וּמְזוּנֵי.

וְזֶהוּ לְחַק לֵךְ רָמַז לְמִזוּנֵי פִי חָק הוּא לִישָׁנָא דְמִזוּנֵי וּלְבִנְיָה רָמַז לְבִנְיָה. עַד עוֹלָם רָמַז לְחַיֵּי עַד אָמֵן כִּי"ר: וְהִיא פִי תְבוּאוֹ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן ה' לָכֶם פְּאֲשֶׁר דָּבָר וּשְׁמֵרְתֶם אֶת הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת וְגו'.

וְנִרְאָה עַפ"י מֵה שְׁאֵמֵר הִרָה"ק אֲמו"ר זְעֵלָה"ה שְׁבַחַג הַפְּסַח הַקְּדוֹשׁ מִתְגַּלֶּה הַקְּדוּשָׁה הָעֲלִיוֹנָה בְּפַעַם אַחַת ע"י תִּיקוֹן הַמִּדּוֹת הַקְּדוֹשִׁים הַמְרַנְּמִים בְּכָל עֲנִינֵי הַסֵּדֶר כַּמ"ש לְעִיל לְרֵאוֹת בְּכָל הָעֲנִינִים שִׁיְהִי לְצִוְיָה גְבוּהָ וְאֶפְיֻלוֹ דְבָרִים הַגְּשָׁמִיִּים.

וְאִזּוֹ יֵשׁ תִּיקוֹן לְמַעְלָה בְּשִׁכְיָה הַק' ע"י. וְזֶהוּ מֵאֵה"כ וְהִי פִי תְבוּאוֹ אֶל הָאָרֶץ.

אָרֶץ רָמַז לְהַמְלָכוֹת שָׁמַיִם. אֲשֶׁר יִתֵּן ה' לָכֶם.

פְּלוֹמֵר לָכֶם רָמַז לְדְבָרִים הַגְּשָׁמִיִּים. לָכֶם לְכָל צָרְכֵיכֶם.

דְּהֵינּוּ עֲנִינֵי הַסֵּדֶר שֶׁהֵם דְבָרִים גְּשָׁמִיִּים מְאֻכְלָה וּשְׁתִּיָּה. וּשְׁמֵרְתֶם אֶת הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת ר"ל שְׁתִּשְׁמְרוּ שִׁיְהִי עֵינָה עֲבוֹדַתְכֶם לְתִיקוֹן הַזֹּאת דְּהֵינּוּ הַשִּׁכְיָה הַקְּדוּשָׁה כַּנ"ל.

וְהִי פִי יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מֵה הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת לָכֶם פְּלוֹמֵר לָמָּה לָכֶם פֶּל זֹאת לְעֲבוֹדָה וּלְתַשְׁן הַשִּׁכְיָה הַקְּדוּשָׁה בְּדְבָרִים גְּשָׁמִיִּים אֵלוֹ ע"ז בְּאֵה הַתְּשׁוּבָה בְּתוֹרַתְנוֹ הַקְּדוּשָׁה. וְאֲמַרְתֶּם זָבַח פֶּסַח הוּא לֵה' וְגו' וְהִיא פְתִיבָה וְעֵבֶר ה' לְנִגּוֹן אֶת מְצָרִים דְּהֵינּוּ נִגּוֹן וְרַפּוּא נִגּוֹן לְמְצָרִים וְרַפּוּא לְיִשְׂרָאֵל.

אֵעַפ"י שְׁדָבָר זֶה אֵין שִׁיְיָ לֹמֵר בִּהְבוּב"ה שִׁיעֲבוֹר מִמְקוֹם לְמְקוֹם פִי הַקַּב"ה מְלֵא פֶל הָאָרֶץ. וְהוּא ית' מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם כְּבוֹדוֹ.

עַכ"ז הִרְאָה חִיבָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל בְּנֵיו הַנְּעִימִים שֶׁכְּפִיכּוֹל עֵבֶר מִמְקוֹמוֹ לְדוֹן הַמְצָרִיִּים הָעֲרֵלִים וּפְסַח עַל בְּתִי בנ"י בְּמְצָרִים כָּאֵב הַרְחֵמֵן הַמְרַחֵם עַל בְּנֵיו הַנְּעִימִים וְקַפֵּץ מִמְצָרֵי לְמְצָרֵי וְיִשְׂרָאֵל שֶׁבִינְיָהֶם נִמְלֵט.

וְזֶהוּ וְאֲמַרְתֶּם זָבַח פֶּסַח הוּא לֵה' ר"ל זָבַח וּפְסַח שֶׁכְּפִיכּוֹל הַש"י הִפָּה אֶת מְצָרִים וּפְסַח עַל יִשְׂרָאֵל וְזֶהוּ אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמְצָרִים בְּנִגְפוֹ אֶת מְצָרִים וְאֶת בְּתִינוֹ הִצִּיל ע"כ מְחֻנְיָבִים גַּם אֲנַחְנוּ מִדָּה בְּמִדָּה לְעֲשׂוֹת ג"כ פֶּל עֲבוֹדַתְנוֹ אֶפְיֻלוֹ בְּצָרְכֵינוֹ הַגְּשָׁמִיִּים לְעֲשׂוֹת לְשִׁמוֹ ית' לְהַעֲלוֹת הַנִּי"ק.

וּבְזֶה נֵהִי בְנִים לְמְקוֹם. וְזֶהוּ שְׁגֵמֵר אֲנָמֵר וּיקוֹד הָעַם וְיִשְׁתַּחֲוּוּ כָּפֶל הַלְשׁוֹן קִיָּדָה וְהַשְׁתַּחֲוִי' לְזֹאת פִּירֵשׁ"י ז"ל עַל בִּיאַת הָאָרֶץ וְעַל בְּשׁוֹרַת הַבְּנִים שִׁיְהִי לָהֶם.

רָמַז לְדְבָרֵינוּ עַל בִּיאַת הָאָרֶץ ר"ל שְׁעִי"ז יְבוֹאוּ לְהַמְלָכוֹת שָׁמַיִם בְּפַעַם אַחַת הַמְרַנְּמִים לְתִיבַת הָאָרֶץ כְּבוֹדָה. וְעַל בְּשׁוֹרַת הַבְּנִים שִׁיְהִי לָהֶם פְּלוֹמֵר שֶׁכְּפִיכּוֹל זֹאת יֵהִי לָהֶם בְּנִים לְמְקוֹם כַּנ"ל וְהֵבִין דְבָרוֹ אֶל פֶּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֲשׂוֹר לְחַדֵּשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שָׂה לְבֵית אֲבוֹת שָׂה לְבֵיתוֹ.

נִרְאָה לְבָאֵר בְּהַקְדָּם לְפָרִשָׁה כ' מְשָׁכוֹ וְקָחוּ לָכֶם צֵאֵן לְמִשְׁפָּחוֹתֵיכֶם וּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח. דְּהִנֵּה שָׁם אָמֵר לֵאמֹר אֲבָרָה לְאֵל עֲלִיוֹן כִּי לֹא מִיָּבֵעִי בְהִיּוֹת שְׁמוֹ אֲבָרָה וְנִיתוֹסַף בּוֹ אוֹת ה' לְרָמַז פִּי בְּעֲבוּרוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם בְּהַפְרָאֵם בְּאֲבָרָה בְּנוֹדָאֵי הִי מִמְשִׁיף עָלָיו הַנִּיתוֹ ית' אֶלָּא פִי גַם בְּהִיּוֹת שְׁמוֹ אֲבָרָה הַעֵיד עָלָיו שָׁם פִּי בְּרוּךְ אֲבָרָה לְאֵל עֲלִיוֹן שֶׁהוּא בְּרִיכָה

לקבל בקרבו הַהֲנִי' ית' ברו"ך אותיות ב"ר כ"ו ר"ל שְׁהוּא בִּן פְּנֵה שְׁמִמְשִׁיךְ בְּקִרְבּוֹ הַהֲנִי' ית' שְׁהוּא בְּגִי' כ"ו על כִּי צָפָה שְׁהוּא קוֹנֵה שְׁמִים וְאַרְצֵי שְׁמִינִיחַד שְׁמִים וְאַרְצֵי הַיְחִיד הַגָּמֹר וְהָאֲמִיתִי.

וז"א מְשִׁכּוֹ אוֹתִיּוֹת מְשׁוּף כ"ו כַּנ"ל וְזֵה שְׁפִירֵשׁ"י ז"ל מְשִׁכּוֹ יְדִיכֶם מַע"ז ר"ל מְפִל עֲבֹדוֹת וְתַאֲנוֹת הַזְּרוֹת כְּאֲשֶׁר עַל הַפֶּסַח גִּצְטוּוֹ לִיקַח ד' יָמִים קוֹנֵדִם שְׁחִיטָתָם לְרַמֵּז בְּלִי סֶפֶק עַל ד' אוֹתִיּוֹת הוּי"ה שְׁיִקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם לִיל פֶּסַח.

וְהַגֵּם שְׁאוּר הַבְּהִיר מִתְּגַלֶּה בְּלִיל פֶּסַח דְּרָף פְּסִיחָה וְדִילוּג כְּמִבּוֹאָר בְּסִפְרֵים מ"מ צָרִיף לְזֵה הַכְּנֵה דְרָבָה לְהַכִּין עֲצֻמוֹ לְהִיּוֹת כְּלִי בֵּית קִיבּוּל לְהַנִּיחֵהוּ ית' וְלָכֵן מִקְחוּ מִבְּעֵשׂוֹר ד' יָמִים קוֹנֵדִם וְצוּהָ לְאָסְרוֹ בְּכַרְעֵי הַמָּטָה רָמַז עַל מִטָּתוֹ שְׁלֹשׁ לָמָּה.

שא"א לְהַשִּׁיג רֹאשׁ הַמָּטָה לָכֵן יִקְשְׁרוּ תַחֲלָה בְּכַרְעֵי הַמָּטָה וּמִהַרְגְּלִין יָבוֹא אֶל הָרֹאשׁ כִּי קָשׁוּר וּמְחֻנָּפֵר זֶה בְּזֵה וְהַעֲצָה הַיְעוּצָה לְבוֹא לְזֵה הוּא וּקְחוּ לָכֶם צֹאן שְׁתַּקְחוּ לְעֲצֻמְכֶם מִדַּת הַצֹּאן שְׁמִבֵּיט תְּמִיד לְאַרְצֵי וְרֹאשׁוֹ כְּפוּף לְמָטָה לְמַקּוֹם חַיּוּתוֹ כֵּן תְּבִיטוּ אִתְּם גַּם אִתְּם תְּמִיד אֶל אֶרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה אֲשֶׁר מִשָּׁם תִּנְצַבְתֶּם.

הַיְיָנוּ לְהַמְלִיכּוֹתָא קְדִישָׁא. וְעִי"ז וְשִׁחְטוּ הַפֶּסַח תִּשְׁחֲטוּ וְתִחַתְכוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר פֶּסַחְתֶּם וְדַלְגַתְּם עַד הַנָּה מְלַעֲשׂוֹת כְּרֹאוּי תַעֲבִירוּ מֵעַל פְּנֵיכֶם וְלֹא תִזְכְּרֶנָּה עוֹד אוֹ וְשִׁחְטוּ הַפֶּסַח פֶּסַח כְּפִירֵשׁ"י וְחַמֵּל וְשִׁחְטוּ לְשׁוֹן הַמְשַׁכָּה שְׁעִי"ז תִּמְשִׁיכּוּ עֲלֵיכֶם חֲמָלָה וְחַנּוּנָה וְרַחֲמִים.

ובנא"ה דְּבָרוֹ אֶל כָּל וְגו' כֹּל הוּא הַבּוּב"ה כִּידוּעַ כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי וְאִין עֵדָה פְּחוּתָה מְעַשְׂרָה וְכָל בֵּי עֲשָׂרָה שְׁכִינְתָא שְׁרָיָא. וְאָמַר דְּבָרוֹ ר"ל הַנְּהִיגוּ.

אֶל כָּל אֵת הַבּוּב"ה הַנֶּקֶד כָּל תְּנַהֲיגוּ אֶל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל כַּנ"ל לְאָמַר לְשׁוֹן הַתְּפָאָרוֹת שְׁיּוּבָא הַתְּפָאָרוֹת עֲלִיּוֹן מְכָל דְּלַעֲיָלָא עַל יִשְׂרָאֵל "בְּעֵשֶׂר" לְחַדֵּשׁ "הַזֶּה ר"ת הַל"ב כִּי בִינָה לִיבָא וּבָה הַלֵּב מְבִין כִּי יֵשׁ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת וְא"א לְהַשִּׁיג הַחֲכָמָה מְבִלִי בָּא תַחֲלָה אֶל הַבִּינָה עוֹלָם הַתְּשׁוּבָה וְאִז הַלֵּב מְבִין עַל יְדֵי שְׁהוּא מְבִין בָּא לְבַחֲי' הַלֵּב אוֹתִיּוֹת ל"ב הַחֲכָמָה ר"ל ל"ב נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה הַבֵּן בְּחֲכָמָה וְחָכָם בְּבִינָה וְחֲכָמָה וּבִינָה נוֹדַע כִּי הוּא בַחֲי' אָבָא וְאָמָא אֶהְבָּה וְיִרְאָה.

וְנַהוּ בְּעֵשׂוֹר הוּא הַיּו"ד יִרְאָה מְלַכּוֹתָא קְדִישָׁא עַל יְדָה תּוּכַל לְבוֹא לְחַנּוּדֵשׁ הַזֶּה שֶׁל זֶה אֵלֵי וְהוּא ר"ת הַל"ב וְכַנ"ל. וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ דִּידוּעַ כִּי י' בְּאִישׁ וְה' בְּאִשָּׁה כִּי י' כְּלוּל בַּה' עֵילָאָה ו' מְחֻנָּפֵר בַּה' תַּתְּאָה כְּאָמֹר יִשְׁמְחוּ הַשְּׂמִים וְתַגַּל הָאֶרֶץ כִּי עֵינֵיךְ הַשְּׂמָחָה בְּשָׂמִים בְּזִמָּן כִּי יֵשׁ גִּילָה בְּאַרְצֵי.

וְאוֹת י' רָמַז לְחֲכָמָה עֵילָאָה. וְנַהוּ וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ אוֹתִיּוֹת א"ש י' לְהַתְּלַהֵב בְּאֵשׁ שֶׁל חֲכָמָה עֵילָאָה וּבָמָה יָבוֹא לְזֵה גָמַר אֲנֹכֶר שֶׁהָ לְבֵית אָבוֹת כְּמוֹ שְׁנַתְּנוּ דָם הַפֶּסַח עַל הַמְשַׁקּוּף וְעַל שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת נֶגֶד אַבְרָהָם וְיִצְחָק יְמִין וְשָׂמָאל.

וְהַמְשַׁקּוּף הַשּׁוֹכֵב עַל שְׁנֵיהֶם רָמַז לְיַעֲקֹב הַכְּלוּל מִשְׁנֵיהֶם. וְז"א לְבֵית אָבוֹת שְׁיִחְזִיק בְּמִדַּת הָאָבוֹת לְעַבְדּוֹ בַּחג"ת.

שֶׁהָ לְבֵית. דְּהַנָּה כְּתִיב הַמְּחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מְעַשֶׂה בְּרֹאשִׁית.

וְז"א שֶׁהָ לְבֵית. בֵּי"ת ר"ת "בְּכָל יוֹם" תְּמִיד.

ור"ל שפכּל יום תמיד תמיד השפּעבּקדוּשָׁה וְטִהָרָה עֲלֵינוּ שְׁנוּזָפָה לַעֲבֹד תְּמִיד בְּבַחֲוֵי שְׁעַבְדוֹ הָאֲבוֹת וְהַבְּנֵי: לַחַג הַפֶּסַח בְּבֵית אֶחָד יֹאכֵל לֹא תוֹצִיא מִן הַבַּיִת מִן הַבֶּשֶׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בוֹ.

נִרְאֶה לְבָאֵר כִּי הִנֵּה הַגּוֹף נִקְ' בֵּית לְנִשְׁמָה וְצָרִיף לְזִכָּה הַגּוֹף עַד שְׂיָהָא קְדוּשׁ וְטִהוֹר כַּנְשִׁמָּה שְׂיֻכַּל הָאֶחָדוֹת לְשָׂרוֹת בּוֹ כִּי הֵיכָל ה' הִמָּה כַּאֲשֶׁר בְּאֶמֶת הַצַּדִּיקִים גּוֹפֶם קְדוּשׁ וְטִהוֹר. וְלֹאֵי שְׂיָהָא נִשְׁמַת פְּשׁוּטֵי הָעָם כ"כ קְדוּשׁ וְטִהוֹר כְּמוֹ גּוֹף הַצַּדִּיקִים.

וּכְמַש"ה וְאַתֶּם תִּלְוֶנָה לְאֶחָד אֶחָד בְּנֵי שְׂצָרִיף לְלִקֵּט עֲצָמוֹ לְאֶחָד אֶחָד שְׂיָהָי רְאוּי שְׂיָשִׁירָה בּוֹ הָאֶחָד הַפְּשׁוּט הָאֶמֶתִי אֶחָד שֶׁהוּא אֶחָד יָחִיד וּמְיֻחָד וְז"ל בְּבֵית אֶחָד יֹאכֵל. בְּבֵית הַיָּנוּ הַגּוֹף אֶחָד יֹאכֵל יְזַדְוֹג גַּם שְׂמָה הָאֶחָד הַפְּשׁוּט.

וְהִנֵּה בְּמָה יָאוֹת לְבֹא לְזֶה צָרִיף לְשַׁבֵּר כָּל גּוֹפוֹ לְבַל יִמְשֹׁךְ אַחַר תַּעֲנוּגֵי עוֹה"ז וּכְמַש"ה שְׁבָרוּ עַל ה' אֱלֹהֵינוּ. וְאֵי בְּזֶה"ק א"ת שְׁבָרוּ בְּשִׁין אֱלֹא שְׁבָרוּ בְּשִׁין אֵינוֹן דְּמַתְּבָרִין גְּרַמְיָהוּ תִבְרִיּוֹ כו' עַל ה' אֱלֹהֵינוּ יַעו"ש.

וְאָמַר לֹא תוֹצִיא וְגו' מִן הַבֶּשֶׂר. הַבֶּשֶׂר אוֹתִיּוֹת הַשֶּׁב"ר מְאִינוֹן דְּמַתְּבָרִין גְּרַמְיָהוּ לֹא תוֹצִיא חוּצָה לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם סָרָה שְׂרָאוֹיִים הֵם לְסִיגּוּפִים כְּאֵלֶּה פֶּן עֲבָרוּ עַל אַחַת מִמֵּצוֹת ה' לֹא תֹאמַר כֵּן.

גַּם וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ לְאִידָהּ גִּיסָא שְׁגַם הַצַּדִּיקִים שְׂאִתָּה רֹאֶה אוֹתָם וְדוּמָה בְּעֵינֶיךָ שֶׁהֵם חֵלֶק כְּעֶצֶם שְׂאִינָם מְשַׁבְּרִים גּוֹפֶם גַּם כֵּן לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ לַעֲשׂוֹת בּוֹ שׁוּם שְׁבִירָה לְהַרְהֵר עָלָיו חֲלִילָה.

אוּ וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ שְׂבַעֲשׂוּתָהּ כַּנ"ל בְּבֵית אֶחָד כּו' וְכָאֵמֹר אֲזוּ וְעֶצֶם הוּא הָעֲצָמִיּוֹת הַיָּנוּ צָרִכֵי הָעֲצָמִיּוֹת בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לֹא תִשְׁבְּרוּ בּוֹ כִּי לֹא יִחַסֵּר לָהּ כְּלוּם אֲדַרְבָּה יִשְׁפַּע עֲלֵיכֶם כָּל טוֹב אֲמֵן: בְּפֶסוּק שֶׁשׁ אֲנֹכִי עַל אֲמַרְתָּה כְּמוֹצֵא שְׁלַל רַב.

יֵשׁ לְפָרְשׁוֹ בְּשֵׁנֵי דְרָכִים. הַדְרָף הָא' שֶׁשׁ כְּמוֹ שְׂשָׁה בְּשִׁין יְמִנִית וּמְרַמֵּז לְנֹא"ו הַמַּדּוֹת חַג"ת נה"י חוּץ מִדַּת הַמַּלְכוּת.

דְּהַנָּה כָּל עֵינֵי הַסֵּדֶר שֶׁל פֶּסַח מְרַמֵּזִין עַל הַמַּדּוֹת הַקְּדוּשִׁים. דְּהַיָּנוּ הַג' מֵצוֹת עִם הַד' כּוֹסוֹת הַמָּה בְּכָלֶם ז' רָמֵז לז' מַדּוֹת הַקְּדוּשִׁים.

וְגַם בְּתִיבַת מִצָּה עִם הַהֲגָדָה נִרְמַז הַיְחוּד הוּי' ית' כִּי אוֹתִיּוֹת מ"צ מְמַצָּה בֵּא"ת ב"ש הֵם י"ה וְהַהֲגָדָה לְשׁוֹן הַמִּשְׁכָּה. וְהוּא רָמֵז לְאוֹת נֹא"ו מְהוּי' ית' כִּי הֵנָּה"ו הוּא הַמִּשְׁכָּה כְּנֹדַע וְהֵנָּה"א מְתִיבַת מִצָּה הוּא הַה' אֲחֵרוֹנָה מִשֵּׁם הוּי' ב"ה.

וְגַם בְּיַיִן הַד' כּוֹסוֹת נִרְמַז הַמְתַּקַּת הַדֵּינִים וְשֵׁם אֱלֹהִים כְּדֹאִיתָא בְּכּוֹנְנַת הָאָרִיז"ל דְּתִיבַת כּו"ס גִּימ' אֱלֹהִים. וְהָאוֹתִיּוֹת שְׁלֹפְנֵי אֱלֹהִים הֵם אַכְדוּט"ם וְעַם הַכּוֹלָל גִּימ' ע"ה וְתִיבַת יי"ן גִּי' ע' וּבְנוֹטֵל הַכּוֹס בְּיַד יָמִין בַּה' אֲצַבְעוֹתָיו גַּם כֵּן גִּי' ע"ה.

וּבְזֶה נִמְתַּקִּים הַדֵּינִים מִשֵּׁם אֱלֹהִים. וְהַשִּׁי"ת יִתֵּן שְׁנוּזָפָה לַעֲשׂוֹת בְּפִנְעַל וּבְמַעֲשֵׂה הַסֵּדֶר שֶׁל פֶּסַח הַכָּל עַל נִכּוֹן וּלְכוּוֹן בְּכָל הַפְּנוּנוֹת כְּמוֹ שְׂאֵנוּ מְבַקְשִׁים מֵהַבּוֹב"ה.

כְּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסִדֵּר אוֹתוֹ כִּן נִזְכָּה לַעֲשׂוֹתוֹ וְנִהוּ הַעֵינֵיקָר בְּתִיקוֹן בְּמִדּוֹת הַקְּדוּשִׁים לְתַקֵּן וּלְקַדֵּשׁ מְלֹא קוֹמָתוֹ לַעֲשׂוֹת כָּל עֲנִינֵינוּ בְּהִתְקַשְּׁרוֹת וּבְדַבְרֵיקוֹת אֱלֹהֵינוּ וּבַעֲשׂוֹתוֹ כָּל עֲנִינֵינוּ הַסֵּדֵר אַעֲפ"י שֶׁהַכֹּל הוּא עֲנִינֵינוּ גְשָׁמִיּוֹת מְעַנִּינֵינוּ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה.

אַעֲפ"י כִּי הֶחֱכַם עֵינֵינוּ בְּרֵאשׁוֹ וּמַשִּׁים כָּל מְגַמְתּוֹ לְתַקֵּן בְּמָרוֹם וּלְהוֹצִיא כָּל הַנִּי"ק מִהַמְצָה וְהַמְרוֹר וְהַד' פּוֹסוֹת וַעֲפ"י הַטְּבָעוֹ גַּם כִּן עֲנִינֵינוּ הַסְּפִירָה הַכֹּל מְרַמֵּז עַל תִּיקוֹן הַמִּדּוֹת הַקְּדוּשִׁים כִּידוּעַ בְּסִפְרֵי הַחֲכָמָה.

וְאִז כְּשִׁיעֲשֶׂה הַכֹּל עַל נְכוֹן כַּנ"ל. יְהִי גִוְדֵל הַשְּׁמִחָה בְּמָרוֹם בְּאַמִּירָתוֹ סֵדֵר הַגָּדָה. וְנִהוּ מֵאֵמֶה כִּי שֶׁשׁ אֲנָכִי עַל אֲמֶרְתָּה תִּיבַת שֶׁשׁ מִתְפָּרֵשׁ עַל שְׁנֵי פָנִים הֵינֵנו מְלִשׁוֹן שֶׁשֶׁהָ לְרַמְזוֹכַנ"ל. גַּם מְלִשׁוֹן שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן וְהַכֹּל עוֹלָה בְּקִנְיָה אֶחָד.

וּר"ל כִּשְׁהַשִּׁי"ת יִתֵּן שְׁנֵתִיקוֹן הַנִּי"ו מִדּוֹת הַקְּדוּשִׁים עַד בּוֹאֵינוּ לְמִדַּת מַלְכוּת. וְהַכֹּל נְרַמֵּז בְּעֲנִינֵינוּ סֵדֵר וְהַגָּדָה כַּנ"ל.

אִז בְּנוֹדָאֵי יְבוֹא גִוְדֵל הַשְּׁמִחָה וְהַשְּׁשׁוֹן בְּמָרוֹם מִמְעַשְׂיָנוּ וְיָבוֹא הַתְּפָאָרוֹת לְשִׁכְיָנָה הַקְּדוּשָׁה לְהַתְּפָאָר לְפָנֵינוּ יִת"ש וְלוֹמֵר חֲזִי בְּמֵאֵי בְּרָא אֶתִינָא לְגַבְרָה. וְנִהוּ שֶׁשׁ אֲנָכִי שֶׁנִּהוּ גִוְדֵל הַשְּׁשׁוֹן וְהַשְּׁמִחָה בְּהֶאֱרַת הַמִּדּוֹת הַנְּרַמְזִים בְּמִלַּת שֶׁשׁ כַּנ"ל.

עַל אֲמֶרְתָּה ר"ל עַל הַתְּפָאָרוֹת שֶׁיִּגִיעַ לָהּ מֵאַתְנֵנו כַּנ"ל וְהַדְרָה הַשְּׁנֵי בְּמִלַּת שֶׁשׁ י"ל כְּפִשׁוּטוֹ מְלִשׁוֹן שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה כַּנ"ל וַעֲפ"י מֵאַחַחכּוֹ"ל בֵּא וּרְאָה שֶׁלֹּא כְּמִדַּת הַקַּב"ה מִדַּת בּו"ד. כְּשֶׁאֲדָם מוֹכֵר חֲפֵץ לְחַבְרֵירוֹ הַלּוֹקֵם שְׂמִחָה וְהַמוֹכֵר עֲצָב.

אֲבָל מִדַּת הַקַּב"ה אֵינוֹ כִּן נִתֵּן לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא יְקָרָה מִפְּנֵינֵינוּ וַאֲעֲפ"י כִּי שְׂמִחָה שְׁנֵאָמַר כִּי לְקַח טוֹב נִתְּתִי לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ. וְנִהוּ שֶׁשׁ אֲנָכִי עַל אֲמֶרְתָּה ר"ל מֵהַ שְׁנֵתִי לָכֶם עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁפּוֹתְחִים בְּאֲנָכִי כְּמוֹצֵא שֶׁלֵּל רַב שֶׁלֵּל גִּי' ש"ס וְהַבֵּן: לְסִפִּירַת הַעֲנוֹמֵר דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' כִּי תָבוֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נוֹתֵן לָכֶם וְגו'.

לְהַבִּין אוֹמְרוֹ לְשׁוֹן בִּיאָה וְלֹא כִּי תִכְנָסוּ אִמְנָם נוֹדַע כִּי לְשׁוֹן בִּיאָה יִרְמֵז עַל בִּיאַת הָאָדָם לְגַמְרוֹ שֶׁל דְּבַר. כִּי הִנֵּה יֵשׁ ב"א הַמִּתְחִילִים לְיִכְנָס בַּעֲבוּדַת ה' אוֹלָם לֹא יוֹכְלוּ ח"ו לְגַמְרוֹר כִּי טוֹב וְדָבַר זֶה אֵינוֹ נִקְרָא בִּיאָה.

אֲבָל כְּשֶׁבֵּא לְגַמְרוֹ שֶׁל דְּבַר וְאֵינוֹ נוֹפֵל מִמָּה שֶׁהַתְּחִיל וְחֲפֵץ ה' בְּיָדוֹ יִצְלִיחַ הַהוּא נִקְרָא בִּיאָה. וְכִן מְצִינוּ בִּיתְרוֹ שֶׁאֲמַר לְמִשֶׁהָ וְגַם כָּל הָעָם הִנֵּה עַל מְקוֹמוֹ יָבֵא בְּשָׁלוֹם וְהוֹל"ל עַל מְקוֹמָם יְהִי לְשָׁלוֹם אִמְנָם רוּמֵז אֶל הָאָמּוֹר.

דִּהְיָה כְּכָר כְּתִבְנוּ כ"פ דִּישְׂרָאֵל גַּם בְּהִיוֹתָם בְּמִצְרַיִם עֲבָדוּ עַל קַבְלַת הַתּוֹרָה בְּבִיאָוֵרֵינוּ ע"פ בְּהוֹצִיאָה אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הָהָר הַזֶּה וְסִדֵּר הַעֲבוּדָה הוּא כ"א לְפִי עֲרָכוּ וְלָכֵן אָמַר כָּל הָעָם הִנֵּה שֶׁאֲפִילוֹ הָעָם שֶׁהַחֲלוּ לַעֲבֹד לְהַתְּדַבֵּק אֶל זֶה אֵלֵי יְבוֹא לְשׁוֹן בִּיאָה כַּנ"ל לְגַמְרוֹ שֶׁל דְּבַר בְּשָׁלוֹם בְּשִׁלְיָמוֹת שֶׁהַתְּחִילוּ ב"ה כְּכָה וְגַמְרוּ.

וְנִהוּ כְּנוֹנֵת הַכ' הַלּוֹף יִלְךָ וּבְכָה נִוְשָׂא מְשִׁשׁ הַזָּרַע בֵּא יְבוֹא בְּרָנָה נִוְשָׂא אֶלְנִמְוִתִּיו כְּדִרְכָּנוּ הַנִּי"ל הַלּוֹף מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה כ"א הַלִּיכָה לַעֲבוּדַתוֹ יִת'. יִלְךָ וְאַח"כּ הַעֲבֹדוֹת יִלְךָ מְמַנּוֹ ח"ו אִז וּבְכָה.

אָבֵל בָּא מִי שְׂבֵא אֶל תְּכֵלִיתוֹ. יְבוֹא וְתָמִיד יָבֵא יוֹתֵר אֲזִי הוּא בְּרִנָּה וְלֹא עוֹד אֶלָּא כִּי נוֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו כְּמוֹ עֲלוֹמוֹתָיו בְּעֵינֵי ור"ל שְׂיוּכָל לִישָׂא וְלִהְעֵלוֹת גַּם יָמֵי הָעֲלָמוֹת וְהַנְּעוּרִים.

וּכְמוֹ שְׂמָצִינוּ בְּאַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה טַל יְלִדוֹתָהּ. וְזֶהוּ כִּי תִבְנֶאוּ אֶל הָאָרֶץ כְּשֶׁתְּבוֹאוּ בִּיאָה אֶל הַמַּלְכוּת קִדְיָשָׁא אֶל תְּכֵלִית הָעֲבוּדָה לֹא יִפְּוֹל לָהּ גְּאוֹת מְזֵה וְיִדּוּעַ תִּדְעַ כִּי אֲשֶׁר אָנִי נוֹתֵן לָכֶם.

הָאִישׁוּר הֵהוּא אָנִי נוֹתֵן לָכֶם הִירָאָה וְהַקְּנֻשָׁה וְהַטְּהָרָה הַגַּם כִּי הַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם מ"מ נוֹדַע מ"ש הַה"ק אֲמו"ר זְצִלָּה"ה כִּי בְּמָה שְׂאָמַר הַש"י וּבְחִרְתָּ בְּחַיִּים נוֹתֵן כַּח בְּאָדָם לְבַחֲרוֹר בְּחַיִּים וּקְצִרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ שְׂתִהְיֶה אַתֶּם מְחַצְדֵי חֶקְלָא וְהַבְּאִתֶּם אֶת עוֹמֵר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם וּפִירְש"י ז"ל שְׂתִהְיֶה רֵאשׁוֹנָה לְקַצֵּיר ר"ל פֶּן יֵאמֶר הָאָדָם מִי אָנִי שְׂאָבוֹא אֶל הַמְּלָךְ מִלְּפֹנֵי שֶׁל עוֹלָם לֹא עָלִי הַמְּלָאכָה מְנוֹטֶלֶת כ"א עַל צְדִיקֵי הַדּוֹר לִכ"א רֵאשִׁית קְצִירְכֶם שְׂתִהְיֶה רֵאשׁוֹנָה לְקַצֵּיר שִׁכ"א מְחַוְיָיב לְהִיּוֹת הָרֵאשִׁית שְׂבִשְׂבִילוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם.

כַּמֵּאחֲזוֹ"ל חֲיִיב כָּל אָדָם לוֹמַר בְּשִׁבְלֵי נִבְרָא הָעוֹלָם. וּבְזֶה תִּזְכֶּה וְהַנִּיף אֶת הָעוֹמֵר לְפָנָי ה' כְּמוֹ אוֹמֵר בֵּא' שְׂיִהְיֶה אֲמִירַת תּוֹרַתְכֶם וּתְפִלוֹתֵיכֶם יוֹנֵף לְמַעַלָּה וְיִהְיֶה בּוֹקַע חֲלוֹנֵי רְקִיעַ וְיִהְיֶה לְרַצוֹנֵי אֲמִירַת פִּיכֶם.

וּפִירְש"י ז"ל כָּל תְּנוּפָה מוֹלִיף וּמְבִיא לְעֲצוֹר רִחוּת רְעוּת. מַעַלָּה וּמוֹרִיד לְעֲצוֹר טְלָלִים רְעִים.

רוּחַ הוּא רַצוֹן וּר"ל שְׂתוּכָל לְמַנְוֶע כָּל הָרַצוֹנוֹת וְתֵאָנוֹת הָרְעוּת וְהַחֲמָדוֹת לְבַל יִפְּשְׁלוּ בְּהֵן פְּשׁוּטֵי הָעָם לְבוֹא ח"ו לִידֵי מַעֲשָׂה כִּי יוּכַל לְמַנְעֵם מְזֵה ע"י צְדָקָתוֹ. כְּמוֹ שְׂשִׁמְעֵתִי עַל צְדִיקֵי דוֹרֵינוּ שֶׁהֵיוּ נְעוּרִים כָּל הַלֵּילָה בְּבֵיתֶם וּבְזֶה מְנַעוּ אֲנִשֵׁי עִירָם מֵעֲבִירָה.

לְעֲצוֹר טְלָלִים רְעִים. הֵינֵנו הַמְּחַשְׁבוֹת רְעוּת וְאִז לְרַצוֹנְכֶם אִם תַּעֲשׂוּ כַּמְשָׁפֵט זֶה הִי לְרַצוֹן לָכֶם.

מִמְּחַרַת הַשְּׁבֵת יִנְיָפְנוּ הַכֹּהֵן. וּפִירְש"י ז"ל מִמְּחַרַת יו"ט רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח שְׂאָם אִתָּה אוֹמֵר שְׁבֵת בְּרֵאשִׁית אִי אִתָּה יוֹדַע אִיזְהוּ כְּבָר כְּתִבְנוּ לְעֵיל כִּי הַבַּע"ת נִקְרָא פֶּסַח כְּמוֹ שְׂפֶסֶח וְקַפֵּץ הַש"י עַל הַהָרִים וְדִלַּג עַל הַגְּבָעוֹת.

כֵּן הַבַּע"ת צָרִיף לְדִלַּג בַּפ"א כָּל הַמְּדַרְיָגוֹת לֹא כֵּן הַצְּדִיק שְׂהִילָף מְעַט מְעַט מִמְּדַרְיָגָה לְמְדַרְיָגָה כַּמ"ש וְאַתֶּם תִּלְוֶקְטוּ לְאַחַד אֶחָד כְּמוֹ שְׂבִאֲרֵנוּ מְזֵה בְּהַגְדָּה וּלְדַעֲתִי יִרְמֹז זֶה בְּכַתּוּב וּסְפָרְתֶם לָכֶם מִמְּחַרַת הַשְּׁבֵת וְגו' עַד מִמְּחַרַת וְגו'.

וּסְפָרְתֶם לָכֶם שְׂתֵאִירוּ עֲצָמְכֶם לְאֵט לְאֵט מִמְּחַרַת הַשְּׁבֵת כְּמוֹ מִמְּחַרַת הַשְּׁבֵת כִּי יָמֵי א' ב' ג' דְּבַתֵּר שְׁבֵתָא יוֹרֵד מִשְׂאָרִית נְשָׁמָה רוּחַ וְנִפְּשָׁ. וְאַח"כּ יָמֵי ד' ה' ו' מִקְּמֵי שְׁבֵתָא נַעֲשָׂה הַכְּנָה לְקַבֵּל נר"נ דְּשְׁבֵת הַבָּאָה כֵּן כָּל יָמֵי הַסְּפִירָה שְׂבִין פֶּסַח לְעֲצָרַת הוּא הַכְּנָה לְקִיבוּל הַתּוֹרָה חֲצִי הַיָּמִים דְּבַתֵּר פֶּסַחָא וְחֲצִי הַיָּמִים לְקְמֵי הָעֲצָרַת.

וְזֶהוּ וּסְפָרְתֶם לָכֶם מִמְּחַרַת הַשְּׁבֵת הֵינֵנו בְּיָמִים דְּבַתֵּר פֶּסַחָא שְׁנַק' שְׁבֵת. עַד מִמְּחַרַת הַשְּׁבֵת הַשְּׁבִיעִית.

עַד ר"ל עוֹד עֲדֵי תוּכָל לְעַשׂוֹת מִמְּחַרַת הַשְּׁבֵת הַשְּׁבִיעִית. הֵינֵנו יוֹמֵי דְקָמֵי עֲצָרַת תְּסַפְּרוּ תֵאִירוּ גַם כֵּן וְזֶה שְׂפִירְש"י ז"ל מִמְּחַרַת יו"ט רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח.

ר"ל כ"ז נפֿעל ע"י מי שֿהוא כֿבר מֿמֿחֿרת יו"ט שֿל פֿסח שֿפֿסח וְדילג על כֿל המֿדֿריגות.
שֿאם אִתָּה אוֹמֵר שִׁבֵּת בְּרֵאשִׁית הִיָּינוּ לְפִי צְדִיקִים גְּמוּרִים דְּוָקָא.

אי אִתָּה יוֹדֵעַ אֵיזוֹהוּ כ"א יֹאמֵר אֲנִי אֲנִי הוּא אֶבֶל בַּחֲוֵי הַפֿסח נוֹדֵעַ וְגִלּוּי לְכֹל וְהַשִּׁי
יְשִׁימֵנו מִהַעֲוֹבָדִים אוֹתוֹ בְּאַמַּת אֲמֵן וְהַבֵּן: בְּאִנְפֵּן אַחֵר י"ל הַפֿרֶשֶׁה דִּיל"ד עוֹד אוֹמְרוּ כִּי
תְּבוֹאוּ הַל"ל כִּי אִתְּם בָּאִים, גַּם אוֹמְרוּ וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ וְכִי צָרִיף לְקַצֹּר מֵהַ שִׁפְכָר
קְצִיר.

אֲמַנֵּם יוֹבֵן ע"פ אַז"ל עֲתִיד הַקַּב"ה לְהַנְחִיל לְכֹל צְדִיק וְצְדִיק שִׁי עוֹלָמוֹת. כִּי ע"י
שִׁהַצְדִיק מַעֲלָה תְּמִיד אֶת הַגּוֹפְנִיּוֹת שֶׁנֶּקֶד יֵשׁ לְעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן וְדְבוּק תְּמִיד לְמַעֲלָה וְכֹל
הַעוֹה"ז כִּטְפֵל בְּעֵינָיו וְאֵינוֹ מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ כ"א לְצַוְרֵף הַהֶכְרַח כַּאֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְשִׁנְיָה
שִׁצְרִיף לְקִיּוּם גּוֹפּוֹ שִׁיּוּכֵל לְעַבֹּד אֶת ה' בְּאַמַּת וּבְתַמִּים.

וְגַם מְצַרְכֵי גּוֹפּוֹ הַהֶכְרַחִים גַּם מְזֵה מַעֲלָה נִי"ק לְהַבּוֹב"ה כַּדְּאִי בַס"ק מְשַׁל לְמַלְךְ שִׁפְיָר
אֲבָנִים טוֹבוֹת לְלוֹקֻטִּים לְהַבִּיאֵם אֵלָיו וְהָאִישׁ הַנִּלְכָּב הוּא זְרִיז לְקַיֵּים דְּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ.
וְעוֹשֶׂה כֹּל מַה שִׁפְכָחוּ לְעֵשׂוֹת וְכַמְשַׁל הַמֶּלֶךְ שִׁמְסַר גְּנֵה לְעַבְדָּיו לְעַבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָה כְּרֵאוּי.

וְהַפְקִיחִין מִזְדָּרְזִין בְּעַבּוֹדַת הַגֵּן כִּי פִתְאוּם יָבוֹא הָאֲדוֹן אֶל בֵּיתוֹ לְרֵאוֹת מַעֲשֵׂיהֶם לֹא כֵן
הַעֲצֵל כַּדְּאִי בְּדַח"ל יַעו"ש כֵּן הַצְדִיק תְּמִיד לֹא יִשְׁקֻט וְלֹא יִחַשֶׁה כִּי לֹא יִדַּע עַתָּה יִקְרָא
אֶל הַמֶּלֶךְ לְהֵרֵאוֹת פִּעְלוֹ וּכְשֶׁרוֹן מַעֲשָׂהוּ וְהִנֵּה ע"י מַעֲשָׂיו הַקְּדוֹשִׁים מִיִּיחָד כֹּל הָעוֹלָמוֹת
הַפְּלוּל בּו"ק ד' רוּחוֹת מַעֲלָה וּמַטָּה וּמְמַלָּא כֹּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ יֵת' דְּלִית אֲתֵר פְּנוּי מִיָּגוּל
וְלִית שׁוֹלְטָנָא אַחֲרָא בְּכוּלָהּ עֲלֵמִין וּמַלְכוּת הַמֶּלֶךְ אֵינוֹ נִיכָר כ"א בְּדִיבּוּר לֹא בְּמַחְשָׁבָה
כִּי כַּאֲשֶׁר דְּבַר הַמֶּלֶךְ שִׁלְטוֹן הוּא אִמֵר וְיֵהִי נִיכָר קַבְּלַת עוֹל מַלְכוּתוֹ.

וּז"א דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת נִיכָר כִּי דְּבַרֵּי דְּבַר הַמֶּלֶךְ שִׁלְטוֹן. כִּי תְּבוֹאוּ וְגו' תְּבֵאוּ
אוֹתֵיכוֹת ב"א ת"ו.

ת' רוּמְזוֹ עַל ד' רוּחוֹת הָעוֹלָם כְּשֶׁפּוֹלְלֵם לְהִיּוֹת בּו"ק וְאוֹת ו' הוּא ו"ה מוֹרָה עַל שִׁמְחָה
שִׁמּוּבָא לְפָנָיו יֵת' ע"י מַעֲשָׂה ב"י הַצְדִיקִים. וּר"ל כְּשֶׁאִתָּה בָּא אֶל ת"ו כְּנ"ל.

אֶל הָאָרֶץ. ר"ל שֶׁגַם אֶת הָאָרְצִיּוֹת תַּעֲלָה לְפָנָיו יֵת' לֹא תִזְוֵם דְּעַתָּה וְתִדַּע נְאֻמָּה אֲשֶׁר
אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם.

שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָכֶם פֶּחַ לְעֵשׂוֹת זֹאת וְכַמְש"ה כִּי הוּא הַנּוֹתֵן לָךְ פֶּחַ לְעֵשׂוֹת חֵיל. וְאֵז וּקְצַרְתֶּם
אֶת קְצִירָהּ תִּקְצְרוּ וְתִחַתְּכוּ אֶת כֹּל הָרוֹצִים לְמַנּוּעַ אֶתְכֶם כְּדִי שִׁתְּהִי מְקַצְרִים בְּעַבּוֹדַתוֹ
יֵת'.

וְהִבְאֵתֶם אֶת עוֹמֵר עַמ"ר גִּי' י"ש שֶׁתְּבִיאוּ אֶת הַיֵּשׁ לְהִיּוֹת רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַפֶּהָן.
לְפָהָן אֶל עֲלִיּוֹן לְחֶסֶד עֵילָאָה וְזֶה שִׁפִּירש"י ז"ל שִׁתְּהִי רֵאשׁוּנָה לְקְצִיר.

שִׁתְּהִי רֵאשׁוּנִים וּמוֹשְׁלִים עַל הָרוֹצֵה לְקַצֵּר אֶתְכֶם מִעַבּוֹדַתוֹ יֵת'. וְהִנֵּיף אֶת הָעוֹמֵר לְפָנָיו
ה' שִׁירִים וְיַעֲלֵה אֶת הַיֵּשׁ לְפָנָיו ה' בְּפָנֵימִיּוֹת הַהוּי"ה.

וּפִירש"י ז"ל כֹּל תְּנוּפָה מַעֲלָה וּמוֹרִיד מוֹלִיף וּמְבִיא לְעַצְוֹן רוּחוֹת רְעוֹת וּמַעֲלָה וּמוֹרִיד
לְעַצְוֹן טְלָלִים רְעִים. הוּא הַדְּבָר אֲשֶׁר דְּבַרְנוּ שַׁע"י שִׁמְחָבֵר ד' רוּחוֹת הָעוֹלָם וּמַעֲלָה
וּמַטָּה.

עי"ז הפח והממשלה בידו לעצור רוחות רעות וטללים רעים. נעשיתם ביום הניפכם את העומר עשיל הוא תיקון שע"י הניפכם את העומר כנ"ל תעשו עצמכם כברי' תדשה להיות מאירים כיום.

כבש בן שנתו. כבש הוא לשון דרגא ומעלה שתלכו ממדרגה למדרגה בתמימות ועי"ז בן שנתו שנתו לשון שנתות היו בהין שהוא לשון סימן ור"ל שבוזה יהי' לה סימן שאמה בן למקום.

לעולה לה'. ועי"ז תעלה מעלה מעלה להנאות עליון.

ומנחתו להיות מונח בין דרועין דמלכא ומנוחתה אצלו ית'. שני עשרונים הם שני יודי"ן הרומז ליראה עילאה ומתאה.

כי הי' רמז אל החכמה עילאה כנודע וא"א להשיג אותה כ"א כשתמלא בו"ד כזה יו"ד. ו"ד ג"כ גי' י' בזה שמחזיק עצמו כדל ואביון ולית לי' מדילי' פלום כ"א בעזר אלהי חכמה הקדומה אשר מתחבר בה' כי ו' הוא המשכה והתחברות ואז תמצא מנוח לנוח בין דרועין דמלכא סלת בלולה בשמן שהגם שאמה מנופה סלת ונקי מ"מ צריף אמה להיות בלול בשמן בחכמה.

ונספה יין רביעית שהין ונספה פתיב ונספו קרי ויובן כי פתיב יוסף בן שבע עשרה שנה שצריף להשביע כל השבעה עשריריות ממשנותיו. ויוסף הצדיק בנה כל שנותיו להשביעם מאור ונועם העליון.

ונהו ונספו כשתרצה לנסוף בקרבך ההויו"ת עליון אזי "ונספה" הראש וסוף ו"ה גם "ונסכו" הראש וסוף ו' ו' הם שני ווי"ן עם ה' גי' שבע עשרה כנ"ל ועי"ז תנפה רביעית שהין להיות רובע ורובץ הוא שהין הוא המדה שבידה יהא להגדיל המדה ולהקטין המדה לאמר עד פה תבוא השפע כפי המצטרף אז חקת עולם לדורותיכם.

שנה נעשה חקיקה לעולם לדורותיכם להיות לכם דירה ומעון לשכינת עוזו ית'. בכל מושבותיכם, שבכל ישיבותיכם יהי' כל הוא חסי עולמים שורה בתוככם אמן בן? הי רצון: פרשת שמיני ויקחו את אשר צנה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה'.

דידוע כי כל מצנה יש לה פנים מיוחד הגם כי בשורשן כולא חד מ"מ מיוחד לכל מצנה פנים בפ"ע כדמות האדם אשר כולם בחותם אחד הטבעו ואין צורה של זה דומה לזה כן המצות.

וכמו שאנו אומרים בפסח זמן חירותינו ובשבועות זמן מתן קורתנו בסוכות זמן שמחתינו. כן הוא בכל המצות.

ואמר ויקחו את אשר צנה משה הוא הדעת עליון אל א אהל מועד להביאו לקדושה והארה ופני העליון הנק' בשם שם אהל מועד ועי"ז ויקרבו כל העדה נעשה התקרבות בכל העדה להיות פלולים כאחד ויעמדו לפני ה' שהי' להם עמידה לעשות פנים מהני' ורחמים והבן: ויאמר משה זה הדבר אשר צנה ה' תעשו ויגרא אליכם כבוד ה'.

צו הוא לשון השפעה כמו וצויתי את ברכתי. ולהסביר הענין נראה כי אחז"ל אין צו אלא ע"ז.

ידוע כי בהפוכו צ"ו גי' א"ל אדנ"י שע"י היחודים שאנו מניחדים שם אל אדני נהי' מןפ'שים מכל טעוון נוכראין ובזה נוכל ליתן נח"ר בעולמות העליונים. ועי"ז אנחנו בבחי' משפיע הארה למעלה הוא בחי' דכר.

והנה הבוב"ה נק' זה. זה אלי.

שמשפיע לנו כל טוב והצדיק נק' זה כנ"ל שנותן נח"ר למעלה. וזה ניאמר משה הוא הדעת עליון זה היינו הצדיקים שנק' זה הדבר אשר צנה ה' תעשו שאתם תוכלו להשפיע כל השפעות שמצנה ומשפיע הש"י.

כי הוא הבורא כל העולמות ושלשל מעולם לעולם להוריד השפע פן תוכלו גם אתם ובזה נירא אליכם כבוד ה': א"י ניאמר משה זה הדבר וגו'. כי הנה לא מיבעיא בתורה ותפלה שאנחנו עושים נח"ר לו ית' אלא כי גם לעת האוכל צריך לקרב היום אל המלכות לאכול בקדושה וטהרה ועכ"פ בכוננה הקטנה כדי שיהי' לו פח לעבודתו ית' ועי"ז מתעלים ממילא הני"ק וכמו שמבאר אצלנו במ"א בארובה בשם ה"ק מו"ה פרוף זצלה"ה ממעוזבוז פיה"כ כי תהיין לאיש א האחת אהובה וגו'.

וז"א זה הדבר הדבר מורה על מדת המלכות דבר מלך שלטון זה הדבר כשתרצה שיתגלה המלכות ע"י אזי אשר צנה ה' תעשו שתעשו בכוננה זו שאתה עושה מחמת צווי ה'. ועי"ז נירא אליכם כבוד ה' כי נגלה כבוד ה' נראו כל בשר יחדיו בש"ר אותיות שב"ר שמה שהי' בבחי' שבר הפכתם לבשר ולא הי' שום שבר בכם אדרבה נראו כל בשר יחדיו ר"ל שגם מה שהי' בבחי' שבר הוא יחדיו מיוחד בכל הוא חי העולמים ובזה נתגלה כבוד ה' על ידכם: א"י ניאמר משה זה הדבר וגו'.

כי הנה המתקת הדינין נעשה ע"י העלאת כל דבר לשורשו וזו היתה מדתו של אהרן אוהב שלום כו' לעשות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים. ועי"ז נמתקים מהם כל הדינים להיות רחמים גמורים.

וזהו זה הדבר דבר הוא קשות שכל הדברים הקשים דהיינו הדינים. אשר צנה ה' תעשו. תעשו ותתקנו מהם להיות הוי"ה ורחמים. ונירא אליכם כבוד ה' שיתראה אליכם כאלו אתם העושים הגם כי מאתו ית' נהיתה הדבר מ"מ מעלה עליכם הכ' כאלו אתם עשיתם הפכתם הדין לרחמים והבן: ויקרב את העולה ויעשה כמשפט.

להבין אומרו את העולה והנה די אם אמר ויקרב העולה וגו' ונראה דהנה ההתקרבות אליו ית' יוכל להיות ע"י אחת משני אלה או ע"י התורה ואו ע"י מעשה המצות כי מי אשר פחו יפה ויוכל ללמוד תורת ה' יזכה לאורו ית' כי אורה זו תורה כי ע"י עסק התורה נפתחין לו שערי אורה או"ר גי' ר"ז זה הסוד סו"ד גי' עי"ן ובמילואו כנ"ל גי' ה' הניות שזוכה לתמשה הניות והוא תשלומי ארבעה וחמשה שע"י עסקו בתורה שפולגה מהוי"ה בן ד' אותיותזוכה לעינא פקיקא עין העליון ה' הניות כנ"ל ואור ה' חופף על פניו חכמת אדם תאיר פניו פענין קרני ההוד שזכה משה רבינו ע"ה.

ואֲשֶׁר אֵין פָּחוּ יָפָה לְהַתְּדַבֵּק ע"י הַתּוֹרָה יוּכַל לְהַשִּׁיג הַדְּבִיקוּת ע"י קִיּוּם הַמִּצְוָה. כִּי מִצְוָה אוֹתִיּוֹת הוּי"ה פְּדוּעַ מ"צ בִּא"ת ב"ש י"ה.

וְנִהוּ וַיִּקְרַב אֶת הָעוֹלָה וְגו' א"ת נְאוֹת ה' מִן הָעוֹלָה ר"ת אוֹתִיּוֹת "אֲשֶׁר" תְּנֵה "הוֹדֶךָ שֶׁע"י הַתְּקַרְבוֹתוֹ ע"י הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת זוֹכֶה כִּי יִתֵּן ה' עָלָיו מְהוֹדוֹ וַיִּתְעַלֶּה לְאוֹר הָעֲלִיּוֹן א"ס לְהַשִּׁיג רְצֵי וְגִנְזֵי נְעִימִים וְאִז הוּא בְּבַחֲוֵי צְדִיק מוֹשֵׁל בְּיִרְאַת אֱלֹהִים צְדִיק גּוֹזֵר וְהַקֵּב"ה מְקַיֵּם.

וְנִה וַיַּעֲשֶׂה כַּמִּשְׁפָּט ר"ל כְּפִי אֲשֶׁר שׁוֹפֵט הָאִישׁ הַהוּא כֹּן עוֹשֶׂה הַקֵּב"ה. גַּם וַיַּעֲשֶׂה כַּמִּשְׁפָּט וַיַּעֲשֶׂה לְשׁוֹן תִּיקוּן.

כַּמִּשְׁפָּט מוֹרָה עַל רַחֲמִים מְבֹרָרִים כְּפִדּוּעַ ור"ל שֶׁהַצְּדִיק מִתְקַן הַכֹּל לְרַחֲמִים גְּמוּרִים וּמְבֹרָרִים וְהַכֹּן: וַיִּשָּׂא אֶהָרֶן אֶת יָדוֹ אֶל הָעַם וַיְבָרְכֵם וַיִּרְדַּ מְעַשְׂנוֹת הַחֲטָאֹת וְהָעוֹלָה וְהַשְּׁלֵמִים. דְּיָדוּעַ מֵאֲחֻז"ל מִדְּתוֹ שֶׁל אֶהָרֶן אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה ע"י שֶׁהִי מְבִיא דְבָרֵי חֲזִקָה בֵּין אִישׁ לְרַעְהוֹ כְּבַדְחֻז"ל הִי מְבִיא שְׁלוֹם בְּיַנְיָהֶם.

וּבִרְאוֹת הָאִישׁ כִּי אֶהָרֶן מְדַבֵּר עִמּוֹ עִי"ז הִי שֶׁבַּ בְּתוֹשִׁבָה שֶׁהִי מְתַבְּיֵישׁ מִמֶּנּוּ כַּמִּשְׁאֲחֻז"ל וְעִי"ז הִי מְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה וְנִהוּ וַיִּשָּׂא אֶהָרֶן אֶת יָדוֹ הִינּוּ פֶתַח שְׁלוֹ וּמְדוּתוֹ אֶל הָעַם שֶׁיִּתְנַהֲגוּ גַּם הֵמָּה כַּמִּדְּתוֹ בְּשְׁלוֹם וְלִהְתְּקַרֵּב אֵלָיו ית' וְעִי"ז הִי כְּלִי רְאוּיָם לְקַבֵּל הַבְּרָכָה וּמְוַכְשְׁרִים אֶל הַבְּרָכָה וְלִזְהָ וַיְבָרְכֵם הִי יְכוֹל לְבָרְכֵם שֶׁהִיוּ רְאוּיָם לְקַבֵּל.

וַיִּרְדַּ מְעַשְׂנוֹת הַחֲטָאֹת שֶׁנִּתְּנָן בָּהֶם רִידוּי וּמְמַשְׁלָה לְתַקַּן אֶת הַחֲטָאֹת. וְהָעוֹלָה אֶפְקִלוֹ עַל הַרְהוּר לֵב כְּדַבְּנָא.

וְהַשְּׁלֵמִים לְהַשִּׁים שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְרַעְהוֹ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לְהַבּוֹרָא ב"ה וְהַכֹּן: א"י וַיִּשָּׂא אֶהָרֶן וְגו'. יָדוֹ קָרִינָן וּבְתַרִּין יָדִין הֵם כ"ח פְּרָקִין נֶגְדַּ י"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי דֵא"א וְט' תִּיקוּנֵין דְּז"א ו' תִּיקוּנֵי נְוִקְבָא נֶגְדַּ שְׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִי לְהַתְּגַלּוֹת הַמְּלוּכָה הַרִי כ"ח.

וְנִה שְׁאֲמַר מְרַע"ה וְעַתָּה יִגְדַּל נֵא כ"ח ה' לְזִזְהָ רִימּוֹ דְּהַמַּע"ה כ"ח מְעַשְׂוֹ הַגִּיד לְעַמּוֹ שֶׁהֵם יוּכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ פֶתַח ה' הַנִּזְ"ל ע"י מְעַשְׂיָהֶם. וְלָכֵן הֵם תְּרִינֵי יָדִין לְרַמּוֹ עַל יַד הַמַּשְׁפִּיעַ שְׁנוֹתָן לִיד הַמְּקַבֵּל.

וְנִהוּ וַיִּשָּׂא אֶהָרֶן אֶת יָדוֹ שְׁנוֹשָׂא הַצְּדִיק אֶת יָדוֹ כְּנ"ל הִינּוּ הַמְּשַׁכָּה שֶׁל רַחֲמִים מִפֶּתַח ה' וְכַאֲמוֹר נוֹשָׂא אֶל הָעַם וּבְזָה וַיְבָרְכֵם וְהַכֹּן: וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּיטַב בְּעֵינָיו. בְּתַחֲלָה נִבְאָר דְּרָךְ פְּשׁוּט ע"ד אוֹז"ל כֹּל שְׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הִימְנּוֹ רוּחַ הַמְּקוֹם נוֹחָה הִימְנּוֹ.

וְנִהוּ וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה אִימְתִי יִשְׁמַע אֵלָיו מֹשֶׁה הוּא הַדַּעַת עֲלִיּוֹן בְּזִמְנָן וַיִּיטַב בְּעֵינָיו כְּשֶׁהוּא טוֹב שֶׁכָּל רוּאֵיו הוּטַב בְּעֵינָיו וְתֵאשְׁרֵהוּ עֵין כֹּל רוּאָה בְּזָה תַדַּע כִּי מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי ה' ג"כ: א"י וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וְגו'.

כִּי הֵגַם שֶׁכָּל אַבְרָיוֹ שֶׁל הָאָדָם הֵן הֵן מְרַכְּבָה לְהוֹנִיתוֹ ית' כְּפִדּוּעַ. מ"מ הַעֲיִנִּין הוּא הָעוֹלָה עַל כְּוָלָה שֶׁע"פ הָרוּב הַתִּינִיחְסוּ הַעֲיִנִּין לְה' עֵינֵי ה'.

וְהֶעֱנָנּוּ הוּא כִּי עִי"ן גִּי ק"ל גִּי ה' הוּי"ת ב' עִינִין הֵם י' הוּי"ת וְאִישׁוֹן בֵּת עֵינַי כְּמִרְאָה
אָדָם בְּתוֹכָם שְׁמֻמָּנוּ הָאוֹרָה יוֹצֵאת רִמְזוֹ אֶל הַתְּגִלוֹת הוּי"ה וּבְהִיּוֹת הָאָדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר
עֲצָמוֹ בְּכָל פֶּחַ וְעוֹז לְהִיּוֹת עוֹצֵם עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע וְהִבֵּט אֶל עַמְלָל לֹא יוּכַל כְּמוֹ בְּעֵינַי ה'
אֶל יִרְאִיו דְּכִתִּיב בִּי לֹא הִבֵּיט אֲנִי בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עַמְלָל בְּיִשְׂרָאֵל אִזּוֹ תַתְּגַלְהָ עָלָיו הַהוּי"ה
וְהִנֵּה הִבְאֵנוּ כ"פ בְּשֵׁם הַה"ק אֲמו"ר זְצַל"ה כִּי טוֹב מִשְׁמַעוֹ לְשׁוֹן הַדְּלָקָה וְלְשׁוֹן כְּבִי'.

וְזֶה וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה. וַיִּשְׁמַע לְשׁוֹן קִיבוּץ כְּמוֹ וַיִּשְׁמַע שְׂאוֹל אֶת הָעָם וּר"ל שְׂיֻכְל לְקַבֵּץ
בְּתוֹכֹ הַדַּעַת עָלָיו.

וּבְאֵפֶס וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו. וַיִּיטֵב לְשׁוֹן כְּבִי' כְּשִׁמְכָה עֵינָיו הֵינּוּ עוֹצֵם עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע כְּנ"ל
אִזּוֹ זוֹכָה וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו וַיִּיטֵב לְשׁוֹן הַדְּלָקָה שְׂאִירוֹ עֵינָיו בְּאוֹר ה' וְתַתְּגַלְהָ עָלָיו הַנִּיחָה
תְּבַרְךָ וְהַבְּנוֹ: וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם.

דְּבָרוֹ אֶל ב"י לֵאמֹר זֹאת הַחִי' אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ. הַדְּקִדִּיקִים יְדוּעַ
דְּתִיבַת דְּבָרוֹ אֶל ב"י לֵאמֹר מִיִּתְרִים גַּם דְּפַתַח בַּחִי' וְסִיִּים בְּבִהֵמָה וְרִש"י ו"ל הַרְגִישׁ
בְּזֶה.

וְהַנְּרָאָה לְנוּ בְּבִיאוֹרוֹ כִּי הֵן אֶמֶת שִׁכ"א מִיִּשְׂרָאֵל מְחַנְיֵיב לְהַתְּגַבֵּר עֲצָמוֹ לְבֹא לְדְבִיקוֹת
עָלָיו אֲבָל לֹא כָּל אֲנָפֵי שְׁוִין וּמִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' לְקוֹם בְּמִקוֹם קִדְשׁוֹ. לְכֹן הַחִיּוֹב מְנוֹטֵל עַל
הַצְּדִיק יוֹרֵה דֶרֶךְ לְכָלל יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ יִלְכוּ בּוֹ וְהַש"י נוֹתֵן שְׂכָל וּבִינָה בְּהַצְּדִיק
שְׂיֻכְל לְהוֹרוֹת לָהֶם דְּרָכֵי ה' וְהַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוֹן וְזֶהוּ וַיְדַבֵּר לְשׁוֹן הַנְּהַגָּה שְׁהַנְּהִיג
הַנְּהִיּוֹת אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם שְׂיֻכְל לְהִבְיֵא הַתְּפָאֲרוֹת עָלָיו גַּם אֲלֵהֶם אֶל
כָּלל יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הוּא לְשׁוֹן תְּפָאֲרַת כִּידוּעַ.

וְשִׁמָּא יֵאמְרוּ כָּלל יִשְׂרָאֵל לֹא לְנוּ זֶה הַדֶּרֶךְ לְהוֹרוֹת לְאַחֲרִים וְדָבָר זֶה מוּטָל דְּנוֹקָא עַל
צְדִיקֵי הַדּוֹר מִשֵּׁא"כ אֲנַחְנוּ דַּיִינוּ לְהַפְקִיעַ עֲצָמֵינוּ. וְהַגַּם כִּי יִרְאוּ לְפַעְמִים אָדָם תּוֹעָה
מִדֶּרֶךְ הַשְּׂכָל לֹא יִרְצוּ לְהַשִּׁיבוּ לַכ"א דְּבָרוֹ אֶל ב"י בְּכָללוֹת לֵאמֹר שִׁכ"א מְחַנְיֵיב לֹאמֹר
לְחַבְּרוֹ הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה שְׂיֻבֹר לוֹ הָאָדָם.

וְאֵמֶר זֹאת הַחִי' וְגו' דִּידוּעַ כִּי בְּכָל דְּבָר יֵשׁ נִיצוּצוֹת קְדוּשׁוֹת אֲפִילוֹ בְּדוּמָם וּמִתְעַלָּה
לְצוּמָח בְּתִבּוֹאת הָאָרֶץ. וְאִם"כ לְחִי בְּבִהֵמָה וְנִנְאָקְלַת לְאָדָם וְאִזּוֹ נִתְעַלָּה לְמִדְּבָר וְהַנִּיצוּצוֹת
הַקְּדוּשׁוֹת הֵן הַנֶּה חִיּוֹת הַמַּאֲכָל.

וְאֲמו"ר הַה"ק זְצַל"ה אֵמֶר כִּי לְכֹן בְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה מַעֲלָה גְרָה שְׁהָאָדָם בְּכַחוֹ לְהַעֲלוֹת
מִיַּד נִיצוּץ הַקְּדוּשׁ מִהַמַּאֲכָל בְּפ"א. לֹא כֹן הַבְּהֵמָה צָרִיכָה לְבָלוֹעַ וְלִחְזוֹר וּלְהַקִּיא וְלִטְחוֹן
פַּעַם אַחַר פַּעַם עַד שְׁמִתְעַלָּה הַנִּיצוּץ יַעו"ש בְּחִיבּוֹרוֹ וְהִנֵּה הַעֲלָאת הַנִּיצוּצוֹת הוּא הַעֲלָאת
הַשְּׂכִינְתָּא שְׁמוֹחֵזֵר הַכָּל לְשִׁרְשׁוֹ וְז"א זֹאת הוּא הַשְּׂכִינְתָּא הַק' אֲשֶׁר הִיא הַחִי' שְׁהִיא חִיּוֹת
כָּל מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאכֵל.

אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ תִינְחְדוּ כִּי אֲכִילָה מוֹרָה עַל יְחוּד תּוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת יְחוּד זֶה אֲפִילוֹ מִכָּל הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ שְׁנִתְעַלָּה מִהָאָרֶץ מְדוּמָם נִתְעַלָּה עַל הָאָרֶץ לְצוּמָח וּמִמְנוּ לְבִהֵמָה שְׁהוּא
וְאַתֶּם תִּינְחְדוּ אוֹתוֹ בְּשׁוֹרְשׁוֹ וְהַבְּנוֹ: א"י זֹאת הַחִי' וְגו'.

הנה דהמע"ה אָמר אַם תִּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אָנִי בּוֹטֵחַ. בְּזֹאת הִיא הַשְּׂכִינְתָּא הַק' שֶׁהִיא מִדַּת אָנִי בּוֹטֵחַ.

כִּי עַל יְדֵה נַעֲשִׂיתִי מְלִיךָ ע"פ שְׂמוּאֵל הַרְּוָאָה שְׂנֵאָמַר עָלָיו קוּם מִשְׁחֵהוּ וְלִכּוֹן לֹא אֵירָא מִשׁוּם עֲרֵעוּר. וְנִדְוַע יֵשׁ י"ג תִּיקוּנֵי דִיקְנָא דַּא"א הֵם י"ג מַד"ר יוֹנְקִים מִשְׁם הַנְּי"ה ב"ה הַנְּכָלָל בְּשֵׁם י"ה כִּי בִי"ה ה' וּשְׁנֵיהֶם גִּי' כ"ח פְּאֲשֶׁר הָאָרְכָנוּ לְעֵיל בַּפ' וְהִבְנָה זֶה.

וְזֶה זֹאת כְּשֶׁתִּפְעוּל שֶׁתִּתְגַּלֶּה שְׂכִינְתָּא הַקְּדוּשָׁה תִּגְרוּם ג"כ הַחִי"ה גִי' כ"ח וְרִמְזוּ עַל הַשְּׂפָעוֹת י"ג מ"ד שְׁיִנְיָקְתֶם מִשְׁם י"ה. אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ אֲכִילָה רִמְזוּ גַם עַל הַנְּאָה.

וּר"ל שֶׁתִּגְרוּם שֶׁתֹּאכְלוּ וּתְהִנוּ כְּוָלְכֶם מִן הִי"ג מְכִילִין דְּרַחֲמֵי וְאָמַר עוֹד מְכִל הַבְּהֵמָה הַבְּהֵמָה גִי' ז"ן וּר"ל מְכִיל מִינֵי מְזוּנוֹת וְהַשְּׂפָעוֹת תְּמַשִּׁיף עַל הָאָרְץ. וְאֵז אֲשֶׁר עַל הָאָרְץ לְשׁוֹן אִישׁוּר וְרוּמָמוֹת שֶׁתִּתְּנִי מְאֻשְׁרִים לְהִיּוֹת עַל הָאָרְץ שֶׁתִּעֲלֶה כָּל הָאָרְצוֹת וְהִבְנָה מְאֹד: כִּי אָנִי ה' הַמְעַלָּה אֶתְכֶם מֵאָרְץ מִצְרַיִם וְגו' וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אָנִי.

וְתִבְאָר עַפ"י הַכ' אֲשֶׁר פְּדִיתָ גוֹי וְאֵלֶהוּ הִיוּ יְדוּעֵ אָנִי הִיא הַשְּׂכִינְתָּא הַקְּדוּשָׁה הַמְעַלָּה אֶתְכֶם מֵאֵמ"צ שַׁע"י שֶׁהַעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם הַעֲלִיתִי אֶתְכֶם וְעַמְכֶם אֶת הַשְּׂכִינְתָּא קְדִישָׁא וְלָזֶה נִתְּנָה קְדוּשָׁה בְּקִדְוֶשָׁה וּמְזוּמָנִים תְּמִיד אֵל הַשְּׂכִינְתָּא.

כִּי קְדוֹשׁ אָנִי שֶׁהַשְּׂכִינְתָּא הַנִּק' אָנִי הַשׁוֹכֵנֶת בֵּינֵיכֶם תְּמִיד הִיא קְדוּשָׁה לִכּוֹן תִּקְדָּשׁוּ עַצְמְכֶם ג"כ וְהִבְנָה: פְּרָשַׁת תְּזַרִיעַ דְּבַר אֵל בְּנ"י לְאֹמַר. אֲשֶׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר וְגו'.

וְאִי בַמַּד"ר הַה"ד אֲשֶׁר דְּעֵי לְמַרְחֹק וּלְפָנֶי אֶתְּנֶה צָדֵק אַר"מ לְמַרְחֹק נֹאמַר כָּל הַרְחֹקִים שֶׁנִּתְקַרְבוּ א"ר נִתְּנוּ מְחֻשְׁבִּין אָנוּ לְשִׁמּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם שֶׁבָּא מְרַחֵק עַכ"ל הַצָּרִיף לְעַנְיָנוּ. וִיל"ד מֵה שִׁיכוֹת מְפָסוּק אֲשֶׁר דְּעֵי לְפָרְשֵׁתֵינוּ.

וְהַנְּרָאָה בְּבִיאוֹר עַדשָׁה"כ אֲמַרְתִּי אַחֲפָמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי וְהוּא כְּמוֹ שֶׁהָאֵם הַמְלַמֶּדֶת בְּנֵה הַקָּטָן לִילָף וּמַעֲמֶדֶת אוֹתוֹ לְבַדּוֹ רְחוּקָה מִמֶּנָּה מְעַט. וְכָל מֵה שֶׁהִילָךְ מִתְאַמֵּץ לִילָף לְהִתְקַרֵּב אֲצֵלָה מִתְרַחֶקֶת מִמֶּנּוּ יוֹתֵר וְאִין זֶה כ"א מִחֲמַת אַהֲבָתָה אוֹתוֹ שְׁיִרְגִיל עַצְמוֹ לִילָף.

כְּכֹה בְּעַבּוֹדַת הַש"י כְּשֶׁרוּאָה הַכּוֹב"ה תְּשׁוּקַת הַרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו הוּא כְּמַרְחִיק עַצְמוֹ מִמֶּנּוּ לְגוֹדֵל הָאֲהָבָה כְּדֵי שֶׁיִּתְלַהֵב בְּכ"פ יוֹתֵר לְקַרְבָּה אֵלָיו ית'. וְזֶה אֲמַרְתִּי אַחֲפָמָה שֶׁאֲתִקְרַב לְחַכְמָה עֵילָאָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי לְטוֹבְתִי וְכַנ"ל וְז"ש וּבְזֶה נַעֲשֶׂה לִידָה מִחֲדָשׁ שְׁנוֹלַד עִי"ז כְּבָרְי' חַדְשָׁה.

וְז"א בַּמַּד"ר "אֲשֶׁר" יְדְעֵי "לְמַרְחֹק ר"ת שֵׁם אֵל"ד הַמְסוּגָל לְלִידָה כְּפּוֹדַע. וְלִכּוֹן אֲשֶׁר הַדְּעַת שְׁלֵי לְהִתְקַרֵּב וּלְהִתְחַבֵּר אֵלָיו לְמַרְחָק ע"י הַהִתְרַחֲקוֹת הַנְּי"ל.

וְלִכּוֹן אָמַר ר"מ שֶׁזֶה נֹאמַר עַל הַרְחֹקִים שֶׁנִּתְקַרְבוּ ע"י הַרְחֻקוֹת הַנְּי"ל וְר' נִתְּנוּ אָמַר מְחֻשְׁבִּין אָנוּ לְשִׁמּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם שֶׁבָּא מְרַחֵק ג"כ כְּנ"ל כִּי אֵיכָּא מ"ד בֶּן ג' שָׁנִים הָכִי ר אַבְרָהָם אֶת בּוֹרְאוֹ אָבֵל יֵשׁ חַד מ"ד בֶּן מ"ח שָׁנִים הָפִיר אֶת בּוֹרְאוֹ לז"א לְבַל יִתְיַאֲשׁ הָאָדָם אַחַר עֲבוּר רֹב שְׁנוֹתָיו כִּי גַם אֵז כִּי דְרוֹשׁ אֵלָיו וְתַן יְמֻצָא אֵלָיו כְּמוֹ שֶׁמְחֻשְׁבִּין אָנוּ לְשִׁמּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם שֶׁבָּא מְרַחֵק בֶּן מ"ח שָׁנִים וְכַמוֹ שְׂנֵאָמַר בּוֹ וְאֶקַּח אֶת אַבְיָכֶם וְגו'

מעבר הנהר שלקחתיו הגם שפבר הי מעבר ומצד אחר של הנהירו עילאה אור העליון
שהוא פנהר שאינו פוסק ותמיד שופע אורו הצח והמצונחצח לקחתיו וקרבתו אותו אלי.

והנה בהיות אדם עדיין ברחקות תש פחו פנקבה וכאשר בא אל הקרבות הוא בבחי דכר.
ונה אשה מי שהוא בבחי אשה פנ"ל פי תזריע פשיעשה זריעה והולדה יפעול פי וילדה
זכר שיוליד בחי זכר שיהי קרוב ה' אליו בבחי דכר לזכרו תמיד לא ישפח ולזאה"כ
וטמאה שבעת ימים שכל שבעים שנותיו יהי בעיניו פטמא שעדיין לא נתקרב אליו ית'.

וביום השמיני ימול בשר ערלתו. אמר וביום השמיני ולא וביום שמיני וגו' אלא רמז
ר"ת "וביום" השמיני "ימול אותיות יה"ו רומז אל ההוי"ה הנרמז בגוף האדם כדאי
בס"ק ובפרט בשערי ציון.

ושמיני מלשון שם שלהיות בהירות ואור ההוי"ה ושמו שורה בתוכו ימול בשר ערלתו
ימול ערלת לבבו להיות לו לב בשר וכמש"ה ונהסרותי לב האבן מבשרכם ונתתי לכם
לב בשר ונהבן: א"י וביום השמיני ימול וגו'.

ליישוב דקדוק ה"ל דהול"ל וביום שמיניו"גו' פי שמיני מלשון שמן המורה על חכמה
פידוע פי עיקר בריאת האדם להתדבק בחכמה עילאה. וכמו שאנו מברכין אשר יצר את
האדם בחכמה בחכמה דייקא לזה הי' יצירת האדם וכמשאחז"ל כל ת"ח שאין בו דעה
כו' לז"א וביום השמיני וגו' לבוא לאור ובהירות פי לאור קרא יום ור"ל לבוא לאור
ובהירות החכמה עילאה צריף להמול בשר ערלתו להסיר כל מסך מבדיל שפינו לבין
אביו שבשמים אשר לא יהי שום ערלה פסוי ואנטם בינו למקום ונהבן.

גם י"ל פי שמיני ר"ל שמן פנ"ל פי כ"מ ששמן מצוי שם חכמה מצוי חכמ"ה גי' גל"ם
ור"ל שהגם שהאדם הוא גולם יוכל להמשיך על עצמו החכמה עילאה. פי לזה ניפח
באפיו נשמת חיים להמשיך ע"ע השמות הקדושים הרמוזים במלת חיי"ם במספר.

וחכמה מורה על אות יו"ד מהשם "וביום" השמיני ר"ת ו"ה ובאות ה' נכלל ה' שני אשר
בזה השם נתחבר ע"י החכמה פי ב"ה ה' צור עולמים ולזה נתיסד העולם באיש ואשה
פי יו"ד באיש וה' באשה הוא י"ה ובי"ה ה' צור ר"ל בי"ה נכלל כל השם.

ולזה איש זרפו לכפוש פי הוא נגד החכמה ועי"ז נשפע כל הטוב וכמאז"ל אלה תולדות
השמים והארץ בהבראם בה' בראם או באברהם ור"ל שכל תולדות שמים וארץ הי'
בהבראה פדי שיבראו ויתרבו תולדות ישראל בה' הוא נוקבא ובראם הוא בחי דכר.

וזהו ג"כ באברהם הוא מדת החסד והוא שם י"ה וכאמור. וזהו וביום השמיני לבוא אל
אור החכמה תפעול גם בזה אשר ימול בשר ערלתו ונתגלה הי"ו"ד להיות התגלות החכמה
פח מה מגולם לדיוקן מ"ה הוא האדם לחבר השם ונהבן מאד: א"י וביום השמיני וגו'.

ע"ד ה"ל. וביום הוא הבהירות והאור שמורה על אור החכמה.

שמיני. אות שמן הוא שם נו"ן הרומז על עולם הבינה שער התשובה עלמה דחירו.

ואות י' משמיני רמז ג"כ על החכמה שע"י ששב האדם בתשובה שלימה ומתקן כל שבועה
המדות לבוא אל יום השמיני מלכות שבמלכות ונותן פתר מלוכה להבוב"ה המרומז בי'

משמיני יו"ד במילואו פנ"ל גי' כ' אות כת"ר ואז הוא חכם בפינה ע"י התשובה ועולה לעלמא דחירו זוכה לתקמה עילאה פי ה' יהיב תקמה לתכימין.

פלי מלא מתזיק. וזפ"ה וביום מי זוכה לאור התקמה עילאה השמיני מי שבא לשער הנון ומכתירו ית' פנ"ל אז משפיע גם הש"י בו תקמה.

ולזה יוכל ג"כ פי ימול בשר ערלתו כמ"ש באברהם אבינו ע"ה וברות עמו הברית שע"י הברית שפרת אברהם ונתדבק בו ית' פעל פי וברות עמו שכל מי שירצה להיות אתו עמו כמותו וביאנו בברית שלום וכן פאן פיון שבא למדרגת ובחז' יום השמיני פנ"ל יוכל לימול בשר ערלתו של כל הרוצה להתקרב אליו ית' יוכל לפתוח לבו ולהסיר ערלת לבבו שיוכל להתקרב אליו ית'.

ושלשים יום ושלשת ימים תשב על דמי טהרה. שלשים ושלשת גי' ג"ל ע"ד שביקש דהמע"ה גל עיני ואביטה וגו' שעניי האדם מרמזין נגד עיניו עילאין עיני ה' ואמר שיגלה הפנימיות ועיוניות מעיניו שלו ואביטה בזה נפלאות וגו'.

או כי הנה פתיב עין ה' אל יראיו להיראים אינו כ"א עין אחת אבל הצדיקים פתיב עיני ה' אל צדיקים תרין עיניו ולכן ביקש גל עיני שאבוא להתגלות בחי' צדיק ואזכה להשגחת תרי העיניו עילאין.

וזהו ושלשים ושלשת גי' ג"ל שע"ז ינפה לבחי' גל עיני וכנ"ל. ובזה תנפה פי תשב על דמי טהרה לבל יהא דם טמא כ"א דם טהור ויקרב הגאולה במהרה בימינו אמן: וראה הפהו והנה בעור בשרם בהרות פהות לבנות בהק הוא פרח בעור טהור הוא.

ידוע בתורתו של ר"מ פתנות אור באל"ף פמו שהי' קודם החטא אבל לאח"כ גרם החטא להיות עור בעי"ן ובשוב האדם מדרך יוכל להפך פמקדם להיות אור בא'. והנה נר ה' נשמת אדם פי הוא פנר בפני האבוקה שפנר נכלל באבוקה.

כן פשהאדם מחשיב עצמו רק פנר לפניו ית' זוכה להארה לנפשו רוחו ונשמתו המרומזים באותיות נר פידוע. וזהו פנונת חז"ל אין בודקין את החמץ לאור האבוקה כו' אלא לאור הבר.

ר"ל שלא יוכלו לבדוק החמץ והשאור שבעיסה הוא היצר לבער אותו לאור האבוקה פשידמה בנפשו פי הוא מאיר פאור האבוקה אלא לאור הבר פשלא יחזיק עצמו כ"א פמו אור הבר הנכלל בהאבוקה פשמקרב הבר אל האבוקה הרי מתפכה וכאין יחשב נגדו אז יוכל לבדוק החמץ מקרבו.

ועפ"ז נבאר הפתוב וראה הפהו הוא הבוב"ה פהו עליון חסד עילאה וראה והנה בעור בשרם וגו' והנה מורה על שמחה ששמחה גדולה לפניו בראותו בעור בשרם בהרות שרואה בהם בהירות ואורות מצונחצחים אבל פהות לבנות שבעיני עצמם הגם שהגיע לליפון עליון מ"מ הוא פהות בעיניהם ועדיין לא זככו עצמם והם פנר בפני האבוקה פנ"ל.

אז פהק הוא בה"ק גי' ז"ק ר"ת "זוכרי קדושתו שזוכרים תמיד קדושתו ית' ולכן נתמעטים בעיניהם ולזה הש"י זוכר קדושתם וזוכים פרח בעור שיהי' פריחה וגדלות

בעור להתהפך לאור טהור הוא מתטהרים ומתקדשים בשמות אהי"ה הוי"ה המרומז במלת הוא: ואיש כי ימרט ראשו קרה הוא טהור הוא ואם מפאת פניו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא.

דהנה יש כמה אנשים שמסגפין עצמם בתענית וסיוגופים ולחיייהם נתנו למורטים בכדי שישגיגו מדרגות ויהי' רבי ומנהיג הדור. ויש אשר יענו בצום נפשם מפחד ה' לא לקיבול פָּרַס.

לז"א כי ימרט ראשו שימרט עצמו בשביל שישגיע להיות ראש ומנהיג. קרח הוא ר"ל שהוא בחי' אחרונים הגם שאינו תכלית העבודה מ"מ טהור הוא.

אבל מפאת פניו למען יהי' נגד פניו ית' לפנות עצמו אליו יתברך ושאר פניו יפנה אליו. גבח הוא זה הוא בחי' קדם טהור הוא בנודאי כ' גבח"ת גי' תי"ג רמז אל הצדיק הנוחל ת' עלמין דכסיפין ותמיד הוא בעיניו גיעור נריק ועפ"י מעשיו אין מגיע לו פלום כ"א שואל ומבקש מתנת חנם ממדת הרחמים משלש עשרה מדות הרחמים והבן: א"י ואיש כי ימרט ראשו וגו'.

ע"ד אוז"ל דלפעמים פתיב מזמור לדוד ופעמים פתיב לדוד מזמור ומשני פאן שרתה שכינה עליו ואח"כ אמר מזמור פאן אמר מזמור שתשרה עליו השכינה. וזה ואיש כי ימרט ראשו שמורט ומסגף עצמו שיבוא אל הראשית להשראת שכינת עוזו בקרבו.

קרח הוא קר"ח אותיות חק"ר שחוקר ודורש אהדותו ית' הגם שהוא עדיין בחי' אחרונים כפי' קרחת אעפ"כ טהור הוא כי פנונתו רצונו לעבודתו ית'. ואם מפאת פניו ימרט ראשו מחמת פנים העליונים ששרה עליו עי"ז ימרט ראשו.

גבח הוא ופירש"י ז"ל משפוע קדקד כלפי פניו קרוי גבחת רמז כמו שבתפילין שמקומם במקום זה ע"י מוטל מוראו על הכל כמארז"ל ע"פ וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ויראומה אלו תפילין שבראש פן מורא הצדיק? הא מוטל על הכל ולא ירעו ולא ישחיתו כי טהור הוא ולא יוכלו לקרבה אליו והבן: א"י ואיש כי ימרט ראשו וגו'.

ואיש הוא הצדיק שדרכו לכבןש וכאמור לעיל. כי ימרט ראשו.

רא"ש אותיות "רצון" אביו "שבשמים" ר"ל שיתאמץ בכל פחו לחבר ההוי"ה פנ"ל ונלא דנוקא ראשו. אלא כל עצמותיו תאמרנה ה'.

אזי קרח הוא. ע"ד דאיתא בהארין"ל צדיק" פתמר" יפרח" ס"ת קר"ח ור"ל שקל צדיק בדורו צריף לעבד ולתקן את קרח להיות פתמר יפרח כי נשמתו גבוה מאוד אלא שעינו הטעמו.

וכן פאן קרח הוא לתקן את קרח פנ"ל ונאז טהור הוא. ואם מפאת פניו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא יתבאר בהקדם דברי מוח"ז ה"ק זצלה"ה בנו"א על משנת הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה ה"ז מתחייב בנפשו ותוכן דבריו שבגלות המר הזה שדומה ללילה הוא מתבודד ביחידי ומפנה לבו כדי לבטל כל הדינים מישראל ה"ז מתחייב בנפשו שמוסר תמיד נפשו עבור ישראל ע"ש בפרשת קדושים בארובה.

וכאשר עינינו ראו פן בצדיקי דורינו. וזהו ואם מפאת פניו פניו לשון פני' שפונה עצמו לכלות הפאה פא"ה גי' פ"ו כמנין אלהי"ם ור"ל מפאת מחמת פאה פנ"ל פניו פונה עצמו לפתות ולבער הדינים מישראל ועי"ז ימרט ראשו שמוסר נפשו ונהגם שהוא יושב ביחידות ובהצנע לכת מ"מ קרח הוא גבח הוא מצד של הפנים.

ור"ל שהגם שהוא בהצנע לכת מ"מ השי"ת מראה פניו לכל שתהא מודעת זאת בכל הארץ גודל צדקתו. ונהגם שמוסר נפשו מ"מ טהור הוא.

הוא טהור ונקי מכל חלי ומכאוב וישאר חי וקיים בכל טוב אמן: פרשת מצורע והעמיד הפהן המטהר את האיש המטהר ואותם לפני ה' פתח אהל מועד. הנ"ל דהנה במצורע לעיל מיני' פתיב ויקח שני כבשים תמימים וכבשה אחת וגו' תמימה לרמז שיכניס את המצורע בתשובה עד יבוא אל מדת שלש האבות ג' קנוי חג"ת.

ונה שני כבשים מלשון כבש ודרגא ומעלה ר"ל נגד מעלות שני האבות אברהם ויצחק שהיו תמימים במדתם וכבשה אחת היא מעלת יעקב הכובש וכולל שניהם לאחת עמודא דאמצעי'תא בחי' התפארות כ"ז תהי' תמימה אצלו.

ונהו והעמיד הפהן הוא הצדיק העובד יעשה עמידה וקיום למצורע הנה לטהר אותו ולהיות לו עמידה. את האיש המטהר שיהי' טהור.

ואותם ר"ל גם במדת האבות פנ"ל שכ"ז הנה לפני ה' ר"ל לפני שהונה כל הוי"ת וכמאחז"ל בזכות אברהם נברא העולם בהברא"ם באברה"ם ונמצא הוא קדם ובזה יפעול פתח אהל לפתוח אורות העליונים. מועד אותיות מ"ו הוא מילוי ע"ב.

ע"ד הוא מספר שם אכדט"ם המתקת שם אלהים פנודע. ור"ל שיעול להיות לנו מילוי ע"ב וחסד ולהמתיק אלהים בשם הנ"ל שהוא גי' ע"ד ונהבן: ואם טהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר.

נ"ל כי הנה אנחנו עם קודש ב"י נק' בחי' אשה שאנחנו מקבלים שפע מאתו ית' ובשבילנו ברא את העולם שייטיב לנו מטובו ע"י עסקנו בתורתו הק' אשר לא יאות ליתנה כ"א לנו עם קודש פתשובת משה רבינו להמלאכים למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם כו' עיין במדרש.

וע"י התורה נעשה צמצום וגבול פי הנה חסי יתן אל לבו אם האדון ה' צבאות אשר הוא א"ס וב"ת אעפ"כ כ"י צמצם עצמו מא"ס כ"י לסוף בכדי לקבל תענוג מעם קרובו ישראל שנה היתה הפונה בבריאת העולם והמקיים מ"ע ושומר עצמו מלעבור על ל"ת גורם קיום והעמדת העולם ונותן תענוג ושפע ונח"ר כפיכול להבוב"ה עאכו"כ האדם אשר קרוץ מחומר שיצמצם עצמו מכל תענוגי והבלי העולם כדי לעסוק בתורה לעבדה ולשמרה בכדי שע"ז נהי' בבחי' אשה בחי' מקבל תענוג ושפע מאתו ונהי' בנים למקום הגם פי אין זה תכלית פוננת העבודה לקיבול השכר מ"מ הא ממילא אתיא.

וכאשר רמזה לנו המשנה באבות אל תהיו פעבדים המשמשין את הרב ע"מ לק"פ אלא הוו פעבדים המשמשין את הרב שלא ע"מ לקבל פָּרָם. והדקדוקים במשנה זו רבו ובפרט אומרו הוו פעבדים נהלא עיקר העבדות להיות בבחי' בנים למקום.

אָמַנָם לִפְנֵי יוֹבֵן הַיָּטֵב וְנִקְדִים מְשַׁל דְּאִיתָא בְּמִדְרָשׁ לְמַלְךְ שְׁמֵסֵר פְּרֻדָּס לְעִבְדֵי לְעוֹבְדוֹ וְלִשְׁוֹמְרוֹ לְזַבֵּל וְלִקְשָׁקֵשׁ אֶת הָאֵילָנוֹת וְסָף קָצוֹב שְׂכָר מִכָּל אֵילָן לְפִי חֲשִׁיבוֹתוֹ כֵּן שְׂכָרוֹ. וְהִנֵּה יֵשׁ אֲשֶׁר חוֹשְׁשִׁין לְאֵילָנוֹת הַפְּשׁוּטִים כִּי שְׂכָרָם מוּעָט וַיֵּשׁ אֲשֶׁר אֵין רוֹצִים בְּקִיבוֹל הַשְּׂכָר וְאֵין רוֹצִים בְּעִבּוּדָה אַבְל אוֹהֲבֵי הַמְּלָכָה אֵין מְגַמְתִּים לְקִיבוֹל הַשְּׂכָר כִּי אֵל לְעִשׂוֹת רְצוֹן הַמְּלָכָה וְכָל הָאֵילָנוֹת שׁוֹיִן בְּעִינֵיהֶם כְּדֵי לְעִשׂוֹת נַח"ר לְמַלְךְ.

כֵּן הָעֲנִין בְּעִבּוּדָתוֹ ית' אֵל תְּהִי כְּעִבְדֵי הַמְּשֻׁמְשִׁים ע"מ לְקַבֵּל פָּרָס כִּי מִזֶּה יִסְתַּעַף לְהִיּוֹת תַּחַת סִיג שְׁאֵינוֹ רוֹצֶה בְּשְׂכָר וְאֵינוֹ רוֹצֶה בְּעִבּוּדָה אוֹ לְעִשׂוֹת הַמַּצּוֹת שְׁשֻׁכְרוֹן מְרֻנָּה. אֲלָא הוּוּ כְּעִבְדֵי הַגָּם כִּי אִתָּם מְשֻׁמְשִׁין ע"מ שְׁלֵא לְקַבֵּל פָּרָס כִּבְּנֵי הָעוֹשֶׂה רְצוֹן אָבִיו לְעִשׂוֹת לוֹ תַעֲנוּג וְנַח"ר וְאֵעִפ"כּ יֵהִי בְּעִינֵיכֶם כְּאֵלוֹ לֹא עֲשִׂיתֶם כְּלוּם כִּי אֵל כְּעִבְדֵי וּבְכָל יוֹם תִּהְיֶה מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ וְכִמְאֵה"כּ בְּאַבְרָהָם אָבִינוֹ ע"ה וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים בְּכָל הַיָּמִים מְשׁוֹנָה בְּכָל יוֹם הָעִבְדוֹת שֶׁל הַיּוֹם מְדַאֲתָמוּל.

וְנִהוּ לַיהוּדִים הַיְתֵה אוֹרָה לֹא אָמַר הִי לְשׁוֹן עֶבֶר אֲלָא הַיְתֵה בְּהוֹנֵה. וְר"ל לַיהוּדִים מִי שְׁרוּצֶה לְהִיּוֹת בְּבַחֲי יו"ד בְּחֻמְרָה יִכְנִיס בְּתוֹכוֹ אוֹת דְּלִי"ת בַּחֲי דַל שְׁלֵא עָבַד עַדִּין כְּלוּם וְאֵז הַיְתֵה אוֹרָה בְּהוֹנֵה בַּכ"פ בְּבַחֲי מְחַדֶּשֶׁת כְּמוֹ וְהַיְתֵה לוֹ וְלִזְרַעוֹ אַחֲרָיו בְּלִשׁוֹן עַתִּיד.

וְנִהוּ גַם כֵּן פִּי הַמְּשֻׁנָה שֶׁאֵח"כּ יְהִי בֵּיתָה פְּתוּחַ לְרַנְחָה וַיְהִי עֲנִיִּים בְּנֵי בֵּיתָה. כִּי עֵיקַר עִבּוּדָתֵנוּ לְהִיּוֹת מְשֻׁכְּן וּמְעוֹן אֱלֹהֵי ית' כִּמְאֵה"כּ הֵיכַל ה' הַמָּה הֵיכַל גִּימ' אֲדנִי שִׁיְהִי הֵיכַל לְהוִי"ה לְקַבֵּל בְּתוֹכוֹ אֲדִנּוֹתוֹ ית' וְאֵז הוּא בֵּית אֱלֹהֵי ית' וְז"א יְהִי בֵּיתָה פְּתוּחַ לְרַנְחָה שְׁתִּהִי כְּלֵי מְרֻנָּח שְׁתוּכַל לְקַבֵּל קְדוּשָׁתוֹ ית' כְּמוֹ שְׁצַמְצָם כָּל יִשְׂרָאֵל בֵּין שְׁנֵי בְּדֵי הָאָרוֹן כֵּן יִצְמַצֵּם גַּם כֵּן שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹכָהּ.

וְאָמַר שֶׁעֵכ"ז יְהִי עֲנִיִּים בְּנֵי בֵּיתָה. בְּנֵי בֵּיתָה שְׁאוּתָם הַבּוֹנִים בֵּית הַנְּז"ל יְהִי בְּעִינֵיהֶם כְּעֲנִיִּים שְׁלֵא עָבְרוּ כְּלוּם עַדִּין.

וְנִחְזוֹר לְעֲנִינָנוּ וְאֵם טְהָרָה מְזוֹבָה כִּי הִנֵּה צְרִיף לְעִשׂוֹת לְעַצְמוֹ צְמָצוּם בְּכָל דְּבָרָיו הֵן בְּאֵכִילָה וְשִׁתִּיָּה וְשִׁינָה וְכִדּוּמָה לְבַל יִשְׁטוּף בְּתַעֲנוּגֵי מוֹתְרֵי עוֹה"ז. כִּי הָאֵיף יַעֲרַב לוֹ אֲכוֹל וְשִׁתוֹת וְשִׁינָה מְמוֹרָא וְאַהֲבַת הָאֲדוֹן ה' צְבָאוֹת וְכִמְאֵר דּוּד הַמְּלָכָה ע"ה עוֹרָה כְּבוֹדֵי וְגו' אַעֲרִיהָ שְׁחַר.

וְכֹאֲשֶׁר הַצְּדִיקִים בְּאִמַּת מְנַדְדִים שִׁינָה מְעִינֵיהֶם מְעַט שִׁינּוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת וְכֹאֲרֵי יְקוּם בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה לְהִתְאֹנֵן עַל חֲנֻכָּתוֹ בֵּית ה'. אַבְל לֹא כֵן הַרְשָׁעִים כִּי בַּחֲשֶׁף יִדְמוּ לְשִׁטוּף בְּמוֹתְרוֹת עוֹה"ז לְבַלִּי חֶק הַהוּא יִחַשֵׁב בְּשֵׁם אִשָּׁה זָבָה כִּי יַעֲבֹר הַגָּבוּל הַקָּצוֹב לוֹ כְּמוֹ הַזָּבָה.

וְאָמַר אִם טְהָרָה מְזוֹבָה כְּשֶׁהָאִשָּׁה יִרְאֵת ה' הֵם יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁטְהָרָה מְזוֹבָה לְשׁוּם לְהֵם חוֹק וְגָבוּל וְצְמָצוּם ע"י עֶסֶק הַתּוֹרָה חוֹק וְלֹא יַעֲבֹר כִּי אֵל הַהֲכָרַח אֲזִי וְסִפְרָה לָהּ שְׁבַעֲתֵימִים כְּמוֹ בְּמַצְרַיִם שֶׁהִיוּ עִירוֹם וְעָרֵי וְכִשְׁעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ לְגַאֲלֵינוּ נָתַן לָנוּ גְדֻלוֹת הַמְּנוּחִין לְמַעַן נוּכַל לִיצֵא מִשָּׁם וְאֵח"כּ צְרִיכִין אֲנַחְנוּ לְלַקֵּט לְאַחַד אֶחָד כְּמַבְּנֹאֵר בְּכַוְנוֹת הָאֲר"י וְז"ל כְּדֵי שֶׁנִּפְעוֹל הַכֹּל ע"י מְעֻשֵׁינוּ לְבַל גִּיכּוּל נְהַמָּא דְּכִסִּיפ'.

כֵּן וְאֵם טְהָרָה מְזוֹבָה כְּנ"ל בְּעִזְרַת אֱלֹהֵי הַמְּעוֹרָר הַתְּשׁוּבָה וְאֵח"כּ וְסִפְרָה לָהּ לְעַצְמָהּ תְּאִיר וְתַעֲוֹרָר מְעַצְמָהּ כָּל הַזֹּ' יָמִים כְּמוֹ שְׁבַעֲתָה נְקִיִּים הַגָּם דְּבִשְׁבַעָה הִנֵּי סְגִי מ"מ כְּמוֹ בַּיּוֹם

השמיני ימול ואיתא בזה"ק היא דליחמי אפי מטרוניתא לכן וניתר נגדנו הש"י ז' פ'עמים
ז' למען נוכל לקבל אפי מטרוניתא עכ"פ במ"ט יום ואז.

ואחר תטהר. מה שהי' עד עתה בבחי' אחוריים לאחור ולא לפנים פי פשהולכים בדרך
הישר הם בבחי' פנים לא כן להיפך אבל ואם טהרה מזוכה וכנ"ל תזכה לטהר גם מה
שהי' בבחי' אחוריים פי יהי' לפנים והבן: א"י וספירה לה וגו'.

עפמש"כ יום ליום יביע אומר. ור"ל יביע כמו הגשם שמעלה אכעבועות והוא סימן
נהנה עוד על גשם.

פכה על ידי התעוררות מעשה הטוב של ישראל דלמא נתעורר התפארות מלעילא. וזה
יום היינו הבהירות דלמא.

ליום היינו לבהירות דלעילא פשמתחברים אזי יביע אומר יעשה התעוררות וכמען
הנובע בהתפארות. אומר לשון התפארות פי כן יסד המלך בי"ה ה' צור עולמים לחבר
י' בה' ועי"ז יוכל להיות התחברות והעלאת ה' תמאה והבן זה וכ"ז נעשה על ידי פשרון
מעשינו וכנ"ל ואדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא לכן ברחמיו וחסדיו
הגדולים העמיד לנו התשובה ונרטה.

והנה יש מארי דחושבנא אשר כל עת ורגע לא יחשו מתת חשבון מעשיהם בדרך
הצדיקים. אולם לאו כל אנפי שוין יש אשר בכל לילה אם על המשכב הוא וחשב עם
קוניהו ממעשה של כל היום.

ויש אשר אין פתם יפה גם לזה. לכן העמיד הש"י כל ער"ח משלשים יום לשלשים יום
לעשות חשבון נפשו מפל מעשה החודש.

ועי"ז יוכל להרים גם כן ה' תמאה לחברה ולהמשיכה לה' עילאה. וזהו וספירה ל"ה ל"ה
דייקא ל"ה ל' מורה על שלשים מי החודש.

ה' מורה על ה' תמאה. ואחר וספירה לה שתאיר ל' מי החודש.

היינו לשוב בכל ער"ח ועי"ז תמשך ותתעלה ה' תמאה לשורשה. וזה שבעת ימים פי
ימים רומז גם על חודש כמד"א חודש ימים.

ואז ואחר תטהר תגרום ביאת המשיח שגם עולם האחוריים והחיצונים תטהר פי אז יהי'
כולו קודש לה' אמן: פרשת אחרי ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר
לבש בבואו אל הקודש והניחם שם.

נ"ל ענין בגדי הבד ירמז על פי הבוב"ה נק' בד עש"ה ה' ב'ד ינחנו להורות נתן בלבישת
הבגדים להמשיך ע"ע ההניות מבד קודש העליון. ולזה הי' ד' בגדי לבן נגד ד' אותיות
הוי"ה פנ"ל.

ולזה הי' מוכרח לעשות קודם בואו אל הארה העליונה אבל לאחר בואו אל הקודש פנימה
והאיר עין שכלו לא הוצרך לסימנא מילתא. וז"א ובא אהרן אל וגו' פשאהרן הפהן הוא
הצדיק העובד פשכבר בא אל אהל מועד להארת עולם העליון הנק' בשם מועד.

אזי ופֶשֶׁט אֶת בְּגָדֵי הַבַּד אֲשֶׁר לְבַשׁ אוֹתָם בְּבוֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּהַתְחַלְתּוֹ לְבוֹא אֶל הַקֹּדֶשׁ כִּי לֹא יִנְצְרֶה שׁוֹב לְזֶה. וְאָמַר וְהִנִּיחָם שָׁם עַד קִשְׁט עֲצָמָה וְאֵחָ"כ קִשְׁט אַחֲרֵים כְּשֶׁכָּבַר קִשְׁט עֲצָמוֹ מִלֵּא קוֹמְתוֹ יוֹכַל לְקִשְׁט אַחֲרֵים ג"כ וְכַמֵּש"ה בְּמִשְׁה רַבִּינוּ ע"ה וְהִיא כְּצֵאת מִשְׁהֵהֶהֱלֵה הִיָּינוּ לְאוֹר הָעֶלְיוֹן.

וְנִצְבּוּ אִישׁ פֶּתַח אֶהְלוּ וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מִשְׁה ר"ל שֶׁהֵיוּ מִבִּיטִין וּמְצַפִּין הַלְנוּאֵי וְנִזְכָּה לֵהֵיוֹת אַחֲרֵי מִשְׁה בְּבַחֵי אַחֲרֵיָם שְׁלוֹ עַד בָּא הָאֱהָלָה עַד שֶׁכ"א בָּא אֶל אוֹר הָעֶלְיוֹן ע"י פְּעוּלַת מִשְׁה. וְזֶה וְהִנִּיחָם שָׁם שִׁינִיחַ קִדְּוֹת הָאֵלוּ הַמְרֻמָּזִים בְּבִגְדֵי הַבַּד כְּנ"ל ש"ם ר"ת "שָׁם" מְלֻכּוֹתוֹ אֶל כָּל מִי שְׂרוּצָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ שָׁם מְלֻכּוֹתוֹ ית' וְהַבּוֹ: א"י וְכָא אֶהְרֹן אֶל אֶהְל מוֹעֵד וְגו'.

כִּי הִנֵּה חֹסֵד אֵל נִתַּן לָנוּ שְׂאֲנַחְנוּ אֶחָד וְכַמְאַמְרָם ז"ל. שְׁלִשָּׁה מְעִידִין זַע"ז הַקַּב"ה וְיִשְׂרָאֵל וְהַשְּׁבֶת כִּי הַכֹּל אֶחָד שְׁהַש"י הוּא וְשָׁמוֹ אֶחָד וְיִשְׂרָאֵל גוֹי אֶחָד בְּאַרְץ וְכַמֵּש"ה כָּל הַנְּפֹשׁ הַבָּאָה וְגו' שְׁבָעִים נֶקֶד נְפֹשׁ.

וְכֵן הַשְּׁבֶת כְּנִלְהוֹ שִׁיתָא יוֹמִין מִתְבָּרְכִין מֵהַאי יוֹמָא וְעֵיקַר חַיּוּתָם מִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְבִי כְּלוּלִין וְהַחַיּוּת שְׁלֵהֶם מִיּוֹם הַשְּׁבֶת לְכֵן מְעִידִין זַע"ז שְׁפֹלָם שִׁינִיכִים זֶה בְּזֶה. וְשְׁבֶת אוֹתִיּוֹת ש' ב"ת כִּי הַש"י הוּא א"ס נְקוּדָה בְּלִתִּי מוֹשָׁגַת וְלִרְב טוֹבוֹ עֲלִינוּ הַגְּבִיל כְּכִיכּוֹל עֲצָמוֹתוֹ הַפְּשוּט לִג' קוּוִין צִיּוּר שׁ וְאֵז אֲנַחְנוּ בְּחִינַת בַּת לְשׁוֹן כְּלִי שְׁנוּכַל לְקַבֵּל מִמָּנוּ ית' וְיִשׁ ש' בַּת ד' רִישֵׁין הִיָּינוּ עִם הַתּוֹרָה כִּי בְּרִיאַת הָעוֹלָם עֲבוּר הַתּוֹרָה שֶׁנֶּקֶד רֵאשִׁית שְׁיִקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל וְעַל יָדָהּ יוֹכְלוּ לְקַבֵּל אוֹר וְרַז הָעֶלְיוֹן.

וְהִנֵּה פְּנֵי מִשְׁה כְּפָנֵי חֲמָה וְכָפֵי יְהוֹשֻׁעַ כְּפָנֵי לְבָנָה הוּא בְּעַבּוּר כְּמוֹ הַחֲמָה שְׂאִינָה מְקַבֵּלַת כ"א מְעַצְמוֹתוֹ ית' אֶבֶל הַלְבָנָה מְקַבֵּלַת מְאוֹר הַחֲמָה. וְכֵן מִשְׁה קִיבֵל תּוֹרָה מִסִּינֵי מִמִּי שְׁנִגְלָה בְּסִינֵי מְעַצְמוֹתוֹ הַפְּשוּט וְלָכֵן הוּא כְּפָנֵי חֲמָה אֶבֶל יְהוֹשֻׁעַ קִיבֵל מִמִּשְׁה כְּלְבָנָה מִהַחֲמָה.

וְהַעֲיָקֶר לְכָל זֶה בְּהַתְאַחַד בְּאַחַד כְּשֶׁמְפָשִׁיט עֲצָמוֹ מִהַגְּשָׁמִיּוֹת וְיִוָּדַע כִּי הוּא לֹא יוֹכַל עֲשׂוֹת גְּדוּלָה אוֹ קִטְנָה בְּלִתִּי בְּעִזּוֹר אֱלֹהֵי אֵז הוּא אֶחָד מִשְׂא"כ כְּשֶׁמְדַמָּה בְּנִפְשׁוֹ כִּי יָדוּ עֲשֻׁתָהּ זֹאת אוֹ הִלָּךְ אַחֵר הַגּוֹפְנִיּוֹת אֵינָנוּ אֶחָד וְהוּא נִפְרָד וְנִחְלַק ח"ו כ"א כְּשֶׁמְתַדַּבֵּק בּוֹ נִתְאַחַד בְּאַחַד וְכַמֵּש"ה וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בָּה'.

וְכַמְאַחֲזוֹ לְהַדְּבִק בְּמַדּוּתָיו שְׁתּוּכַל לְדַבְּקָה בּוֹ ע"י תִּיקוּן הַמַּדּוּת וּבִכְפֻרַת בִּימֵי הַסְּפִירָה וְהַכֹּל הוּא ע"י הַתּוֹרָה שְׁלוֹמֵד לְשִׁמָּה לְהַתְעוֹרֵר הַרְזִין וְהַחַיּוּת שְׂבָאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה כַּמ"ש תּוֹרַת ה' תְּמִימָה וְגו' תּוֹרַת ה' הַתּוֹרָה שְׁמֻלְנֹפֶשֶׁת בְּהוִי"ה בְּכָל אוֹת נְרַמְזִים שְׁמוֹת הַקְּדוּשִׁים וְאֵז תְּמִימָה מְבִיאַת תְּמִימוֹת בְּלִב הָאָדָם וּבְזֶה הִיא מְשִׁיבַת לְשׁוֹרֶשֶׁה לְהַתְדַבֵּק בְּשׁוֹרֶשׁ הָעֶלְיוֹן וְאָמַר הַכ' וְכָא אֶהְרֹן הוּא הַפְּהֵן הָעוֹבֵד בְּבוֹאוֹ אֶל אֶהְל מוֹעֵד לְהַאֲרֵת עוֹה"ז שְׁיִוָּרֵד מִמְדַּרְגָּתוֹ.

וְפֶשֶׁט אֶת בְּגָדֵי הַבַּד. יִתֵּן הַתְּפִשְׁטוֹת מִבְּגָדֵי בַד ר"ל מִלְבוּשֵׁי הַבּוֹב"ה שְׁנִקְרָא בַד קוּדֶשׁ עַש"ה ה' בְּדָד.

וְהַצְדִּיק בְּעִלוֹתוֹ לְמַעְלָה מִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי קוּדֶשׁ בְּאוֹר הָעֶלְיוֹן כְּמַשַּׁל הַנְּכֻס לְחַנּוּתוֹ שֶׁל בּוֹשֵׁם אַע"פ שֶׁלֹּא לָקַח כְּלוּם קָלַט רִיחַ עִמּוֹ כֵּן הַצְדִּיק מִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי קוּדֶשׁ בְּאוֹר

העליון ומהם נותן התפשטות מלבוש קונדש אשר לבש בבואו אל הקונדש והניחם שם
יתן נייקא מהם שם גם כן בזה העולם.

גם שם אותיות שם מלכותו פנ"ל כי יתן נייקא אל שם מלכותו שיגלה ויראה שם מלכותו
ית' בעולם ונזכה לקבל התורה בקדושה ובטהרה אמן: ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה.
דידוע כי ע"י התשובה מאהבה הזדונות נעשים זכיות והוא נק' חלב החטאת שמעלה
המבחר שפחטא למעלה להעשות זכיות.

ונה אינו נעשה כ"א על ידי התשובה מאהבה כי מיראה איה יערב לבו לגשת למעלה
מגודל היראה. אבל מאהבה הגם כי איננו ראוי מ"מ האהבה דוחקת ומקלקלת השורה
להעלות הפל לפני אדון כל כמו בקרבנות שהקריב והעלה הפל לשוןרשו פכה כמו חלב
נדשן תשבע נפשו מתענוג הבוב"ה.

ונהו ואת חלב החטאת היינו התשובה מאהבה שהוא המבחר פנ"ל יקטיר המזבחה יפעול
בזה כמו בהקטרת המזבח והבן: וכפר הפהו אשר ימשח אותו ואשר ימלא את ידו לכהו
תחת אביו ולבש את בגדי הכד בגדי הקונדש.

וכפר לשון כופר ופדיון שיפדה עצמו מכל החומריות האיש העובד שנק' פהו. כי אשר
ימשח אותו שהש"י מושח אותו להיות לעבד לו לזאת מוכרח תמיד להיות נקי וטהור כי
לא ידע את עתו להקרות אל המלך ולכן ידו וגו' כי צדיק מושל ביראת אלהים צדיק גזר
והקב"ה מקיים.

וכמו שביד הבוב"ה בכחו להשפיע חסד כן ימלא את ידו היינו פחו לכהו תחת אביו
להביא חסד על העולם כמו אבינו אב הרחמן. לכהו רמז אל החסד.

ולבש את בגדי הכד ע"ד אז"ל מלך ב"ו אין לובשים לבושו אבל הצדיקים לובשין לבושו
יעו"ש. וזה ולבש את בגדי הכד היינו של הבוב"ה שנקרא בד או הגם כי לבושו צדקה
בגדי תפארת מ"מ ולבש את בגדי הכד עם הלבושין שלו ילבש את בגדי הקונדש לבושי
קודשא שעושין לו המתקדשין ומטהרין עצמם אליו ית' וכמש"ה ישאל אשר בך
אתפאר תפארת ישאל והבן: את משפטי תעשו ואת חקתי תשמרו ללכת בהם אני ה'
אלהיכם.

להבין אומרו עשני למשפטים ושמירה לחוקים. ולכאורה לפירש"י איפכא הל"ל גם
אומרו ללכת בהם אינו מוכן ורש"י ז"ל הרגיש בזה.

והנראה לבאר תחלה עפ"י פשוטו כמו שאנו מתפללין ובמצותיה תרדוף נפשי כן תזכו
ללכת בהם תמיד. והנה ידוע מאמחו"ל ישב אדם ולא עבר עבירה פאלו עשה מצוה.

וידוע דבעשניית המצוה נעשה ונברא מלאך גם האדם נעשה כברי' חדשה. וז"א את
משפטי ר"ל עם משפטי דהיינו הל"ת פשלא תעברו עליהם תעשו.

ר"ל תעשו גם כן מלאכים ותעשו עצמיכם כברי' חדשה. ואת חקוטי ר"ל ע"י חקותי
תשמרו קרי תשמרו תהיו נשמרים כי יהי מגינים ומצילים ואז תזכו ללכת בהם פנ"ל
כי מצוה גוררת מצוה ותזכו ללכת בהם אותיות במ"ה גי' באד"ם רמז לדמות
דיוקן אדם כי ידוע מצו"ה אותיות הוי"ה מ"צ בא"ת ב"ש י"ה ור"ל שע"י עשניית המצוה

מתדבק בהוי"ה ובא לדמות דיוקן אדם דלעילא פי פשיופיע אור הוי"ה על האדם אז פניו פני אדם והכל יראים מפניו וכמ"ש בקנו וישם ה' לקין אות ופירש"י ז"ל חקק לו אות משמו.

ונהו ללכת בה"ם ללכת במ"ה שתלכו בדמות דיוקן אדם ובזה תפעלו אני ה' אלהי שההוי"ה והרחמים יהי' אלהיכם שגם הדינים יספיעו עליכם לרחמים ולכל טוב אמן: ושמרתם את חקותי ואת משפטי וגו' אני ה'.

נ"ל כי הנה פתיב חק נמן ולא יעבור שהש"י נמן לנו חק לישנא דמזוני וכל מיני השפעות ולא יעבור מאתנו וכמ"ה שבנעות חקות קציר ישמור לנו והכל מתנהג על ידי מדות ישראל בפשפשירין מעשיהם ממשיכין שפע טוב.

ונהו ושמרתם אח חקותי שתוכלו לשמור החקות פנ"ל את חקותי על ידי שמירת חוק התורה פי הא בקא תליא. ואת משפטי היינו הרחמים לשפוט אתכם לטוב פי פשיש דין למטה אין דין למעלה וכשתפשוטו עצמכם בכ"פ להיות ממארי דחושפנא בכל עת ורגע ובפרט בשכבו על משכבו יהי' המשפט לכם לרחמים ולזה משפט מורה על רחמים. וזה ואת משפטי. היינו הרחמים.

אשר יעשה אותם האדם שהכל נעשה לפעולת האדם הן לטוב והן למוטב. אבל פי אני ה' מאתי נהייתה ואני הנותן לכם פח לעשות חיל והבן: פרשת קדושים דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו וגו'.

לא אמר הו אלא תהיו. לשון עתיד.

הבטיח ר"ל כי סוף הפל בנודאי תהיו קדושים פי מוכרח להיות תיקון הנשמות טרם ביאת משיחנו בכ"א. ולזה מוטב קדושים תהי' מעתה פי כל יומא זמני' הוא שוב היום שפא יבוא משיח למחר ולא תיעול בכיסופא קמי מלכא משיחא.

עוי"ל מה דלא אמר היו אלא תהיו דהנה ידוע פי ההניות הוא בלתי מושג וא"א להשיגו אם לא ע"י האדנות והוא תיק ונרתק להוי"ה פי פשמקבל אדנותו ית' ומודה פי הוא אל אדון על כל המעשים.

ונהו תהי' בהנונתן תהיו פשתרצו להיות בהוי"ה אזי "קדושים" תהיו ר"ת ת"ק מלשון תיק ונרתק שתקבל עליך האדנות פנ"ל ותזכה להניות עליון. ועי"ז קדושים תהי' פרושים ומובדלים מפל רע פי לא תאונה אליכם רעה פי ה' שומרכם.

ואז תדעו פי אני ה' אלהיכם פי ההוי"ה ימתיק גם את האלהים והדינים להיות רחמים פשוטים וגמורים אמן: א"י דבר אל כל עדת בני ישראל וגו' קדושים תהיו פי קדוש אני ה' אלהיכם. ולכאורה הול"ל קדושים היו שהוא לשון צווי ולא תהיו שהוא לשון עתיד.

ויתבאר בשני אופנים אופן האחד עפ"י אמרם ז"ל תהיו בהנונתן תהיו ור"ל דהנה הנשמה הקדושה בעת רדתה לזה העולם בגוף האדם בעת הזאת הנשמה מאירה עד מאד אמנם מפני שאין צדיק בארץ כו' היא נפגמה אח"כ בעוה"ר.

אָבֵל פִּשְׁיָשִׁיב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלִימָה לְפָנֵי הַמָּקוֹם. יוֹכֵל לְבוֹא לְמַדְרִיגָה הָרְאשׁוֹנָה שְׁתֵּהא נִשְׁמָתוֹ מְאִירָה כְּמוֹ בַּעַת בּוֹאָה לְזֶה הָעוֹלָם וְזֶה מֵאֵמֶה"כ קְדוּשִׁים תִּהְיֶה פִּנ"ל בְּהַנְיָתוֹ תִּהְיֶה שְׁתַּקְדָּשׁוֹ וְתִטְהָרוּ עֲצָמֵיכֶם לְבוֹא לְמַדְרִיגָה הָרְאשׁוֹנָה וְתִהְיֶה בְּהַנְיָתוֹ וְיִקְדָּשׁוּתוֹ הָרְאשׁוֹנָה וְכִבָּר רּוּמָזוֹת בְּחִיבּוּרֵי הַקּוֹדְמִים ע"ש: א"י בְּהַקְדָּם מֵאֵמֶה"ל עֵץ חַיִּים מִהֶלֶךְ ת"ק שְׁנָה יֵשׁ לְרַמְזוֹ בְּדַבְרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים דְּהַגָּה פְּתִיב עֵץ חַיִּים הוּא לְמַחְזִיקִים בָּהּ.

נ"ל דְּקָאֵי עַל הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה. וְתִיבַת מַחְזִיקִים הוּא ע"ד פְּלִי מַחְזִיק מ' סָאָה ר"ל דְּהַשְּׂכִינָה הַק' הוּא עֵץ חַיִּים לְאוֹתוֹן הַמַּקְדָּשִׁים וּמִטְהָרִים עֲצָמָם לְהִיּוֹת פְּלִי מַחְזִיק בְּרַכָּה שְׁתּוּכֵל הַשְּׂכִינָה הַק' לְמִצּוֹא מְקוֹם לְשֵׁרוֹת בְּתוֹכָם.

וְנִהוּ גַם כֵּן מֵאֵחֶזְכּו"ל עֵץ חַיִּים ר"ל פְּדִי לְזָכוֹת וְלִהְתְּדַבֵּק בְּשְׂכִינָה הַק' שְׁהוּא עֵץ חַיִּים כִּפִּנ"ל אֲזִי מִהֶלֶךְ. מְוִכָּרַח הָאָדָם לְהִיּוֹת בְּבַחֵי מִהֶלֶךְ דְּהִינּוּ לִילָף מִמַּדְרִיגָה לְמַדְרִיגָה עַד הִיּוֹתוֹ.

ת"ק שְׁנָה. ר"ל פְּלִי וְתִיב לְהַחְזִיק בְּתוֹכּוֹ הַשְּׂכִינָה הַק'.

ת"ק הוּא מְלִשׁוֹן תִּיב הַסִּפָּר וְתִיב הַתְּפִלִּין וְשֵׁנ"ה גִּי סִפִּיר"ה. וְזֶה ג"כ פִּי הַכ' קְדוּשִׁים תִּהְיֶה כִּי תִיבַת תִּהְיֶה מְלִשׁוֹן הוִי"ה ב"ה ר"ל שְׁתִּהְיֶה כ"כ קְדוּשִׁים עַד שְׁהִנְי' ית' יִשְׁפֹּן בְּתוֹכָם מִמֶּשׁ וְגַמְר אֲנִי מִר כִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה' ר"ל אַעֲפ"י שְׁאֲנִי ה' הוִי' פְּלִי סוּף קְדוּשׁ וְנוֹרָא מְאֹד.

אַעֲפִי"כ אֱלֹהֵיכֶם. אֲנִי מְצַמְצֵם כְּבִיכּוֹל אֱלֹהוֹתֵי עֲלֵיכֶם לְיִיחַד שְׁמִי עֲלֵיכֶם שְׁאֲנִי אֱלֹהֵיכֶם. מִכֶּש"כ מִהֶרְאוֹי שְׁאֲתֵם תִּקְדָּשׁוֹ עֲצָמֵיכֶם עַד מְאֹד שְׁאֲמַצָּא מְקוֹם לְשֵׁרוֹת בְּתוֹכָם אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן וְהַבֵּן: אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֵת שְׁבַתְתֵּי תִשְׁמְרוּ וְגו'. עֵינֵן בְּאוֹה"ח.

וְנִרְאָה לְבָאָר עוֹד בְּשׁוּם לֵב לְדַקְדַּק אֲמָרוֹ וְאָבִיו הִי דִי אִם אֲמָר אִישׁ אִם וְאָב תִּירָא. וְהִנְרָאָה דִּידוּעַ דְּהַפֵּל מְכֻוֹן לְמַטָּה נֶגֶד מָה שְׁלִמְעָלָה וְאָב וְאִם דְּלִמְטָה נֶגֶד בַּחֵי אָבָא וְאָמָא דְלַעֲיִלָא.

וְכֵן בְּכָל קִיּוּם הַמִּצְוֹת הַפֶּל נַעֲשֶׂה נֶגֶד דְּוִגְמַת דְּלַעֲיִלָא וְכֵמוֹ שְׁחִינֵן דְּהַמַּע"ה אֲזִי לֹא אֲבוּשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל כָּל מִצְוֹתֶיךָ. ר"ל אֲזִי לֹא אֲבוּשׁ בַּעֲשִׂיַת הַמִּצְוֹת.

בְּהַבִּיטִי בַּעֲשִׂיַת הַמִּצְוֹת אֶל כָּל מִצְוֹתֶיךָ. כֹּל הוּא הַבּוּב"ה חֵי הָעוֹלָמִים כֹּל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵן וּמִתְרַגְמִינֵן דְּאַחִיד בְּשָׂמִיָּא וּבְאַרְעָא וּכְשִׂאֲבִיט בְּכָל מִצְוָה כִּי הוּא נַעֲלָה בְּשׁוּרְשׁוֹ מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת לִיקְבָה"ו אֲזִי לֹא אֲבוּשׁ וְהַגָּה בַּחֵי הָאֲנוּשִׁי יִתְנוּאָר בְּשִׁמּוֹת גְּבָר אֲנוּשׁ אִישׁ וְהַמַּעֲנֵלָה מְשַׁלֵּשׁ אֶלָּה בַּחֵי אִישׁ כְּמֵאֲמַר הַה"ק אֲמֹ"ר זַלְלָה"ה אִישׁ ר"ת "אֶל" יִהוּ" שְׁדִי שְׁשַׁלְשָׁה שִׁמּוֹת שׁוֹרִין עֲלָיו וּז"א אִישׁ כְּשִׁתְּרָצָה לְהִיּוֹת בְּבַחֵי אִישׁ וְכִפִּנ"ל אֲזִי אִמּוֹ וְאָבִיו אִמּוֹ דִּיִּיקָא יְרַמְזוּ עַל אִם דְּלַעֲיִלָא וְאָבִיו אָבִיו דְּלַעֲיִלָא תִירָאוּ וְכִכָּה שְׁבַתְתֵּי תִשְׁמְרוּ וְהֵם תִּרִין שְׁבַתוֹן שְׁבַת דְּלַעֲיִלָא וְשְׁבַת דְּלַתְמָא וְהַבֵּן: א"י אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו וְגו'.

כְּאֵלוֹ נִכְתַּב עִמּוֹ בְּעִי"ן כִּי מִתְחַלְפִין בְּאוֹתֵיּוֹת אַהח"ע וְר"ל אִישׁ עִמּוֹ אִישׁ כְּזֶה שְׁרוּצָה לְהִיּוֹת תְּמִיד דְּבוּק עִמּוֹ ית' וְכִמְש"ה וְאֲתֵם הַדְּבָקִים בַּה' וְגו'. ר"ל בּוֹ מִמֶּשׁ בְּזֶה זוּכָה וְאָבִיו תִּירָאוּ וְתִרְאָה אֶלְיוֹ אָבִיו הָעֲלִיוֹן בַּחֵי הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים כְּדִמְיוֹן כֵּן קָטָן הַמִּתְגַּעְגַּע

להתקרב לאביו ולרחמי האב מצמצם עצמו לקרבה אליו פן פביכול הבוב"ה בראותו תשוות הצדיק לדבקה בו פביכול מצמצם עצמו אליו ונתראה חסדו וטובו עליו.

ואת שבתותי תשמרו פנ"ל ובזה תשמרו תהיו נשמרים מכל דבר: וכרמה לא תעולל. פרום ידוע רומז לתענוג פו כרום ה' צבאות בית ישראל על פי הש"י פביכול מתענג עם נשמות הצדיקים ולא דונקא אחר הסתלקם מעוה"ז אלא פו גם בעודם בחיים חיותם וכ"א יהי ימיו מאה ועשרים שנה מתענג השי"ת בעובדיהם ומעשיהם הטובים פו מקדשים ומטהרים עצמם פדכתיב לעיל מינ' קדושים תהיו וכל נפשם רוחם ונשמתם גופם ומאודם יתקדשו בקדושה יתירה וגוף הצדיק קדוש וטהור פנשמת פשוטי העם ויותר ושמא יאמר יח האיש מי אנכי לבוא עד הלום זו מלכות להמשיך עלי קדושתו ית' ואחרי שרירות לפי אלה פו לא אוכל לעלות במעלות פאלה שהש"י קבל תענוג מאתי לכ"א באזקהרה פא הכ' וכרמה מה שאתה בחי' פרום להעלות תענוג אליו ית'.

לא תעולל לא תחזיק עצמה פעולל ויונק שלא תוכל להגיע לזה פו עשה תעשה ויכול תוכל. וכל הרוצה יהי ה' עמו ויעל: א"י וכרמה לא תעולל.

פרום נק' הצדיקים וכנ"ל וצריף להיות להם תמכין דאורייתא להחזיקם פיששכר וזבולן. ואמר וכרמה היינו הת"ח לא תעולל לא תעשם פעוללת שאין להם פתף הסומה פו אדרבה תעשה להם סמיכה.

ואם אין איש פארץ אתה ה' סומכינו פו מצוה בו יותר מבשלוחו: א"י וכרמה לא תעולל. דהו אמת שצריף להתנהג בענוה שפל ברה שייף עייל שייף נפיק.

אולם בגשתו להתפלל עבור צרכי ישראל צריף להתחזק עצמו ולהחזיק עצמו לצדיק פמבואר ענין זה בסה"ק נו"א וז"א וכרמה היינו השפעות שמפונים גם פו בשם פרום ותענוג פשתצטרף להמשיך השפעה על ישראל לא תעולל לא תעשה עצמה פעולל ויונק שאינה ראויה פו אדרבה התיצב והכו לה לכל ישראל כל טוב: א"י וכרמה וגו'.

ופרט פרום לא תלקט לעני ולגר תעזוב אנתם דידוע מהזה"ק דאסור לחדש בקבלה ובסתרי תורה אם לא בהקדמות בנויות מקנבלים מאיש לאיש עד למעלה רבו מרבו כו' וז"א וכרמה היינו הסודות התורה שנק' ג"כ בשם פרום ותענוג לא תעולל לשון פועל ומעללים לא תפעול מעצמה מחדש פאדם פעולל הנולד מזמן לא פביר ולא יהי פעוללות שאין להם פתף כו' ר"ל סמיכה מרבותיה הקודמים כ"א בקבלה מרבה ורבה מרבו עד למעלה ראש.

ופרט פרום לא תלקט. לבאר זה נקדים פו הכ' קדש לי כל בכור פטר כל רחם פו תחלה הי' העבודה בבכורות ואח"כ בפנהנים שהם משבט לוי בכור רמז על ראשית המחשבה הם הצדיקים אשר עבורם הי' בריאת העולם וכמ"ש נמלה הקב"ה פנשמתן של צדיקים וברא את העולם.

ר"ל שצפה שיהיו הצדיקים מקבלים עול מלכותו ית' ועי"ז פרא העולם וכזה ראה וקדש לי כל בכור פו הם פטר לשון פתיחה רח"ם אותיות רמ"ח שפותח לכל פאי עולם ובפרט את עצמו להיות כל הוא חי העולמים הוא שורה ברמ"ח אפריו.

או קדש מ"ד אומז"ל קדש עצמה במותר לה במאכלו ומשתהו וכל צרכיו הגשמיים ובפרט בעת הזווג כדי לשלוף נשמה קדושה אל היילד היולד מזווג זה. וביותר צריף לזרז בבו הבכור להיות נעשה בקדושה ובטהרה פי ממנו תוצאות חיים וקדושה לכל היילדים היולדים אחריו פאשר הארכנו מזה במ"א.

לז"א קדש לי כל בכור. ובאם לא זכו אבותיו לזה אזי על הבן הבכור עלי' דידן' רמיא חיובא לנטל ולנשא את כל הנולדים אחריו.

ונה פטר כל רחם פט"ר אותיות פר"ט מה שנפרט ונפל שלא בקדושה מוכרח הוא להעלות שיהי' כל רחם שישרה כל חי העולמים על יוצאי רחם אמו וכה ראה וקדש. ובתחלה הי' הבכורות יכולים לעשות פזאת לכן הי' העבודה בבכורות וכשחטאו אבדו פחם וניתן העבודה ללוים הם הגלויים ודבוקים בה'.

ונה גם לפעמים הצדיק נופל ממדרגתו ונפרט מדבוקותו וכ"ז לטעם האמור להעלות כלל ישראל כמאה"כ אשר נשיא יחטא. ולזה בא הכ' ופרט פרמה פשתהא נפרט מפרמה מתענוג העליון באפס מה לא תלקט לעשות מיד כ"א תשית לבך לעדרים לצאן קדשים עדת ישראל להעלותם עמה.

וז"א לעני ולגר וגו' לעני הוא עני בדעת אשר בידו אין כל ובל ידע מה ולגר הוא לשון וכי יגור ור"ל זה שיש לו דירה להיות היכל ה' אמנם איננו יודע לשית עצות בנפשו תראה פי מעזוב אותם מעזוב לשון עזרה ור"ל תראה לעזרם ולהעלותם.

והש"י יעזור לנו בכל האופנים אמן: א"י וכרמה לא תעולל וגו' אני ה' אלהיכם. יתפרש ע"ד שה"כ פי כרם ה' צבאות בית ישראל ישרא"ל אותיות ל"י רא"ש שעיקר התענוג מישראל שגורמים לי ראש שיתפאר הש"י פי יצאה מחשבתו לשלימות ונגמר כלי למעשהו פי הגם שהש"י קדושתו א"ס מ"מ על ידי שמתקדשים ישראל למטה מביאים קדושה למעלה כביכול.

ונהו ה' אדונינו מה אדיר שמה בכל הארץ ואין הסחתונים פדאי שתתן שכנתה ביניהם והקב"ה הנשיבם אשר תנה הודף על השמים שכ"א מישראל יתן הודו על השמים יותר מהמלאכים שהם בשמים ולמעלה מהם שהם קרוצי חומר ומגבירים הצורה על החומר לזכרו ולהאירה.

ונהו וכרמה בחי' התענוג להיות פרום ה' צבאות לא תעולל לומר שאתה בבחי' עולל ואינה ראוי להעלות תענוג וריח ניחות לפניו ית' וכנ"ל כ"א תהיה מן הזריון מקדימין ופרט פרמה לא תלקט.

פי פשהאדם מעלה תענוג לפניו ית' אזי באור חוזר משפיע עליו הש"י שפע והארה בתוספות מרובה יותר ויותר. ואמר ופרט פרמה שהתענוג הנפרט ונושר מלמעלה אליה.

גם פר"ט אותיות פט"ר לשון פתיחה כמו פטר כל רחם שפוחת צינורי השפעות עליון בסוד והחיות רצוא ושוב אזי לא תלקט לעצמה אלא לעני ר"ל לעני בדעת. ולגר מי שלא יעבוד פלוס ורצה כעת לגייר עצמו גם עליהם תופיע מאורה עליון ומעזוב אותם.

תעזוב לשון עזרה שתעזור אותם פי גם הטה ישיבו אל ה' בהאירך עליהם. ואז ידעו ויבינו הכל פי אני ה' אליהם.

ויפירו הכל כבוד מלכותו פי ה' הוא אלהים אין עוד מלבדו והי' ה' למלך על כל הארץ אמן: ובשנה החמישית תאכלו את פריו להוסיף לכם תבואתו אני ה' אליהם. ופי' רש"י ז"ל שהמאנה הזאת שתשמרו תהיה לכם להוסיף לכם תבואתו שבשכרה אני מברך לכם פירות הנטיעה.

הי' רע"א דברה תורה כנגד יצה"ר שלא יאמר אדם הרי ד' שנים אני מצטער בו בחנם לפיכך נאמר להוסיף לכם תבואתו נ"ל רמז רמזה לנו התורה מ"ש בהאר"י ז"ל פי בגאולת מצרים הי' מדלג על החרים מקפץ על הגבעות ומיחר הקץ לבל ישמקעו ח"ו בשער הנו"ן דטומאה ולכן בליל ראשון דפסח בא הגדלות ואח"כ מסתלק.

וצריך ללקטם מעט מעט עד מ"ת לבוא לשער הנו"ן דקדושה יעו"ש. וכאן ירמז הכ' לבל יאמר האדם בראותו פי מתפלל זה זמן כביר ומתחזק בתורה ועבודה ועודנו לא טעם מטעם אור העליון.

פן יאמר אבדה תקנתו נואש ולא יתחזק עוד בתורה ועבודה ויצער פי לשוא יגעתי לתהו והבל פחי כליתי פי מי אנכי שאוכל ליתן תענוג והארה בעולם העליון כמאמרינו לעיל בפסוק וכרמה לא תעולל לזה הורינו הכ' פי לא מתקמה שאלת זאת צא וילמד מאבינו הראשון אברהם האדם הגדול בענקים נתנסה בעשר נסיונות עד פי לאחרונה א"ל עתה ידעתי פי ירא אלהים אתה שנתנסה בעשר ועמד בכלם ואז הרגיש פי העלה נח"ר ותענוג גם כמה שעבד עד זמן ההוא.

כן אתה עשה את שלך ותאמן פי בנודאי הש"י מקבל נח"ר מעבודתך ואין לנו גדול מזה מאבותינו יוצאי מצרים שהיו שקועים בטיט בחומר ולבנים. ופתאום בשומם אל לבם לדבקה בו ית' נאמר ניחן שם ישראל נגד החר.

ניחן לשון חן שהעלו חן יותר מן החר שהרפין הש"י השמים ושמי השמים וירד עליו ובנודאי הי' חינו נטוי מחן הבורא וישראל העלו חן יותר ויותר. ולכ"ז רומז הפתוב וכי תבואו אל הארץ למלכות העליונה ונטעתם כל עץ מאכל שתנטעו בעצמם להיות כל עץ בבחי' כל צי"ע להתקשר בעץ השדה לעשות חודים בשדה העליונה חקל תפוחין קדישין.

וערלתם ערלתו ונו' שלש שנים יהי' לכם ערלים. שהגם שתדמה בנפשך שאינה טועם פלום מאור העליון והוא אטום וסתום ממך לא תדאג פלום עד ובשנה החמישית שנ"ה גימ' ספיר"ה כשתגיע לספירה והארה חמישית לשער הנו"ן עולם הבינה עלמא דחירו שיתג' בן חורין מכל הגופניות אז תזכו פי תאכלו את פריו להוסיף לכם תבואתו.

שתרגישו אז כל העבדות שעבדתם עד הנה פי לא לריק יגעתם ויוסיף תבואת והכנסת כל העבדות שהי' עד הנה. גם להוסיף לכם אפי' צורכי הגוף שנק' לכם יתנסף בו הארה וממוצא דבר תשפיל לדעת פי אני ה' אליהם שגם בבחי' אלהי"ם גי' הטב"ע גם שם מן לבש ההוי"ה, ושים לבך לדברים האלה ותראה איה רומז רש"י ז"ל בלשוננו הצח לכל דברינו האמורים והבן היטב: את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני ה'.

דְּדוּעַ כִּי לַעֲתִיד בְּבִיאַת מְשִׁיחֵנוּ בִּב"א יְהִי יוֹם שְׁפָלוֹ שַׁבָּת וְעַל יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבָּת בַּעוֹה"ז
נִזְכָּה לְיוֹם שְׁפָלוֹ שַׁבָּת. וּז"א אֶת שַׁבְּתוֹתֵי תַשְׁמֹרוּ וְתַשְׁמְרוּ וְתַמְתִּינוּ ע"י שְׁמִירַת הַשַּׁבָּת
לְיוֹם שְׁפָלוֹ שַׁבָּת וּלכ"א אֶת שַׁבְּתוֹתֵי תִרְיָן שַׁבְּתוֹן שַׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם שְׁפָלוֹ שַׁבָּת שַׁבְּתוֹתָהּ
לוֹ עַל יְדֵי שְׁמִירַת הַשַּׁבָּת וּבְזֶה תִּזְכָּה וּמִקֵּדְשֵׁי תִירָאוּ תִירָאוּ לְשׁוֹן רֵאִי תִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּבִנְיָן
בִּיהִמ"ק שְׁיִבְנֶה אֲז בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ וְאֲז וְנִגְלָה לְעֵינַי פֶּלַח כִּי אֲנִי ה' אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ אָמֵן: א"י
אֶת שַׁבְּתוֹתֵי תַשְׁמֹרוּ וּגו'.

דְּדוּעַ חוֹל מְכִין לְשַׁבָּת שְׁצָרִיף כָּל יָמֵי הַחֹל לַעֲשׂוֹת הַכְּנָה עַל הַשַּׁבָּת הַבָּאָה שְׁיִזְכָּה לְקַבֵּל
קִדְוֹשַׁת הַשַּׁבָּת וּכְמֵאָה"כ שִׁשַׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֵׂיךָ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת. שְׁפָאֲשֶׁר תִּכְיִן
מַעֲשֵׂיךָ בְּקִדְוֹשָׁה וְטָהָרָה כָּל הַשִּׁשַׁת יָמִים תִּזְכָּה כִּי וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי תִטְעֹם כִּי שַׁבָּת לֵה' וְכִמוֹ
שְׁאֵנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשַׁבָּת שְׁנֵי בְּשַׁבָּת וְכֵן תִּמִּיד לְטַעַם הַנ"ל.

וְכִדְאִיתָא בִּס"ק. וְאֲז זוֹכָה לְקַבֵּל עַל יְדֵי שַׁבְּתוֹת דְּחוֹל קִדְוֹשַׁת אוֹר שַׁבָּת הָעֲלִיּוֹן וּז"א אֶת
שַׁבְּתוֹתֵי תַשְׁמֹרוּ וְתַשְׁמְרוּ וְתַמְתִּינוּ שְׁנֵי הַשַּׁבְּתוֹן שַׁבָּת דְּחוֹל וְשַׁבָּת שַׁבְּתוֹן כְּנ"ל וְעִי"ז
וּמִקֵּדְשֵׁי תִירָאוּ תוֹכְלוּ לְרֵאוֹת מִקִּדְוֹשַׁת שַׁבָּת הָעֲלִיּוֹן וְתִדְעוּ וְתִתְבַּוְּנֶנּוּ כִּי אֲנִי ה' הַשּׁוֹפֵעַ
עֲלֵיכֶם אוֹר קִדְוֹשָׁה עֲלִיּוֹנָה וְהִבּוֹ: פְּרָשַׁת אֲמֹר וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קוֹדֵשׁ בְּשִׁגְגָה וְיִסַּף חֲמִשִּׁיתוֹ
עָלָיו וְנָתַן לִפְהוֹ אֶת הַקּוֹדֵשׁ.

דְּהִנֵּה יְדוּעַ עֵיקַר הָעֲבָדוֹת צָרִיף שְׁלֵא יְהִי ע"מ לְקַבֵּל פָּרַס אֶלָּא בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשְׁלִיט.
וְאִם יִתֵּן לוֹ הַש"י אֵינָה שְׁכָר בַּעוֹה"ז יִתֵּן אֲבָל עֵיקַר עֲבוֹדָתוֹ לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאֵהָבָה שְׁיֵאִיר
וְיִזְכָּה עֲצָמוֹ מִן הַפְּנֵה מְכַל צַד אֶלָּו יִת' וְכִמוֹ שֶׁאֲחַז"ל אֵלוֹ דְּבָרִים שְׁאֵדָם עוֹשֶׂה וְאוֹכַל
פִּירוֹתֵיהֶם בַּעוֹה"ז וְהִקְרָן קִיּוּמָת לַעוֹה"ב.

הַפְּנוּנָה ע"ד הָאֲמֹר שְׁאֵם יִתֵּן לוֹ פִּירוֹת בַּעוֹה"ז יֹאכַל אֲבָל וְהִקְרָן הֵינְנוּ קִירוֹן עוֹר הַפְּנִים
לְפָנוֹת אֶלָּו יִת' וְיִהְיֶה אוֹר זְרוּעַ זְרוּעַ כְּבוֹדוֹ נִצַּח לְאֲשֶׁר עָבְדוּ בַּעוֹה"ב וְאֵין לְהֶאֱרִיף. וְזֶהוּ
וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קוֹדֵשׁ בְּשִׁגְגָה שְׁיִהְיֶה שׁוֹגֵג בְּזֶה וְיֹאכַל אֶת הַקּוֹדֵשׁ וְעֲבוֹדָתוֹ הִי לְתַקְנֹת קַבְּלַת
פָּרַס.

אֲזִי בְּשׁוֹבוֹ וְיִסַּף חֲמִשִּׁיתוֹ עָלָיו חֲמִשִּׁיתוֹ לְשׁוֹן חֲמוּשִׁים תַּעֲבְרוּ שְׁפִי מְזוּנִינִים וּר"ל יְנַדְיִין
בְּעֲצָמוֹ לְהִיּוֹת זְרִיז וּמְהִיר בְּעֲבוֹדָתוֹ יִת'. וְנָתַן לִפְהוֹ לֵאל עֲלִיּוֹן אֶת הַקּוֹדֵשׁ יִחְזִיר הַפֶּלַח אֶלָּו
תִּתְבַּרַף וְהִבּוֹ: א"י וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קוֹדֵשׁ וּגו'.

יְדוּעַ כִּי אִישׁ מוֹרָה עַל מִדְרִיגָה עֲלִיּוֹנָה כְּדֵאִי בְּזוֹה"ק וּז"א וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קוֹדֵשׁ. שְׁיַעֲשֶׂה
יְחוּד בְּקוֹדֵשׁ הָעֲלִיּוֹן בְּשִׁגְגָה ר"ל כְּמוֹ בְּשׁוֹגֵג בְּלִי חֲשָׁקוֹת כ"א בְּמִקְרָה וּבְהִזְדַּמֵּן וּבְאֲמָת
בְּרִיאַת הָאָדָם הִי שְׁכָל חֲלָקוֹ וּמִגְמָתוֹ לְיִחְזַד קוֹב"ה וְצָרִיף לְהַתְּלֵהָב תִּמִּיד לְזֶה וּא"כ יִתְמָה
הַכ' בְּתַמִּי קִיּוּמָת הֵיחְכֵן כְּזֹאת שְׁיֹאכַל קוֹדֵשׁ בְּשִׁגְגָה כְּנ"ל וְנָתַן עֲצָה לְזֶה וְיִסַּף חֲמִשִּׁיתוֹ
טָרֵם נְבִאָר נִקְדִים לְבִאָר לְמָה זֶה אָדָם נִקְרָא בְּשֵׁם אֲד"ם וְהוּא גִי' מ"ה וְיִוְכַן כְּשִׁנְבָאָר
מֵאֲמַר חֲז"ל שְׁלִקְחָה הַשִּׁי"ת עֵפֶר מִד' רוּחוֹת הָעוֹלָם וּבְרָא אֶת הָאָדָם לְמָה דְּנִקְא מְכַל ד'
קִצּוֹת הָעוֹלָם וְהִלָּא הִי דִי מְמָקוֹם א' וּדְרִז"ל יְדוּעַ וְהִנְרָאָה עוֹד לְפִי דְרַכְּבוּ כִּי הִנֵּה הָאָדָם
צָרִיף לְפַעֲלוֹ מַעֲשֵׂהוּ בְּקִדְוֹשָׁה וְטָהָרָה גַם בְּאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה יְכַוֵּן לְהַעֲלוֹת כָּל הַנִּי"ק
לְשׁוֹרְשָׁם.

והנה באם לא הי' נוצר מכל ד' רוחות העולם לא הי' בכחו להעלות מכל חלקי העולם כי לא מחלקו הוא ואין לו שייכות בגנול' לכן לקח מכל ד' רוחות שבכל מקום בואו יהי קולט משם כל הנ"ק ויוכל להעלות לה' עילאה ולכן ד' רוחות העולם הם ד' יודי"ן גי' מ' וכשמצטרף האדם הוא תמשה פדי להעלות הכל לה' עילאה וזהו אר"ה גי' מ"ה והבן וזהו ניסוף תמשייתו עליו שיוסיף עוז ותעצומות להעלות תמיד אל התמישית אל ה' עילאה ואז ונתן לפהו עליון את הקדש והבן: א"י ואיש פי יאכל קודש בשגגה וגו'.

כי הנה האדם נברא לבל יעשה מעשהו ע"מ לקבל פָּרַס וכמאחז"ל אל תהיו כו' אלא הו כעבדים המשמשין שלא ע"מ לקבל פָּרַס ואה"כ ואיש הוא הצדיק פי יאכל קודש בשגגה. ר"ל פי יאכל ויהנה מן הקודש בשגגה שבאמת העבדות לא הי' ע"מ לקבל פָּרַס אלא כשגגה יוצאה מתחת ידו פי נהנה מהעבדות.

אזי העצה לזה ניסוף תמשייתו עליו. פי הו אמת שאנחנו מתקדשין ומטהרין אחת לאחת כל ימי הספירה מ"מ עיקר הגמר הוא ביום התמשים מאן דמטי טהור להאי יומא לשער הנו"ן יוכל העליון עולם התשובה עילאה עלמא דחירו וזהו ניסוף תמשייתו הם תמש פעמים עשר פי כ"א כלול מי' ואז ונתן לפהו את הקדש והבן מאד: ושמתם מצותי ועשייתם אותם אני ה'.

ופירש"י ז"ל ושמתם זו משנה ועשייתם זה המעשה. פי הנה יש ב' בחי' בעשיית המצנה שעושה אותה כפשוטה ואינו זהיר להיות פתיקונה בלי שום פני' וכדומה אבל יש גבוה על גבוה שנוהר בעשיית המצנה מכל גנווד פני' וגאות בלתי לה' לבדו להיות עושה אותה בשורשה.

וזהו ושמתם וגו' מלשון משמרת שקולטת את השמרים ומוציאה את היין כן הוא בורר אנוכל מתוך הפסולת שיהא נקי ומנוקה. וזה שפירש"י זו משנה לשון לחם משנה שהוא כפול ר"ל פה בעוה"ז וגם בשרשא דלעילא.

גם ועשייתם זה המעשה כמשמעו שאינו אלא עושה. אני ה' מאיר עיני שניהם ועלי לשלם שְׂכָרָם: א"י ושמתם מצותי וכו'.

מלשון ואביו שמר וגו' שהוא לשון ממתין. וזהו ושמתם מצותי משתשמו ותיצפו מתי תבוא המצנה לדי' ואקיימנה אז תזכו ועשייתם אותם אני ה' כמו שבמעמד הר סיני פסקה זוהמתפן ושמתם אנכי ה' כן תזכו גם עתה לחיות בנזעם ה' אמן: אלה מועדי ה' וגו' אשר תקראו אותם במועדם.

דידוע בכל מועד צריך הכנה לפי דרגת והארת המועד אשר נתגלה בעת המועד כגון בפסח יציאת מצרים והוא בשני בחינות משעבוד לגאולה מטיט ולבנים להיות ב"ח. ובחז' השנית לצאת חפשי לבל יהא הנפש משועבד וקשור בחברת הגוף העכור אלא פי אדרבה הגופניות יהא פרוף ונמשך אחר הנפש.

וכן בשבועות זמן מ"ת. ועוד בה שזכינו שפסקה וזהמתינו.

ובחג הסוכות לישוב בצלא דמהימנותא שיחופף עלינו צלו הקדוש כמשמעות סוכה לשון סכה והגנה דמגינה ומצלה. ועוד לנו בה סוכה לשון סוכין ביפיו שנוזפה לחזות מלה ביפיו לחזות בנעם ה' ולשאוב ממעיני הישועה.

וז"א אלה מועדי ה' מקראי קודש שצריף לקרוא את הקודש ולהזמין כמאחז"ל חול מכין לשבת ויו"ט איקרי שבת וצריף לעשות הכנה מימות החול לזפות לקדושת הרגל. אשר תקראו אותם במועדם בכל עת הגיע המועד תראו להכין עצמכם לזה לזפות לקדושת המועד וכאמור והבו: וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם אה עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהינה.

להבין אמרו השבת בה' הידועה. ונראה בהקדם לבאר הכ' מה רבו מעשיה ה' כלם בחקמה עשית מ"ה ע"י האד"ם שהוא גי' מ"ה דמות דיוקן ארם דלעילא ע"י רבו מעשיה נתברו מעשיה פי בראשית ברא בשביל התורה וישראל שנק' אדם ות"י בראשית בחוקמתא ע"י החקמה כלם עשית.

וכל העשרה מאמרות וששת ימי המעשה הפל עבור האדם גם היות האדם מתנהג כשורה ביתרון הכשר דעת החקמה מעורר עליו הארת מעשה בראשית אשר אורו אור צח פי בדבר ה' שמים נעשו ובנדאי דיבורי פיו ית' מאירים.

וז"א וספרתם לכם ר"ל וספרתם לשון הארה שתוכלו להאיר לכם לעצמכם "ממחרת השבת ר"ת מ"ה להיות בדיוקן אדם ולהמשיך עליכם הארת ששת ימי בראשית שהי' עד השבת בראשית. אבל העיקר לזה מיום הביאכם את עמר התנופה עיין בכה"ק לאאמו"ר זצלה"ה באמרו סור מרע לעשות מן מרע עמר יעו"ש.

ונוסף על דבריו פי הנה הרע יוצא חוץ לשיטה וגבול פי חק נתן גבול עולם לא יעברנהו להיות האדם מתנהג במדה במשקל ובמשורה ושללא לצאת חוץ מהגבול. גם במאכל ומשטה צריף להיות במדה לידע מה הוא אוכל ולפני מי הוא אוכל ומה שצריף לתקן באכילה העלאת ובירור הני"ק.

כמאמר האי תנא באתרא דליעול ירקא ליעול בשרא וכוונרא ובנדאי אינו כפשוטו פי חלילה לחשוב כזאת על תנא קדוש ה' שיכוון למלא נפשו בברא וכוונרא אולם ידוע מס"ק פי העלאת הניצוצין מן הצומח קשה יותר מהעלאת מן החי.

ולכן אמר מה לי לטרוח בירקא פי קשה עלי מוטב בברא שנוח ממנו הפלל העולה פי זה כל האדם לעשות בהשכל מעשהו ומשכיל על דבר ימצא טוב וז"א מיום הביאכם וגו' ר"ל מיום שתביאו עצמכם אל בחי' עמר להיות כל מעשיכם במדה.

ובזה תזכו שבע שבתות תמימות תהינה ולכאורה אינו מובן ובפרט לפי דברינו וכמונזכר בספרים הול"ל תמימים תהיו כי טובב הולף על האדם המקדש עצמו ולפיה"כ תסוב על השבועות ואיף יפול בהם לשון תמימות ודרשת חז"ל ידוע אמנם נודע מספרים פי הנה הבורא נתן לנו תר"ג מצות ויש כמה מצות שאין באפשרות האדם לקיימן בשום אופן כגון מצות התלויות בכהן והוא ישראל וכדומה.

ועי"ז זוכה להיות לפני ה' תמיד בלי שום מונע כדאי' בס' ק"ל ש"ש"י צוה לישראל
ש"בבקר ישפיעו לבוא אל הר סיני ובאמצעות הכנתם חטפתם שינה וכבר קדמה שכינתא
ואתיא ונתבנישו לקחת אל הר סיני עד ויוצא משה את העם בדברים.

ולכן מבטיחנו הכ' פי נזפה להיות לפני ה' תמיד בלי מונע ועיכוב אמן: א"י על המנורה
הטהורה וגו'. ופירש"י ו"ל הטהורה שהיא זהב טהור.

ונ"ל דהנה מנורה רמז אל האדם גופו נפשו רוחו ונשמתו כמו המנורה שהיא בעצמה
עשת זהב ועלי' נתונים גרות המאירים פן האדם הוא בגוף הגוף ובכחו להעלות נר
למעלה למעלה באורות עליונים בזכוכי גופו להיות פרוץ אחר הנר"ן.

נידוע פי אותיות זה"ב כל אות קטן במספר ומתמעט בחבירו שלפניו פן האדם צריך
להיות קטן ועניו בעניו. וזה ירמז הכ' פי בי"ה ה' צור עולמים.

הגם שה' הוא צור עולמים לשון העלם הנעלם מכל רעיון בלתי מושג ונתפס בשכל מ"מ
בי"ה משפיע באדם הארה וקדושה יתירה נודעת לו. וזה על המנורה הטהורה ר"ת גי' י'
וה' בתראה רמז לשם י"ה שיתקן עצמו שיוכל ליהנות משם י"ה מטהירו עילאה ומ"מ
יהי בבחי' זהב בעונה פנ"ל נגד הטהור העליון.

ובזה יזכה פי יערוך את הגרות נ"ר אותיות "נפש" רוח יערוך אותם לפני ה' תמיד לא
פול בשום פעם ממדרגתו אדרבה תמיד יהא בדביקותו ויהא מוסיף והולך אמן: א"י
על המנורה וגו'.

טה"ר גי' יר"ד ולשון רודה שפי' ממשלה. ור"ל ע"ד האמור פי מנורה רמז על הגוף
וצריך להיות הנפש מושל על הגוף.

וכמו שפצינו באברהם אבינו ע"ה ואברהם זקן בא בימים שבא עם כל ימיו וכי הוא
מושל עליהם וז"א על המנורה שיהא על הגוף ומושל עליו. פי הטהורה בה' הקדושה
ור"ל שיוכל להעלות נשמתו כמו עת רדתה מעולם העליון מטהירו עילאה.

ואז יזכה יערוך את הגרות היינו נפשו רוחו ונשמתו פנ"ל שיהי' לפני ה' תמיד בלי הפסק
נהפך: פרשת בהר דבר אל בני וגו' פי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם ושבתה
הארץ שבת לה'.

יבואר בהקדם להסביר פי מאמחו"ל אונירא דא"י מחכים ויובן דהנה איתא במשנה עשר
קדושות נתקדשה א"י יעו"ש ויש לפרש דעשר קדושות רמז לאות י' היא החכמה
הקדומה פידוע ונהנה באות י' נכלל ההוי"ה פי י' במילואה פזה יו"ד גי' כ' ואות ו' החיבור
המחבר הדלי"ת לחכמה הוא הי"ד גי' כ"ו פמנן הוי"ה פי בי"ה ה' ונהפך.

וז"א פי תבואו אל הארץ לארץ הקדושה היינו החכמה עילאה פנ"ל אזי ושבתה הארץ.
גם הארציות יבא בהם בחי' השבת אשר הוא שמה דקוב"ה ואונירא מחכים פי יושלם
ההוי"ה פנ"ל שיהא הפל שבת לה' כמו השבת שפולו קודש ככה יהי' פולו לה' להוי"ה
עליונה אמן: א"י פי תבואו וגו' אמר תבואו בלשון עתיד פי האדם צריך תמיד לעבוד
בכ"פ בבחי' מחודשת ולבנות תמיד להיות מוסיף והולך בעבודתו ית' ועי"ז בא כביכול
שלימות בהיות העליון.

הגם כי איננו צריה לנו מ"מ עיקר הבריאה היתה לזאת ואין להאריה בזה וזה רב שלום
בניה אל תקרא בניה אלא בונה הוא הדבר אשר דברנו כי אנחנו הבנאים בקומה העליונה
רב שלום ע"י השלימות שאנו מביאין ברב העליון דאיהו רב ועלואה על כל עליון
בזה נהי בונה וכאמור.

וז"א כי תבואו פשתה' בבחי' זו להיות עתידים לביאה זו תמיד וכנ"ל פדי שתגיעו אל
הארץ הוא המלכותא קדישא לקבל עליכם עול מלכותו ותברך תדעו נאמנה כי אני נותן
לכם ולא פחכם ועוצם ידכם עשה החיל הזה כי ה' הוא הנותן לכם פח לעשות חיל ובה
תגורמו ושבתה הארץ שהארץ היינו עוה"ז יהי' לו השקט ושבתה ממקרי ופגעי הזמן
כמו שבת לה' ר"ל כמו השבת דלית שולטנא אחרא בכולהו עלמין וכל דינין ערקין
ואתעברו מינה פן לא יהא שום שליטה להסט"א כ"א פלו קודש לה' אמן.

בשנת היובל הזאת תשנובו איש אל אחונתו. יובן בשנבאר הכ' יובילו שי למורא.

נדוע ע"ז דרחז"ל שהעפום יביאו את כל אחב"י שי ומתנה למלך המשיח. אבל השכל
נותן כי בנדאי צריה המתנה להיות נקי וטהורה אבל האיש המלנכלך בעונות לא יאות
להביאו לדורון למלך הכבוד ולזאת צריה כל בר ישראל לשוב מכל אשר חטא טרם
ביאת המשיח לבל יעול בכיסופא קמי מלכא משיחא.

ובזה עושה מן הגוף שהוא בבחי' יש עושה ממנו צירוף ש"י ולזה ארז"ל עתיד הקב"ה
להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות הוא מטעם האמור על כי תיקן עצמו מי"ש לש"י ובה
ינקה כי יובל ש"י למורא.

ובנודאי הנשמה היא קדושה וטהורה. אמנם עיקר התיקון אשר גם הגוף יתאחד לאחד
לסבול קדושת הנשמה והנה ידוע כי ישראל"ל נוטריקון "יש" ששים "רבוא" אותיות
"לתורה נגד ששים רבוא נשמות ישראל אשר כל נשמה יש לה אחיזה בשורש הוי"ה
ובהתעוררות התחתון יתעורר שורש העליון כמאה"כ בכל מקום אשר אנפיר את שמי
וגו' ומקראוי הי' לו לומר תזפור בכ"מ אשר תזפור שמי וגו' אלא תזפור מורה על הזכרה
בכוננה עצומה המתפעל לכה.

לכ"א אנפיר אותיות אלף זכו"ר אלף אותיות פל"א פשתעשה הזכרה בעלמא לשרשך
אל הפלא עליון אשר ממנו לוקחת אבוא אליה וברכתיה הבא לטהר מסייעין לו. וכן
הששים רבוא נשמות ישראל ע"י התדבקם באותיות התורה דכולא שמותיי של הקב"ה.

בשגם כי אין דבר בעולם נפרד מהיותו ית' ובכל דבר יש היותו בזה נוח להתדבק
בשורשו אשר צריה לזה לשוב להאיר נשמתו כבשורשה. וז"א בשנת היובל הזאת.

פשתשנה עצמה לבוא אל היובל עלמא דחירו ע"י התשובה ובה תעשה קישוט אל
הזאת היא השכינתא בזה תשנובו איש אל אחנתו להיות איש שמורה על העולה שנק'
איש פנדוע ותשנובו ע"י אל אחנתו ר"ל אל שורשו ואחנתו שיש לו בהוי"ה ועי"ז תבא
לשנת היובל להיות יובילו אותך שי למורא והבן: ואיש כי ימפור בית מושב עיר חומה
והיתה גאונלתו ער תום שנה ממפרו וגו'.

עינין בספר נו"א בדבריו הקדושים. והנראה לפרכינו דתיבת ביי"ת נוטריקין בכל יום תמיד.

והרמז ע"ד שפאמר שויתי ה' לנגדי תמיד. פ"י דהנה ידוע דתיבת נגד מורה על מזרח שהוא הרוח שהוא פנים.

ומזרח הוא לשון זריחה והארה. ור"ל שויתי ה' שיהי' לי להוי"ה ב"ה השתנות.

אזי מוכרח לנגדי תמיד. שיבוא הארה וזריחה לנשמת תמיד וזהו ג"כ הרמז בתיבת ביי"ת בכל "יום" תמיד.

ר"ל שיהא תמיד הארה וזריחה להנשמה פי מלת יום הוא לשון אור פנודע. ונחזור לביאור הכ' פאן ואיש פי ימפור לשון התנפרות.

בי"ת נוטריקון "בכל" יום "תמיד פנ"ל. ר"ל שיתמפר אצלו המדרגה זו שהוא ההארה הגדולה לנשמתו.

עיר חומה. עיר לשון התעוררות.

ר"ל ההתעוררות מאנ"י חומה כמ"ש בפרשת העברה אני חומה דידיע דתיבת אני רמז לשכינה הקדושה. ר"ל שאנו מתחזקים ומתאמצים עם השכינה הק' פחומה.

גם חומה הוא לשון חמימות. ר"ל שאנו בגודל ההתלהבות והחמימות בעבודתו ית"ש.

לז"א ואיש פי ימפור וכו' עיני חומה שיתמפר ח"ו אצלו ההתעוררות הנה של אני חומה פנ"ל ע"ז אמר והיתה גאולתו עד תום שנת ממפרו פשישוב ללבבו ויתחרט ע"ז וישוב בתשובה שלימה.

ויקמו כן יהי גאולתנו עד תום שנת ממפרו. עד שינשלם השינוי של התמפרו ויהיו: ובתי התצרים אשר אין להם חומה סביב על שדה הארץ יחשב גאולה תהי' לו ויביבל יצא וגו'.

עינין בספר נו"א עפ"י מאמר חכז"ל אל תהי בז לכל דבר כו' והנראה לערכינו עפ"י הקדמה הנ"ל. ותיחלה נפרש דבריהם ז"ל על הרמז שרמזו לנו בזה.

מה דאי' המבזבז אל יבזבז יותר מחומש וע"ש בפירושינו באבות עה"כ ואל תהי בז לכל אדם בכמה אופנים. וביארנו ג"כ בז גי' ט' נוטריקון טוב רמז להטוב הגנוז בגנון' ור"ל דהמדרגה זאת לראות אף בדברים השפלים כל דבר טוב הגנוז בגנון'.

זהו אינו לכל אדם כ"א להצדיקים האמתיים. אמנם אעפ"כ ואל תהי מפליג לכל דבר.

שעכ"פ אל תפליג עצמה מפל דבר דהינו הצדיק הגמור שיש לו זו המדרגה פי דבר מלשון דבר אחד לדור יעו"ש בארנפה. וזהו פ"י ובתי התצרים ר"ל אותן שאין להם עדיין דירת קבע בהבוב"ה ובדביקות העליון.

ולזה מרמז תיבת התצרים פי חצר אינו דירת קבע. אשר אין להם חומה סביב.

שאינם חזקים בעבודתו ית' כחומה וגם חומה הוא לשון חמימות רמז להתלהבות בעבודתו ית'ש. ר"ל שאינם כ"כ בגודל התלהבות ודביקות הבובה וכן"ל, על שדה הארץ יחשב.

אינם חשובים כ"כ כשדה הפרוצה מאין חומה וגדר סביבה. גאולה תהי' לו וביובל יצא. נקדים לפרש הכ' בשנת היובל הזאת תשובו איש אל אחוזתו וידוע דיש יובל העליון ויש ג"כ יובל למטה. לז"א בשנת היובל הזאת בשנת הוא מלשון משנה שהוא לשון כפול ר"ל כשחפלו היובל הזאת היינו שתמשכו היובל העליון למטה אז תשובו איש אל אחוזתו דהיינו לשורש נשמתו.

ונהו ג"כ פי' וביובל יצא דהיינו ע"ד ישוב לאחוזתו פנ"ל אבל וערי הלויים ר"ל ההתעוררת של הלויים דהיינו הצדיקים הגמורים הדבוקים בו ית' תמיד. בתי ערי אחוזתם שלקם יש בתים גמורים דהיינו דירת קבע אצל הבובה גאולת עולם תהי' ללויים.

עילם הוא לשון התעלמות והיינו להם יבוא הגאולה מפלא העליון שהוא מופלא ומכוסה מפל ברי' אמן והבן: ובתי החצרים אשר אין להם חומה סביב על עדה הארץ יחשב גאולה תהי' לו וביובל יצא.

תפרש ע"ד שאמר מחונני הה"ק מו"ה דובער זצלה"ה מ"מ דק"ק ראוונע חצוצרות הוא חצי צורות ע"ש לפנינו וגם אנו נימא בי' מילתא עפ"י דרכו כי הבתים אשר בונים אלו אשר הם בבחי' החצרים בחצי צורה שהם אינם בעצמם כ"א כמו חצי צורה ועם הבובה ובעזרתו הם צורה שלמה.

אשר אין להם חומה סביב שתמיד הם בעיניהם שאין להם חומה שלא בנו עדיין פלום. על שדה הארץ יחשב הם נחשבין כמו השדה שפכחה אין פלום כ"א בתת הזרע בה זרע וירד הגשם והצמיחה והולידה ונתנו זרע לזרע ולחם לאוכל פן הם בעיניהם אז יחשבו גם הם כשדה חקל תפוחין קדישין גאולה תהי' לו מפל השעבודים וביובל יצא חירות פיובלא עלאה והבן: וערי הלויים בתי ערי אחוזתם גאולת עולם תהי' ללויים.

לויים רמז להצדיקים הגלויים ומחוננים בו ית' ובכל עת מבקשים ודורשים הדביקות באחזותו ית' ולזה מעוררים תמיד עצמם. וזה וערי הלויים התעוררת הלויים הצדיקים פנ"ל.

בתי ערי אחוזתם עיקר הבית שלהם היא בהתעוררת מן אחוזתם מהשכינתא קדישא עי"ז גפעל גאולת עולם תהי' ללויים שבא גאולה וחריות לכל העולם על ידי מעשה הצדיקים והבן.

ואמר וערי הלויים והי' די אם אמר ערי לויים מהו הלויים. אמנם "הלויים" ס"ת ר"ת מ"ה שנה עיקר עבודת האדם להיות בבחי' ודיוקן אדם העליון ובה נשמר האדם מפל פגע.

וכמו שמצינו בקנין נישם ה' לקנין אות היינו הדמות דיוקן אדם ע"י התעוררות הנה שצריך אדם להתעורר מעצמו וכמש"ה עורה פכודי וגו' אעירה שחר שאני אעורר השחר והחפוש עבודתו ית' ולא יהי' השחר מעורר אותי עי"ז גאולת עולם תהי' ללויים להגאל מפל צער כ"א כ"ט לנו תמיד אמן: את כספה לא תתן לו בנשף ובמרבית לא תתן אכלה.

נ"ל ע"ד הפשוט פספף היינו הפוסף והתאנה שלף אליו יתברר לא תתן לו בנשף ר"ל להנאתה שתקבל ממנו רוחים עבור זה. ובמרבית לא תתן אכלה אכל מורה על יחוד כבוד, ובמרבית לשון גדלות שבאכלה פשתעשה יחודים לא יבוא לה מזה מרבית וגדלות כ"א הפל עשה לכבודו ית' שלא ע"מ לקבל פרוס וסוף הפבוד לבוא: א"י את פספף וגו'.

ע"ד שהי' מרגלא בפומי' דהה"ק אאמו"ר זצלה"ה על האנשים אשר בבוא היראה מלעילא עליהם אז מיד הולכים למלאות נפשם במאכל ומשתה למען הפיג היראה מלפם. ונוכל לרמז את פספף פספף לשון יראה ובושה כמו הכסיפו פניו ור"ל פשתבוא לה היראה מאתו לא תתן בנשף כמאמר הנביא הנושכים בשניהם וקראו עליו שלום.

כן אתה לא תתן בנשיכת שניף במאכל ומשתה להפיגה: א"י את פספף וגו'. עדש"ה אם פספף תלנה את עמי את העני עמה.

כשתלנה פספף לעמי העני לא תאמר לו דברי קנטורין כנהוג אדרבה תקבלהו בסבר פנים יפות וכמאמר הה"ק אאמו"ר זצלה"ה ע"פ פתוח תפתח יעו"ש בדבריו הנחמדים. כי הבט נא וראה עמה אם הי' הדבר עמה אם אתה הנצרכת ללוות מעות והכסיפו פניף הייטב לה כן ואהבת לרעה כמוה.

ובמרבית לא תתן וגו' עדשה"כ כי תבוא וגו' ואל פליף לא תתן פשתבוא לתענוג העליון לא תתן אל פליף להנאתה. והנה לכאורה אינו מוכן והלא עינינו רואות פשיעשה בר ישראל שמחה של מצוה פסעודת ברית מילה וחתונה וכדומה הלא לב שמח ייטיב וכו' ונהנה מאד.

אמנם נראה דבעוה"ז הותר להיות שמח בעשיית המצוה אדרבה זהו הדרך ישרה. אבל בבואו לעולם העליון צריף להשליף עצמו מנגד לבל לחשוב בצורה גופו פלל.

וז"א ובמרבית פשתבוא לרבות וגדלות עולם העליון אזי לא תתן בזה אכלה היינו הנאתה כ"א הפל לצורה גבוה ונהבן: פרשת בחקותי אם בחקותי תלכו ואת מצותי תשמרו ונעשייתם אותם ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו.

ידוע דהמצות נק' חוקים וגם שמים וארץ נק' גם כן חוקים עדשה"כ אם לא בריתי וגו' חקות שמים וארץ לא שמת. והצדיק הוא בורא גם כן בתורתו ובתפלתו עולמות חדשים כמאה"כ השמים החדשים והארץ החדשה וגו' וכידוע מספרים וכדבנ"א שלזה הצדיק מבטל הדינים פי ע"י תורתו ותפלתו עושה עולמות חדשים ושם לא נגזר הדין שהוא ע"ש.

ונוכל לרמז שזה התסגן אדונינו דוד געים זמירות ישראל חסדה ה' מלאה הארץ חקיה למדני הרצון ידעתי פי חסדה מלאה הארץ כי כל תוכל למלאות פני תבל תנומה מחסדה. אמנם שאלתי ובקשתי חקיה למדני למד אותי ג"כ שאוכל לעשות חקיה היינו חקות שמים החדשים והארץ החדשה על ידי תורתך ותפלתך שאוכל להמשיך החסדים על ידיהם וז"א אם בחקותי תלכו ולא בחקתי תלכו שהי' מורה גם כן על לשון רבים.

אמנם מורה על פפל אחר היינו החקים דלתתא וע"י יבנו חקים דלעילא כנ"ל. ואמר תלכו עדש"ה והתהלכתי בתוכם ופי' רש"י ז"ל אטייל עמכם בג"ע.

ולאו דווקא בג"ע לאחר סילוקו מעוה"ז אלא כי גם בעמדו בחיים חיותו בהיותו יושב ולומד או מתפלל ומפשיט עצמו מכל וכל בעוה"ז ומתבודד בשכלו יוכל לטייל בג"ע בחיים חיותו.

ונה הוא עיקר הלימוד אשר צננו יוצרינו ובלא"ה א"א לברוא למעלה עולמות כי איך יפעול שם דבר מה והוא איננו שם. לא כן בעלותו בתורתו ותפלתו למעלה יוכל לברוא שם עולמות חדשים ע"י התורה ונה אם בחקותי תלכו שעל ידי החקות תלכו למעלה וכנ"ל ובזה נאת מצותי תשמרו.

מנה לשון צוותא וחיבור כי עי"ז תהיו דבוקים למעלה ותהיו נשמרים מבלי הפסק משם. ואז תזכו ועשייתם אותם תוכלו לעשות עולמות חדשים ועי"ז ונתתי גשמיכם בעתם.

גשמיכם מורה על כל מיני השפעות אמן בעתם דא עתו דצדיק על ידי העתות אשר נקבעו הצדיקים פן אסכים עמם. ונה שפירש"י ו"ל כגון בלילי שבתות דידוע כי שבת מיני מתברכין כל שתא יומין והצדיקים עושים גם שבתות דחול ומינייהו יזונו פולם.

ונתנה הארץ בולה ע"ד שפי' רז"ל עם הארץ עם שבגינם נברא הארץ וכן פאן ונתנה הארץ בה' ה'ידועה ר"ל אותם שבגינם נברא הארץ בזכותם תמן בולה. ועץ השדה יתן פריו.

כי האדם עץ השדה כמו השדה שצריכה חרישה וזריעה וגשם וחום אז תגדל. פן האדם צריך לעשות כל הכנות אל עבודתו ולהתלהב לבו ברשפי להבת שלהבת יה ואז נכון לבו בטוח בעבודתו ית'.

וז"א ועץ השדה עץ לשון עצה ה'עוזה מי שמשית עצות בנפשו להיות בבחי' השדה פנ"ל להגיע לחקל תפוחין קדישין יזכה כי יתן פריו של הבוב"ה מה שפי' הש"י ליתן יוכל הוא להשפיע והבן מאד: א"י אם בחקותי תלכו וגו'.

ויל"ד דהול"ל אם בחקי תלכו מה בחקותי לשון רבים ונ"ל ע"ד שפי' לנו בנפסח הברכה וחק בשארו שם וצאצאיו חתם באות ברית קדש. ורמזו בזה ע"ד דאיתא בס"ק פי ע"י שמירת הברית הק' שנק' חק פי'דוע בשמור האדם אותו מלהוציא השפעתו כ"א במקום המותר לו וצריך לו גורם שמירת השפע עליון שלא תצא החוזה לאיש זר ח"ו כ"א אלינו עם סגולתו תלך השפע ועד פה תבוא ועולם העליון נק' גם פן חק ושמירת הברית ידוע תולה בשמירת ברית הלשון לא אצלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה פשאין האדם משנה מוצא פיו ושפתיו שלא לדבר לה"ר ורכילות וגיבול פה כ"א דיבורו בקדושה בתורה ותפלה אינו מחלל ברית המענר כי ברית הלשון וברית המענר מכוננים זה כנגד זה כמבואר בס' ומובא אצלנו במ"א באריכות וזהו וחק בשארו שם שהש"י שם ועשה את החק השפע עליונה בשארו היינו בישראל דווקא שהם שארו הקרוב אליו על ידי כי וצאצאיו חתם באות ברית קודש ע"י שחתם צאצאיו את ישראל באות ברית קדש ובשמירת הברית קדש בקדושה ובטהרה הושם החק השפע עליונה בשארו דייקא ולא תלך החוזה ח"ו.

וזפ"ה אם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ כְּשִׁתְּלַכוּ עִם הַחֲקוֹת הַנָּ"ל לְשִׁמּוֹר בְּרִית הַמַּעֲנֵר וּבְרִית הַלְשׁוֹן וְעִ"ז עִם הַחֵק וְהַשְּׁפַע עֲלֵיוֹנָה כַּנָּ"ל אִזּוּ וְאֵת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ מִצְוֹתֵי רְמָזוֹ עַל הַצְּנוּתָא יְחִיד וְשִׁפְעוּ עֲלֵיוֹן תִּשְׁמְרוּ אֵת הַשְּׁפַע שְׁלֵא תִלְדוּ כ"א אֲלֵיכֶם.

וְעוֹד זֹאת תּוֹכְלוּ לַפְעוֹל וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם אוֹתִיּוֹת אֵת מ"ו. מ"ו הוּא מִלּוּי ע"ב גי' חֶסֶד שְׁלֵא מִיבְעִיָא כְּשִׁתְּרַד הַשְּׁפַע תּוֹכַל לְשִׁמּוֹר אוֹתָהּ אֲלֵיכֶם דִּינִיקָא אֲלָא כִּי גַם וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם שְׁתּוֹכְלוּ לַעֲשׂוֹת וּלְתַמְנֵן לְמִלְאוֹת מ"ו לְהִיּוֹת מְלֵא חֶסֶד לְהַמְתִּיק הַדִּינִים וּלְהַפְכֶם לְרַחֲמִים וּלְהַשְׁפִּיעַ כָּל טוֹב אֲמֵן: א"י אִם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ וְאֵת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם.

וְדַקְדְּקוּ הַמְּפָרְשִׁים עַל לְשׁוֹן הַלִּיכָה דְכַתִּיב בְּחַקִּים. וְהוּל"ל אִם אֵת חֲקוֹתֵי תִשְׁמְרוּ כַּמ"ש אֲצֵל הַמִּצְוֹת.

וְהַנְרָאָה לְעָרְפָנוּ בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ הַכ' גְּדוֹל ה' וּמְהֻלָּל מְאֹד. פִּי אַע"פ שְׁגְדוֹל ה' בְּכָל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים עַד א"ס וְאִין חֲקַר לְגִדְוֹלָתוֹ אַעפ"כ וּמְהֻלָּל מְאֹד עֵיקַר שְׁבָחוֹ וְתַהֲלוֹתָיו מִהַעוֹה"ז מִהַשְּׁמִשְׁבָּחִים אוֹתוֹ דְרִי מְטָה הִינְנוּ ב"א הַקְרוּצִים מְחֻנְמָר.

וְנִהוּ וּמְהֻלָּל מְאֹד אוֹתִיּוֹת אָדָם. וְנִהוּ ג"כ וְיִרְא אֱלֹהִים אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. ר"ל ג"כ כַּנָּ"ל. וְיִרְא אֱלֹהִים אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה פִּירוּשֵׁי הַנְּשִׁמוֹת הַחֲצוּבוֹת מִתַּחַת כְּפָא כְּבוֹדוֹ ית'.

וְהִנֵּה טוֹב ר"ל שְׁהֵם מְאִירִים מְאֹד ע"ד וְיִרְא אֱלֹהִים אֵת הָאוֹר כִּי טוֹב מְלִשׁוֹן בְּהִטִּיבוֹ אֵת הַנְּרוֹת אַעפ"כ שְׁלַח הַנְּשִׁמָּה הַקְדוּשָׁה לְמְטָה לְזֶה הָעוֹלָם לְהַשִּׁיג תְּכִלִּית וּשְׁלִימוֹת הָעֵבֻדָה. מְפָנִי שְׁקוֹנָם רְדָתָה לְזֶה הָעוֹלָם לְגוֹף הַחֻנְמָר אִין לָהּ שׁוּם הַנְּאָה וְשִׁכָר מְעֻבְדָתָה.

אַע"פ שְׁהִיא מְאִירָה הֵיטֵב. וְנִהוּ וְהִנֵּה טוֹב קוֹנָם רְדָתָה וְכַנָּ"ל.

אַעפ"כ מְאֹד תִּקְנָה שְׁלִימוֹת הַטוֹב עַד לְמְאֹד רַק בְּזֶה הָעוֹלָם וְגַם תִּיבַת מַא"ד אוֹתִיּוֹת אַד"ם ר"ל עֵיקַר הַשְּׁלִימוֹת יְבוֹא לָהּ ע"י רְדָתָה לְזֶה הָעוֹלָם בְּגוֹף הָאָדָם הַקְרוּץ מְחֻנְמָר הַמוֹנְעָה מְעֻבְדָתוֹ ית"ש וַאֲעפ"כ הִיא מְתַחַזְקַת וְעוֹבְדַת בְּכָל פְּחָה לְהַבּוֹב"ה.

עִ"ז בָּא לָהּ עֵיקַר הַשְּׁלִימוֹת. וְנִהוּ ג"כ מְאֹמֵר הַכ' כָּאֵן אִם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ.

וְכִבֵּר כְּתַבְנוּ בְּמָקוֹם אַחַר דְּחַקִּים. רוֹמְזִים לְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים עַד"כ חֵק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר. וְגַם חֵק הוּא לִישְׁנָא דְמִזוּנֵי כְּבוֹדָה דְהִינְנוּ שְׁמַעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים בְּאִים כָּל הַשְּׁפָעוֹת טוֹבוֹת מְבַנֵּי חַיִּי וּמִזוּנֵי. וְנִהוּ אִם בְּחַקְתִּי תִלְכוּ.

ר"ל כְּשִׁתְּרַצוּ לִילְדוּ בְּעוֹלָמוֹ הָעֲלִיוֹנִים מִמְדְרִיגָה לְמְדְרִיגָה וּמַעֲוֹלָם לְעוֹלָם מְוַכְרָחִים אִתֶּם לְשִׁמּוֹר כָּל מִצְוֹתָיו. וְנִהוּ וְאֵת מִצְוֹתֵי תִשְׁמְרוּ ע"ז תִּקְנָה לָהּ הַנְּשִׁמָּה הַשְּׁכָר הַטוֹב הַגְּנוּז לָהּ לְעוֹה"ב מְדָה בְּמְדָה לְפִי מַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים.

וְגַמֵּר אֲנִימָר וְעֲשִׂיתֶם אוֹתָם ר"ל אִף עַפ"י שֶׁהַבּוֹב"ה נָתַן לָנוּ מִצְוֹתָיו הַנְּעִימִים וְהוּא עָשָׂה אוֹתָם אַעפ"כ ע"י שְׁאִתֶּם תִּשְׁמְרוּ אוֹתָם יְהִי נְחֻשֵׁב לְכֶם כְּאֵלוֹ אִתֶּם עֲשִׂיתֶם אֵת הַמְּנֹת מַעֲצָמֵיכֶם וְאִתֶּם בְּרִאתֶם אוֹתָם.

אמן כי"ר והבן: ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועין השדה יתן פריה ותבאר ע"ד דאיתא בהארינ"ל גש"ם גי' שב"ל עה"כ יעו"ש כי הנה דרף נק' הדרף הכבושה ודרוכה לכל עובר ושב ואין מקום לתעות.

לא כן השביל שאין רבים מצויים בו ויש בו מקים לתעות מדרף השכל. והבטיח הפתוב ונתתי גשמיכם היינו השבילים שלכם אמן ג"כ בעתם שיהיו מכוננים ומגןשרים אל העת היא השכינתא קדישא שנק' עת פנוצע.

גם ונתנה הארץ יבולה שגם מן הארציות תתן יבולה להוביל שי למורא להעלות נח"ר למלך נורא ית"ש. ה"ץ מן הארץ ע"ה גי' צ"ו יחוד א"ל אדנ"י שם נתן פח בארץ לסבול את העושים היחודים כמרומז בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ שברא הדברים השמימיים אנשי לבב צדיקים המייחדים שמו ית' גם ואת הארץ שנתן בהארץ לסבול אותם ולהעלות גם פשוטי העם ועי"ז ועץ השדה יתן פריה גם אותם שהם כמו עץ ותנו פרי ונח"ר לפניו ית' אמן: א"י ונתתי גשמיכם וגו'.

ג"ם מן גש"ם גי' חל"ה פידוע חל"ה אותיו' ח"ל ה' שתחול ותתחבר ה' תתאה ביה"ו ויהי' ה' אהד ושמו אהד ויחיש ביאת משיחנו שאז יהי' השם שלם. והנה ידוע מאמחז"ל זכו אחישנה לא זכו בעתה ואמר הבוב"ה ונתתי גשמיכם ע"י יחוד שם כבוד מלכותו באות ג"ם פנ"ל לייחד ולהעלות ה' תתאה כאמור אמן להיות קץ הגאולה בעתם בעת שיעשו ישראל וזהו ביאת אחישנה.

ונתנה הארץ יבולה שגם מן הארץ יוסיפו תת פח להיות יובילו שי למורא למלך המשיח וכדבדחז"ל. גם ועץ השדה יתן פריה השד"ה גי' שד"י המורה על הרחמים וכמו שרמזו התוספות ביבמות שרמזי שדי מרובים.

יתן פריה ברחמים וחסדיו הגדולים עלינו ועכ"י אמן והבן: ופניתי אליכם והפריתי אתכם והרביתי אתכם ונקמתי את בריתי אתכם. ופניתי הוא לשון פנים על פי עם הפנים ויכול לפנות עצמו לכל צד שירצה פי עיקר הפנים שפנה כביכול עצמו ברצונו הפשוט לבריא העולם הי' בשביל ישראל ובעבורם ועל ידם נק' בשם (אלהי ישראל).

ונהו ופניתי אליכם שכל פניותו הוא אליכם ובשבילכם ולזה והפריתי אתכם ופירש"י ז"ל בפר'י ורבי' הוא כמשמעו גם שיפרו וירבו במצות ומע"ט שיוכל לעשותם בגדלות המוןחין והשכליות והרביתי אתכם ופירש"י ז"ל בקומה זקופה הרמז שכל הניצוצות הנפילין תוכלו לזקוף אותם עש"ה ה' זקוף כפופים הוא ג"כ פנ"ל ונקמתי את בריתי אתכם הקמת הברית תהי' אתכם וע"י.

והנה קחשיב ואזיל ד' גונוי נגד ד' עולמות אבי"ע. ופניתי אליכם מאצילות קדשו הנעלם מפל רעיון אאציל ואפנה כביכול אליכם להטיב לכם.

והפריתי אתכם היינו כביכול בהשתלשלות לעולם הבריאה כפירש"י ז"ל והפריתי בפר'י ורבי' אשר מזה נעשה בריאה מחודשת והרביתי אתכם בעולם היצירה בהעלאת הניצוצין הנפילין לצרור אותם בצרור החיים.

והקמותי את בריתי אתכם ירמז על עולם העשי' הגם שהוא עולם התחנות מ"מ הברית היא התורה עיקר הקמתו הוא בעוה"ז וכאשר ביארנו לעיל. ואני אקים בריתי אתכם לבל יהא לכם שום מונע בעסק התורה אמן ונהבן מאד: א"י ופניתי אליכם וגו'.

ופניתי הוא מלשון פנים שאמן לכם פנים יפות פנים קדושים וטהורים ואעפ"כ אינו זו ממשמעות פני' והטי' פי כשהאדם חוטא ח"ו אין לו פנים לשאת ראש ולהפוך פניו אליו ית' לעמוד לפניו פנים בפנים.

או דידוע פי הרחמים קרויים פנים לא כן ח"ו מדה"ד. ואומר הכ' ופניתי שהפנים שלי היינו מדה"ר אמן אליכם ובידכם שתוכלו להמשיך הרחמים ותוכלו לעמוד לפני בקומה זקופה ולא תלכו שחות.

והפריתי אתכם. ופירש"י ז"ל בפר' ורבי'.

דידוע פי בי"ה ה' צור עולמים. עולם העליון נברא בי"ה ועולם הזה בו"ה וצריך האדם לייחד ולחבר עלמא תתאה בעילאה לחבר י"ה בו"ה ביחודא שלים.

ונה רומז רש"י ז"ל בצחות לשונו בפר' ורבי' ר"ל בפר י"ה שתעשו פרי למעלה בי"ה ורביה שיתרבה ויתגדל השם ויתחבר ו"ה בי"ה. והרביתי אתכם ופירש"י ז"ל בקומה זקופה שאמן רביי גם בהגוף שלכם שתהא קומה שלימה שגם הוא צורך הנשמה להתחזק בעבודתו ית' והקמותי את בריתי השפיעתי יהי' אתכם כאשר תאמרו גם ברי"ת אותיות תבי"ר ע"ד שמוכא אצלנו בשם מחותני הה"ק מו"ה אברהם בן הה"ק מו"ה דובער זצלה"ה ע"פ י"רד ה' על הר סיני הטעם בנ"רד ה' הוא דרגא תביר ע"ד אוז"ל נחות דרגא ונסיב איתתא פן צמצם כפיכול עצמו לאהבתינו ונ"רד על הר סיני עיין במ"א באריכות.

פן צריך האדם לשפר לבו וכל גופו אליו ית' וברי"ת ע"ה גי' תר"ג שכ"ז תוכלו לפעול ע"י קיום תר"ג פיקודין. ופירש"י ז"ל לא כברית הראשונה אלא ברית חדשה.

רמז בזה שהגם שמקיים התר"ג פיקודין ועוסק בתורה ועבודה יעבוד בכל יום בבחי' מחודשת וכל אשר עבד עד הנה יהא נחשב בעיניו כאלו לא עבד עדיין פלום. וכמו שמצינו באברהם אבינו ע"ה ואברהם זמן בא בימים שבא עם כל ימיו שבכל יום הוסיף באהבה ויראה קדושה וטהרה מחודשת מיום שלפניו וכמו שהאדם בכל יום הוא הולך וגדל מקטנותו אמנם אינו ניכר עד אחר עבור זמן מרובה ניכר מה שנתגדל מעט מעט.

פן צריך להתגדל תמיד בעבודתו ית' מידי יום ביומו ונהו והקימותי את בריתי אתכם ר"ל אתכם ממש כמו שאתם גדלים פן יהא לבושיכם גדלים עמהם הלבושי קודש בקיום הברית הם התר"ג פיקודין וכאמור: והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם.

ופירש"י ז"ל אטייל עמכם בג"ע. וכבר מבואר אצלנו הענין היטב ונוסף עוד פי יאמר הכתוב מאין תמצא כזאת אשר הגוף מחונק הוצק יסודו יטייל עמו ית' בג"ע לז"א והייתי לכם לאלהים שגם לכם שהוא הגוף פנודע אהי' עמו שיהא פלול באלהים בחלק האלהות שבו היא הנשמה שהיא חלק אלהי ממעל לא יהי' חציו לה' וחציו לכם כ"א פולו לגבוה סלקא וגם החומר יזדכך לשוב לאלהות.

ואתם תהיו לי לעם. את"ם אותיות אמ"ת דכ"ז גורם האמיתות לילה באמת ואז תהיו לי לעם שגם העם יהי לי כמו שבארנו במ"ת פתיב ויקרא משה לזקני העם וגו' ונגד משה וגו' אשר כל המפרשים דקדקו מהו שוב ונגד משה ע"ש.

ובארנו דמשה נתניירא להגיד דבריו מיד אל העם אולי ימאנו ויפסיקוהו מדביקותו לכן קרא לזקני העם זה שקנה חכמה חכמי ישראל וכראותם זה צעקו פולם יחדיו אשר דבר ה' נעשה ואמר הש"י למשה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם ר"ל בצמצום פדי שיוכל גם העם לקבל ולז' ונגד משה הגדה ודבר חכמי והמשכה גם את העם אל ה' ית' לשמוע מפיו ממש יעו"ש בארןפה במקומו ותמצא נחת.

ונה אומרם פאן שגם אותם שהם בבחי' לעם יהיו ג"כ לי והבן: א"י והתהלכתי בתוכם. ואחכמז"ל אטייל עמכם בג"ע וכו'.

נראה לפרש עפ"י פי' הכ' ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. ר"ל ונהר הוא לשון אור ובהירות שאור ובהירות יוצא מעדן ר"ל מההתקשרות פי' עדן הוא לשון התקשרות כמו עידון בשר.

ר"ל ששהארה ובהירות גדול יוצא מהתקשרות הצדיק בהבוב"ה. להשקות את הגן פלומר להשקות ולסייע אפילו לאותן אנשים שהם בבחינת גן שהוא מדריגה קטנה מלשון גנות.

גם הנה יזכו ע"י לזה. וגם גן רמז לגן סדרים שבתורה.

ומשם יפרד והי' לארבעה ראשים רמז ג"כ לשם הוי"ה ב"ה בד' אותיותיו. וזהו גם פן שרמזו לנו חכמז"ל פאן אטייל עמכם בג"ע רמז פנ"ל: ושכנתי בתוכם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי לעם.

בנאר בהקדם מה שפירש אאמו"ר זצלה"ה הפסוק ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה דבשעת מתן תורה הגביל עצמו הבוב"ה כפיכול וצמצם עצמו לבוא לבחי' סוף וגבול הוציא את העם ג"כ מן המחנה פלומר מבחי' סוף וגבול לבוא לאין סוף ולהתדבק בהבוב"ה עכ"ד ודפח"ח.

ונהו ג"כ מאמה"כ פאן ושכנתי בתוכם והייתי לכם לאלהים. ר"ל אבוא בצמצום כפיכול להיות אלהיכם ולשכון בתוכם ולהיות לכם לאלהים פכה גם אתם תצאו מבחי' סוף וגבול ותמעלו לבוא בבחי' א"ס ולהתדבק בו.

ונהו ואתם תהיו לי לעם. וגם תיבת ל"י גי' מ' רמז למדת מלכות ר"ל פנ"ל שתראו לבוא לבחי' א"ס ולהתדבק במדת מלכות אמן פן יהי רצון והבן: ונתתי פני בכם ונגפתם לפני אויביכם ורדו בכם שונאיכם ונסתם ואין רודף אתכם.

יש לפרש הכ' לטובה. ונתתי פני בכם פי' פנייתי שאפנה רק אליכם להטיב לכם.

גם ונגפתם לפני אויביכם פי' פשיה' חלילה קצת נגיפה ר"ל בעולם יהי רק לפני אויביכם ולא יגע אליכם. ורדו בכם שונאיכם.

דהנה מצינו בדחכו"ל שלכה נקראת ירושלים ארץ צבי צבאות גוים שכל מלכהאנמות מתאנים להיות להם בית דירה בירושלים וכל מלכות שאין לה טרקלין בירושלים אינה חשובה לכולם.

ונסתם ר"ל שתתנשאו למעלה מעלה מלשון הרימו נס. ואין רודף אתכם פי מצינו בזוה"ק בבלעם הרשע שהיה פורח באויר וצלף משבט דן הי' פורח אחריו.

פינן דחמא לי ההוא רשע עבר אורחא אחרא באוירא בקע חמש אורין בההוא אנרח ואסתלק ואתכסי מינך מעינך. כדין אסתפן צלי' בההוא שעתא והוי בצערא דלא הוי ידע מה למייעבד כו' לזה אמר הכתוב ואין רודף אתכם שלא יוכל שום אויב ושונא לרדוף אתכם והבן.

אמן כי"ר: בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחרת הארץ. יפנרש עפ"י מאז"ל שנו חכמים בלשון המשנה שנ"ו גי' ספיר"ה ע"ה ספירה לשון הארה ור"ל שהחכמים צריכים לשנות וללמוד בלשון המשנה כמו שלמדו חכמי המשנה בגודל הארה וקדושה כן צריכים אתם ללמוד.

והנה ידוע מאמר הזוה"ק כי מיום השבת מתברכין כולהו שתא יומין ומקדושת השבת ניתן חיות בכל ששת ימי המעשה וכמ"ש ויכלו השמים והארץ וגו' ויכלו לשון תאנה כמו פלטה נפשי כדאיתא בספרים ור"ל שביום השבת ניתן פח ותאנה וחיות בכל הדצח"ם ובכל הנבראים להוציא פרי וכ"ז מקדושת השבת וכן כל יום שאב מקדושת השבת ולז"א היום יום א' בשבת שני בשבת וכן כולם פידוע.

וזהו ויכל אלהים ביום השביעי אלהים גי' הטבע פי גם כל הדברים הטבעיים אין להם פח וקיום בלי פח אלהי המחז' אותם וזה נגמר ונשתכלל ביום השביעי וזהו בשנת היינו בספירת והארת היובל העליון כדי להגיע להארת עולם העליון כמו שכתבנו שנו חכמים וכו' שעי"ז עוסק בתורה ב בעוה"ז ומעורר הארה מעולם העליון שנק' יובלא כמו השבת כן השמיטות והיובל שאחריהם.

ולהגיע לזה ישוב השדה. האדם שנק' השדה כמו השדה שמגדלת כל מיני צמחים ותבואות כן האדם יוכל לגדל כל המדות השבע.

והאדם בשנותו את טעמו לזכות ליובל העליון אזי ישוב פעם אחר פעם ישוב ויחזור וישוב בתשובה. ונתן עצה להתעוררת התשובה אחת הוא לאשר קנהו מאתו פי הוא נק' קננו ממלך מ"ה הקב"ה מישראל שנקנים בעשרה קננים כדאי' במד"ר על פי רצה להשרות ביניהם שכינתו יתברך דלית שכינתא שריא בפחות מעשרה.

ולזה בעשרה מאמרות נברא העולם לפרוע מן הרשעים שגורמים סילוק השכינה. וזהו איבוד העולם שנברא בעשרה להשראת השכינה ולהנחמן שחר טוב לצדיקים שמקימין העולם שגורמים השראת השכינה.

וזהו קיום העולם שעיקר הבריאה לזאת היתה ובשום אל לבו הדברים האלה בונדאי יתעורר מעצמו לשוב בתשובה כמו הבן הישר הולך לומד והולך בדרך טובים לעשות נח"ר לאביו וכן תמיד ישם אל לבו לאשר קנהו מאתו פי הלא הוא אביך קנה וקנינה

אות ל' אל הסקמה ובנה נתיחד י"ה בו"ה וכמש"ה "ונאתם" הדבקים ר"ת ו"ה ע"י שאתם דבקים בו באמת תגרמו בה' אלהיכם שיתניח השם ויהי' אלהיכם ע"י אלהות שלכם שאתם עובדים ואז חיים כן לכם חיים גי' אהי"ה הוי"ה אהי"ה פידוע להיות דבוק בשמות האלו ואז יכולים לפעול כ"ט.

וז"א ושאבתם מים בששון כי על ידי העלאת ה' תתאך שהוא חמש"ה אותיות שמח"ה שנעשה למעלה כנ"ל תזכו לשאוב מים. היינו השפעות קדושות בששון אותיות שו"ש נ' על ידי שמחת הנון שערי בינה כנ"ל שתגיעו לעלמא דיוכלא עלמא דחירו ולא תצטרכו שום עבודת וכמש"ה ומפן חמשים שנה ישוב מצבא העבודה ולא יעבוד עוד כי יבוא לו העבודות בקל בלי טירחא עוד.

ונהו והלויים אותיות ו"ה העלאת השמחה כנ"ל וזוכה לבוא אל ים גי' נ' כנ"ל וממשיכים כ"ט הם אומרים תמיד כי זה בא למטה אבותם בזכות האבות. ולא התפקדו בתוכם והם כאלו אין נפקדים ונזכרים בדבר זה ולא פועל ידם עשתה זאת כ"א זכות אבות גרם זאת והבן: א"י והלויים למטה אבותיו וגו'.

עפ"י דאי' באוה"ח שלזה לע"ע אין הבכורות נפדין ע"י הלוי כי כבר נתקדשו הלויים מאז באמרו נאני הנה לקחתי את הלויים יעו"ש נמצינו למדין כי הלויים הם דבוקין בו ית' ולזה נאמר והיו לי הלויים ל"י גימ' מ אות מלכות הרצון על פי הם במדרגה גדולה שדבוקים בו לכן יהיו בבחי' לי במדת מלכותו להיות גוזרין נאני מקים דבריהם ואומר עצתם תקים כמוני כביכול.

ונהו והיו לי הלויים ל"י דייקא אכל שארית ישראל אשר לא פחם יפה להיות דבוקים תמיד לכן ישראל אותיות ל"י רא"ש שמבקשים שיהי' י ועמי בראש העליון וז"א דהלויים הם הצדיקים שנאמר עליהם והיו לי אשר בכחם.

למטה אבותם. להטות עצמם אל אב העליון להיות כמוהו פמוהם כביכול לא התפקדו בתוכם כי אינם נכללים בתוכם והבן: א"י והלויים למטה וגו'.

והלויים לשון לניה וחיבור ודיבור ור"ל הצדיקים למטה אבותם. אזי בכחם להטות עצמם אל בחי' ומדות האבות הקדושים ללכת במדותיהם ובדרכיהם ועוד זאת פעלו לא התפקדו בתוכם לא הוא אי"ן העליון שנק' לא שהוא בלתי מושג התפקדו הצדיקים נפקדים שישרה אל עליון בתוכם: א"י והלויים למטה וגו'.

דידוע פהו הוא בחי' הסוד ולוי הוא מדת הגבורה לכן בא הכ' כמתמי'. והלויים למה הועמד בחי' הלוי שהוא הגבורה לכן השיב כדי למטה אבותם כי אינה גבור הפוכש את יצרו ומתגבר עליו כדי להטות עצמו לאב העליון.

גם למטה מלשון ענפים כי פשאין לאדם גבורת אנשים לא יוכל להוליד ולהקרא אב לכן נברא כח הגבורה שיעשה מט ה ושכט ענף עושה פרי שיקראו אבותם. ואמר לא "התפקדו" בתוכם ר"ת ז"ל לשון הגולה והמשכה כמו יזל מים מדליו.

דידוע דהטפה קדישא נמשכת ממנו ואז ראוי להוליד. גם לא רמז על אי"ן העליון כנ"ל התפקדו ר"ל שייפקדו להשיג השפעה מאל עליון ולהמשיך הטפה קדישא ממנו להוליד

בָּנִים וְלִהְשִׁיעַ כָּל טוֹב וְהָבֵן מְאֹד אֶף אֵת מִטָּה לִּנְי לֹא תִפְקֹד וְאֵת רֵאשִׁים לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

א"ך גימ' אהי"ה נידוע מהזוה"ק אהי' הוא דנמין אָנָא לֹא תִגְלִיָא. הָרְצוֹן שְׁכָל מִי שְׁיָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה וְיִרְצָה לְהִשְׁיֵג אוֹתִי כְּבִכּוֹל אֲנִי מוֹכֵן וּמְזַנְמֵן לְהַתְגַּלוֹת לוֹ.

מִטָּה לִּנְי. ר"ל מִי שְׁמִטָּה מוֹ לְהִיּוֹת מְלֻנּוּה וּמְחַנְכֵר וְדָבוּק בּוֹ ית'.

אָמַר אֶף אֵת מִטָּה לִּנְי וְגו' ר"ל בְּחֵי אֵהִי דְנִמִּין לֹא תִגְלִיָא לֹא תִפְקֹד לֹא תִחֲסֹר בְּשׁוּם פַּעַם בְּחֵי זֶה מִמִּי שְׁמִטָּה עֲצָמוֹ לְדַבְקָה בּוֹ ית' כִּי הוּא בְּרַחֲמָיו יִתְגַּלֶּה אֲלֵיהֶם. תִּפְקֹד מְלֻשׁוֹן חֲסָרוֹן כְּמוֹ וְלֹא נִפְקֵד מִמֶּנּוּ אִישׁ וְאֵת רֵאשִׁים לֹא תִשָּׂא וְגו' יָדוּעַ רֵא"ש מוֹרָה עַל מִלּוּי אֲלֵהִים עֵינָן בְּכַנּוּנוֹת הָאֶרֶץ ו"ל בְּמוֹסָף ר"ח וְלכ"א אֵת רֵאשִׁים הֵינּוּ בְּחֵי הָאֲלֵהִים וְהֵדִינִים לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כ"א תְּמִיד רַחֲמִים עָלֵינוּ: א"י וְאֵת רֵאשִׁים וְגו'.

ע"פ מה שֶׁהִתְחַלְנוּ לְבָאֵר אֶף אֵת מִטָּה לִּנְי כְּנ"ל וְאֵת רֵאשִׁים וְגו' מִי שְׁבָא אֶל הָרֵאשִׁית אֶל בְּחֵי מִטָּה לִּנְי וְכְנ"ל לֹא תִשָּׂא ר"ל תְּגַבִּיה וְתִתְנַשֵּׂא עֲצָמָה לְהִיּוֹת מְוַבְדָּל מִכָּלל יִשְׂרָאֵל כ"א בְּתוֹךְ בְּנֵי תוֹכֵל עֲצָמָה עֲמָה וְהָבֵן: אִישׁ עַל דְּגָלוֹ בְּאִתּוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם יִחְנוּבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנְגֵד סְבִיב לְאִתְּהֵל מוֹעֵד יִחְנוּ.

בְּנֹאֵר ע"ד שְׁדַרְשׁוּ בְּמַד"ר וְדָגְלוּ עַלִי אֶהְבֶּה א"ת וְדָגְלוּ אֶלָּא וְדִילּוּגוֹ. כִּי הֵן אָמַת שְׁעִיקָר הָעֵבְדוֹת הוּא בְּשִׁבְעַת מְדוֹת לְתַקְנָם אַחַת לְאַחַת אֲבָל כְּנִלְמַם כָּל הַז' נְכָלָל בְּג' מְדוֹת חֲג"ת הַמְרַנְמִזִים נְגֵד הָאֲבוֹת שְׁצָרִיף לְהַתְגַּבֵּר כְּאִישׁ עַל הַיֵּצֵר לְתַקֵּן כָּל הַמְדוֹת וְלְדַלּוֹג מִשִּׁבְעַת מְדוֹת הַהֶפְכָּיִים וְלִהְיִיר אוֹתָם בְּשִׁבְעַת הַסְפִירוֹת וְזֶה אִי"ש עִם הָאוֹתִיּוֹת גִּי שֵׁד"י שְׁהֵאִישׁ הַדְּבוּק בְּשָׂמוֹ ית' זוֹכֶה לְזֶה עַל דְּגָלוֹ ע"י שְׁדוּלָג לְהִיּוֹת מוֹאֵס בְּרַע וּבוֹחֵר בְּטוֹב.

בְּאִתּוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם ר"ל בְּהַמְדוֹת שֶׁהֵם נְגֵד הָאֲבוֹת הֵינּוּ ג' מְדוֹת חֲג"ת כְּנ"ל. וְאֵז יִחְנוּ בְּנֵי יִשׂ לֵהֵם חֲנִינְיָה וּמְנוּחָה אֶצְלוֹ ית'.

גַּם יִחְנוּ לְשׁוֹן חֲנֵן בְּזֶה יִשׂ לֵהֵם חֲנֵן בְּעֵינֵי ה' וְזוֹכִים מִנְגֵד וְגו' מִנְגֵד גִּי א"ל אֲדַנְי ע"ה לְהִרְאוֹת כִּי הוּא יִתְבַּרֵךְ אֶל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים וְאֵז סְבִיב לְאִתְּהֵל מוֹעֵד יִחְנוּ. שְׁסְבִיב לְאִתְּהֵל הוּא הָאֶרֶץ הַשְּׁכִינָתָא שֵׁנִק' מוֹעֵד וּי"ט יִחְנוּ בְּמְנוּחָה וְהַשְּׁקֵט וּבְכָל טוֹב אֲמֵן: א"י אִישׁ עַל דְּגָלוֹ וְנו'.

דִּידוּעַ כִּי הֵגַם שְׁהֵאֲדָם לְוִמֵד וּמִתְפַּלֵּל הָעֵיקָר צָרִיף לְהִיּוֹת בְּמִחְשָׁבָה קְדוּשָׁה וּטְהוּרָה לְהִתְקַשֵּׁר אֵז בּוֹ ית' כִּי הוּא הַנּוֹתֵן הַתּוֹרָה וְהַתּוֹרָה כְּזוֹ נִקְרָא אוֹת עַל כִּי נִשְׁאַרְת אוֹת וּרְשִׁימוֹ לְהֵגֵן עַל הָאֲדָם כְּמֵאֲמָרֵינוּ ו"ל תּוֹרָה בֵּין בְּעֵינֵדְנָא דְעֵסִיק בְּהַ בֵּין בְּעֵינֵדְנָא דְלֹא עֵסִיק בְּהַ מְגִינָה וּמְצָלָה.

וְלָכֵן הַתּוֹרָה הִיא הַחֲכָמָה הוּא בל"ב נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה כִּי הַפֶּל תְּלוּי בְּלָפָא כִּי אִפִּי חוּשׁ הָרֵאוֹת תְּלוּי בְּלָב כְּמֵאֲרִז"ל שְׁנִרְיָנָא דְעֵינָא בְּאַבְנֵתָא דְלָפָא תְּלִיָא וְלָכֵן בֵּינָה לְבֵא וּבְהַ הַלֵב מְבִין. וְלָכֵן הַתְּחִנָּן דְהַמַּע"ה לֵב טְהוּר בְּרָא לִי וְגו'.

וְלָזֶה עֵינֵינוּ וְלְבֵא תְרִי סְרְסוּרִי כו' וְע"י הַבֵּינָה עוֹלָם הַתְּשׁוּבָה נִתְקַן הַפֶּל. וְז"א אִישׁ עַל דְּגָלוֹ מִי שְׁיִרְצָה לְהִיּוֹת אִישׁ וְלִישְׁאָר עַל דְּגָלוֹ מְצַבְעוֹ אֵזִי בְּאִתּוֹת גַּם בְּהֵאִתּוֹת הֵינּוּ בְּהַתּוֹרָה כְּנ"ל יִרְאֶה שְׁתִּהְיֵ לְבֵית אֲבוֹתָם.

היינו במחשבה טהורה פי המחשבה נק' אב פידוע פכה יחנו בני"י אותם הבונים להיות ישר אל שיהי' כביכול מיושרים ושונים עם אל פב"פ אתו ית' גם יהי' צירוף שיר אל שיוכלו לשורר לפניו ותברך ולשפחו ואמר עוד מנגד סביב לאהל מועד יחנו שיש עוד בחי' אחרת מעולה מנג"ד נוטריקון "נא" גבור "דורשי שיש המתגברים אפילו שלא בשעת תורה ותפלה דורשים תמיד יחודו ואחדותו אפילו בדברים הגשמיים המה תמיד סביב לאהל מועד יחנו והבן: הקרב את מטה לוי והעמדת אותו לפני אהרן הפהו ושרתו אותו.

דידוע דהצדיק נק' לוי שדבוק בו ית' פי אות י' מלוי רומז על השם בשלימות פי י' מספרו כ' כזה יו"ד ואות ו' החיבור גי' כ"ו והצדיק מלונה בהיו"ד כנ"ל בפסוק והלויים ע"ש. ואמר הקרב את מטה לוי שתקריב גם את המטה עצמו אל הצדיק שנק' לוי והעמדת אותו לפני אהרן שישב פאלו הוא בבחי' אהרן הפהו פדמות הפהו עליון פמלאך מיכאל המשרת למעלה ואז ושרתו אותו יעשו שירות התגלות אות ו' היינו גילוי האלוהות המיוחד ד' קצוות ומעלה ומטה שיהם ו"ק והבן: ושפרו את כל כלי אהל מועד ואת משמרת בני ישראל לעבוד את עבודת המשפן.

יבואר עפ"י מה שכתוב לעיל בארובה פי האדם צריך לשמור וכל גופו ואבריו פי היכל ה' המה כמו המשפן עם הכלים פן האדם עם כל אבריו וגידיו וצריך לשמור כל פרטי אבריו בקדושה ובטהרה כמו שבמשפן הוכרחו להיות כל הכלים בשלימות לא יחסר אחד מהם פן צריך האדם להיות כל אבריו בשלימות לא יפגום אחת מהנה והעיקר העניין ולבא כמו שביארנו לעיל בפסוק איש על דגלו יעו"ש וזה ושפרו את כל כלי אהל מועד שישפרו את כל הכלים מאהל מועד היינו כלי הגוף ועי"ז יוכלו לשמור את משמרת בני"י שיהי' ישראל כנ"ל בפסוק הנזכר ובהו יוכלו לעבוד את עבודת המשפן שכל מה שנפעל ע"י עבודת המשפן המתקת הדינים והמשכת כ"ט יגרמו ע ע"י מעשיהם אמן: נשא את ראש בני קהת מתוך בני לוי למשפחותם לבית אבותם.

דידוע עבודת בני קהת הוא קודש הקדשים וידוע פי עיקר העבודות לבוא למדת התפארות דמות דיוקן אדם. והנה הצדיקים נקראים בני קהת מלשון קיבוץ שמקבצים כל המדות לבוא אל התפארות פי הוא העיקר וממנו יבנה בית.

ואמר נשא את ראש שיהי' נשיאות ראש אל בני קהת כנ"ל פי מתוך בני ישראל מתוך הוא הפנימות בני לשון בגין שפנימות בניינם הוא לייחד שמו ית' והפנימות מן בני"י כזה בי"ת נו"ן יו"ד הוא יו"ד גי' כ"ו כמנין השם שנה עיקר בניינם להיות מלונה ומיוחד השם ואז למשפחותם לבית אבותם.

פי יעקב אמר בקהלם אל תחזד כבודי ופירש"י ז"ל והיכן נזכר שמו בהתייחסם על הדוכן לכן נאמר למשפחותם אז יהי' ראוי שייתייחסו משפחותם אל בית אבותם פי אוהזין מעשה אבותיהם בידיהם וללקת בדרכיהם ולזה נאמר פאן למשפחותם ואח"כ לבית אבותם לא כן כפ' נשא הוא להיפך והבן: לחג השבועות בחודש השלישי לצאת בני"י מארץ מצרים וגו'.

עד מן הָהָר לְאֹמֶר דִּידוּעַ מִהָאָר"י ו"ל כִּי בְלִיל פֶּסַח בָּא הַגְּדֹלוֹת וְאִם"כ מְסַתְּלִין הַמּוֹחִין
עַד אֲשֶׁר יִלְקְטוּ לְאַחַד אֶחָד הַטַּעַם כִּי הַש"י בְּרוֹב רַחֲמָיו וְחֶסְדָּיו שָׁחַס עָלֵינוּ וּפְרָקִינוּ רָאָה
אוֹתָנוּ עִירוֹם וְעָרְלָה.

וְאִם נִשְׁתַּהֲיֵנוּ בְּמִצְרַיִם עוֹד מְעַט כְּבָר הָיִינוּ מְשֻׁקְעִים שְׁמָה כִּידוּעַ לְכֵן בְּרַחֲמָיו הוֹפִיעַ
עָלֵינוּ אוֹר קְדוֹשׁוֹתוֹ וְהוֹצִיאָנוּ מִשָּׁם וְאוֹר קְדוֹשׁוֹתוֹ הִיא מְאִיר עַל פְּנֵינוּ כְּמוֹ קִירוֹן עוֹר פְּנֵי
מִשָּׁה אֲשֶׁר בָּזָה יְכוֹלָנוּ לְצִאת מִשָּׁם.

וּלְמַעַן לֹא נִיכּוֹל נִהְיָא דְכִיסוּפָא כ"א יִגִּיעַ כְּפִינוּ נֹאכַל וְאִזְ אֲשֶׁרִינוּ וְטוֹב לָנוּ נִיטַל מִמֶּנּוּ
אִם"כ גְּדֹלוֹת הַג"ל עַד אֲשֶׁר בְּכַח יְדִינוּ נַעֲבֹד וְנִתְקַן בִּימֵי הַסְּפִירָה כָּל הַמַּדּוֹת עַד אֲשֶׁר
נִבּוֹא לְהֶאֱרָה הַקְּדוּמָה שֶׁהִיא בְּצִאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם.

וְנִהְיָ בְּחוֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּהִתְחַדְּשׁוֹת הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהִיא בְּחוֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הִיא הַהֶאֱרָה גְּדוֹלָה כ"כ
כְּמוֹ לְצִאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם שֶׁהַעֲיָדָה תוֹה"ק כִּי תִיקָנוּ מַדּוֹתֵיהֶם עַד שְׁבָאוּ
לְגַדְלוֹת הָרָאשׁוֹן.

בַּיּוֹם הַזֶּה בְּהֶאֱרָה זֶה בָּאוּ מְדַבֵּר סִינֵי וְדַרְז"ל שֶׁיִּרְדֶּה שְׁנֵאָה לְאוֹה"ע כְּמִשְׁלַל הַמְּקַטְרֵג עַל
בֶּן הַמְּלָךְ שְׂאִינוּ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר וְלִקַּח הַמְּלָךְ אֶת בְּנוֹ תַחַת כְּנַפְיוֹ וְהוֹרֵהוּ דֶרֶךְ זֶה יִלְךְ
וְכִשְׁמוֹעַ הַבֶּן מוֹסֵר הָאָב אִזְ שְׁנֵא הַמְּלָךְ אֶת הַמְּלִשִׁין עַל בְּנוֹ בְּאוֹמְרוֹ הַבֵּט נָא וְרָאָה עַל מִי
הַלְשֵׁנָתָה וְרָאָה כִּי דֶרְכָיו טוֹבִים וְנִכּוּחִים וְלָכֵן בָּזָה יִרְאָה שְׁנֵאָה לְאוֹה"ע.

אוּ בְּחוֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי רוֹמַז עַל בַּח"י הַתְּפָאֶרֶת הַכּוֹלֵל כְּפִינֵינוּ וְאָמַר כְּשֶׁבָאוּ בְּחוֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי
לְבַח"י הַת"ת אִזְי מִיָּד בַּיּוֹם הַזֶּה בְּהֶאֱרָה זֶה בָּאוּ מְדַבֵּר סִינֵי יָכְלוּ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה כִּי הַתּוֹרָה
נִקְרָא ג"כ תְּפָאֶרֶת.

וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מְדַבֵּר סִינֵי עַד ש"ה סוּר מְרַע וְעֵשָׂה טוֹב שְׂאִינָה צָרִיף לְכוּף עֲצָמָה
יּוֹתֵר מִדָּאִי וְלִשְׁהוֹת זְמַן כְּפִיר לְתַמְקֵן הַכָּל אֶל הַטוֹב כ"א סוּר מְרַע שְׁתַּסּוּר עֲצָמָה מִהֵיּוֹת
רַע וְתַקְבֵּל עָלֶיךָ לְבַל לְשׁוֹב עוֹד לְכַסְלָה אִזְי מִיָּד וְעֵשָׂה בְּטוֹב וְעֵשָׂה לְשׁוֹן תִּיקוֹן תּוֹכַל
לְעֵשׂוֹת טוֹב.

וְנִהְיָ וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים מִיָּד בְּנִסְעָם מֵרְפִיּוֹן יְדִים מְלֵהִיּוֹת רְפוּי יְדִים וְעֲצַל בְּעַבּוֹדָתוֹ ית' אִזְי
מִיָּד וַיָּבֹאוּ מְדַבֵּר סִינֵי לְקַבֵּל הַתּוֹרָה. וַיִּסְחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר דֶּהַתּוֹרָה נִק' הַר כִּי
נִקְנִית בַּמ"ח דְּבָרִים וְהוּא מ"ח מַעֲלוֹת מַעֲלָה ע"ג מַעֲלָה כְּמוֹ הַר.

וְכֵן ע' אֲנָפִין לְתוֹרָה בְּהִגִּיעַ מִפְּנִים לְפָנִים הוּא עוֹלָה כְּמוֹ הַר וְכ"ז ע"י בּוֹאוֹ לְמַדַּת הַת"ת
כְּנ"ל יִזְכֶּה לְתוֹרָה שֶׁהוּא ג"כ תְּפָאֶרֶת כְּתְּפָאֶרֶת אֲדָם לְשִׁבְתָּ בֵּית. וְז"א וַיִּסְחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל
וַיִּסְחַן לְשׁוֹן חַן שְׁבָאוּ לְבַח"י חַן.

נֶגֶד הוּא שֵׁם שְׁלִישִׁי מִשָּׁם מ"ב נג"ד יכ"ש וְהוּא הַתְּפָאֶרֶת וְלִזְהָ נֶגֶד הוּא לְמַזְרַח הַזְּרִיחַ
עָלֵיהֶם הָהָר הוּא הַתּוֹרָה. וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים כִּי הִנֵּה הַשֵּׁם א"ל רָאָה נִתְתִּיף אֱלֹהִים
לְפָרְעָה הַפְּשׁוּט כְּפְשׁוּטוֹ אֲמָנָם צָרִיף לְהַבִּין אוֹמְרוֹ רָאָה הַמּוֹרָה עַל הַסְּתַפְלוֹת בְּחֻקָּהּ.

דַּהִי דִי אִם אָמַר נִתְתִּיף אֱלֹהִים לְפָרְעָה מֵהוּ רָאָה וְגו' אֲמָנָם דֶּהַנֵּה הַש"י צוּפָה בְּרָאשׁ מֵה
זֶה בְּסוּף שְׁעֵתִיד מִשָּׁה לְקַבֵּל הַתּוֹרָה מִיָּדוֹ וְהֵאִיף אֲפִשָׁר אֲשֶׁר אֲדָם יְלוּד אֲשֶׁה יִלְךְ בֵּין
מִלְאָכֵי מְרוֹם לְקַבֵּל דַּת אֲשׁ.

לכן מול זה א"ל ראה ר"ל שתראה ראי' שפליגית נתיבך אלהים לפרעה כפשוטו להכותו ולרדותו אבל עוד לה ראי' שפליגית שנתיבך להיות בחי' אלהים לפרעה עבור התגלות האלהות שיתגלה ע"י שתוכל לקבל התורה לכן נתיבך בבחי' אלהים.

וזהו ומשה עלה אל האלהים ומשה הי' לו עלי' לבחי' אלהים פנ"ל ולזה ניקרא אליו ה' מן החר יכול לקרותו שיפנס להר וגם לאמר שיוכל לקבל התורה ולאמר אותה לזולתו ר"ל למסרה לישראל לגלות להם צפונייה ומסתוריה והבן: א"י בחודש השלישי לצאת בני מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני.

בואר בהקדם לפרש הפסוק סור מרע ועשה טוב. לכאורה הוא אריכת לשון דנדאי כשסר מרע הוא ממילא עושה טוב.

אך דהנה אחר"ל כשעושין תשובה מאהבה זדונות נעשות להם פזיות וזהו פי' סור מרע ר"ל כשעושה תשובה מאהבה אז ועשה טוב נעשה מהרע עצמו טוב שמהעונות נעשו זכיות. וגם איתא בכתבי הה"ק אאמו"ר זצלה"ה דתיבת מר"ע אותיות עמ"ר פי' כשסר מרע נעשה מתיבת מר"ע עמ"ר וצריך פירוש לפירושו.

ונראה לערכינו דהנה כשהאדם חוטא ח"ו מסתלק השכינה מעליו אבל כששב מאהבה פנ"ל הוא חוזר וממשיך את השראת השכינה הקדושה עליו וזהו הרמז סור מרע דהיינו שיהא תשובה מאהבה פנ"ל ונעשה מתיבת מרע צירוף עמר ר"ל דענמר הוא לשון מדה המחזקת דבר הניתן בתוכה.

כמו כן האדם הוא פלי מחזיק ברכה ומוכן לחזור להמשיך עליו השראת אלהותו ית'. והשכינה הק' נקראת טוב פנודע.

וזהו נעשה טוב היינו שייסור מרע ויהפוך לעמ"ר להיות פלי פנ"ל לקבל השראת שכינתו ית' המכונה טוב וזהו פי' הכ' ביום הזה באו מדבר סיני. ר"ל ביום הזה בעצמו שיצאו ממצרים באו מדבר סיני היינו לקדושה העליונה ע"ד הנ"ל סור מרע נעשה טוב שמהרע עצמו נעשה טוב כשהתשובה הוא מאהבה והבן: ומשה עלה אל האלהים ניקרא אליו ה' מן החר לאמר.

לכאורה יל"ד דהול"ל השם קודם דהיינו ניקרא ה' אליו לאמר. ויבאר עפ"י הכ' נירא אליו ה' באלוני ממרא וג"כ דקדקנו פנ"ל דהול"ל נירא ה' אליו אך דהנה אחר"ל בן שלש שנים הפיר אברהם את בוראו.

לז"א נירא אליוה' ר"ל לגודל בחינתו המעולה שהפיר את בוראו בהיותו עדיין קטן בן ג' שנים. זכה להתגלות השם ב"ה.

וזהו אליו מתמת גודל בחינתו. לזה הקדים אליו להשם.

ועפי"ז יבאר ג"כ פאן ומשה עלה אל האלהים. ר"ל מתמת הבטחת הש"י שהבטיחו בהוציאם את העם ממצרים תעבדון את האלהים על החר הזה ובכח הזה עלה ולא בכחו ועצם ידו ויכולתו כי מרע"ה הי' עניו מפל האדם.

וְלִזְהוּ בְּאֵה תְּשׁוּבָתוֹ יִת' אֱלֹהֵי וַיִּקְרָא אֵלָיו ה' כַּנ"ל מְרַמֵּז בְּתִיבַת אֱלֹהֵי קוֹדֶם הַשֵּׁם לְהוֹדִיעַ שְׂמִיכְתִּי הַמְעֻנָּה שְׁעֵבֵד לְהַבּוֹב"ה בְּאֵמֶת וּבְתַמִּים עִי"ז עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים וְרָאוּ לְנִתְיַנֵּת הַתּוֹרָה עַל יָדוֹ וְהִבִּין: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיּוֹת הַבְּנִקָר וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים וּגו'.

לְכַאוּרָה יֵשׁ לְדַקְדָק עַל לְשׁוֹן וַיְהִי לְשׁוֹן צַעַר וּמָה שִׁינָה פֶּאֶן לְשׁוֹן צַעַר אֲדַרְבֵּה בְּכַאֵן הִי גִוְדֵל הַשְּׂמֻחָה פִּידוּעַ. אֲמַנָם הַכָּלֵל מְנַחַח שְׂתִיבַת וִיה"י גִי' א"ל וּמְרַמֵּז עַל גִּוְדֵל הַחֶסֶד.

וַיִּבְנֹאֵר עַפ"י דְּבָרֵי אֲדָמוֹ"ר הַה"ק מו"ה אֱלִימֶלֶךְ זַלְהָ"ה שְׁהֶאֱדָם בַּעוּה"ז מוֹכַרְת לְתַמָּן בְּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים כֹּל הַג' עוֹלָמוֹת דְּהִינּוּ עֲשִׂי' יִצְיִרָה בְּרִיאָה ע"כ וּבְזָה י"ל פֶּאֶן וִיה"י מוֹרָה עַל חֶסֶד כַּנ"ל שְׁזָהוּ מְחֶסֶד אַל.

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. יוֹם רְמֵז עַל עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁנֶּק' יוֹם.

הַשְּׁלִישִׁי ר"ל בְּעוֹלָם הַשְּׁלִישִׁי דְּהִינּוּ בְּרִיאָה. בְּהִיּוֹת הַבְּקָר.

ר"ל נַעֲשֶׂה ג"כ גִּוְדֵל הָאָרְה וּבְהִירוֹת פִּי בְקָר מְרַמֵּז עַל בְּהִירוֹת וְזָהוּ ג"כ פִּי' וַיְהִי קוֹלוֹת ר"ל שֶׁג"כ הִי' מְחֶסֶד אַל אַף מְהַקְנִלוֹת שְׁיִצְאוּ מִפְּשׁוּטֵי הָעַם שְׁרוּצִים לְקַבֵּל הַתּוֹרָה בְּרִצּוֹן טוֹב. הִיָּה ג"כ וּבְרָקִים.

לְמַעַלָּה דְּהִינּוּ שְׁהִבִּיאוּ גִוְדֵל בְּהֶאֱרָה וּבְהִירוֹת בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים מְדִיבּוּרֵיהֶם. וְעַנָּן כָּבֵד עַל הָהָר יִבְנֹאֵר בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ הַפ' הַנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הָעַנָּן וַיִּל"ד ג"כ כַּנ"ל דַּכ"מ שְׁנֶאֱמַר הַנֵּה מוֹרָה עַל לְשׁוֹן שְׂמֻחָה וְאִיךָ שִׁינָה פֶּאֶן לְשׁוֹן שְׂמֻחָה שְׁיִבּוֹא אֵלָיו בְּעַב הָעַנָּן.

וְהַנֵּה בְּתַחֲלִילַת הַשְּׂקִפָּה אֲמַרְתִּי לִיִּישֵׁב עַפ"י מְאֲמַרִּינוּ מְאֹז עַל פְּסוּק וַיִּשָּׁב מִשָּׁה אֵת דְּבָרֵי הָעַם אַל ה'. דְּהַנֵּה פְּשָׁאֲמוּ כֹל יִשְׂרָאֵל פֶּה אֶחָד נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע בְּאֵמֶת גְּמוּר.

בְּנֻדָּי דִּיבּוּרָם הִי' עוֹשֶׂה רִוְשָׁם לְמַעַלָּה וְהוּטַב מְאֹד בְּעֵינֵי הַבּוֹב"ה אַף עַכ"ז לֹא הִי' כ"כ עִילוּי לְדִיבּוּרָם מְחַמֵּת שְׁיִצָּא מִפִּי פְּשׁוּטֵי הָעַם ג"כ שְׁהִי עֲדִיין בְּגִשְׂמִיּוֹת. לְזָה נֶאֱמַר וַיִּשָּׁב מִשָּׁה אֵת דְּבָרֵי הָעַם דְּהִינּוּ דְּבָרֵי הַפְּשׁוּטֵי הָעַם אַל ה' דְּהִינּוּ שְׂמֻחָה רַבִּינוּ ע"ה הִי' מַעַלָּה דִּיבּוּרָם ג"כ לְעֻלוֹת אַל ה' וְזָה ג"כ הַרְמֵז בְּכַאֵן הַנֵּה אֲנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הָעַנָּן דְּהִינּוּ שְׁיִעַלָּה לְפָנָיו יִת' לְרִצּוֹן וּלְנַחַת רוּחַ אֲפִילוּ הַדְּבָרִים מִפְּשׁוּטֵי הָעַם שְׂמֻחָה בְּשֵׁם עַב הָעַנָּן דְּהִינּוּ שְׁהֵם עוֹד מְעַט בְּגִשְׂמִיּוֹת וְכַנ"ל וְהִבִּין: א"י בְּהַקְדָּם לְפָרֵשׁ הַכ' פִּי עַנָּן ה' עַל הַמְשָׁפֵן יוֹמָם כ"י נוֹטְרִיקוֹן "כְּנֶסֶת" יִשְׂרָאֵל.

פִּי שְׂכַנְסַת יִשְׂרָאֵל הַמָּה תְּמִיד. עַנָּן ה' דְּהִינּוּ רַחֲמִים.

עַל הַמְשָׁפֵן ר"ל הַגּוֹף מְכֻנָּה בְּשֵׁם מְשָׁפֵן שְׁהוּא מְשָׁפֵן לְהַשְׂרָאֵת הַבּוֹב"ה בְּתוֹכוֹ. יוֹמָם רְמֵז לְבְּהִירוֹת שְׂמֻחָת זָה הֵם תְּמִיד בְּגִוְדֵל הַבְּהִירוֹת וַיְדוּעַ שְׁיִשׁ ב' מִינֵי עַנָּנִים לְטוֹב וּלְהִיָּף.

פִּי הַפְּנִימוֹת מוֹרָה עַל רַחֲמִים וּזש"א הַכְּתוּב הַנֵּה הוּא לְשׁוֹן שְׂמֻחָה אֲנֹכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הָעַנָּן הִינּוּ בַחֲזִי עַב שֶׁל הָעַנָּן ר"ל הָעַבְיּוֹת וּפְנִימוֹת שְׁהוּא רַחֲמִים. גַּם ע"ב גִי' חֶסֶד לְזֹאת יֵשׁ שְׂמֻחָה לְפָנָיו יִת'.

וְזָהוּ ג"כ פִּי' וְעַנָּן כָּבֵד עַל הָהָר פִּי כַבּוֹ"ד גִי' כ"ו מְסַפֵּר הוּי"ה ב"ה שְׁהוּא מוֹרָה ג"כ עַל רַחֲמִים. וְזָהוּ וְעַנָּן כָּבֵד וְכַנ"ל שְׁיִהָא עַנָּן ה' שְׁהוּא רַחֲמִים עַל הָהָר.

וקול שׁוֹפֵר חֲזַק מְאֹד י"לג"כ ע"ז הַדְרָהּ כִּי יְדוּעַ קוֹל מוֹרָה ג"כ עַל פְּנִימִיּוֹת. וְהִנֵּה אוֹתִיּוֹת שׁוֹפֵר בְּמִלּוֹאֵם הֵם שִׁי"ן וְא"ו פ"א רִי"ש אוֹת אֲמַצְעֵי מְשִׁי"ן הוּא י' מְאוֹת ו' הוּא א' וּבְאוֹת פ"א אֵין בּוֹ אוֹת אֲמַצְעֵי.

וּמְאוֹת רִי"ש הָאֲמַצְעֵי הוּא ג"כ י'. יא"י גי' כ"א כְּמִנְיַן שֵׁם אֱהִי"ה.

וְהִנֵּה הַשֵּׁם אֱהִי"ה מוֹרָה דְעֵתִיד אֲנִי לְאַתְגְּלִיא. דְּהִנֵּה יְדוּעַ דְעִיקָר פְּנוּנַת הַבְּרִיאָה יִשְׂרָאֵל עָלוּ בְּמַחְשָׁבָה בְּרֵאשִׁית בְּשָׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּק' רֵאשִׁית.

הֵינּוּ בְּשָׁבִיל שְׁעֵתִיד לְהַתְגַּלּוֹת אֱלֹהוּתוֹ ית' עֲלֵיהֶם וְע"י יִתְגַּלֶּה וְיִתְפָּרֵס בְּעוֹלָם אֱלֹהוּתוֹ ית'. ע"י גְּסֵי מְצָרִים וְגְסֵי הַיָּם וְקַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּקוֹלוֹת וּבְרַקִּים.

וְזֶה הַרְמָז פֶּאן וְקוֹל שׁוֹפֵר ר"ל הַפְּנִימִיּוֹת מְשׁוֹפֵר דְּהֵינּוּ הַשֵּׁם אֱהִי"ה דְּמוֹרָה עַל דְּעֵתִיד אֲנִי לְאַתְגְּלִיא בַּחֵי זֶה חֲזַק מְאֹד בְּשַׁעַת מ"ת דְּהֵינּוּ שְׁרָצָה הַשִּׁי"י שִׁיִּתְגַּלֶּה אֱלֹהוּתוֹ יִתְבַּרְךָ כְּבָכִיכּוֹל עֲלֵיהֶם וְלִזֶּה הִי צְרִיכִים טְהָרָה וְזִכּוּף גְּדוֹל לְנַפְשָׁם בְּגוֹדֵל הַהִתְפַּשְׁטוֹת עֲצָמָם מְכַל וְכָל מַגְשָׁמִיּוֹת וְלִזֶּה נֶאֱמַר וַיִּחְרַד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בְּמַחְנֵה ר"ל שְׁפָחְדוֹ וְחִרְדוֹ מְאֹד מִחַמַּת שְׁדוּבוּקִים עוֹד בְּאֶפְסֵס מַה בָּזָה הָעוֹלָם וּבְגִשְׁמִיּוֹת קִצָּת לְזֹאת כְּתִיב וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם לְקִרְאָת הָאֱלֹהִים מִן הַמַּחְנֵה כִּנ"ל בְּשֵׁם הַה"ק אֱמֹר"ר זְצִלָּה"ה כִּינּוּן שְׁרָאָה מֹשֶׁה שְׁכָבְכִיכּוֹל מְצַמְצָם עֲצָמוֹ לְבוֹא לְבַחֵי סוּף וּגְבוּל.

ע"כ הוֹצִיא גַם אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הַמַּחְנֵה שְׁלֵהֶם לְבוֹא וּלְהִתְדַבֵּק עֲצָמָם לְבַחֵי הָאֱלֹהִים א"ס ב"ה וְכַנ"ל. בְּתַחֲתִית הַהֵר.

הַהֵר רוּמֵז לְשִׁכְנִית כְּבוֹדוֹ ית' כִּיִּדוּעַ מִס"ק ר"ל שֶׁהִתְיַצְּבוּ תַּחַת לְשִׁכְנִית כְּבוֹדוֹ ית"ש וְשִׁכְנִיתוֹ יִתְבַּרְךָ מְחֻפָּף עֲלֵיהֶם כְּכֹלָה הַנִּכְנָסוֹת לְחֻפָּה. כִּן יִגַּן הַשֵּׁם עֲלֵינוּ וְנִזְכָּה בְּמַהֲרָה לְקַבֵּל עֲלֵינוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּרוּב קִדְוָשָׁה וְטְהָרָה אֲמֹן: א"י וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרַקִּים וְעָנּוּ כְּבֹד עַל הַהֵר.

כִּבְאוֹר דְּהִנֵּה אֵי בְּמִדְרָשׁ שֶׁהִי יִשְׂרָאֵל נִרְדָּמִים בְּשִׁנְיָה עַד שֶׁהוֹכְרַח מֹשֶׁה לְעוֹרְרָם לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה. וְלְכֹאוֹרָה יִפְלֵא עַל בְּנֵי אֵל חֵי אֲשֶׁר הַתּוֹרָה הַעִידָה עֲלֵיהֶם שְׁמִיד בְּיוֹם א' זר"ח בְּאוֹ מְדַבֵּר סִינֵי בְּהָאֲרָה עֲצוּמָה וְכֹאֲשֶׁר בִּיאָרְנוּ לְעֵיל פִּיה"כ בְּחֻדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי ע"ש.

וּבְהִגִּיעַ תוֹר קַבְּלַת הַתּוֹרָה חֲטָפְתָם שִׁנְיָה. אֲמָנָם יוֹבֵן דְּהֵן אֲמַת דְּכּוֹלָם הִתְיַצְּבוּ לְמַעַמַּד הַר סִינֵי אֲמָנָם בְּוֹדָאֵי הִי בַּחֵי שׁוֹנוֹת וּמַחְלֻקָּת לֹא רָאִי זֶה כְּרֹאִי זֶה כ"א בְּבַחֵי מְנוּחָת.

וְכֹאֲשֶׁר בְּאֲמַת נִגְשׁ אֵל הָעֶרְפֵּל וְגו' אֶהְרֵן חוּץ מִמֶּנּוּ וּשְׁאָר יִשְׂרָאֵל הַעִיד בְּהֵם הַגְּבֵל אֶת הַהֵר וְקִדְוָשָׁתוֹ וְהָעָם אֵל יְהִרְסוּ לְעֵלּוֹת כָּל עִיקָר וּמִי לְנוּ גְּדוֹל מְאֹבוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב כ"א אֲחִזּוּ דְרָכּוֹ דְרָף הַקּוֹדֵשׁ אֲבָרְהָם בְּחֻסָּד יִצְחָק בְּגִבוּרָה יַעֲקֹב בְּתַפְאָרַת כ"א בְּבַחֵי אֲחֵרַת כְּכָה קִהֵלַת יַעֲקֹב עֲדָה הַקְּדוּשָׁה הִי בְּהֵם גְּבוּהִים וּגְבוּהַ עַל גְּבוּהַ.

וְנִהוּ וַיְהִי קוֹלוֹת וְגו' מוֹרָה עַל הַפֶּת הַמְעוֹלָה כִּי קוֹל מוֹרָה עַל הַפְּנִימִיּוֹת וְהוּא דְבַר דְּלֵא פְּסִיק תְּמִיד כִּי פְּנִימִי לֹא יוֹפְסֵק. וַיֵּשׁ עוֹד פֶּת אֲחֵרַת בַּחֵי בְּרַקִּים שְׁנוֹתְנוֹצֵץ בְּקִרְבָּם נִיצוּץ הַקְּדוּשׁ מְאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ כְּבָרְךָ הַמְּבָרִיק לְעֵין וְאֵח"פ נְעֵלָם.

כְּכָה הֵם לֹא יִכְלוּ עֲמוּד בְּתַמִּידוֹת בְּדַבְּקוֹתוֹ כ"א כְּבָרְךָ וּלְמַטָּה מְכּוֹלָם הַפֶּת אֲשֶׁר הוּא בְּבַחֵי עָנּוּ אֲשֶׁר עַב הָעָנּוּ סָף בְּעַדָם אֲמָנָם אַעפ"כ הַתְּחַזְּקוּ עֲצָמָם אֵל כְּבֹד לְמַעַן כְּבוֹד

הבורא פבד פאלו נכתב בחולם ומושף וא"ו עמו כבו"ד גי' ל"ב להשיג ל"ב נתיבות
החכמה ונכו על (כמו אל) הָהָר פנ"ל פכה הי' לכ"א לפי ערפו התגלות קבלת התורה
והנה בנדאי אלו שהם בבחי' קולות לא הי' ישינים פי הם פנהר שאינו פוסק מדביקות
וכן אלו שהם בבחי' ברקים אמנם אלו שהיו בבחי' ענן חטפתם שינה ואעפ"כ הובאו אל
פבוד הָהָר והבן: פְּרִשֵׁת נָשָׂא וְכָל תְּרוּמָה לְכָל קִדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לַפֶּהֱן לֹו
יהי'.

תבאר בהקדם לפרש שינוי הלשון בריש הפרשה. דבבני גרשון פתיב לבית אבותם
למשפחותם ובבני מררי בהיפוף למשפחותם לבית אבותם.

וכבר עמדו בזה כל מפרשי התורה יעו"ש. ונבאר בו עפ"י מאמרנו פבר פי גרשו"ן
אותיות ג"ר שער נו"ן שמקוריהם ודירתם תמיד בדביקות למעלה בשער הנו"ן וזה
מאמחז"ל אריב"ל עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות והקדוק ידוע
אומרו צדיק וצדיק בכפילא.

ונראה פי הנה יש צדיקים שמדקדקים במצות להזהר בנט"י ובכרפת הנהנין פראוי וכן
בכל המצות וגם זה טוב מאד. אבל יש צדיקים גדולים שהאכילה והשתיה וכל דברים
הגשמיים טוב הי' בעיניהם שלא לאכול ולשתות אלא שההכרח גורם להם שבונים בזה
בעולמות העליונים וממשיכים את הבוב"ה לעוה"ז ע"י פנוניהם ויחודיהם בעת
האנכל.

אבל מעצמות המאכל אין להם הנאה מפנו בגופניות וכמו שמצינו ברבינו הקדוש שהגבי'
עשר אצבעותיו למעלה ואמר שגלוי וידוע לפניו שלא נהניתי מעוה"ז אפי' באצבע
הקטנה.

ולכאורה פלא וכי לא אכל ושתה פדרף פל האדם אלא פנונתו הי' שלא נהנה הנאה
גופניית מהאנכל אלא הפל לצורך גבוה וכנ"ל. וגם בכל דור לא אלמן ישראל ויש ביניהם
צדיקים פאלו שפל פנונתם כ"א להמשיף הבוב"ה ולייחדו עם פנסת ישראל וזה אומרו
עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ר"ל לצדיק פזה שפנונתו תמיד להיות וצדיק
בני"ו החיבור לחבר צדיקו של עולם עם כנ"י ינחילהו ש"י עולמות להיות לו למתנה
והנה בני גרשון רומזים לצדיקים הגדולים שדירתם תמיד למעלה פנ"ל והם תמיד לבית
אבותם דבוקים באב העליון עי"ז פועלים להמשיף פל טוב למשפחותם שע"ז נשפע
שפע טוב לבית ישראל.

ובני מררי רמז על סוג הראשון שזכרנו שחיייהם מרורים בטרדת הזמן על הפרנסה ועל
הפלפלה הש"י יראה בעיניהם ויושיעם. ועם פל זאת לא ישכחו ח"ו את הבוב"ה
ומדקדקים במצות ובברכות פנ"ל בהם הקדים למשפחותם שהם דבוקים בצרכי
משפחותם ואעפ"כ לבית אבותם זכו להדבק באב העליון פי הצדיקים הגדולים מעלים
אותם.

ונה וכל תרומה וגו' וכל רומז על הצדיקים דמייחדי שמיא וארעא להיות נשקי להדדי
יחוד קוב"ה ושכינתו תרומה ר"ל הפעולה שיתרוממו ויתנשאו הצדיקים האלו הוא לכל
קדשי ב"י לפי ערך קדושת בני ישראל שמקדשים ומטהרים עצמם מפל חטא ואשמה

מַנְיָבּוּל פֶּה וּרְכִילוֹת לַה"ר שֶׁקָר גּוֹרְמִים הַרְמָה וְהַתְנַשְׂאוֹת לְהַצְדִיקִים וְאִז עִי"ז וְכָל תְּרוּמָה.

וְכָל הֵם הַצְדִיקִים תְּרוּמָה עִי"ז יְכוּלִים לְהָרִים וּלְהַעֲלוֹת כָּלל יִשְׂרָאֵל כִּי לְכָל קִדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי לְפִי הַתְקַדְּשָׁם כִּן יְכוּלִים לְהַעֲלוֹת אוֹתָם כְּמִשַׁל הַמַּגְבִּיָּה חֲבִירוֹ אִם מַכְבִּיד עֲצָמוֹ אִינוּ יְכוּלִים לְהַגְבִּיָּהוּ אֲבָל כְּשֶׁהִחִי נוֹשֵׂא אֶת עֲצָמוֹ בְּקַל לְהַגְבִּיָּהוּ.

גַּם וְכָל תְּרוּמָה וְכָל הוּא הַבּוֹב"ה כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי מְתָרְגָם דְּאֶחָיד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא מְתָרוּמָם ג"כ כְּבִיכּוֹל לְכָל קִדְשֵׁי ע"י קְדוּשַׁת יִשְׂרָאֵל וּבְזֶה וְכָל תְּרוּמָה אוֹתִיּוֹת תְּרוּ"ם ה' מְתָרוּמָם וּמְתַחַבֵּר ה' תַּתְּאָה בְּעֶלְאָה וַיְהִי ה' אֶחָד וְשָׂמוֹ אֶחָד וַיִּמְהַר וַיַּחֲיֵשׁ לְגַאֲלֵינוּ כִּי בְּזֶה תּוֹלָה הַגְּאֻלָּה.

וְאִמְרָאשֶׁר יִתֵּן לַפְּהֵן. מַה שֶׁהַצְדִיק נוֹתֵן הַכֹּל וּמִקְרָב כְּנֹלָם אֵל הַפְּהֵן הוּא הַבּוֹב"ה חֹסֵד עֲלֵינוּ.

לוֹ יְהִי'.

לְהַצְדִיק יְהִי שֶׁכָר הַרְבֵּה עֲבוּר זֶה גַם פּוֹעֵל לוֹ יְהִי שֶׁיִּרְאוּ וַיִּפְּרוּ הַכֹּל כִּי לוֹ לְבַדּוֹ יְהִי יִשְׂרָאֵל חֲבָל נִחְלָתוֹ וּמִי יַעֲרַב לוֹ לְגִשַׁת לְהַרְעֵ לָהֶם ח"ו וְכָל רוֹאֵיהֶם מִפִּירִים כִּי הֵם זָרַע בְּרַחֲמֵי ה' וְכָל טוֹב לָהֶם אֲמֵן: יְבָרְכֶה ה' וַיִּשְׁמְרֶה.

רַצָּה יְבָרְכֶה בְּזֶה שֶׁיְהִי שֵׁם ה' שׁוֹרָה עֲלֵיכֶם וּבְזֶה וַיִּשְׁמְרֶה מְכַל רַע כִּי פֶּאֶשֶׁר יִרְאוּ הַכֹּל כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיהֶ וַיִּרְאוּ מִמֶּךָ: א"י "יְבָרְכֶה יִהְיֶה" וַיִּשְׁמְרֶה. ר"ת יי"ו כְּמַנְיָן הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הוּי"ה שֶׁהוּא גי' כ"ו וּבְמִלּוּי כְּזֶה כ"ף ו"ו.

כ"ף גי' ק' אוֹת קְדוּשָׁה שֶׁקְדוּשָׁתוֹ יֵת שׁוֹרָה עֲלֵיהֶ. ו"ו גי' י"ב רְמַז לִי"ב צִירוּפֵי הוּי"ה שֶׁהֵגַם שֶׁהוּא אֶחָדוֹת הַפְּשׁוּט מ"מ יֵשׁ י"ב צִירוּפֵי הַנִּי הַלְכָל הַנְדָשׁ חִיּוֹת הָרְאוּי אֵלָיו.

וּס"ת יְבָרְכֶה ה' וַיִּשְׁמְרֶה גי' מ"ה שֶׁיְבָרְכֶה בְּחִיּוֹת הַהוּי"ה וְתִהְיֶה בְּדַמּוֹת דְּיוֹקָן אֲדָם. אֲמָנָם לְזֶה צָרִיף הָאֲדָם שֶׁמִּירָה שֶׁיִּשְׁמָר עֲצָמוֹ.

וְלִזְנֵה הַבְּטִיחַ וַיִּשְׁמְרֶה שֶׁיִּתֵּן בָּהּ כַּח הַשְּׁמִירָה שֶׁתּוֹכַל לְשָׁמֹר נִפְשָׁה רִיחָה וּנְשָׁמָתָה כִּי הַבָּא לְטַהַר מְסִייעִין אוֹתוֹ וְהַבּוֹן: יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלָיה וַיַּחַנֵּךְ. כִּי עֵינֶיךָ הַפְּנִימִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּשָׂבָא לָהֶם הַנִּיָּה.

וְרַחֲמִים מְשֵׁם הַק' הוּי"ה בְּעֲצָמוֹ. לֹא כֵן ח"ו כְּשֶׁיִּשְׂרָאֵל אֵינָם רְאוּיִם וְה' הַטּוֹב מְדַרְכּוֹ לְהַטִּיב מְנוֹכַח לְהַשְׁפִּיעַ לָנוּ ע"י הַחִלּוּף שֵׁם הַנִּי"ה בְּאוֹתִיּוֹת טַד"ד כִּיְדוּעַ הַמּוֹרָה עַל י"ג ט"ד וט' ט"ד.

לְכֵן אָמַר יָאֵר ה' ר"ל שֶׁיִּאִיר לָהּ הַהַנִּיּוֹת בְּעֲצָמוֹ בְּלִי חִלּוּף וּתְמוּרָה. וּבְזֶה יִרְאֵה פָּנָיו אֵלָיה כְּנ"ל וַיַּחַנֵּךְ עִי"ז יְהִי נִיכָר שֶׁאֵתָהּ נוֹשֵׂא חַן כִּי יִרְאֵה עֲלֵיהֶ אוֹר ה' וּכְבוֹדוֹ עֲלֵיהֶ יִרְאֵה.

וְזֶהוּ וְנַח מְצָא חַן בְּעֵינֵי ה' שֶׁבְּזֶה נִיכָר שֶׁנַּח מְצָא חַן עַל הַיּוֹתוֹ תְּמִיד בְּעֵינֵי ה' בְּעֵינֵיּוֹת הוּי"ה בְּעֲצָמוֹ וְהַבּוֹן: א"י יָאֵר ה' פָּנָיו אֵלָיה וַיַּחַנֵּךְ. כִּי הִנֵּה רְאִיתִי בְּסִפְרֵי אֶחָד מִקְּשֵׁי הָאִיף יְצוּיִר מְצִיאת חַן שֶׁל בֶּן אֲדָם אֲצֵל הַבּוֹב"ה וַיַּעוֹ"שׁ מַה שֶׁמִּתְרַץ.

והנ"ל כי הנה פתיב ברוך אתה בברוך אתה בצאתך ודרז"ל שפתה יציאתך מן העולם בלא חטא כביאתך לעולם כי בנדאי הנשמה בבואה לעוה"ז היא נקי' וטהורה. אמנם בבואה לגשמיות עוה"ז ננפש הבהמיית והרוח בתכרת הגוף מונעים אותה מהארתה.

וכל מגמת הנשמה וחשקה להאיר הרוח ננפש הבהמיית ג"כ להאיר באור החיים כפי שתוכל לדבקה במקור חוצבתה. אשר לזאת אמר הנביא חלקי ה' אמרה נפשי על פן אוחיל לו.

אמרה לשון התפארות כידוע מלשון האמרת והאמירה. ור"ל חלקי ה' אמרה נפשי כשיבוא התפארות מחלק ההנ"ל גם בנפשי והיא נפש הבהמיית על פן.

ר"ל בזה אבוא לסוד העליון כ"ן גי' סו"ד ואז אוחיל לו שאהי' דבוק לו בהבוב"ה שנק' לו שפולל כל הו"ק כידוע ובזה בירך אותנו ברוך אתה בבואך וגו' וכדרז"ל. וזהו יאר ה' פניו אליך ר"ל את פנים שנתן בך יאירהו אליך ונקט בלשון פנים מלשון פני' והטי' שהאדם צריך לפנות עצמו ולהטות עצמו לדרך הטוב.

ואז ה' הטוב לא ימנע ובזה תזכה ויחנה למציאת החן והבן: ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום. יתבאר בהקדם לבאר הכ' והחכמה מאין תמצא מאין הוא הבוב"ה שנק' אין.

שמשמעותיו לאו והן כי הוא א"ס וב"ת. גם בחי' הן שהשתלשל עצמו כביכול בבחי' השתלשלות ממדריגה למדריגה כדי שיוכלו להשיגו באפס מה.

וזהו והחכמה"ה להיות בכ"ח מ"ה תוכל למצוא מאין מאי"ן העליון שעשה בעצמו כביכול השתלשלות כדי שיבוא להתגלות כי חפץ חסד הוא לבל ידח ממנו נדח ממנו תלמוד וכן מעשה לדבקה בו וללקת בכל דרכיו לעשות כחפצו וכרצונו.

וע"ד שמבאר הה"ק אאמו"ר זצקלה"ה על משנת ויהי מורא שמים עליכם ר"ל המורא של הש"י שנק' שמים שכביכול מתייאר לבל יחטא האדם יראה זו תהי' עליכם לבל תחטאו. וארז"ל אין טפה יורדת מלמעלה אא"כ טיפיים עולות כנגדה היינו העלאת ה' מתאה שנעשה ע"י האדם באהבה ויראה עילאה קדושה וטהרה והמשכה שעושה האדם הוא בחי' ו' מלשון נוי העמודים שעי"ז מתחבר בעולם העליון ונעשה השם שלם ויהי' ה' אהד ושמך אהד.

וזהו פיה"כ דלעיל איש כי יפליא וגו'. אי"ש ידוע אותיות "אל" "יהו" "שדי" ור"ל מי שירצה להיות בבחי' איש פנ"ל.

כי יפליא. כשירצה להיות דבוק בפלא עליון בחכמה עילאה הוא הי"ד ומינה מתפשטין כל האותיות.

פל"א אותיות אל"ף ור"ל אלף חכמה וצריך להיות יוצא מכל המצרים כמו ביציאת מצרים שיצאו מן פל"מ שצרי טומאה ונכנסו למ"ט שערי קדושה עד הגיעם לשער הנו"ן. פן איש כי יפליא פנ"ל אזי לגדור צריף לעשות דירה נד"ר אותיות נו"ן ד"ר לדור בשער הנו"ן ובזה יעשה נזיר ר"ל נזר ועטרה וחזר ומפרש מהו העטרה להזיר לה' שיעשה בזה נזר לה' במה שישלים השם הוי' ב"ה וכנ"ל.

וכמ"ש שה"ק הבעש"ט זצלה"ה ימלא ה' כל משאלותיה ר"ל כל משאלותיה יהא שיתמלא השם הוי' ב"ה. מיין ושכר יזיר.

עדשה"כ שפורת ולא מיין כי פתיב וקייית משונגע ממראה עיניה אשר תראה. כי הנה עין ה' אל יראיו ועיני ה' אל צדיקים ומפח התדבקות העינין הנראה להצדיק ואתדבקות רוחא ברוחא נשמטא בנשמטא פמעט הצדיק בטל במציאות והוא בעיני העולם כמשונגע פדרה הצדיקים וכאשר עינינו ראו.

ונהו וקייית משונגע ממראה עיניה ר"ל ממראה עינינו דלעילא פנ"ל וז"א מיין יי"ן גי' סו"ד ר"ל מגנדל התדבקות בסוד העליון בזה. ושכר תהי' כשיפור ובאהבתו תשגה תמיד.

או מיין ר"ל מיין תקח לה מוסר השכל לעבודתו מתענוג שישי לה מן היין תקח תענוג זה לעבודתו ית'. ובזה יזכה כי יזיר שיעשה לו ית' נזר והבו היטב.

ובזה תשפיל לדעת אמרי קודש בנו"א ע"פ כי יפליא יעו"ש. והנה אחז"ל במה דכתיב ישא ה' פניו וגו' והלא פתיב אשר לא ישא פנים.

אמר הקב"ה ולא ישא פנים לישראל כו' והם מדקדקים בעצמם עד פזית ועד כביצה. ויובן עפ"י האמור והתקמה מאין וגו' כי זית הוא השמן וידוע מאחז"ל מקום שהשמן מצוי חכמה מצוי' והוא הי"ד והוא בחי' דכר ואעפ"כ אינו יכול להוליד מבלי מקבל והוא בחי' ה'.

ועד כביצה רמז על ה' תתאה כי ביצה לשון בעיני ובקשה ותחנונים שהיא מתחננת לפדותנו שיהי' לה העלאה ונדבק בו וכנ"ל באריכות. ואז יהי' לה העלאה ונהי' בחי' חי כי מי שאין לו בנים אינו נק' חי אבל פשנתחבר בו ויהי' הולדה נק' חי וכמש"ה ואתם הדבקים וגו' חיים פלכם היום ולזה אד"ם גי' מ"ה בו ה' ר"ל שצריה להטות ה' תתאה ולחבר עולם התחתון בעליון.

וזה הוא הפנים האמתיים. וזהו ישא ה' פניו היינו הפנים להתחבר פנים בפנים ואז וישם לה שלום ויהי' שלימות בכל לא יחסר כל מה הן כל מיני השפעות והן גאולת ישראל: ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם.

כשישימו שמי שיתניח השם בשלימותו שמ"י עם י"ה שס"ה לקדש כל גידיו ומכש"כ רמ"ח אבריו כי זה כל האדם ע"ד ויקח רמח בידו ואז מתניח שמי עם אני וידעו כל באי עולם כי מלכותו בכל משלה וכמש"ה ראו עתה כי אני אני הוא.

ואז ואני אברכם בכל טוב אמן והבן מאד. א"י ושמו את שמי וגו'.

בשום לב על אומרם ושמו את שמי ומהו הי' המקרא חסר אם אמר ושמו שמי וגו'. ונראה דידוע כי התורה שמותיו של הקב"ה וכל התורה פלולה בכ"ב אתוןן מא' ועד ת'.

וע"י המשכת שמותיו של הקב"ה על ישראל בזה ממשיכין כל מיני השפעות הנפעלין ע"י השמות וכל השמות מרומזים בתורה וכנ"ל וזהו ושמו את שמי השמות הפלולה בכ"ב אתוןן מא' עד ת' כמרומז במלת א"ת והוא שמי ישימו על ב"י ואז ואני אברכם והבן: כף אחת עשרה זקב מלאה קטרת.

דידוע דהכף נקרא גם בשם יד ולהבין ענין שמות הללו נראה כי יד משמעותו פתח וילבל ותגאה האדם לאמר כי פחי ועוצם ידי עשתה זאת לזה קראהו בשם פח מלשון פפיפה שצריף לכוף עצמו ולהכניע ידו וכחו תחת יד ה' כי הכל מאתו ית' נסבה ומפח ידו בא הכל כי ממנו הכל ומידו נתנו לה.

וזהו פח אחת שצריף לכוף עצמו אל אחת ר"ל לאחדות הפשוט ואז עשרה תתעלה אל הקדושה שמרומז בעשרה ועשרה חוזר אל האחד כי עשרה הוא כלל אחדות בסוד עשר ספירות בלימה.

וספירות לשון הארה שכל ההארות תבוא אל העשר היא הקדושה בלי מה מ"ה גי' אד"ם ור"ל בלי זה א"א להיות בבחי' מה בדיוקן אדם ור"ל בלי שתחזיר הכל כל הספירות וההארות אל העשר והוא האחדות א"א להיות אדם ואז תהי' בחי' זקב פנודע זקב מורה על הענוה כי אותיות זה"ב כל אות הוא מתמעט במספרו מאות הקדום לו ואז תזכה להיות מלאה קטרת.

קטרת לשון קשר בתרגום ור"ל ע"י הענוה תוכל להתקשר בו ית' או כי ידוע קטרת גי' תר"ג כשתחליף ק' בד' בא"ת ב"ש פי ע"י הענוה יוכל לקיים כל התר"ג מצות שפאשר מתגאה מיד כשעושה איזו מצנה רם לבו בקרבו ואמר די במה שעשיתי כבר עשיתי מה שמוטל עלי וכזאת וכזאת עשיתי.

אבל פי יקטן בעיניו הגם פי יעשה מצות חבילות חבילות יקטן בעיניו הדבר פי עדיין לא יצא י"ח כמוטל עליו. וזהו זקב כשתהי' בבחי' זקב ר"ל בענוה פנ"ל תהי' מלאה קטרת מלא בכל התר"ג פקודין והש"י יזכנו לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתו אמן: פרשת בהעלותך דבר אל אהרן ואמר אליו בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו וגו' ויעש כן אהרן אל מול וגו' העלה נרותיה וגו'.

הדקדוקים רבו וביומר קשה דפתח יאירו וסיים העלה. והנראה כי הנה מנורה מול מנורה דוגמת המנורה דלעילא נצטוו לעשות מנורה למטה ושבעה קני המנורה נוכח ז' ספירות ונגד ז' הניות שמספרם יעק"ב תפארת ישראל אשר זה העיקר העבדות.

ואמר אל מול פני המנורה דלעילא יאירו ר"ל פדמיון ולא ממש בדומה לו כ"א יאירו עכ"פ פדמיון מנורה דלעילא. והעיד הכ' על אהרן אל מול פני המנורה שלמעלה העלה נרותי דלתתא להיות כמוהפמו שלמעלה מאיר בהארה נפלאה פן עשה עלי' לנרות דלמטה בלי שום שינוי מנרות דלעילא.

וירמז ג"כ כל אנשי לבב עובדי ה' כי צריכין לתקן מדותיהם אחת לאחת כל ז' המדות ואעפ"כ יקטן בעיניו כמש"ה באור פני מלך חיים ורצונו כעב מלקוש ר"ל כשארצה לאור פניו באור פני מלך אזי חיי"ם גי' ס"ח כמנין אהי"ה הוי"ה אהי"ה ור"ל שתהי' דבוק בשמות הנ"ל.

אבל ורצויו הגם שהגעת לרצון האמיתי תהי' בעיניו כעב מלקוש כאלו אתה עדיין בעב הענן ואתה מאחר בעבודה. מלקוש לשון איחור.

והגרות הם המדות וכמאחז"ל נרי בידך ונרף בידך אם אתה משמר את שלי אני משמר את שלך. והנה בנדאי יש צדיקים אשר פתם יפה לתקן כל הז' מדות.

אבל רובא דרובא אינם יכולים לעלות בזה ועבנ"א בפסוק זה. ואי' "נשמת" כל "חי ר"ת גמטרי' ג' היות שעכ"פ כל חי ירא' לתקן ג' היות היינו ג' המדות.

וז"א בהעלותך את הגרות היינו המדות עכ"פ אל מול פני וגו' מול ע"ה והפולל גי' ע"ח ור"ל אל מו"ל פשתתקן עכ"פ מו"ל היינו ג' היות שלשת המדות מעלה אני עליך פאלו יאירו שבעת הגרות כל שבעת המדות וז"א ויעש פן אהרן הוא העובד ה' אל מו"ל ר"ל אל שלשת המדות העלה גרותיה ר"ל העלה את כל המדות וזה שפירש"י ז"ל להגיד שבחו של אהרן שלא שינה ותיקן כל ז' המדות והבן היטב: ואם באחת יתקעו ונועדו אליה הנשיאים ראשי אלפי ישראל.

דידוע כי אין המשיח בא כ"א שיהא אחדות וקרוב לבבות ישראל כאחד. וידוע מס"ק כי משיח (בן) דוד יהיה באמצע ומשיח בן יוסף יהא מימינו ואלהיו משמאלו ועיין באלשיך.

וז"א ואם באחת יתקעו פשתקעו עצמן להיות באחת ר"ל באחדות פאיש אחד בלב א' תזכו כי ונועדו אליה הנשיאים הם תרין משיחין ואלהיו והם יהי' ראשי אלפי ישראל. אלפי לשון לימוד כי הם ילמדונו דרכי ה' הגם המשיח יהי' מורה צדק לעדתו מ"מ ישם גם אותם אלופים לראש פדמינו בדברי חכמינו ז"ל במשה ואהרן ובניו: א"י ואם באחת יתקעו וגו'.

ע"ד אמרינו לעיל כי חיובא רמיא על כל אדם לתקן מדותיו עד לאחת וצריך להעלות הפל להפטר עליון המרומז במלת אחת פידוע מהאר"י ז"ל בכוננת עבודת יוה"כ אחת ואחת. וידוע כי י"ב נשיאים היו נגד י"ב הויו"ת כל נשיא נישא והעלה שבטו אל חלק ההוי' שפגדו לזה נק' שם נשיאים לשון נשיאות והעלאה.

וז"א ואם באחת יתקעו פשיצו לתקוע עצמם לאחדות הפשוט להעלות הפל לכתר עליון אזי צריך כי ונועדו אליה הנשיאים ר"ל יתקבץ אליה מדת הנשיאים להעלות כל דבר לשון רש"י וחלק היותו אשר לזה ראשי אלפי ישראל.

אלפי לשון לימוד חכמה כמו ואאלפך חכמה אל"ף אותיות פל"א היא החכמה. ור"ל שראשית לימוד החכמה הי' עבור זה שיהי' ישראל ויעלו הפל אל החכמה העליונה והבן מאד: א"י ואם באחת יתקעו.

כנ"ל וידוע כי בכל דבר יש ניצוץ הקדוש המתאנה ומצפה לשוב לשון רש"י. וז"א ונועדו אליה הנשיאים ר"ל דברים הצריכים התנשאות והעלאה היינו הני"ק.

כי ראשי אלפי ישראל. ר"ל כי עיקר הראשית הי' עבור אלפי ישראל עבור אותם שמלמדים עצמם להעלות הפל אל ל"י רא"ש ישראל ל אותיות ל"י רא"ש והבן: ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו.

ידוע כי יש שם בק"ם והוא לשון קומה כי בהתאסף יחד עם קודש ישראל בתורה ובתפלה נעשה קומה שלימה והן אל כביר לא ימאס. ל"א ימאס גי' שם בק"ם.

וז"א ובהקהיל את הקהל. כשתקהילו עצמיכם להיות בכנופיא אחת ואז תהי קומה שלימה בהקה"ל גי' בק"ם פנ"ל אז תתקעו תהיו תקועין בו ית' ולא תריעו תריעו לשון שבירה כמו תרועם בשבט ברזל ור"ל שלא תשברו ולא תתפרדו מדביקותו ית' ולא יוכלו להרע לכם כ"א טוב עלינו אמן והבן: א"י ובהקהיל את הקהל.

דידוע קהל מורה על ראשי העם הנק' עיני העדה פי ראשי הדור הם המנהיגים ושומרי העם ואין דור שאין בו פאברהם כו' ואמר ובהקהיל את הקהל כשתקהיל עצמך להיות את הקהל טפל אל הקהל את מורה על הטפל ללמוד ממעשיהם בזה תזכו פי שתקעו פנ"ל ולא תריעו ולא תאונה אליכם רעה.

כ"א כל טוב עלינו אמן: א"י ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו. דידוע פי יש קול ודיבור.

קול מורה על הפנימות ודיבור הוא דבר חיצוני וצריך האדם לתקן דבריו עד כי מוצא שפתיו ודיבוריו קדושים יהיו כלולים בפנימות הקול ואז יוכל להוציא דבר לפני האלהים בתורה ובתפלה.

והנה קה"ל ע"ה גי' קו"ל. וז"א ובהקהיל את הקהל כשתקבלו את הפל לבחי' הקול וכנ"ל אז תתקעו תהיו תקועים ותחובים בעין העליון ויהי' שמחה לפניו ית' כמורה ע"ז עי"ן מן תתקע"ו ויהי' אז שמחה שיהא עין ה' אל יראיו ועיני ה' אל צדיקים ואז ולא תריעו לא יוכלו להרע לכם כ"א כל טוב עלינו אמן: א"י ובהקהיל את הקהל וגו'.

פי הנה נודע מאמחו"ל שמשנה רבינו ע"ה נסתפל באספקלריא המאירה וכל הנביאים נסתפלו באספקלריא שאינה מאירה. להבין הענין נראה כי גם כל הנביאים נסתפלו עין בעין.

אולם לא היתה מאירה אל בני דורם שפולם ידעו ויבינו זאת כי לא הי' פחם יפה לזה להעלות פלל העם להיות הדור ראוי לזה. לא כן האיש משה פחו גדול ותועלתו נשגבה שהי' נבואתו באספקלריא המאירה גם לבני דורו אשר פולם יחזו ויבינו גודל מעלת נבואתו.

וכן בכל דור לית עלמא פחות מצדיקים פאלו ובפרט ל"ו צדיקים כבדחו"ל. והמה נק' קהל כמו שנק' כל פי הם כוללים הפל.

כן נק' קהל שמקהילים בני דורם גם פשוטי העם להעלותם ולא די להם להפקיע עצמם. וכמו שמצינו במצרים פתיב ותעל שועתם לשון רבים שלא צעקו כ"א מפאב עצמו ומצרתו אשר לו צר.

כ"א הי' מיצר וכואב על צרת פלל ישראל ולזה ותעל שועתם ונגאלו. וזהו ובהקהיל את הקהל פנ"ל כשתקבלו אל הצדיקים ויהי' אגודה אחת להיות כ"א מצטער בצער חבריו אזי תתקעו להיות תקועים בו יתברך ולא תריעו ולא יהא שום ריעותא בתפלתכם ויהי' לרצון אמרי פייכם ותעלה תפלתכם למעון קדשו פי הן אל פביר לא ימאס אמן: ובני אהרן הפהנים יתקעו בתצונצרות והי' לכם לחקת עולם לדורותיכם.

יתבאר ע"ד שאז"ל העוה"ז דומה לפרוודור בפני עוה"ב התקן עצמה בפרוודור כו'. כי עיקר עבודת האדם הוא בעתו עת ימי חייו אשר הוא חי ע"פ האדמה אז יוכל לקנות שלימותו ועולמה תראה בחייה בחיים חיותו יראה לקנות עולמו ואז במלאות ימיו ימי שנתינו בהם שבעים שנה יבא אל המקום אשר הכין לו.

וכמו שרימז לנו הכתוב בהעלותה את הנרות פשתעלה עצמה אזי את הנרות את מורה על הטפל ומחנך אל העיקר. ואמר שעיקר העלאתו תהי' ע"י את פנ"ל שיחבר עצמו אל העיקר והוא ג"כ על ידי א"ת היינו על ידי התורה הפלולה בכ"ב אתנון מא' עד ת' אז תוכל להעלות הנרות היינו פרטי אברהם שיהי' מאירים עיניה לא יראו נרות כ"א בתורת ה' וידיה לא תשלחנה בגזילות ודברים אסורים כ"א לעשות צדקה ומצות.

ואזנייה משמוע ברע כ"א ביראת ה' כל היום ראשה עליה להיות חושב מחשבות טהורות וקדושות. ואז ממילא אל מול פני המנורה דלעילא יאירו שבעת הנרות פנ"ל ורימז באומרו א"ת הנרו"ת בתיבת א"ת נאות ה' מן הנרו"ת אותיות את"ה שהוא נוטריקון "אשר" תנה "הודך" פי ה' הוא הנותן לה פח לעשות חיל.

אמנם האדם צריך לעשות הכנה וכמאז"ל שאמר הקב"ה פתחו לי פתח פנקב של מחט ואני אפתח לכם פפתחו של אולם שבאתערוותא דלתתא שפותח האדם לבו יזכה להשראת קדושתו ית' פי כשהפלי סתום אין יכולת ליתן בתוכו שום דבר.

לא כן כשהאדם פותח עצמו להיות פלי קיבול ירחיב ה' פתחו. וזה פי אתה תאיר גרי.

כ"י ר"ת "כנסת" ישראל. את"ה אותיות "אשר" תנה "הודך" פנ"ל שפשוטן הש"י הודו והדרו אל בני אדם תאיר גרי ומבלעדו לא ירים איש את ידו אבל צריך הכנה כמשל הרוצה שיתארם המלך אצלו מה מאד מכין עצמו בהכנה דרבה לנקות ולטהר ביתו כדי שפאשר יבא המלך אל ביתו ימצא מנוחה ונח"ר.

ומכ"ש וק"ו ב"ב של ק"ו איך לא יחרד האיש וילפת האדם להכין לקראת המלך ה' צבאות שימצא מקום מנוח ונח"ר שישנה בקרבו. וזהו בהעלת"ך אותיות בהעל"ת כת"ר כשתרצה להכתיר אותו ית' אזי את הנרו"ת פנ"ל תדע נאמנה פי הש"י הוא הנותן הודו והדרו עליה ומידו נתנו לה ואז אל מול וגו' פנ"ל.

וכנה יש לרמז בפסוק בחצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'. בחצרות מלשון חצרות פי זה הוא חצר לפני מחצר שצריך להכין עצמו בעוה"ז שנק' חצר כדי שתוכל לכנס לחצר הפנימות בעולם העליון אזי וקול שופר.

וקול הוא הפנימות תוכל לבוא אל הקול על ידי שופר שתשפר מעשיה להאיר עצמה פנ"ל. או בחצרות ע"ד מאה"כ והי' עקב תשמעון וגו' ע"י עקב הוא הענוה מדת האבות פנודע מתקרב אל ההוי"ה ויהי צירוף והיה לשון שמחה לפניו ית' ותזכה פי תשמעון.

וזהו דאי' בגמרא בא דוד והעמידו על עשרה בא ישע' והעמידו על שבע בא חבקוק והעמידו על אחת וצדיק באמונתו יחי' עשרה רמז על עשרה לבושין דקב"ה שצריך לתקן עצמו עד שיתקן העשר לבושין.

וישעני' הקגיל שגם מי שאין פחו יפה לזה עכ"פ יתקן שבע מדותיו. וכתבוק הקגיל יותר ונהעמידן על אחת היינו התשובה שהבע"ת צריכה שלא יתניאש עצמו כ"א בפסיחה ודילוג אחת יוכל לבוא לבחי' צדיק זה יאמין באמונה שיוכל לתקן כ"ז בעוה"ז.

ונהו בחצצרות פשתדמה בעיניה פי עדיין אתה עומד תמיד בחצר ולא נכנסת עדיין לפני א' וקול שופר הקול הוא פנימות העליון ישפר אותה בכל מיני יופי. ואז הריעו לפני המלה ה' תהיו אחים וריעים לפני המלה מלכו של עולם.

ונהו ובני אהרן הכהנים הם הצדיקים העובדים אותו יתקעו בחצצרות הם יתקעו ויכניסו עצמם בהחצרות האלו שאפ' בחצצרות היינו עסקי חצרות עוה"ז יביאו לקול שופר לפנימות משופרא עילאה.

גם ובני הרוצים להיות בנים למקום בבחי' אהרן העובד שהוא דוגמה מלאה מיכאל כה"ג שלמעלה. ועתה הצדיקים המתפללים ולומדים הם דוגמתו ע"י פי הם הכהנים העובדים יתקעו בחצצרות כנ"ל והיו לכם לכ"ם אותיות מל"ך שיביאו כל עסקי עוה"ז אל המלה עליון יפעל זאת לכם לחקת עולם כמו עולם העליון שהוא חק עולם לדורות כן יעמוד זרעכם ושמכם לדורותיכם.

והיא מדה במדה על שתקנתם עצמכם להיות מעון ומשפן לעולם העליון שהיא תמידי כן תתקיימו גם אתם תמיד ותזכו ולשפע עליון ממזלא קדישא המרומז בר"ת "חקת עולם גי' ג"פ הוי"ה יופיע עליכם להרבות דורותיכם לנצח אמר: ונסעו הקהתיים נשאי המקדש והקימו את המשפן עד בנאם.

קהת מלשון אסיפה כמו ולו יקתה עמים ור"ל ונסעו הקהתיים אותיות קה"ת י"ם. י"ם רמז אל המלכותא קדישא פנודע הם עושים נסיעה והילוף פי הם נשאו המקדש ופירש"י ז"ל נושאי דברים המקודשים ור"ל שהם מקהילים ואוספים הפל אל המלכותא (קדישא) ע"י פי הם נושאי המקדש שהם נושאים כל הדברים להיות מוקדשים לשמים.

והקימו את המשפן פירש"י ז"ל בני גרשון ובני מררי. רמז אל הצדיקים שנקראים בני גרשון שגרים ודרים בשער נו"ן פי גרשו"ן אותיות ג"ר שער נו"ן ובני מררי הם ג"כ מלשון מור ונאהלות.

מר דרור מתורגם מרי דכי היינו מעלמא דחירו יקימו את המשפן עד בא"ם אותיות א"ב א"ם ור"ל עד שיתייחדו כלל ישראל ביחוד אבא ואמא להיות כלולים באב העליון והבן: א"י ונסעו הקהתיים וגו'.

ע"ד הנ"ל שמעלים כל דברים הגשמיים וכל עניני ונהגת עוה"ז לעבודתו ית'. וזה שפירש"י ז"ל נושאי המקדש נושאי דברים המקודשים.

הדברים היינו הנהגת עוה"ז להיות מקודשים לשמים. והקימו את המשפן פירש"י ז"ל בני גרשון ובני מררי הם המגורשים ותייהם ממוררים וכלו עי"ז ג"כ להקים משפן להיות משפן אליו ית' עד בואם למקורם ושורשם והבן: ובגזזה יאמר שובה ה' רבות אלפי ישראל.

ובבגדה פתיב לשון נחת למען יהי נייקא כביכול לפניו ית'. ואמר שובה ה' שובה לשון השקט ונחת כמו בשובה ונחת תושעון.

ולשון מנוחה וכמו שאמר מחו' הה"ק מו"ה לוי יצחק זצלה"ה ע"פ ויכון בחדס פסאף ותשב עליו באמת. שפשיכונו בחדס פסאו במדת הרחמים אז תשב עליו באמת כי כשישוב ח"ו על פסא דין כביכול ישיבתו אינו באמת כי הצדיק מבטל ואומר עמוד מכסא דין ושב בכסא רחמים.

משא"כ כשישוב מיד על פסא רחמים אזי ישיבתו באמת לא יצטרף לעמוד. וז"א ובגדה וגו' כי כשיש ח"ו אינה דין צריכין לומר קומה ה' ופוצו וגו' משא"כ ובגדה לעשות לה נייקא תשפיע לנו כל טוב אזי יאמר שובה ה' תשב במנוחה בשובה ונחת ואז רבבות אלפי ישראל ירבו המאלפים חכמה בישראל והבן: א"י ובגדה וגו'.

דהנה אמרו חכמינו ז"ל על פשהרשעים לוקין שכונה מה אומרת קלני מראשי כי בכל צרתם לו צר. ועפי"ז בנודאי השכל נותן כי כשטוב לנו ובשמחתינו כביכול השמחה מובאת בשכינה הקדושה וזאת צריף להיות שמחתינו שהשכינה תשמח ותשיש.

ונהו שוש אשיש בה' ר"ל שוש עיקר ששוני כי אשיש על שנוגע הששון בה' כי תשמח עטרת עווננו היא שכונתא הקדושה. מנוחה ושמחה אור ליהודים.

כי עיקר מנוחה שלנו במה שיש שמחה למעלה ע"י האור שבא ליהודים. ובנח"ה פתיב וקרין ובנח"ו אותיות ו"ה.

ו"ה לשון שמחה פנודע. ויש אור ישר ואור חוזר.

אור ישר מורה על הישר ושהו הישר נותן שנביא שמחה וגילה בשכינת עוזו ועי"ז באור חוזר נותן לנו כ"ט פאב המקבל תענוג מבנו האהוב ונותן לו מתנות גדולות. ונהו שוש אשיש בה' פנ"ל עי"ז ותגלנפשי באלהי.

ותגל מלשון גיל שבתוף הפעמון המכה בפעמון פן יקיש ויכה השפעותו עלינו כאשר אחז"ל שאין לה כל עשב שאין לו מזל המכה אותו ואומר לו גדל ר"ל הפאת השפע תמידית.

ונה ובנח"ה פנ"ל ע"י מנוחתינו והשמחה פנ"ל יאמר שובה ה'. יאמר הוא לשון התפארות ר"ל יובא התפארות עד שובה ה' שישוב התפארות ושמחה זו עד ה' כביכול.

ובנה רבבות אלפי ישראל מרבה כל פעם אלפי ר"ל התחדשות כמו אלוף געורי כי כשאין שמחה נתישן הדבר אבל מחמת שמחה נתעורר בכ"פ מחדש בדמות געורי הגם שמזקיניו ע"ד אז"ל זקני ת"ח כ"ז שמזקיניו דעתן מתנישבת עליהן שנאמר בישישים חכמה ונתגלה פליאות החכמה והכל ע"י ישראל והבן: לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא.

: ע"ד שאמר מחו' ומ"ו הה"ק מו"ה יעקב יצחק הלוי זצלה"ה ע"פ לא תעשון פן לה' אלהיכם. פן לשון צדק כמו כן בנות צלפחד ור"ל שלא תעשון תמיד פן וצדק לה' אלהיכם לומר שפן טוב כ"א צריף להפך הדינים לרחמים.

וז"א לא כן ר"ל מי זה האיש ירא ה' אשר יוכל לומר להבוב"ה לא כן תעשה כ"א כן עשה. זאת יוכל לעשות עבדי משה.

כי בכל ביתי נאמן הוא ורשות בידו לילה בכל ביתי פאות נפשו ולסדר הדברים כפי אשר דעתו נוטה: א"י לא כן עבדי משה וגו' כי יש עולם העליון ועולם התחתון וצריך לבל יפריד ח"ו א' מתבירו כ"א אַחַד בְּאַחַד יִדְוֹבְקוּ בִּיחוד גְּמור וְאַמִּיתִי.

ועולם התחתון נק' לא כי פלא נחשב הוא לפני עולם העליון אשר נק' כ"ן גי' ע' גי' סו"ד. וז"א לא כ"ן ליחד ולחבר עולם התחתון הנק' לא עם עולם העליון הנק' כן.

עבדי משה זה הוא תמיד עבדות הצדיקים כי כל צדיק נקרא משה וכמאמר חז"ל משה שפיר קאמרת. בכל ביתי נאמן הוא.

כי הנה פתיב בכל מקום מוקטר ומגוש לשמי ודרחז"ל ידוע. הפנונה פי הנה למעלה בנודאי הוא יחוד גמור נאמיתי כי שם אין מעכב ומונע אדרבה הפל תפצים ביחודו.

אמנם למטה יש מונעים ומעכבים כי לא הונח להם בזאת והצדיק פועל אשר בכ"מ יהי מוקטר שבכ"מ יהי היחוד. וזהו בכל ביתי כי בית נק' היחוד ור"ל בכ"מ עושה שיהנה בית.

נאמן מורה על היחוד אמ"ן גי' צ"א פנודע, נאמ"ן גי' אק"ם ור"ל שנותן בנה קומה לכל דבר ע"י שמיניח הוא קוב"ה ושכינתיה ונהב: פרשת שלח לה וישלח אותם משה לתור את ארץ כנען ויאמר אליהם עלו זה בגנב ועליתם את החר.

נ"ל כי הנה פנונת משה רבינו ע"ה הי' בפליחות המרגלים כי דן ק"ו בעצמו ומה אם הר סיני שלא טמא והו הגוים וחר פשר הי' לא הי' באפשרי שירד ה' עליו כ"א הרפין השמים ושמי השמים עליו ואח"כ ירד עליו ה' ומכש"כ א"י אשר האומות דרים בה וישאל אלם חלק אלהי ממעל איה יוכלו לסבול אויר הארץ המגושם מגשמיות האומות.

ולכן שלח י"ב אנשים מרגלים ויתורו את ארץ כנען. ויתורו מלשון יתרות שיביאו הארה ויתרות בהארץ למען יוכלו אח"כ כל ישראל לסבול האויר מהארץ.

ולנה בצווי ה' למשה א"ל שלח לה ופירש"י ז"ל לה לדעתה אני איני מצוה לה כו'. דידוע כי משה רבינו ע"ה הוא הי' בחי' הדעת.

ודעת ג"כ לשון התפרות ור"ל מי שיחבר ויקשר עצמה לדעת שלה הם יוכלו לעשות הקנה כמו בארץ כנען כנ"ל. והש"י היודע בראש מהיהא בסוף.

אמר אני איני מצוה לה להיות גוזר ומצוה שדונקא תשלח אלא אם תרצה שלח. ומשה פונונתו הרצוי' פדרכו שהוא רעיא מהימנא רצה באמת לחבר כלם אל דעתו.

אולם המה לא רצו לבד שנים יהושע וכלב. ולכן וישלח אותם משה לתור את ארץ וגו' כנ"ל שיביאו יתרות וגדלו' גם בהארציות דשם.

ויאמר אליהם עלו זה בגנב. נגב סובל שני פירושים לשון חקמה פי הרוצה להחכים ידרים.

וגם לשון נִיגוּב ויבשות וּשְׁנִיָּהֶם כְּאֶחָד צָדְקוֹ יַחֲדָיו שֶׁאֵל לָכֶם לְבֹא לְחֻמָּה עֵלְיָאָה כ"א
בְּנֶגֶב כְּשֶׁתְּדַעוּ שְׁאֵתֶם מְנוּגָבִים ויבִישִׁים וּמַעֲצָמְכֶם לֹא תוּכְלוּ עֲשׂוֹת קִטְנָה אוֹ גְדוּלָה כ"א
ה' הוּא הַנּוֹתֵן פֶּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל אֲזִי תוּכְלוּ לַעֲלוֹת אֶל הַחֻמָּה.

וּלְהִבִּין תִּיבַת זֶה שֶׁהוּא לְכַאוֹרָה כְּמוֹתֵר. נִרְאֶה בְּהַקְדָּם לְבָאֵר הַמְדַרְשׁ ע"פ וְעַתָּה יִגְדַּל נָא
פֶּחַ ה' וּגו' פְּשָׁעֵלָה מִשֶּׁה לְרַקִּיעַ מִצְאוֹ לְהַקְב"ה שְׁיֹשֵׁב וְקוֹשֵׁב כְּתָרִים לְאוֹתִיּוֹת א"ל
לְמִשֶּׁה אֵין שְׁלוֹם בְּעִירָךְ א"ל כְּלוֹם יֵשׁ עֶבֶד שְׁנוֹתֵן שְׁלוֹם לְרַבּוֹ א"ל הִי לָךְ לְעִזְרָנִי מִיָּד
אָמַר וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פֶּחַ ה'.

וְנִרְאֶה בִּיאֻרוֹ כִּי הִנֵּה תִפְלַת יִשְׂרָאֵל סִלְקָא לְעֵלְיָא וְעוֹשֶׂה יַחֲדִים לְמַעְלָה וְנַעֲשֶׂה כְּתָר
לְמַעְלָה כְּאֶשֶׁר יִסְדּוּ לָנוּ בְּתַפְלוֹת שְׁיַעֲלָה לְהִיּוֹת כְּתָר בְּרֹאשׁ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת וּמֵאֵין תִּמְצָא
כְּזֹאת הוּא בְּהַתְּפַלְלוֹ בְּקִדְוֶשָׁה וְטַהֲרָה וּמְכוּוֹן כְּרֵאוֹי בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ אֲנִי אוֹתִיּוֹתֵי אוֹתִיּוֹת
הַקּוֹדֵשׁ פְּרַחִין לְעֵלְיָא לְהִיּוֹת כְּתָר בְּרֹאשׁ מַמ"ה.

אוּלָּם לָאוּ כָּל מוֹחָא סְבִיל דָּא לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂהוּ כְּזֹאת וְהַש"י בְּרַחֲמֵי וּבְרוּב חֶסֶדְיוֹ הוּא
בְּעֲצָמוֹ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל וּמִיִּיְחָדִים וְקוֹשְׁרִים אֵת כָּל הָאוֹתִיּוֹת מִתְּפַלַּת כָּל חַי לַעֲשׂוֹת
כְּתָר בְּרֹאשׁוֹ וְזֶה מִצְאוֹ לְהַקְב"ה שְׁיֹשֵׁב וְקוֹשֵׁב כְּתָרִים לְאוֹתִיּוֹת שְׁקוֹשֵׁר אֵת כָּל הָאוֹתִיּוֹת
מִתְּפַלַּת יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת כְּתָרִים אֲפִילוֹ מֵאוֹתָם שְׁאֵינָם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂיהֶם בְּיַחֲדִים.

וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַש"י אֵין שְׁלוֹם בְּעִירָךְ. ר"ל וְכִי אֵין שְׁלִימוֹת זֶה בְּעִיר שְׁלָךְ בְּעִירָךְ דִּיִּיקָא
כִּי גַם אֵתָּה הִי לָךְ לַעֲשׂוֹת שְׁלִימוֹת הִנֵּה לְהַעֲשׂוֹת תִּפְלַת כָּל יִשְׂרָאֵל וְלַעֲשׂוֹת מֵהֶם כְּתָר
וְעַטְרָה בְּרֹאשֵׁי.

וּא"ל מִשֶּׁה כְּלוֹם יֵשׁ עֶבֶד שְׁנוֹתֵן שְׁלוֹם לְרַבּוֹ ע"ד שֶׁאֵז"ל אֲסוּר לְהוֹרוֹת הַלֶּכֶה בְּפָנָי רַבּוֹ
וְאֵיךְ אוֹכַל לְכוּוֹן וְלַעֲשׂוֹת מֵהֶם כְּתָר כְּמוֹ שְׁאֵתָּה עוֹשֶׂה. וּא"ל עַכ"פ הִי לָךְ לְעִזְרָנִי מִיָּד
א"ל וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פֶּחַ אַדְנִי דִידוּעַ הוֹי"ה בְּמִלּוּיָיו הֵם כ"ח אֲתַנּוּן.

וְאָמַר שְׁיִגְדַּל הַכ"ח מֵהוֹי"ה לְהַתְּיַחֵד בְּאֲדַנִּי וְיִנְתַּמֵּק בְּזֶה כָּל הַדִּינִים. וּמִזֶּה יוֹבֵן ג"כ
אוֹמְרוֹ בְּמִדְרַשׁ וְעַתָּה יִגְדַּל וּגו' תִּנְצַח מַדָּה"ר לְמַדָּה"ד וְקִשָּׁה מַדָּה"ר הִיא רְמִיזָא אֲדַרְבֵּה
שֵׁם אַדְנִי הַזְּכִיר וְלְדַבְּרֵנוּ יְבוֹא ע"נ וְהַבֵּן.

וּז"א עָלוּ זֶה בְּנֶגֶב ז"ה גִּי' י"ב רוּמְזוּ עַל י"ב צִירוּפֵי הוֹי"ה לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים וְאֲזִי תוּכְלוּ
לַעֲלוֹת בְּנֶגֶב הִיא הַחֻמָּה וְכַאֲמוֹר וְהַבֵּן: א"י עָלוּ נֶה בְּנֶגֶב וּגו'. ע"ד הַרְמֵז דָּא תָּא בַס"ק
שְׁיַעֲמִיד הָאֲדָם לְנִגְדוֹ דִּיּוֹקְנֵי שְׁל אָבִיו וְאֲזִי נְכוּן לְבוֹ יְהֵא בְּטוּחַ שְׁלָא יַחֲטֵא וְכֵן הַצְּדִיק נִק'
אֵב יִשְׂרָאֵל אָבִי אָבִי רַכְבּ יִשְׂרָאֵל וּמִשֶּׁה נִק' כָּל צְדִיק בְּדוֹרוֹ ע"ד אֲז"ל מִשֶּׁה שְׁפִיר קָאֵמַר.

וְאָמַר עָלוּ זֶה וּגו' כִּי מִשֶּׁה נִק' זֶה כִּי זֶה מִשֶּׁה הָאִישׁ וּר"ל שְׁתַּעֲלוּ בְּמַחְשְׁבוֹתֵיכֶם אֵת זֶה
ר"ל אֵת מִשֶּׁה הוּא הַצְּדִיק וּבְזֶה תוּכְלוּ לַעֲלוֹת בְּנֶגֶב. וְעַלִּיתֶם אֵת הַהָר.

תַּעֲלוּ וְתִמְתִּיקוּ אֵת כָּל הַדִּינִין לְבַל יְהֵא לָכֶם שׁוּם מְעַכָּב וּמוֹנֵעַ וְהַבֵּן: וְיַעֲלוּ וּגו' מִמְדַּבֵּר
צִין עַד רַחֵב לְבָא חֻמַּת וְיַעֲלוּ בְּנֶגֶב וְיַבְנֵא עַד חֲבֵרוֹן וּגו'. לְהִבִּין אוֹמְרוֹ וְיַבְנֵא וְלֹא אָמַר
וְיַבְנֵא וְהַנְרָאָה ע"פ הָאֲמוּר לְמַעְלָה שְׁשִׁלְתֶּם לְהַבִּיא יְתֵרוֹת וְהָאֵרָה בְּהָאֲרֵץ וְיִהוֹשֵׁעַ וְכָלֵב
כְּאֵמַת עָשׂוּ כֵּן וְיַעֲלוּ וְיַתְּרוּ אֵת הָאֲרֵץ שֶׁהִבִּיאוּ יְתֵרוֹת וּגְדֻלוֹת גַּם בְּאֲרֵצוֹת וְעָשׂוּ מִמְדַּבֵּר
צִין מִמָּה שֶׁהִ'עַד הִנֵּה שְׁמֶם כְּמִדְבָר עָשׂוּ מִמֶּנּוּ צ"ן גִּי' ק"ם לְהַבִּיאָה אֶל קוּמָה שְׁלִימָה.

עד רחב שְׁעָשׂוּ כ"כ שְׁהִבְיָאוּ לְרַחֲבַת וְהִרְחַבְתָּה כְּזוֹ. לְבֹא חֲמַת.

דְּיָדוּעַ פִּי הַחַיִּים נִמְשָׁךְ מִת"י נִימִין. וְאוֹת ת' בְּמִלּוֹאֵה כְּזוֹ תִי"ו.

ת"י מוֹרָה עַל ת"י נִימִין ו' הַמְשָׁכָה שְׁמִמְשִׁיף אֶת הַחַיִּים. חֲמַת ת' מוֹרָה כַּנ"ל.

נְחַמַת צִירוּף ח"י מ"ת שְׁהִמְשִׁיכוּ הַחַיִּוֹת מִת"י נִימִין אֶל מָה שֶׁהִי בְּבַחֲיָי מִת וְעִי"ז וְיִעָלוּ בְּנֶגֶב בְּחֻקְמָה עֲלִיּוֹנָה וּבְבוֹאֵם לְמִדָּה זוֹ אֲזֵי הֵם בְּאַחֲדוֹת גְּמוּר. לְכֵן פְּתִיב וְיָבֵא עַד חֲבָרוֹן וְיָבֵא לְשׁוֹן יַחֲיד עַד חֲבָרוֹן לְהִיּוֹת חֲבָר אֶל שְׁעַר הַנּוֹ"ן יוֹבְלָא עֵילָאָה שְׁעַר הַבֵּינָה עֲלִמָּא דְחִירוֹ וְהִבֵּן הֵיטֵב: כְּמִסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כִּכָּה תַעֲשׂוּ לְאַחַד כְּמִסְפָּרָם.

וּפִירֵשׁ"י ז"ל כְּמִסְפָּרָם שֶׁל בְּהֵמוֹת מְסָפָר שֶׁל נְסֻכִים. אֲפֹשֶׁר לְרַמֵּז דְּצָרִיף לְהִבִּין הַקְּרַבַת הַקְּרָבָן אִם אָדָם חֲטָא בְּהֵמָה מָה חֲטָאָה.

אֲמָנָם יָדוּעַ מ"ש מַחוּ' מ"ו הַה"ק מו"ה לְוִי יִצְחָק זְצִלָּה"ה אַבְד"ק בְּאַרְדִּיטְשׁוֹב שְׁלֹזָה נִקְרָאת בְּהֵמָה אוֹתִיּוֹת בָּהַ מַה. וְהַקְּרָבָן הוּא לְמַעַן יְבוֹשׁ אָדָם מִמַּעֲשָׂהוּ הֵלֵא אֲנִי בַחֲיָי מָה גִ' אָדָם דְּמוֹת דְּיוֹקָן אָדָם וְאִיף הִרְעוֹתִי אֶת מַעֲשֵׂי לְפָנָם ח"ו בְּדְמוֹת דְּיוֹקָן אָדָם וְאֲזֵי יִתְקַן וְיֵאִיר מַעֲשֵׂיו וְהִגִּיה ו' בְּמִלּוֹאֵה כְּזוֹ נָא"ו גִ' י"ג כִּי הַש"י נָק' ו' מְלִשׁוֹן וְנִי הַעֲמוּדִים שְׁהוּא מְיִיחַד שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְהַצְדִּיק נָק' גַּם כֵּן ו' שְׁהוּא מְיִיחַד ג"כ וְע"ז רוּמְזִים ב' הַנוּיִן מְנָא"ו וְאוֹת א' הוּא אָדָם רָמַז עַל הַצְדִּיק שֶׁנָּק' אָדָם ו' קַדְמָאָה אוֹת ו"ה לְשׁוֹן שְׁמַחָה שְׁהַצְדִּיק מְשַׁמַּח לְמַטָּה וּבְזָה גוֹרָם ע"י יַחֲוּדִיו שְׁמַחָה לְעֵילָא וְנִתְמַלָּא נָא"ו גִ' י"ג כְּמִנְיָן.

אח"ד וּמִמְשִׁיף י"ג מְכִילֵן דְּרַחֲמֵי. וְזָה כְּמִסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

כְּמִסְפָּר לְשׁוֹן הָאָרְהָ כְּמוֹ סְפִיר. וּר"ל כְּמוֹ שְׁתַּאמְרוּ לְמַטָּה בְּזָה הָעוֹלָם כִּכָּה תַעֲשׂוּ תִיקוֹן לְאַחַד.

אַחַד גִּימ' י"ג אוֹת נָא"ו כַּנ"ל תִּגְרָמוּ גַם לְמַעְלָה. כְּמִסְפָּרָם.

כִּי הָאָדָם בְּעֵלוֹתוֹ מִמְדַרְגָּה לְמַדְרָגָה אֲזִי נּוֹפֵל מִמְדַרְגָּתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה וְהוּא רִידָה לְצִנּוּרָף עֲלִי לְמַעְלָה מְמַנּוּ וְזָה שְׁפִירֵשׁ"י ז"ל כְּמִסְפָּרָם שֶׁל בְּהֵמוֹת שְׁמָה שְׁאִתָּה נִחְשָׁב בְּעִינֵיף בְּבַחֲיָי בְּהֵמָה נְפוּל מִמְדַרְגָּתָה הוּא לְמַעַן מְסָפָר נְסֻכִים לְשׁוֹן נְסִיף וּשְׁרָרָה שְׁתַּבּוּא לְנְסִיכוֹת וּשְׁרָרוֹת וּמְדַרְגָּה חֲדָשָׁה.

וְהִבֵּן כִּי קִצְרֵתִי: מְרֵאשִׁית עֲרִיסוֹתִיכֶם תִּתְּנוּ לָהּ תְּרוּמָה לְדוֹרוֹתֵיכֶם. נ"ל עַפ"י פִּיה"כ מְרֵאשִׁית שְׁנָה וְעַד אַחֲרִית שְׁנָה וְאִתָּא בַס"ק שְׁנָה גִ' סְפִיר"ה לְשׁוֹן הָאָרְהָ כְּמוֹ סְפִיר וּר"ל רֵאשִׁית שְׁנָה שְׁצָרִיף לְהֵאִיר עֲצָמוּ בִימֵי רֵאשִׁיתוֹ הֵינּוּ בִימֵי הַנְּעוּרִים בְּעוֹדוֹ אִישׁ נִחְמִימוֹת הַיָּצָר בּוֹעֵר בִּי וְתִגְבֵּר עָלָיו כִּי לְכֵן הִנְעַמְד הַיָּצָר לְמַעַן יִתְגַּבֵּר עָלָיו וְתִשׁוּקַת הַיָּצָר ג"כ לְזָה כְּאֲשֶׁר הִאָּרְכְּנוּ מְזָה בַמ"א וְלֹא לְהִתְמַיֵּן עַד עֵת זְקָנָה אֲשֶׁר אֵין בְּכַחוֹ לְעַשׂוֹת תְּשׁוּבָה.

וּבְשׁוּבוֹ בִימֵי נְעוּרָיו זוֹכָה עַד אַחֲרִית שְׁנָה שְׁהָאָרְהָ זוֹ תוֹעִיל לוֹ גַּם עַל הָאַחֲרִית בִּימֵי הַזְּקָנָה. וְזָהוּ מְרֵאשִׁית עֲרִיסוֹתִיכֶם מְרֵאשִׁית הָעֵיפָה כְּמוֹ הָעֵיפָה שְׁהוּא גּוֹלָם וְע"י הַחֲמִיץ שְׁבַתוֹכוֹ נִתְגַּדֵּל.

כּן מראשית הם ימי הנעורים ומן היצר שהוא ראשית העיסה להתגדל ממנו נקח לעבוד את ה'. וּבְזֶה תתנו לה' תתנו לשון מתנה כי נחשב לפניו ית' כמתנה.

ובזה תרומה לדורותיכם תרימו את כל מדורותיכם ומושבתיכם: א"י מראשית עריסותיכם וגו'. כי פתיב קודש ישראל לה' ראשית תבואתו בראשית בשביל התורה שנקרא ראשית ובשביל ישראל שנק' ראשית ועיקר הראשית הוא הנשמה לא הבשר כי הוא המונע.

אמנם הנשמה בהיותה בעולם העליון גם במעי אמה צופה ורואה באור פני מלך חיים. ובבואה אל עוה"ז אלהגוף העכור המונע מעבודתו יתברך וע"י התחזק האדם מעורר להזכיר את נשמתו ולזפור את השבועה שהשביעה קודם רדתה לעוה"ז ובנדאי כל איש אשר בשם ישראל יבנה בנדאי נזכר מה שראה קודם בואו.

ונה כל האדם צריך כל ימי חייו למקן זאת וכמשארז"ל הלנאי שתהא יציאה פביאה לבל פגום ח"ו אדרבה יוסיף אורה קדושה וטהרה. וזהו מראשית עריסותיכם.

כמו שהיתה הראשית היא הנשמה הקדושה שגילוייה בכם כעיסה הזו ולזה היא ראשית הבריאה. ולכן מראשית בשביל הראשית עריסותיכם כנ"ל תתנו לה'.

שהגם שהנשמה רגילה בכף ומחוייבת בטבעה להתקדש ולהתטהר. מ"מ כאשר יתקדש האדם להחזיר הנשמה לקדמותה בזה נחשב בעיניו ית' כמתנה כאלו לא היתה בזה הדרך מעולם ואתם מעלים מתנה לו ית'.

ובזה תרומה לדורותיכם תוכל להרים כל הדורות שלכם גם אותם אשר אין פחם יפה לזכר נשמותיהם יוכלו הצדיקים להעלות כל דורותיכם אמן: לראש חדש תמוז הצירוף מחדש זה יוצא מס"ת של פסוק וכל זה "איננו" שנה" לי".

ונ"ל בשנקדם לבאר הכ' ופקדת נוח ולא תחטא. כשתפקוד תמיד נוה שלף לדעת מאין באת מאין העליון אז בנדאי לא תחטא ותוכל להתגבר על היצר.

ובזה פירשנו מאחז"ל כל מה שיאמר לה בעה"ב עשה חוץ מצא. דידוע היצר נק' בעה"ב וכל מה שיאמר לה עשה להברות גופה לאכול ולשתות ולשמוח בטוב כי לזה הונעמד היצר כי אילולי הוא לא הי' מולידים והי' האדם פלה ואפס ולכן שמע לו חוץ מצא כשירצה לבטל אותה ממצוה אשר ע"י כל מצוה נעשה חיבור ויחוד.

ונהו חוץ מצא. צ"א גי' הוי"ה אדנ"י יחוד האמיתי כי תסתפל מאין מוצאך כנ"ל ובה תתגבר עליו.

והנה מודעת זאת כי בימים האלו ימי תמוז ואב צריך לעשות בהסתר מעשהו הגם כי הבאנו כ"פ בשם הה"ק אאמו"ר זצלה"ה שפנימים האלו הבוב"ה מצמצם עצמו לזה העולם ונקל להשיגו פדמיון המלך העובר ממקום למקום יעו"ש.

מ"מ גם זה בדרך נסתר לבל ידע שום אדם ופתאום יבוא האדון אל היכלו כי אלו הי' האדם יודע מזה בנדאי הי' מכין עצמו לקבל המלך לאושפיזא. וטעם הדבר שהוא בהסתר מחמת חונק וחרירות הימים שלא יהא קטרוג לכן הפל הוא בהסתר לבל ינודע להם כמו מלכות בית דוד שנולד ע"י הסתר לבל יהא קטרוג פדאי בספרים.

וְנִדְוַע מִהָאָר"י וְלֵי כִי חוֹשֵׁבֵן מְרַדְכֵי פְחוֹשְׁבֵן הַמֶּן יַעו"ש ע"י חֲשָׁבוֹנוֹת וְאַחוֹרָיִים כִּי אֱלוֹלֵי זֹאת לֹא הִי בִיכּוֹלֵת מְרַדְכֵי לְהַכְנִיעַ אֶת הַמֶּן. אֲבָל פְּאֲשֵׁר הִי זֶה לְעֹנֶמֶת זֶה.

זֶה קָם וְהַמֶּן נוֹפֵל וְהַפֵּל הוּא בְּהֶסְתֵר וְאַחוֹרָיִים לְכָל יְנוֹדַע כַּנ"ל וְכ"ז ע"י הַתְּדַבְּקוֹתוֹ בְּאִי"ן הָעֲלִיּוֹן מְקוֹר מְחַצְבּוֹ וְכֹאמֹר לְמַעְלָה. וְזש"א הַמֶּן וְכָל זֶה אֵינְנוּ וְגו' פְּשֵׁה־צַדִּיק הִזָּה שֶׁנֶּק' כָּל.

אֵינְנוּ. כְּשֶׁהוּא מְתַדַּבֵּק בְּאִי"ן הָעֲלִיּוֹן אֲזִי הוּא שְׁוֶה וְדוֹמָה לוֹ וְיֻכַל לְהַכְנִיעַ אוֹתוֹ כִּי הֶרְשָׁעִים הַקְּדוּמוֹנִים הִי יְכוּלִים בְּעֵין שְׂכָלָם לְהַשְׁיֵג דְּבָרִים הָאֵלוֹ וְכִדְאִיתָא בְּסִפְרִים וְהָבֵן מְאֹד: פְּרָשֶׁת קֶרַח וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל קֶרַח שְׁמַעוּ נָא בְּנֵי לְוִי.

כַּנ"ל דְּהִנֵּה אִיתָא בְּסִפְרִים שְׂכָל מְנוּחָתָם שֶׁל הֶרְשָׁעִים בְּגֵהִינָם בְּהַצְטָרֵף מְנוּחָה שֶׁל כָּל יוֹם עִם יוֹם הַשַּׁבָּת הֵם כַּנ"א שְׁעוֹת וְלָזֶה אָמַר מֹשֶׁה לְקֶרַח וְעֲדָתוֹ הֲלֹא שְׁמַעוּ נָא. וְר"ל הֲלֹא כְּפֶאֱשֵׁר תַּחְזִיקוּ בְּמַחְלֻקָּת תִּרְדּוּ שְׂאוּלָה וְלֹא יִהְיֶה לְכֶם מְנוּחָה כַּנ"א שְׁעוֹתוֹמוֹטָב תַּחְזִירוּ בְּכֶם וְתִהְיוּ בְּנֵי לְוִי נְלוּיִם וּמְדַבְּרִים בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שְׂפָלוֹ מְנוּחָה: א"י וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְגו'. דְּהִנֵּה הַצַּדִּיקִים נֶק' בְּנֵי לְוִי ע"ש הַלְוִי וְהַחֲבִיבֹר בּוֹ ית'. וְכָל קְנָאָתָם הִי עַל כִּי אֶהְרֹן דְּוֹקָא הַקָּרֵב אֶל מֹשֶׁה ה' לֹא הִמָּה וְלָכֵן עָשָׂה מֹשֶׁה הַמְּבָחֵן בְּקִטְוֹרֵת לְכָל אִישׁ מִחֻתָּו.

לְהוֹרוֹת נֶתָן אֶת אֲשֶׁר יִבְחַר בּוֹ יִקְרִיב אֵלָיו וַיִּרְצֶה מְנוּחָתוֹ. וְהִנֵּה תִיבַת נָא יִתְפָּרֵשׁ גַּם כֵּן לְשׁוֹן תְּפִלָּה.

וְכֵן כִּי מ"ו וּמַחֲוֹ הַה"ק מו"ה יַעֲקֹב יִצְחָק הַלְוִי זַלְלָה"ה. וְזֶה מְאֹמֶר מֹשֶׁה לְקֶרַח עֲתָה תִרְאֶה שְׁמַעוּ נָא מִי שְׂיֻכַּל לְפַעֵן לְבַתְּפִלוֹתָיו וַיִּשְׁמַע בְּקִשְׁתּוֹ הוּא מְבַנֵּי לְוִי מִהַנְּלוּיִם אֵלָיו ית': א"י וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְגו'.

דְּהִנֵּה מְדַרְבֵּי הַצַּדִּיקִים הֵגַם שְׁמַדְבָּרִים בְּפֶה לְמַטָּה עִם בְּנֵי מ"מ מְחַשְׁבֵּתָם דְּבוּקָה בְּשׁוֹרֵשׁ עֲלִיּוֹן וְעִיקָר דִּיבּוּרָם הוּא לְמַעְלָה לְהַבּוֹב"ה אֶלָּא שְׂמַלְבִּישִׁים אֶת הַתְּפִלָּה בְּדִיבּוּרֵי עוֹה"ז. וּמַכְש"כ מַרְע"ה בְּנִדְאֵי הִי קָשׁוֹר תְּמִיד בְּדִיבּוּרָיו לְמַעְלָה.

וְתִיבַת נָא יִתְפָּרֵשׁ ג"כ לְשׁוֹן עֲתָה כְּדָפְנֵי בְּסִפְרֵי קְדוּשַׁת לְוִי ע"פ לְמָה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֲנִי נָא וְגו' וְקֶרַח אוֹתִיּוֹת חָקֵר וּמוֹרָה עַל הַבּוֹב"ה ע"ש"ה הַחֲקֵר אֵלֹהֵי תְּמַצָּא. שְׁמַעוּ נָא.

תִּשְׁמַעוּ כִּי נָא עֲתָה וּמִידָּה יִהְיֶה נִזְקָם ה' לְצָרָיו וְנוֹטֵר לְאוֹיְבָיו לְהַעֲנִישׁ אֶת הַחֹלְקִים עַל עוֹבְדֵי ה' וְעַד מְהֵרָה יִרוּץ דְּבָרוֹ בְּאֵי יָבוֹא לֹא יִאָחַר לְהַנְקֵם מִהַחֹלְקִים עַל עוֹבְדָיו וְאִז יִנְפֹר מִי וּמִי הֵם בְּנֵי לְוִי כַּנ"ל הַדְּבוּקִים בּוֹ ית': א"י וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל קֶרַח.

כַּנ"ל אֶל חָקֵר אֵלֹהֵי. שְׁמַעוּ נָא.

אֲתָם מְלֹאכֵי מַעְלָה מְלִיצֵי עֲלִיּוֹן תִּשְׁמַעוּ אֶת נְאֻם ר"ל תְּפִלוֹתֵינוּ כִּי בְּנֵי לְוִי נִבְנְהָ הַהֲנוּיֹת ית' וַיִּתְגַּלֶּה לְעֵין כָּל. בְּנֵי לְשׁוֹן בְּנֵי לְוִי מוֹרָה עַל הוֹי"ה כִּי לְוִי בְּמִלּוּי כִּזָּה לְמ"ד וַי"ו יו"ד אֲמַצְעֵי תִיבּוֹת מ' י' ו' הוֹי"ה כְּשֶׁתְּחַלִּיף אוֹת מ' ב' א"ת ב"ש כְּמוֹ בְּאוֹת מַצוֹה"ה מ"צ י"ה וְהָבֵן: וְאֵת שֵׁם אֶהְרֹן תִּכְתּוֹב עַל מַטֵּה לְוִי כִּי מַטֵּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבוֹתָם.

דלכאורה צריך להבין הלא הפהו מורה על הסוס והלוי על הגבורה. ומראוי הי' לקחת שתי מטות א' למשפחת הפהונה וא' למשפחת הלוי.

והנראה בהקדם ביאור הכתוב כשמן הטוב על הראש וגו' הטוב מורה על הש"י ב"ה שהוא הטוב ומטיב לכל ומדרכו הטוב להטיב. ובלבד שיהי' ראוי לקבל שיהי' כלי מוכשר לקבלה.

והעמיד את הצדיק אשר הוא יהא הצינור להמשיך השפע. וכמוכא אצלנו כ"פ מה שפי בנו"א הודו לה' פי טוב כל"ח יעו"ש.

ונהו כשמן הטוב השפעה הטובה מטוב העליון על הראש. שפא ע"י הראש הוא הצדיק שהוא ראש הדור.

גם יורד על הזקן. ור"ל שיוכל וכל השפע לירד גם שלא ע"פ ראשי עם אלא פי גם ע"י זקני הדור פי זקן מורה גם על רחמים כמאז"ל זקן מורה על רחמים.

אבל יש זקנים שהם תמיד בכעס פדור הזקנים פידוע לכן הדר מפרש. זקן אהרן.

ע"י זקנים פאלו שיש להם בחי' זקנה של אהרן מדת הסוס שיוירד עפ"י מדותיו שיוירד לשון ריזוי וממשלה שהגם שיש לו פי משבטו בחי' הדין מ"מ הוא רודה ומושל עליו על הפי ע"י מדותיו לאכללא מדת הגבורה במדת הסוס וזקנים פאלו ימשיכו ג"כ הסוס.

ונה ואת שם אהרן וגו' פי הנה אמור יאמרו בני לוי למה נגרע מפהונה על היותנו בבחי' הדין הי' לו להעמידנו בבחי' הסוס כמו הפהו. לכ"א ואת שם אהרן הגם שהוא מורה על סוס תכתוב על מטה לוי בבחי' הגבורה ועכ"ז זכה לכהונה על פי מטה אחד שנטה הכל אל האחדות לראש בית אבותם שהמתיק הדינים בשורשם ועשה מהכל רחמים וחסדים גדולים: א"י ואת שם אהרן ונו'.

ע"ד דאיתא באוה"ח בשם המדרש פי מעץ אחד בקע שנים עשר מטות יעו"ש. והנה ידוע פי כל הסוסים הצדיק ממשיכם משורש עליון והוא הנותן פח לעשות חיל.

וא"כ עיקר ההשפעות נקראו על שמו ית' מ"מ הש"י ברוב רחמיו וחסדיו מעלה על הצדיק פאלו הוא בעצמו פעל ועשה את הסוס. ונהו ואת שם אהרן שם הסוס עליון תכתוב על מטה לוי על שמו של הצדיק שנטה ונוטה עצמו אל בחי' לוי להיות נלה ומחובר תמיד בו ית'.

פי מטה אחד וגו' שהגם שיש י"ב שבטי י"ה כמו י"ב חדשי השנה ולנגדם י"ב צירופי הוי"ה מ"מ פי מטה אחד הצדיק מטה ונוטה הכל אל האחדות. שהגם שהם י"ב צירופים מ"מ משורש א' יצאו מראש בית אבותם משורש אב העליון והבן: וינח משה את המטות לפני ה' באהל העדות.

הנה לכאורה ידמה שינוי פי בצווי הש"י אליו א"ל והנחתם וגו' לפני העדות ובצעשי נאמר לפני ה'. אמנם יתפרש עפ"י דרכנו למעלה מטות לשון נטי' והטי'.

וידוע מה דאיתא בהארין"ל בכוננת ט"ל במילוי הוי"ה שהם גי' ט"ל ע"ש באה"ל ע"ה גי' ט"ל. ירמז על האמור פי וינח משה את המטות ר"ל את ההנ"י ונטי' של ישראל להיות

תמיד לפני ה' באה"ל גי' ט"ל פנ"ל להמשיך עליהם ההוי"ה ואז הוא העדות עדות מודעת לכל באי עולם ששכינתו ית' שורה בתוכם תמיד והבן מאד: בפורי כל אשר בארצם אשר יביאו לה' לה' יהי'.

ידוע בפורים קודש. והטעם נ"ל פי אין לה עשב ותבואה ואילן אשר אין בו חיות קודש מלמעלה הנותן בו פח לגדל.

ונה ענין הפאת הפוכב מלמעלה בעשב ואומר לו גדל הוא ענין הפאת הפוכב דלעילא. והפורים שנתפכרו תחלה הוא להיות בהם קדושה יתירה לכן הם נק' ראשית הוא קודש.

והנה צדיק מושל ביראת אלהים תגזר אומ' ויקם ולו ניתן ג"כ הפח והממשלה להמשיך בני חיי ומזוני וכ"ט מקודש העליון. ונהו בכורי כל שיתבכר הפל ע"י הצדיק שנק' כל אשר בארצם.

ארץ לשון רצון ור"ל אפילו מה שלא יוציאו כ"א ירצו אותו במחשבתם לבד ימלא ג"כ משאלותם ורצונם. פי אשר יביאו לה' שהם מביאים הפל לה' ומחזירים עטרה לבעלי'. ולנה יאמר ה' עליהם. לה' יהי' שפל הטובות והברכות לה' יהי' להצדיק ועל שמך נקראו: א"י בכורי כל וגו'.

דיש צדיק עובד בצדקו וכל מגמתו להחיות נפשות עם ישראל שיוכל ליתן צדקה הרבה. ויש צדיק אשר בכ"ז לא הונח לו הגם שנותן צדקה ועושה ג"ח וגם בנה לא שנה לו עד אשר יובא ויתבבק בשורש עליון.

ונה יאמר הפתוב בכורי כל אשר בארצם שצדיק בנה אשר מבכר מצות ומע"ט גם בארציות היינו בצדקה ובגמ"ח ועכ"ז לא יספיק בענינו עד אשר יביאו לה'. שביאו א"ע לה' אל עליון.

מבשרו הפתוב לה' יהי' שתזכה להקראות בשמו של מקום שעם האותיות השם גי' יהי' והבן: פרשת חקת אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה. פי הנה יש כ"ד תכשיטי פלה.

ולפי הקישוט והתכשיט שישאל מקושטין אותה פכה נולד שירה חדשה לפי הקישוט. והנה פאן היו ס' רבוא וכ"א הי' מקשט בכ"ד קישוטין ולפי כל קישוט שבח הראו לו פמה שבחות וקילוסין עלו לפניו מכל אחד.

ומכש"כ בהצטרף ס' רבוא פעמים כ"ד תכשיטין וגם בכ"ד תכשיטין משתנים גם פן בכ"פ לפי התחדשות השכינתא ולפי עליית השכינה ונה עלי באר. לפי העלאת הבאר היא השכינתא קדישא שנק' באר פכה ענו לה ענו ואמרו לה שירה.

ונה שתרגם סקי בארא שבחו לה: א"י אז ישיר וגו'. שר לא נאמר אלא ישיר מורה על לעתיד פי אז יהי' הפל בתי דכר.

וז"א אז ישיר בלשון דכר. את השירה הזאת שהי' עד עתה בבחי' זאת בחי' נוקבא יושר אז בלשון דכר.

עלי באר כי אז יהא עלי' אל הבאר פנ"ל לבחי' דכר כ"א בזאת תקרא בלשון גוקבא. ענו לה.

ענו לשון עונה ויחוד שעכ"פ תקבל תענוג מאתנו ע"י יחודינו הקדושים לזה תהא לה. ר"ל בחי' גוקבא עבור היחוד וקבלת הנח"ר מאתנו אבל באמת הכל יהא בבחי' דכר והבן היטב: וממתנה נחליאל ומנחליאל במות.

תפרש כי הנה בפסוק הקודם אמר וממדבר מתנה. יש לפרש מדבר רומז על השי"ת שהוא בביכול הפקר לנו כמדבר וכל הרוצה ליטול עבודת השם יבוא ויטול אבל העמיד ג"כ את הצדיקים שהם המה ג"כ בבחי' מדבר הפקר כמדבר אליו ית'.

גם מקירים עצמם לכל הבא ללמוד מהם דרכי ה' המה מוכנים להורותו דרוך זו ילו. והנה בהפקר יש ב' בחי' יש שהוא מןפקר מחמת יראה.

ויש שהוא מןפקר מחמת אהבה הוא ממש בטל במציאות וזה שהוא עובד מאהבה הכנה ויכול ליתן מתנה בעבודתו אליו ית'. לא כן מחמת היראה.

ועיקר הכל בא על ידי הדעת וכאשר עובד מאהבה יוכל לבוא לדעת לא כן מיראה יוצא מדעתו. וזש"א ירא בלק וגו' שבלק ראה בעין שכלו על היותו בן צפור מלשון צפרא נהיר שהאיר שכלו כמו שהארנו במקום אחר.

ולכן הבין את כל אשר עשה ישראל שכל העבדות שעושה ישראל הוא לאמר מחמת אהבה כמורה לשון אמירה. וזה וממדבר מתנה.

ממדבר ע"י הפקר שהם כמדבר מאהבה פנ"ל זוכים לבחי' מתנה ליתן מתנה אליו ית' מעבודתם. וממתנה נחליאל.

לאחר שבאים לבחי' מתנה פנ"ל זוכים נחליאל לנחול את חסד אל ולהמשיך פנחל את החסד אל. נח"ל אמר הה"ק אמו"ר זצלה"ה ר"ת "נוצר חסד" לאלפים.

והנה אל סובל שני פירושים חסד אל. גם אל לישנא דתקיפי ודין ושניהם כא' צדקו וחדיו כי יש דינים ממותקים בשורשם ומתבטל הדין מפל וכל ואז הוא נק' חסד אל.

אבל לפעמים צריך ליתן להדין מקום כי א"א לבטלו ולהעבירו מפל וכל. והנה על אדום תרד וסער מתחולל על ראש רשעים יחול ועל ידי הדין הזה בא ממילא כ"ט על ישראל.

וזה נחלי אל שני נחלים של אל שנוצר חסד ע"י מילוי האלפי"ן. ומנחליאל במות.

ע"י שבא לנחלי אל פנ"ל אז במות לשון גובה גתרום ונגבה קרו ישראל כמאה"כ וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה. ר"ל שם הני"ה ורחמים אז ויראו מהם אמן והבן מאד: פרשת בלק הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה.

תבאר ע"פ דאיתא באוה"ח ע"פ וישם ה' דבר בפי בלעם. ותוכן פנונתו כי איך יצויר כזאת שיצאו דברים קדושים כאלו דרוך פי חזיר מגועל ומזונה כמזהו לכן שם דבר בפיו כמו שפופרת שיהי' חוצץ בין הדיבורים הקדושים ובין פיו הטמא יעו"ש.

והנה לפי הדברים האלה הי' לכאורה כמוכרח ולא מדעתו. אבל הש"י ברחמיו ובחסדיו רצה שגם מלאך רע יענה אמן ומרצונו יסכים עלהברכות.

לכן נתן לו שמחה בקרבן באומרו הברכות. ואמר הנה ברה לקחתי.

הנה יגיד על שמחה פנודע. ור"ל הן אמת כי בע"כ אני אומר הברכות.

אבל בראותי כי הנה ברה לקחתי ושלקחתי על ידי הברכות שמחה ועי"ז וברה ולא
אשיבנה לא אוכל להשיב דברי אחר: א"י "הנה ברה" לקחתי וגו' ר"ת הב"ל ע"ד
דאיתא בהארי"ן"ל בלק"ת פי הי' בו ניצוץ נשמת הקל.

ואמר "הנה ברה" לקחתי ע"י ניצוץ הקל לקחתי ברה לברה את ישראל ולכן וברה ולא
אשיבנה והבן מאד. וגם בו תיקון עמלק כי בבלעם עמ"ל מעמל"ק ובבלק ק' מעמלק.

ואמר הנה ברה לקחתי לק' מעמלק ובתיקון זה וברה ולא אשיבנה והבן היטב: יזל מים
מדליו וזרעו במים רבים וירם מאגג מלכו ותנשא מלכותו. יתפרש בהקדם לבאר הפתו'
תהום אל תהום קורא לקול צנוריה תהום רומז על הבוב"ה שאין לו התחלה ומכלית
איננו מושג בלי גבול וסוף.

והעמיד את הצדיקים בעולם שנק' ג"כ תהום שהם בעבודתם ג"כ א"ס ובלי גבול שעולים
למעלה מהמלאכים גם בהיותם בעוה"ז וע"ד מאמחו"ל עולמה תראה בחייה. הפנונה
עולמה לשון העלם ור"ל עולם הנעלם עולם העליון עוה"ב פי אמחו"ל ללך צדיק יש לו
מדור בפ"ע והוא על ידי עבודתו ותיקונו פועל לעצמו המדור העליון גם בהיותו בעוה"ז
ובעיני בשר יוכל לראות מדורו וכענין שמצינו בראש"י דבריר לי' ונכתא אצל אחי'
השילוני וכן כל הצדיקים.

וזהו שאמרו עולמה. היינו עוה"ב הנעלם אשר עין לא ראתה.

תראה בחייה. תראה לתקנו ולעבדו ולעשותו בחייה.

ונקט תראה לשון ראי' ג"כ שמתקן אותו כ"כ עד אשר בחייה תראה את עולמה. וזהו
תהום הוא הצדיקו של עולם הבוב"ה וכנ"ל.

אל תהום. ר"ל אל הצדיק.

קורא לשון חיבה. כמו במשה רבינו ע"ה פתיב ויקרא לשון חיבה אבל בבלעם פתיב
ויקר.

לקול צנוריה. לקול הוא הפנימיות על שהצדיק משיג הפנימיות מן צנורי השפעותיה גם
בהיותו בזה העולם.

או לקול צנוריה. על שהצדיק אינו נחשב בעיניו לכלום הגם שממשיך ע"י מעשיו
השפעות גדולות קדושות וטהורות מ"מ הוא בעיניו כמו צנור שפשוטנים בצנור נמשך
להלן והצנור בכחו ובעצמו אינו יכול לפעול כלום וזהו יזל מים מדליו לשון דלות ודלי.

ור"ל שיזל מים היינו השפעות על ידי הצדיק מדליו ע"י הבחי' דלות שבו שהוא דל
בעיניו ואיננו כ"א כמו דלי הממלאים אותו ליתן למקום אחר. וזרעו היינו וזריעתו הוא
במים רבים.

ר"ל באהבה גדולה ועזה עד כי מים רבים לא יוכלו לכבות האהבה ותוכל אהבתו לעמוד נגד המים רבים והבן: א"י יזל מים מדליו וגו'. עדשה"כ נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ.

כי הנה מיכאל ממונה על הסוד וגבריאל על הגבורה רפאל על הרפואה כו' ולכ"א שער מיוחד להתמנותו ואין א' נוגע במוכן והתמנות חבירו לא כן הצדיקים כל השערים ברשותם להמשיך בני חיי ומזוני חסד על ישראל גבורה ודינים על שונאי ה' ורפואה להצריכים וכל גנזי מלכא בידיהם נמסרו וכדמצינו במשה בקי"ס שא"ל הים אני גדול ממך כדאיתא במדרש ונצטונה ומטה אשר הכית בו את היאור קח בידך.

כי הנה מלכות הקדושה וזה לעומת זה מלכות הרשעה ובמזרים הי' היאור שהי' להם לאלוה. ואמר ומטה אשר הכית בו את היאור הוא המלכות שלקהם מלכות הרשעה ולכן נק' מטה לשון הטיה.

שבהפאתו הי' מטה ונוטה הכל להיות מפורסם כי מלכותוית' בכל משלה ומבלעדיו אין עוד. וכן ים סוף רומז גם כן על מלכות ונטה עליו במטה אשר בידו להראותו כי הכל תחת רשות הבורא כל.

נמצא ע"י הצדיק נודע ומפורסם כי הכל תחת רשותו ית' ואין מושל בכל השערים זולתו ית' ומידו הכל. וזה נודע בשערים בעלה שנודע ע"י הצדיקים מי בעל השערים כי נתונים נתונים המה בידו להטותם לכל אשר יחפץ בעזר אלהי השופע עליו.

בשבתו עם זקני ארץ. זקני מורה על החכמה זקן זה שקנה חכמה וכמאה"כ מה רבו מעשיה ה' כלם בחכמה עשית ומבואר אצלנו במ"א כ"פ באריכות.

וזהו בשבתו שעושה ישיבה וקיום עם זקני ר"ל עם החכמה ועל ידה עושה ישיבה בארץ היא המלכותא קדישא. וזהו יזל מים מדליו.

מדליו לשון דלת ופתח וכפירושינו ע"פ ארוממה ה' פי דליתני שעשיתני בבחי' דלת ועיין בחבורינו זה במ"א בארובה. ואמר יזל מים שיזל השפעות מדליו ע"י שהצדיק בבחי' דלת ופתח הפותח כל השערים.

ונרעו במים רבים שזריעתו בהמים בחכמה עליונה אל רבים להיות רבים מישראל כמוהו ונוטע וזורע בהם אהבתו ויראתו תמיד. וירום מאגג מלכו.

מאגג לשון גג ומורה על הוי"ה עליונה. והמלכות נקנה בשלשים מעלות.

וע"ז מורה ג' מן ג"ג ג' עשירות הוא ל' ומורה על שם הוי"ה ב"ה גי' כ"ו ועם האותיות גי' ל'. וגם מאג"ג גימ' מ"ו כמילוי שם ע"ב ואות א' יתירה נגד הכולל של שם.

כי בביאת משיחינו יקרא השם ככתיבתו במילואו ואז תגלה לעין כל מלכותו ויאמרו כולם ה' מלה. וזה וירום מאגג ע"י ההוי"ה יורם ויתנשא מלכותו.

ובזה ויתנשא מלכותו עלינו במהרה בנימינו אמן והבן מאד: פרשת פינחס פינחס וגו' השיב את חמתי מעל בני בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל וגו'.

ויל"ד על אומריו מעל ומה הי' המקרא חסר אם אמר השיב את תמתי מבנ"י גם מלת בתוכם לכאורה שפת יתר.

והנראה בבואור הכ' נראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ונראו ממך. דהנה שמחה גדולה לפניו ית' פאשר מתקנים ישראל מדותיהם להיות שם ה' נקרא עליהם.

כי שורש כל נשמות ישראל מהוי"ה ב"ה וע"י דמקיימים המ"ע המרומזים בשם י"ה מהוי"ה המורה על אהבה ושומרים עצמם מפחד ה' ומהדר גאוננו מלעבור על אחת מכל מצות ה' אפר לא תעשנה ומרומז בשם ו"ה.

ושש הש"י ומתפאר בנראה זו ועי"ז מפיל נראתו על כל שונאי ה' ובאהבה א"צ להזכיר שממילא תבוא בביאת משיחנו בב"א. והביאו את כל אחיכם וגו' מנחה וגו' ולכן פאשר שם ה' ההוי"ה נק' עליה כנ"ל אז ונראו ממך על ידי עבדות בנראה וכן"ל.

והנה לעורר בחי' זאת הועמד בקל דור צדיק בדורו שיעורר בלב כל ישראל מדות האלו. ולזה ארז"ל אין דור שאין בו פאברהם כו' יעו"ש שיוכל להמשיך על כל אחד שורש הוי"ה מנשמה שלו ופניחס הי' במדריגה זו פאשר שמו מורה על מעשיו פ"נ גי' ק"ל כמספר ה' הוי"ו"ת.

ח"ס גי' אהי"ה הוי"ה אהי"ה. שהגם שמי שאינו במדריגה זו שיוכל לשאוב אור הוי"ה? היא בבחי' אהי"ה דעתיד אנא לאתגליא.

שיבא אליו התגלות ההוי"ה וממשיך עליו הס"ח גי' חיי"ם כנ"ל. וזה פניחס וגו' השיב את תמתי לשון חקמום שכל החממות לא טובים כבה אותם והשיב והפך מן חמת"להיות חתמ"י חותם ההוי"ה היפך מלמכרע להיות בין שר וכ"ז פעל מעל ב"י על היותו מעל בני ישראל הראש עליהם הפולל פולם וע"י קדושת ישראל זכה לזה כי פשהעם רוצים לקבל קדושה מהרב ניתוסף קדושה והארה בהראש.

וכמבואר אצלנו כ"פ פיה"כ עתיקי מחלב גמולי משדים בשם הה"ק מוהר"ר שמואל שמעלקא זצלה"ה אבד"ק ניקלשפוןרג. וזה בקנאו את קנאתי בתוכם ר"ל בתוכם על כי הי' קנאתי בתוכם יכול גם הוא לקנאות.

ולזה ולא פליתי ע"י שהם גרמו לו זה והבן. ועפי"ז תפרש הכתוב: לאלה תחלק הארץ בנחלה כמספר שמות.

כי הנה העיקר העבדות להשיג הסיות מן האלהות והפנימיות. ובה חנין דוד המלך ע"ה צמאה נפשי לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלהים.

שלזה צמאה נפשי לאלהים אל האלהות. לאל חי.

אל לשון פח שאוכל להשיג בכח הסיות מהאלהות. מתי אבוא ואראה פני אלהים שאראה הפנימיות גם בבחי' אלהים גי' הטב"ע שגם בעוה"ז עולם הטבע יתראה ויתגלה הפנימיות שנק' פנים ולא אחור.

וזה לאל"ה אותיות א"ל ל"ה. ל"ה ע"ה גי' ל"ו מורה על הש"י הפולל נשמה קצוות גי' ל"ו פידוע.

ור"ל לְזֶה שְׁמַשִּׁיג אֵל הוּא הַכַּח וּמוֹרָה עַל הַפְּנִימִיּוּת שֶׁל הַבּוֹב"ה הַכּוֹלֵל כָּל הו"ק תְּחַלֵּק
הָאָרֶץ הִיא מְלֻכּוּתָא קַדִּישָׁא בְּתַחֲלָה. כִּי בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת שָׁהֵם סוֹפְרִין וּמְאִירִין הַשְּׁמוֹת
שֶׁלָּהֶם בְּשׁוֹרֵשׁ הו"ה כִּי יָדוּעַ שְׁשֵׁם הָאָדָם הוּא שׁוֹרֵשׁוֹ בְּהו"ה עֲלִיוֹנָה.

בְּמִסְפַּר לְשׁוֹן סְפִיר וְהָאָרְה וְהָבֵן הֵיטֵב: יִפְקוֹד ה' אֱלֹהֵי הַרוּחֹת לְכָל בָּשָׂר אִישׁ עַל הָעֵדָה.
יָדוּעַ אוֹז"ל אֵין עֵדָה פְּחוּתָה מֵעֲשָׂרָה וְעוֹד אַחַז"ל בִּי עֲשָׂרָה שְׁכִינְתָא שְׂרָיָא.

וְאֵין הַכּוֹנֵנָה דְּנוֹקָא בְּעֲשָׂרָה אֱלֹא כִּי גַם כָּל א' מִיִּשְׂרָאֵל בְּהַתְקַדְּשׁוֹ וּבְהִטְהָרוֹ נִק' עֵדָה בֵּית
מוֹעֵד לְהַתְנוּעַד בְּקִרְבּוֹ קְדוּשָׁתוֹ ית'. וְאָמַר בִּי עֲשָׂרָה הִיא הַיּו"ד רָמַז לְחֻקְמָה עֵלְאָה אֲזִי בּוֹ
שְׁכִינְתָא שְׂרָיָא.

וְהַגַּם כִּי בְּנֵי עַלִי הֵמָּה מוֹעֲטִים מ"מ לְזֶה צָרִיף הָאָדָם לְהַתְגַּבֵּר עֲצָמוֹ לֵאמֹר כִּי אֲנִי הוּא
הָרְאוּי לְזֶה כַּמֵּאָה"כ וְיִגְבֶּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'. אֲבָל לֹא לְהַתְגַּאוֹת ח"ו בְּפָנָי כָּל כ"א בְּלְבוֹ
כַּאֲשֶׁר יֹאמַר הַכ' וְיִגְבֶּה לְבוֹ לְבוֹ דִּיִּקְא בְּלֵב רִשְׁאֵי לְהַתְגַּאוֹת כְּדִי לְעַבְדָּה אֶת הַש"י אֲבָל
בְּפָנָיו יִרְאֶה שְׁפָלוּתוֹ לְעֵינָי כָּל וְגַאֲוָה כְּזוֹ מוֹתֵר.

וְזֵהוּ ה' מְלָךְ גְּאוֹת לְבָשׁ. ר"ל כְּדִי לְעַשׂוֹת וּלְגַלוֹת כִּי ה' מְלָךְ לְזֶה מוֹתֵר לְהִיּוֹת גְּאוֹת לְבָשׁ
כַּנ"ל.

אוּ דִּידוּעַ מִסְפַּר הַשְּׁמוֹת שֶׁל גְּאוֹת בְּהָאָרֶץ"ל וְעִי"ז גְּאוֹת לְבָשׁ שְׁעִי"ז יֵהִי לְבוּשׁ לְגְּאוֹת
ה'. אֲבָל יָדַע נְאֻמָּנָה כִּי עֲדִיין הוּא חֹסֵר מִהַעֲבוּדָה.

וְזֵהוּ יִפְקוֹד ה' אֱלֹהֵי הַרוּחֹת שְׁיִתֵּן פְּקִידָה שֶׁהוּא אֱלֹהֵי הַרוּחֹת וְהַרְצוּנוֹת לְכָל בָּשָׂר.
בש"ר אוֹתִיּוֹת שֶׁב"ר שְׁמִי שֶׁלְבוֹ נִשְׁפָּר בְּקִרְבּוֹ גְּבַר כֵּנָה הוּא אִישׁ עַל הָעֵדָה.

אִישׁ שְׁמַגִּין עַל הַגּוֹף שֶׁנִּק' עֵדָה וְכַנ"ל לְהַטוֹתוֹ לְכָל אֲשֶׁר יַחְפוֹץ וְהַבֵּן: א"י יִפְקוֹד ה' אֱלֹהֵי
הַרוּחֹת וְגו'. כִּי יֵשׁ רוּחַ דְּרוּמֵי צְפוֹנֵי מְזֻרְחֵי מְעַרְבֵי וּפְעָמִים צְרִיכִים לְזֶה וּפְעָמִים לְזֶה.

וְאִתָּה אֱלֹהֵי הַרוּחֹת כַּנ"ל תְּפַקּוֹד לְכָל בָּשָׂר. בש"ר אוֹתִיּוֹת שֶׁב"ר כַּנ"ל שְׁיִוְכַל לְשַׁבֵּר
אֶת הַמְּדוּת כִּי יֵשׁ לְהוֹט בְּאֵהָבָה זָרָה וְצָרִיף לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ אוּ לְהִיפָּךְ כִּי לְגוֹדֵל אֶהְבָּתוֹ אֵלָיו
ית' יוֹכַל לְהַתְבַּטֵּל מִמְּצִיאֹת וְצָרִיף לְשַׁבֵּר אוֹתָהּ שְׁבִיבָא לְמַדַּת הַמִּיּוֹצֵעַ וְכַדְמִצִּינוּ בְּפִינְחָס
וַיִּקַּח רַמַּת בִּידוֹ הִיָּינוּ מַדַּת הָאֵהָבָה בַּחֲלֵי אַבְרָהָם.

וְלָכֵן וַיִּקַּח רַמַּח גִּי' אַבְרָהָם בְּהַבְרָא"ם בְּאֵבְרָהָם זְכוּת זֶה לְקַח בִּידוֹ. וְכֵן בְּכֻלְהַמְּדוּת
צָרִיף לְתַקְנָם עַד לְאַחַת.

וְזֵה לְכָל בש"ר אוֹתִיּוֹת שֶׁב"ר שְׁיִשְׁבֵּר אֶת הָאָדָם מִמְּדוּתוֹ אוּ לְמִנּוּעַ מִמְּנוֹ אֵהְבָה וַיִּרְאֶה
וְהַתְפָּאָרוֹת יִתְרָה אוּ לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ לְהַשְׁפִּיעַ בְּקִרְבּוֹ אֶהְבָּתוֹ וַיִּרְאֶתוֹ קְדוּשָׁתוֹ וְטָהָרְתוֹ ית'
דְּהִיָּינוּ חַד מִתְּרֵי אֲנָפִין כַּנ"ל.

הַכֵּנָה הוּא אִישׁ עַל הָעֵדָה. אִישׁ שְׂרָאוּי לְהִיּוֹת נְתַמְנָה עַל הָעֵדָה גַּם יֵהֵא אִישׁ וּמַגִּין עַל
הָעֵדָה.

גַּם אִי"ש יָדוּעַ וּמוֹכָא כ"פ אֲצֻלִּינוּ בְּשֵׁם הַה"ק אֲמו"ר זְצִלָּה"ה אוֹתִיּוֹת "אֵהִי" "יֵהוּ"
שְׁדִי יִמְשִׁיף שְׁמוֹת הָאֱלוֹי עַל הָעֵדָה לְחוֹפֵף עֲלֵיהֶם וּלְהַצִּילָם מִכָּל רַע. גַּם אִישׁ עַל הָעֵדָה.

ארו"ל איש דרפּו לכפּוּש נְשִׂיָהּ איש נְתַמְנָה על הַעֲדָה עֲדַת ה' וְיִהְיֶה בְּבַחֲוֵי אִישׁ שְׂדֵרְכּוֹ
לכפּוּשׁ אֶת מִדַּת הַדִּין וְלִהְפֹּנֶה הַפֶּל לְרַחֲמִים וְחֹסְדִים גְּדוּלִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל
אָמֵן: עוֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ עַל עוֹלַת הַתְּמִיד וְנִסְכָּה.

אָמַר הַה"ק מוהר"ר מִשֵּׁה מְפָשְׁעוֹ וְנֶאֱרָסָק זַצְלַה"ה פִּי שַׁב"ת גִּי' כ"ז הַנְּיוֹת נִגְדַּ כ"ב אוֹתִיּוֹת
הַתּוֹרָה וְהַ אוֹתִיּוֹת מִנְצַפ"ךְ הַכְּפוּלִים עַכ"ל. וְנִרְאֶה לְהַעֲמִיס בְּדַבְּרֵינוּ פִּי כ"ז אוֹתִיּוֹת ז"ךְ
וּר"ל שַׁע"י הַזְּכוֹת וְהַבְּהִירוֹת עֲנֹסְקוֹ בַּתּוֹרָה בְּקַדְוִשָׁה וּבְטַהֲרָה מִמְּשִׁיבָה עַל עֲצָמוֹ וּמְעוֹרָר
אֶת שׁוֹרֵשׁ הַוִּי"ה שְׁלוֹ כְּדַרְךָ הַצְּדִיקִים.

וְכַאֲשֶׁר עֵינֵינוּ רֹאוֹת בְּהַצְּדִיקִים. לֹא כֵן הַרְשָׁעִים אֲדַרְבָּה פּוֹגְמִים ח"ו.

וְהִנֵּה לֹא כָּל הַעֲתִים שְׁנֵה לְזֶה פִּי בִימֵי הַחֹל אֲשֶׁר הָאָדָם טְרוּד עַל הַמְּחִיָּה וְעַל הַכְּלָפְלָה
לֹא יוֹכַל לְהַתְּבַדֵּד בְּעֲצָמוֹ כָּכָה. אֲבָל בְּיוֹם הַשַּׁבַּת שֶׁהוּא מְעִין הַעוֹה"ב אֲזִי נִקַּל יוֹתֵר
לְהַשִּׁיג זֹאת אֲבָל הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים אֲשֶׁר עוֹשִׂין שַׁבְּתוֹן דְּחוּל עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר שִׁשִּׁת יָמִים
תַּעֲשֶׂה מַעֲצָמָה וְלֹא פְתִיב תַּעֲשֶׂה וְלָכֵן אֲצַלֵּם בְּיוֹם הַשַּׁבְּעִי שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן שַׁבַּת כְּפוּל כִּי
כָּל יָמֵי הַחֹל ג"כ נִקְרָא שַׁבַּת אֲצַלֵּם כִּג וּמְלֹאכְתָּם תִּיעֲשֶׂה מַעֲצָמָה וּבְדַבּוּרָא בְּעֵלְמָא
פּוֹעֲלִים כָּל הַצְּטֻרְכוֹתָם יוֹכְלוּ לְהַשִּׁיג וְלַעֲוֹרֵר כ"ז הַנְּיוֹת ע"י כ"ז אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה גַּם בִּימֵי
הַחֹל כִּי אֲצַלֵּם תְּמִיד קַדְוִשַׁת שַׁבַּת.

וּז"א עוֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ. שְׁעֲלֵיָתוֹ הוּא בְּשַׁבְּתוֹ דִּיִּיקָא ע"י הַשַּׁבַּת שֶׁעוֹשֶׂה מַעֲצָמוֹ בְּחוּל
חוּל מְכִין לְשַׁבַּת וְזֶה בְּשַׁבְּתוֹ בְּשַׁבַּת ו' ר"ל בְּשַׁבַּת שֶׁל כָּל שִׁשִּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה וְכַנ"ל.

עַל עוֹלַת הַתְּמִיד. תּמִי"ד.

ת' מוֹרָה עַל ד' אוֹתִיּוֹת הַוִּי"ה כִּי ת' מְתַמֵּיד בַּמ"ק גִּי' ד' נְאוֹת ד' מְתַמֵּיד ג"כ מוֹרָה כַּנ"ל
עַל ד' אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם. וְהַחֲלִיּוֹק בִּינֵיהֶן הוּא כִּי ת' עוֹשֶׂה פְּסִיעָה לְבַר וּר"ל לְגַלוֹת הַנְּיוֹת
וְהַאֲלֵהוֹת לְכָל וְלָכֵן הוּא סִימָן תְּחִיָּה.

אֲבָל ד' הוּא בַחֲוֵי דָל נְאוֹת ת' עוֹשֶׂה פְּסִיעָה לְבַר לְהַמְשִׁיבָה הַוִּי"ה גַּם עַל אוֹתָם שֶׁהֵם
בְּבַחֲוֵי דָל וּבְאֶקְרָאֵי לְהִיוֹתָם דְּבוּקִים תְּמִיד. וְעִי"ז וְנִסְכָּה.

נְסִיבָה נְסִיבָה הַשְּׁפָעוֹת קַדְוִשׁוֹת וְטוֹבוֹת בְּבִנְיַי וּמְזוֹנֵי עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן: וּמִנְחָתָם
וְנִסְפִיָּהֶם לְפָרִים לְאִילִים וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם כַּמְשִׁפֵּט. וּמִנְחָתָם הֵם הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר מְוַנְחִין
בֵּין דְּרוֹעֵי דְּמִלְכָא וְנִקְבַּע לָהֶם מְקוּם מְנוּחָה שְׁמָה.

וְנִסְפִיָּהֶם לְשׁוֹן סְכִי' וְהַבְּטָה שְׁצוּפִין וּמְבִיטִין לְהַתְּחִיל לְהִיוֹת נְסִיבָה לְמַלְכוּת. לְפָרִים רְמַז
עַל הַגְּבוּרָה מִדַּת יִצְחָק אֵינָה גְּבוּרַת הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ.

לְאִילִים אֵל הוּא חֶסֶד אֵל בַּחֲוֵי שֶׁל אַבְרָהָם. וְהַקְּדִים יִצְחָק לְאַבְרָהָם כַּאֲשֶׁר נִבְאָר בְּאִנְשׁוֹן
שַׁאח"ז.

נְאֻז יִזְכָּה לְבַחֲוֵי וְלִכְבָּשִׁים מִדַּת יַעֲקֹב שֶׁנִּקְרָא בְּכָשִׁים מְלִשׁוֹן כְּבֹשׁ וּמְדַרְגָּה שֶׁהוּא תְּפָאֶרֶת
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֶתְפָּאֵר. וְנְאֻז בְּמִסְפָּרָם יִסְפְּרוּ וְיֵאִירוּ הַכָּל כַּמְשִׁפֵּט הַמּוֹרָה עַל הַרַחֲמִים
וְהַבְּנֵי: א"י וּמִנְחָתָם וְנִסְפִיָּהֶם וְגו'.

כנ"ל וְשֶׁמֶנְסֻכִּין מְשַׁח רַבּוֹת קִדְיָשָׁא לְהִזְרִיעַ זַרְעֵבְעוּלָם הָעֵלְיוֹן. לְפָרִים בַּחַי' הַגְּבוּרָה
הַקָּדִים בַּחַי' הַגְּבוּרָה דְּהֵגֵה הַקְּרִיבָה ע' פָּרִים בְּחֵג הוּא ע"ד מַאֲמַרז"ל שֶׁהַקְּב"ה רָצָה לִיתֵן
הַתּוֹרָה לְבָנֵי יִשְׂמָעֵאל וְלְבָנֵי עִשָׂו וְלֹא קִיְבְּלוּ מִחַמַּת לֹא תִרְצַח כּו' יַעֲוֹ"שׁ.

וְיָדוּעַ הַמְּשֹׁל דַּאי' בּוֹזֵה"ק בְּסַמָּא דְחַיִּי שֶׁהַצְּפִין הַמְּלָךְ לְבָנָו וְסַיִמָּא עֵינֵיהֶם לְבַל יִחָזוּ בְּנוּעַם
ה'. וְלָכֵן הַקְּרִיבֵו ע' פָּרִים לְסַמָּא עָוֹן שְׁלֵהֶם עֵינָם לְהֵם וְלֹא יֵרָאוּ וְעִי"ז יִחְנֻפֶּה עֲלֵינוּ עֵינָא
פְּקִיחָא וְכַדְמָצִינוּ בְּבַלְעָם נוּפֵל וְגַלּוּי עֵינָם.

שְׁהוּא נוּפֵל וְעִי"ז נִגְלָה עֲלֵינוּ עֵינָא פְּקִיחָא עֵינָא. וְזַהוּ לְפָרִים ע"י הַע' פָּרִים וְכַנ"ל.
וְעִי"ז לְאֵילִים אוֹתִיּוֹת אֵל"י מ"ל. אֵלֵי לִישָׁנָא דְתַקִּיפָא.

מ"ל גי' ע' דָּאָז נוּכַל לְעַמּוּד וְלַהֲתַתְקַרְף בְּכֵחַ וְאָנָּמִץ לְהַמְשִׁיף עֲלֵינוּ עֵינֵי הָעֵלְיוֹן. וְלַכְבָּשִׂים
כְּבָשׁ וְדִרְגָא שְׁנוּכַל לְכַבּוֹשׁ אֵת כָּל הַמְּדָרִיגוֹת וְכַנ"ל כ"א אֲלֵינוּ הַהֶשְׁפָּעָה.

בְּמַסְפָּרָם כְּמַשְׁפָּט בְּמַסְפָּרָם הִינּוּ הַהֲאָרָה יָבוֹא עֲלֵינוּ כְּמַשְׁפָּט לְאוֹהֲבֵי שְׂמוֹ וְכַרְאוּ
לִישָׁרְאֵל כִּי שׁוֹרֶת הַדִּין וְהִינָשֶׁר נוֹתֵן שְׁיָבוֹא אֲלֵינוּ כָּל טוֹב אָמֵן: פְּרִשְׁת מְטוֹת וְכַבְּסוּתָם
בְּגָדֵיכֶם בְּיוֹם הַשְּׂבִיעִי וּטְהַרְתֶּם וְאַחַר תְּבוֹאוּ אֶל הַמַּחֲנֶה.

נ"ל דְּהֵגֵה בְּנֵי גָד רוֹמְזִים עַל הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר הִגִּיעוּ לְמַלְכוּתָא קִדְיָשָׁא כִּי ג"ד גי' ז' רוֹמְזוּ
עַל הַמַּדָּה הַשְּׂבִיעִית שְׁצַרְיָה לְקַדְשׁ וּלְטַהַר עֲצָמוֹ בְּכָל רַמ"ח אֲבָרָיו וּשְׁס"ה גִּידָיו לְהַמְשִׁיף
בְּכָל אֲבֵר וְגִיד אֵת הָאֱלֹהוֹת בַּכ"פ בְּבַחַי' מְחַנְדְּשֶׁתָּ.

וְכַמַּאֲמַר דְּהַמַּע"ה לַב טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נִכּוֹן חַדָּשׁ בְּקִרְבִּי בַכ"פ בְּהַתְחַדְּשׁוֹת.
וְזַהוּ וְכַבְּסוּתָם בְּגָדֵיכֶם שְׁתַּכְּבָּסוּ עֲצָמְכֶם וְאַז תִּזְכְּרוּ לְהַשִּׁיג בְּגָדֵיכֶם.

הִינּוּ וּלְבוּשֵׁינִי דְּגוֹפָא וְדִנְשְׁמַתָּא ע"י כִּי בְּיוֹם הַשְּׂבִיעִי כֹּאֲשֶׁר תְּבוֹאוּ אֶל יוֹם ר"ל לְהַאָּרֶת
מִדָּה הַשְּׂבִיעִית מִדַּת הַמַּלְכוּת וְאַז וּטְהַרְתֶּם. וְאַחַר תְּבוֹאוּ אֶל הַמַּחֲנֶה.
וּפִירָשׁ"י ז"ל לְמַחֲנֶה שְׂכִינָה. כִּי בְּלֹא זֶה א"א לְבוֹא לְחַצַּר בֵּית הַמְּלָךְ פְּנִימָה.

אֲבָל בְּהַתְקַדְשׁוֹ וּבְהַתְטַהְרֵוֹ אַחַת לַאֲחַת עַל כִּי יַחְשׁוּב בְּהִיאָהּ אֲנִפִּין אֵיקוּם קְדָם מְלָכָא אַז
תּוּכְלוּ לְבוֹא אַח"ז לְמַחֲנֶה שְׂכִינָה וְזִבְוֹן: לֹא נֶשׂוּב אֶל בְּתִינּוּ עַד הַתְנַחֵל בַּנ"י אִישׁ נִחַלְתוּ.
נ"ל בְּהַקְּדָם לְפָרֵשׁ הַכ' תִּנְוִיָה וְאוּרִיָה לְאִישׁ חֲסִידָה ר"ל הַתְּמִימוֹת וְהַהֲאָרָה שְׁמֻחַןוֹיִיב
לְהִיוֹת בְּכָל אִישׁ בַּר יִשְׂרָאֵל זֶה נוֹתֵן לְאִישׁ חֲסִידָה אִיזְהוּ חֲסִיד הַמַּתְחַסֵּד עִם קוּנוֹ וְכַמְבֻּנָאֵר
מְאֲמַר זֶה אֲצִלְינוּ בְּאַרְבָּעָה בַּמ"א.

וְחֲסִיד הוּא ג"כ לְשׁוֹן חַרְפָּה וּבּוּשָׁה מְלִשׁוֹן כִּי חֲסִיד הוּא הַנְּאָמַר בַּפ' קְדוּשִׁים עַל כִּי הַחֲסִיד
תְּמִיד כְּמַעִיל יַעֲטֶה בּוּשָׁה שְׂפֻכְחָו א"י לְעַשׂוֹת כְּלוּם כ"א ה' הוּא הַנּוֹתֵן לוֹ כַּח לְעַשׂוֹת
חִיל. וְזֶה לְבוֹ נְדָפָה וְנִשְׁפָּר בְּקִרְבּוֹ וְיוֹכַל לְפַעֵל כ"ט כַּמֵּאָה"כ לְב נִשְׁפָּר וְנְדָפָה אֱלֹהִים
לֹא תַבְּזֶה.

הָרָצוֹן כְּשִׁיחָה' לְהַ לְב נִשְׁפָּר וְנְדָפָה כַּנ"ל לִידְעַ נְאָמְנָה כִּי לֹא כַּחֵךְ וּמִחְכַּמְתָּהּ כִּי גְבוּלוֹת
כ"א הַפֵּל בְּעֵזֶר אֱלֹהֵי הַשׁוֹפֵעַ עָלֶיךָ בְּזֶה אֱלֹהִים לֹא תַבְּזֶה לֹא תִתֵּן בְּזִיּוֹן בְּהֵש"י. מִשָּׁא"כ
כְּשֶׁהָאָדָם מִתְגָּאֵה כִּי חֲכָמְתוֹ עֲמֵדָה לוֹ הוּא מְבַזֶּה בְּזֶה כִּיכּוֹל אֵת הַבּוֹב"ה בְּאַמְרוֹ שָׂא"צ
לְעִזְרוֹתוֹ.

גם תבאר תומיה ואוריה וגו' כי יש צדיקים אשר הם תמימים אבל אינם משגיחים על הדור. אבל יש צדיקים אשר לא די להם בעבודתם כ"א להעלות את כלל ישראל ואלו נקראים בני ג"ד אותיות "גומל" דלים שגומלים גם את הדלים אשר אין פחם יפה ותועלתם נשגבה מעצמם מעלים הצדיקים אותם וזה תומיה אלו התמימים בפני עצמו כנ"ל ואוריה היינו אלו המאירים את הכל זה נותן לאיש חסידה.

וזהו לא נשוב אל בתינו. תשובת בני גד כנ"ל הגומלים דלים אמרו לא נשוב אל בתינו היינו לבית שלנו בתים מלאים כל טוב.

עד התנחל ב"י ג"כ איש נחלתו נחל ה'. ועי"ז יזכו לנח"ל אותיות "נוצר" חסד "לא לפים כי מחמת שמחתו יתן מתנות ברב טוב לעמו.

וזהו ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. היינו שימצא נהירו מהצדיק הגדול הדבוק בעדן העליון להשקות גם את הגן מי שהוא מגונה במעשיו ישקוהו ג"כ מאהבתו ויראתו ית' והבן: בנו לכם ערים לטפכם וגדרות לצאנכם והיוצא מפיכם תעשו.

תבאר ע"ד שביאר הה"ק אאמו"ר זצלה"ה פיה"כ אמר ואמרתי ופירש"י ז"ל להנהיר גדולים על הקטנים שיאיר וינהיר בימי הגדלות גם ימי הקטנות וע"ד שאמר שלמה המלך ע"ה ביום טובה הי' בטוב וביום וגו' ראה.

וזה בנו לכם ערים ר"ל קיום והתעוררת בימי הטובה והגדלות לעשות הכנה. לטפכם לימי הקטנות.

גם נוכל לרמז ערים לטפכם. דידוע דצריף מכל דבר אפי' ממאכל ומשתה וכדומה שהוא ארציות להעלות ממנו הני"ק שנק' הוי"ה וזהו שויתי ה' לנגדי תמיד ששויתי ה' תמיד אפי' בדבר הנראה ודומה שהוא לנגדי בהתנגדות ממני כמו הגשמיות והעלית אתו.

וזהו שייסדו לנו בנסח המוציא לחם מן הארץ. לחם גי' ג' הניות ור"ל שמוציא הניות גם מן הארץ מדברים הארציים.

וזהו בנו לכם ערים התעוררות לעורר הני"ק. גם לטפכם הדברים שהם קטנות וגשמיות כנ"ל.

א"י ע"ד שפי' הה"ק אאמו"ר זצלה"ה פיה"כ טוב מעט לצדיק מהמון רשעים רבים שמה שהטוב הוא בבחי' מעט אצל הצדיק הוא מהמון רשעים ועל ידם אבל מצדו לא יבצר. ולכן הצדיק צריף להעלות פשוטי העם שלא יעכבוהו.

וזהו בנו לכם ערים התעוררת לטפכם לפשוטי העם הנכונים בשם קטנים כדי שלא יעכבו אתכם מהעבודה. ועי"ז וגדרות לצנאכם.

תוכל לעשות גדר וסייג להיחודים שלכם כי צאן מורה על חוד פנודע. וכמרומז בו צ"א כמנן ב' שמות הוי' אדנ"י.

ואז והיוצא מפיכם תעשו. כי כשהצדיק עושה היחודים במחשבה אז בנודאי א"א לקלקל אותו ולהפסיק השפע כי לא ידע בו זולתו אכן כאשר בא אל בחי' הדבור לפעמים ח"ו יוכל איזה איש לא טוב לקלקל.

אָבֵל פֶּאֶשֶׁר תִּבְנוּ עָרִים לְטַפְכֶם כַּנִּל בְּכָל הָאוֹפָנִים הַמְבֹאָרִים לְמַעַלָּה. אִז גַּם הַיִּנְצָא פִיכֶם תַּעֲשׂוּ ג"כ וּתְצַלִּיחוּ וְהִבֵּן: פְּרִשְׁת מִסְעֵי אֵלֶּה מִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצַבְאֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.

וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם וְגו' וְאֵלֶּה מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם. הַנִּל בְּהַקְדָּם לְבָאָר הַכ' חֲשַׁבְתִּי דְרָכִי וְאַשִּׁיבָה רַגְלִי אֶל עַדוֹתַיָּהּ.

וַיּוֹבֵן ע"ד אִז"ל דְּרָכִים מְבַקְשִׁים אֶת תְּפִקִּידָם. הַעֲנִינָן הוּא כִּי מַה' מִצְעָדֵי גִבֹר כּוֹנְנוּ וְדִרְכּוּ יַחְפִּץ כִּי אִז בְּדֶרֶךְ הוּא בְּזוֹנָא עֵילָאָה כִּידוּעַ מַהֲזוּה"ק.

אַמְנָם אֵלֹו דְּבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׂעוּר בְּזוּוג הַעֲלִיּוֹן לִי חַד עוֹלָם בְּחִבְרֹו אֲשֶׁר הֵן עוֹלָמוֹת גְּבוּהַ מַעַל גְּבוּהַ וְצָרִיף לִיחַד הַתְּחַתּוֹן בְּעִלְיוֹן הַיִּמְנוּ עַד אִין תְּכִלִּית וְזֵהוּ הַעֲיָקָר הַנְּסִיעָה שֶׁל אָדָם הַצָּדִיק כְּמוֹ בְּמִשְׁכָּן חִיבֵר הַיְרִיעוֹת אַחַת אֶל אַחַת מְשֻׁלְבֹת אִשָּׁה אֶל אַחֲוָתָהּ לְהוֹרוֹת הָאָמוֹר לִיחַד בְּזֵה עוֹלָמוֹת הַעֲלִיּוֹנִים אַחַד בְּחִבְרֹו וְאִז הוּא שְׂמַחָה גְדוּלָה לְכַנְיֹו.

וְזֵהוּ דְרָכִים מְבַקְשִׁים תְּפִקִּידָם שְׂיֵהָא לָהֶם פְּקִידָה לְטוֹבָה ע"י עֲשִׂיטָה הַיְחוּד וְזוּוג עֲלִיּוֹן כְּמוֹ פְּקִידַת שְׂרָה וְה' פָּקֵד אֶת שְׂרָה נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ לִידָה כֹּן ע"י פְּקִידָה זֹו נַעֲשֶׂה הוֹלְדָה בְּהַמְשַׁכַּת שְׂפַע ע"י הַזּוּוג נִשְׁפַּע כ"ט בְּיַחַד הַשְּׂמוֹת פַּק"ד כִּידוּעַ מֵהָאָר"י ו"ל וְהִבֵּן וְזֵהוּ חֲשַׁבְתִּי דְרָכִי.

כְּשֶׁאֲנִי מְבִיא דְרָכִי וְנִסְיַעְתִּי אֶל הַמְּחַשְׁבָּה הַעֲלִיּוֹנָה הַקְדוּמָה בְּזֵה אוֹכַל וְאַשִּׁיבָה רַגְלִי וְגו'. גַּם כִּי דְבָרִים הַרְגִּלִּין הַיִּנְנוּ הָאֶרְצִיּוֹת וְהַגְּשַׁמִּיּוֹת אֲשִׁיבָה אֶל עַדוֹתַיָּהּ.

עַדוֹתַיָּהּ אוֹתִיּוֹת דַּעוֹתַיָּהּ ר"ל אֶל הַדַּעַת עֲלִיּוֹן. וְז"א אֵלֶּה מִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' הִי הַפֵּל לְצַבְאֹתָם לַעֲשׂוֹת צְבָאוֹת רַבּוֹת יַחֲוִידִים עֲלִיּוֹנִים בְּזוֹנָא עֵילָאָה.

וְהַתּוֹרָה נִצְחִיּוֹת לְהוֹרוֹת נִתֵּן לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כְּכָה מִסְעָהוּ. וְהַעֲצָה לְבוֹא לְזֵה הוּא בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.

יְדוּעַ מֹשֶׁה בְּנִצְחַת וְאַהֲרֹן בְּהוֹד. וְר"ל שְׂפָל הַנְּיָצוּחַ וְהוֹדָאָה הַמּוֹבָא לוֹ יַחְזִיר הַעֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה אֶל הָאֲדוֹן ה' צְבָאוֹת.

וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה הוּא דַּעַת הַעֲלִיּוֹן כּוֹתֵב אֶת מוֹצְאֵיהֶם לְמִסְעֵיהֶם. וְר"ל שְׂפָל מוֹצְאֵיהֶם הַיִּנְנוּ הַיְחוּדִים הִי מִיָּד בְּהַתְּחַלְתָּם לְלַכֵּת לְמִסְעֵיהֶם הִי מִיָּד עֵינָר הַכּוֹנְנָה לְצוֹרָף זּוֹנָא עֵילָאָה וְלֹא לְהִנָּאֵת עֲצָמוֹ.

וְאֵלֶּה מִסְעֵיהֶם לְמוֹצְאֵיהֶם. וְאֵלֶּה נִי"ו מוֹסִיף עַל עַנְיָן רֵאשׁוֹן שְׂתַמִּיד כָּל אִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל יֵהִי מוֹסִיף וְהוֹלֵף בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר הַזֶּה לְהִיּוֹת עֵינָר מִסְעֵיהֶם עֲבוּר מוֹצְאֵיהֶם עֲבוּר הַיְחוּדִים עֲלִיּוֹנִים וְהִבֵּן הַיִּטֵּב: וְזֵה יֵהִי לָכֶם גְּבוּל צְפוֹן מִן הַיָּם הַגְּדוֹל תִּתְּאוּ לָכֶם הַר הַהָר.

צְפוֹן רוּמָז עַל הַיְצִה"ר כַּמִּשָּׁה וְאֶת הַצְּפוֹנִי אֶרְחִיק מֵעֲלִיכֶם וְדַרְשׁוּהוּ חַז"ל עַל הַיְצִה"ר. וְאָמַר וְזֵה יֵהִי לָכֶם גְּבוּל צְפוֹן גְּבוּל לְכַפְּוֹשׁ אֶת הַיְצִה"ר הַנֶּקֶד צְפוֹן מִן הַיָּם וְגו' י"ם אוֹתִיּוֹת מ"י גַּם גִּי נו"ן רוּמָז עַל הַבִּינָה שְׂעַר הַתְּשׁוּבָה וְאוֹת ה' מִן הַיָּם כְּלוּלָה מְשַׁנִּי הַהִי"ן כְּזֵה ה"ה רָמָז עַל תְּשׁוּבָה תִּתְּאוּ שְׂמִבִּיא אֶל הַתְּשׁוּבָה עֵילָאָה.

וְאֵז תְּבוֹאוּ אֶל הַגְּדוֹל לַגְּדִלוֹת עֲלִיּוֹן הַיְיָנוּ לְשַׁעַר הַנּוֹ"ן עוֹלָם הַבִּינָה. וּבְזֶה נִקְלַל לָכֶם כִּי תִתְאוּ לָכֶם הַר הַהָר.

שְׁתַּסְּבּוּ לָכֶם הַר נֶגֶד הַהָר הַמָּה הַדִּינִים לְהִגָּן בְּעַדְמָם שְׁלֵא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל. אוֹ כִּי יָדוּעַ בְּשַׁעַת מַעֲמַד מ"ת פְּסָקָה זֹנְהַמְתָּן וְנִשְׁאַרוּ יִשְׂרָאֵל זָכִים וְנִקְיִים מִבְּלִי סִיג וְתַעֲרוֹבֶת פְּסוֹלֶת וּלכ"ז זָכוּ ע"י מַעֲמַד הַר סִינִי.

זֶה תִּתְאוּ לָכֶם הָרָה. שְׁתַּבִּיאוּ לָכֶם הָרָה.

כְּמוֹ הַהָר בַּה"א הַיְדוּעָה הוּא הַר סִינִי שֶׁבּוּ פְּסָקָה זֹנְהַמְתָּכֶם. כֵּן הִתְקַדַּשׁ וְשָׁהָר עֲצָמְכֶם תִּשְׁיִגוּ ג"כ לְבַחֲיָה הַר כְּזֶה לְהִיּוֹת נִפְסָק בְּזִנְהָמָא כ"א כְּלוֹ קוֹדֶשׁ לַה' אָמֵן כִּי־ר: חֲסֻלָּתָ סִפָּר בְּמִדְבָּר סִפָּר דְּבָרִים אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דָּבָר מִשָּׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיִּרְדֵּן.

לְהַבִּין יְתוּר תִּיבַת כָּל דְּלִכְאוּרָה הוּא שְׁפַת יְתָר. נִרְאָה דְּהִנֵּה מִרַע"ה הִי כּוֹלֶלֶת יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר הִי אֲדָה"ר כּוֹלֶל כְּנֶלֶם כְּמוֹרָה ע"ז תִּיבַת אֲד"ם "אָדָם" דָּוִד "מְשִׁיחַ וּמִשָּׁה הוּא ג"כ מְשִׁיחַ יִשְׂרָאֵל בְּדוֹרוֹ כְּמִרְנָמָז בְּתִיבַת ג"ם אוֹתִיּוֹת "גּוֹאֵל" מְרַדְּכִי "גּוֹאֵל" מְשִׁיחַ הַמְּשִׁיחַ הוּא הַכּוֹלֶל כְּנֶלֶם וְיִדְעַ לְהִלְוֶה נֶגֶד רִוְחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְיִדְעַ צְפוּנֵי וּמְטָמוּנֵי לְבוֹ אֲשֶׁר לְזֶה יִוָּכַל לְהוֹכִיחוֹ עַל פְּנֵיו עַל מַה עֲשִׂיתָ כְּזֹאת.

וְכִכָּה הִי אֶהְרֵן רוֹדֵף שְׁלוֹם הַגַּם שְׁלֵא הִגִּיד לוֹ הַמַּעֲשֵׂה יָדַע וְעָשָׂה וְכַמּוֹנֶכָר בְּדַח"ל. וְכֵן כָּל הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר יִדְעַ אֲנִי בְּבִירוֹר כִּי גַם הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁל כָּל אִישׁ יוֹדְעִין וּמַכֵּשׁ"כ מִשָּׁה רַבָּן שֶׁל כָּל הַנְּבִיאִים.

וּבְזֶה יִבְנֹאֵר הַכ' אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים שֶׁל תּוֹכְחָה אֲשֶׁר דָּבָר מִשָּׁה. וְלִבֵּל יִקְשֶׁה עֲלֶיךָ הָאִיף יוֹכִיחֶנָּה זֶה.

לְכֵן מִתְרַץ אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל. כָּל לְשׁוֹן כּוֹלֶלֶת.

אֶל וּבְשִׁבִיל הַיּוֹתוֹ כּוֹלֶלֶת כְּנֶלֶם וְכִלּוּלִים כְּנֶלֶם בְּגוֹפּוֹ וְאִם אִישׁ אֶחָד יִחַטָּא ח"ו הִי מְרַגֵּשׁ מִיָּד וְלִכֵּן לוֹ נֶאֱדָה לְהוֹכִיחַ. וְעִי"ז בְּעֶבֶר הַיִּרְדֵּן הַעֲבִיר מִהֶם הַדִּין כִּי ע"י הַעֲבִירוֹת ח"ו דִּינֵין בְּאִים אֲבָל כְּשֵׁי־שׁ דִּין לְמַטָּה אִין דִּין לְמַעְלָה וְהַבֵּן: א"י אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים וְגו' כָּל יִשְׂרָאֵל.

דְּהִנֵּה מִדְּרָף הַצְּדִיק לְפַעֲמִים נִרְאָה כְּכּוֹעֵס עַל אִיזָה אָדָם אֲבָל פְּנִימִיּוֹתוֹ מְכֻוֵּן לְטוֹבָתוֹ וּמְמַשִּׁיף עֲלָיו קִדְוָשָׁה מְשׁוֹרֵשׁ עֲלִיּוֹן. וְזֶה אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים דְּבָרֵי הַתּוֹכְחוֹת אֲשֶׁר דָּבָר מִשָּׁה הוּא אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְהַמְשִׁיף אֶת הַש"י שֶׁנִּק' כָּל בְּשָׂמִים וְאַרְצֵי וּמְתוֹרָגָם דְּאֶחָד בְּשָׂמִיא וְאַרְעָא הַמְּשִׁיף אוֹתוֹ אֶל יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיִּרְדֵּן עַדשָׁה"כ וְאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אֲבָרְהָם מִעֶבֶר הַנְּהָר.

כִּי הִנֵּה לֹא מִבְּעֵי־א לְמ"ד בֵּן ג' שָׁנִים הַפִּיר אֲבָרְהָם אֶת בּוֹרְאוֹ בְּנֹדָאֵי הִי קְדוֹשׁ וְשָׁהוֹר מְנַעֲוִרֵיו אֲלֵא גַם לְמ"ד בֵּן מ"ח שָׁנִים הַפִּיר אֲבָרְהָם אֶת בּוֹרְאוֹ מ"מ אַח"כ קִדְוֵשׁ וְשִׁיחָה אֶת כָּל אֲבָרָיו אַחַת לְאַחַת.

לְמִצּוֹא חֲשׁבוֹן מְרֵאשׁ וְעַד עַקֵּב עַד שְׁנַאֲמַר לוֹ טַל יִלְדוּתָהּ וְכִדְאִי בְּמִדְרָשִׁים. וְלִז"א וְאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם וְגו' מִעֶבֶר הַנְּהָר מִעֶבֶר כְּמוֹ מֵאֲבָר כִּי א' מִתְחַלֵּף בְּעִי"ן בְּאוֹתִיּוֹת אַחַה"ע.

הַנְּהַר לְשׁוֹן הָאָרֶז וְנִהְיִירָו ר"ל עַל שְׁהֵאִיר אֶת אַבְרָיו וְזֵהוּ מֵאַבְרָ הַנְּהַר שְׁפַעַל וְתִקַּן שְׁפַל אַבְרָ וְאַבְרָ שְׁלוֹ יְהִי בְּנִהְיִירוֹ עֵילָאָה. וְזֵהוּ בְּעֵבֶר הַיִּרְדֵּן כְּמוֹ בְּאַבְרָ כְּנ"ל.

כְּשֶׁתִּקְדַּשׁ אַבְרָהָ וְגִידָהּ לְהִיּוֹת כְּלוּל בְּאַבְרָהָיִן קַדִּישִׁין וְהוּן הוּן אַבְרָהָ דְשְׁכִינְתָא תְּפַעוּל. הַיִּרְדֵּן.

לְהוֹרִיד כָּל הַדִּינִין וְהַסֵּט"א לְגַרְשָׁם וּלְהוֹרִידָם בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא וְאִזְ שְׁלוּם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן: ה' אֱלֹהֵינוּ דְבָר אֲלֵינוּ בְּחֻרְבַּב לְאִמֵּר רַב לְכֶם שְׁבַת בְּהָר הַזֶּה. וְנִרְאָה לְבָאָר תַּחֲלָה כִּיֵּה"כ אֲשָׁא עֵינֵי אֶל הַהָרִים מֵאִין יָבֹוא עֲזָרִי וְעַבְנֵי"א.

וְנִרְאָה כִּי הִנֵּה אֲאֵע"ה פֶּתַח פֶּתַח שְׁנוּכַל לְעַבְדָּךְ בְּמִדַּת הָאֱהָבָה. וְיִצְחָק הוֹרָה דְרָךְ לְמִדַּת הַיִּרְאָה.

וְיַעֲקֹב עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא פְּנֵה דְרָךְ אֶל תְּפִאָרַת יִשְׂרָאֵל. וְזֵהוּ אֲשָׁא עֵינֵי תְרִין עֵינֵינוּ דִּילָן' הַמּוֹרִים עֵין יָמִין נֶגֶד מִדַּת הָאֱהָבָה וְעֵין שְׂמָאל נֶגֶד מִדַּת הַגְּבוּרָה מִדּוֹת אַבְרָהָם וְיִצְחָק אֲשֶׁר כָּל אָדָם בְּנִשְׂאוֹ עֵינָיו לְהַבִּיט צָרִיף לְהַעֲלוֹת עַל לְבוֹ לְמָה נִתֵּן לוֹ הַש"י שְׁנֵי עֵינַיִם אֵין זֶה כ"א לְזַפּוֹר בְּכ"פ מִדּוֹת הָאֲבוֹת שְׁנִקְרָאִים הָרִים וְזֵהוּ אֲשָׁא עֵינֵי כְּדֵי אֶל הַהָרִים שְׂאוּכַל לְבֹוא לְמִדּוֹת הַהָרִים הֵם הָאֲבוֹת אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְאַעֲפ"י שְׁיֵשׁ לָךְ שְׁנֵי אֱלֹהֵי מ"מ מֵאִין יָבֹוא עֲזָרִי צָרִיף אֶתְהָ לְהַשִּׁיג עֲזָר מֵאִין הָעֲלִיּוֹן ת"ת יִשְׂרָאֵל יָבֹוא עֲזָרִי.

וְזֵה ה' אֱלֹהֵינוּ דְבָר אֲלֵינוּ. הַגַּם כִּי דְבָר הוּא דְבָרִי תוֹכַחוֹת מ"מ הוּא לְאִמֵּר לְהַבִּיא עֵי"ז עָלֵינוּ אֲמִירָה רַבָּה וְהַתְּפִאָרוֹת עָלֵינוּ.

וְנִקְדִּים תַּחֲלָה מַה שְׁפִי כְּבָר הַכ' אֵיכָה אֲשָׁא לְבַדִּי טְרַחְתְּכֶם וּמִשְׂאָכְכֶם וְרִיבְכֶם. שְׂאָמֵר מִשֶּׁה הַגַּם כִּי חֲפִץ ה' לְנַטֵּל וּלְנִשְׂאוֹת אֶתְכֶם וּלְתַתְּכֶם עָלֵינוּ עַל כָּל הַגּוֹיִם אֲבָל צָרִיף לְזֵה אֶתְעוּרֹתָא דְלַתְמָא.

וְלָכֵן אֵיף אֲשָׁא לְבַדִּי אֵיף אוּכַל לְבַדִּי לְנִשְׂאָ וּלְהַעֲלוֹת אֶתְכֶם הֵלֵא צָרִיף לְזֵה טְרַחְתְּכֶם שְׂתַטְרִיחוּ עֲצָמְכֶם ג"כ בְּזֵה. וּמִשְׂאָכְכֶם הִיָּינוּ הַתְּנַשְׂאוֹת מְצַדְכֶם בְּהַתְּעוֹרְרַת תַּחֲתוֹן.

וְרִיבְכֶם לְשׁוֹן גְּדֻלוֹת כִּי לְעַבְדוֹת ה' רִשְׁאֵי לְהַתְּחַזֵּק בְּגִאָוָה וְגִדְלוֹת כְּמֵאֵה"כ וְיִגְבֶּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה' וְזֵה שֶׁאֲחַז"ל שְׁיִיף עֵינֵיךְ נִפְיָךְ לְהִיּוֹת פְּעָמִים בַּחֲלִי עֵינֵיךְ וּפְעָמִים בְּבַחֲלִי נִפְיָךְ. וְזֵהוּ רַב לְכֶם.

שְׂצָרִיכִים אַתֶּם לְעֲשׂוֹת עֲצָמֵיכֶם רַב. הַגַּם כִּי לְכֶם שְׂאֵתֶם בְּגוֹפְנֵיּוֹת שֶׁנִּקְ' לְכֶם וְעֵי"ז תַּתְּחַזְּקוּ לְהִיּוֹת שְׁבַת בְּהָר הַזֶּה.

לְעֲשׂוֹת יְשִׁיבָה שֶׁל הַר הוּא אַבְרָהָם אוֹ יִצְחָק וְיַעֲקֹב שְׁעַבְדוּ לְזֵה אֵלֵי בְּאֱהָבָה וְיִרְאָה וְהַתְּפִאָרוֹת כִּי חֲיִיב כָּל אָדָם לִזְמַר מְתִי יִגִּיעוּ מַעֲשֵׂי לְמַעֲשֵׂה אֲבוֹתַי וְהַבֵּן: רַב לְכֶם סוּב אֶת הַהָר הַזֶּה פְּנֵי לְכֶם צְפוּנָה.

ע"ד אוֹז"ל לֹא כָּל הַרוּצָה לִיטוֹל אֶת הַשֵּׁם יָבֹוא וְיִטוֹל. כִּי לֹא כָּל אָדָם זוֹכֵה לְעֲלוֹת מִיָּד בְּהָר ה' וְלָקוּם בְּמָקוֹם קַדְשׁוֹ.

וְלִכ"א רַב לְכֶם שְׂאֵתֶם בְּגוֹף שְׁנִקְרָא לְכֶם רַב הוּא וְדְבָר גְּדוֹל לְסוּב וּלְהַשִּׁיג תִּיקְרָה אֶת הַהָר הִיָּינוּ הוֹי"ת עָלֵינוּ כ"א לְשִׁבַּר תַּחֲלָה הַמִּדּוֹת וְהַיִּצָּר. וְזֵהוּ פְּנֵי לְכֶם צְפוּנָה.

תפנו עצמכם תחלה אל היצה"ר הנק' צפוני עשה"כ ואת הצפוני ארחיק מעליכם וגו' וע"ש נשמעפין עצמו ללפנד את האדם ברשת זו טמון פדאי' במדרש תחבולות היצר עם הסל שמלא פרות יעו"ש: א"י רב לכם וגו'.

דהנה בראשית ברא אלהים "את השמים ואת הארץ ר"ת שם הק' אהו"ה גי' טו"ב בו הי' בריאת העולם. הגם פי השם גי' כ"ו אמנם לאו כל אדם זוכה להוי"ה ע"כ לתסדו הגדול ממנו צמצם פככול עצמו למ"ק פמנן טו"ב הוי"ה במ"ק טו"ב להמשיך בשם אהו"ה ג"כ טוב הי'.

ונהו הודו לה' ראוי להודות לה' שהגם פי טוב שאין אנחנו יכולים להשיג כ"א במ"ק גי' טוב אעפ"כ ערב לפניו פי לעולם חסדו שרופה להשפיע חסדו על העולם. ונהו רב לכם שנה רב ונדבר גדול וחסד עליון הוא פי לכם על שאתם בגוף שנק' לכם פנ"ל סוב את הקר תוכלו לסבב סבות להשיג את הקר היינו הוי"ה עליונה ע"י הז"ה גי' טו"ב במ"ק נכנ"ל.

ובנה פנו לכם צפונה תפנו את הצפוני והסט"א לבל יקטרנו. פי ברצות לגשת מיד אל הוי"ה ירצו לקטרנו.

אבל פשהאדם אינו רופה מתחלה כ"א בטוב הי' היינו במ"ק וע"ז אין משגיח המקטרנו ואח"כ יוכל לבוא אל הוי"ה בעצמותו והבן: א"י רב לכם וגו'. פי רב טוב הצפון לכם והוא סוב את הקר הנה שתסבבו להופיע על הקר הוא בהמ"ק את הנה זה אלי.

ואז יהי נכון הר בית הי' בראש הקרים ונשא מגבעות ואז פנו לכם צפונה. תפנו ותבערו את הצפוני הוא היצה"ר ויקניים בנו ואת הצפוני ארחיק מעליכם ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ ומלאה הארץ דעה במהרה בימינו אמן: ולמכיר נתתי את הגלעד.

פי הנה הצדיק מרצונו להסתר במסתרים לבל ידע בו אנוש שלא לבלבל אותו מעבודתו. אבל אם יסתר במסתרים הקב"ה מגלה אותו למען ממנו יראו וכן יעשו ללמוד ממנו מדותיו הקדושים ויפירו פולם פבוד מלכותו וזהו ולמכיר לשון הקיבר כדי שיפירו פולם פבוד מלכותו.

נתתי את הגלעד אותיות ג"ל ע"ד שזנכר ביצקב עד הי' ביני וביניך שעד הי' מגלה אותו לכל פנ"ל והבן: א"י ולמכיר נתתי וגו'. שמי שישב בתשובה השלימה ומשליך כל התאוות והחמדות זרות ומתמכר מהם הגם שמקבל עליו במחשבה לבד שעדיין לא עשה.

מעלה עליו הש"י פאלו פבר עשה וערה בעדו שלא ישוב עוד לכסלה. וכמשה"כ ערוב עבדה לטוב.

שאתה בעצמך תהי' ערב בעד עבדה פי ארגיל עצמי לטוב ולא אוסיף עוד להרע מעשי. ונהו ולמכיר מי שמתמכר עצמו מפל התאוות והחמדות שהי' מקורב בהם.

נתתי בלשון עבר נתתי לו פבר מיד פאשר עלה בלבו מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ונתתי לו את הגלעד גל עד שאגלה עדות עליו שלא ישוב לסורו וטוב לו אמן: א"י ולמכיר נתתי וגו'.

רָמַז עַל הַגְלוֹת כִּי נִמְכְּרָנוּ לַעֲבָדִים לְשַׁעֲבַד אוֹתָנוּ בְּבַחֲיָא עֲבָדִים. כִּי אֱלוֹ הַיֵּינוּ בְּבַחֲיָא בְּנִים מִי הִי יָכוֹל לְהַשְׁתַּעֲבַד בְּכֵן הַמְּלִיָּה הָאֵהוּב לְאַבְיוֹ.

וְזֶהוּ וּלְמַכִּיר יִשְׂרָאֵל שְׁנַמְכְּרוּ בְּגִלוֹת נְתַתִּי אֶת הַגְּלָעַד גַּל עַד גַּל לְשׁוֹן הַתְּגָלוֹת שְׁמַגְלָה רַחֲמָנוּתוֹ כִּי בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר בְּכִיכּוֹל. גַּם ע"ד גִּי' שֵׁם אַכְדֻט"ם אוֹתִיּוֹת שְׁלֹפְנֵי שֵׁם אֱלֹהִים אֲשֶׁר מְוַמְתֵּק בּוֹ שֵׁם אֱלֹהִים הַדִּין הַקָּשָׁה לְהַפְּכּוֹ לְרַחֲמִים וְחֻסְדִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן: לֹא תִירָאוּם כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם.

דְּהֵנָּה עֵיקַר יִרְאַת יִשְׂרָאֵל הוּא בְּהַתְּגָלוֹת אוֹר ה' עָלֵיהֶם רָחַב וּפְחַד לָבָם בְּקִרְבָּם מִפְּחַד ה' וּמִהֲדַר גְּאוֹנוֹ לֹא יִרְאוּ זוּלָתָהּ. כִּי מִמִּי יִרְאוּ הֲלֹא ה' לְמִשְׁעַן לֵהֶם וְכַדְמָצִינוּ בָּיָם סוּף שֶׁהִי לֵהֶם הַתְּגָלוֹת הוּי"ה רְאֵתָהּ שְׁפָחָה עַל הַיָּם כּו' מִזֶּה בָּא לֵהֶם הַיִּרְאָה.

וְזֶהוּ לֹא תִירָאוּם. ל"א אוֹתִיּוֹת א"ל שְׁהֶאֱלֹהוֹת יִתְרָאָה בְּכֶם וּמִמֶּנּוּ תִירָאוּ וְאִזּוֹ כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם כְּשֶׁהוּי"ה הַרְחֲמִים וְהַחֲסֵד יִהְיֶה אֱלֹהֵיכֶם זֶה בְּעֲצָמוֹ יִהְיֶה הַנִּלְחָם לָכֶם בְּעֵבֹרְכֶם: פְּרִשֵׁת וְאֶתְחַנֵּן וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר י"ל עפ"י מֶה שֶׁאָמַר הַה"ק אֲמוֹר"ר זְצִלָּה"ה פִּיה"כ אֶעֱבְרָה נָא דְלִקְאוּרָה תִּיבַת נֹא כְּמִינֹתָר.

וּפִי' כִּי הִנֵּה מֵרַע"ה צָפָה בְּרוּחַ קִדְשׁוֹ כִּי לַעֲת הַגְּאוּלָּה שְׁלִימָה וְנִהְגָּם הוּא לֹא"י לְכֵן בִּיקָשׁ אֶעֱבְרָה נָא וְגו' ר"ל עֲתָה אֶעֱבֹר מִיָּד וְע"ש בְּאוֹרָהּ. וְכִזָּה נוֹכַח לְרַמֵּז תִּיכָף וּמִיָּד בְּפִתְחַ דְּבָרָיו וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא.

הַהוּא מוֹרָה עַל הַנְּסֻתָר הוּא קִיץ הַגְּאוּלָּה אֲשֶׁר נִסְתָּר מֵעֵין כָּל ור"ל הֲלֹא יָבֵא הַעֲת הַהוּא כַּנ"ל וְנִי אֲוִלִיף אוֹתָם לְכֵן בְּקִשְׁתִּי אֲשֶׁר מִיָּד בְּעֵת הַהוּא עֲתָה לֵאמֹר אוֹכַל לֵאמֹר דְּבָרֵי תַפְלִיתִי וְיִהְיֶה לְרַצוֹן אִמְרֵי כִּי: א"י וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' וְגו'.

כִּי הִנֵּה כְּתִיב בְּגִאוּלָּה הַעֲתִידָה לְהִיּוֹת בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ וְנִגְלָה כְּבוֹד ה' וְרָאוּ כָּל בְּשָׂר וְגו' כִּי הִנֵּה בְעו"ה עֲתָה בְּגִלוֹת אֲשֶׁר יֵד הַרְשָׁעִים הוֹלְכוֹת וְרַמָּה וְיוֹשְׁבֵי שְׁלוֹוִים וְשִׁקְטִים אֵין מַחְסוֹר וְעַם קוֹדֵשׁ יִשְׂרָאֵל דְּנוּיִם סְחוּפִים וּמְדוּלְדָלִים אִזִּי כְּכִיכּוֹל מְגַרְעוֹת נוֹתֵן בְּכְבוֹדוֹ ית' בְּאִמּוֹר הֵן עִם ה' אֲנַחְנוּ וְשָׁמוּ נִקְרָא עָלֵינוּ וּמְדוּעַ מְצִאוּנוּ כָּל זֹאת אֲשֶׁר לְגוֹדֵל הַשְׁעָבוֹד וְהַדְּחַק רַבִּים אוֹמְרִים שְׁוֹא עֲבוֹד אֱלֹהִים וְאִי כְבוֹדוֹ ית'.

אֲבָל כְּאֲשֶׁר יִפְקַח ה' עֵינֵי שְׂרֵי מַעְלָה שְׂרֵי מַעְלָה שְׂרֵי מַעְלָה וְיִשְׂרָאֵל וּמַעְלָתָם כָּלֵם וְנִטְלוּ וְיִנְשְׂאוּ אֶת הַיְהוּדִים וְאִזּוֹ וְנִגְלָה כְּבוֹד ה' כִּי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְכִזָּה נוֹכַח לְרַמֵּז בְּתַפְלַת מְשָׁה וְעֲתָה יִגְדַל נָא פֶחַ ה' וְגו' כִּי יֵשׁ כ"ח עֲתִים.

י"ד עֲתִים לְטוֹבָה מִיָּד יָמִין וְיֵשׁ י"ד שְׁמַאֵל לְהִיָּפֵף. וְחִילָה מְשָׁה שְׁיִגְדַל נָא פֶחַ ה' שְׁיִתְגַּבְּרוּ י"ד עֲתוֹתֵי הַטוֹבָה וְיֵד שְׁמַאֵל יִנְכַלֵּל בְּיָמִין וְיִהְיֶה פֶחַ ה' כ"ח עֲתוֹתֵי הוּי' וְרַחֲמִים.

וְכִזָּה יִגְדַל כְּבוֹד ה' מֵעַל לְגְבוּל יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' ר"ל שְׁתַּחֲנוּנֵי אֵינָם לְהִנְאִתִּי וּלְצַרְרָה עֲצָמֵי אֱלֹא אֶל ה' בְּעֵבֹר כְּבוֹד הַנּוֹגַע לְהוּי"ה שְׁיִתְגַּדַּל כְּבוֹדוֹ וְהוּא בְּעֵת הַהוּא.

לְאוֹתָם שְׁהוֹלְכִים בְּעֵת שֶׁל הַהוּא. שֶׁל הַש"י הַנְּסֻתָר מִכָּל רַעֲיוֹן.

לֵאמֹר יוֹבָא בָּם הַתְּפָאָרוֹת וְכָל טוֹב וְכֶאֱמוֹר וְהַבֵּן: אֵתָה הַחֲזִילוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עֲבָדָה אֶת גְּדִלָּה וְאֵת יָדָה הַחֲזִקָה אֲשֶׁר מִי אֵל בְּשָׁמִים וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיָהּ וְכַגְּבוּרוֹתֶיהָ. וְכִזָּה דְּהֵנָּה אֵיתָא בְּזִנְהַר הַק' בְּאוֹרֵי יִתָּא אִסְתַּפַּל קוּב"ה וּבְרָא עֲלֵמָא וְלֵהֲבִין מֶה זֶה הִי

הצורך לנתינת התורה הלא מצינו באברהם שקיים התורה עד שלא ניתנה ואפילו עירובי תבשילין וכן יצחק ויעקב.

אמנם בהיות כי לאו כל אדם זוכה לכך ומי ידמה ומי ישנה אל האדם הגדול בענקים אשר לזאת אבינו אב הרחמים חשב עלינו מחשבות לבל ידח ממנו נדח ונתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע בתוכנו על ידינו נוכל לעבדו ית' באמת.

וזהו אמת החילות להראות את עבדך. א"ת רמז לכ"ב אפנון מאלף עד ת' אשר בם פלולה התורה"ק ובה החילות להראות את עבדך.

ור"ל שעיקר העבדות היא ע"י את היא התורה וכנ"ל. ולכן תן לנו את גדלה מדת הסוד והאהבה.

ואת ידיה הסתקה מדת היראה ללמוד בהם כי אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרחת לעילא אשר מי אל בשמים וגו'. דהנה פתיב כי כל בשמים ובארץ ומתרגמינו דאחיד בשמיא וארעא.

כי הנה הגם שיש להש"י מלאכים ושרפים וחיית ואופני הקודש אשר לכל מלאך יש אלף פיות ולשונות מקלסים. מ"מ עיקר היחוד נעשה ע"י ישראל המיחדים העולמות מיחדים שמים וארץ להיות נשקו שמיא וארעא.

וזהו כי כל בשמים ובארץ. ולזה נק' כל.

כ"ל גי' נ' שפותח שער הנו"ן שער התשובה לכל באי עולם ומיחד עי"ז עלמא פתאא בעלמא עילאה וזהו אשר מי אל וגו' אשר מי הצדיק שפותח שער הנו"ן גי' מ"י הוא אל בשמים ובארץ יש לו פת לחבר שמים וארץ כנ"ל.

ובנה אשר יעשה כמעשיך. היינו הרחמים והחסדים על ישראל.

וכגבורותיך ר"ל להמשיך הגבורות והדינין על שונאי ה' והבן: ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כן ואלהיכם חיים. זאת ידוע דאמת הוא ראש תוף וסוף דהיינו אלף הוא ראש לכל האותיות מ' באמצעיתא של האותיות ת' הוא סוף האותיות.

ולקבין זאת דהנה איתא בכמה מקומות דמדרגת האדם הצדיק היא גדולה במעלה מהמלאכים. כי מלאך הוא רק שליח מפני שאין לו פת לעשות מעצמו רק מה שנמסר לו מן השמים להיות שליח לזה הדבר.

למשל כמו המלאך רפאל נקרא בשם זה ע"ש שממנה על הרפואות. עכ"ז אינו יכול מעצמו לרפאות לשום דבר רק מה שצוהו הש"י.

אבל הצדיק יכול להמשיך כל הטובות לישראל בני חיי ומזוני ורפואות וענין וכבוד ואריכות ימים וכל טוב מעצמו מהבוב"ה אף שלא נשתלח לזה. עכ"ז הוא ממשיך להם מאלופו של עולם ע"י התדבקו בפלא העליון.

ולזה מרמז האל"ף ראש האותיות לאלופו של עולם פלא העליון כנ"ל. ובאיזה אופן הוא ממשיך להם כזה.

ע"ז מרמז המ' עם ת' מאותיות אמ"ת. המ' מורה על מדת מלכות.

ור"ל כי ממשיך להם כפיכול מדת מלכותו ית' לת' שהוא סופא כל דרגין. דהיינו מלכותו ית' לישראל עפ"י הטבע.

עיי"ז ישלו להצדיק פח וממשלה זו שיתראה הש"י כפיכול עפ"י הטבע לעשות כל הטובות לישראל וכמו שמבואר כ"ז באריכות בחיבורינו על תורה ובפירושינו על תהלים ע"ש. ובכן נבאר ע"נ הכתוב פאן שלפנינו ואתם הדבקים וגו' את"ם הוא אותיות אמ"ת וכנ"ל.

היינו על ידי דביקות אותיות אמת שממשיך אלופו של עולם ומדת מלכותו לישראל עפ"י הטבע. והעיקר הוא על ידי שהצדיק תמיד דבוק בהבוב"ה בדביקות עליון עד שהוא ממש בטל במציאות.

וזהו בה' אלהיכם פנ"ל. ועיי"ז בא לו בכל יום חיות מחדש.

וכדאיתא ברמב"ם. פי לכל דבר מחדש קדם לו ההעדר למשל כשזורעים גרעין חטה בלתי אפשר לצמח כ"א בהיותו פלה ונרקב בארץ עד שהוא בטל במציאות.

לזאת ע"י שהצדיק הוא דבוק בהבוב"ה עד שהוא ממש בטל במציאות בא לו בכל יום חיות שלו מחדש וממשיך לישראל כל השפעות טובות בני חיי ומזוני וכ"ט. וזהו חיים פולכם היום היינו שבכל יום יבא לכם החיות שלכם מחדש ותוכלו להמשיך כל הטובות לישראל בני חיי ומזוני אמן כ"ר: פי מי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו כה' אלהינו בכל קראינו אליו.

לכאורה תיבת לו מיותר ומה חסר באומרו פי מי גוי גדול אשר אלהים קרובים אליו. ונ"ל דהנה ידוע דעיקר השראת אלהותו ית' הוא בפנימות בעולמות העליונים.

הגם שבה העולם ג"כ יש אנשים אשר חושקים תמיד לעבוד הש"י בתורה ומצוות ומע"ט בדביקות הבורא ית' בכדי להשיג באפם מה עצם אלהותו ית' להתענג בתענוג עליון עת עבודתו בזה העולם.

אמנם עיקר השראת אלהותו ית' הוא בעולם העליון אף יש צדיקי עליונים העולים במעלה העליונה אשר עליהם נאמר עולמך תראה בחיך שמתדבקים כ"כ בו ית' עד שמשגיגים עוצם התענוג הגדול בעבודתם מעין עוה"ב וע"י גודל דביקותם משיגים באפם מה איזה השגה באלהותו ית' אף שהבוב"ה הוא א"ם ובלתי אפשרי להשיג אלהותו.

עכ"ז הם גורמים בצדקתם להמשיך אלהותו ותברך לזה העולם הגשמי. וכמו שפירש אדמו"ר הה"ק מו"ה אלימלך זצלה"ה מה שאמחכו"ל אל תהיו פעבדים המשמשין את הרב ע"מ לקבל פרס אלא הווי כו' שלא ע"מ לקבל פרס.

ר"ל שלא תהיו במדריגת אותן שאינם משיגים אלהותו ית' בזה העולם והם מקוונים לתקנת פרס בעוה"ב. אף הווי מאותן בני עלי' המשיגים תענוג העליון מעין עוה"ב בעבודתם בזה העולם ואינם מקוונים עוד לישום תקנת פרס לעוה"ב.

פי נראה להם די בתענוג עבודתם אותו ית' בזה העולם, והנה ידוע דאין העולם חסר מן ל"ו צדיקים בכל דור ודור שיהם במדריגה פנ"ל. ולזה מרמז הכתוב פאן מי גוי גדול

אֲשֶׁר לוֹ ר"ל שְׁיֵשׁ בְּכָל דּוֹר בִּינִיָּהֶם אוֹתָן הֲל"ו צְדִיקֵי עוֹלָם הַמְּשִׁיגִים עֲנֻצָּם אֱלֹהוֹתוֹ
תְּבַרְךָ בְּזֶה הָעוֹלָם.

ועי"ז אֱלֹהִים קְרוֹבִים אֵלָיו. ר"ל אַעפ"י שְׁאֱלֹהִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה וּבֵיתָה הוּא
פְּנִימִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת פְּנוּדָע.

אַעפ"י כִּי הֵם גּוֹרָמִים בְּצַדִּיקָתָם לְהַמְשִׁיךְ אֱלֹהוֹתוֹ ית' לְזֶה הָעוֹלָם. וְזֶהוּ אֱלֹהִים קְרוֹבִים
אֵלָיו.

וְעוֹד זֹאת גּוֹרָמִים בְּצַדִּיקָתָם אֶף אוֹתָם שְׁאִינָן בְּמַדְרִיגָה כ"כ פנ"ל. אֶף שֶׁהֵם עוֹבְדִים תָּמִיד
לְהַש"י וּמְקַיְימִים מְצוֹתָיו כֹּל מֵה שְׁיֵשׁ בִּיכְלָתָם פנ"ל.

גַּם הֵם יוֹכְלוּ עַל יָדָם לְבֹא לְמַדְרִיגָה גְּדוּלָה לְהַתְדַבְּקוֹת הַבּוֹב"ה וְלִזְהָרָה גָּמַר אֲנֹכֶם כֹּה'
אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרִיאָנוּ אֵלָיו ר"ל אֶף אוֹתָן שְׁלֵא הָיוּ בְּמַדְרִיגָה גְּדוּלָה כ"כ יִנְכַּלְלוּ גַם כֵּן
עֲמָהֶם בְּקוֹרְאָם אֵלָיו ית' בְּתַפְלָתָם בְּגוֹדֵל הַדְּבִיקוֹת: א"י כֹּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרִיאָנוּ אֵלָיו.

פִּי' כִּמוֹ שֶׁה' אֱלֹהֵינוּ קוֹרֵא אוֹתָנוּ עִם סְגוּלָה וּבְכָל לְשׁוֹן שֶׁל חִיבָה. כִּמוֹ כֵּן נִהְי' גַּם אֲנַחְנוּ
נִדְבֶק עֲצָמֵינוּ אֵלָיו בְּגוֹדֵל הַתְּשׁוּקָה וְהַדְּבִיקוֹת וְהַבֵּן: א"י כִּי מִי גוֹי גְּדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים
וְגו'.

וּלְתַרְץ? תוֹר תִּיבַת לוֹ. י"ל דְּהֵנָּה הָאוֹת ל' נִכְתָּב כ' כְּפּוּפָה לְמַטָּה וְאוֹת ו' לְמַעְלָה.
כ"ו גי' הוּי'. וְלִזְהָרָה מְרַמֵּז הֲל' מִתִּיבַת ל"ו.

וּר"ל כִּי מִי גוֹי גְּדוֹל כְּזֶה שֶׁתָּמִיד דְּבוֹק בְּהַנְיָתוֹ ית' וְהַנְיָתוֹ ית' הוּא תָּמִיד לוֹ. וע"כ אֱלֹהִים
קְרוֹבִים אֵלָיו.

ר"ל ע"י שֶׁתָּמִיד דְּבוֹק עִם הַנְיָתוֹ תְּבַרְךָ ע"כ קְרוֹב לוֹ וְקָל בְּעֵינָיו לְהַמְתִּיק תָּמִיד הַגְּבוּרוֹת
הַיּוֹצְאִים מִשֵּׁם אֱלֹהִים לְהַפְּכֵם לְרַחֲמִים גְּדוּלִים ע"י הַתְּדַבְּקָם בְּהַנְיָוֹת עֲלִיוֹן וְגָמַר אֲנֹכֶם
כֹּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרִיאָנוּ אֵלָיו.

ר"ל עֵינֶיךָ הַמְּתַקֵּת הַדִּינִים הוּא הַמְּרַוֵּמִים בֵּה' אֱלֹהֵינוּ ע"י שֶׁכָּל פְּנוּנַת קְרִיאָתָנוּ
בְּתַפְלָתָנוּ הוּא רַק אֵלָיו ית"ש. ר"ל שְׁאִין אָנוּ צוֹעֲקִים עַל הַנּוֹגַע לָנוּ רַק עֵינֶיךָ פְּנוּנָתָנוּ
לְתַשׁוּן בְּשׁוֹרֵשׁ עֲלִיוֹן ועי"ז מִמִּילָא יִתְקַוֶּן לְמַטָּה.

וְזֶהוּ בְּכָל קְרִיאָנוּ אֵלָיו וְהַבֵּן: אַתָּה הָרֵאָתָּ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מְלַבְּדוֹ. יְדוּעַ
דְּדַעַת הוּא לְשׁוֹן הַתְּחַבְּרוֹת מְלִשׁוֹן וַיְדַע אָדָם.

וְזֶהוּ פְּנוּנַת הַפְּסוּק אַתָּה הָרֵאָתָּ לְדַעַת. לְהִיּוֹת לְכֶם הַתְּחַבְּרוֹת וְאַחֲדוּת כִּי יִהוּ הַיְיָנוּ אַעפ"י
שֶׁהוּא בְּלִי סוּף וְגָבוּל הַמְּרַוֵּמִים בְּשֵׁם הוּי' ב"ה עכ"ז הוּא הָאֱלֹהִים ר"ל בָּא בְּצַמְצוּם בְּהַשֵּׁם
אֱלֹהִים כִּי אֱלֹהִים מוֹרָה עַל הַצְּמֻצוּם.

ע"ד דְּאִיתָא בְּנו"א עַל הַפ' כִּי שְׁמֵשׁ וּמַגֵּן ה' אֱלֹהִים. כִּמוֹ שֶׁהַשְּׁמֵשׁ מְגוֹדֵל בְּהִירוֹתוֹ א"א
לְהַבִּיט בּוֹ כ"א עַל יְדֵי מַגֵּן.

כִּמוֹ כֵּן כְּכִיכּוֹל הַשֵּׁם הוּי' ב"ה מְגוֹדֵל קְדוֹנָשׁתוֹ בְּנוֹדָאֵי א"א לְשׁוּם רַעֲיוֹן לְתַפְּנוֹס בּוֹ מְעוֹצָם
בְּהִירוֹתוֹ. וְהַאִיךְ נוֹכַח לְהַתְּדַבֵּק בּוֹ.

לְזֶה בָּא בְּצַמְצוּם הַשֵּׁם אֱלֹהִים גִּי' הַטֵּב"ע בְּכַדִּי לְהִיּוֹת קִצְת רַעֲיוֹן בְּלִבּוֹת ב"א לְתַפְנוֹס בּוֹ. וְנָהוּ פִּי' ה' הוּא הָאֱלֹהִים ר"ל הַטֵּבֵע מִזֶּה נִרְאִית גְּוֹדֵל חֲסָדִי הַבּוֹב"ה עָלֵינוּ לְמַעַן נוֹכַל לְהַתְדַבֵּק בּוֹ.

כְּמוֹ כֵּן גַּם אַתֶּם צָרִיכִים לְדַעַת וּלְהַתְחַבֵּר בְּקַל וְחֹמֶר ב"ב שֶׁל ק"ו אֲשֶׁר הַבּוֹב"ה רוֹצֶה בְּנוֹ כ"כ שְׂנוּכַל לְהַתְדַבֵּק בּוֹ אַעֲפ"י שְׂאִין עוֹד מְלַבְדּוֹ מַכַּש"כ אַתֶּם קְרוּצִי מְחֹמֶר מִקְרָאוֹי לְהִיּוֹת לָכֶם הַתְּחַבְּרוּת וּק"ל: א"י אַתֶּה הִרְאֵתָ לְדַעַת פִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ.

יְתַבָּאָר ע"פ מַה שֶׁפִּי' הַה"ק אֵאמֹר"ר זְצִלָּה"ה וְתַחַת פִּי אֶהֱבֵ אֶת אֲבוֹתֶיךָ שֶׁלֹּאֲהַבְתָּ הָאֲבוֹת וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו הִגַּם שְׁעוֹשִׁים הַמְּצוֹת וְלוֹמְדִים בְּבַחֲי' אַחֲזוּרִיִּים מ"מ נִתְעַלָּה הַכֹּל ע"י הָאֲבוֹת ע"ש בְּאֶרְךָ. וְנָה אַתֶּה.

א"ת רָמַז עַל הַתּוֹרָה הַכְּלוּלָה בְּכ"ב אֲתוֹנוֹן מֵא' עַד ת'. ה' רָמַז עַל ה' סְפָרִים שֶׁבָּה שְׂצָרִיךָ לְזֶה הַדַּעַת וְאַחַז"ל כָּל ת"ח שְׂאִין בּוֹ דַּעַת כּו' וְעִיקַר הַדַּעַת הוּא הַתְּחַבְּרוּת וְהַדְּבִיקוּת בּוֹ ית' כְּמֵאֶמֶר דָּוִד הַמֶּלֶךְ ע"ה לְשִׁלְמָה בְּנוֹ וְעַתָּה דַע אֶת אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעַבְדֵהוּ וְגו' וְאָמַר אַתֶּה ר"ל בָּה הִרְאֵתָ לְדַעַת הִרְאָה לָךְ שֶׁבְּקַל תְּבוֹא אֶל הַדַּעַת ע"י מַעֲשֵׂה אֲבוֹת יִרְשׁוּ בְּנִים.

וְאִז תִּדְעוּ פִּי ה' הִגַּם שֶׁכָּל הַתּוֹרָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקַּב"ה הוּי' הַא"ס מ"מ הוּא הָאֱלֹהִים גִּמ' הַטֵּבֵע תּוֹכַל לְבוֹא לְהַשְׁגָּה בְּאֶפְס מַה וְתַדַּע פִּי אֵין עוֹד מְלַבְדּוֹ וְהַבֵּן: א"י "אַתֶּה" הִרְאֵתָ "לְדַעַת וְגו'. ר"ת אה"ל גי' ל"ו רָמַז עַל הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר הֵם בְּאֶהֱל שֶׁל תּוֹרָה יִגְלוּ אֶת הַדַּעַת.

דִּידוּע בְּמַצְרִים הִיָּה הַדַּעַת בְּגִלוּת וְלָכֵן אָמַר פֶּרְעֹה מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקוֹלוֹ פִּי יִשְׂרָאֵל הָיוּ עִירוֹם וְעָרְיָה וְלֹא יָכְלוּ לְהַשִּׁיג הַדַּעַת עַד פִּי שָׁמַע אֱלֹהִים נִאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַּע אֱלֹהִים וְהוֹפִיעַ עֲלֵיהֶם בַּחֲי' הַדַּעַת וְאִז נִשְׁפַּר מִטָּה הִרְשָׁע וְהַפָּהוּ בְּעֵשֶׂר מַכּוֹת וְאִז פִּיו הוֹדָה ה' הַצְּדִיק וְנִתְגַּלָּה הַדַּעַת נוֹדַע ה' מִשְׁפָּט עֲשֵׂה.

וְנָה אַתֶּה הִרְאֵתָ לְדַעַת שְׂכַבְּרָה נִרְאִית שֶׁתּוֹכַל לְבוֹא לְבַחֲי' הַדַּעַת הִגַּם שֶׁהֵיָת עִירוֹם וְעָרְיָ' וּמַש"כ עַתָּה וּבָזָה תַדַּע פִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים שֶׁהָאֱלֹהִים בְּעַצְמוֹ שֶׁהִי עָלֶיךָ לְדִיָּן וְשׁוֹפֵט עַתָּה תִרְאָה פִּי הַכֹּל הוּא הוּי' וְרַחֲמִים וְכַדָּאִי בְּסְפָרִים בְּמָה שְׂאֶמְרוּ זֶה אֵלֵי וְהַבֵּן: וְתַחַת פִּי אֶהֱבֵ וְגו'.

דְּהַנָּה זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בְּעַבְדוֹת הַשֵּׁם לְהִיּוֹת בְּמַדְרַגַת הָעֲנוּהָ. וְתַמִּיד צָרִיךָ הָאֲדָם לְרִאוֹת א"ע שֶׁהוּא לְמַטָּה מִמַּדְרַגָּה שֶׁהוּא בָּהּ.

וְלָזֶה מְרַמַּז הַכְּתוּב כָּאֵן וְתַחַת שְׁתַּהֲי' תַמִּיד מִתַּחַת דְּהֵיָנוּ לְמַטָּה מִמַּדְרַגָּה שֶׁאַתָּה בָּהּ וְרָאִי לְזֶה פִּי אַתָּה רוֹאֶה שְׂאֶהֱבֵ אֶת אֲבוֹתֶיךָ וְעִיקַר אֲהַבָּה הִי מִפְּנֵי שֶׁהַתְּנַהֲגוּ עֲצָמָם בְּגוֹדֵל עֲנוּהָ וּנְמִיכַת רוּחַ כְּמוֹ שְׂמַצִּינוּ שְׂנַתֵּן גְּדוֹלָה לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ וְאָמַר וְאֲנֹכִי עָפָר וְאֶפְרָי ע"כ וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו שְׁיֵהֲי' גַם כֵּן בְּגוֹדֵל עֲנוּהָ כְּמוֹתָם.

וְאִז כְּשֶׁתַּהֲי' בְּמַדְרַגַת עֲנוּהָ יוֹכַל לְהִיּוֹת פִּירוּשׁ תִּיבַת וְתַחַת ר"ל שְׁתַּהֲי' תַחַת שְׂכִינַת כְּבוֹדוֹ ית"ש מִמַּשׁ אָמֵן כִּי"ר: שְׁמוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כְּאֲשֶׁר צִוָּךְ ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'. וְכִרְאֲשׁוֹנוֹת נֶאֱמַר זְכוּר וְלֹא כְּתִיב כְּאֲשֶׁר צִוָּךְ ה' וְגו'.

וְהִנְרָאָה כִּי הִנֵּה פְתִיב זְכוֹר וְשִׁמּוֹר בְּדִיבּוֹר אֶחָד נֶאֱמָרוּ בְּדִיבּוֹר הוּא הַתְּחִבּוֹת וּמְלֻכּוֹת וְהִנְהַגָּה. וְיָדוּעַ זְכוֹר לְדְכוּרָא וְשִׁמּוֹר לְנִקְבָּא כִּי א"א לְהִיּוֹת שׁוּם יְחוּד חִיבּוֹר וְזוּוּג מְבֻלִי הַמְּשִׁיף תְּחִילָה מִמְּקוֹר י"ג מְכִילָן דְּרַחֲמֵי וּז"א שִׁמּוֹר וְזְכוֹר בְּדִיבּוֹר הִינְנוּ הַדִּיבּוֹר וְהִנְהַגָּה שֶׁל אַח"ד גִּימ' י"ג נֶאֱמָרוּ.

וְהִנֵּה אֶחָד מִתְּחִלָּה הוּא חַד שֶׁהוּא לְשׁוֹן חֲרִיפּוֹת אֲבָל כְּשֶׁמִּתְחַבֵּר אֵלָיו פִּל"א עֲלִיּוֹן אֶלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם נַעֲשֶׂה אַח"ד גִּי י"ג מַד"ר. וְאוֹת א' יָדוּעַ צוֹרְתוֹ י' לְעִילָא ו' בְּאַמְצַע י' לְתַתָּא גִי כ"ו כְּמִנְיַן הַשֵּׁם הוּי"ב ב"ה אֲשֶׁר לְזָה הִי רֵאשִׁית הַבְּרִיאָה אֲמַנָּם לְאַשֶׁר לְאוּ פֶל אֶדָם זוֹכָה לְזָה שְׁיֻכַּל לְהַמְּשִׁיף מֵהוּי"ה לְזָה בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים "אֵת" הַשְּׁמַיִם "וְאֵת" הָאָרֶץ ר"ת הַשֵּׁם אֵהוּ"ה גִּימְטְרִי י"ז כְּמִנְיַן הוּי"ה בַּמ"ק שְׁיֻכַּל לְהַמְּשִׁיף עַכ"פ מְטוֹב ה'.

וְהִנֵּה בְּדִבְרוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת נֶאֱמָר זְכוֹר לְדְכוּר שֶׁהָיוּ בְּבַחֲלֵי דְכוּרָא וְלֹא הִנְצְרָה לֹאמַר כְּאַשֶׁר צָוָה ה' שְׂאֵז הָיוּ דְבוּקִין בְּשׁוֹרֶשׁ עֲלִיּוֹן לְמַעְלָה כִּי אֵז בְּמַעְמַד ה"ס פְּסָקָה זְנוּהֶמְתָּן כְּמוֹ אֲדָה"ר קוֹדֵם הַחֲטָא.

אֲבָל בְּדִבְרוֹת הַשְּׁנַיִים אַחַר הַחֲטָא נֶאֱמָר שִׁמּוֹר בַּחֲלֵי נִקְבָּא שְׁכָבֵר הַנְּצָרְכוּ לְשִׁמְרָה וְאָמַר שִׁמּוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת ר"ל שֶׁתִּרְאֶה לְהִיּוֹת נִשְׁמָר ע"י הוּי"ה כִּי שַׁבַּת גִּימ' כ"ז הַיּוֹת וְכַנ"ל. כְּאַשֶׁר צָוָה ה' אֱלֹהֵיךָ כְּמוֹ שֶׁהוּי"ה שֶׁהוּא א"ס צְמָצָם עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל לְשֵׁם אֱלֹהִים גִי הַטב"ע כְּדִמְצִינוֹ בְּכָל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים וַיִּבְרָא אֱלֹהִים כְּדִי שְׁיֻכַּל הָעוֹלָם לְקַבֵּל אֱלֹהוֹתוֹ וְהִבֵּן הַיֵּטֵב: א"י שִׁמּוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת וּגו'.

דִּידוּעַ כִּי יֵשׁ שַׁבַּת הָעֲלִיּוֹן וַיֵּשׁ שַׁבַּת הַתְּחִתּוֹן וְע"י שִׁמְרַת שַׁבַּת הַתְּחִתּוֹן יוֹכֵל לְבֹא לְשִׁמְרַת שַׁבַּת הָעֲלִיּוֹן וּלְדַבְּקָהּ בּוֹ. אֲבָל הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי הַדְּבוּק תְּמִיד יוֹכֵל לְהִיּוֹת תְּמִיד דְּבוּק בְּשׁוֹרֶשׁ הָעֲלִיּוֹן וּבְשַׁבַּת דְּלַעֲיִלָא בְּלֵי הַתְּעוֹרְרָתָהּ מִתַּתָּא.

וְלָכֵן בְּרֵאשׁוֹנוֹת נֶאֱמָר זְכוֹר לְדְכוּרָא הָרוּמֵז עַל שַׁבַּת הָעֲלִיּוֹן וְכַנ"ל. אֲבָל בְּשְׁנַיִים נֶאֱמָר שִׁמּוֹר לְנִקְבָּא דְּצָרִיכָה שִׁמְרָה לְהִיּוֹת שׁוֹמֵר וּמִמְתִּין אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת ר"ל עִם יוֹם הַשַּׁבָּת דְּלַתַּתָּא תוֹכֵל לְהִמְתִּין וּלְדַבְּקָהּ בְּשַׁבַּת דְּלַעֲיִלָא כְּאַשֶׁר צָוָה ה' אֱלֹהֵיךָ.

הוּא עַפ"י מֵה שְׁפִי"ה הַה"ק אֲאֵמוֹ"ר זְצִלָה"ה וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֵת הָעָם לְקִרְאָת הָאֱלֹהִים שֶׁרָאָה מֹשֶׁה שֶׁשְׁ"י כְּבִיכּוֹל מְצַמְצָם עֲצָמוֹ מֵא"ס לְסוּף. אֲבָל מֹשֶׁה הוֹצִיאָתָהּ הָעָם לְקִרְאָת הָאֱלֹהִים.

ר"ל שֶׁהוֹצִיאָם מִסוּף וְהָעֵלָם לֵא"ס. וְזָה כְּאַשֶׁר צָוָה.

לְפִי הַצְּנוּתָא שֶׁלָּהּ וְהַחִיבּוֹר שֶׁאֵתָהּ מַעְלָה וּמִתְּחַבֵּר עֲצָמָה אֶל הַא"ס מִן ה' אֱלֹהֵיךָ מְצַמְצָם עֲצָמוֹ כְּבִיכּוֹל מֵא"ס לְסוּף וְהֵלֵא הַדְּבָרִים ק"ו וּמֵה שְׁ"י שֶׁהוּא א"ס מְצַמְצָם עֲצָמוֹ עֲלֵיךָ מַכְש"כ וּק"ו ב"ב שֶׁל ק"ו שֶׁתִּתְחַזֵּק אֵתָהּ עֲצָמָה לְהַעֲלוֹת עֲצָמָה לֵא"ס וְהִבֵּן: לָךְ אָמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאַהֲלֵיכֶם.

לְכַאוּרָה תִּכְבַּת לָהֶם לְמוֹתֵר. וְהִנְרָאָה דְּהִנֵּה ב"י בְּמַעְמַד הַקְּדוּשׁ הִנֵּה אֲשֶׁר פְּסָקָה זְנוּהֶמְתָּן וְהַשִּׁיגוֹ רֵאשִׁית הַחֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת מִי זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר רָצָה לְזוּז מִן הָהָר לִילָף וּלְשׁוּב לְבֵיתוֹ לְגַשְׁמִיּוֹת מוֹל זֶה יָצוּ ה' לְמֹשֶׁה עֲבָדוֹ רְעִיָא מְהִימָנָא לָךְ אָמַר לָהֶם דִּידוּעַ צִירוּף אַמ"ר מֵהַזֶּה"ק.

אָלף הוּא פֿלאַ עליון רַמז אַל הַחֲכָמָה א"מ אַם לְבִינָה ר' רֵאשִׁית הַדַּעַת. וְלִכְּנֵן לֵךְ אָמַר לָהֶם תְּבוֹא בְּקֶרְבָּם צִירוּף הָאִמ"ר פֿנ"ל פֿיִתְד תְּקוּעַ שְׁלֵא תְמוּט וְאִז מִמִּילָא שׁוּבוּ לָכֶם לְאַהֲלֵיכֶם תּוּכְלוּ לְשׁוּב אִישׁ לְאַהֲלוֹ זֹ אִשְׁתּוֹ וְלִכְּל צָרְכֵי הַגִּשְׁמִיִּים וְלֹא יִנְפֹסֵק מִן הַבְּהִירוֹת: א"י לֵךְ אָמַר לָהֶם וְגו'.

דְּהֵנָּה מְשֵׁה רַבִּינוּ ע"ה הִרַע בְּעֵינָיו עַל אֲמָרָם לֹא קָרַב אֶתְּהָ וְשָׁמַע כְּמֵאֲמָרוֹ אִינוּ דוֹמָה שׁוֹמַע מִפִּי הָרַב וְכו' וְנֶאֱמַר לֹא מִפִּי הַשָּׁ"י לֵךְ אָמַר לָהֶם. אָמַר לְשׁוֹן הַתְּפָאָרוֹת כְּנֹדַע שְׁתַּבִּיא בְּהֶם הַתְּפָאָרוֹת וְהֵאָרָה.

וְאִז שׁוּבוּ לָכֶם הַגֵּם שְׁתְּשׁוּבוּ לָכֶם לְכָל צְוֹרְכֵיכֶם הַגִּשְׁמִיִּים מ"מ לְאַהֲלֵיכֶם תּוּכְלוּ לִהְיוֹת קְבוּעִים וְדְבוּקִים בְּאַהֲלֵהָ שֶׁל תּוֹרָה: וְשָׁמַעַת יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יֵיטֵב לֵךְ וְנֶאֱשָׁר תִּרְבּוֹן מְאֹד וְגו', וְשָׁמַעַת אוֹתִיּוֹת ש"ם ע"ת.

כִּי יֵשׁ בְּאָדָם נֶפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה חַי' וְצָרִיף לְצָרְפָם וְלִטְהָרָם בְּצִירוּף אַחַר צִירוּף בְּלִיבּוֹן הֵיטֵב עַד אֲשֶׁר רְאוּן לְאוֹר הָעֲלִיּוֹן כְּמוֹ הַחֹתֶם שְׁחֹתְמוּ שְׁקוּעַ א"א לְקַבְעוּ בְּדְפוּס כְּנוֹן לְחֻקֵּי אוֹתִיּוֹת אִם יֵהִי עָלָיו הַחֲלֻדָּה וְצָרִיף לְזַקְקוֹ וְלִטְהָרוֹ הֵיטֵב וְלִהְסִיר הַחֲלֻדָּה אִז יַעֲשֶׂה חֹתֶם.

כְּמוֹכֵן לְפַעֲוֹלֵת אָדָם בְּפִרְטֵי חֻלְקֵי נִשְׁמָתוֹ אֲשֶׁר נוֹפֵחַ בּוֹ. וְהֵנָּה ת' הוּא פְּסִיעָה לְבַר שְׁנַעֲשֶׂה בְּזֶה פְּסִיעָה שְׁנִיפֵר לִהְיוֹת בַּחַי' בַּר ר"ל בֶּן לְמָקוֹם.

וְהַגֵּם שְׁאֲנַחְנוּ לְבַר וּבְחוּץ בַּעוֹה"ז מ"מ נוֹכַח לְהַשִּׁיג הַמְדַרְיָגָה לִהְיוֹת בְּנִים לְמָקוֹם. עִי"ן כְּזֶה גִי' ה"פ הוּי"ה גִי' ק"ל הִרְמֹז שְׁיֵהָ' קַל בְּעֵינָיו הַגּוֹפְנִיּוֹת וְלֹא יִתְגַּשֵּׁם בּוֹ לִהְיוֹת עַל יְדוֹ כְּמֵשָׂא כְּבֵד כ"א קַל בְּגוֹפְנִיּוֹת.

וְאִז תִּזְכָּה וְשָׁמַרְתָּ יִתְפָּרֵשׁ שְׁתּוּכַל לְשָׁמֹר עֲצָמָה מִכָּל עֲנִינֵי הַגּוֹפְנִיּוֹת לְבַל תִּתְגַּשֵּׁם בְּהֶם וְתִהְיֶה נִשְׁמָר מְלַעֲיָלָא גַם כֵּן. וְכֵּן תּוּכַל לַעֲשׂוֹת הַכָּל בְּדַרְיָ הַיִּשָּׁר כְּמוֹ הַמְּסַרְגָּל וּמְשֻׁרְטֵט שְׁיִוִּכַל לַעֲשׂוֹת הַכְּתִיבָה עַל יָדָם בְּיִוָּשָׁר כֵּן ע"י אֲשֶׁר תִּזְכָּה נִרְנַח"י שְׁלֵף תּוּכַל לַעֲשׂוֹת הַכָּל עַל צַד הַיִּוָּשָׁר וְתּוּכַל לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יֵיטֵב לֵךְ שְׁבַכָּל מַעֲשֵׂיָהּ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה תְּבִיא הֵאָרָה מְלִשׁוֹן בְּהִטִּיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת וְעִי"ז תִּזְכָּה וְנֶאֱשָׁר תִּרְבּוֹן מְאֹד.

שְׁיִתְרַבֶּה מְמוֹנְכֶם כְּסָף וְזָהָב עַד בְּלִי דַי כִּי מְאֹד רַמֵּז עַל מְמוֹן פְּדֻכְתִּיב וּבְכָל מְאֹדָה וּפִירֵשׁ"י ז"ל בְּכָל מְמוֹנָה וְהַבֵּן: וְיִצְוֵנוּ ה' לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְגו' לְטוֹב לְנוּ כָּל הַיָּמִים לְחַיִּיתֵינוּ כִּיּוֹם הַזֶּה.

יְכוֹנֵר בְּהַקְדָּם הַכ' אִם בְּחֻקוֹתֵי תִלְכוּ וְאֶת מְצוֹתֵי תִשְׁמְרוּ וְדַקְדְּקוּנוּ עַל מַה שְׁכָּתוּב הַלִּיכָה בְּחֻקִּים וּשְׁמִירָה בְּמְצוֹת. וְנִרְאֶה דְּהֵנָּה הַחֻקִּים רוּמְזִים לְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים ע"ד הַכְּתוּב חוּק וְזִמְן נָתַן לָהֶם.

וְהֵנָּה בְּעֲשִׂיַת הַמְצוֹת אָנוּ מְמַשִּׁיכִין הַנּוֹתָנוּ יֵת' לְשֵׁרוֹת עַל הַמְצוּה. כִּי מְצוּה הוּא הוּי"ה כְּנֹדַע מ"צ בַּא"ת ב"ש י"ה ו"ה הוּא כְּפִשׁוּטוֹ.

אֲבָל בְּעֲשִׂיַת הַחֻקִּים יְכוֹל לְבוֹא לְמַדְרִיגָה גְּדוּלָּה לַעֲלוֹת בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים. כִּי הַחֻקִּים הֵם רַמֵּז לְעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים כֵּן וְזֶהוּ מֵאֵמָה"כ אִם בְּחֻקוֹתֵי תִלְכוּ ר"ל בְּאֵם תִּרְצוּ לְבֹא לְמַדְרִיגָה שְׁתּוּכְלוּ לַעֲלוֹת לְלֶכֶת בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים אִז וְאֶת מְצוֹתֵי תִשְׁמְרוּ.

ר"ל שתראו להמשיך הוינתי עליכם. ונהו ג"כ מאמה"כ פאן ניצונו ה' לעשות את כל החקים האלה.

ר"ל ע"י מצות ה' נוכל לבוא לעשיית החקים וכנ"ל. ונהו שגמר אנמר לטוב לנו כל הימים ע"ד הפתוב ואברהם זקן פא בימים דהינו שבא עם כל ימיו שתקן בכל יום מימיו כל המנטל עליו לתקן ונהו ג"כ מאמה"כ פאן לטוב לנו כל הימים.

פי' לטוב הוא לשון הארה ובהירות מלשון בהטיבו את הנרות ור"ל למען נוכל להאיר אותנו עם כל הימים שלנו. לחיותנו פלומר מה שהינו חיים על האדמה.

כיום הזה. ר"ל פאותו יום המיוחד בעת צאת הנשמה הקדושה ממקומה העליון לזה העולם בנדאי שבאותו היום מארה בגודל ההארה.

כמו כן נוכל להאיר אותנו עם כל ימינו. שהינו בזה העולם ולעלות עמהם לעולם העליון: א"י לטוב לנו.

לנו גי' אלהים וטו"ב הוא הוי' במ"ק פנודע. ובשם הוי' במ"ק נמתק השם אלהים. ונהו לטוב לנו כל הימים שכל יהי' בהם ח"ו איזה דין ונהו: להפטר שבת נחמו נחמו נחמו עמי וגו'. הנה הה"ק אמו"ר זצלה"ה מדקדק על כפל הלשון באן.

ואמר הוא ז"ל שזאת אומר כביכול הבוב"ה למלאכי מעלה הבאים לנחמו. כביכול משיב להם נחמו פי' אם רצונכם לנחם אותי.

לכו נחמו עמי וממילא אתנחם. פכ"ד ודפח"ח.

והנראה לערכינו שהש"י יצנה לנחם עמו. בזה שהוא מוסר להם כל הדינים להמתיקם לרחמים פרוצונם.

ונהו נחמו נחמו עמי. בזה שיאמר אלהיכם ר"ל שהגבורות והדינים מבחי' אלהים הרמוז בו.

יהי' שלכם ובנדכם להמתיקם לרחמים אמן פו' יהי רצון: לחמשה עשר באב גרסין שלהי מס' תענית לא הי' ימים טובים לישראל כט"ו באב וכיוה"כ שבהם בנות ישראל יוצאות וחולות בפרקים כו' בחור שא נא עיניך וכו'.

יעניין בהאריז"ל פי כר"ם גימ' י"פ הוי"ה. ולכאורה הענין כמו זר נחשב.

ויבאר ע"ד שאה"כ פי כרם ה' צבאות בית ישראל. ידוע פי כרם מורה על תענוג ור"ל פי כרם ה' כביכול התענוג של ה' הוא צבאות פשמתרבה צבא שלו עם קודש ישראל להיות צבאות רבות.

וכענין שפי' הה"ק אמו"ר זצלה"ה ענין הפתוב מראות הצובאות אשר צבאו פתח אהל מועד, וענין רש"י ז"ל שלא רצה משה לקבל על שעשויון ליצה"ר ובפרט פדאיתא במדרש שהיו רואות בהם עם בעליהן והיו אומרות לבעליהן אני נאה ממה עד שבאו לתאנה ונזקקים להם ע"ש.

וּלְכַאוּרָה אֵין לָהּ פְּרִיצוֹת גְּדוֹל מְזֵה וְעֲזוֹת מְאוֹד. לְזֹאת הַעֵיד הַפְּתוּב עַל הַצְּדָקָנוֹת הַלְלוּ
שְׁפָנוֹנְתָן הִי לַש"ש לְהַרְבוֹת צְבָאוֹת וּלְהַעֲמִיד בְּנִים לְעִבּוֹדְתוֹ ית' וְיִגְיַע לוֹ יִתְבַּרַךְ מִקֵּם
נח"ר.

וּכְמִש"ה אֲשֶׁר צָבָאוֹ פָּתַח אֶהֱל מוֹעֵד אֶל הַשְּׂכִינְתָא קְדִישָׁא שְׁנַק' אֶהֱל מוֹעֵד עַכ"ל
יַעוּש"ה. וְזֵהוּ נ"כ עֲנִין שְׂיוֹצְאוֹת וְחוֹלוֹת בְּפִרְמִים הַיִּינוּ פִּנ"ל פְּרָם ה' צְבָאוֹת לֹא ח"ו
בְּמַעֲשֵׂה הַיֵּצֵר אֶלָּא לְמַעַן הַרְבוֹת תַּעֲנוּגוֹ ית' לְהַרְבוֹת צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה לִי רֵאשׁ.

וְאָמַר לְשׁוֹן יוֹצְאוֹת כִּי הִנֵּה בְּזִמְה"ז אֲשֶׁר הַיֵּצֵר גּוֹבֵר וְצָרִיף לְהַכְנִיס הַכֹּל אֶל הַקְּדוּשָׁה
לְהַתְגַּבְּרֵעֲלִיו וְלִכְן הַשֵּׁם הוּא י"ה ו"ה ו' הוּא הַמְּשַׁכָּה שְׂצָרִיף הָאָדָם לְהַמְשִׁיף עֲצָמוֹ
וְלַעֲשׂוֹת הַמְּשַׁכָּה לְעִבּוֹדְתוֹ ית' לֹא כֵן בְּבִיאַת מְשִׁיחֵנוּ ב"ב אִזּוּ יַבְעֵר הַקּוֹצִים מִן הַפְּרָם
לְהִיּוֹת כְּלוֹ טוֹב וְיִפְסַק הַזְּנוּהָמָא כְּבַמְעַמְד ה"ס וְאִזּוּ יֵהָא הַשֵּׁם יִהִי"ה כִּי עַתָּה הוּא יִהוּ"ה
אוֹתִיּוֹת הִי הִנֵּה וְיִהְיֶה עַל כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מְנַעֲרִיו ר"ל שְׂהַיֵּצֵר הוּא רַע עַל שְׂהָאָדָם
הוּא בְּגִלוֹת בְּבַחֲי' נַעַר פְּעָמִים טוֹב וּבְהִיר וּפְעָמִים לְהִיפּוֹף וְכַמ"ש מַחוּ' וּמ"ו הַה"ק מו"ה
זִישָׁא זְצִלָּה"ה שְׂהַבְּחוּרִים וּנְעָרִים בְּתַחֲלַת הָעִבּוֹדוֹת הוּא כְּמוֹ לִילֵי הַחֲנֻכָּה שְׂעָה גְּשָׁם וְשְׂעָה
שְׂלַג וְשְׂעָה זָךְ וּבְהִיר עַכ"ל וְלִכְן הוּא הִי בְּעֵבֶר כָּף וְהִנֵּה לַע"ע טוֹב וְיִהְיֶה כְּמוֹ שְׂרוּצָה
לְהַטּוֹת עֲצָמוֹ לְטוֹב כֵּן יִהִי כִּי הִבָּא לְטָהַר מְסִייעִין לוֹ.

אֲבָל לְעֵתִיד הַשֵּׁם יֵהָא יִהִי"ה כִּי רוּחַ הַטְּוֵמָאָה יַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ וַיְכַלּוּ הַקּוֹצִים מִן הַפְּרָם
וְיִהְיֶה כְּלוֹ קְדוּשָׁה וְטָהוֹר וְזֵה לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כַּט"ו בְּאָב הוּא י"ה בְּאָב וְכִיוֹה"כ
הוּא גַם כֵּן י"ה ר"ת "יּוֹם" הַכְּפִיפּוּרִים לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כְּמוֹהֶם כִּי יֵהָא בַּחֲי'
יִהִי"ה וְכַאֲמוֹר וְאִזּוּ יוֹצְאוֹת מְבַחֲי' שְׂהֵם לְעַת עַתָּה וְחוֹלוֹת בְּפִרְמִים פְּרָם ה' צְבָאוֹת כִּי
עֵיקַר הַתַּעֲנוּג כְּשִׂיחָה הִי"ד בְּשְׂלִימוֹת שְׂלֵא יִצְטָרַף לְוִי"ו פִּנ"ל.

וּז"ש בְּהָאָרִיז"ל כַּר"ם גִּימ' י' הַנִּיּוֹת וְאִזּוּ יֵהָא ה' אֶחָד וּשְׂמוֹ אֶחָד אָמֵן וְהַבּוֹן: פְּרִשְׁתָּ עַקֵּב
וְהִנֵּה עַקֵּב תִּשְׁמַעוֹן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה וּשְׂמַרְתֶּם וְעַשִׂיתֶם אֹתָם וּשְׂמַר ה' אֱלֹהֵיךָ לָךְ
אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֻסֵּד וְגו'.

הַדְּקִדּוּק יְדוּעַ כִּי בְּשִׁמְעָם אֶת הַמְּשַׁפְּטִים תּוֹ אֵינָם צָרִיכִין לְשְׁמֹר לְהֵם הַבְּרִית כִּי אִזּוּ בְּזִרְע
עַדְיוּ יְבוֹאוּ וְשְׂכָר מַעֲשֵׂיהֶם יֵאָכְלוּ וְעֵינֵין בְּנו"א. וְהַנְּ"ל בְּהַקְדָּם לְבָאָר הַכ' עַקֵּב אֲשֶׁר שְׁמַע
אַבְרָהָם בְּקוֹלֵי וַיִּשְׁמֹר מְשַׁמְרְתֵי מְצוֹתֵי חֻקוֹתֵי וְתוֹרוֹתֵי.

וְהִנֵּה עֵינֵין כָּל רוֹאֵה תַּעֲיִד כִּי כָּל הַגּוֹף נִישָׂא וְנִסְבֵּל עַל הַרְגֵלִים וְהַעֵיקַר הַעֲמִידָה עַל הָעַקֵּב.
כִּי יִתְגַּאֵה הָעַקֵּב לֵאמֹר כִּי הוּא עוֹלָה עַל כְּלוֹנָה וְהוּא מְבַחֵר הָאֲבָרִים הֵלֵא הַחוּשׁ וְהַשְׂכֵּל
יִכְחִישׁ זֶה כִּי הוּא הַתְּחַתּוֹן.

כְּמוֹ כֵּן הָאָדָם הֵגַם כִּי נוֹשֵׂא כָּל הָעוֹלָמוֹת וְנוֹתֵן הָאָרֶה וְשִׁפְעַ בְּעֵלְיוֹנִים וּבְתַחֲתוֹנִים וְסוֹבֵל
הַכֹּל לֹא בְּזֹאת יִתְהַלֵּל וְיִתְגַּאֵה. וְיָמִי לָנוּ גְדוֹל מְאֻבְרָהֶם אֲבִינוּ ע"ה וְאָמַר אֲנִיכִי עֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם.
וְזֵהוּ עַקֵּב אֲשֶׁר וְגו' לְזֹאת שְׂהַחֲזִיק עֲצָמוֹ בְּבַחֲי' עַקֵּב וְעֵנְוָה זָכָה כִּי שְׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלֵי
שְׁמַע לְשׁוֹן קִיבוּץ כְּמוֹ וַיִּשְׁמַע שְׂאוּל אֶת הָעָם. בְּקוֹלֵי.

הוּא קוֹל פְּשׁוּט בַּחֲי' תְּקִיעָה שְׂהוּא סִי' קִיבוּץ כַּמ"ש וּבְהַקְהִיל אֶת הַקְּהָל תְּתַקְעוּ וְגו'.
וְהוּא הַפְּנִימִיּוֹת שְׂזָכָה עַל יְדֵי הָעֵנְוָה לְהַתְּקַבֵּץ אֶל הַפְּנִימִיּוֹת וְשׁוֹרֵשׁ עֲלִיוֹן.

וּכְמוֹ שֶׁפִּירַשׁ הַה"ק אַאמ"ו זְצִלָּה"ה פִּיה"כ הַמְשַׁפִּילִי לְרֵאוֹת בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי שְׂיֹתֵר
שֶׁמְשַׁפִּיל הָאָדָם עֲצָמוֹ זֹכָה עוֹד יוֹתֵר לְרֵאוֹת בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי עַכ"ל וּכְמִשׁ"ה עֶקֶב עֲנֹנָה
יֵרָאֵת ה' שְׁסוּף הָעֲנֹנָה וְהַתְּכָלִית שֶׁלָּהּ שְׂזוּכָה לְבוֹא לְיֵרָאֵת ה' כִּי ע"י הָעֲנֹנָה יֵרָא לְעֵבֶר
עַל אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂנָּה וּמִקִּיָּם כָּל הַמ"ע כְּעֵנֶן זָכוֹר וְשִׁמּוֹר זָכוֹר רוֹמֵז
עַל מ"ע וְשִׁמּוֹר עַל מַל"ת הַכָּל בְּדִיבּוֹר אֶחָד נֶאֱמָרוּ וְע"י הַיֵּרָאֵה מִתְהַפֵּף יֵרָא"ה לְאוֹתִיּוֹת
רְאֵי"ה לְרֵאוֹת בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי לִינְדַע וְלִהְיוֹדִיעַ כִּי יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ כִּי "מִמְכוֹן" שִׁבְתּוֹ "הַשְּׂגִיחַ
וְהוּא ר"ת מִשׁ"ה רָמַז לְדַעַת עֲלִיוֹן כִּי הוּא עֵינָקֵר הַכָּל וּמִזֶּה יָבוֹא לְיֵרָאֵת ה' כִּי כְּבִיכּוֹל
הַש"י מִתִּינֵיִרָא שְׁלֵא יִחְטֵא הָאָדָם וּמוֹטֵב שֶׁיִּקַּח הָאָדָם יֵרָאֵת ה' וְיֵרָא וְיִפְחַד לְבַל יִחְטֵא
וְאֲשֶׁם וְזֶה הַכָּל נִפְעַל ע"י וְכַנ"ל.

וְלִזֶּה נֶאֱמַר בְּאַבְרָהָם עֶקֶב אֲשֶׁר וּגו' כְּאֵמוֹר. וְלִזֶּה וַיִּשְׁמָר מִשְׁמֵרְתִּי.

מִשְׁמֵרְתִּי דִּינִיקָא מַה שֶׁאֲנִי שׁוֹמֵר אֶת הָאָדָם שְׁלֵא יִחְטֵא. שְׁמֵר הוּא מִשְׁמֵרְתִּי בְּמִקּוּמִי שְׁלֵא
אֶצְטַרֵּף אֲנִי לְשׁוֹמְרוֹ.

וּבְזֶה זָכָה לְמִצְוֹתֵי חֻקוֹתֵי וְתוֹרוֹתֵי לְקִיָּים הַתּוֹרָה עַד שֶׁלֹּא נִתְּנָה כִּי ע"י הָעֲנֹנָה יוֹכֵל
לְרֵאוֹת בְּשָׂמִים בְּשׁוֹרֵשׁ הָעֲלִיוֹן וְהַשִּׁיג שֶׁם כָּל הַתּוֹרָה קוֹדֵם נִתְּנָתָה לְמִטָּה וְכַדְמִצִּינוּ
בְּמִשָּׁה רַבִּינוּ ע"ה שֶׁאֵמַר כִּי יְהִי לָהֶם דְּבָר בָּא אֵלַי.

יְהִי לְשׁוֹן עֵתִיד שֶׁהֵגַם שְׁלֵא הִי לֹא עֲזִינָן הַדְּבָר אֶלָּא יְהִי לֹא בְּעֵתִיד כְּבָר בָּא הַיְדִיעָה לֹא
שֶׁהַשִּׁיג הַכָּל בְּשׁוֹרֵשׁ עֲלִיוֹן וְכַדְמִדְבָּר. וְזֶהוּ וְהִי עֶקֶב וּגו' וְהִי הַמּוֹרָה עַל שְׂמִחָה עֶקֶב ע"י
הָעֲנֹנָה תְּבִיטוֹ אֵל הָעֶקֶב וּבְסוּף תְּכָלִית הַדְּבָר וְכַנ"ל עֶקֶב עֲנֹנָה וּגו' בְּזֶה תִּשְׁמַעוּן כָּל
הַמְשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה תִּקְבְּצוּ כָּל הַרְחָמִים קוֹדֵם זְמַן הַצְּטָרְכוֹתָם גַּם הַמְשַׁפְּטִים כְּמִשְׁמַעוּ וְכַנ"ל
וְעִי"ז וְשִׁמְרָתָם תִּשְׁמָרוּ עֲצָמֵיכֶם וְאֵת כָּל יִשְׂרָאֵל מִחְטֵא וְאֲשָׁמָה וְכַנ"ל וּבְזֶה וְעֲשִׂיתֶם
אוֹתָם.

עֲשִׂי לְשׁוֹן תִּיקוֹן תִּחְקִקוּ אוֹתָם וְתַעֲשֶׂם כְּכַרְיָ חֲדוּשָׁה. אֲבָל שְׂכָר מִצְנָה בְּהַאי עֲלָמָא לִיכָּא
וּשְׂכָרָה צָפוֹן לְיוֹם שְׁכוֹנוֹ טוֹב.

וּבִינֵי בִינֵי בַעוּה"ז תִּאֲכַל בְּזָכוֹת אֲבוֹת וְשִׁמְרֵה' אֱלֹהֵיךָ לֵךְ אֶת הַבְּרִית וּגו' וּשְׂכָר מַעֲשֵׂה
הַמִּצְוֹת יְהִי צָפִין בְּמִלּוֹאוֹ לַעוּה"ב אֲמֵן וְהִבֵּן מְאֹד: הוּא תְּהִלְתֶּךָ וְהוּא אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר עָשָׂה
אִתְּךָ אֶת הַגְּדוּלּוֹת וְאֶת הַנּוֹרְאוֹת וּגו'.

בְּנוֹרָא עַדש"ה אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלְתֶּךָ. שְׁפ"ה גִּי שְׁכִינָה וְר"ל כְּשִׁאֲתָה ה'
שַׁכְּת"י תִּפְתַּח וְתִפְתַּח לִי שְׁכִינָתְךָ אֲזִי וּפִי יִגִּיד תְּהִלְתֶּךָ אוֹכֵל לְדָבָר דִּיבּוֹרֵי הַתְּפִלָּה.

וְזֶה הוּא תְּהִלְתֶּךָ וְתַרְגוּם הוּא תִּשְׁבַּחְתֶּיךָ ר"ל הוּא ע"י הַשְּׁכִינָה תְּהִלְתֶּךָ תּוֹכֵל לֹמֵר
הַתְּפִלוֹת וְתִהְיוּ וְתִשְׁבַּחְתֶּה. וְהוּא אֱלֹהֵיךָ.

בְּזֶה תּוֹכֵל לְהַמְשִׁיךְ עֲלֶיךָ הָאֱלֹהוֹת וְתַפְעוּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַגְּדוּלוֹת הֵם הַחֻסְדִּים וְהַנּוֹרְאוֹת
כִּי יֵרָאוּ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֶיךָ וְיֵרָאוּ מִפָּנֶיךָ: וְאֵהֱבֵת אֶת ה' אֱלֹהֵיךָ וְשִׁמְרָתְךָ מִשְׁמֵרְתּוֹ וְחֻקוֹתָיו
וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו כָּל הַיָּמִים.

אמר וְאֶהְבֶּתְךָ אֶת ה' אֱבָל אִיךָ יִצְוֶינִיר אֶהְבֶּה לָהּ שֶׁהוּא א"ס וּב"ת וְהָאָדָם הוּא בְּגִבּוּל וְתַכְלִית וּלְאָדָם כְּמוֹהוּ יִצְוֶינִיר אֶהְבֶּה וְאֶהְבֶּתְךָ לְרַעַף כְּמוֹךָ. אֱבָל מִהָאָדָם לְמָקוֹם אִיךָ יֹאמֵר וְאֶהְבֶּתְךָ אֶת ה'.

לְכֹן בָּא הַכ' כְּמִשִּׁיב וְהוּא אֱלֹהֶיךָ. אֵל חֶלֶק הָאֱלֹהוֹת שְׁלֶךְ פִּי הַנְּשֻׁמָּה חֶלֶק אֱלֹהֵי מַמְעַל שְׁוֹרֵשׁ הַנְּשֻׁמָּה תְּקוּעָה בְּכֶסֶף הַכְּבוֹד וּמִמֶּנָּה הַחַיּוֹת בָּא לְאָדָם לְמַטָּה וְתִאָּהֵב שְׁוֹרֵשׁ הַנְּשֻׁמָּה שְׁלֶךְ לְשִׁמּוֹר חַיּוֹתוֹ.

גַּם ע"י אֶהְבֶּת הַתּוֹרָה שְׁפָנְלוֹ שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקַּב"ה וְכֹאשֶׁר יְכַלֵּל עֲצָמוֹ בְּהַתּוֹרָה שֶׁהִיא שְׁמֵהֶן דְּקוּב"ה יְבֵא לֵא"ס וְיִגִּיעַ לְאֶהְבֶּת ה'. וְזֶהוּ וְאֶהְבֶּת א"ת אוֹתִיּוֹת "אוֹר" תּוֹרָה הַפְּלוּלָה בַּכ"ב אֶתְנֹן מֵא' עַד ת'.

וּבְזֶה וְשִׁמְרָתְךָ מְשִׁמְרָתוֹ וְגו'. קֵא חֲשִׁיב וְאַזְוִיל ד' בְּחַיִּינּוֹת מְשִׁמְרָתוֹ חֲקוּתָיו מְשִׁפְטָיו מְצוּתָיו נִגְד ד' אוֹתִיּוֹת הו"ה.

מְשִׁמְרָתוֹ רָמַז לָהּ תְּפִאָּה הִיא בַּח' הַיְרָאָה. אֲשֶׁר ע"י הַיְרָאָה שׁוֹמֵר מְלַעְבֹּר מְצַנֵּת הַמְּלָךְ. וְחֲקוּתָיו רוֹמַז עַל הַחֲקִיקָה שְׁחֻקָּה וְעַל הַבְּרָצוֹנוֹ הַפְּשׁוּט בְּחֻקָּה הַקְּדוּמָה לְבְּרִיאוֹת הָאָדָם. וְזֶה חֲכַמ"ה כ"ח מ"ה שְׁיִצָּא מִזֶּה כ"ח שְׁיִהְיֶה אֲד"ם גִּימ' מ"ה וְהַחֲכָמָה רָמַז לִי"ד.

מְשִׁפְטָיו. הוּא הַרְחָמִים כִּי מְשִׁפֵּט הוּא רְחָמִים כְּדוּעַ וּמוֹרָה עַל אוֹת ו' שְׁיִגִּיד עַל שְׁמֻחָה ו"ה לְשׁוֹן שְׁמֻחָה ע"י הַרְחָמִים.

וּמְצוּתָיו. הִיא ה' עֵילָאָה הַמְּתִיחֶדֶת וּמְתַכְּבֶּרֶת בִּי"ד וְע"י וי"ו בַּה' תְּפִאָּה.

וּכ"ז נְצַטְוִינּוֹ וְשִׁמְרָתְךָ כָּל הַיָּמִים כָּל יְמֵי חַיִּינּוֹ כָּל לְהַבִּיא יְמֵי הַמְּשִׁיחַ עַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ נְצַטְרָךְ לְעַבְדוֹ זֹאת וְהָבֵן מְאוּד: א"י וְשִׁמְרָתְךָ מְשִׁמְרָתוֹ וְחֲקוּתָיו וּמְשִׁפְטָיו וּמְצוּתָיו כָּל הַיָּמִים.

כִּי כֹאשֶׁר תִּאָּהֵב אֶת הַש"י וְכֹאמוֹר לְמַעַלָּה תִּזְכֶּה כִּי וְשִׁמְרָתְךָ מְשִׁמְרָתוֹ שֶׁל הַבּוּב"ה מֵהַ ש"י שׁוֹמֵר רוּחַ הָאָדָם בְּקִרְבּוֹ וּמְשִׁפִּיעַ לוֹ חַיִּים כֹּן תּוּכַלְאֲתָה לְשִׁמּוֹר מְשִׁמְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ לְהַשְׁפִּיעַ חַיִּי.

חֲקוּתָיו הַיָּיִנוּ מְזוּנֵי כִּי חֻק לִישְׁנָא דְּמְזוּנֵי עַדש"ה הַטְּרִיפְנֵי לְחַם חֻקִּי וּכְבֻדְחֻז"ל. וּמְשִׁפְטָיו הַיָּיִנוּ בְּנֵי כִּי מְשִׁפְטָיו מוֹרָה עַל רְחָמִים כְּנֹדַע כְּרַחֵם אָב עַל בְּנָיִם.

כִּי בְּטָרָם הָיִיתָ לְאִשָּׁה בֶּן כֹּאשֶׁר נִשְׁבַּר כְּלִי אוֹ אִיִּרַע הַפְּסֵד הַבְּעַל נִשְׁפָּט אֶת אִשְׁתּוֹ מִי שְׁבַר כְּלִי זֶה וְכֹדַיִתָּא בְּמִדְרָשׁ יְעו"ש. אֱבָל בְּהִיּוֹת לָהּ בֶּן.

מִי שְׁבַר כְּלִי זֶה בְּנֵה וְאַז רְחָמִים בִּינֵיהֶם. דְּהַיָּיִנוּ שְׁתּוּכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ שְׁלֵשׁ אֱלֹהֵי חַיִּי מְזוּנֵי וּבְנֵי.

וְגַם וּמְצוּתָיו כָּל הַיָּמִים לְהִיּוֹת בְּצוּנְתָא וּדְבִיקוֹת וְחִבּוּר כָּל הַיָּמִים לְרַבּוֹת וּלְהַבִּיא יָמוֹת הַמְּשִׁיחַ שְׁתּוּכְלוּ לְפַעֵן וּלְקַרֵּב קִץ הַגְּאוּלָּה וּלְהַחִישׁ בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ ב"ב אָמֵן: כִּי עֵינֵיכֶם הַרְוֵאוֹת אֶת כָּל מַעֲשֵׂה ה' הַגְּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה.

יבואר עפ"י מ"ש במקום אחר פשישראל ראויים ומתקנים מעשיהם נעשה להם נסים נגלים לעיני כל רואם לזאת כינון משה רעיא מהימנא קדישא בתוכחתו לישראל. כי עיניכם הרואות.

ר"ל באם הייתם מתקנים מעשיכם בנודאי הייתם זוכים ממש בעיניכם לראות את כל מעשה ה' הגדול אשר עשה ר"ל נסים נגלים וכנ"ל. או י"ל דקאי אדלעיל היינו מעשה קרח שעשה הש"י בהם גבורה ונקמה גדולה.

אף שמדרכו הטוב להטיב תמיד לברואיו ולהתנהג עמהם בגודל הרחמים. עכ"ז הוכרח כפיכול לצאת ממדתו ולעשות בהם נקמה להראות לישראל גדולת נוראותיו ונפלאות מעשיו בכדי שיקבלו אלהותו עליהם ויעבדוהו בלב שלם.

ויצמח להם מזה גודל ישועה ורחמים נמצא בהפנימיות ובתכלית מגבורות הים הוא רחמים פשוטים וגמורים. וזהו כי עיניכם הרואות את כל מעשה ה'.

ר"ל אעפ"י שמהראוי לאב רחמן כמוהו להתנהג במדה"ר. ולזה מרמז ה' שהוא רחמים כנודע.

והתנהג עצמו במדת הגבורות כמבואר בהפסוקים לעיל. היינו האנות במצרים וטביעתם בים סוף ואשר עשה לעדת קרח כנזכר שם אף שאין דרכו בכך.

לזה מסיים הפסוק הגדול אשר עשה. דלכאורה תיבת הגדול אין לו פירוש.

ולזה הוא מדייק שהוכרח לעשות נקמות במדת גבורה. כדי להראותם גודל נפלאותיו דייקא וכנ"ל וזהו.

וכן יהי רצון מלפניו ית"ש לעשות כעת גודל נקמות בשונאינו החושבים להרע לנו יופר עצתם ויבטל מחשבתם. אמנם יגזר עלינו גזירות טובות ישועות ונחמות אכ"ר: פרשת ראה ושמרתם לעשות את כל החקים ואת המשפטים אשר אנכי נותן לפניכם היום.

ידוע דהנה ניתן לנו תר"ג מצות רמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת ובשמור האדם לקיים כל הרמ"ח מ"ע מתקן רמ"ח אבריו ובשומרו מלעבד על אחת מכל מצות ה' אשר לא תעשינה נותן תיקון וקיום בשס"ה גידיו ואז הוא קומה שלימה בדמות דיוקן אדם.

וזה ושמרתם לעשות שתשמרו לעשות קיום ותיקון. את כל החקים ר"ל ע"י החקים.

וצירוף של החקים אותיות ח"ק מ"ה יהו"קיים מן חקי"ם גי' ק"ן רמז על אדנ"י שהוא קן להוי"ה כי יש כמה שמות ועיקר השם הוא הוי"ב"ה ובשמירת המצות והחקים עושה חקיקה להיות חופף עליו כל שמות הוי"ב ואה"י אדנ"י כי אדנ"י קן להנ"י ועל ידו מתניחוד הוי"ב באדנ"י ואז הוא בדיוקן אדם גי' מ"ה.

וזהו צירוף החקים. ואת המשפטים יש בו צירוף מ"ה ונשאר שפטי"ם ע"ה גי' ת"ם כי פשיה"י בדמות דיוקן אדם אז הוא תם ושלם.

ואמר אשר אנכי נותן וגו' כמו בשעת מעמדה"ס באמור הש"י אנכי ככה אתן לפניכם גם היום להיות חיים כולכם היום: השמר לה פן מעזוב את הלוי כל ימיה על אדמתו. הפלל ידוע וכמו שהבאנו כ"פ כי האדם היכול ומעון לשכינת עוזו ית' וכמאה"כ היכול ה' המה.

והנה איה צריף האדם לטהר ולנקות עצמו מכל מום ועון ואשמה כדי שיוכל להיות ראוי למקדש ה'. ואם בקרבן המובא בית ה' נאמר כל אשר בו מום לא יקרב וגו' להקריב או להביאו בית ה' ומכש"כ שצריף האדם להכין עצמו לקראת אלהיו בלכתו אל המקדש מעט אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות לנקות עצמו מכל מום וק"ו ב"ב של ק"ו איה צריף לטהר עצמו פשיטתה להיות בעצמו מעון ומקדש לה' והנה הנשמה בנודאי היא זכה וטהורה חלק אלהי ממעל ואינה צריכה שימור כ"כ כי בתזקת שימור קיימא אלא עיקר השמירה והטהרה היא על הגוף אשר מעפר הוצק וסודו חנוך העכור אשר הוא נמשך אל התאוות והחומרות הוא הצריף זכוף וטהרה כי הוא נותן ח"ו פגם בנשמה להפסיקה מדביקות העליון.

וז"א השמר לה. לה רומז על הגוף כי הוא הפולל גם הנשמה גם כל מלשון כלי שהגוף הוא כלי ונרתק אל הנשמה וצריף שתשמור את הגוף כי פן תעזוב את הלוי שבאם לא תשמור ח"ו את הגוף יגלה אחריו שרירות לבו תעזוב ותטוש בזה את הלוי היא הנשמה שנק' לוי על כי היא מלנה ומחבר את הגוף אליו ית'.

ופן ע"י שתמשוך אחר תענוגי הגוף תעזוב ותפגום ח"ו את הנשמה. אלא העצה היעוצה הוא כל ימיה על אדמתה.

כמש"ה ואברהם זמן בא בימים שבא לפני הבוב"ה בכל ימיו אחד מהם לא נותר אחר כ"א כלם באו לפני אדון כל. וכל יום מהימים העיד ביום שהוא עשה אברהם כי כו"כ מצות וכן כל מהימים ולכן בא בימים כנ"ל וזהו ג"כ כל ימיה יהי על אדמתה.

ידוע כי אדמה רמז אל השכינה כי א' רמז על פלא עליון. ד' רמז על אותיו' הוי"ה שהם ד'.

ומ"ה גימ' אד"ם בבחי' זו יהי כל ימיה ויהם יעידוהו. ומה אם קורות ביתו של אדם אהו"ל שפעידין עליו ומכש"כ שמדה טובה מרובה כו' עאכ"ו כי כלם יליצו טוב בעדו לטובה אמן: א"י השמר לה וגו'.

עד"ש כבוד מחו' ומ"ו הה"ק מו"ה דובער זצלה"ה ע"פ שמרה נפשי. שמרה מלשון שמרים ובמ"א הבאנו באריכות.

וכן יוכל להתפרש גם כאן השמר לה שתסיר ממך השמרים והפסולת להשאר כולו טהור וצלול וזו ונקי ותתעורר מעצמך באתעדל"ת ועי"ז תפעול פן תעזוב וגו' פן לשון פני שתפעול שיפן השי"ת שנק' לוי כדלקמן ממקומו ברחמים לעזור לה בכל מילי דמיטב וזה תעזוב לשון עזרה כמו עזוב תעזוב שתגרום לה עזרה מאתו ית' ולהיות דבוק בו ית' ואעפ"י שיהא האתערוותא ממך מ"מ תדע את הלוי.

כי אתה טפל אל הלוי הוא הש"י המייחד כל העולמות והוא הנותן לה כח לעשות חיל. ואמר כל ימיה על אדמתה עדש"ה והתפללו אליה דרך ארצם ופי' הה"ק אאמו"ר זצלה"ה שכל התפלות צריכין להיות דרך ארצם על חורבן בהמ"ק וחורבן א"י לבנותם כבתחילה ובו יכלול גם צרכיו יעו"ש.

וכן יאמר הכתוב פֶּאֵן כָּל יְמֵי ר"ל התפללות שאתה מתפלל לצורךי כל ימיך תראה שיבוא העיקר על אדמתך להתפלל על האדמה אדמת הקודש א"י וירושלים ובהמ"ק ובתוכם תטפיל ותכלול תפלת צורךיך: עשר תעשר את כל תבואת ורעה היוצא השדה שנה שנה.

עשר רמז עלהיו"ד והוא מורה על התקמה הקדומה. והנה ראשית תקמה יראת ה'. ולכן י' אות יראה רומז ג"כ על התקמה והתקמה מאין תמצא נמשך מהפטר. ולכן אחו"ל אין בור ירא חטא ולא ע"ה חסיד.

כי הבור הריק מכל לא יוכל להיות ירא חטא אפילו ליראה תפאה כי מאחר שאין בו התקמה מאין יבוא אל היראה. אבל ע"ה יוכל לבוא ליראה תפאה אבל לא יוכל להיות חסיד כי איזהו חסיד המתחסד עם קונו ור"ל שיהפך מחזיר אליו ית' כי מאתו היתה זאת ומכתיר את הבוב"ה על כל דבר וממנו נמשך התקמה ויראה עילאה.

ונה שאז"ל במתק לשונם עשר בשביל שתתעשר עשר רמז על ה' ר"ל בשביל שתתעשר ר"ל י' במילוי פנה יו"ד גי' כ' אות פטר. ור"ל בשביל ודרך הנה של הפטר תמשיך ממנו התקמה והיראה ותחזירנה אליו ית'.

ובנה תפעול את כל תבואת ורעה זר"ע גימ' ערב"ה לשון עריבות ומתיקות שתבוא עריבות ומתיקות היוצא השדה שיוצא לחקל תפוחין קדישין מתיקות זה תוציאו לשדה התחתון לעוה"ז ג"כ. ונהו ג"כ שנה שנה שנ"ה גי' ספיר"ה שתמשיך מספירות עליונים לשנה דלתתא לעוה"ז.

שהיא בשנה והבן: לראש חודש אלול הקדמונים נתנו סימן על חודש אלול הוא "אני לדודי" ודודי" לי. וכבר דשו בי' קמאי דקמאי ואנן נענה אבתרייהו.

כי רמז לנו דרכי התשובה אשר יאמר האדם נואש. דידוע כי ג' שמות אהי' הוי' אהי' גי' ס"ח והוא כמנין אלו"ל עם הכולל.

הרצון בנה כי הגם אם האדם חטא אם ישוב ויאמר אהי' מעתה עובד ה' מיד יקבלו וינקה להיות דבוק בהנ"י ואם ח"ו ישוב לכסלה ויחטא עוד לא ימאסנו אלוה ויקבלו שוב בתשובה אם ישוב באמת ויאמר אהי' מעתה מתחיל לעבוד ה' ולא אשוב עוד לכסלה ידו פשוטה לקבל שבים.

והנה ימי אלול הם ימי הרצון וימי הרחמים אשר אז נפתח דרך לפני השבים לנה רמזו בר"ת "אני לדודי" ודודי" לי. ור"ל הגם כי עד עתה הייתי מרוחק מדודי ומעתה אחר הוודעי נחמתי ומתחרט אני על העבר ומעתה אהי' אני לדודי לו לבדו מיד ידו פשוטה לקבל שבים ותיקרף ודודי לי הוא מקבלני.

ור"ת מן "דודי" לי גימ' ל"ו ירמז על ל"ו צדיקים דלית עלמא פחות מינייהו והקב"ה יכתבהו ויחתמהו בספרן של ל"ו צדיקים ואז לבו נכון יהא בטוח כי הש"י ישמור רגלו מלכד ולא ילכוד בעצת ומקשי היצר ופתויו וכל עונותיו יהפכו לזכיות.

והר"ת והס"ת מן "אני" לדודי" ודודי" לי" ס"ת ד' יודין גי' מ' ור"ת אלו"ל גי' ס"ז הוא גי' ז"ק אותיות "זוכרי" קדושתך. פי ע"י התשובה ינקה לזכור תמיד קדושתו כמש"ה בידך אפקיד רוחי בקומי ובלכתו ובשפכו על משפכו.

והגם שישן בהתעוררו יזכור מי מעיר אותי הלא קדושתו יתברך כמש"ה עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר פידוע. ובשומו אלה על לבו בנדאי לא יוכל לחטוא וטוב לו תמיד אמן: השם מר"ח אלול הוא ההג' וצירופו יוצא מפסוק וצדקה תהי' לנו כי נשמור לעשות.

להבין מה זו סמיכה מן פסוק זה לחודש אלול. בנדאי הפשוט כפשוטו.

אבל ירמזו בזה עוד מוסר השכל איך האדם צריך לעמוד בתפלתו לפני אדון כל שיהי' פיו ולבו שוין במחשבה ובדיבור ושניהם כאחד צדקו יחדיו נכונים אליו יתברך ולא שליש דיבורי תפלתו מפיו ולבו כל עמו בפיו יוציא מלין לצד עילאה ובקרבו תשוטט מחשבתו בתהפוכו והכלי הזמן לא ידע מאי קאמר מול זה יאמרשמור וזכור כו'.

דידוע שמירה בלב וזכירה בפה ואמרו שמור וזכור השמירה והזכירה פשיבואו בדיבור יראה שיהי' כאחד נאמרו פיו ולבו שוין לשמים אחר פוננת הלב הן הן הדברים מחשבה ודיבור כאחד וזה הוא יחוד הוי"ה אדנ"י פידוע אשר ע"י תפלה כזו נעשה היחוד האמיתי.

אבל הגם כי יכין האדם לבו ופיו אל הרצה ואל התפלה. מ"מ הפלל ידוע כי לא מפת האדם נעשה זאת כ"א בעזר אלוה מלמעלה כאשר האדם מתעורר ובא לטהר מסייעין אותו.

והנה הגם אם עבר נחלף זמן זמנים טובא ולא התפלל במחשבה ודיבור כאחד כנ"ל הנועמדו ימי אלול ימי הרצון וימי הרחמים אשר אז הנותן בי'ם דרף נתן הבוב"ה דרף תשובה לכנס"י אשר מאז כינו לבם לעבודתו יתברך יוכלו ג"כ ליחד שמו ית' כנ"ל ע"י התשובה ועיקר התשובה ידוע אותיות תשוב ה' להשיב ה' תתאה אל ה' עילאה ולכן השם מחדש זה ההג' בתלכנה שתיהן יחדיו תרין ההי"ן ע"י אות ו' הוא המשכה על ידי מעשה הטוב אל י' הוא מחשבה הקדומה חכמה עילאה עד פתר כי בזה אנו מכתירין אותו יתברך בתורה ובתפלה וכזה ירמז הפתוב וצדקה תהיה לנו וגו' שזה ניתן לנו מה' אל עליון העוזר לנו על ככה כי נשמור בלב לעשות במעשה ובדיבור היינו שגם מעשה המצות ודיבורי התפלה הוא יהי' השמירה והעשי' או היפירה כנ"ל יכוננו יחד להתאחד כאחד אליו ית' ואז יהי' ה' אחד ושמו אחד אמן: פרשת שופטים ושופטים תתן לה בכל שפיריה אשר ה' אליה נתן לה וגו'.

ידוע כי שבט רומז על הממשלה ושבט מלכות וכמ"ש לא יסור שבט מיהודה שלא יסור בשום פעם מדת ובהי' המלכות מהצדיק הנק' יהודה שמודה ומהלל אליו ית' וכמש"ה יהודה אתה יודוה אחיה יהודה הוא הצדיק וכן"ל אתה יודוה אחיה שתוכל ליתן יד לכל אחיה וכלם כאחד יודו לה ויטו שכם אחד לעבודתו ית'.

ומדרף הצדיק להקטין עצמו לפני אדון כל כמו שמצינו בנוד המלך ע"ה שאמר כי עני ואביון אנכי כי בקרב לקבל אפי מלפא מלכו של עולם הקטין עצמו פעני ואביון דלית לי מגרמי' פלום.

אבל כשהצדיק רוצה לפעול כל טוב ולהמשיך השפעות רשאי לגדל עצמו לאמר וכי אין אנו ראויים לכל טוב הלא אנו בנייה עובדים אותה באמת ובלב שלם ויגבה לבו בדרך ה' ולכן לא יסור שבט מיהודה.

יהוד"ה אותיות ד' הוי"ה מאותו שמתחזיק עצמו ד"ל לנגד ההוי"ה לא יסור שבט המלכות להיות דברו דבר מלה שלטון ותגור אומר ויקם. והנה ידוע דאי' בס"י שבבעה שערים באדם ב' עינים ב' אזנים ב' נקבי האף והפה ע"ש.

וצריך האדם לשמור שעריו להיות עוצם עיניו מראות ברע והבט אל עמל לא יוכל ואוטם אזניו משמוע נבלה כ"א אזניו תהינה קשובות שומעות תוכחת מוסר ולא יריח ריח איסור ותהלתו אהטום לו להעלות ריח גיחות מריחי המצות ומע"ט ולפיו ישים מחסום מלדבר דברי ריק כ"א ביראת ה' ובתורתו יתגה יומם וליילה ואז יוכל לבוא לבחי' פה בחי' המלכות הביטוי נא וראו עד היכן מגיע פח האדם להיות משנה למלה עולמים ואיך לא ישמור גופו נפשו רוחו ונשמתו להיות זכים נקיים וטהורים עד פי יהי' בהם פח לעמוד בהיכל המלה מלכו של עולם.

ולזה יזהירו הכ' שופטים וגו' שתשפוט עצמה בצדק כל השערים שלח וסמיה אל שעריה דכתיב בתרי'. אבל הזהיר הגם שתשמור העיניו והאודניו וחוטמא ופנאפנדאימא בזוה"ק ממארי דעיניו ואודניו כו' כי המה מרומזים נגד עולמות ושמות עליונים כדאי' בס"ק ובשע"צ עי"ן גימ' ה' הניות.

אזון גי' שם ס"ג כו' ע"ש עכ"ז לא יבא לה מזה גאות וגדלות ותמנה לה שופרים. ופירש"י ז"ל הרודין במק"ל גימ' עק"ב ר"ל תחזיק במדת הענוה ומי לנו גדול מייעקב אמר במקלי עברתי את הירדן.

במקל"י גי' יעק"ב כנ"ל גם לשון קלות וענוות בזה עברתי את הירדן הגם פי פעל זה בשמות ויחודים קדושים אשר גם בפועל ראה השמות מ"מ הקטין עצמו כנ"ל. וכן מדרש הצדיקים הגם ששומרים ז' השערים ומרגישים הניות המרומז בהם בפועל ממש מ"מ מקטינים עצמם למאד.

וכ"ז תתן לה בכל שעריה וכאמור. אשר ה' אלהיה נותן לה לשבטיה שנותן לה זה לשבטיה שתוכל להשיג בזה שבט מלכות וממשלה צדיק גוזר והקב"ה מקנים כו' גם לשבטיה לשון ענפים שכל מיני ענפים שערי חיים ופרנסה ובנים תוכל להמשיח ע"י שמירת השערים וכו"ל: צדק צדק תרדוף למען תחי' וירשת את הארץ אשר ה' אלהיה נותן לה.

ופירש"י ז"ל צדק צדק כו' הלה אחר ב"ד יפה יזהירו הכ' קודם בוא יום הדין בקומו לשפוט את הארץ ונתן לנו עצה להוציא משפטינו לצדק. ואמר צדק באם תרצו שיצדיק אתכם במשפט אזי צדק תרדוף.

תרדוף להצדיק מעשיה מלשוב בתשובה שלימה. וזה שפירש"י ז"ל הלה אחר ב"ד יפה. אחר שב"ד שלמעלה ישבו כסאות למשפט לשפוט תבל בצדק אלו מיימינים לכף זכות ואלו כו' תראה לעשות עצמה יפה. יפ"ה נוטריקון "י" פפעמים "ה' גי' נו"ן רמז לשער הנו"ן הוא עולם הבינה תשובה עילאה עלמא דיובלא שער החירות.

והש"י חוקר לב ובוחן פליות יקבל ברצון את התשובה ויצדיק אותנו במשפט. למען תחיל כי יש תחיל ויש תי"ו להיפוך ואלו הם הרשעים אשר גם בחייהם קרוים כו' כי חיותם מסטרא דמסאבא ואין זה נחשב חיות פלום.

אבל פשהאדם שב בתשובה שלימה ומעלה הפל לשורשו אז נדבק בחי החיים וחיית פנה ההוא נקרא חיות האמת. וז"א למען תחיל חיות של אמת ולא זו בלבד אלא כי גם וירשת את הארץ שתירש את הארץ היא המלכות העליונה בכל טוב.

כי פשישראל הם בנים הולכים בדרך טובה אזי נתוסף הארה ושמחה במלכות שמים: א"י צדק צדק תרדוף. עד"ש מחותני הה"ק מו"ה יעקב יצחק הלוי זצלה"ה מלובלין עמ"ש עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק כו'.

נדקדק מהו צדיק וצדיק ופי' הוא ז"ל לכל צדיק שאין די בעיניו צדקתו לבד אלא כי גם כל ישראל יהיו צדיקים והבאנו לשונו במ"א באריכות ע"ש. וזהו צדק אימתי תהי' צדק נחשב לצדיק בזמן כי צדק תרדוף לעשות עוד צדיקים ויקונים בנו מקרא שפתוב ועמה כולם צדיקים אמן: א"י צדק צדק תרדוף וגו'.

ע"ד שאחז"ל הי' מן הנרדפים כי הבא לטהר מסייעין לו ורודפין אחריו מן השמים לזכותו ולטהרו. וז"א צדק צדק תרדוף.

צדק שתצדיק עצמה בכל האפשרות ולשמור ז' שערים שלה כנ"ל בריש אמור. אזי צדק תרדוף.

ר"ל הצדיק דלעילא תרדוף אותה לסייע אותה שתוכל לטהר כי הבוב"ה היודע פליות ולב חוקר עשתונות הוא ידע תום לבכה וישלח עזרה מקדש ובזה למען תחיל וגו'. כי שמ"י עם י"ה ושם"ה שמ"י אותיות שם י' יו"ד ע"ש המחשבה נאמרה שראשית המחשבה בבריאת העולם הי' עבור ישראל.

ולכן ישראל נק' בשם יו"ד ויו"ד גי' כ' כת"ר שצפה בראשית הבריאה שיקבל פתר מלוכה מעם קדושו ישראל. וצריף לכל בר ישראל להביא חיות לזה לחבר שמ"י עם י"ה והוא שם"ה לשמור מלעבדור על אחת מפל מצות ה' אשר לא תעשנה מפני פחד ה' ומקדר גאווה לא יראת העונש אלא יראת הרוממות בגין דאיהו רב ושלט ויראה פזו גדולה מאהבה וממנה יכולים לבוא לבחי' האהבה וכמובא אצלנו כ"פ דרכו של איש הוא בחי' האהבה לחזור אחר אשה יראת ה' ע"ש במ"א בארנכה בשם מחותני הה"ק מו"ה דוב בער זצלה"ה.

ונהו למען תחיל"ה אותיות ת"ח י"ה שתביא חיות בי"ה ובזה וירשת את הארץ כל מיני ארציות והשפעות טובות תירש מלמעלה עבור ישראל אשר ה' אלהיה נותן לה כי באשר צדק צדק תרדוף כנ"ל אז תוכל להשיג שיהי' לה דמות דיוקן אדם לצמצם כביכול הניתו אליה לבחי' מ"ה גי' אד"ם.

ונהו בכל עת יהי' בגדיה לבנים הם הרמ"ח אברים ושם"ה גידים יהי' לבנים לחבר שמי עם י"ה כנ"ל כי האברים והגידים הם לבושין ובגדים אשר ע"י הנדפכותם יוכל לקרבה אל מלכותו ית'. ואז נשמך על ראשה אל יחסר לא יחסר ממך השמן הרומז על החכמה

כ"ח מ"ה שצמצם כביכול עצמו לדמות דיוקן אדם וכמש"ה פי שמש ומגן ה' אלהים כמו שלמשמש צריח מגן להסתפל באורו פן ה' הוי"ה הא"ס צמצם עצמו כביכול לשם אלהים גימטרי' הטב"ע לכת מה שיוכלו לעובדו ולדבקה בו וזהו אשר ה' אלהי ה' הוי"ה הא"ס הוא אלהי כביכול בבחי' אלהים בטבע.

ואז וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ויראו מפני. או ה' אלהי.

שהבטיחנו שהגם שאלהים במשפט יבוא בראש השנה בבחי' אלהים ודין מ"מ לנו ה' הוי"ה ורחמים יהי' אלהי הדין והא מומתק ברחמים. וזהו נותן לה במתנה פי מתנה גדולה נחשב זאת ויוציא משפטינו לאורה אמן והבן: א"י צדק צדק תרדוף וגו'.

י"ל בהקדם פירוש הכ' בתהלים בקש שלום ורדפהו דהנה כבר כתבנו דהש"י נקרא שלום. מפני שהוא שלם בכל מיני שלימות.

וגם הצדיק ע"י התדבקותו בהבוב"ה בשלימות על ידי מדותיו ית' הקדושים להיות בדמות דיוקן יוצרו להשפיע גם צרכי עוה"ז הגשמיים כמו בני חיי ומזוני ודומיהן גם הוא נק' שלום שהוא ג"כ שלם בכל מיני השלימות.

וכמ"ש הרה"ק אדמו"ר מו"ה אלימלך זצלה"ה פיה"כ לענשה נפלאות גדולות לבדו כל"ח ע"ש בס' נ"א בליקוטי שושנה דבריו הקדושים. וזהו פיה"כ בקש שלום שתבקש תמיד להתדבק בהבוב"ה שנקרא שלום.

ובזה נוכל להתדבק בו ית'. לז"א ורדפהו.

ר"ל שתדוף אחר מדותיו הקדושים. מהו רחום אף אמה כו' מהו חנון אף אמה וכו' וע"י התדבקותו במדותיו ית' כביכול כאלו התדבקו בו.

וזהו פיה"כ פאן צדק צדק תרדוף פנ"ל שהצדיק עליון רדוף לשרות בהצדיק תחתון שיוכל הצדיק תחתון להתדבק בו ית'. ובמה יבא לזה לזה מסיים למען תחי' ר"ל להביא חיות במרום בהמדות שלו פנ"ל מה הוא רחום ועי"ז וירשת את הארץ.

שתירש גם פן הארציות ותמשיך להם לישראל השפעות טובות בצרכי עוה"ז גם פן. פי על ידי שיהי' להם כל הצטרכותם יוכלו יותר לעבדו בגודל השמחה והרחבת הדעת אמן כי"ר: ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו ה' הוא נחלתו וגו'.

יש לבאר בדרך רמז פי הנה חכמים הגידו באבות אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס פאן אלא הו כעבדים המשמשים את הרב שלא ע"מ לקבל פרס. ונראה דנהו חילוק אם פכנים אם כעבדים דהנה העבד שהוא עובד לתקנת קבלת פרס נק' בבחי' עבד שהוא עובד עבודתו בהכרח.

ורצונו הי' שלא יצונו אדונו באיזה עבדות ושירות אלא כשמצונו אדונו עושה במוכרח ואלו לא הי' מצונו אז הי' ישר בעיניו. משא"כ העובד בבחי' בן תשוקתו ומגמתו תמיד מתי יצונו אביו לעשות לו איזה עבדות ושירות למען יהי' נחת לאביו ואין תקנתו לשום גמול וה' הטוב לא יגרע מצדיק גמולו הטוב ויש עוד חילוק ביניהם פי העובד ע"מ לקבל פרס הוא פשכיר אשר שקרו קצוב עליו ולא יוסיף משא"כ העובד שלא ע"מ לקבל פרס כ"א לעשות נח"ר לפניו ית' אז הש"י משפיע לו מרצונו הטוב בלי סוף פמדתו ית'.

וכמה הנהיר בזה הזוה"ק ובפרט בתקונים שלא לעבוד לתקות גמול יעו"ש בתקונא
שיתא. ולכ"ז יוכל לבוא על ידי מדת הענוה.

וכאשר מרמז הכ' מה רב טובה אשר צפנת ליראיה פעלת לחוסים בה נגד בני אדם. מה
על ידי שמחזיק עצמו במדת מה כמש"א משה רבינו ע"ה ונחנו מה עי"ז זוכה כי רב
טובה לשון הארה כמו בהטיבו את הנרות ור"ל שיזכה שיתרבה ויתגדל הארתו.

ואמר עוד אשר פנת ליראיה. מה שאמה צפנת והטמנת פניה מפני פחד ה' והדר גאונו
לגדל ענוותה עי"ז תזכה ליראיה לשון ראי' לראות ולהביט עד פתר עליון כמבואר
אצלנו כ"פ בשם הה"ק אאמו"ר זצלה"ה פיה"כ המשפילי לראות יעו"ש.

ועוד יותר פעלת לחוסים בה נגד בני אדם. ר"ל שפעלת עוד בזה לחוסים בה לאלו שהם
חוסים ומצפינים את עצמם בה ובשבילה לגדל הענוה פנ"ל.

נגד בני אדם שיזרחו ויאירו יותר מאותם שהם בעצמם כבני אדם שלימים וכאשר יאמר
הכ' עקב ענוה יראת ה' עקב ענוה יבוא ליראת ה' ירא"ת אותיות ראי"ת פנ"ל. וכאשר
מבואר אצלנו כ"פ בארנפה יעו"ש.

וזהו שונפים ושונפים תתן לה בכל שיערה. ופירש"י ז"ל שופטים הפוסקין את הדין
שופטים הרוזין במקל ובנדאי הפשוט כפשוטו.

והנראה ע"פ דרכנו שירמז על הצדיקים ומושלים ביראת אלהים לפסוק ולבטל הדין
ומאין יזכו לזה להיות בחי' שופט ושופט שהוא מושל לכה פירש"י ז"ל הרוזין במקל.
במק"ל גימ' עק"ב שהם זוכין להיות רוזין ומושלין על ידי עקב ענוה.

ונה ונחלה לא יהי' לו וגו' שלא יעבוד ע"מ לקבל פרס כ"א בחי' לא דהיינו הענוה יהי'
לו לנחלה ואז יחשב בכלל ל"ו הצדיקים. ושיער הכ' ונחלה לא פשינתל בחי' לא פנ"ל
אז יהי' לו יהי' בכלל הל"ו צדיקים.

או על ידי בחי' לא היינו הענוה יזכה פי לו היינו הבו"ה יהי' לו לנחלה פי הבוב"ה
הכולל כל הקצוות יהי' בעזרו פי את דכא אנפון. ועל ידי זה יזכה בקרב אחיו שיהי'
המושל בקרב אחיו היינו המלאכים הקדושים הנקראים אחים ורעים לישראל וצדיק
גוזר והקדוש ב"ה מקיים והי' נחלתם אמן: חלק פחלק יאכלו לבד ממכריו על האבות.

חל"ק אותיות חק"ל ירמז על האדם אשר נשמתו חלק אלהי ממעל היוצאת מחקל תפוחין
קדישין ונמשכת מחכמה עילאה. וכמרו"מז בכ' עשר תעשר את כל תבואת ורעה הינצא
השדה.

עשר רומז אל החכמה הינצא השדה שיוצא תבואת ורעה מחכמה עילאה אל השדה
דלתתא לעוה"ז פי הנשמה קבועה בלב אבל עיקרה ושורשה במקור ושורש עליון
בחכמה עילאה ומופיע אורה בלב האדם.

ואימתי מופיע כשאין פוגם האדם למטה חלקו אזי הוא פלי מוכן לקבל הארה משורש
העליון ולכן האדם בד' סודות אמר"ע נגד ד' אותיות הוי"ה כמבואר במ"א כמו שהש"י
הוא בלי גבול וסוף ומדה ולא הבת ישראל צמצם כפיכול עצמו לאותיות בל הנקרא בשם

הוי"ה פן הנשמה הדבוקה בו ית' כשמשכשיר האדם מעשהו זוכה שיש"י נותן השפעת אור הנשמה מלמעלה לקרבו.

וכמש"ה פנים בפנים דבר ה' עמכם שפאשר קדשו וטהרו עצמם בז' שבועות הספירה ומנו מ"ט יומין ומטו טהור להאי יומא אז עמדו פנים בפנים בלי כסופא ובנושת אנפין. אבל מ"מ העיקר הי' פנים בפנים.

ר"ל פנים של הבוב"ה כביכול נתגלה לישראל בפנים ר"ל לפי אור פניהם והארתם שהכינו עצמם לדבר לפי ערכם צמצם כביכול אור פניו אליהם. וזה שאחז"ל כדרך שפא לראות פך פא לראות.

ר"ל לפי ערך הכנת הפא לראות פני האדון ונועם זיוו כי ישפוך ה' את רוחו עליו ולפי הכנתו פן פא יש"י לראות אליו. וזה חלק כחלק יאכלו.

חל"ק אותיות חק"ל תפוחין פנ"ל כחלק כמו שפטהר את חלקו דלתתא פי יזכו פי יאכלו חק"ל דלעילא. יאכלו לשון יחוד ליחד עלמא עילאה בתתאה.

ונה יחוד הוי"ה אדנ"י, והעצה היעוצה לזה אה"כ לבד ממפריו על האבות. ר"ל שלבד מזה לא ימוש ממפריו על האבות שיכיר עצמו אל מדת האבות בחג"ת ובתוכם נכללים שארית המדות.

ור"ל שיטהר כל מדותיו אחת מהנה לא נעדרה אז ינפה לכל טוב הצפון אמן והבן: א"י חלק כחלק יאכלו וגו'. כי ישראל נק' חלק חלק ה' עמו א"ת עמו בפת"ח אלא עמו בחירק עמו בשנותפו שיהם שנתפים להקב"ה במ"ב פי הם חלק אלהי ממעל וראשית הבריאה הי' עבור ישראל ולכן נקראים הישראל יודי"ן או יהודים פי יו"ד ע"ש המחשבה נאמרה ועיקר המחשבה הי' על ישראל ולכן חלק חלק אלהי שלהם כחלק כמו בחלק שלהם ממעל בשעת המחשבה הקדומה לכל הקדומים פן יטהרו ויזכרו חלקם ואז יאכלו יעשו היחודים פי אכילה רמז על היחוד כנודע מס"ק.

לבד ממפריו וגו' ותרגומו בר ממטרתא דיתי בשבתא דכן אתקינו אבהתא עי' ברש"י. ונוכל לרמז עפ"י דרפנו פי הן אמת שנשמת כל אדם מישראל היא אצולה מתחת כסה"כ אבל השבת הוא שפא דקוב"ה שפא דכליל כל שמהן וכמ"ש הה"ק מו"ה משה זצלה"ה מפשעווארס"ק שב"ת גי' כ"ז הוי"ו"ת נמצא השבת גדול במעלתו יותר ולכן אה"כ לבד ר"ל לבד זה עוד דבר נוסף תוכל להשיג ממטרתא דיתי בשבתא לקבל אור קדושת שבת הרמה והנשגבה ואז ממפריו תפיר ביותר את ההוי"ו"ת פי תרגיש בחוש גודל קדושת שבת.

אמנם במה יזכה את ארחו להשיג זה לכ"א על האבות הם "אברהם" "יצחק" "יעקב ר"ת גימ' השם אהי"ה דאיתיד אנא למיהוי ולא תגליא פי ג' סעודות שבת נגד ג' האבות. ובכל סעודה יצפה להגיע לאמר מתי יגיעו מעשי למעשה האבות ואהי' כמוני כמוהם בזה ה טוב לא יגרע מצדיק עינו וישפיע לו אור קדושה והארה מקדושת האבות אמן: תמים תהיה עם ה' אלהיך.

לכאורה מה היא המקרא חסר אם יאמר תם היא עם ה'. ונראה לכאור כי תמי"ם אותיות ת"ם י"ם.

י"ם מורה על המלכות פנודע והוא גי' נ' רומז על הבינה עולם התשובה וכולא חד כי א"א לבוא למדת המלכות אם לא שישוב מתחלה בתשובה שלימה. וזהו תמי"ם שפתה"ת"ם עד הי"ם וכן"ל וכאן הת' רבתי רמז אל ת' עלמין דכסופין אשר בה יזפה אליהם האדם.

תהי' ת' היא ר"ל ה"פ י' גי' נ' אותיות ת"ן ואי' בהארין"ל ת"ן גי' י"פ אדם הפנונה בנה כי צריף האדם לשוב תמיד בתשובה שלימה ולבקש מהש"י תן לי מתנה זו שאזכה להיות בדמות דיוקן אדם כי זה כל האדם וכ"ז ע"י ה' בתראה מן תהי"ה להעלות השכינתא וליחד קוב"ה ואז תהי' עם ה' אליה.

ונשה"כ אלהים נצב בעדת אל. כי הדיינים לזה היא דרךם לפנים להתעטר בטלית לשבת על הדין להיות כי מעצמו בל ידע מה כ"א כאשר יורוהו משמים לזכות את הזכאי וכו' ולכן אלהים נצב וגו' אלהים הוא הדין נצב בעדת אל בנועד הדיינים בעד"ת אותיות בדע"ת ור"ל דוקא הדין פנה שיש בו מדעת קונו להסתפל בדברי אלהים חיים הנצב בעדתו ועל פיו יהי' כל דין והאלהים נצב גם בעדת אל ר"ל שיש שם גם חסד אל לזכות את הזכאי והוא מחסד אל ולחייב את החייב מסטרא דאלהים.

וזהו עם ה' כמו עם בפתח אל עם קודש ישראל יהי' ה' הוי' ורחמים. והאלהים והדיינים יהי' אליהם בידה אל כל אשר תחפץ תטנו אל המקום הראוי בעיניה ובהבן.

גם י"ל תמים תהי' וגו'. תמים אותיות ת"ם י"ם רמז על עולם הבינה עולם התשובה עלמא דחירו.

כי בשוב האדם מדרך יהי' חפשי וחרות מעול היצר ופתויו ונק' יובלא מלשון יובילו שי למורא כי אנשים פשרים פאלה יובילים שי למלך המשיח פנודע. וזה תמים פשתה"ל ת"ם י"ם תם בעולם הבינה תהי' עם ה' אליהם דבוק בו ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום: נביא מקרבה מאחיה וגו'.

בהקדם דברי קודש אוה"ח על פסוק תמים תהי' עם ה' אליהם וז"ל לפי שצוה עליו בסמוך לבל יענון וכישף ולבל ישאל באוב כו' אמר תמים וגו' פי' כלומר טעם כל הדברים הוא לדעת העתידות.

ולתנהג על אשר יורו ולתקן החסרון כאשר יוכל עשות. אם תהי' עם ה' תמים תהי' לא יחסר לך דבר.

ואין מה שנגיד עליה המזל התקנים לרעה. וזה לך האות אברהם אבינו שהתהלך לפני ה'.

הגם שהמזל הראה עליו שלא יוליד. נתהפך לילד ועפי"ז תיבת תהי' נמשכת למעלה ולמטה ע"ז הדרך.

תמים תהי' אם תהי' עם ה'. או ע"ז הדרך תמים תהי' כשאתה עם אליהם עכ"ל לענינינו: והנה ככלות השוטרם לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם.

דידוע פי פשאין ישראל זפאין ח"ו אזוי יעמוד מליץ בעדמ מט"ט שר הפנים להליץ בעדמ פי אינם חייבים בדבר לגנדל הגלות וקנשי השעבוד המעביר אותם מדעת קונם. לא כן פשישראל זפאים הם בזרוע פאו עדיו וא"צ לשום מלאך מליץ בעדנו והש"י משפיע להם כ"ט בצדקתם.

ונה והי' פכלות השוטרים וגו' פשיכלו השוטרים ומושלים הם המלאכים לדבר אל העם ר"ל בפביל העם להליץ בעדמ פי לא יצטרכו אל מליצותם פי זה עיקר שמחתו ית' פמורה ע"ז מלת והי' אזוי ופקדו שרי צבאות בראש העם.

פקוד עליהם לשר הצבא ה' לבדו למלא עליהם ולא יצטרכו לשום מלאך ומליץ כ"א ה' צבאות יגן עליהם בשלומם תמיד אמן: פרשת תצא פי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך בינך ושבת שבו.

הדקדוק דוע דפתח בלשון רבים אויביך וסיימ בל' יחיד ונתנו. גם שבו.

הול"ל ונתנו וגו' גם ושבת שבים. והנראה פי רש"י ז"ל פי' למלחמה במלחמת הרשות הפתוב מדבר הפונה בנה פי הנה עיקר קרבא ומלחמה הוא עידן צלותא שצריף לעלות מעולם לעולם מעשי' ליצירה וממנו לבריאה עד אצילות קדשו.

וכמה אויבים ושונאים עומדים על הדרך לעכב ולפסוק את האיש הישראלי. ולזאת צריף לאזור מתניו פגבור להלחם מלחמת ה' אשר לזה ניתקו לנו פסוקי דזמרה לומר עריצים ולהכרית כל החושים והקוצים וכן בפ' העקדה עד אשר יבער את העוברי דרכים הרוצים להפסיקו.

וכן באמירת י"א סימני הקטורת להכניע עשתי עשר מספרא דמסאבו. ונה שפירש"י ז"ל במלחמת הרשות וכו' דידוע מס"ק רשו"ת גי' שם שק"ו צי"ת אותיות "שועתנו קבל ושמע" צעקתנו "יודע" תעלומות.

ור"ל שהכ' מדבר במלחמת הרשות שלוחם מלחמת ה' שישמע ה' שועתו וצעקתו ויעלה תפלתו למכון קדשו לאצילות קדשו. והנה פה בעולמות שלמטה הם ריבוי עולמות דהינו בעשי' יצירה בריאה אכל באצילות הפל אחדות גמור ומשם יניקת פולם אמנם בהשתלשלם למטה נעשה פירוד וריבוי.

ונהו פי תצא למלחמה הידוע מלחמת הרשות פנ"ל נאז בהתחלה אתה יוצא להלחם על אויביך פי רבים המה בכל עולם בבחי' אחרת אכל פשמגיע לאצילות קדשו אז ונתנו לשון יחיד פי לשם פלם פאחד חשבו.

ושבת שבו ג"כ פנ"ל שפלם יניקתם משם והבו מאד: לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך. דוע פי שם מ"ב שם הראשון אב"ג ית"ץ גי' שו"ר רמז על הסתכלות מהעניא פקיחא פי שור לשון הבטה וראי' כמו שור שחקים וגו' אשר ע"י השמות האלו נפעל שיהא העניא פקיחא חופף עלינו.

ואמר לא תראה את שור אחיך את הסתכלות מאחיך ישראל פשוטי העם אשר אין פחם פה לזה לא תראה אותם פנדחים והתעלמת מהם ר"ל לא תראה ולא תשגיח ע"ז פי יוכלו לבטלה מעבודתך לכן מותר לה להתעלם מהם.

אלא כי השב תראה להשיב אותם בתשובה עד כי תשיבם לאחיה שיהא באמת אחיה ויזפה להעינא פקיקא והבן: שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לה. שלח לשון הפשטה והפשט מתרגמינו וישלח כשפתפשוט עצמה מכל ענייני עוה"ז אזי תשלח עצמה להיות את האם עם האמא קדישא כאמא דרביע על בני: א"י שלח תשלח וגו'.

כי יש י"ב היות נגד י"ב חדשי השנה והנ"י י"ג נגד חדש העיבור שמרומז נגד הפה מלכותא קדישא. וזה ענין בי"ג מדות התורה נדרשת בהן שעל ידן נוכל להמשיך י"ג היות ומכילין דרחמי עלינו של"ח גי' י"ג היות ואמר שלח כשפתרצה להמשיך י"ג היות ומכילין דרחמי על ישראל אזי תשלח את האם תשלח ותפשיט עצמה להיות עם האמא קדישא גם ואת הבנים ואת המדה של בנים תקח לה כמאמז"ל לרבי שלום בניך אל תקרא בניך אלא בוניך.

שלא יספיק לו בחי' זו היותו בחי' בן למקום אלא שיראה להיות עוסק בבנין לבנות עולמות העליונים. וזהו ואת הבנים להיות מן הבנאים והבונים מדה זו תקח לה: א"י שלח תשלח וגו'.

כי הנה איה באפשרות שיוכל האדם להמשיך על עצמו הנייתו ית' אשר הוא בלתי מושג וא"סלכ"א שלח כשפתפשיט עצמה מכל החומריות והגשמיות ותעלה מסוף לא"ס אזי זה לעומת זה תשלח את האם האמא קדישא כביכול תפשיט מא"ס ותמשיכה לסוף לעוה"ז ותהי' מרחפת על בני' ולא יוכל זר לגשת להרע להם.

ואת הבנים את הוא הטפל אל הבנים כמו את ה' שדרז"ל לרבות ת"ח כמו כן הכא ואת הבנים הם הטפלים לבנים להת"ח הן התמכין דאורייתא אשר לא נגה עליהם אור הנייתו ג"כ תקח לה להאיר עליהם אור קדושתו יתברך כיששכר וזבולן: כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך.

טרם נבוא אל הביאור נקדים לפרש הכ' וירא אלהים את האור כי טוב ועבנ"א פסוק זה. ונראה לבאר עוד כי הנה עיקר האור הוא חלק אלהי ממעל נשמת רוח חיים אשר נפקד באדם ושורשה בעולם העליון ובהיות האדם למטה מאיר ומחדש גופו להאירו באור צח ומצוחצח להיות הגוף מאיר כמו הנשמה אז ע"י תוספות הפח והארה שמובא בחלק הנשמה שבאדם נותן הארה בשורש העליון וחוזר ומשפיע בו הארה בקדושה יתירה.

וז"ס אור ישר ואור חוזר כי כשהאדם מיישר ומפשיט עקמימות שבלבו כמו שנתקן השופר שהוא כפוף על ידו יפשיט ויישיר עקמימות הלב להיות משפר מעשיו עי"ז בא אליו משופרא עילאה והוא הדבר כי שבאור ישר מאיר עצמו וגופו ומיישר עקמימות הלב אזי באור חוזר חוזר עליו אור מקור העליון כמו הבאר כל מה ששואבין ממנה יותר מתחדש מימי התהום בכל פעם כן בהתחדשות האדם.

וזהו וירא אלהים את האור היא הנשמה פנ"ל כי טוב טוב הוא לשון פניבוי והדלקה כמובא אצלנו כ"פ בשם הה"ק אאמו"ר וצלה"ה והרמב"ם ז"ל. ור"ל כי טוב שנתלהב ונדלק ע"י האדם מחמת כי טוב ע"י שמכבה עצמו מכל החומריות ותענוגי עוה"ז וגם בעת האוכל קרב הלום אל המלכות שמים לא להנאת עצמו ומיעיו כ"א הפל צורך גבוה לייחד יחודים ועכ"פ פוננה הקטנה לאכול למען יוכל לעבוד את הש"י.

אכיל"ה אותיות אכ"ל י"ה. ואז מעלה רים נוחים לפניו יתברך באומר ראו ברי' שבראתי
שגם אכילתו אינו אלא למען יוכל לעובדני ועי"ז שלחנו מכפר כמו המזבח כמאחז"ל
בזמן שביהמ"ק קיים מזבח מכפר ועכשיו שלחנו של אדם מכפר וכמ"ה זה השלחן
אשר לפני ה' וכמו שביארנו ענין זה באריכות במקום אחר או וירא אלהים את האור כי
טוב הוא נשמות הצדיקים וכמו שאחז"ל נמלה הקב"ה בנושמתן של צדיקים והם נוטרי
ברית הק' שנק' טוב דהוא הדרא דכל גופא.

וגם אם ח"ו פנים קלקל יחזור ויתקן בתשובה וזהו כי טוב בבחי' אהי"ה. הגם כי לע"ע
אינו טוב ומקבל על עצמו כי מעתה אהי' טוב ולכן וירא אלהים את האור כי ראוי אל
הצדיק שנקרא טוב לשומרי בריתו.

והנה איתא בס"ק השב בתשובה הש"ב אותיות "הר" ש"דה" בית. נוכל לרמז ע"ד אז"ל
לא פאברהם שקראו הר ולא כיצחק שקראו שדה אלא כייעקב שקראו בית.

והוא כמוכא אצלנו כ"פ בשם הה"ק אאמו"ר זצלה"ה כי גוון לוכן לבד איננה תכלית
הצבע וכן אדם לבד. אלא הגוון היפה הוא צח ואדם חנור וסומק בחי' התפארת ישראל
אשר בה אתפאר.

ובי"ת אותיות "בכל" יום "תמיד תמיד" גי' שמות הקדושים פידוע. והם ג"כ בחי' לוכן
ואדם והכולל שניהם.

ואמר כי תבנה בית פשתרצה לבנות לה בית פנ"ל צח ואדם בכל יום תמיד להיות בחי'
תפארת ישראל אזי חדש. תחדש עצמה ותאיר גופה ומלא קומתה מראש ועד עקב
וכאמור ואז תחדש עליה אור מקור נשמתה.

אבל ועשית מעקה לגגה. מעק"ה עם התיבה גי' עומ"ק גם רי"ו.

גג"ך גי' כ"ו פמנין השם הוי"ה ב"ה דהינו שהנו' הוא א"ס ולא תוכל לסבול הארתו.
לכן ועשית מעקה עומק ורי"ו גדר שתוכל לקבל הארתו וגדלותו וגבהותו והבן מאד:
גדילים מעשה לה על ארבע הנפות כסותה אשר תכסה בה.

נ"ל דלעיל מיני' כתיב לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדיו. כי פשתים עולה בד בבד
רמז אל אחד הפשוט בד קודש העליון עש"ה ה' ב"ד ינחנו ומורה על האחדות.

אבל הצמר מעורב ומנסב זב"ז מורה על התערובות מין דלאו במיני' לכן אין נכון
ללובשם יחד. ולכן העמיד לנו הש"י בגד בארבע פנפות שנתכסה תמיד באחדות הפשוט
ד' פנפות נגד ד' אותיות הוי"ה אבל לא מיד יכול האדם לבוא לבחי' זו לכ"א גדילים
מעשה לה להנאתה תחלה וכמשאחז"ל לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה שמתוה
שלא לשמה בא לשמה.

ונה גדילים מעשה לה להנאתה מתחילה ואח"כ ממילא תבוא אל בחי' זו על ארבע פנפות
כסותה פנ"ל אשר תכסה בה והבן: א"י גדילים מעשה לה וגו'. ידוע דכסות הוא מלבוש
ורמז אל הגוף שהוא מלבוש אל ה' בחי' נפש רוח נשמה חי'.

הגם שיש עוד בחי' יחידה לאו כל אדם זוכה לזה כ"א בני עלי' והמה מועטים ואמר
שתעשה לה גדילים בחי' גדלות שיוכלו לגדל ד' בחי' נרנ"ת. מעשה לה.

ל"ך אותיות כ"ל שְׁבֹנָה תַעֲשֶׂה תִיקוֹן לְהִיּוֹת דְּבוּק עִם הַש"י שֶׁנֶּקֶד כָּל חַי הַעוֹלָמִים. וְהִנֵּה
בָּא לְעֵנִי כְבוֹד הַה"ק אֲמוֹרָר זְצִלָּה"ה אִישׁ בּוֹר וּפְיָרֵשׁ לְפָנָיו עַל אַרְבַּע פְּנּוֹת כְּסוּתָהּ
ר"ל עַל אַרְבַּע קְצוֹת שֶׁל סוּס שְׁלָהּ.

וּפִי בְּנֵה הַה"ק אֲמוֹרָר זְצִלָּה"ה רָמַז נִפְלָא. וְגַם אֲנֹכִי אֶעֱנֶה חֲלָקִי כְּמוֹ סוּס שְׁנוּשָׂא אֶת
הַרוֹכֵב בֶּן הָאוֹתִיּוֹת מִהַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁנֶּקֶד בְּזוֹהַר הַק' סוּסוֹן מְנַשְׂאִין וּמַעֲלִין אֶת הָאָדָם
כִּי יַעֲיֹדוֹן וַיִּגִּידוֹן וַיִּלְיֹצוּ יוֹשֵׁר בְּעֵדוֹ לְמַעֲלָה לֵאמֹר זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר הוֹצִיא אוֹתָנוּ בְּקִדְוֹשָׁה
וְטְהָרָה וְאֵם קוֹרוֹת בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם מְעִיֵּדִין עָלָיו מִכַּש"כ מְדָה טוֹבָה מְרֻבָּה שֶׁהַמְצוֹת
וּמַעֲשֵׂי טוֹב וְאוֹתִיּוֹת תּוֹרָה וְתְפִלָּה שֶׁמְעִיֵּדִין עָלָיו לְטוֹבָה וְעִי"ז גְּדִילִים אוֹתִיּוֹת גּוֹמ"ל דְּלִי"ם
שֶׁיִּגְמָלוּ עַל יְדֵי מַעֲשֵׂה הַטוֹב עִם הַדְּלָה הִיא שְׁכִינְתָּא מְלֻכּוֹתָא קַדִּישָׁא לְאַקְמָא יְתָה עַל
אַרְבַּע פְּנּוֹת כְּסוּתָהּ עַל יְדֵי אַרְבַּע פְּנּוֹת הֵם ד' בַּחֲוֵי נִרְנ"ח הַמְעוֹרְרִים אוֹתָהּ לְטוֹבָה.

וְהִנֵּה נֶגֶד ד' בַּחֲוֵי אֵלּוּ בֶּן הָאָדָם מְאַרְבַּע יְסוּדוֹת אֵשׁ רוּחַ מִיָּם עֶפֶר וּבְכָל א' יֵשׁ זֶה לְעוֹמֵת
זֶה יֵשׁ אֲשֵׁי קַדִּישִׁין וְלְעוֹמֵתָם אֲשֵׁי נוֹכְרָאִין. וְכֵן יֵשׁ רוּחַ קַדִּישָׁא וְיֵשׁ רוּחַ רַעָה.

וְכֵן יֵשׁ מִיָּמֵי הַחֲסִדִּים וְלִנְגָדִים מִיָּם הַזְּדוּנִים. וְכֵן עֶפֶר הוּא הַמְּלָכוֹת.

וְלְעוֹמֵתָהּ עֶפֶר אַחֵר. וְצָרִיף לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר כָּל ד' יְסוּדוֹת שֶׁלּוֹ לְהַגְבִּיר אֶת הַסְטָרָא דְקִדְוֹשָׁה
וְלֵאכְפִּיא סְטָרָא אַחֲרָא כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת זְדוּן מִן הָאָרֶץ.

וּזש"א אַבְרָהָם אָבִינוּ ע"ה וְאֲנֹכִי עֶפֶר וְאֶפֶר הֵגַם שְׁאֲנֹכִי עֶפֶר מ"מ תִּקְנֵתִי אֶת שְׁנֵי מִיָּנֵי
הָעֶפֶר כַּנ"ל לְהִיּוֹתָם בְּבַחֲוֵי וְאֶפֶר לְהִיּוֹת כְּלוּלִים בְּקִדְוֹשָׁה. וְהֵגַם שְׁהִי עֵנִיו מ"מ בְּעַבְדוֹת
ה' מוֹתֵר לְהַתְּגַאֲוֹת כַּמַּש"ה וַיִּגְבַּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה' וְהֵאֲרַכְנוּ מִזֶּה בַּמ"א.

וְנִהוּ גְדִילִים תַעֲשֶׂה שְׁתַעֲשֶׂה לָהּ גְדִלוֹת פְּנֵה עַל אַרְבַּע פְּנּוֹת הֵן ד' בַּחֲוֵי הַנ"ל נִרְנ"ח.
שֶׁהֵם כְּכֹפֵים לְהַעֲלוֹת אֶת הָאָדָם גַּם עַל ד' הַיְסוּדוֹת וּבְזֶה תַפְעוּל אֲשֶׁר תִּכְסֶּהבָה שְׁעִי"ז
תִּכְסֶּה וְתִכְבְּוֹשׁ כָּל הַסַּט"א וְכֹלוֹ יְהִי קוֹדֵשׁ לָהּ אֲמֵן וְהַבּוֹ: וַיִּתֵּד תַּהִי לָהּ עַל אֲזוּגָהּ וְהִי
בְּשִׁבְתָּהּ חוּץ וְחִפְרָתָּה בָּהּ וְשִׁבְתָּ וְכַסִּית אֶת צִאֲתָהּ.

דְּהִנֵּה הֵגַם כִּי הַעֲיִינִין גְּבוּהִים מִהָאוֹדֵנִין וְכִידוּעַ מ"מ לְפַעֲלוֹת אָדָם חוּשׁ הַשְּׁמַע גְּדוֹל עַל
חוּשׁ הָרְאוֹת כִּי חוּשׁ הָרְאוֹת לֹא יוּכַל לְרְאוֹת מְרַחוּק הַרְבֵּה בְּשִׁגְמָם אִם מְסוּף מְבַדִּיל לְפָנָיו
לֹא חוּשׁ הַשְּׁמַע אֲשֶׁר מְרַחוּק יִשְׁמַע.

וּמֵהָאֵי קָרָא דְרז"ל לָמָּה נִבְרָאוּ אֲצַבְעוֹת פִּיתוּדוֹת שְׂאָם יִשְׁמַע דְּבַר שְׂאִינוּ הִגּוֹן יִנִּיחַ אֲצַבְעוֹ
בְּאֲזוּנָיו. וְלָכֵן צָרִיף מְאֹד לְשִׁמּוֹר חוּשׁ הַשְּׁמַע לְהִיּוֹת בְּפִנְיָמִיּוֹת הַקִּדְוֹשָׁה וְטְהָרָה.

וְזֶה תְּכִין לְבָם תִּקְשִׁיב אֲזוּגָהּ. כְּשִׁיחֵי הַדִּיבּוּרִים מִתּוֹכָן הֵלֵב אֲזִי תִקְשִׁיב אֲזוּגָהּ.

וְנִהוּ וַיִּתֵּד תַּהִי לָהּ עַל אֲזוּגָהּ קַרִי בִי אֲזוּגָהּ כְּדְרז"ל. וְהִי בְּשִׁבְתָּהּ חוּץ.

כְּשֶׁתַעֲשֶׂה יְשִׁיבָה שֶׁל חִיצוֹנִית דְּהִינּוּ כְּשֶׁתַשְׁמַע דְּבַרִי חוּץ דְּבַרִים בְּטָלִים לַה"ר וְכִדּוּמָה.
אֲזִי וְחִפְרָתָּה בָּהּ תַחֲפֹר בְּהֵאֲצַבַּע שֶׁהוּא כְּיֵתֵד וְתַתְּקַע בְּאֲזוֹן בְּכַרִי הַיֵּטֵב.

וְעִי"ז וְשִׁבְתָּ וְכַסִּית אֶת צִאֲתָהּ. תּוּכַל לְהִשִּׁיב וְלַעֲשׂוֹת כְּסוּת וּמְלַבּוּשׁ לְכַסּוֹת צִאֲתָהּ מֵהַ
שְׁיָצְאוּ מִחוּשׁ הַשְּׁמַע הַקִּדְוֹשָׁה ע"י שְׁמִיעַת דְּבַרִים הַבְּטָלִים עַד עֵתָה תּוּכַל לְתַקֵּן אוֹתָם.

או וכסית את צאתה. שתוכל לעשות פסות ומלבוש אל גם אשר יצא לא טוב ונגזר גז"ד לא טוב עליך תוכל להפכו ולהלבישו ברחמים אמן: מוצא שפתיך תשמור ועשית פאשר נדרת לה' אלהיך נדבה אשר דברת בפיה.

ידוע שפ"ה גי' שכינ"ה על פי הם מרפכה לשכינת עוזו ע"י שמדבר בהם דברי תורה ותפלה בכונה אשר כל אות הוא שמוותיו של הקב"ה ולכן "מוצא" שפתיך "תשמור" ועשית ר"ת שמו"ת להורות נתן שבכל מוצא שפתיך הם שמות קדושים וכשמדבר אותם האדם בדו"ר פורחין לעילא.

לא כן פ"ו להיפוך נשארים מונחים למטה. והגם פי יעלה בודקים אותה למעלה וה' בוחן פליות ולב לפניו נגלו כל מעלומות הוא יודע אם התפלה ראויה והגונה להיות למעלה וכדאיתא בס"ק ולכן הזהיר מוצא שפתיך תשמור כנ"ל תשמרם להוציא דבר לפני האלהים בדו"ר.

והנה מ"ו מן מוצ"א הוא גי' במילוי שם ע"ב ור"ל שבזה תוכל להמשיך כל הסודים ולייחד כל העולמות ועי"ז ועשית וגו' תעשה תיקונים גדולים בעולמות העליונים פאשר נדרת נדר הוא נ' דר.

ור"ל לפי הדיקה שעושה להבוב"ה ע"י נ' הוא שער התשובה הוא היובל כמש"ה יובילו שי למורא שיוכל שי להמשיח איש ואיש מישראל לאמר ראה נא עבודתי כמו שבארנו בפ' שופטים יעו"ש ואז הש"י דר וכאשר נדרת ותקנת הדיקה כן.

לה' אלהיך. תשיג ההנ"י שיהא נשפע עליה ויהא אלהיך שמו נקרא עליך לפי האלהות שהמשכת עליה.

ואמר נדבה אשר דברת בפיה שנגדבה ניתן לה מהבורא כל אשר דברת בפיה לשוב הגם פי לא שבת ולא גמרת עדיין בלב כ"א בפה ה' שומע תפלת כל פה ויעלה עליה כאלו שבת באמת בלב ויגמור בעדך לטובה שתבוא אל האמת.

או פי הנה צדיק גוזר והקב"ה מקיים כו' על פי השכינה מדברת מתוך גרונה. ומ"מ הש"י מעלה כאלו הצדיק מדבר כ"ז וכמבואר זה באריכות בדברי הה"ק אאמו"ר זצלה"ה כן יאמר פאן נדבה ניתן אשר דברת בפיה שאמה מדבר בפיה כל הטובות ותגזר אומר ויקום בכל טוב אמן: פי תבא בקרם רעה ואכלת ענבים פנפשה שבעה ואל פליה לא תתן.

הנה הש"י נק' רעה עדשה"כ רעה ורע אביה אל מעזוב. ולהבין הענין למה נק' רעה.

נראה כי רעה הוא לשון רצון כמו רעוא דרעון פי הש"י הוא הנותן הרצון בכל איש ישראל להיות ישר הולך הגם הבחירה חפשית בידי האדם מ"מ את אשר יחפוץ האדם לבחור בטוב ולמאוס ברע הוא גם כן בכח הש"י המסייע על פכה וכמ"ש הה"ק אאמו"ר זצלה"ה הגם שנקתב ובחרת בחיים שהבחירה נתונה בידי האדם מ"מ בזה שכתב הש"י בתורה ובחרת בחיים בזה נתן פח שיוכל האדם לבחור בחיים.

והיינו כמ"ש לעיל פי בטור ובקדש ד' בחינותיו נרנ"ח וד' היסודות ארמ"ע נעשה פלי לקבלה שיוכל לקבל קדושה וטהרה ומעלה מענוג לפניו ית'. וז"א פי תבא בפרם היינו בתענוג של רעה הוא הבוב"ה כדלעיל.

ואכלת ענבים וגו' ענבי"ם גי' קע"ב כי בעשרה מאמרות נברא העולם ובדבר ה' שמים נעשו. נמצא כל מאמר הוא הוי"ה ואות ע' במקלואו כזה עי"ן גי' ה' הניזות וב' עינין הם עשר הניזות.

ונה ענבים גי' קע"ב אותיות "קדושת" ב' "עינין שצריף לקדש ולטהר עצמו ולבוא לקדושת ב' עינין הם י' הניזות שהם עשרה מאמרות שבהם נברא העולם. ואכלת ענבים בבחי' זו פנפשה שבעה להשביע נפש שלה.

אבל ואל פליה פלי שלה היינו הארציות לא תמן שלא תמשה אחר הגופניות. ובזה תפעול ואל פליה מלשון פליון לאותם שרוצים לכלוא ולעפב ולקלקל עבודתה לא תמן להם שום פח כי ממילא יותש פחם על ידי התחזק פח ד' יסודות ארמ"ע דקדושה יוכנעו ד' יסודות דסט"א וינתקו ויתפכו גם המה לטובה אמן: פרשת תבא והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלהיה נותן לה נחלה וירשתה וישבת בה.

נ"ל בהקדם לפרש בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. דידוע מהזוה"ק בראשית"ת במ"ק אהב"ה.

הרמז בזה כי לא הי' אפשר בענין אחר בריאת העולם כ"א בזה שצמצם פביכול א"ע למ"ק של אהבה בכדי שיוכלו ישראל לקבל אור קדושתו כי הוא א"ס ועל ידי הצמצום פנ"ל אל בראשית נוכל לקבל עלינו אלהותו ראשית חכמה הפח מה והאהבה והינאה ולהאיר עצמינו בכל השבע ספירות.

וממנו ילמד האדם אם הקב"ה שהוא א"ס צמצם פביכול עצמו לגדל אהבתו אותנו עאכ"ו איך צריף האדם להקטין עצמו לפניו ית'. ונהו מראשית השנה ועד אחרית שנה מרשי"ת פתיב שצריף להחזיק עצמו פעני ורש לנגדו ית' ואז השנה.

שנ"ה גי' ספיר"ה תוכל להאיר עצמה כספיר בכל הספירות. עד אחרית שנה.

להשיג הספירות בתכלית השגה עד האחרית כפי פחה. ונהו בראשית בלבוש התורה וישראל שנקראו ראשית היינו בשביל התענוג שצפה ית' שיקבל מישראל שיקבלו התורה.

ולזה ברא את השמים היינו הצדיקים שיכולים לעלות ולהתדבק עד השמים העליונים. ואת הארץ היינו הפשוטי עם אשר אין פחם יפה לזה והש"י חשב עלינו מחשבות לבל ידח ממנו נדח ולכן צמצם ההוי"ה למ"ק גי' טו"ב הרמוז בשם הינצא מר"ת "את השמי' "ואת הארץ שהגם שאינם יכולים לקבל מהוי"ה עצמו יקבלו מטוב ה' הוי"ה במ"ק.

ולזה בתיבת בראשית ששה אותיות רמז לאות ו' מהשם שהוא נק' בס"ק זעיר אנפין. הענין הוא כי הא"ס אזעיר גרמ' אל האנפין דלתמא לכ"ח מ"ה דמות פמראה אדם כדי להאיר פני ישראל דלתמא.

ונהו חכמת אדם תאיר פניו. חכמת היינו החכמה פח מה דאזעיר גרמ' לדמות דיוקן אדם והוא החכמת אדם כדי תאיר פניו של אדם דלתמא.

ונהו בחצונצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'. דידוע חצונצרות אותיות תצי צורות.

וילדרכנו נראה לבאר דרומז על תרין ההין דהם תצי צורות כי אות ה הוא ד' דאיתמלי ביו"ד או בני"ו. וקול שופר רומז על י"ו כי קול הוא פנימיות והוא המחשבה היא היו"ד כמה הקדומה לפל הקדומה ומתיחד הפל ע"י השופר דמות ו בחי זעיר אנפין וכנ"ל לדמות דיוקן אדם וצריף לתיחד הפל לפני המלה ה' קודם ר"ה שאנו ממליכין אותו צריף לתיחד שיהי' שם הנז"ה בשלמות.

ונהו אמז"ל כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים כי שבת במ"ק ט' פמנין אד"ם במ"ק ואמרו כל המענג לבוראו את השבת ע"ד בחי שבת שמזכר עצמו להיות בדמות דיוקן אדם נותנים לו נחלה בלי מצרים בחי הא"ס ובלי ספק כי לזה נתכונן ג"כ מוח"ז וצלה"ה בספרו הקדוש נועם אלימלה בהפסוק זה ע"ש ותבין.

ונהו והי' כי תבוא וגו' והי' יגיד על שמחה פנדע ששמחה גדולה לפניו במרום כי תבוא אל הארץ למלכותא קדישא כי אשר ה' אלהיך וגו' שמה שצמצם עצמו לבחי' הוי"ה וזעיר אנפין פנ"ל הוא הפל אלהיך שיוכל להיות ותוכל לקבל האלהות ועי"ז נותן לה נחלה פנ"ל.

ואז תזכה וירשתה תמיד בלי הפסק וישבת בה ישיבה קיימת שזנפה לביאת משיחנו ב"ב שאז לא יבג עוד מוריך בלבושין וזעירות אנפין ואז יתא השם יהי"ה בתרין יודין. ונהו גם כן נראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ונראו ממך שיראו כי שם ה' שנקרא הוי"ה הוא עליה ובשבילה פנ"ל עי"ז ונראו ממך.

או נראו כל עמי הארץ. דרו"ל פירשו עם הארץ עם שבגינם נברא הארץ.

ונהו נראו כל עמי הארץ שעניי כל יראו כי אפילו עמי הארץ הפשוטים שבכם גם עליהם נראה כבוד ה' ונעבורם הי' בריאת הארץ ושם ה' נקרא עליה פנ"ל שיהא השם יהיה והפל נקרא עליה ועל ידך ונראו ממך והבן מאוד: אבנים שלמות תבנה את מזבח ה' אלהיך והעלית עליו עולות לה' אלהיך.

יבואר בהקדם פיה"כ תמים תהי' עם ה' אלהיך. והדקדוק ידוע דהל"ל תם תהי' מהו תמים.

והנראה ידוע כי ים מורה על המלכות גם על הבינה. וז"א תמי"ם אותיות ת"ם י"ם שיהי' תם בים המלכות והבינה ואז תהי' תיחד שם י"ה אבא ואמא חכמה ובינה בינה אותיות ב"ן י"ה בחי' ו' שנק' בן כי ו"ה הוא בן ובת כי בי"ה ה' בי"ה נכלל כל הוי"ה ואז תהא עם ה' הוי"ה בשלמות והוא אלהיך אלהות שלך שעל ידו נתייחד ונתחבר.

ידוע מס"י דהאותיות נק' אבנים. ונהו אבנים שלמות תבנה שהאבנים הם האותיות יהיו שלמות במלאותם לתיחד אבא ואמא ברא וברתא כאחד יו"ד בה' וי"ו בה'.

גם שלמות לשון שלמה ומלבוש שמתלביש כל צרכיך באבנים ואותיות האלה שיהי' הפל עבור צורך גבוה וכמוכא אצלנו כ"פ בשם הה"ק אמו"ר וצלה"ה פי' מאחז"ל פרום גלות לבני אדם דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזולזלין בהם ודחז"ל זו תפלה.

ופי' הוא ו"ל פי תפלה הוא דברים שעומדים ברומו של עולם לתקן בעולמות הרמים וממילא מתוקן גם למטה. עיין במ"א הבאנו באריכות כל לשונו.

ותבנה את מזבח ה' אלהיך כמו המזבח שהי' ממתיק כל האלהים הם הדינים לרחמים פכה תפעול בתפלתך וזה ה' אלהיך. ונהגם כי הנותן לה פח לכ"ז מ"מ והעלית עליו עולות לחסדי הבורא מבטיח לנו הפתוב והעלית עליו שיהבורא יעלה עליו על האדם פאלו הוא מעלה עולות לה' אלהיך שהוא המעלה את האלהים והדינים לה' להוי"ה הנרחמים גם עולות אותיות עול ת' שיקבל ויעלה כ"א ע"ע עול ת' עלמין דכסופין ואז תזכה לה' אלהיך וכנ"ל: א"י אבנים שלמות תבנה וגו'.

להבין דהנה התורה היא נצחית בעבר ונהנה ועתיד ואיך שייך עתה פסוק זה ובעוננו חרב מקדש ואין לנו מזבח. אמנם נראה כי ידוע גם עתה בגלותינו ונשלמה פרים שפתינו ותפלה במקום קרבן וידוע דהאותיות נק' אבנים.

ונראה להסביר כי אבני"ם אותיות א"ב בני"ם יחוד קוב"ה עם בניו כנס"י וא"א להיות היחוד כ"א על ידי האותיות של התורה ותפלה בזה נעשים היחודים. וזהו שהזהיר הכ' גם עתה אבנים שלמות ר"ל בהוציאך הדיבור לפני ה' בתורה ובתפלה תראה שיהי' האבנים שלמות בשלמות קוב"ה ובזה תבנה את מזבח ה' אלהיך יהי' כמו מזבח שעל ידו נתייחדו כל השמות כן תיחד בתפלתך ותורתך להיות יחוד ה' אלהיך הוי"ה אלהים ב"יחוד.

ועוד יותר תגרום בזה כי והעלית עליו עולות וגו' עולות הוא מלשון בחרות וילדות כמו עול ימים. וכמו שמצינו במד"ר באברהם אבינו ע"ה שפן מ"ח שנה הפיר את בוראו ושאל מה יהיה מימים שעברו בלי חפץ והשיב לו הש"י טל ילדותך שגם הילדות יתעלה ויחשב כטל.

כן יאמר הכ' שתגרום על ידי זה שתעלה ימי הילדות אשר חלפו ועברו כמו כליל ועולה יחשבו לפני הש"י. וזהו והעלית עליו עולות שיימי הבחרות והילדות תעלה גם כיימי הזקנה להחשב כמו עולה כי עולות תרתי משמע.

ועוד תפעול לה' אלהיך שהוי"ה והרחמים יהי' אלהיך וכל הדינים יספמו לרחמים אמן: והנה אם שמוע תשמע בקול ה' אלהיך וגו'. ואיתא במדרש רבה א"ר יודן כל מי ששומע בקול תורה בעוה"ז.

זוכה לשמוע באותו קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול פלה וכו' א"ל משה לישראל הואיל וכל מי ששומע לדברי תורה כף הוא מתרומם בב' עולמות הוו זהירין לשמוע דברי תורה מנין ממה שכתוב בענין והי' אם שמוע תשמע בקול ה' אלהיך.

זשה"כ אנשי אדם שומע לי. מהו אנשי אדם שומע לי.

אמר הקב"ה אנשיו לאדם בשעה ששמועותיו לי זהו לשקוד על דלתותי. אמר הקב"ה אם הלכת להתפלל בתוך ביהכנ"ס אל תעמוד על הפתח החיצון להתפלל שם, אלא הוי מתכוון להפגס דלת לפניך לשקוד על דלתותי אין פתיב פאן אלא על דלתותי ב' דלתות ע"כ לשון המד"ר.

והנראה בבואור המד"ר דהוקשה לו על כפל הלשון אם שמוע תשמע. והנה ידוע דהעיקר הוא למקן מדותיו אחת לאחת.

ר"ל אהבת הש"י לבד ויראה הרוממת והתפארות בעבודת הש"י. והנצחון בעבודתו וההודאה לשמו ית' עד בואו למדת מלכות להמליך אותו על כל דבר והעיקר הוא אהבה ויראה וזהו מאה"כ והי' אם שמוע תשמע בקול ה' אלהיך.

כשתשמע בפנימיות הב' שמות אלו ה' אלהים. ה' מורה על רחמים והוא רמז לאהבה. ואלהים מורה על גבורה והוא רמז ליראה. וקול רמז לפנימות פנודע.

ואז יהי השם הוי' ב"ה והי"ה שמורה לאהבה ויראה. וזהו והי' אם שמוע תשמע בקול ה' אלהיך.

והוקשה להמד"ר על כפל הלשון שמוע תשמע פנ"ל לזה אמר ר' יודן כל מי ששומע בקול תורה בעוה"ז. ר"ל בפנימיות פנ"ל לבוא למדרגת אהבה ויראה שהוא העיקר וקלות המדות פנ"ל.

אז זוכה לשמוע קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול פלה וגו' שהם ה' קולות ומרמזים לה' המדות. שהם אהבה ויראה והתפארות וניצוץ והוד.

ור"ל שאז יזכה למקן כל הה' מדות עד בואו למדת מלכות. וזהו גם כן שפייס המד"ר זשה"כ אשרי אדם שומע לי וגו' אשריו לאדם כו' ששמועותיו לי תיבת ל"י גימ' מ' רמז למדת מלכות.

ר"ל שכל מגמתו ורצונו לאסוף ולהכניס הפל למדת מלכות. אמר הקב"ה אם הלכת להתפלל כו' אל תעמוד על הפתח החיצון כו' אלא הוי מתפונן להפגס דלת לפניך מדלת. דהנה כשהאדם מתפלל בכונה. הוא עושה בתפלתו ביהכנ"ס דהיינו משפן להארות קדושתו ית' בתוך דיבוריו הקדושים אף באופן כשתפלתו היא בכונה ובפנימיות מחשבתו.

משא"כ כשמוציא דבורי תפלתו משפה ולחויץ ובלי כונה אינה מקובלת לפני הש"י. ולזה מרמז התנ"א אם הלכת להתפלל בתוך ביהכנ"ס.

ר"ל כשתרצה לעשות ביהכנ"ס לה' בתפלותיך אל תעמוד על הפתח החיצון ר"ל לדבר דיבורי התפלה משפה ולחויץ. אלא הוי מכנון בכונה גדולה ובפנימיות מחשבתם להפגס דלת לפניך מן הדלת ר"ל להפגס בפנימיות המחשבה בכוננת התפלה.

ואז תהי' תפלתך משפן וביהכנ"ס הדומה למקדש מעט היינו להשראת קדושתו ית' בתוך דיבורי תפלתך. ותקנבל ברחמים וברצון לפניו ית"ש.

אמן כי"ר עלינו ועל כל ישראל מעתה ועד עולם אמן. ומסיים לשקוד על דלתי לא נאמר כ"א על דלתותי פנ"ל היינו להפגס דלת לפניך מדלת בפנימיות מחשבתו ואז יום יום ר"ל היום העליון יאיר ביום התחתון אכי"ר והבן: ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך פי תשמע בקול ה' אלהיך.

יתבאר בהקדם לפרש הכתוב טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו. ולכאורה כל פמנותר
דהי' די אם אמר ורחמיו על מעשיו.

והנראה דכה פיה"כ טוב ה' לכל פי מדרכו הטוב להיטיב. אבל ורחמיו על כל מעשיו לפי
מעשה התחוננים ובאתערותא שלהם פן מעוררין את הרחמים עליהם.

אבל בני עלי' המה מועטים ומי הוא שיוכל לעורר הרחמים לז"א ורחמיו על כל מעשיו
דידוע שהצדיק נק' כל וכאשר נבאר לקמן. ולפי מעשה הצדיק הוא מכריע את כל העולם
לכ"ז וממשיך הרחמים עליהם כמארו"ל על עמוד א' העולם עומד וצדיק שמי' וז"א ובאו
עליה כל הברכות וגו' כי תשמע בקול וגו' תשמע לשון קיבוץ כמו וישמע שאול את העם
וקול רמז על הפנימיות פנודע ע"י שתקבץ הכל בפנימיות הוי"ה ויהי' אליה ר"ל לפי
האלהות שלה שתקנת והתעוררות שלה.

או יאמר כל הברכות כ"ל רמז על הצדיק פנ"ל גם כ"ל גי' נ' המורה על עולם הבינה
עולם התשובה ועדש"ה פימי צאתה מארץ מצרים אראנו נפלאות אותיות נ' פלאות שע"י
עולם התשובה ינפה להשיג נפלאות הגם שהיא מןפלא ומכנסה תנפה להשיג לעלמא
דיבלא עלמא דחירו ועי"ז ובאו עליה כל הברכות וגו' כי תשמע וגו' והוא כמו דאיתא
במד"ר יפול מצדה אלף ורכבה מימינה שאלף מלאכים שוכנים בצד שמאל האדם ורכבה
מימינו וכשמזכה מעשיו הם מוכנים לשרתו וכאשר יצונם פן יעשו מלאכי הסוד מיכאל
להביא הסוד על ישראל וגבריאל להביא הגבורות והדינים על ראש רשעים וחיל ורפאל
על רפואה וגם הצד שמאל יוכלל בימין.

וזהו ורכבה מימינה שהריבוי יהא בימין שהאלף יוכלל בצד ימין. וזהו כי תשמע
כשתשמע בקול ה' אליה היינו שתשמע דברייה אל המלאכים שנק' קול פי הדיבור אין
בהם אלא חול והם יהי' מונמנים למשלחתה תמיד בכל הטוב אמן: א"י ובאו עליה וגו'.

דידוע מדרז"ל כי הארורים נאמרו בלשון ברוך גם פן ובתורה לא נכתב כ"א הארורים
א אמרו ובאו עליה כל הברכות האלה. האלה מלשון אלה וקללה.

ור"ל שהברכות יוכלל בהם האלות והקללות להתהפך לברכה ולטובה ועי"ז והשיגוה
ביאו אותה להשגות גדולות גם והשיגוה לגדלות כמו ואחריתה ישגא מאד פי כשאין
הברכה מצוין ח"ו אזי האדם בקטנות המוחין אבל כשיבואו עליה הברכות פנ"ל תבוא
לבחי' גדלות המוחין פי תשמע ותקבץ פנ"ל את הכל לקול ה' אליה להיות האלהי
והדינים נמתקין להוי"ה ורחמים אמן: א"י דלכאורה תיבת והשיגוה פמנותר.

ונ"ל דהנה יש ג' בחי' בישראל. צדיקים בינונים ורשעים והצדיקים א"צ לטירחא יתירה
פי תמיד הם דבוקים בו ית' אפילו בצורכי הגשמיות.

והבינונים צריכין לטרונח בעבודה יתירה להתחזק ולעלות לבל יפלו ממדרגה שלהם
והרשעים צריכים עבודה גדולה מאד להפך עצמם לאיש אחר ולעשות מצירות רש"ע
לצירוף שע"ר שיהי' שער שיוכל אור ה' להופיע עליהם והוא חוץ לדרך הטבע להתהפך
מאשר הי' עד הנה.

וְלָזָה אֲרוֹל מְקוֹם שֶׁבַע"ת עוֹמְדִים אֵין צְדִיקִים גְּמוּרִים יְכוּלִים לַעֲמוֹד שֶׁאֵ"א לָהֶם לָלֶכֶת
בְּעֵנֶן כְּזֶה כִּי אֲצַלֵּם דְּרָךְ הַטְּבַע לְהִיּוֹת תְּמִיד דְּבוּקִים בְּשֹׁרֶשׁ עֲלִיוֹן וְאֵינֶם יוֹדְעִים בְּבַחֲחִי
זוֹ שֶׁל הַבַּע"ת בְּשׁוּם אֶנְפֹן.

וּכְנֶגֶד זֶה מְרַמֵּז שְׁלֵשׁ אֵלֶּה צוּם קוֹל מְמוֹן שְׁמֹסְפָרִם שְׁנֵה. כִּי הִרְשָׁע צָרִיף לְצוּם וּלְסִגְפָּה
נִפְשׁוּ.

וְהַצְדִּיק אֵ"צ כ"א בַּחֲחִי קִיל בְּפִנְיָמִיּוֹת. וְהַבִּינוּנֵי צָרִיף לְבַחֲחִי מְמוֹן חֲטָאָה בְּצִדְקָה פְּרוּק.

סוֹף כָּל סוֹף כ"א צָרִיף לְעֵבֹד לְפִי בְּחִינָתוֹ וּמְדַרְיָגָתוֹ שִׁיְהִי בְּלִי לְקַבֵּל הַשְּׂרָאָת אֹר
קְדוּשָׁתוֹ אֲבָל לְזֶה צָרִיף תְּמִימוֹת גְּדוֹל וּבְאֵמֶת וְאֵז יוּכַל לְהִלָּךְ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים אֲבָל
שֶׁקָר אֵין לוֹ רְגָלִים וּבְמֵה יְהִלָּךְ לְמַעַלָּה הַגֵּם הַלִּיכָה זוֹ לֹא בְּרִגְלֵין הוּא כ"א בְּמַחְשָׁבוֹת
קְדוּשׁוֹת וְטֵהוּרוֹת מ"מ אֵמֶת מְאָרֶץ תִּצְמַח עֵיקָר הָאֵמֶת נִצְמַח מֵהָאָרֶץ מְבַחֲחִי הַרְגָלֵין
וְכַנּוּדָע הַשְּׁמוֹת שְׁעוֹלֵין רַג"ל וְאֵז יוּכַל לְקַבֵּל שְׁפַע קְדוּשָׁה וְטָהְרָה כִּי הַש"י יְהִיב חֲכָמָה
לְחַכְמֵין כַּמֵּאָרֶז"ל לֹא כְּמֵדֶת ב"ו מֵדֶת הַקַּב"ה מֵדֶת ב"ו רִיקוֹן מִחֲזִיק מְלֵא כו' אֲבָל מֵדֶת
הַקַּב"ה מְלֵא מִחֲזִיק כו' דְּהֵינּוּ מִי שֶׁהוּא מְלֵא מֵדוֹת טוֹבוֹת אֲהַבָּה וְיִרְאָה מִחֲזִיק עוֹד יוֹתֵר.

כִּי נִתְחַדֵּשׁ עָלָיו בַּכ"פ אֲהַבָּה וְיִרְאָה קְדוּשָׁה וְטָהְרָה. וְזֶה וּבָאוּ עָלָיָה כָּל הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה.

וּבָאוּ הוּא עֵתִיד הַבְּטוּחַ וּר"ל כִּי בְּנוֹדָאֵי יְבוֹאוּ עָלָיָה כָּל הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה אֲבָל בְּאֶנְפֹן תִּרְאָה
כִּי וְהַשִּׁיגוּף שְׁתִּהְיֶה כְּלִי וּבֵית קִיבוּל שִׁיּוּכְלוּ הַבְּרָכוֹת לְהַשִּׁיגוּף. כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל וְגו' תִּשְׁמַע
לְשׁוֹן קִיבוּץ כְּמוֹ נִישְׁמַע שְׁאוּל אֶת הָעַם.

וּר"ל כִּי תִשׁוּב עַד שֶׁתִּקְבֹּץ הַכָּל אֶל הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁנֶּק' קוֹל. אֲבָל מ"מ הַגֵּם שְׁתִּגִּיעַ לְמֵדָה זוֹ
תִּדַע נְאֻמָּה כִּי ה' אֱלֹהֵיךָ.

ר"ל מֵה' נִימֵן לָהּ שֶׁתּוּכַל לְקַבֵּל הָאֵלֹהוֹת שִׁיִּקְרָא עָלָיָה וְהוּא הַנּוֹתֵן לָהּ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל.
אוֹ בִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל ה' אֱלֹהֵיךָ ע"ד שְׁפִי מֵאֲמַז"ל אֲהַבְתִּי כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי וְדַרְשׁ רַבָּא
אֵימְתִי אֲנִי אֲהַבְּהָ כְּשִׁישְׁמַע ה' אֶת קוֹלִי וְלִכְאוּרָה אֵינִי מוּבֵן אֲמַנֵּם הָעֵנֶן הוּא כִּי כָּל
כּוֹנְנֵתִינוּ בְּתַפְלֵתִינוּ הוּא הַכָּל צוֹרֵךְ גְּבוּהָ לֹא לְהִנָּאֵת עֲצָמֵינוּ וְזֶה אֵימְתִי אֲנִי אֲהַבְּהָ
כְּשִׁישְׁמַע אֶת קוֹל תַּחֲנוּנֵי ר"ל הַפְּנִימִיּוֹת מִן תַּחֲנוּנֵי וְעֵינֵין בְּפִירוּשְׁנוּ ע"ז בַּמ"א הָאֲרָכְנוּ
יוֹתֵר בְּיַד דִּי בְּאֵר (וַע"ע בְּסִפֵּר וְיִחַל מִשְׁחָה עַל תְּהִלִּים בְּכַתוּב זֶה) וְזֶה כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל וְגו'
שֶׁתִּקְבֹּץ הַכָּל בְּפִנְיָמִיּוֹת.

ה' אֱלֹהֵיךָ. אֱלֹהֵיךָ הִיא אֱלֹהֵי"ם שְׁגִי הַטַּב"ע תִּרְאָה לְהַבִּיאוּ לְהוִי"ה וְרוּחְנִיּוֹת לְפִנְיָמִיּוֹת
עֲלִיוֹן וְאֵז בְּנוֹדָאֵי יְבוֹאוּ עָלָיָה כָּל הַבְּרָכוֹת אֲמֵן: בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה בְּשָׂדֶה עִיר
לְשׁוֹן הַתְּעוֹרְרוֹת כְּמוֹ עוֹרְהַכְּבוּדֵי וְגו' וְהִנֵּה יֵשׁ מִתְּעוֹרְרִים וְנוֹפְלִים ח"ו מִמְדַרְיָגָתֶם
כְּדַמְצִינוּ בַּד' שְׁנִכְנְסוּ לְפָרְדֵּס שְׁלֵא יִצְאוּ בְּשָׁלוֹם לְבַד מֵר"ע שְׁנִכְנְסוּ בְּשָׁלוֹם וְיִצְאוּ בְּשָׁלוֹם
וְכַמֵּש"ה בְּרוּךְ אַתָּה בְּבִנְיָאָה וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצִאֲתָךְ שְׁתַּבּוֹא לְשָׁלוֹם וְתִצָּא לְשָׁלוֹם.

וְזֶה בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר בְּהַתְּעוֹרְרַת שְׁלָךְ שִׁיְהֵא בְּשָׁלוֹם וּבְרוּךְ אַתָּה בְּשָׂדֶה שְׁעִי"ז תִּהְיֶה
בְּרוּךְ לְבוֹא בְּשָׂדֶה תַּפּוּחִין קְדִישִׁין לְהִיּוֹת הַכְּנִיסָה וְהַיִּצִיאָה בְּשָׁלוֹם. גַּם בְּרוּךְ אַתָּה
בְּעִיר וְכַמֵּ"שׁ לְמַעַלָּה בְּשֵׁם הַמְדַרְשׁ יְפוּל מְצַדָּה אֶלְף וְגו' נִמְצָא הָאָדָם כְּמוֹ עִיר וְתִהְיֶה
בְּרוּךְ בְּעִיר כִּי כָּל הַמְּלָאכִים יִסְפִּימוּ עָלָיָה לְטוֹבָה וְלְבָרְכָה וּמִמִּילָא וּבְרוּךְ אַתָּה בְּשָׂדֶה

בחקל תפוחין קדישין: יקימך ה' לו לעם קדוש וגו' כי תשמור את מצות ה' אלהיך והלכת בדרכיו.

לקאורה תיבת לו פמותר. ונראה דידוע לו מורה על הצדיק גם על הבוב"ה הפולל כל הו"ק ו' פעמים ו' עולה ל"ו כי הוי"ה גי' כ"ו עם האותיות גימ' ל' נאות ו' רומז על זעיר אנפין כאשר הארכנו בזה לעיל בריש אמור ובהתחברות ההוי"ה לז"א פנ"ל הוא לו.

ונה יקימך ה' שיסתן לה קימה מהוי"ה שתהי' לו וכאמור ובזה תהי' לעם קדוש. ובמה תזכה לזה כי תשמור את וגו' תשמור לשון שומר וממתין פשתהי' בבחי' זו להיות שומר ומצפה מתי תבוא מצוה לידי ואקימנה ודייקא את מצות ה' לשם ה' ואז והלכת בדרכיו כשתשמור תמיד ההוי"ה לא תטעה מני אורח ודבר הישר.

גם והלכת לשון הלכה שתשיג הלכות וסודות המתחדשין במתיבתא דרקיע והבן מאד: וראו כל עמי דארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו מכה. ותבאר עפ"י הדיוע דשם הני"ה ב"ה הוא בניקוד צבאות וצבאות מורה על פמציבי עביד בחיל שמיא וארע' ומורה על הצדיק אשר פח בידו לעשות בשמים ובארץ פצונו וכמש"ה לעושה נפלאות גדולות לבדו כל"ח.

ור"ל שהש"י עושה נפלאות גדולות לבדו אבל כי לעולם שרצה בטובו שימשיכו חסדו על העולם לכן העמיד את הצדיק שימשיף אל העולם חסדו וכעין זה איתא בנו"א יעו"ש. וזהו לעולם ה' דברך נצב בשמים.

לעולם ה' להמשיף על העולם הניתו אזי דברך להיות נצב בשמים הי' דברך הטוב לעשות יציבה וקיום להצדיק בשמים לבל יפול ממדרגתו. ולזה איה לא יחוש האדם על עצמו בראותו כי כ"כ מעלתו נשגבה ורמה להיות שליט בשמים ובארץ וא"כ צריך לקדש ולטהר עצמו להיות הוי"ה שורה עליו תמיד כמאה"כ שויתי ה' לנגדי תמיד.

לנגדי. נגד הוא לשון זריחה פי כל נגד למזרח שישנה כ"כ ההוי"ה עליו עד לנגדי תמיד כל מה שמתקדש יותר מאיר לנגדו הניתו יותר ניותר פי הוא א"ס ואז הוי"ה בניקוד צבאות להיות פמציבי עביד בחיל שמיא וארעא חיל הוא פח ולשון חלי פתם שהוא עדי ותכשיט על שפכחו עושה קישוטינ ותכשיטינ שיתפאר הש"י בו בפני צבא מעלה שאמרו מה אנוש פי תזכרנו עתה הראיתם התפארת והנחת שמגיע לי ממנו.

ונהו ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך וגו' דידוע כל מורה על הצדיק וגם על הש"י שנק' כל הפולל הפל כמש"ה פי כל בשמים ובארץ ומתרגמינן דאחיד בשמיא וארעא והפל אחד פי הש"י וישאל מתענגין זע"ז והצדיק פמציבי עביד בחיל שמיא וארעא גם כ"ל גי' נ' היא היובלא עלמא דחירו שע"י התשובה הוא דבוק בעלמא דחירו ולז"א כל ישאל יש להם חלק לעוה"ב ולא אמרו כל אדם אלא כל ישאל היינו כל נוי שהוא בבחי' ישאל ל"י רא"ש שמדבק עצמו בראשית העליון יש לו חלק לעוה"ב ר"ל שבא מעולם העליון על ידו לעוה"ז פי הצדיק ממשיף מנחל העליון לעולם התחתון ע"י שמחבר עלמא תתאה בעילאה.

וז"א ובאו עליך כל הברכות ולקאורה הי' די אם אמר ובאו עליך הברכות אמנם כל מורה על האמור גם כ"ל נאות ה' מן הברכות אותיות כל"ה על ידי שמעלה ה' תתאה אל

הכ"ל נעשה יחוד הפלה עם הקמתו באחיד בשמיא וארעא ועל ידי זה כפשוטו ובאו עליך כל הברכות וגו' ואמר האלה פי האל"ה עם האותיות גי' אד"ם פי השפיע היורד מאתו ית' בחדו הגדול יורד בפעם אחת.

והצדיק מחלק לכ"א די צרפו כפי מה שצריך כ"א ואז והשיגה. וכ"ז ע"י פי תשמע בקול ה' אלהיך ה' מורה על אהבה אלהיך מורה על יראה ור"ל בקול הפנימיות פלומר הפנימיות אהבה ויראה לא אהבה ויראה חיצונית כ"א אהבה ויראה עילאה ונדוע פי מתחלה צריך לאחוז ביראה וממנה יבוא אל האהבה וכמ"ש הה"ק מחנתני מו"ה דוב בער זצלה"ה דרפו של איש לחזור אחר אשה ר"ל פשיש לו היראה שנק' אשה יראת ה' אזי דרפו של איש הוא האהבה לחזיר אחריו וזהו נראו כל עמי הארץ פי שם ה' וגו' פי ה' הוא הוי"ה בעצמותו ושם ה' הוא הניקוד צבאות שבא על ידי אהבה ויראה להיות כמציב' עביד בחיל שמיא וארעא וכאמור לעיל אי ויראו הכל ממה שיודחו ממה כל הראות חיצונית וטעוון נוכראי פי תפול אימתה ופחד עליהם ויראו ממה: פרשת נצבים אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם וגו'.

נראה לפרש דהנה היום הוא מאיר ומאפיל וכפרש"י ואמר אתם נצבים היום ר"ל שתזכו לעשות יציבה מעמד ומצב וקיום אל היום שיהי' תמיד בבחי' יום לאורה. גם היום מורה על ר"ה פידוע שתזכו לעשות יציבה אל היום הדין הקדוש והנורא להיות לפני ה' אלהיכם לעמוד לפניו כב"פ כמו במעמד הר סיני דכתיב פנים בפנים דבר ה' עמכם פן תזכו ליצא זכאי במשפט ויהי' ההוי"ה והרחמים אלהיכם וכולם יסכימו עליכם לטובה ולרחמים אמן.

ואמר ראשיכם שבטיכם זקניכם ושונריכם. פי הנה יש באדם בחי' נפש רוח נשמה חי' חידה.

והדבר מוכן פי היום הדין לא יבוא במשפט את הגוף פי הוא חומר עכור ועפר הוצק יסודו פי אם במשפט יביא על כל נעלם את הנשמה לאמר ראה נתתיך בגוף האיש הישראלי הנה ומה תקנת כל ימי השנה.

ומנה יקח האדם מוסר השכל איך לא יבוש וחרדה ילבש אשר הנשמה זכה וטהורה וכל מגמתה למאנס ברע ולבחור בטוב והאדם מונע אותה ועל ידו ביאורה למשפט לפני המלך המשפט על אשר פגם בה האדם.

ולנה תרמו לנו תורתנו הקדושה אתם נצבים היום לדין כלכם לפני ה' אלהיכם הבוטחן פליות ולב. אמנם שימו על לבבכם מי ומי העומדים לדין לא עם גוף הגוף כ"א ראשיכם הוא בחי' הנשמה שהיא הראשית שבאדם.

שבטיכם רומז על הרוח אשר באדם שעל ידו מתקשר האדם בהנשמה פי רוח הוא מלשון רצון והרוח תשוב אל האלהים ותמשיך ותופיע על האדם אור הנשמה ולמנוע אותו מהסט"א כמאה"כ ורוח אלהים מרחפת על פני המים פי יש מימי הקסדים והרחמים.

ולענותם המים הזדונים והרוח אלהים מרחפת להבדיל בין מים למים כ"א להביאו על פני המים פי מימי הקדושה נק' בחי' פנים שהם הפנימיות לא כן מימי הזדונים הם בבחי'

אחוריים וקרוי תמשיך את האדם לפנימיות המים פנ"ל ושוורש נשמתו ע"י קיבול עול מלכותו ית' ולכן נק' שבטיכם כמו שבט מלכות כמש"ה לא יסור שבט מיהודה.

זקניכם רומז על התקמה כמאז"ל זקן זה שגנה חכמה שפשיש באדם בחי' הג"ל זוהר לבוא אל התקמה. ועי"ז תזפו ראשיכם שיהי' לכם נשיאות ראש פנ"ל שתוכלו להרים ראש לפני המלך ה' צבאות ותזפו להרבות שבטים וענפים.

ושוטריתם להיות שוטרים ומושלים לגזור אומר ויקם וכמו שביארנו בפ' שופטים ושוטרים שפירש"י שוטרים הרודין במקל יעו"ש פי במק"ל גי' עק"ב עקב ענוה יראת ה' שע"י הענוה זוהר לראות הוי"ה ע"ש במקומו.

וע"י הזקנה הוא התקמה יוכל להיות שוטר ומושל פי אם אין חכמה אין פלום וכמאז"ל כל ת"ח שאין בו דעת כו' וכשתזפו להתקמה תהי' שוטרים ומושלים ביראת ה' צדיק גוזר והקב"ה מקיים בכל טוב אמן: ושב ה' אליה את שבותה ורחמה ושב וקבצה מפל העמים אשר הפיצה ה' אליה שמה.

דידוע הגם שכל השמות קדושים אל אליהם שדי וכדומה ועל ידם נמשך חסד אל ולעשות דין בשונאי ה' ויאמר לצרותינו די. אולם זה עיקר עבודת האדם להמשיך עליו הניחו להיות מרפכה להוי"ה וכמש"ה והי' ה' דייקא למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי' ה' אחד וגו' ה' דייקא.

וז"א ושב לשון תשובה שעיקר התשובה הוא ה' אליה שהוי"ה בעצמו יהי' אליה ותהי' מרפכה להניחו ואז ממילא ישיב את שבותה הם ר"ב ניצוצין מהרפ"ח שנספו ולנו לקרר עוד רב שנשארו ולא נתבררו במצרים פידוע יתבררו וינוחזרו לשוורש ע"י תשובה פזו. ורחמה ושב וקבצה וגו' עיין באוה"ח בפ' זו איך שמחלק שע"י קיום מ"ע. והותרה ה' לטובה.

וע"י השמירה מעבור על מל"ת עי"ז ונתן כל האלות על שונאי יעו"ש במתק אמריו. וז"א ורחמה הוא ע"י קיום רמ"ח מ"ע ירחם עליה וישמור כל הרמ"ח אברים שלה להיות שלמים וקיימים ושב וקבצה וגו' בשכר השמירה מעבור על מצות ה' אשר לא תעשנה יסיר ממך כל האלות ויתגם על שונאיך.

ואתה יקבץ מארבע כנפות הארץ להוליכנו מהרה קוממיות לארצנו במהרה בימינו אמן. א"י ושב ה' אליה וגו'.

פי הנה הש"י הוא הפלל פי הוא הפולל הפל וחוזק ממנו הוא פרט. והאדם למטה הוא דוגמא דלעילא בחי' כלל ולכן הוטבעו בו רמ"ח אברים אותיות רח"ם כמו שא"א להיות הולדה בלי פתיחת הרחם כמו כן כשהאדם מקדש ומטהר עצמו כל רמ"ח אבריו בפרטות אזי הוא בחי' כלל להיות פטר רחם לפתוח הרחם בכל מיני השפעות.

וז"א ושב ה' אליה את שבותה ורחמה מלשון הולך שובב בדרך לבו שכל מה שהיית שובב עד עתה ישיב אותו ה' ורחמה שתוכל לרחם על רמ"ח אבריה ולהיות בבחי' רמ"ח, ושב וקבצה מפל העמים שכל הניצוצות שנתפזרו על ידי שהלכת שובב בדרך לבך קבצם ה' ויחזירם למקומם להיות בכלל אשר הפיצה.

בכ"מ אשר הפיצה היצר תדע כי ה' אלהיה אשר יצורך על ככה להעלות הפל למקומו אמן: אם יהי נדחה בקצה השמים משם יקבצה ה' אלהיה ומשם יקחה. דהנה איתא בס"י עשר ספירות בלימה.

ופי' פ'ר במ"א באנרף שא"א לעשר ספירות בלי מה מ"ה גי' אד"ם שצריף מתחלה לתקן עצמו להיות בבחי' מה דמות דיוקן אדם אז יוכל להאיר העשר ספירות דהכלל שיהכל נעשה באתדל"ת. ועשר רמז פ' שכינתא קדישא דהיא בספי' והכל א"א בלי מ"ה פנ"ל כ"א ע"י האדם העושה מעשהו למטה ומתקן למעלה כילאהבת הש"י אותנו נתן לנו פח זה.

ונהו בראשית ברא וגו' ודרז"ל בראשית בשביל התורה וישראל שנק' ראשית ות"י בראשית בתוקמתא התקמה הוא הפח מה שנתן פח באדם לעשות תיקונים בעולמות העליונים. ולכן בראשית במ"ק גי' אהב"ה שיהכל גרמה אהבתו ית' אלינו.

ונהו השמים מספרים כבוד אל שמים אותיות שא מים הצדיקים הנושאים עליהם מים שאין להם סוף ים התקמה ומעלים הכל לתקמה הקדומה שהוא א"ס הם מהפכים ומנהרים ומאירים כבוד אל.

ונהו אם יהי נדחה פשתה' מנדח מקצה השמים היינו מבחי' שא מים פנ"ל: א"י אם יהי נדחה. שבחי' נדחה יהי תמיד בבחי' זו שאמה בקצה השמים שא מים פנ"ל שתמיד תחשוב פאלו אמה נדחה לחוץ וכעת אמה רוצה להתחיל בעבודה כמו היו"ד שמורה על התקמה ויש בה קוצין הוא קוצו של יו"ד ותתאמן תמיד להיות דבוק עכ"פ בקוצו יו"ד כי התקמה בעצמה אין בשכל האנושי להשיגה עד תכליתה ונעלמה מעיל כל חי.

וידוע דאות ה' ד' הוית ואתמלאת ביו"ד או בנא"ו וכשהאדם נחשב בעיניו פדל פאמור ומדבק עצמו לקוצו של יו"ד ונתמלא דלתו ביו"ד אז נשלם על ידו ההוי"ה פי יו"ד גי' כ' ובהתדבקות דלתו בקוצו של יו"ד ונעשה ה' עם הפולל גי' כ"ו.

ונה בקצה השמים היינו בקוצו של יו"ד ים התקמה. משם יקבצה ה' יקבצה להיות הוי"ה בשלימות.

אלהיה ע"י אלהות שלה שפעלת במעשיה ומשם יקחה. לבחי' ה' תתאה לחברה בה עילאה פי זה תשוב"ה תשוב ה' שתשוב ה' לתורה והבן מאד: ואתה תשוב ושמעת בקול ה' ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוה היום.

לכאורה תיבת ואתה כמיותר והנראה דידוע פי זה כל האדם בשרות עליו רוח ה' וצלם אלהים וכמו שמצינו בקין נישם ה' לקין אות היינו התנרת דיוקן אד שגם אם ח"ו פנים קלקל יוכל לתקן ע"י התשובה להיות הוד הש"י עליו.

ונהו הוד והדר תשנה עליו. הוד היינו הוד עילאה והדר ר"ל להדר ולהתזיר אם"כ ההוד למעלה.

את זה תשנה עליו. וזה קול ה' בהדר.

וְנָהוּ וְאָתָּה תָּשׁוּב יָדוּעַ אֶת־הַאֲשֵׁר "תַּנְה" הַיּוֹדֵף. שְׁהַיּוֹד הַנִּיחָן לָךְ תָּשׁוּב תּוּכַל לְהַשִּׁיבוֹ לְמַעֲלָה לַעֲשׂוֹת נַח־ר לְיוֹצֵרָךְ וְשָׁמַעַת בְּקוֹל ה' שָׂאז תּוּכַל לְשָׁמְעַע בְּקוֹל הוּא הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל הוּי"ה עֲלִיוְנָה.

וְעֲשִׂיתָ אֶת כָּל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם. שְׁתּוּכַל לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת בְּבַחֲיָא זֶה כָּל אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם בְּשַׁעַת מ"ת שְׁנַאֲמַר אֲנִי אֲשֶׁר אֶז נִתְגַּלָּה שְׁמַחַת מַעֲשֵׂה בְּרַאשִׁית עַל יְדֵי קַבְּלַת הַתּוֹרָה וְהַבֵּן: כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם לֹא נִפְלְאת הוּא וְגו' לֹא בְּשָׂמִים וְגו' לֹא מַעֲבָר לַיָּם וְגו' כִּי קָרוֹב אֵלַי הַדְּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ.

תְּבַאֵר עַפ"י פִּיה"כ אֲשֶׁר־י אִישׁ שִׁשְׁמַע לְמִצְוֹתַיָּךְ. דִּידוּעַ עֵינֶיךָ עֲשִׂיתָ הַמִּצְוָה לִינְחָדָא קוֹב"ה וְשְׁכִינְתִּי וְלַחֲבַר י"ה בּו"ה כְּמֶרְנָמְז ע"ז תִּיבַת מִצו"ה בֹּא"ת ב"ש מ"צ י"ה וְאוֹת ו"ה אֶז הַשֵּׁם בְּשִׁלְיָמוֹת.

וּבְפֶרֶט כִּי בְּאָדָם כָּלִים נִכְוָנִים לְזֶה כְּדֹאִיתָא בַּס"ק אִיךָ שֶׁכָּל הַגּוֹף מְרַכְּבָה לְהוּי"ה וְעֵינָיִן בְּשַׁעֲרֵי צִיּוֹן וְכַשֶּׁהְאָדָם מְקַדָּשׁ עֲצָמוֹ וּמְטַהֵר כָּל קוּמְתוֹ מֵרֹאשׁ וְעַד. עָקֵב לְהִיּוֹת קוּמָה שְׁלִימָה אֶז הוּא מְרַכְּבָה לְהוּי"ה כְּשִׁשְׁמַעְבֵּן כָּל פֶּרֶט־י אַבְרָיו לְהִיּוֹת מוֹכְנִים לְזֶה.

וְנָהוּ אֲשֶׁר־י אִישׁ שִׁשְׁמַע לְמִצְוֹתַיָּךְ. ר"ל שִׁשְׁמַע שִׁשְׁמַע כָּל אַבְרָיו אֶל מִצְוֹתַיָּךְ לְהִיּוֹת מְרַכְּבָה לְהוּי"ה וְכַב"ל.

הִנֵּה כְּמוֹ שְׂרַאשׁ חֲדָשׁ הוּא הַכּוֹלֵל שֶׁל כָּל יְמוֹת הַחֲנוּדָשׁ כֶּכָּה ר"ה הוּא הַכּוֹלֵל כָּל חֲדָשֵׁי יְמֵימוֹת וְשַׁעוֹת הַשָּׁנָה וְלְזֶה שֶׁנֶּ"הגִי סְפִירָה לְשׁוֹן סְפִיר וְהֶאָרָה שְׁצָרִיךָ לְהֵאִיר מֵר"ה כָּל הַשָּׁנָה כְּנֹלָה. וְזֶה שִׁסְדּוֹ לָנוּ בְּנוֹסַח תְּפִלַּת מוֹסָף זֶה הַיּוֹם תְּחַלַּת מַעֲשֵׂיךָ זְכוּרוֹן לַיּוֹם רֵאשׁוֹן ר"ל כִּי סִימְנָא מְיָלְתָא נַעֲשֵׂה הַיּוֹם הַזֶּה זְכוּרוֹן לְתַנּוּן כָּל יְמֵי הַשָּׁנָה וְלַיּוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה יְהִי לָהֶם לְזָכוּרוֹן זְכוּרוֹ וְיִשְׁוּבוּ אֶל ה'.

הֵן אָמַת כִּי בְּנֵי עֲלִי בְּכָל יוֹם וְשַׁעָה וְרַגַע מְבַקְרִים וּמְפַשְׁפְּשִׁים מַעֲשֵׂיהֶם וְדִין מְתוּחַ לְפָנֵיהֶם תְּמִיד כְּמֵאח"ל אָדָם נִדּוֹן בְּכָל יוֹם אֲבָל מוֹעֲטִים הֵמָּה וְלִכֵּן נִתֵּן לָנוּ אֶת יוֹם הַזְּכוּרוֹן הַזֶּה לְעוֹרֵר לֵב אָדָם בְּקִרְבּוֹ לְהִיּוֹת חֲרָד וּבְהוֹל מְאִימַת הַדִּין וּכְאֲשֶׁר יְסֻדּוֹ לָנוּ בַּפְּזָמוֹן זוֹחֲלִים וְרוֹעֲדִים מֵיּוֹם בּוֹאָךְ מְמוֹרָא הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּא יְבוֹא לְשִׁפּוֹט הָאָרֶץ.

אֲבָל הַעֵינֶיךָ הַעֲבָדוֹת הוּא לְהִיּוֹת בְּכָל יוֹם יָרָא וְחֲרָד דּוֹאָג וּמִיַּצֵּר מִדִּין הַעֲלִיּוֹן אֲשֶׁר נִדּוֹן בְּכָל יוֹם וּבְכָל רַגַע וְתַפְקְדָנוּ לְבַקְרִים וְלְרַגְעִים תְּבַחְנָנוּ כְּבַדְחוּ"ל. וְז"א כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת כְּשִׁתְּרָצָה לְהִיּוֹת בְּבַחֲיָא זֹאת בַּחֲיָא נּוֹקְבָא הַמְּקַבֵּל הַנִּיחָן ית' בְּשַׁעַת עֲשִׂיתָ הַמִּצְוָה.

אִזִּי הַעֲצָה הַיְעוּצָה לְזֶה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּךָ הַיּוֹם. בְּכָל יוֹם יְהִי נִחְשָׁב בְּעֵינֶיךָ כְּאֵלוֹ הַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הַדִּין הַקְּדוֹשׁ דִּידוּעַ כִּי הַיּוֹם מוֹרָה עַל ר"ה וְשָׂמָא תֹאמַר מֵה כַּחֲיָא כִּי אֲנִיחַל לְבַחֲיָא כְּזֹאת בַּחֲיָא הַיְעוּדָה דִּינִיקָא לְבְּנֵי עֲלִי לֹא כֵן אֲנִי כִּי נִתְלַכְלַכְתִּי בְּחֻטְאֵי לֹא אוּכַל לְהַתְּנַקּוֹת.

לכ"א חֲלִילָה לָךְ מִחֻשְׁבָּה כְּזֹאת כִּי לֹא אֶל חֲפֵץ רָשַׁע הוּא כִּי לֹא נִפְלְאת הוּא מְמָךְ. מְמָךְ בְּעֲצָמְךָ שְׁנַקְרָאת אֲד"ם גִּי מ"ה כְּמִנְיָן הוּי"ה בְּמִלּוּי אֶלְפִין וְיֵשׁ בּוֹ י' אוֹתִיּוֹת וְכֵן אָדָם בַּמ"ק גִּי ט' וְעַם הָאָדָם הַכּוֹלֵל גִּי י' לְהוֹרוֹת נִתֵּן כִּי לֹא נִפְלְא וּמְכֻסָּה הַדְּבָר מִשׁוּם אָדָם הוּא.

לא בשמים הוא וגו' שמי"ם אותיות ש"א מי"ם מי"ם גי' צ' ור"ל ששהצדיקים נישאים כי את צדיק עליון ע"י מעשיהם הטובים הקדוש ב"ה מתעלה ואת"פ ממשיכים אותו למטה להתניח אתנו ולא דונקא בשמים הוא באותם בני עלי' שהם בחי' שמים כנ"ל לאמר מי יעלה כי אין ביכולתנו, וגם לא מעבר לים הוא וגו' כי י"ם גי' נו"ן רומוז על שער הנו"ן עולם הבינה שער התשובה ולא תאמר כי פבר אפה מעבר לים ר"ל מעבר ומצד השני של התשובה לא אוכל עוד לשוב כי קרוב אליה הדבר מאד מא"ד גי' אד"ם שפקל תוכל להיות בבחי' אדם וע"י מה לכ"א בפיה ובלבבה לעשותו.

כי הצדיקים לבם ברשותם וכן פיהם. לא כן הרשעים הם ברשות לבן.

לכ"א שתראה בפיה שהפה יהי' שלה. ובלבבה.

שהלב ג"כ יהי' שלה. או בפיה אותיות ב' פיה רמוז על הש"י שהוא נק' פי הצדיק שפוחת פיו אדני שפתי תפתח שתזכה לפה קדוש כנה.

ואז לעשותו לשון תיקון תמקן הפל ותעשה תיקונים בעולמות העליונים והבן: א"י כי קרוב אליה וגו'. בהקדם לפרש הכתוב דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב בהמצאו אותיות צ"א היחוד האמיתי ואותיות מ"ה גימ' אד"ם כי עיקר היחודים הוא שיהי' האדם בדמות דיוקן אדם מלשון אדמה לעליון מה הוא רחום כו' וז"א דרשו ה' בהמצאו לייחד היחודים שיהי' בדמות דיוקן אדם העליון ואז קראוהו בהיותו קרוב תוכלו לקרוא אותו.

וזהו פי קרוב אליה הדבר. דבר רומוז על המלכות מלשון דבר א' לדור שהמלכות יהי' קרוב אליה בעת קוראה מא"ד גימטריא מ"ה אותיות אד"ם פשתהי' בדמות ודיוקן אדם.

ואז בפיה ובלבבה לעשותו. בפיה עדש"ה אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתה ידוע שפ"ה גימטרי' שכינ"ה ור"ל כשתפתח שפתי להיות עם השכינה ומרפכה אליו אזי ופ"יג"י צ"ו יחוד אל אדני יגיד תהלתה וכמבואר אצלנו במ"א באריכות יעו"ש.

וזה בפיה. שתזכה לייחד היחודים.

ובלבבה. הוא בינה לבא ובה הלב מבין עולם התשובה.

ובנה תזכה לעשותו לעשות תיקונים גדולים בעולמות העליונים ותגזר אומר ויקם והבן: פרשת נילף לקח את ספר התורה הנה ושמתם אותו מצד ארון ברית ה' אלהיכם והי' שם בה לעד.

תבאר דהנה ידוע כי הצדיקים על ידי לימודם בתורה עושים יחודים נפלאים ומגלין רזין וסתרין אוריינתא. ומי אשר אין פחו יפה לזה יוכל לעשות ולפעול כנ"ל גם בפשוטי לימוד התורה כפשוטה וכאשר האריף בזה אאמו"ר הה"ק זצלה"ה בפ' תבוא ע"ש.

וזה שרומוז לנו הכ' לקח את ספר התורה ר"ל פשוטי סיפור ועסק התורה תוכל ליקח ממנו ושמתם אותו מצד ארון ברית ה' הוא הצדיק שנקרא ארון כמש"ה ויהי' בנסוע הארון וששהצדיק עושה נסיעה והילוף בעולמות גם ארו"ן גי' רז"ן הוא הצדיק שמגלה רזי וסתרין התורה ועי"ז והי' שם בה לעד.

והי' יגיד על שמחה ש"ם אותיות ש"ם "מלכותו תבוא שמחה בשם מלכותו. בה.

שִׁתְּשִׁיעַ מִן הַיַּג תִּיקוֹנֵי דִיקָנָא אֶל הַט' תִּיקוֹנֵי דִיקָנָא שְׁהֵם בְּגִימ' כ"ב עַל יְדֵי עֶסֶק כ"ב
אוֹתוֹת הַתּוֹרָה. וְאִזּוּ יְהִי הַש"י בָּהּ לְעַד וְיַעֲזִיד בְּפָנָי הַכֹּל טוֹבָה אִיךָ ע"י נְתוּרָר הַשֹּׁפֵעַ
הַזֶּה וְהָבֹו מְאֹד: דְּרוּשִׁים לַעַר"ה פְּתִיב צְדָק צְדָק תְּרַדֵּף.

יִרְמֹז הַכְּתוּב ע"ד שְׁאֵמֶר הַפְּתוּב צְדָק לְפָנָיו יְהִלֵּף וְיִשָּׁם לְדָרָה פְּעֻמֵּי ר"ל שְׁצָדָק הַעֲלִיּוֹן
בְּחִי הַצְּדָקָה יִלָּף לְפָנָיו שְׁיֻכַּל לַעֲוֹרֵר אֶת צְדָקָה הַעֲלִיּוֹנָה. אֲבָל וְיִשָּׁם לְדָרָה פְּעֻמֵּי
פְּשִׁיעִים אֶת פְּעֻמֵּי וְהִלּוּכֹו לְדָרָה הַיְדוּעָה דָּרָה ה' הַדְּבָק בְּמִדּוֹתָיו מָה הוּא רַחוּם אִף אֶתָּה
רַחוּם מָה הוּא חַנוּן כו' בְּבַח"ל וְעַל יְדֵי שְׁהוֹלָף בְּמִדּוֹת הַש"י מְעוֹרֵר אֶת הַמִּדּוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת
בְּרַחֲמִים וְחַנּוּנִיָּה וְחֻסְדִּים עַל יִשְׂרָאֵל.

וְכֹן מֵהַיּוֹם פְּשָׁנָקְבֵל עֲלִינוּ מִדַּת הַצְּדָקָה לִיתָן כ"א צְדָקָה כְּפִי עֲרָפוּ נְעוֹרֵר צְדָקָה הַעֲלִיּוֹנָה.
וּבַיּוֹם מִחָר כִּי יָקוּם לְשִׁפּוֹט תִּבָּל יִשְׁפּוֹט אוֹתָנוּ בְּצָדָק וּבְצָדָקָה.

וְהִגַּם כִּי חֻטְאָנוּ יַעֲשׂ עִמָּנוּ צְדָקָה וַיִּכְפַּר עַל חֻטְאֵינוּ עוֹנֻנְתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ וְיַעֲנֶה וַיֹּאמֶר
סִלַּחְתִּי וַיִּכְתֹּב וַיַּחֲתוּם אוֹתָנוּ לְאַלְתֵּר לַחַיִּים וַיִּתֵּן לָנוּ ג"כ צְדָקָה כְּפִי עֲרָפוּ כִּי הָאָדָם לֹא
יֻכַּל לְהַעֲשִׁירָנוּ וְהִגַּם כִּי יַעֲשִׁירָנוּ לֹא יֻכַּל הַנּוֹתֵן לְשִׁמּוֹר עֲשָׂרוֹ לְבָנָיו שֶׁל הַמְּקַבֵּל אַחֲרָיו.

אֲבָל הַקֵּב"ה פְּשָׁנוֹתָן צְדָקָה לַעֲמוֹ יִשְׂרָאֵל נוֹתֵן לְפִי עֲרָפוֹ לְהֵם וְלְבָנֵי בְּנֵיהֶם כַּמ"ש דַּהֲע"ה
וְחֻסְדָּה' מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יִרְאָיו וְצְדָקָתוֹ לְבָנֵי בְּנֵים שְׁחֻסְדָּה' מְעוֹלָם הַנִּמְשָׁף מְעוֹלָם
הַעֲלִיּוֹן הוּא עַל יִרְאָיו כִּי יִרְאָיו שְׁנוֹהֲגִים בְּמִדַּת הַחֻסְדָּה מְעוֹרְרִים חֻסְדָּה' מְעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן
לְהַיּוֹת הַקְּדוֹשׁ ב"ה מְתַנַּהֵג בְּחֻסְדוֹת וְנוֹתֵן צְדָקָה לְיִשְׂרָאֵל וְצְדָקָתוֹ לְבָנֵי בְּנֵים עַד עוֹלָם.

וְהוּוּ צְדָק צְדָק תְּרַדֵּף ע"י צְדָק הוּא הַצְּדָקָה דַּלְתָמָא תְּרַדֵּף הַצְּדָק צְדָקָה דַּלְעִילָא שְׁיַעֲשֶׂה
הַש"י עִמָּנוּ צְדָקָה וְכַנ"ל וְזֵהוּ בְּשִׁרְתֵי צְדָק בְּקִהֵל רַב. כְּשֶׁאֲבַשֵּׁר צְדָק לִיתָן צְדָקָה אוֹכַל
לַפְּעוּל שְׁיַבֵּא בְּקִהֵל רַב צְדָקָה.

וְנוֹכַח לֹאמֹר עוֹד בְּבִיאוֹר כָּל הַפְּסוּק בְּשִׁרְתֵי וְגו' הִנֵּה שְׁפָתֵי לֹא אֶכְלָא ה' אֶתָּה יְדַעְתָּ עַפ"י
מָה דְאִיתָא שְׁלִשָּׁה סְפָרִים גְּפַתְחִים בַּר"ה שֶׁל צְדִיקִים וְשֶׁל בִּינוּנִים וְשֶׁל רְשָׁעִים. צְדִיקִים
גְּכַתְּבִים לְאַלְתֵּר לַחַיִּים.

בִּינוּנִים עַד יוֹה"כ זְכוּ גְּכַתְּבִים לַחַיִּים כו'. וְעַנְיָן הַפְּתִיבָה הוּא בָּלָב הָאָדָם כְּשִׁיתְּחַרְט עַל
מַעֲשָׂיו וְמָה יוֹדַע יָשׁוּב וְנַחַם יִכְתֹּב וַיַּחֲתֵם בְּסִפְרָן שְׁלַצְדִיקִים.

וּמָזָה תִּקְיֵשׁ אֶל הַשֶּׁעַר. וְעַל יְדֵי מַעֲשֶׂה הָאָדָם כֵּן גְּפַתַח סְפָרוֹ.

וְהִנֵּה נוֹדַע מֵהַזִּנְהָר וּמִדְּרָשִׁים כִּי לְקִיחַת יַעֲקֹב הַבְּרָכָה מַעֲשׂוֹ עַל יְדֵי שְׁהִיִּית עֲשׂוֹ שֶׁהִי צַד
צְפָרִים וְקוֹשְׁרָן וּמִלְאָף בָּא וּמִפְרִיחָן עֲשָׂתָה בְּזֵה רְבָקָה אִמָּנוּ הַכְּנָה לְדוֹרֵי דוֹרוֹת כִּי יָבֵא
הַשֶּׁטֶן לְהַתְּנִיצֵב עַל ה' לְהַבִּיא עֲבִירוֹת יִשְׂרָאֵל וְרַאשׁוֹן רַאשׁוֹן שְׁמַיִם לְפָנָיו ית' וַיּוֹצֵא
לְשׁוֹט בְּאַרְץ וְלַחֲפֵשׂ עוֹד בִּינֵי וּבִינֵי בָּא הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי וְשָׁב וּמְתוּדָה וּמְתַחַרְט וְהַש"י
מַעֲבִיר רַאשׁוֹן רַאשׁוֹן וּכְשָׁבָא הַדְּלָטוֹר אִינוּ מוֹצֵא כְּלוּם וְלָכֵן צָרִיךְ הָאָדָם לְהַחֲזִיק עֲצָמוֹ
שְׁהוּא בְּבַח"י בֵּן לְמִקּוּם וּמִתָּר לְהַתְּנָאוֹת בְּזֵה כַּמַּש"ה וַיִּגְבַּה לְבוֹ בְּדַרְכֵי ה'.

וְהִנֵּה כְּשִׁישׁ לְאָדָם בֵּן הוֹלָף בְּדָרָה הַיִּשָּׁר וּבֵן חֻסְם יִשְׁמַח אָב כִּי הַכֹּל יֹאמְרוּ אֲשֶׁרִי שְׁזָה
יְלָד אֲשֶׁרִי שְׁזָה גְּדַל לֹא כֵן ח"ו לְהִיפּוֹף. וַא"כ יַחֲשׁוּב הָאָדָם אִיךָ אֶחְטָא וְאַבְנָה אֶת כְּבוֹד
אָבִי שְׁבִשְׁמִים.

והנה גלוי נידוע שיש כו"כ רשעים ג"כ אמנם הש"י חנון המרבה לסלוח ועל פנלם יש תשובה ובשוב האדם מינו פשוטה לקבל שבים. וזהו בשרתי צדק בקהל רב.

צדק רומז על התשובה שאבשר התשובה לכל וע"י בקהל רב פשקהל ישראל יעשו עצמם רב וגדולים בנים למקום ר"ב אותיות ב"ר. וא"כ פשהם בבחי' בנים שוב לא יחטאו וכנ"ל ועי"ז הנה שפתי לא אכלא.

דידוע דע"י מעשה הצדיקים גורמים השראת השכינה. לא כן הרשעים על ידם ח"ו השכינה מסתלקת וז"ש בשרתי כנ"ל ועי"ז הנה שפתי לא אכלא שפ"ה גי' שכינה ר"ל שלא יכלא ויסתלק השכינה מאתנו והש"י יפתח לבנו לתשובתו.

ומה אם דוד המלך ע"ה נעים זמירות ישראל התחנן לב טהור ברא לי אלהים וגו' ומה נעשה אנחנו איזובי קיר נצפה לעזרת ה' כי יפתח לבנו. ואמר עוד ושמה תאמר כי בפנינו נדבר ולבנו בל אתנו ונשוב ח"ו לכסלה.

לז"א ה' אתה ידעת. אתה הוא היודע ועד בוחן פליות ולב לפניה נגלו כל תעלומות ואתה יודע כי לא נפתח בפנינו כ"א בחרטה גמורה ולא נשוב עוד לכסלה.

ובזכות זה תולכנו לארצנו ותבנה בית מקדשנו ושם נעבדה ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות וערבה לה' מנחת יהודה כי אתה ידעת. ר"ל שפבר ידעת הטעם מעבודתנו לכן השיבנו ה' אליה ונשובה ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד: פרשת האזינו האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי וגו'.

י"ל עפ"י מ"ש הה"ק אאמו"ר זצלה"ה הגם שיש להבוב"ה מלאכים ושרפים ואופנים וכל מלאך יש לו אלף פיות ואלף לשונות ואין לשער גודל השבח והשירה הינצא מהם. ועכ"ז כביכול אינו מקבל שום תענוג מזה.

רק מעם קרובו ישראל קדושים. היינו פשאיה אדם מישראל עומד בתפלה יהי באיזה פנונה שיהי' אם יאמר רק ברכה אחת בכל תפלתו בכנונה אמיתית ומקירות לבו.

זהו עיקר שעשועיו ותענוגו ית"ש כביכול ומטה אנון לקבל תפלתו כביכול. ובפרט פשמייחדים כל מעשיהם ואפילו בעניני ארציות וגשמיות ומעלים מפל הארציות הני"ק לשורשם ומקומם הרמה.

עי"ז ממשיכים שפע מעולמות העליונים לזה העולם. וזהו מאה"כ האזינו השמים כלומר פשיש האזנה במרום לתפלתו.

ואדברה שאוכל לדבר דבורי תפלתי פראוי. אז ותשמע הארץ אמרי פי אז אוכל להמשיך הארציות בני חיי ומזוני באמרי פי והבן א"י האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי.

דנדוע כי האדם מורכבמ' יסודות דצח"ם והם פנגד אמר"ע. בחי' האש ירמז שצריך להעלות כל האשין אל הבוב"ה להתלהב לעבודתו ית' ולא תוקד בו אש זרה.

ובחזקת המים רמז על האהבה להעלות פל התאוות נחמדות הגופניות אליו ית' לעבדו בכללות הנפש ותשוקה גדולה ורוח הוא רצון פי משמעות רוח הוא רצון שפול רצונו ומגמתו יהי תמיד מתי יגיע אל הקדושה והטהרה.

ועפר הוא רמז אל הענוה. וד' יסודות האלו הטבעו נגד ד' אותיות שם הנו"ה ב"ה.

אש נגד היו"ד שהיא נקודה קטנה בלתי מושג פנודע פן האש הוא דבר בל קרוב אליו להשיגו ורוח נגד אות ה' כמו ה שהיא פרוסה ושבורה ד' ובתוכה ו' פן הרוח הוא לשבר ולדחות פל הטעוון נופראין כמ"ש מחתני הה"ק מו"ה זישע זצלה"ה רוח סערה עושה דברו פנ"ל לדחות החיצונים.

ונוכל לומר כי מים נגד אות ה'. כי ה' עילאה לזמנין איהי דינא ולזמנין רחמי להשפיע כ"ט לישראל ולמנוע זרים מגשת אלינו והיא כפחי המים והבן.

ורוח הדוחה פל הרוחות ומחשבות זרות הוא נגד ו' שהיא הגורם שנהג' כמו וני העמודים מחובר להבוב"ה. ועפר נגד ה' תתאה דהגם דהיא זעירא מ"מ כשמתעלית עד למעלה היתה לראש פנה.

פן העפר רמז על ישראל הנראים בעוה"ז קטני ארץ והמה גדולים בלי שיעור וכמו העפר שפצמחת ומגדלת פל מיני צמחים ותבואות נמצא האדם פלול בהניות עליון וז"א האזינו השמים.

שמים מלשון שמות שתעשו לכם האזנה בשמים בשמות העליונים להתקדש ולהתטהר להיות מרפבה בכל ד' היסודות להוי"ה אז נאדברה אנכל לדבר ואוכל לפעול גם ותשמע הארץ הוא בחי העפר אמרי פי להמשיך אל הארץ אמרי פי עילאה.

ונהו פי ר"ל פי שלו דידוע דא"א להצדיק לפעול שום דבר כ"א פאשר יתדבק פולו למעלה בעולם העליון ומולבש בהשכינה ואז להשכינה מדברת מתוך גרונו פדמצינו במשה רבינו ע"ה ואז כפי תהי מה הקב"ה מחיה מתים ורופא חולים משפיע בני חיי ומזוני פן הצדיק מושל ביראת אלהים פי פל אמריו הם אמרי פי עילאה שהשכינה מדברת מתוך גרונו והבן מאוד: א"י האזינו השמים וגו'.

בהקדם לפרש הכתוב ואתבת לרעה פמוה. רעה קאי על הש"י רעה ורע אביה וגו' פי הנה הבוב"ה אהד יחיד ומיוחד תאהוב אותו להיות פלול בו להיות אהד פמוהו פמוה פאשר מצינו פן בישראל שהגם שהם ששים רבוא פאחד יחשבו בכללותם יעקב שבעים נפש היו לו וקרא אותם נפש לשון יחיד פל הנפש הבאה ליצקב וגו' ובעשו פתיב נפשות ביתו פדאיתא במדרש.

ולכן יסדו לנו אתה אהד ושמה אהד ומי פעמה ישראל גוי אהד בארץ. ואז תוכל לפעול להמתיק פל הדינים שהגם שע"פ הדין נגזר דבר מה לא יבוא לבחי' עשי' וכמ"ה צדיק ה' בכל דרכיו וגו' שבכל דרכיו הוא שופט צדק הפל בדין ובמשפט.

אבל נחסיד בכל מעשיו שפצצריהו הדבר לבוא לבחי' מעשה אזי הש"י מתנהג בחסידות לפנים משוה"ד כי מעשה הצדיקים פועלים דלא ליתוקד עלמא בדינוי ובשלהובוי דצדק.

וגם האלהים יומתק לרחמים כדאי בספרים שנתהפך שם אלהים להוי"ה ודוגמא זו איתא באוה"ח.

ונהו שויתי ה' לנגדי תמיד. ע"ד שאמר הבעש"ט ה' צלף על יד ימינה.

שהוי"ה כביכול כמו הצל שצלף שכל מה שאתה עושה פן הצל עושה כמו"כ ע"י מעשיו לתת תגרום שיעשה הבוב"ה למעלה פי בצלם אלהים עשה את האדם בצלמו כדמותו כ"י בדמות דיוקן אדם והוא ה' צלף והבן.

ונהו שויתי ה' שכ"י ההוי"ה בהשתוות עמי ולנגדי תמיד לנגדי ממש שע"י מעשיו לתת מעורר לנגדו דוגמתו למעלה ונהו האזינו השמים בה' הידועה כי יש שמים ושמי השמים העליונים עד א"ס ב"ה וב"ש.

וכשתעשו לכם האזנה להיות בבחי' השמים כמוהו כמוה פנ"ל אז נאדברה. נאדברה לשון הנהגה.

כמו דבר א' לדור. לדור לשין דירה ור"ל שבכל דירה שתעשה לה אפי' באכילה ושתיה וצרכי הגופניים תראה להיות דבר אחד להנהיג בתוכו אחדות הבוב"ה ובפרט באכילת עיוה"כ שצריף להיות בקדושה ובטהרה באימה וביראה בפנונות קדושות וטהורות כידוע אכיל"ה אותיות אכ"ל י"ה וכן שתי"ה נאכילה לשון זוג ויחוד פנודע.

נה מאחז"ל כל האוכל בתשיעי מעלה עליו הכ' פאלו התענה תשיעי ועשירי. דידוע כי אד"ם במ"ק ט'.

ולכן ארז"ל כל האוכל בתשיעי שמיניח עיוה"כ באכילתו בתשיעי ר"ל באדם העליון פאלו התענה תשיעי ועשירי והבן. ונהו האזינו השמים פנ"ל אז נאדברה תוכל להנהיג אלופו של עולם פלא עליון בקרבה.

וכאמור. ובזה תפעול פי גם ותשמע הארץ אמרי פי אמרי לשון התפארות פ"י גימ' צ' רמז על צדיקו של עולם פי כשח"ו אין כל טוב לישראל אין זה תפארת.

אבל כשהצדיקים פועלין כ"ט לישראל אז הוא תפארת לכל העולמות. ונהו ותשמע הארץ שיתקבץ אל הארץ לעוה"ז אמרי פי התפארות וכל טוב מצדיק העליון.

גם אמרי לשון שפה ואימרא כמו שפה יהי לפיו סביב לא יקרע. שישמור הש"י את השפה ברית הק' שלא יתקלקל ואז כ"ט ושפע קודש עלינו אמן: ועפ"י הדברים האלה נוכל לפרש הפסוק בהפטורה קחו עמכם דברים ושובו אל ה' אמרו אליו כל תשא עון קחו טוב ונשלמה פרים שפתינו.

דידוע דעיקר התפלה הוא הפנונה ומרגלא בפנומיהו דאינשי תפלה בלא פנונה כגוף בלא נשמה והאותיות נקראים אבנים פנודע מס"י. והטעם לזה ניכל לומר פי ע"י האותיות שהאדם מוציא בתפלתו ותורתו בכנונה מתניח ב'עולם העליון בהש"י אבינו אב הרחמן ונאנחנו עמו נקראים בנים למקום ונעשה יחוד אבא ובנן ונהו צירוף אבן אב וכן שע"י הדיבורים מוליק עצמו אל ה'.

וְזֶהוּ קַחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וּגו' שֶׁתִּקְחוּ עִמָּכֶם מִמֶּשׁ הַדְּבָרִים כִּפִּיכֶם כֵּן לְבָכֶם בְּכַוֵּנָה הַלֵּב
הֵן הֵן הַדְּבָרִים וְאֵז וְשׁוּבוּ אֶל ה' לְהִתְיַחֵד עִם ה' מִמֶּשׁ אֲבָא וּבְנִין. וְלִזְהָ נִקְרָאִים דְּבָרִים
מִל' דִּיבּוּר וְגַם מִל' הַנְּהִיגָה שֶׁע"י דִּיבּוּרֵי קוֹדֶשׁ הָאֵלוּ הוּא מִתְנַהֵג אֶל הַש"י לְהִתְאַחַד עִמּוֹ
כְּאַחַד אֲמָרוּ אֵלָיו כִּי הִנֵּה יֵשׁ לְהַש"י עוֹלָמוֹת וּמְלָאכִים בְּלִי שְׂעוֹר.

לְכָל מְלָאךָ אֶלֶף פִּיּוֹת וּלְשׁוֹנוֹת מְקַלְסִים מ"מ עֲרֵבָה לְפָנָיו שִׁיחַ דְּרִי מִטָּה וְלֹא נִקְרָא שְׁמוֹ
כ"א עַל יִשְׂרָאֵל כַּמ"ש בְּרוּךְ ה' וּגו' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי נִקְרָא שְׁמוֹ עָלֵינוּ וְכִשְׂאֻנְחָנוּ מְסֻגְלִים
מִצּוֹת וּמַע"ט אֵז מִתְפָּאֵר בְּנוּ בְּפָנָי כָּל צָבָא מְרוּם כִּי מִי גוֹי קְדוֹשׁ כְּזֶה.

וּז"א אֲמָרוּ אֵלָיו הִבִּיאוּ הַתְּפָאֵרוֹת וְאֲמִירָה אֵלָיו ית' שִׁיּוּכָל לֹאמַר כִּי אַתֶּם אֵלָיו וְשְׁמוֹ
נִקְרָא עָלֵיכֶם. וְאֵז כָּל תְּשׂא עֲוֹן וּגו' כֹּל הוּא הַצְּדִיק עֲלִיוֹן כָּל בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ וּכְדַמְתֵּרְגָּמִינוּ
דְּאַחִידָה בְּשָׂמִיָּא וְאַרְעָא.

תְּשׂא עֲוֹן הוּא יִשְׂא וְיִמְחֹל לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְלֹא זֶה בְּלִבָּד אֵלָא כִּי גַם
נִקַּח טוֹב.

שְׂלֵא יִהְיֶה נַעֲשֶׂה מִהַזְּדוֹנוֹת שְׂגָרוֹת כ"א זְכוֹת. וְזֶהוּ נִקַּח טוֹב לְשׁוֹן הָאָרֶה כְּמוֹ בְּהִטִּיבוּ
אֶת הַנְּרוֹת וְזְכוֹת ג"כ לְשׁוֹן זְכוֹת וְהָאָרֶה שֶׁהַעוֹנוֹת יִהְיוּ לְזְכוֹת.

וְנִשְׁלַמְהוֹ פְּרִים שְׂפִתֵינוּ דִּידוּעַ פ"ר רְמֵז אֶל הַדִּינִים וְזֶה הִיְתָה עֲבוּדַת כַּה"ג לְהַמְתִּיק כָּל
הַדִּינִים. וְכִמוֹ שִׁיְסֵדוּ לָנוּ בְּעֲבוּדַת יוֹה"כ בָּא לֹא אֶצֶל פָּרוֹ.

ר"ל שֶׁהַכַּה"ג אִישׁ הַחֶסֶד בָּא לֹא אֶצֶל פָּרוֹ לְהַמְתִּיק פ"ר הַדִּינִים מֵעָלָיו וּמֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
וּבְזִמְזָה ז"ז שְׂאִין לָנוּ מִקְדֶּשׁ וְלֹא פִהוּן שִׁיְכַפֵּר בְּעַדֵינוּ נִשְׁלַמְהוֹ הַפְּרִים נִשְׁלִים אֶת הַפ"ר דִּינִים
עַל יְדֵי שְׂפִתֵינוּ בְּאֲמִירַת סֵדֵר הַעֲבוּדָה וְנִמְתִּיקֵם: א"י וְנִשְׁלַמְהוֹ פְּרִים שְׂפִתֵינוּ.

עפ"י מַה שֶׁבִּיָּאָר הַה"ק אֲמוֹר זְלֵה"ה פְּלִגְמַת ר"י וְרַבְּנָן בְּמִתְנִיתִין קַמְיִיתָא דְּמִסְכַּת
יוֹמָא דְר"י סְבַר מִתְקִינִין לֹא אִשָּׁה אַחֲרַת לְכַה"ג וְרַבְּנָן פְּלִיגֵי עֲלֵי וּבִיָּאָר הוּא ז"ל וְזֶה
תְּמַצִּית דְּבָרָיו שְׂבַחֵי הָאִשָּׁה רְעָה דְּסַט"א מְכַנְיַעִין אוֹתָהּ גַם כֵּן תַּחַת סֵטְרָא דְּקַדְוִישָׁה כֵּן
סְבַר ר"י וְרַבְּנָן סְבָרֵי דְּתִיקוֹן זֶה לְגַמְרֵי א"א אֵלָא בְּבִיאַת מְשִׁיחָנוּ בְּב"א ע"ש בְּאַרְנוֹכָה
וּז"א וְנִשְׁלַמְהוֹ פְּרִים שְׂפִתֵינוּ פְּרִים לְשׁוֹן רַבִּים רְמֵז עַל שְׁנֵי מִינֵי הַדִּינִים הֵן הַפ"ר דִּינִים
גְּבוּרוֹת דְּהֵם מִצַּד הַדְּכוּרָא שֶׁל הַסַּט"א.

וְהֵן הַפ"ר דִּינִים דְּמִצַּד הַנְּקִבָּא אִשָּׁה רְעָה רַח"ל נִשְׁלִים. וְנִמְתִּיק אוֹתָם בְּבִיאַת מְשִׁיחָנוּ
כִּי אֵז הַרְשָׁעָה כְּלָה כְּעֵשֶׂן תְּכָלָה וְיִתְרוֹמֵם שְׂכִינַת עוֹנֵינוּ.

וְזֶה שְׂפִתֵינוּ שְׂפ"ה גִּי שְׂכִינ"ה בְּהַקְמַת הַשְּׂכִינָה תִשְׁפַּל הַסַּט"א וְיִתְרוֹמֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל ב"ב
אָמֵן. וְהֵבֵן מְאֹד: יַעֲרָף כְּמִטֵּר לְקַחֵי תִזַּל כְּטַל אֲמַרְתִּי.

יַעֲרָף יִתְפָּרֵשׁ בְּשְׁנֵי אֲנָפִין לְשׁוֹן נְטִיפַת הַגִּזְשָׁם בְּנַחַת שֶׁהוּא לְטוֹבָה שְׂמַגְדֵּל וּמְרַבָּה
הַתְּבוּאוֹת כְּמוֹ שְׂמִיּוֹ יַעֲרָפוּ טַל. וְלְשׁוֹן עֲרִיפָה כְּמוֹ וְעָרְפוּ אֶת הַעֲגֻלָּה וְכִמוֹ הַגִּזְשָׁם הִבָּא
בְּזַעַם שְׂאִינָנוּ לְבָרְכָהּ וּז"א יַעֲרָף כְּמִטֵּר לְקַחֵי הִיא הַתּוֹרָה עֲש"ה כִּי לְקַח טוֹב וּגו' הוּא
כְּמוֹ עֲרִיפַת הַמִּטֵּר.

למימיניו ביה סמא דחיי ולמשמאילים ביה בהיפוף. אבל אמרתי היא התפלה תמיד תול
פטל שאינו נעצר פן תפלותינו לא תשוב ריקם כ"א עשתה והצליחה ונוכל להמשיך פל
טוב תמיד אמן: כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלהינו.

דידוע דיש שם הנ"ה ויש לו פינויים גם שמות א"ל אלהי"ם אדנ"י ובגלותינו המר לא
פשאני נכתב אני נקרא נכתב בי"ה ונקרא באדנ"י אבל לעתיד יקרא השם כתיבתו ולא
יבנה עוד מורה בלבושים וכינויים כ"א יהא מפורש בפי כל כמו שהוא יוצא מפורש מפי
כה"ג ביה"כ.

שהכה"ג לרוב התלהבותו והתדבקותו בשורש עליון הי' רשאי להוציא מפורש לא כן
עשה בגלותינו. וז"א כי שם ה' אקרא.

כשיבוא העת שיגאלנו גאולת עולם ויבוא משיח צדקנו ב"ב ואז כי שם ה' אקרא אתי
בכפילא שם ה' כי הן אמת כי השם הוא הוי"ה אבל אינו מפורש פנודע אבל כאשר שם
ה' אקרא השם של הוי"ה ור"ל השם המפורש.

אזי הבו גודל לאלהינו. כולם יתנו יקר וגדולה לאלהינו כי אז עין בעין יראו בשוב ה'
את שובת ציון.

ואז אהפוף אל עמים שפה ברורה יחד לקרוא כולם בשם המיוחד והיה ה' למלך על כל
הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד במהרה בימינו אמן נצח סלה ועד: לעשרת
ימי תשובה שיר המעלות ממעמקים קראתיה ה'.

ואיתא בס' תיבת עומ"ק גי' רי"ו. וצריך ביאור מהו פוננתם בזה.

והנראה לערכנו לרמז בזה דהנה ידוע דאותיות רי"ו גי' גבור"ה והם ר"ת "רפאינו" יהו'
"ונרפא דהנה ידוע פשיש ח"ו איזה צער או חולי בעולם ההכרח הוא עיקר לבקש עבור
צערונסרון העליון דהיינו צער השכינה הקדושה כביכול.

ואז ממילא יסיר הצער מעלינו למטה. וזהו פוננתנו בתפלתנו רפאנו ה' ונרפא היינו
שינושע ויתרפא החלק האלהות למעלה.

ואז ממילא ונרפא אנחנו למטה. וזהו גם פן הפירוש פאן ממעמקים.

ר"ל פשיש ח"ו איזה עומ"ק שהוא גימ' רי"ו. היינו גבורה.

אזי קראתיה ה'. אני מתפלל עיקר עבור השכינה הקדושה הישועה לה' פנ"ל וממילא
ננושע אנחנו גם פן בכל ישועות ורפואות וכל טוב אמן פן יהי רצון: פרשת ברכה מעונה
אלהי קדם ומתחת זרועות עולם וגו'.

ידוע דבכל מקום מלת קדם מורה על מזרח והוא לשון זריחה והארה. והנה הבוב"ה
התאנה קודם בריאת העולם להיות לו דירה בתחתונים.

פנודע מס"ק. וזהו פי' מאה"כ פאן מעונה ר"ל מהרצון שהי' להבוב"ה להיות לו דירה
בעוה"ז.

אלהי קדם זאת האיר והזריח לפני הש"י ב"ה ובשביל זה ברא העוה"ז. ומתחת ר"ל
מדברים הגשמיים התחתונים.

היינו מה שהצדיק מעלה מהם הני"ק ועובד בהם להש"י הם הם הזרועות ועמודי העולם ויגרש מפניה גוים. ר"ל מפנינתה שאתה פונה להש"י הוא גורש כל הרשעים מאתה לבל ישלטו עליה.

אדרבה ויאמר השמך שהוא משמידם מפניה כי"ר אמן: סליק הפירוש על התורה. בעזרת אל איום ונורא.

דרושים לספנות בספנות תשבו שבעת ימים וגו'. להבין תיבת שבעת בתי"ו.

והנראה דהנה בחג הקרבנו ע' פרים נגד ע' האומות והיו מתמעטין והולכין כידוע. פי על ידי הבוקר והחסד שנשפע עלינו מזה החסד הנה מתמעטין כמ"ש רש"י ז"ל על מינה ה' נאדרי בפח מינה ה' תרעץ אויב שהימין בעצמה הנאדרת בכח היא בעצמה רועצת ומשברת האויב פענין גורף ורפוא שהארבנו די באר במ"א נאנחנו קבלנו השבע מדות ויש בחי' שבע ובחי' בת שבע.

שבע הוא המלכות ובת שבע בת הוא לשון כלי שאנחנו בחי' כלי לקבל הקדושה ומקבלת הקדושה הסט"א נרפים ונגפים וכמ"ש ה' ונרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבות קודש מימינו אש דת למו.

ר"ל משעיר על ידי משעיר לא קבלו עול תורה עלימו על ידי זה זרח עלינו פבודו. הופיע מהר פארן.

ר"ל הפאר שלהם הופיע עלינו. מימינו אש.

שהאשין קדישין מחמת גנדל אהבתו ית' שיש לישראל אליו ית' והאהבה נק' ימין והאהבה הוא ע"י דת היא תוה"ק עי"ז למו שרף האש ההיא למו לכל הסט"א. וזהו בספנות תשבו שבעת ימים "בספנות" תשבו ר"ת ב"ת שבע"ת אותיות שב"ע "תלהט על ידי שאנחנו בחי' בת שבע לקבל הקדושה כנ"ל אנחנו מקבלים הקדושה בבחי' האהבה ועי"ז להבה תלהט רשעים ושלום עלינו אמן: בפסוק ואתה קח לה מכל מאכל וגו' והי' לה ולתם לאכלה.

איתאאין קיחה אלא בכסף וכסף הוא לשון תאונה כמו נכספה וגם פלטה נפשי ובה הפתוב פמתמי' איה' יכסוף האדם ויתאונה למאכל שהוא דבר גשמי. אמנם הניצוצות הקדושות שבתוה המאכל מביאין האדם שיתאונה לאכול.

ובאכול האדם בקדושה ובטהרה מתעלין הני"ק על ידי הדבר הגשמי. וכמו שאוגדין הערבה שאין בה לא טעם ולא ריח עם ההדס שיש בו ריח בלא טעם ומחברין בהם האתרוג שיש בו טעם וריח.

וכלן נכללין עם הלולב שבגי' חיים להעלות הפל לחי החיים. פכה במאכל אשר יאכל האדם יוכל להעלות הפל לשרשו העליון וזהו ואת"ה ר"ת "אשר" תנה "הודך שתתן הוד וקדר למעלה.

קח לה חמדה והתאונה מכל מאכל הגשמי אשר יאכל שתעשה ממנו יחוד פי יאכל רומז על יחוד פנודע. וכמו שסוכ"ה גי' הוי"ה אדנ"י והוא יחוד פן מאכ"ל גימט' צ"א השני שמות הנ"ל.

ואספת אליה הוא כמשה"כ וחס האסוף בצאת השנה ירמז על חג הסוכות שאוסף הש"י עמו ישראל תחת צלו צלא דמהימנותא אשר נחסה תחת פנפיו להנצל מפל רע. וזהו שמחה גדולה לפניו ית"ש שמתיחד עם בניו.

ועל ידי זה בצאת השנה בצאת לשון הדלקה כמו ניצת אש ר"ל שעי"ז מובא הארה לכל השנה ויוציא ספירה והארה לכל ימי השנה. כמו כן ואספת אליה פשתאסוף כל הני"ק אליה ע"י האכילה וכנ"ל.

ועי"ז והי' לה והי' מגיד לשון שמחה ר"ל יהי' לה שמחה ולהם לאכלה תוכל להשפיע לכל דורה שיהי' להם כ"ט ויהי' להם מה לאכול כי תוכל להשפיע עליהם בני חיי ומזוני אמן: לאושפינא דאברהם ואברהם זקן בא בימים וה' ברה את אברהם בכל.

פתיב יומם יצנה ה' חסדו ולכאורה הול"ל יום יצנה וגו' מהו יומם. אלא דידוע כי ב"פ יום גי' שם הק' יב"ק המסוגל להמתיק הדינים ולהמשיך החסד טל ישראל כי ב"פ יום רומז על יומין עילאין ויומין תתאין דא"א להמשיך החסד כ"א לחבר ולניחוד יומין עילאין בתתאין אז ממילא יושפע חסד עליון בעולם התחתון.

ונהו יומם לשון רבים פשתחבר השני יומין פנ"ל עילאין בתתאין ממילא יצנה ה' חסדו. וז"א ואברהם זקן זה שקנה חכמה על ידי התדבקותו בחכמה עילאה כא בימים.

ב"א אותיות א"ב הי' אב ומושל בשני הימים פנ"ל ועי"ז בא בימים העליונים גם לזה העולם וייחד עלמא עילאה בעלמא תתאה. ולזה וה' ברה את אברהם בכל.

ח"א בכל גימ' בן שהי' לו בן וח"א בת כו'. ונראה דל"פ ואו"א דא"ח ע"ד שפתבו כי בן הוא דכורא רמז לעלמא עילאה.

ובת היא נוקבא רמז לעלמא תתאה שע"י שפא בימים פנ"ל הי' לו בן ובת שייחד וחיבר עולם העליון בעולם התחתון והמשיך כל טוב: נתאמר שרה צחוק עשה לי אלהים כל השומע יצחק לי.

תבאר בהקדם פיה"כ וזה סיני עשן פלו מפני אשר ירד עליו ה' באש. ידוע עש"ן ר"ת עולם "שנה" נפש דבמעמד ה"ס הי' פמה בחי' שונות ומתחלפות.

פת אחת הי' בבחי' עולם מל' העלם שהיו מעולם דאמכסאי דביקים בעולם עליון. ויש באו בבחי' שנה שנ"ה גי' ספיר"ה מל' ספיר שהוא לשון הארה שהיו מאירין בהודפכות גדול אבל לא לבחי' עולם כמו פת הראשונה.

ויש באו בבחי' נפש שלא ידעו מאומה עשות אלא שנפשם פלטה לאור העליון דאע"ג דאינהו לא חזו מזליהו חזי. והוא אשר עוררה אותם משינת הזמן לאור באור פני מלך חיים.

וז"א וזה סיני עשן פלו נתמלא בבחי' עש"ן פנ"ל בשלש פתות הנ"ל. מפני אשר ירד עליו ה' באש.

ור"ל מפני אשר ירד וגו' קודם שיירד עליו ה' בגילוי אלהותו כבר נתמלא בחי' עשן באתערוטא דלתמא כי אם ירד תחלה ה' לא הי' רבותא כ"כ כי מי האיש יראה המורא

הגדול זו גילויי שכינה אשר הרפין ה' שמים ושמי השמים על ה"ס ולא תתלהב נפשו בקרבן אליו ית' והעיד הכ' על עם קודש ישראל כי הכינו עצמם קודם בוא עליהם אור העליון.

וזש"א הלל אם אין אני לי מי לי העמים בצחות לשונו כדבר האמור דרף זו ילכו בה. והוא אם אי"ן העליון.

אני לי. אם לא אמשיך בעצמי אי"ן העליון עלי מי לי מי יוכל להועיל לי כי צריך אתעדל"ת תחלה.

ובמשמעות דבריו נתן גם פן עצה אם אין אני לי. כשאני רוצה שיהי' אי"ן העליון לי משופע עלי אזי מי לי.

מי רומז על התשובה פנודע יעשה תשובה ואז יזכה לאין העליון ולזה נק' אין שמשמעות אין לשון הן ולא שיהא בלתי מושג ועל ידי התשובה יזכה להשפעת אין קדישא עליו. ולזה נוסף המים הי' מיין ומים מזרחי של יין ומערבי של מים כי יש מימי הסודים ומימי הגבורות שצריך להתגבר עצמו לבל יהי מערבי לשון עירבוב שלא יהא שום תערובות כ"א פלו פלו זך וצלול זריחת סוד הוא אין העליון.

וזהו מזרחי של יין יי"ן גי' סו"ד והבן. פי זה כל תענוגו יתברך מעבודת בנ"א שישגיגו את או"ר ר"ז העליון וכמו שמצינו בעקידה שעקד אברהם אבינו ע"ה את יצחק בנו ויבקע עצי העולה ויקם וילך אל המקום ולכאורה עצים אלו מה טיבן וכי מי צוהו ליקח עמו עולה וכי שם לא ישיג עצים וגם למה בקע אותם בביתו.

אמנם דבר גדול הראה אבינו אברהם כי בלכתו לקיים צווי בוראו יתברך ובפרט להעלות בנו יחידו בנודאי הי' לו התפשטות הגשמיות ולא הי' בזה העולם ולא הי' רבותא בזה שרצה להעלותו כי לא הי' בזה העולם.

ולכן מעשה אבות סימן לבנים שממנו יראו וכן יעשו כי האדם עץ השדה כי האדם נק' עץ ונותן תענוג בשדה דלעילא תקל תפוחין קדישין. ולכן ויבקע עצי עולה שגם בהיותו אדם עץ השדה שהי' עדיין בזה העולם בקע והבדיל עצמו מאהבת בנו לקיים מצות בוראו וגם אז העלה עולה למעלה ליתן תענוג ונח"ר אליו ית'.

גם בהיות כי ידוע כי לדבר גדול כזה לעקוד בנו ולהמתיק הדינין צריך לעשות יחודים וגם פדיון כאשר כל צדיקי הדור עושים ולכן ויב"ע יש בו אותיות יב"ק השם הקדוש היצא מפסוק "יעננו" ביום "קראנו גי' שלש שמות הוי"ה אהי"ה אדנ"י.

עצי הוא עץ גי' ק"ס רמז על הפדיון שעשה. ואח"כ עולה עלה בעלייתו למעלה על ידי שעשה יחוד השמות ופדיון בק"ס גימ' עץ ואז נמתקו הדינים.

ונה ותאמר שרה לדעת הזוה"ק ששרה רמז אל הגוף ובמ"א אמר שרה רמז אל הנשמה גם היא אמרה צחוק עשה לי אלהים גם על ידי הגוף והעלאת הנשמה בקרבן עשה לי צחוק שמחה וסדנה ורחמים מאלהי"ם מק"ך צירופי אלהי"ם הנמתקים במעשה בני האדם.

וְזֶה הַחֲלִיל חֲמִשָּׁה וְשֵׁשׁ. שְׁשֹׁמְחַת הַחֲלִיל הוּא חֲמִשָּׁה בֵּה' סְפִירוֹת חַג"ת נ"ה וְשֵׁשׁ בְּבֹאוֹ אֶל הַיְסוּד הוּא הַתְּקַשְׁרוֹת עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּתַחֲתוֹן לַפְּעוּלַת הָאָדָם בְּדָבָר שְׁפָתָיו וְלִכּוֹן עַל יְדֵי שִׁבְתָּ נִדְחָה שְׁמַחַת הַחֲלִיל וְלֹא הִיא אֶלָּא חֲמִשָּׁה כִּי שִׁבְתָּ בל"ז הוּא בַח"י הַיְסוּד וְהַתְּקַשְׁרוֹת.

וְלִכּוֹן חֲתִיב אָדָם לְהַקְבִּיל פְּנֵי רַבּוֹ בְּרַגְלֵי כִּי הָרַב בְּנוֹדָאֵי מְקַבֵּל אוֹר הַפְּנִיִּים דְּלַעֲיָלָא. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַחְזִיק עֲצָמוֹ הַגֵּם שְׁאֲנֵי בַח"י רַגְלֵי מְעַלְמָא תַּתְּאָה.

ע"י הָרַב אֲזַנְפָּה לְקַבֵּל אוֹר פְּנֵי מְלֶךְ חַיִּים וְהֵבֵן מְאֹד וְתַרְבֵּה הֶדֶר וְהוֹד: וַיִּגְדַּל הַיָּלֵד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מְשֻׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֵל אֶת יִצְחָק. דִּידוּעַ אַבְרָהָם נִקְרָא הָאָדָם הַגְּדוֹל בְּעֻנְקִים עַל הַיּוֹתוֹ כְּלָלוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ אָדָם הָרֵאשׁוֹן וּמִי יִתֵּן וַיְהִי לָנוּ הָאֶרֶת אֲדֵה"ר שֶׁהִיא מְאִיר כְּלֵי סוּף וְתַכְלִית וְבוֹ הִיא כְּלוּלִים נְשַׁמַּת כָּל יִשְׂרָאֵל.

אָמְנָם בְּאֶפְסֵס מַה פָּגַם וְאֶתְבַּרְרֵר בְּאַבְרָהָם וְבוֹ הִיא תַקּוּנוֹ וְלִכּוֹן נִקְרָא גַם הוּא ע"ש אָדָם הָאָדָם הַגְּדוֹל וְהַגֵּם כִּי כְּתִיב יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת אַבְרָהָם בְּזַכּוֹת יַעֲקֹב נִיְצוֹל אַבְרָהָם הוּא ג"כ בְּהִיּוֹת יַעֲקֹב כְּלוּל גַּם כֵּן מְאַבְרָהָם.

וְזֶהוּ וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמִים וּגו' עַל הַיּוֹת אַבְרָהָם זָקֵן זֶה שְׁקִנְיָה חֲכָמָה בְּהַתְּדַבְּקוֹת חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה וּבָא בְּיָמִים ר"ל בְּכָל הָאוֹרוֹת קַדִּישִׁין שְׁתִּיקוֹן כְּנֹלָם כַּנ"ל וְלֹאֹר קָרָא יוֹם עִי"ז וְהִיא בְּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל לַהֲיֹתוֹ הוּא בְּכָל כּוֹלָל הַכֹּל וְכֹאמֹר.

וְלִזְנֵה קָרָא שְׁמוֹ אַבְרָהָם גִּי' רַמ"ח רוּמֵז עַל הַמ"ע בַּח"י הַחֲסֵד עַל הַיּוֹתוֹ כּוֹלָל וּמְבִיא בַח"י הַגְּבוּרוֹת לְהַמְתִּיקָם בְּחֵסֵד וְיָדוּעַ כְּלָלוֹת וְהַמְתִּיקָת דִּינֵים בְּרַחֲמִים הוּא עַל יְדֵי יַחֲוּד הוּי"ה בַּאֲדֹנָי שְׁהֵם ח' אוֹתִיּוֹת וְזֶה וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מְשֻׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֵל לְאוֹתִיּוֹת ה"ג מ"ל ה"ג גִּי' ח' כְּשִׁינְכָלָל דִּין בְּרַחֲמִים הֵינּוּ ח' אוֹתִיּוֹת מְשֻׁנֵּי הַשְּׁמוֹת כַּנ"ל וְהִבִּיא הַכֹּל לְמַלְכוּתָא קַדִּישָׁא וְהֵבֵן וְעִיָּין עוֹד לְקַמֵּן: א"י וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם וּגו'.

ע"ד שְׁאֲמָרָה שְׁרָה צָחוֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כִּי שְׁרָה רָאָתָה בְּרוּה"ק שְׁעֵתִיד יִצְחָק שְׁהוּא הַדִּין לְהַכְּלִל בְּאַבְרָהָם בַּח"י הַרַחֲמִים כְּמוֹ שֶׁהִיא בְּאֶמֶת בְּשַׁעַת הָעֲקִידָה דְּאֶתְמַכְלִיל אֲשֶׁא בְּמִיָּא כְּדֹא"י בּוּזָה"ק וְלֹא צָחוֹק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים שְׁמֵהָאֱלֹהִים שְׁהֵם הַדִּינִים עָשָׂה לִי צָחוֹק וְחֲדָנָה שְׁמָחָה וְרַחֲמִים.

כָּל הַשְּׁנוּמַע יִצְחָק לִי. כָּל רוּמֵז עַל אֵין הָעֲלִיּוֹן הַכּוֹלָל הַכֹּל הַשְּׁנוּמַע לְשׁוֹן קִיבוּץ מִי שְׁיִקְבֹּץ עֲצָמוֹ אֶל כָּל הָעֲלִיּוֹן הוּא יִצְחָק לִי עֲלִיוֹ תְּבוּא הַצָּחוֹק וְהַשְּׁמָחָה שְׁלִי וְלֹא יִהְיוּ זָרִים מִמֶּנּוּ. גַּם הַשֵּׁם"ע אוֹתִיּוֹת הַש"ס ע' הַמְּשִׁים עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת שֵׁם עֵינָא פְּקִיחָא עֲלִיו יִצְחָק לִי כַּנ"ל. וְזֶהוּ וַיַּעַשׂ מְשֻׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֵל כַּנ"ל אוֹתִיּוֹת ה"ג מ"ל ה"ג גִּי' ח' רַמֵּז עַל יַחֲוּד הוּי"ה בַּאֲדֹנָי.

מ"ל גִּימְטְרִיא עִי"ן עָשָׂה מְשֻׁתָּה גְדוֹל ר"ל שְׁהַמְשִׁיף ע"י ה"ג מ"ל הַשְּׁפָעוֹת קַדוֹנוֹת וְטוֹבוֹת. אֲבָל אָמַר אֶת יִצְחָק (בְּנוֹ) ע"ד שֶׁאֲחֻז"ל בְּיִצְחָק וְלֹא כָּל יִצְחָק וְר"ל שְׁהַשְּׁפָע הוּא אֶת יִצְחָק בְּנוֹ אֶת אֱלוֹ שֵׁנֵק' יִצְחָק וְהֵם בְּנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם הַמִּיּוֹחֲסִים אֲחֵרָיו לֹא לַעֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲלָא.

ובזה מדוניק היטב תיבת בנו שאיננה למותר והבן היטב (אולי פנונתו על תיבת בנו מהפתוב דלעיל דקאמר וימל אברהם את יצחק בנו דהי' די לכתוב את יצחק לחוד. ולזה סמיה הכ' ביום הגמל דגם פן קאי על יום המילה ודו"ק): לאושפיזא דדוד ראש דברך אמת ולעולם פל משפט צדקה.

דידוע בראשית ברא בשביל ישראל כו' שהקב"ה נמלה בנשמתן של צדיקים וברא העולם והארכנו בזה די באר במ"א. ולזה צדיק מושל ביראת אלהים וכאשר יאמר הצדיק פן יקום.

ונה ראש דברך ראשית הבריאה הי' בשביל דברך הוא הצדיק שהוא דבר א' לדור מנהיג העולם פרוצונו וצדיק גוזר והקב"ה מקיים ומוציא דבריו לאמתו. אבל ולעולם לשאר העולם.

פל משפט. משפט מורה על רחמים פידוע.

פשוטה פל הוא צדיקו של עולם ליתן הרחמים לעולם וכל העולם אינם ראויים. אזי צדקה.

יש להש"י צדקה ור"ל אוצר של מתנת חנם ופוחחו על כלל ישראל ע"י תפלת הצדיקים ומשפיע להם בני חיי ומזוני וכ"ט אמן: ליקוטים איתא בזה"ק פרושת תצנה דף קפ"ו ע"ב פרי עץ הדר דא איהו צדיק.

אע"ג דאיהו טמירא ולית הדר אלא מה דאתגלי ואתחזי עכ"ד הדרא דכל גופא איהו. והנראה לערכנו לבאר דברייהם הקדושים דהנה הצדיק עושה פירות תדיר אף דיש אילן קטן שעושה ג"כ פירות ואעפ"י שאינו הדר.

לז"א פרי עץ הדר דא איהו צדיק. ר"ל שהצדיק הוא במעלה גדולה ופרי עץ הדר וגדול מאד ועושה ג"כ פירות.

אע"ג דאיהו טמירא שהצדיק עושה פל מעשיו הטובים בסתר ובהצנע לכת. ולית הדר אלא מה דאתגלי ואתחזי.

אעפ"י כ השי"ת מפרסמו שידעו פל העולם שהוא צדיק וילמדו ממעשיו הטובים לעשות פמוהו. ונהו שפינים עכ"ד הדרא דכל גופא איהו.

דעיקר הדרת האדם הוא פניו. ולזה הצדיק שעושה מעשיו בהצנע.

הש"י נותן לו הדרת פנים שיפירו הפל שהוא צדיק ויתפרסם בעולם והבן: א"י פ"א הדרא איהו דכל גופא. ע"ד שאחכז"ל לעולם יראה האדם עצמו כאלו העולם חציו זכאי כו' עשה מצנה א' הכריע עצמו ואת פל העולם לכף זכות כו'.

ונהו מאמרם הדרא איהו דכל גופא. דידוע דהצדיקים הם אברין דשכינתא.

ותמיד יומם ולילה לא ישקוט ולא ינוח וכל עיקר עבודתו וכל מגמתו לנפך גופו. ולקדש ולטהר אבריו להיות אבר פנגד אבר מרפכה לשכינה הקדושה כי כמו שיש באדם רמ"ח אברים ושס"ה גידים.

כמו כן יש רמ"ח חברים ושס"ה גידים רוחניים בשכינה הקדושה כפיכול. וידוע דיש
ג"כ בעולם רמ"ח אברים ושס"ה גידים.

וכמו שנגמר עין הארץ פי הארץ טבור הארץ וכדומה. וזהו הדרא איהו דכל גופא.
ר"ל שנעשה גופו מרפכה לשכינה הקדושה. וגם הוא הדרא דכל עלמא וכמאחז"ל עשה
מצנה אחת הכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות והבן: בפסוק (תהלי' קמח) בחורים
וגם בתולות זקנים עם נערים.
ויש לדקדק על שנותן את טעמו ולשונו תחלה נאמר בחורים גם בתולות. ואח"כ זקנים
עם נערים וגו'.

מעיקרא בלשון גם. ולבסוף בלשון עם.

וכבר ביארנו פירוש הכ' בפירושינו על תהלים ע"ש. ונראה עוד לבאר דמרמז לנו כי
עיקר עבדות האדם צריך להיות שיתחזק בימי הבחירות.

כי מה שמכין עצמו בימי בחירותו זה עומד לו לימי זקנותו כי אז אין יכולת להשיג שום
דבר בלתי אם קם בעודו איש. וכשאחז"ל אשרי איש ירא את ה' בעודו איש.

אזי יוכל באותו התלהבות והאש מימי נערוותו לילך מעלה מעלה בזקנותו. וכזה ירמז
הכ' זקנים עם נערים.

ר"ל הזקנים עם מעשה ועבדות הנעורים יהללו את שם ה' והבן: א"י זקנים עם נערים
וגו'. דידוע דזקן מורה על רחמים.

וכאז"ל נגלה פזקן מלא רחמים. ובחור מורה על גבורה.

והנה בחסד לבדו לא יוכל העולם להתנהג כי ירצו ליטול אף מי שאינם ראויים. ובגבורה
לבד כ"ש שאין יכולה להתקיים פנודע.

לכך אמר זקנים עם נערים ר"ל שיהי' התסדים עם גבורות. למען לא יוכל איש זר
לקחתם כמבואר אצלנו ענין זה בארובה במ"א.

ואז יהללו את שם ה' יוכלו להלל ולהודות לשמו הגדול כי הפליא והגדיל חסדיו עמנו
והבן: בפסוק מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית מלאה הארץ קניינה. ובואר עפ"י
משאחז"ל הקדוש ב"ה נמלך בנשמותיהן של ישראל לברוא העולם.

ונה מפני שצפה גודל התענוג והשעשועים שמקבל מעם קרובו ישראל. הנה הצדיקים
שפכל דור ודור ועבורם ברא העולם.

וכשאחז"ל בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית. והצדיקים הנה השומרים הברית
הקודש.

כי בשביל כך נקרא יוסף הצדיק ע"י ששומר הברית הקודש. וכמו שאמר הה"ק אאמו"ר
זצלה"ה כי אשת פוטיפר היתה זוקפת לו תחת גרונה שני חניתות של ברזל מכאן ומכאן
כדי שיגביה ראשו להסתכל בה אפילו שלא לעשות ח"ו מעשה בפועל רק להסתכל בה.

ואעפ"י כ סבל היסורין הקשין ולא הי' רוצה ליתן עיניו בזה ע"כ זכה להקראות בשם צדיק. וזהו ע"י ששומר הברית הקודש.

שהוא תמונת יו"ד ע"כ נקרא צדיק. ובלא הי"ד אינו נקרא צדיק רק צדק אבל עם הי"ד הוא צדיק.

והנה אות יו"ד במילואו בגי' כ' נוטריקון כת"ר. פלומר על ידי שמירת הברית זוכה להכתיר הבורא ב"ה.

וזהו הי' עיקר פנונת הבריאה עבור התענוג שצפה לקבל מהצדיקים שיכתירו להבוב"ה והם עיקר היסוד העולם. ולזה מרמז יוסף הצדיק למדה הששית מדת היסוד.

כי הוא מרמז ליסוד צדיק חי עלמין וכמו כן כל צדיק בדורו ששומר הברית הקודש הוא ג"כ מרמז ליסוד צדיק חי העולמים והוא בדיוקן אדם העליון והוא עיקר היסוד שבשבילו נברא העולם.

וזהו פ"א מאה"כ מה רבו מעשיהו ה'. פלומר מ"ה גי' אד"ם המה הצדיקים שומרי הברית שהם בדיוקן אדם העליון רבו מעשיהו ה'.

ר"ל הם היו עיקר ריבוי מעשיהו לבוא בצמצום הוי' לברוא העולם בשבילם פנ"ל שהקדוש ב"ה נמלך בנשמותיהן של צדיקים. וזהו שמסנים פלם בחכמה עשית.

שעשית הפל בכ"ח מ"ה בשביל אדם גימ' מ"ה ועי"ז מלאה הארץ קניינה והבן: בפסוק (משלי ג' כ"ט). יהו"ה בחכמה יסד ארץ פונן שמים בתבונה.

נ"ל דהנה פתיב יתיב חכמה לחכמין. ר"ל שנותן חכמה להמלאים חכמה.

וזהו ג"כ פ"י ה' בחכמה וגו' ר"ל ה' נותן להחכמים כח. יסד ארץ.

שיעשה יסוד בהשכינה הנקראת ארץ פנדע. או י"ל ה' בחכמה שצמצם הווייתו בכ"ח מ"ה.

פונן שמים בתבונה. תבונה נק' מבין דבר מתוך דבר.

ור"ל באם איש יהודי עושה איזה מצוה הגם שאינו עושה כ"כ בזכות ובהירות. או מתפלל ואינו יכול לפרש דברי בקשתו ולכוון פראוי.

הש"י ברב חסדו מבין דבר מתוך דבר ויודע הגיון לבו וממלא משאלותיו והבן: בפסוק נודע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ. דהנה נודע שיש נ"ד שמות.

ובנודאי יש פנגדן נ"ד שערים למעלה ועל כל שער יש ממונה. ועל ידי היחודים שעושים הצדיקים ומכוננים השמות מוכרחים כל הממונים לפתוח להם השערים.

כי בשמעו את השם אשר נגד השער שהוא. אז מוכרח הממונה לפתוח לו.

וכמו שמצינו במשה רבינו ע"ה בעלותו לרקיע פגע במלאך אחד גבהו פה וכו'. ובהזכירו עליו השם ברח ממנו.

והנה "נודע" בשערים "בעלה" ר"ת גימ' נ"ד רומז על הנ"ד שמהן והנ"ד שערים. ונודע הוא מלשון יחוד כמו והאדם ידע וגו' ור"ל שעל ידי היחודים שהצדיקים עושים.

נודע בכל השערים ועייל בלא בר ולית מאן דימחי בידן'. אמנם למה כ"ז לך אמר בשבתו עם זקני ארץ.

פי עיקר הישיבה שעלה בדעת הש"י לעשות העולם הי' עבור זקני ארץ. ארץ רומז לארץ העליונה היא המלכות שמים עיקר ישיבתה ע"י הזקנה אשר בעוה"ז.

והם עיני העדה זקן זה שקנה חכמה בעבורם הי' עיקר הבריאה. ולכן יכולים לפעול כ"ט ולעלות בכל השערים ולבקוע סלונני רקיע.

ולא יתיצב איש פנגדם אמן כ"ר: עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון. נראה פי הנה עוז הוא בחי' דין.

והדר הוא מלשון דירה. ואמר הכ' שיעשה דירה ומלבוש למדה זו להלביש אותה בחסד.

ואז ותשחק ליום אחרון כמו שפירש"י ז"ל אין להם להתעצב מיום הדין כי ינצל ממנו. פי' כי אז לא יהי' שום דין כי כבר נמתק ונעשה חסד והבן: צופיה הליכות ביתה.

ופירש"י ז"ל התורה מלמדת דרך הטוב. ונראה כי צופי' הוא צופ"ה י"ה והוא מלשון צופה ומביט.

פי' שזכור וביט את ה'. ע"ש שויתי ה' לנגדי תמיד ואמר הכ' הליכות ביתה פי' בית ה' שהיא תוליד ותדרוך אותה להיות בית ודירה לה'.

ולחם עצלות לא תאכל. פי' שתזכה לפרנסה בריוח.

וגם לחם נק' התורה שתזכה ללמוד תורה בנחת ובהרחבת הדעת פן ינפנו השם אמן: והעולה על רוחכם היו לא תהי'. נ"ל דידוע דעולה בא על הרהור הלב.

ובמדרש מדייק לה מהאי קרא. ונוכל לומר גם כן כי היא הבטחה שנהי' נשמרים מפל הרהור לא טוב וזפ"ה והעולה עולה כזו שהוא על רוחכם שהוא בא על הרהור הלב היו לא תהי' פי' אשמור אתכם לבל יעלה הרהור לא טוב על רוחכם וא"כ ממילא לא תצטרכו להביא עליו עולה וק"ל: זמירות של שבת משוף חסדך לידעיה אל קנא ונוקם וי"ל מה זו סמיכה אל המורה לחסד לקנא ונוקם גם על יתור הלשון ונ"ל בהקדם פיה"כ בפירושינו על תהלים ע"פ חסד אל כל היום.

באם תרצה להמשיך חסד אל. אזי כל היום ר"ל הצדיק שנקרא כל שהוא פלול מכולם. צריך להשגיח תמיד בכל עת ורגע על ההשפעות היורדות מא"ס ב"ה. אם הם חסדים משיכם על ישראל.

ואם ח"ו להיפך אזי ונתתי אדו"ם תחתיה. וכענין גוף ורפוא שזכרנו כ"פ.

וזהו משוף חסדך ר"ל שתמשוך חסדך עלינו ע"י יודעיה הוא לשון התחברות אותם הצדיקים המחברים קוב"ה ושכינתו' היינו פנסת ישראל עם דודה. ואז אל ימשוף עלינו חסדו וגם יהי' קנא ונוקם פנ"ל וגם זהו בעצמו שהוא טובתן של ישראל תהי' נקמה באויבינו פענין גוף ורפוא והבן.

גם "משוּוֹף" חסְדָּךְ "לְיִוְדְעִיךָ ר"ת לח"ם גי' מזל"א פי בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לְאוּ בְּזִכְרוֹתָא תְּלִי מִקְלָתָא אֵלָא בְּמִזְלָא שְׂוִיכְלוּ הַצְדִּיקִים לְהַמְשִׁיךְ, שְׁנֵהָלִי רְאוּיִים לְהַשְׁפִּיעַ הַעֲלִינָה מִמִּזְלָא עֵלְיָאָה וְכַנ"ל הַשֵּׁם יַעֲזָרֵנוּ לְהַמְשִׁיךְ שְׁפַע רַב וְכָל טוֹב לְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן כִּי"ר וְהַבֵּן: וּבְדָרְךָ אֲגַב נִבְאָר מַה שְׂיִסְדּוּ לָנוּ אֲנָשֵׁי כְנֵה"ג בְּנוֹסַח בְּרוּךְ שְׂאָמֵר.

בְּרוּךְ שְׂמוֹ. דְּהִנֵּה אֵיתָא שִׁמ"ו גי' רצון.

וְלִהְבִּין הָעֲנִין נִרְאָה פִּי הִנֵּה אָמְרוּ חֲכוּ"ל נִמְלֵךְ הַקַּב"ה בְּנִשְׁמָתָן שֶׁל צְדִיקִים וּבְרָא אֵת הָעוֹלָם. נִמְצָא בְּרִצּוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יִרְאִיו נִבְרָא הָעוֹלָם.

וְהִנֵּה בְּנוֹדָאֵי לֹא הִי הַדְּבָר מְנוֹכַח לִימְלֵךְ בְּנִשְׁמָתָן שֶׁל צְדִיקִים. הֲלֹא בְּלַעֲדֵי עֲצָתָם הַפֶּל גְּלוּי לְפָנָיו וּמִי יֹאמֵר אֵלָיו מַה תַּעֲשֶׂה.

אֵלָא הַש"י בְּרוֹב רַחֲמָיו וְחֲסִדְיו הַמְרַבֵּים עָלֵינוּ לְהוֹרוֹת נָתַן הַכְּנֵה לְדוֹרוֹת כְּאֲשֶׁר בְּשַׁעַת הַבְּרִיאָה רְצוֹן יִרְאִיו עֲשֶׂה. כֵּן תְּמִיד יִמְלָא מְשָׁאֲלוֹתֵם וְזֵהוּ פִּי בְּרוּךְ שְׂמוֹ.

שִׁמ"ו גי' רצון שְׂבָרוּךְ הוּא וּמְבָרַךְ עַל שְׁעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ הַפְּשׁוּט לְבָרוּךְ הָעוֹלָם בְּרִצּוֹן יִרְאִיו לְהִימְלֵךְ בְּנִשְׁמָתָן שֶׁל צְדִיקִים. וְזֵהוּ ג"כ פִּי הַפְּתוּב רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאֵת שְׁנוֹעְתָם יִשְׁמַע נְיוֹשִׁיעִים.

דְּלִכְאוּרָה הַפְּתוּב קָשָׁה בְּהַבְנָה דְּלֹא רִישָׁא סִיפָא וְלֹא סִיפָא רִישָׁא. דְּמִתְחַלָּה אָמֵר שְׂרַצוֹנָם יַעֲשֶׂה מְבִלִי שׁוּעָה.

וְאֵח"פ אָמֵר וְאֵת שְׁנוֹעְתָם יִשְׁמַע נְיוֹשִׁיעִים. אֵלָא הַפְּרִוּשׁ ע"ד הָאָמֵר מִחֲמַת שְׂרַצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה בְּבְרִיאוֹת הָעוֹלָם כַּנ"ל.

לְכֵן גַּם עֲתָה וְאֵת שְׁנוֹעְתָם יִשְׁמַע נְיוֹשִׁיעִים וְכַנ"ל: א"י ע"ד צְחוּת. רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְגו'.

פִּי אָמֵר יֹאמֵר שְׂבָנוֹדָאֵי הַש"י רְצוֹן וּמִחְשָׁבֶת יִרְאִיו יַעֲשֶׂה הֵינֵנוּ טָרָם יִקְרָאוּ וְהוּא יַעֲנֶה. וְנוֹתֵן טַעַם פִּי וְאֵת שְׁנוֹעְתָם יִשְׁמַע נְיוֹשִׁיעִים.

הֵינֵנוּ כְּשֶׁהֵם יִשְׁוּעוּ אֵל אֵל בְּנוֹדָאוּ יוֹשִׁיעִים. א"כ מַה לוֹ לְהִמְתִּין.

עַד יִשְׁוּעוּ אֵלָיו. יַעֲנֶה אוֹתָם עוֹד טָרָם יִקְרָאוּ וְכֵן תְּמִיד יַעֲנֵנוּ טָרָם נִקְרָא אֵלָיו בְּכָל טוֹב אָמֵן: לְבָאָר מַה שְׂיִסְדּוּ לָנוּ אֲנָשֵׁי כְנֵה"ג בְּנוֹסַח שִׁמ"ו ע וְכָל הַמִּינִים כְּרַגַּע יֵאָבְדוּ.

יְבִוּאָר עַל שְׁנֵי פָּנִים. הַפֶּן הָאֶחָד וְהִנֵּה יְדוּעַ שְׂאִין אָנוּ יוֹדְעִים הַרְגַע אֲשֶׁר הוּא הָעֵת לְכַלּוֹת הַרְשָׁע.

אֲבָל הַש"י הוּא הַיּוֹדֵעַ הַרְגַע הַזֹּאת. לְכֵן בְּקִשְׁתֵּינוּ מֵאֲתוֹ ית' וְכָל הַמִּינִים כְּרַגַּע יֵאָבְדוּ.

ר"ל כְּבוֹא אוֹתוֹ הַרְגַע הַמִּינְעֵדֶת לְכַלּוֹת אֵת הַרְשָׁע. אֲזִי מִיָּד יֵאָבְדוּ.

וְהַפֶּן הַשְּׁנִי דְּהִנֵּה נוֹדַע לְפַעֲמִים מֵאֲרִיף הַקַּב"ה לְרַשָּׁע בְּשִׁבִיל שְׂצוּפָה שְׂיִצְאוּ מִמֶּנּוּ בְּנִין דְּמַעֲלִי. אֲבָל כְּשֶׁהַרְשָׁע מְצַעֵר אֵת הַצְדִּיק.

בְּנוֹדָאֵי הָא לֹא נִיחָא קָמִי שְׁמִי וְע"ז בְּקִשְׁתֵּינוּ וְכָל הַמִּינִים כְּרַגַּע ר"ל כְּמוֹ אוֹתוֹ הַרְגַע שְׁהֵם עֲתָה לְפִי שְׁעַתָּה תְּדִין אוֹתָם וְהַזְרַע הַקְּדוֹשׁ שְׁעַתִּיד לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ מִמְּקוֹם אַחֵר יִצְאָ. וְאֲזִי מִמִּילָא יֵאָבְדוּ.

וּכְשֶׁיִגְדְעוּ קַרְנוֹת רְשָׁעִים. אֲזֵי תִרְוַמְמָנָה קַרְנוֹת צַדִּיק אָמֵן כִּי"ר וְהִבֵּן: בְּפָסוּק לְעוֹלָם ה' דְּבָרָה נֶצֶב בְּשָׁמַיִם.

לְעוֹלָם ה' בְּשִׁבְלֵי קִיּוֹם הָעוֹלָם כְּכִיכּוֹל צְמַצְמַת עֲצָמָה לְהַקְרוֹת בְּשֵׁם הוֹי"ה כִּי ד' אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם נִגְדַּד ד' קְצוֹת הָעוֹלָם וּבָאוֹת י' עֲצָמָה יֵשׁ קוֹצוֹ שֶׁל יו"ד וְעוֹד בָּהּ כִּידוּעַ כִּי יֵשׁ מְצוֹת הַתְּלוּיִם בְּקוֹצוֹ שֶׁל י' וְיֵשׁ בָּאוֹת ה' וְכֵן הַשָּׂאָר אֲשֶׁר ע"י הַשֵּׁם הֵיא קִיּוֹם הָעוֹלָם.

וְזֶה מִמֶּשׁ שֶׁאָמַר נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל וְאֵתָה מַחִי אֵת כְּוָלָם. וְזֶה שֶׁאָנּוּ אוֹמְרִים זְכוֹר רַחֲמֶיךָ ה' וְחֲסִדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הָמָּה מֵעוֹלָם דִּיִּיקָא כְּמוֹ שֶׁהָאֲרַכְנוּ מְזַה בַּמ"א ע"ש.

אָבֵל צָרִיף לְהִיּוֹת הַתְּחַבְּרוֹת וְיַחְוֹד הוֹי"ה וַאֲדנ"י. וְנוֹדַע כִּי דְבָר מוֹרָה עַל שֵׁם אַדנ"י מְדַת הַמְּלָכוֹת.

וְזֶהוּ ה' דְּבָרָה שִׁיְהֵי יַחְוֹד שְׁנֵי שְׁמוֹת הַנ"ל זֶהוּ נֶצֶב בְּשָׁמַיִם כַּח זֶה נִתֵּן בְּהַצְדִּיק שֵׁנֶק שְׁמַיִם לְעֲשׂוֹת הַיַּחְוֹד כַּנ"ל. אוֹ דְבָרָה נֶצֶב בְּשָׁמַיִם.

דְּבָרָה לְשׁוֹן הַנְּהֻגָה שֶׁהַנְּהֻגַת הַחַיּוֹת מֵהוֹי"ה אֶל הָעוֹלָם כַּנ"ל נִמְסָר בְּיַד הַצְדִּיק שֵׁנֶק שְׁמַיִם כַּנ"ל שֶׁהוּא יְהִי הַמְּנַהֵיג וּמוֹלִיף וּמְבִיא הַחַיּוֹת מֵהוֹי"ה אֶל הָעוֹלָם. וְנוֹכַח לְפָרֵשׁ לְעוֹלָם ה' בְּשִׁבְלֵי כָּל הָעוֹלָם הַנִּכְרַח לְהִיּוֹת מְדַתְהוּי וְרַחֲמִים שֶׁהֵם נִיזוֹנִין בְּצַדִּיקָה.

אָבֵל דְּבָרָה הֵם הַצְדִּיקִים שֵׁנֶק דְּבָר שֶׁהֵם דְּבָר לְדוֹר הֵם מוֹשְׁלִים בְּשָׁמַיִם. וְזֶהוּ נֶצֶב בְּשָׁמַיִם וּבְזָרוּעַ בָּאוּ עֲדִיף וּכְמִשְׁאַחַז"ל וְהֵם נִיזוֹנִין בְּזָרוּעַ וְהִבֵּן: בְּפָסוּק אֲזֵי לֹא אֲבוֹשׁ בְּהִבִּיטִי אֶל כָּל מְצוֹתֶיךָ.

דְּהַנָּה כְּשֶׁאָנּוּ מְקַיְיֵמִין הַמְּצוּהָ אָנּוּ מִיִּיחְדִּין קוֹב"ה וְשְׁכִינְתָּהּ הוֹי"ה וַאֲדנ"י שֶׁבְּהֵם ח' אוֹתִיּוֹת כְּמִנְיַן א"ז. וְזֶהוּ אֲזֵי לֹא אֲבוֹשׁ שֶׁלֹּא אֲבוֹשׁ הַיַּחְוֹד הַמְּרַנְמֵז בְּאֲזֵי כַּנ"ל וְתַעֲשֶׂה תְּמִיד הַיַּחְוֹד וּבְמָה לְכוֹן גָּמַר אֲנִי בְּהִבִּיטִי אֶל כָּל מְצוֹתֶיךָ וְע"י יְהִי נַעֲשֶׂה הַיַּחְוֹד הָאֲמִיתִי כִּי מְצוּהָ אוֹתִיּוֹת הוֹי"ה מ"צ בַּא"ת ב"ש י"ה.

וְע"י עֲשִׂיתִי וְקִיּוֹם הַמְּצוּהָ שֶׁאָנּוּ מְקַיְיֵמִין מְצוֹת אֲדוֹנֵינוּ מוֹרָה עַל אַדנ"י. וְזֶהוּ בְּהִבִּיטִי אֶל כָּל מְצוֹתֶיךָ ר"ל כְּשֶׁאֲבִיט אֶל הַכּוֹלֵלֶת מִמְּצוֹתֶיךָ הַמְּזוֹרִים עַל יַחְוֹד.

וּז"ש בַּנּו"א עַל פָּסוּק זֶה לְהָרִים אֵת הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁהוּא ה"א אַחַרְוֹנָה ע"ש כְּפִינְתוֹ כַּנ"ל לְיִיחְד כַּנְס"י עִם דוֹדָה. וְנִרְאָה עוֹד לֹמַר כִּי הִנֵּה אָמַר דּוֹד הַמְּלָךְ ע"ה אוֹר זָרוּעַ לְצַדִּיק.

וּר"ל אוֹר הָעֲלִיּוֹן הוּא זָרוּעַ שֶׁהַש"י מְזַרֵּעַ וּמְפַזֵּר אוֹתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם שֶׁיִּכְנַס אוֹר הָעֲלִיּוֹן וְהַקְּדוֹשָׁה בְּלֵב כ"א מִיִּשְׂרָאֵל. וְהַגֵּם כִּי לֹא כָּל אָדָם רוֹאֶה אוֹתוֹ בְּחוּשׁ מ"מ מְרַגֵּישׁ בּוֹ וְהֵן הִנֵּה הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה הַנּוֹפְלִין לְאָדָם בְּכָל יוֹם תְּמִיד.

וְצָרִיף הָאָדָם לְהַתְחַזֵּק מְאֹד בְּבוֹא עָלָיו אוֹר הָעֲלִיּוֹן וְנוֹפֵל לוֹ הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה לְהִיּוֹת מְחַזֵּק בּוֹ וְשֶׁב לְפָנָי בּוֹרְאֵי בְּתְּשׁוּבָה שְׁלִימָה וּבְנוֹדָאֵי לֹא דְבָרָה תוֹרָה בְּמַתִּים בְּאֵיתָם אֲשֶׁר יִרְאֵת ה' שְׁכוֹחַ מְלוֹחַ לְבָב וְגַם בְּנִפּוּל לְהֵם הַרְהוּרֵי תְּשׁוּבָה שֶׁאוֹר הָעֲלִיּוֹן מוֹפִיעַ עֲלֵיהֶם מְשַׁלֵּיכִין אוֹתָם אַחֲרֵי גְנוּם.

כי אם דברה תורה אשר בשם ישראל נקראו שמיד בנפול להם הרהורי תשובה מיד מתחזקים ושבים לפני קונם. וזהו א"ז אותיות "אור" זרוע פנ"ל ואמר דוד המלך ע"ה אז לא אבוש וגו' שלא אבוש את האור זרוע ומיד בבואו אלי אתחזק בתשובה.

וע"י מה פי בהביטי אל כל מצותיה לקנינים תמיד פתיקונם. והנה אחז"ל חייב אדם לברך בכל יום מאה ברכות.

מא"ה אותיות הא"ם רמזו פדי להרים האמא קדישא לינדא קוב"ה ושכינת'ל. וזהו אז לא אבוש פנ"ל.

אז רמז על היחוד פנ"ל שלא אבוש עם היחוד שפונדאי אעשנו פראוי וכנכון מחמת פי בהביטי אל כל מצותיה פנ"ל והבן: באבות פ"ג החנות פתוח' והסנני מקיף. ר"ל שיהעולם העליון פתוח להעניק מטובו לכל באי עולם ומסגל מצות ומע"ט אזי כל הרוצה ליטול יבוא ויטול.

והסנני הוא הש"י מקיף וסובב את האדם המקדש ומטהר עצמו הוא יתברך מקיפו ומסבבו בקדושה וטהרה אמן: בפסוק אגורה באהלה עולמים וגו'. פי אהל הוא לשון הארה כמו בהלו גרי ומורה על עולמות ואורות העליונים אשר אורם אין לשער ולהניד ובנודאי אין צריף לאור שלנו וכאומרם ז"ל וכי לאורה הוא צריף מ"מ מקבל כביכול מענוג מאתנו ונאנחנו מוסיפין אורה באור דלעילא וכדומה ע"י גר חנופה שאנו מדליקין פה בעוה"ז אנו מדליקין בוצינין דלעילא לאמשכא משח רבות קדישא.

וזהו אגורה באהלה עולמים שאני אוגר ואוסף באהלה באורות היינו באורות דלעילא עולמים מן עוה"ז אני מוסיף אור למעלה. ועי"ז אכסה בסתר פנייה סלה והבן: בגמרא מגילה כ"ט ע"א עתידין בתי פנסיות ובתי מדרשות שבח"ל שיקבעו בארץ.

ולכאורה לאיזה דבר נצרכים בשם הלא ביהמ"ק הוא מועט מחזיק את המרובה ולא יחסר המקום עבורם ולמה צריכים הבכ"נ ובמד"ר. ונראה עפ"י פשוט ובדרך צחות דהנה האנשים אשר הם עוסקים בתורה והולכין תמיד להתפלל בביהכ"נ ערב ובקר בגלות המר הזה מורגלים הם בהקדושה מעט זה ביהכ"נ וביהמ"ד.

ממילא יכולת בידם לקבל הקדושה בבהמ"ק. וגם תורה חדשה מאתי תצא עבור אותן האנשים אשר לא היו עוסקים בתורה והורגלו בקדושתה הם יזכו להתורה החדשה.

אבל אותן האנשים אשר לא היו עוסקין בתורה ולא הלכו להתפלל בביהכ"נ לא יהי ביכולתם לבוא לבהמ"ק מפני שלא הורגלו בקדושה מעט זהו בהכנ"ס ובהמד"ר ובבהמ"ק הקדושה גדולה למאוד.

לכן צריכים מקודם לילה איזה זמן לביהכנ"ס ולבמד"ר פדי שיורגלו בהקדושה ואח"כ יהי להם יכולת לילה לביהמ"ק. ומפני זה צריכין הבתי פנסיות ובתי מדרשות לקבוע בארץ עבורם לאמר להם מפני שלא רצו לילה בהגלות לבהמ"ד ולבהכנ"ס צריכים אז לילה מקודם לבהכנ"ס ולבהמ"ד ואמרתי דבר זה לפני אדמו"ר הה"ק מו"ה אברהם הושע העשיל זצלה"ה ממעזביו ואמר לי פי זה ירמז מהרמ"ז שכתב שקודם ביאת משיח יגרשו היהודים מהפפרים ודפח"ח ואמר פי הוא עפ"י האמת: פעם אחת הי' הה"צ הקדוש

מו"ה זישע זצלה"ה עומד בבהכ"נ בפשעה שפסידה"ה קאמו"ר זצלה"ה דרש ואמר השיעור שלו פדרכו בקודש ובשמעו דיבוריו הקדושים נפל הרב מ' זישע זצלה"ה על פניו ובכה בכיה גדולה.

ובסיום פבוד אאמו"ר זצלה"ה השיעור שאלוהו מה זה שפכה כ"כ למאד. והשיב הרב הצדיק זצלה"ה פי בעת החל הה"מ לומר השיעור באו כל פמליא של מעלה להקשיב דבריו הקדושים.

וכי האיד ביכולת להתאפק אז בראות כל פמליא של מעלה עומדים ולא נשיב. הנה פעת הגיע העת והעונה להתנודות פראוי ולשוב בתשובה שלימה לזאת בכיתי ונפילתי על פני: כל השומר עצמו לבל לשנות יין נסוף ונפה לעתיד לשנות מן היין המשומר.

ולזה נקרא יין המשומר שמי שומר עצמו מלשנות יין נסוף הוא ישנה ממנו: פשהנה אוכל ריבליף בזמן שהי' מברך שהתנינו הי' מברך גם בורא פרי האדמה בתוף הסעודה. ואמר שפן נהג אביו הרב המגיד זצלה"ה: תם ונשלם איזו ליקוטי תורה מהרב המגיד זצוקלה"ה ברמב"ן במאמר המתחיל ובספר מורה הנבוכים בענין מראה הנבואה וקושיא שהקשה שם ע"ש [נ"ב] אבל רש"י ז"ל במגילה מתרץ זה פי נביא הוא מלשון ניב שפתיים ונקרא זה אם אומרים לו שידבר זה הנביאות ודניאל לא אמרו לו שידבר מה שראה: בפסוק וישאל אהב את יוסף מכל בניו.

(נב) מכל בניו פי הצדיק כולל כולם. והוא בן זקונים פי גורם יציאת הזקן.

ואת צנועים חכמה. ונוטל חלק מתורת שם להשפיע דבר האבר ונוטל כל כ"ב אתנון.

בסוד ב"ד יברך ישראל וארוננו של יוסף ראה הי' וינס והצדיק מעורר פח מעתיק לקריעת ים סוף. והנה הי' נקרא להציל ישראל ולעורר שנאה למצריים ליטבע.

ולכן אמרו במדרש למה וישנאו פדי להקריע ים סוף: שם בפסוק וישלחו מעמק חברון. [נ"ב] הוא היחוד הנטיטל מעומק והנה עומק הוא רי"ו אתנון שהי' אז זויג קטנות על גלות ואלו הרי"ו אתנון המה משלש אותיות יה"ו פי מה"א אחרונה הוא ע"ב י"ג אורכ"י הוא עיגול.

גם פי כל עיגול חיותה מנקודה אמצעית והוא נקרא עומק פנזפר במפורשים של ספר יצירה על משנת העומקים. וזהו שלמדו עגלה ערופה ביציאתו ואח"כ מהעמק יורד לשכם.

ואח"כ וישאו עיניהם העיוני'. והנה אורחת הישמעאלים באה מגלעד הוא הקטנות ב' להמתיק הדינים להציל את יוסף: שם בפסוק ויגד לתמר וגו'.

(נב) כל מקום שנאמר הגדה הוא דבר חכמה. וכאן נאמר לה ברוח הקודש פנ"ל פי כאן יהי עליה ליהודה.

ונאמר לה שהולך לגזון צאנו. ובכל מקום שנאמר גינה יש אינה דבר שאינו טוב וכנה דעה שיהיה לו עלי' אף שיהי' בדרך זנות.

וכן עשתה בדרך זנות: שם בפסוק ותשב בפתח עינים. [נ"ב] עיניו בראש"י שכל עינים צופים לראות' והפקירה עצמה ליהודה ויש להקשות כי בנדאי יהודה הי' צדיק אלא שמן השמים אונסים אותם וא"כ היאך הפקירה עצמה לו אלא בפתח ששם עינים רואים הנבואה.

נדברי חזו"ל אמיתיים: שם בפסוק כי לא ידע וגו'. [נב] פירוש האין ש'לו ידע כי פלתו היא: פרשת מקץ בפסוק ויסר פרעה וגו' ויתן אותה על יד [נ"ב] טבעת היא העטרה שעל הברית.

ובגדי שש ו' זעירא מוא"ו רבבא והוא המרפכת המשנה. פי חג"ת מרפכה א' ונה"י שכולל הצדיק הוא מרפכה ב' וכולם נ"ו סדרי משנה.

ומשנה תורה הוא במלכות. והצדיק רוכב עלי' ויקרא לפניו שאזמני' לי'.

אבר"ך הוא צירוף א"ב אר"ך. שיסוד א"א גלפ"ש ביסוד אבא ויסוד אבא תו"ך יסוד ז"א.

ושם צפנ"ת פענ"ח שהטפה שמוציא מחכמה הצפונה בבינה. כמ"ש ואת צנועים חכמה.

ונ"ו"ן שפעים בתו"ך ת' ת"ת הוא נתגלה בפענ"ח צירוף פ"ע הוא ע"ף בחולם המוש"ף ו' ובגמטרי' יס"ף בחולם והוא המועיף שהצדיק עולה להקב"ה ומוריד שפע לכנס"י. ונ"ח הוא הצדיק: פרשת ויגש בפסוק ויתן את קולו בבכי.

[נב] בבכי היא השם פשהמלכות הולכת בגלות: בפסוק וירא את העגלות. [נב] העגלה ערופה בא במצח הורג.

רמז למלכין דמיתה נחלה מבוהלת מפני שאמר אני אמלך ולכן הם כמו עגולין שאין מקום להתחבר זה בזה ולא פנים בפנים ומשם הגלות ואח"כ יוסף שישמר הברית והתעורר למלך הדר להחזיר הפל לבורא פי הפל מאתוולדהדר פנים בפנים ולכן אצל מאלו הפנים לתקן.

והם העגלות ששלח פרעה מעורף ושבבם ומתדרו פנים ומתקנם. וזהו לשאת אותו ואז נתחי ריח יעקב: פרשת שמות בפסוק ויבא אל הר האלהים חרבה.

[נב] הר אלהים חרבה פשהוא בגלות ובגאולה נעשה לקמן צירוף רחב"ה מקבלת מרחובת הנדר ויש פאן ה' פעמים סנה פנגד ה' אצבעות ימין ושמאל שמהם בא להם י' מפות ומכונן לה' צדיקים שבחג"ת נ"ה פנגד ה' צדיקים ונזפר בסוף זנהר ויחי על גורן האט"ד.

ועושיין מקוצים סיג לגן. הוא הנזפר באדר"א ת"י קוצי ונימין ות"ך עלמין למגן ב' ב"מ שמשם משתלשלים ונקרא ב' גנים וירק בנתיים: איתא במדרש משה משה בעוה"ז ובעוה"ב.

פי הנשמה פאן ונצובה תחת פסא הפכוד והעוה"ז והבא הם גנים אף שהעוה"ב יוצא ממנה החסד. ודרך הצדיק יוצא למלכות.

ואמר הגני לכהונה ולמלכות. והנה הפהן שושבינא דמטרוניתא.

ומכ"ש המלכות. ולכן ויאמר אל תקרב הלום של נעליך לפרוש מן האשה.

נאז יזכה להיות בעלה. בסוד איש אלהים.

כמ"ש בַּזְהָר הַק' וְהַמְקוֹם שֶׁעָמַד עָלָיו לְהִיּוֹת הוּא (ת"ת) אָדָם תּוֹפְאֶרֶת לְיִחְזֵד לְקוֹדֶשׁ עָלָיו: בְּפֶסוּק אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אַבִּיךָ. (נב) אֱלֹהֵי אַבִּיךָ הוּא אֲמַרְם הַדַּעַת וְאַח"כּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וַיִּסְתֵּר וְגו' מֵהַבֵּי"ט א"ל צִירוֹף מ"ה וּטְבֵא"ל לְקַחַת לְתִיקוֹן הוּא מְלַכִּין דְּמִיתוּ.

מ"ה וטבא"ל. מ"ה ב"ן.

כִּינּוּן שֶׁאָמַר לוֹ שֶׁהוּא אִישׁ אֱלֹהִים. וְאָמַר הַשֵּׁם רָאָה רְאִיתִי ב' רְאִיוֹת לְמַתָּן הַב"ן הַנָּלְלָה שֶׁהוּא ב"ת מ"ט ר"ד.

הַתְּרַעֵין שֶׁנִּפְלוּ וְהֵם אִוְרוֹת הָעֵינַיִן: שֵׁם בְּפֶסוּק וְהִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי (נב) כִּי כָל הַתְּפִלוֹת נִכְנָסִים לְעוֹלָם הַמְּלוּכָה וְהַקַּב"ה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְזוֹ בָּאָה (אלי): שֵׁם בְּפֶסוּק כִּי אֲנֹכִי שָׁלַחְתִּיךָ וְגו'.

[נב] הַגִּיעַ הַזְמַן לומר אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ וְזוֹ שָׁלַחְתִּיךָ: שֵׁם בְּרַמְבַּ"ן עַל פֶּסוּק כֹּה תֹאמַר לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵאֲמָרוֹ שֵׁם כִּי בְּרֵאשׁוֹן יוֹרָה עַל חֲכָמַת שְׁלֹמֹה [נב] כִּי אִמָּא אוֹזִינְפָתָ מִיִּנְהָא לְבֵרְתָא אֲדָה שְׁהו"א כְּחֻדָּא נִפְקִין כַּמ"ש וְאַבְיוֹ שָׁמַר אֶת הַדְּבָר כִּי מְחַמַּת שְׁצָרִיכִים לִירֵד לְהַנְהִיג הָעוֹלָמוֹת הַתְּחִתּוֹנִים צָרִיכִין לְקַבֵּל מֵאו"א עֵילָאִין וּבְזָה יוֹרָה עַל חֲכָמַת אֱלֹהִים כִּי כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה ב"ן וּב"ת זָה שְׁמִי עִם י"ה שְׁס"ה ל"ת וְזָכְרִי עִם ו"ה רַמ"ח מ"ע כַּמ"ש הָאֲרִיז"ל: עוֹד כָּתַב הַרְמַבַּ"ן שֵׁם.

וְהָאֲל"ף מוֹרָה עַל קְדָמוֹת וְהִיחֹד כִּי הֵגַם שֶׁהוּא יו"י מְסַפְרוֹ א' וְגוֹפּוֹ א' [נב] וְאַנִּי אוֹסִיף עַל דְּבָרָיו כִּי הֵא"ה שְׁבַשְׁם א' מְסַפְרוֹ ו' דָּשֵׁם הַנּוֹי"ה. כִּי מְחַמַּת קְדוּשָׁתוֹן אִי אֶפְשָׁר לְהֵם לְרַדַּת אֵלָא מְסַפְרָם.

לְכֹן כָּתַב הָאֲרִיז"ל כִּי יֵה"ו עוֹלָה אֵהִי"ה וְהֵן הַחֹתְמַת אֲמַת שֶׁיִּצְאוּ בָּהֶם יִשְׂרָאֵל: עוֹד שֵׁם וּמ"ש כִּי שְׁמִי בְּקִרְבּוֹ [נב] הֵם הַנ"ד צְרוּפִים הוִי"ה הוּבָא בְּהַקְדָּמוֹת שְׁעָרֵי אוֹרָה וְהֵם דִּינִים לְצָרֵף לְרִי"ו אֲתָנוּן. אוֹ לַע"ב קְדוּשָׁה מְשׁוּלָּשֶׁת.

וּמ"ש לְהִבִּין בְּמִצּוֹת עֵינֵן בְּרַבִּינוּ בְּחַיֵּי פְרָשֶׁת נֶאֱרָא: וּמ"ש שֵׁם זֶה שְׁמִי לְעוֹלָם. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וַיִּצְחַק הוּא אֵל אֱלֹהֵי.

שֶׁהֵם שֵׁם שְׁאוּמְרִים. אֲבָל אֱלֹהֵי יַעֲקֹב הוּא שֵׁם הַנּוֹי"ה.

זֶהוּ רַק בְּזִכְרוֹן. וְלָכֵן דָּר דָּר חֲסַר.

כִּי הוִי"ה מְקוּרָו בְּהִיכָל וְזֶה בֵּיתוֹ: שֵׁם בְּפֶסוּק וּשְׁאֵלָה אִשָּׁה מִשְׁכַּנְתָּהּ. [נב] כִּי אִמָּא אוֹזִינְפָתָ מִיִּנְהָא לְבֵרְתָא: פְּרָשֶׁת תְּשֻׁא בְּפֶסוּק וְעַתָּה הַנִּיחָה לִי.

[נב] כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב וְעַתָּה הוּא תְּשׁוּבָה. וְא"כ אָמַר הַקַּב"ה הַנִּיחָה לִי שְׁתָּהָא מְנַיִיחַ לִי הָרוּגָז. וַיִּחַר אַפִּי בָּהֶם. כִּי כְּשֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה דְבָר רַע.

אַח"כּ מִתְקוּטָט בְּעֵצְמוֹ לְמָה עָשִׂיתִי כֵּן כַּמ"ש הַנְּבִיא וְנִקְטוּתָם בְּפָנֵיכֶם. וְאַכְלָם.

שֶׁהֵם יִחְשְׁבוּ כִּי לְשׁוֹב וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גְדוֹל כִּינּוּן שֶׁתְּפַעֵל שְׁבָנֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה. וְכֹן נִתְקַיְּמוּ כָּל דְּבָרָיו וּמִשָּׁה לֹא הִבִּין דְּבָרֵי הַשֵּׁם.

כְּמוֹ בַּפְּסוּק אֵהִי אֲשֶׁר אֶהְיֶה. לָכֵן נִיחַל וְגוֹמֵר.

וְאַחֲ"כּ נִינְחָם ה' עַל הַרְעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּלִשׁוֹן שְׂיָהָא נִרְאָה כְּמוֹ רַעַה: שֵׁם בַּפְּסוּק נִיחַר אַף מִשָּׁה וְנִשְׁלַף וְגו' [נב] כִּי כְּשֵׁאִין רוּאָה דְּבַר אֵינּוּ דוֹאֵג כ"כ. וְנַעֲשֶׂה סְנִיגוֹר בְּעַד יִשְׂרָאֵל.

וּבִקְדוּשָׁתוֹ הַנְּעֻמָּד הֵנִס בְּלוּחוֹת וּבִקְדוּשָׁתָם. אַבְל כִּינּוּן שְׂרָאָה.

נִיחַר.

אִז נִסְתַּלַּק הַסְּנִיגוֹר וְאִז אֶזַל קְדוּשַׁת הַלוּחוֹת. וְאִז נִפְלו הַלוּחוֹת מִיָּדוֹ.

וְהֵגַם שְׂאֵהָרֵן וְנִדְב וְאֶבִּיהוּ וְהַזְּקָנִים הִחֲזִיקוּ בִּקְדוּשָׁתָם. לְהַעֲמִיד הַקְּדוּשָׁה בְּלוּחוֹת לֹא הִי בְּכַחֲם לְהַעֲמִיד הַלוּחוֹת.

וּמִשָּׁה בְּעַצְמוֹ הִי בְּכַחוֹ וְזֶה הִיִּד הַחֲזָקָה שְׂשִׁיבֵר הַלוּחוֹת. וְעֵינֵין בְּאוֹר הַחַיִּים בַּפְּסוּק כִּי לֹא מְלַבֵּי ע"ש.

וְהַשֵּׁם יכ"ש הִיא הַפָּה לְבִי. וְזֶה רָמַז "יִישָׁר" פֶּתַח "שְׂשִׁבֵרְתָּ ר"ת הַשֵּׁם יכ"ש כַּמ"ש הָאֲרִיז"ל וְהַבּוֹ: שֵׁם בַּפְּסוּק וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חֲטָאתָם.

[נב] א"ת אִם אֵלָּא אִם תִּשָּׂא חֲטָאתָם כְּמוֹ שְׂרָגִיל הָאֵם לְאַחֲזוֹ בְּרַצוּעָה. וְאִם אֵין שְׂצָרִיף לְזֶה מִדַּת הָאֵין לְכַפֵּר.

אִז אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי בְּמַחְנֵי נָא. וּבְזֶה יִתְעוֹרֵר הָאֵין לְכַפֵּר: עוֹד כָּתַב רַש"י שְׂלֹא יֵאמְרוּ עָלַי שְׂלֹא הִיִּתִי כְּדַאי לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים [נב] פִּירוּשׁ וְיִהְיֶה חִילוּל שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ שְׂעֵשָׂה מְנַהֵיג שְׂאֵינּוּ יְכוּל לְעַמּוֹד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים: שֵׁם בַּפְּסוּק וְיֵאמֵר פְּנִי יִלְכוּ וְהַנְּחִיתִי לָהּ.

[נב] כִּי כְּשִׁילְכוּ פְּנֵי הַיָּינוּ שְׂיַעֲבְדוּ אוֹתִי אִז בְּעַצְמִי וְהַנְּחִיתִי לָהּ. וּמִשָּׁה אָמַר הֵגַם אִם אֵין פְּנִיף הוֹלְכִים.

מ"מ אֵל תְּעַלִּינוּ מִז"ה מִמַּדַּת הַדְּכוּרָא שֶׁהוּא רַחֲמִים. וּבְזֶה יִנּוֹדַע מְצִיאוֹת חַן שְׂאֵתָה תִּלְהֵךְ עֲמִנּוּ הֵגַם שְׂאֵין אֲנוּ הוֹלְכִים לְפָנָיו כִּי כְּשֶׁהֲאָדָם הוֹלֵךְ בְּטוֹב הָלֹא גַם גּוֹי שְׂעוֹסֵק בַּתוֹרָה אֵתָה הוֹלֵךְ עִמּוֹ אַבְל בְּזֶה יִהְיֶה נִפְלִינוּ מִכָּל הָעָם שְׂאֵתָה תִּלְהֵךְ עִמּוֹ מ"מ: עוֹד יֵשׁ לְפָרֵשׁ בְּלִכְתָּהּ עִמּוֹ כִּי כְּשֶׁהֲאָב אוֹהֵב הַבּוֹ אִז אֵי אֲפֹשֶׁר לוֹ לְפָרוֹשׁ מִמּוֹ וְכָל מַחְשְׁבוֹתָיו בְּבִנוֹ וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ מְפָלִיא בְּבִנוֹ.

כֵּן הַקַּב"ה מְפָלִיא וּמַתְפָּאָר בְּנוֹ: שֵׁם בַּפְּסוּק וְרַחֲמֵתִי אֵת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. אֲנִי אֵתֵן לוֹ רַחֲמִים לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת וְאַחֲ"כּ אֲרַחֵם עָלָיו נִמְצָא הוּא מְדָה בְּמַדָּה וְהַכֹּל מֵאֵת הַשֵּׁי"ת: שְׁנֵי גִרְגָּרִים מְגִלְיוֹן הַיְלָקוּט שְׁלוֹ בְּרֵאשִׁית סִימָן ג' א"ר יִצְחָק מִתְחִילֵת בְּרִיּוֹתוֹ שֶׁל עוֹלָם רֵאשׁ דְּבָרָה אֵמֶת.

דְּכַתִּיב בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. וְאֵין אֱלֹהִים אֵלָּא אֵמֶת שְׂנֵאָמַר וְה' אֱלֹהִים אֵמֶת וְכו' [נב] כִּי ס"ת הוּא אֵמֶת.

כִּי בְּרָא לְהִיּוֹת דִּין אֵמֶת וְהַדִּין יִתֵּן כָּל הַטּוֹבוֹת בְּאֵמֶת וְגַם הַצְּדִיקִים מְהַפְּכִין הַדִּין לְרַחֲמִים וְא"כ אֵינּוּ ב' רִשְׁיּוֹת ח"ו וְזֶה וְה' אֱלֹהִים אֵמֶת: בְּרָאוּ אֵין כְּתִיב כָּאֵן אֵלָּא בְּרָאָם וְכו' אֵמֶת קִשָּׁה לְעֵשׂוֹת.

וְשָׁקַר עוֹמֵד אַחֲרָי אֲנֹנִי וְכוּ'. בָּא לְטַמֵּא פּוֹתְחִין לוֹ בָּא לְטַהַר מְסִייעִין אוֹתוֹ [נב] לְטַמֵּא בְּפִתְיָה סְגִי כִּינֹן שְׁעוֹמֵד אַחֲרָי אֲנֹנִי.

אָבֵל לְטַהַר שֶׁהוּא קָשָׁה צָרִיף סִיּוּעַ: תָּם וְנִשְׁלַם אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם נְחִי בָּהֶם חֲזִי עוֹלָם א לְקָרוֹת ק"ש שֶׁעַל הַמַּטָּה כְּמוֹ שְׁנֹדֶפֶס בְּשַׁעֲרֵי צִיּוֹן וְלֹא יִפְסִיק בֵּין הַשְׁיִינָה וּבֵין הַק"ש דְּהֵינּוּ בְּבִרְכַת הַמַּפִּיל: ב לֹאמַר בְּכָל יוֹם תִּיקוֹן חֲצוֹת כְּמוֹ שְׁנֹדֶפֶס בְּשַׁעֲרֵי צִיּוֹן בֵּין בְּחוּל בֵּין בְּשַׁבַּת מֵה שְׁשִׁיף לָהֶם דְּהֵינּוּ תִיקוֹן לְאֵה שְׁיִיף בְּשַׁבַּת בֵּין בְּקִיץ וּבֵין בְּחוֹרֶף וְלֹא יַעֲבֹר אֶפְיֵלוֹ לֹא יֵהִי לוֹ פְּנָאֵי לְלַמּוֹד אַחַר זֶה: ג לֹאמַר בְּכָל יוֹם כְּמֵה מְזֻמְרֵי תְהִלִּים פְּסֻדָּר תִּיקָף אַחַר תִּיקוֹן חֲצוֹת וְאִם אֶפְשָׁר לְגַמְרוֹר כָּל תְּהִלִּים כְּפֻסְדָּר תִּיקָף אַחַר תִּיקוֹן חֲצוֹת וְאִם אֶפְשָׁר לְגַמְרוֹר כָּל תְּהִלִּים בְּכָל שְׁבֻעָה אֲזִי מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים: ד שְׁלֹא לְדַבֵּר שִׁיחַת חוֹלִין מֵעַתָּה קוֹמוּ בַּבּוֹקֵר אֶפְיֵלוֹ עִם אֲשֶׁתוֹ וּבְנָיו אִם לֹא בְהִכְרַח גְּדוּל עַכ"פ שְׁעָה אַחַת אַחַר הַתְּפִלָּה וְכֵן מְשַׁעָּה אַחַת קוֹדֵם מְנַחֵה עַכ"פ עַד שְׁעָה אַחַת אַחַר מַעֲרִיב: ה לֹאמַר קוֹדֵם כָּל לִימוּד הֵן גַּמְפ"ת הֵן מֵה שְׁלֹמֵד אוֹ קוֹדֵם כָּל מ"ע לְשֵׁם יְחֻד כו' כְּמוֹ שְׁנֹדֶפֶס בְּשַׁעֲרֵי צִיּוֹן בְּכֻוֹנָה: ו שְׁלֹא לִילָף ד' אַמּוֹת בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם שְׁחֲרִית: ז יִזְהַר לְחַבֵּר יוֹם וְלִילָה בְּתוֹרָה אוֹ בְּתְפִלָּה בֵּין בְּקִיץ וּבֵין בְּחוֹרֶף וְלֹא יַעֲבֹר: ח לְלַמּוֹד בְּכָל שְׁעִיעוֹר סֶפֶר מוֹסֵר וּלְשִׁנּוֹתוֹ וְלֹא יַעֲבֹר אֶפְיֵלוֹ לֹא יֵהִי לוֹ פְּנָאֵי לְלַמּוֹד שְׁאָר שְׁעִיעוֹרִים: ט לְלַמּוֹד עֲצֻמוֹ לִיתֵן צְדָקָה בְּכָל יוֹם כְּפִי הַשְּׁגָת יָדוֹ וְעַכ"פ לֹא יִפְחוֹת מְשַׁלְשָׁה פְּרוּטוֹת בְּכָל יוֹם: י יִזְהַר מְלַהֲזֵפִיר שֵׁם שְׁמַיִם לְבַטְלָה כִּי זֶה מַעֲשָׂיִם וְאַרְבָּעָה דְּבָרִים שְׁחִיבִין עָלָיו גְּדוּי וְאִם יֵאָרַע לוֹ שְׁיִזְפִּיר יִקְבַּל עָלָיו גְּדוּי וְיִרְאֶה שְׁיִתִּירוֹ לוֹ ב"ד עַל שְׁלֹשָׁה: י"א יִזְהַר מְלַשְׁבַּע שׁוּם שְׁבֻעָה אֶפְיֵלוֹ בְּחִי רֵאשׁוֹ: י"ב יִזְהַר מְלַהֲסַתְּפֵל בְּנָשִׁים וּבְתוֹלוֹת וְאֶפְיֵלוֹ בְּאֲשֶׁתוֹ כְּשֶׁהוּא גְּדָה אָכַל רֵאִי בְּעֵלְמָא שְׁרִי: י"ג לֹא יִסְתַּפֵּל בְּשׁוּם בְּהֵמָה חִי וְעוֹף כְּשֶׁהוּן גּוֹקִין זֶה לְזֶה: י"ד לֹא יִסְתַּפֵּל בְּבִגְדֵי צְבָעוֹנִים שֶׁל אִשָּׁה אֶפְיֵלוֹ כְּשֶׁהוּן שְׁטוֹחִין עַל הַפּוֹתֵל אָבֵל רֵאִי בְּעֵלְמָא שְׁרִי: ט"ו לֹא יִרְבֶּה דְּבָרִים עִם אֲשֶׁתוֹ וּבְפֻרְט כְּשֶׁהוּא גְּדָה לֹא יְדַבֵּר עִמָּה רַק בְּהִכְרַח בְּאֲשֶׁתוֹ אֶמְרוּ קַל וְחוֹמֶר בְּאֲשֶׁת חֲבִירוֹ וְאֶפְיֵלוֹ עִם בְּתוֹלוֹת: ט"ז יִזְהַר מְלַהֲסַתְּפֵל חוּץ לְאַרְבָּעָה אַמּוֹת שְׁלוֹ עַד שְׁעָה אַחַת אַחַר הַתְּפִלָּה וְכֵן בְּעָרֵב וְעַכ"פ בְּהִלְכָתוֹ לְבֵית הַתְּפִלָּה וּבְחֻזְרָתוֹ וּב"ש בְּבֵית הַתְּפִלָּה עֲצֻמוֹ לֹא יִסְתַּפֵּל הוֹנֵן לְד' אַמּוֹתָיו: י"ז יִזְהַר בְּעַנְיֵית אָמֵן אַחַר כָּל בְּרָכָה שְׁשׁוּמָע וְאִם לֹא מְנַדִּין אוֹתוֹ לְמַעְלָה: ח"י יִזְהַר לְעַנּוֹת אָמֵן יֵהֵא שְׁמִי רַבָּא בְּכָל כַּחוֹ וְכֻוֹנָתוֹ: י"ט יִזְהַר בְּנְטִילַת יָדַיִם קוֹדֵם הַזְּוִיג וְלֵאחֲרַי הַזְּוִיג קוֹדֵם הַשְׁיִינָה: כ יִזְהַר לִיתֵן עַכ"פ לֹא פְּחוֹת מְשַׁלְשָׁה פְּרוּטוֹת לְצְדָקָה קוֹדֵם הַזְּוִיג וְאֶפְיֵלוֹ בְּשַׁבַּת יִפְרוֹשׁ בְּפִיו וּתִיקָף אַחַר הַשַּׁבַּת: כ"א לְצְדָקָה: כ"ב יִזְהַר מְלַהֲסַתְּפֵל בְּשׁוּם דְּבָר טַמֵּא אָבֵל רֵאִי בְּעֵלְמָא שְׁרִי: כ"ג יִזְהַר מְלִילָף פִּין שְׁנַיִם נָשִׁים אוֹ בְּתוֹלוֹת וְכֵן לֹא יִנִּיחַ אִשָּׁה לִילָף בֵּינוֹ וּבֵין זָכָר אַחַר וּבֵין כָּל הַדְּבָרִים טְמֵאִים: כ"ג יִזְהַר שְׁלֹא לִישׁוֹן בְּלִילָה בְּלֹא תוֹרָה וּבִר"ח אָב לְלַמּוֹד אֲגָדָה קוֹדֵם הַשְׁיִינָה: כ"ד לֹא יִלָּף לְבֵית הַקְּבָרוֹת וְלֹא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁל מַת: כ"ה יִזְהַר בְּטְבִילָה אַחַר הַזְּוִיג וּמַכ"ש אִם רָאָה קָרִי חו"ש: כ"ו יִזְהַר שְׁיִהְיֵ לֹא חֶלֶק וְכוּבַע מִיְּחֻדִּים לְזוּיג וְלֹא יִתְפַּלֵּל בָּהֶם בְּמִלְבוּשִׁים אֵלּוּ: כ"ז יִזְהַר מְגַזֵּל וְאֶפְיֵלוֹ מְגוּי וְאֶפְיֵלוֹ שׁו"פ וְאִם גָּזַל יִחְזִיר וְאִם אֵינּוּ יוֹדַע לְמִי גָזַל וְאִין יְכוֹל לְחַזֵּר יַעֲשֶׂה בָּהֶם צָרְכֵי רַבִּים: כ"ח יִזְהַר מְחִילוֹל שַׁבַּת וְאֶפְיֵלוֹ בְּדִיבּוּר: כ"ט יִזְהַר מְעַצְבוֹת עַד קֶצֶה הָאֲחֵרוֹן וְכֵן מְפַעֵס עַד קֶצֶה הָאֲחֵרוֹן: ל יִזְהַר מְמַחְלֹקֵת וּבְפֻרְט עִם אֲשֶׁתוֹ וְיִהְיֵ עָלוּב בְּבֵיתוֹ רַק יֵהִי דְּבָרָיו בְּנִחַת: ל"א יִזְהַר מְרַכִּילוֹת וּמְלַה"ר וְלִיצְנוֹת וּדְבָרִים בְּטִילִים וּמְאַבָּק לַה"ר

וּמְחַנּוּפָה וּמְגֹאֲנָה: ל"ב יְזַהַר מִנִּיבּוּל פֶּה וְאֶפְיָלוֹ עִם אִשְׁתּוֹ לֹא יִנְבֵּל פִּיּוֹ וְאֶפְיָלוֹ שְׁמִיעָה
אֲסוּרָה: ל"ג יְזַהַר מִלְדַּבֵּר בְּבֵית הַתְּפִלָּה עַכ"פּ בְּשָׁעָה שֶׁהֲצִיבּוּר מִתְּפִלָּתוֹ וְאֶפְיָלוֹ בְּדַבַּר
מִצְוָה אֲסוּר לְדַבֵּר בְּשָׁעָה זוֹ: ל"ד שְׁלֹא לִילֵךְ ד' אַמּוֹת בְּלֹא צִיצִית וַיְזַהַר לִישׁוֹן תְּמִיד בַּמ"ק
וּמְקַצֵּת מִלְבוּשָׁיו: ל"ה יְזַהַר לְלַמּוֹד בְּכָל יוֹם מִקְרָא מְשֻׁנָּה וּגְמָרָא וּפּוֹסְקִים וְאִם לֹא יִהְיֶה
לוֹ פְּנָאֵי בַיּוֹם לֹא יֵלֵךְ לִישׁוֹן בְּלִילָה עַד שִׁישְׁלִים עַכ"פּ מִפֶּל הַנָּ"ל מְעַט וַיִּהְיֶה בְּקִי בַּכ"ד
קִישׁוּטֵי כָּלָה וּמִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לְלַמּוֹד מִיָּד שֶׁהוּא טְרוּד עַכ"פּ יִקְבַּע עֵתִים לַתּוֹרָה וְלֹא יַעֲבֹר
הַעֵת: ל"ו יְזַהַר לְהִתְפַּלֵּל תְּמִיד עִם מְנוּן עֲשָׂרָה בְּכָל מָה דְאֶפְשָׁר וְלֹא יִשְׁמַע קוֹלוֹ כ"א
בְּנֶחֱת וּבְכַוֻּנָּת הַלֵּב וַיִּשְׁמַע קוֹלוֹ מְעַט בְּפִסּוּקֵי דְזַמְרָה: ל"ז יְזַהַר לְלַמּוֹד תְּמִיד עַל הַשְּׁלֶחָן
לְאַחַר אֲכִילָה קוֹדֵם בְּרַהֲמ"ז: ל"ח יְזַהַר מֵאֲכִילַת דְּבָרִים הַנּוֹצְרִים בְּסִפָּר קִיּוּר שְׁל"ה
הַמְרַבִּים זָרַע קוֹדֵם הַשִּׁינָה וְלִשְׁמוֹר מַכ"א מִהֶן הַנּוֹצְרִים שָׁם: ל"ט יְזַהַר שְׁלֹא לְבַיֵּשׁ שׁוֹם
אָדָם אִם לֹא רָשָׁע מְפֹרָסִם: מ יְזַהַר לְהִתְפַּלֵּל תְּמִיד בְּכַוֻּנָּת הַלֵּב וּבְנִקְיֹת גּוּפוֹ פְּרָאוּי:
מ"א יִרְאֶה לְהַדְלִיק גְּרוֹ תְּמִיד בְּשָׁעַת הַתְּפִלָּה לְפָנָי הַתִּיבָּה בְּמִקּוֹם שְׁמִתְּפִלָּתוֹ: מ"ב יְזַהַר
לְקָרוֹת הַדִּינָיִם אֵלּוֹ בְּכָל יוֹם: